Greg Bear

ETERNITATE

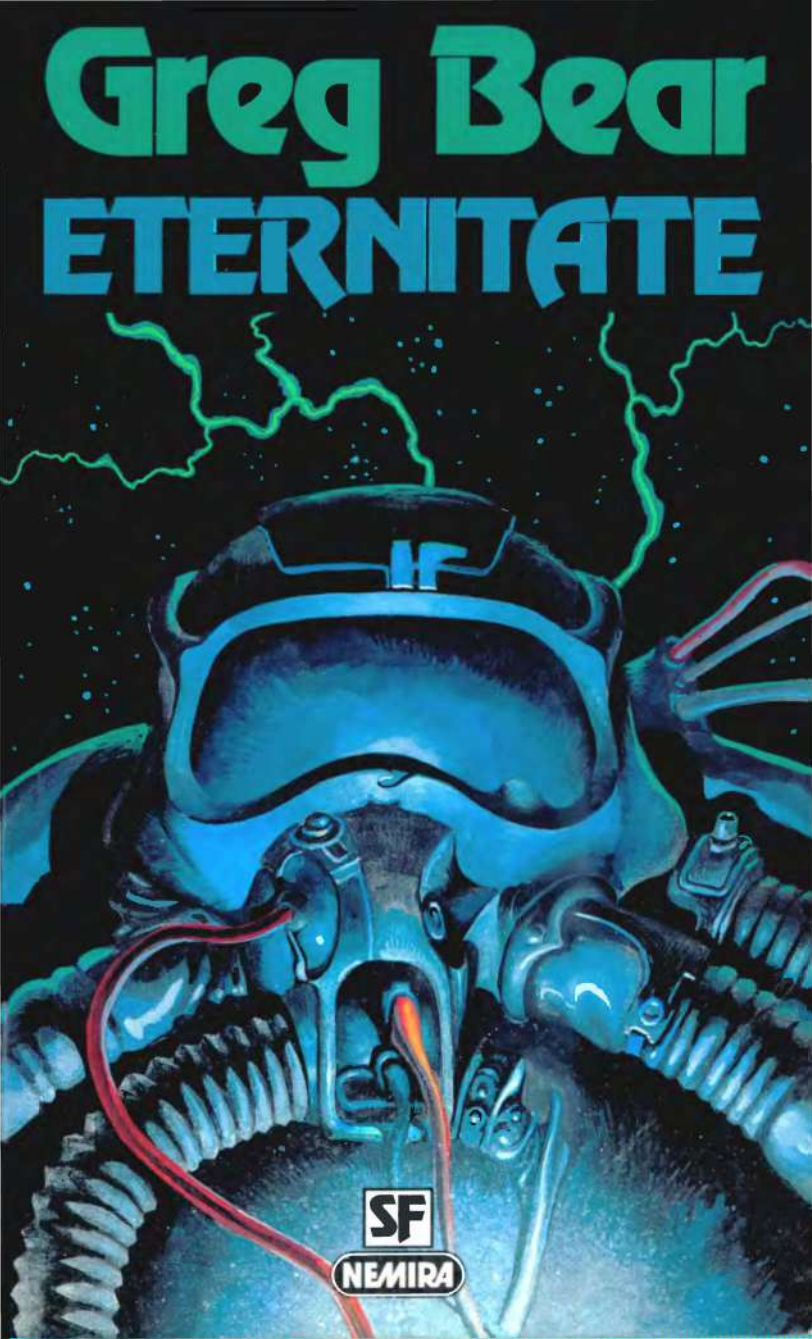

nautilus

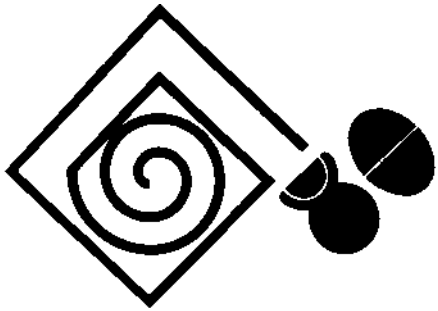

Greg Bear
ETERNITATE

Eternitate **ne atrage într-un şir de aventuri pasionante, care explorează însăşi esenţa spaţiului şi a timpului. Invadatori extratereştri, universuri paralele şi minuni matematice îşi dispută atenţia cititorului, în vreme ce Bear îşi derulează povestea într-un ritm ameţitor, dând viaţă unor personaje memorabile.** ***(Houston Post)***

Bear este unul dintre cei câţiva scriitori de science-fiction capabili să ajungă acolo unde a ajuns Olaf Stapledon: dincolo de limitele ambiţiei omeneşti şi ale timpului geologic. ***(Locus)***

Conceput inițial ca o continuare a bine cunoscutului *Eon*, *Eternitate* a devenit un roman de sine stătător, dezvoltând practic toate ideile volumului anterior. Nemira a decis așadar să publice această carte, care oferă o imagine completă a universului creat de Bear — straniul Thistledown.

Greg Bear

ETERNITATE

TRADUCERE DE EUGEN DĂNILĂ

Coperta colecției: DAN ALEXANDRU IONESCU
Ilustrația: TUDOR POPA

© Greg Bear, 1988
ETERNITY

Toate drepturile asupra acestei versiuni
aparțin S.C. NEMIRA S.R.L. Reproducerea
integrală sau parțială a textului este interzisă
și va fi pedepsită conform legii.

Difuzare:
Editura NEMIRA, str. Crinului nr. 19, sector 1, București
Telefax: 668.54.10
Clubul cărții: C.P. 26-38, București

ISBN 973-569-111-6

Lui David McClintock;
prieten, admirator (ca și mine) al lui Olaf Stapledon,
și mai presus de toate, *librar*.

Numai când spațiul fi-va răsucit ca o bucată de piele,
va veni un sfârșit pentru suferință, de ne este dat
să-l cunoaștem pe Zeu.

Svetâsvatara Upanișad, VI 20

Doar cruzimea și moartea au mai rămas în țară, până la urmă. Nu vei găsi alinare nici măcar într-o rază de lumină sau într-un grăunte de nisip, pentru că totul e întunecat, iar privirea rece a ochilor nepăsători și obosiți ai Domnului pogoară, pe sub pleoape grele, cu același dispreț pentru toți. Numai în puterea ta dinlăuntru se mai află scăpare; trebuie să trăiești întocmai cum trebuie să trăiască un arbore sau cum își duc viața gândacii care se înmulțesc în țărână și distrug Pământul. Și astfel trăiești, și astfel simți îndemnul de a ști că trăiești. Mănânci orice îți cade în mână, iar dacă hrana ta a fost cândva un frate sau o soră, așa să fie; Domnului nu-i pasă. Nimănui nu-i pasă. Preacurvești, iar dacă preacurvești cu bărbat sau cu femeie nu-i pasă nimănui; pentru că, atunci când toți sunt înfometați, toți sunt târfe, chiar și cei care se folosesc de târfe. Iar boala înflorește când toți sunt târfe, pentru că viermii trebuie să trăiască și să se răspândească de-a lungul și de-a latul țărânei și ruinelor Pământului.

Unii spun că vom urca din nou la cer, singuri. Unii spun că ar fi trebuit să murim cu toții; să murim pentru ispășire. Dar n-a fost să fie așa. Pentru că, prin ciudățenia timpului și pofta istoriei, îngerii vin din Stâncă pentru ca să colinde pământurile și să dea mângâierea pe care țărâna nu o poate da, să risipească norii și fumul și să-i îngăduie soarelui să pătrundă. Să ne semene ogoarele și să ne culeagă hrana, apoi să ne lase nouă plugurile. Te minunezi de toate acestea și, în nebunia vinovăției tale, nu îi blestemi pe îngeri; pentru că ei sunt strălucitori, ca într-un vis, și nici nu crezi că există cu adevărat.

Ei se îngrijesc de boala ta și, cu timpul, te alături lor ca să îi îngrijești pe alții. Medicina devine religie; urmează singura poruncă; tămăduirea este cea mai însemnată ofrandă pe care o poți aduce Domnului.

Ei aduc la lumină minuni dinlăuntrul Stâncii. Stau printre noi, dar nu sunt de-ai noștri, iar câțiva vociferează, dar cei câțiva nu sunt luați în seamă, la fel cum nu e luată în seamă pleava. Acești câțiva bombăne despre dezbinare și nemulțumire, pentru că noi nu suntem fericiți niciodată. Niciodată împăcați și niciodată mulțumiți. Dar îngerii nu ascultă.

Și atunci, din Pământurile Bibliei, îndreptată către răsărit, din Pământurile Cărții și de la Poporul Cărții, vine răzvrătirea. Pentru că pământurile lor nu au fost pârjolite și ei încă își pot găsi putere în țărână și sunt mai iscusiți și cunosc Legea Copacului și a Puricelui. Pentru că sunt Aleșii Domnului, ei luptă cu acești îngeri, care pentru ei nu sunt îngeri, ci diavoli; luptă și sunt supuși prin minuni și devin pașnici. Și Poporul Cărții doarme somnul celui pașnic, construind și muncind, nu luptând. Așa se întâmplă în țara unde omenirea și-a deschis ochii pentru prima oară.

Și atunci, din țara scufundată în rău în vârful Miezului Întunericului, ca niște drojdii albe într-o sticlă neagră, din această țară vin vorbitori de afrikaans și de engleză, în frumoasele lor uniforme, mânându-și înaintea lor armatele de robi, ca să jefuiască toate Țările de Miazănoapte ale Pământului, încă neatinse. Luptă și sunt supuși prin minuni și devin pașnici, în felul lor. Și ei dorm somnul celui pașnic, construind și muncind, dar nu luptând. Așa se întâmplă pe fundul amforei care este Africa.

Lumina și învățătura apar din nou deasupra țărânei pentru că puterea se întoarce către țărână și către carne. Toate acestea le datorăm îngerilor. Iar dacă ei sunt numai oameni, numai copiii noștri reîntorși învestmântați în lumină, ce înseamnă asta față de bucuria și recunoștința noastră?

Ei ne-au ridicat din Legea Copacului și a Puricelui și ne-au făcut iarăși oameni.

Gershom Raphael,
Cartea Morții, Sura 4, Cartea 1.

UNU

Pământul refăcut, Teritoriul independent al Noii Zeelande, A.D. 2046

Cimitirul New Murchison Station număra numai treizeci de morminte. O pajiște întinsă înconjura micul petic de pământ împrejmuit cu un gard, iar de-a lungul pajiștei curgea un pârâiaș a cărui șoaptă se amesteca mereu cu cea a vântului uscat și rece. Vântul făcea firele de iarbă să șuiere și să tremure. Munți acoperiți de zăpadă, învăluiți într-un nor cenușiu, se încruntau peste câmpie. Soarele se înălțase la o oră deasupra munților Two Thumb, la răsărit lumina lui strălucea, dar nu încălzea. În ciuda vântului, Garry Lanier asuda. Ajuta la purtarea sicriului, trecând de gardul cu stâlpi albi, spre mormântul proaspăt, însemnat de obișnuita movilă de țărână neagră și bolovănoasă; fața lui – o mască ascunzând efortul și junghiurile ascuțite de durere.

Șase prieteni slujeau ca purtători ai sicriului. Coșciugul era doar o ladă din lemn de pin, bine lucrată și lustruită, dar Lawrence Heineman cântărise cel puțin nouăzeci de kilograme când murise. Văduva, Lenore Carrolson, venea la doi pași în urmă, cu fruntea ridicată, cu ochi rătăciți privind țintă la ceva aflat chiar deasupra capătului sicriului. Părul ei, cândva blond-cenușiu, era acum alb-argintiu.

Larry arătase mult mai tânăr decât Lenore, care părea plăpândă și fantomatică acum, în cel de-al nouăzecilea an de viață. Lui i se dăruise un corp nou după atacul de cord de acum treizeci și patru de ani; nu îl uciseseră vârsta sau boala, ci o avalanșă, într-o tabără din munți, la douăzeci de kilometri de aici.

Îl puseră în pământ, iar purtătorii sicriului scoaseră frânghiile groase și negre. Coșciugul se înclină și scârțâi în noroi. Lanier și-l închipui pe Heineman considerându-și mormântul un pat incomod, apoi își alungă plăsmuirea aceasta grosolană; nu era bine să dai morții alte chipuri.

Un preot din Noua Biserică a Romei vorbea latinește deasupra mormântului. Lanier a fost primul care a aruncat în groapă o lopată de pământ mirosind a jilav. Țărână în țărână să se întoarcă. „Pământul e umed aici. Are să putrezească sicriul."

Lanier își frecă umărul în timp ce stătea alături de Karen, soția lui de aproape patru decenii. Ochii ei aruncau priviri piezișe spre fețele vecinilor distanți, căutând ceva care să îi ușureze simțământul de înstrăinare. Lanier încercă să îi privească pe cei din jurul gropii și constată numai tristețe și umilință nervoasă. Îi atinse cotul, dar ea nu primea nici una din consolările lui. Karen se simțea ca și cum n-ar fi aparținut locului. O iubea ca pe o mamă pe Lenore Carrolson și, totuși, nu-și vorbiseră de doi ani.

Acolo, sus, în cer, printre districtele orbitale, Hexamonul își administra afacerile; totuși nu trimisese nici un reprezentant din acele auguste corpuri cerești; și, într-adevăr, ținând seama de ce ajunsese Larry să simtă pentru Hexamon, gestul ar fi fost nepotrivit.

Cum se mai schimbaseră lucrurile...

Dezbinări. Despărțiri. Dezastre. Nici toată munca lor pentru Refacere n-ar fi putut să șteargă deosebirile astea. Își puseseră atâtea speranțe în Refacere. Karen încă mai avea mari speranțe, încă mai muncea la feluritele ei proiecte. Cei din jurul ei nu-i împărtășeau mare parte dintre speranțe.

Ea încă era a Credinței, crezând în viitor, în eforturile făcute de Hexamon.

Lanier își pierduse Credința cu douăzeci de ani în urmă...

Acum amândoi și-au lăsat o parte însemnată din trecutul lor în Pământul umed, fără speranța unei alte reînvieri. Heineman nu se așteptase să moară prin accident, cu toate acestea, el alesese această moarte. Lanier făcuse o alegere similară. Știa că, într-o bună zi, țărâna îl va înghiți și pe el, iar lucrul acesta părea cuviincios, deși nu lipsit de groază. Va muri. Nu mai exista o a doua șansă. El – ca și Heineman, ca și Lenore – acceptase până la un punct posibilitățile oferite de Hexamon și apoi li se împotrivise.

Karen nu li se împotrivise. Dacă ea ar fi fost prinsă de avalanșa de pietre și nu Larry, acum n-ar fi fost moartă; păstrată în implantul ei, și-ar

fi așteptat reînvierea cuvenită, într-un corp care tocmai ar fi crescut pentru ea într-unul dintre districtele orbitale și apoi ar fi fost adus pe Pământ. Curând, ar fi fost la fel de tânără sau mai tânără ca acum. Și, cu trecerea anilor, n-ar fi îmbătrânit mai mult decât ar fi voit, iar corpul nu i s-ar fi schimbat în alte feluri decât cum ar fi vrut ea. Asta o îndepărtă de acei oameni. O îndepărtă de soțul ei.

Ca și Karen, fiica lor, Andia, purtase un implant și Lanier nu protestase la vremea aceea, fiind puțin rușinat din această cauză; a fost chiar o experiență extraordinară să o vadă crescând și schimbându-se; și-a dat seama că era mult mai bine pregătit să își accepte propria moarte decât a acestui copil frumos. Nu s-a împotrivit planurilor lui Karen și, astfel, Hexamonul a coborât ca să binecuvânteze copilul uneia dintre cele mai credincioase slujitoare, ca să-i facă fiicei sale un dar pe care nu-l putuse accepta pentru el, pentru că darul nu era (nu putea fi) făcut pentru toți Vechii Locuitori ai Pământului.

Apoi ironia a pătruns în viețile lor și a lăsat un semn durabil. Acum douăzeci de ani, avionul Andiei s-a prăbușit în Pacificul de Est și ea n-a mai fost găsită niciodată. Șansele de întoarcere la viață ale fiicei lor zac în nămolul unor adâncuri de nepătruns, o pietricică măruntă, de negăsit chiar și cu tehnologia de pe Hexamon.

Lacrimile din ochii lui nu erau pentru Larry. Și le șterse, apoi își compuse un alt chip pentru a întâmpina preotul, o figură de etichetă rigidă, un Lanier pios, tânăr și ipocrit, care nu i-a plăcut niciodată. „Găsești vinul bun în sticle neobișnuite", spusese o dată Larry.

„A ajuns la o înțelepciune pe care i-o invidiez."

În prima revărsare de uimire, lucrând cu Hexamonul, toți au fost orbiți; după toate acestea, Heineman și-a acceptat destul de bucuros al doilea corp și Lenore a acceptat tratamentele de reîntinerire, ca să fie la fel cu soțul ei. Mai târziu a abandonat tratamentele, iar acum nu părea altceva decât o foarte bine conservată doamnă de șaptezeci de ani...

Marea majoritate a Vechilor Locuitori n-au cerut acces la implanturi; nici măcar Hexamonul Terestru n-a putut să dea tuturor celor de pe Pământ dispozitivele necesare; și chiar dacă le-ar fi dat, culturile de pe Pământ nu ar fi fost pregătite nici pentru o nemurire viitoare.

Lanier s-a opus implanturilor și totuși a acceptat medicina de pe Hexamon; până în ziua aceasta nu a știut dacă a fost sau nu la mijloc ipocrizia. O asemenea medicină fusese făcută accesibilă pentru mulți, dar nu pentru toți Vechii Locuitori, împrăștiați de-a lungul și de-a latul

unui Pământ distrus; Hexamonul își extinsese resursele ca să poată oferi măcar atât.

Lanier s-a gândit că, pentru a face munca pe care o făcea, avea nevoie să fie sănătos și în formă și, ca să fie sănătos și în formă în timp ce făcea munca aceea – străbătând ținuturi pustii, trăind înconjurat de moarte, de boală și de radiații – avea nevoie de privilegiul medicinei de pe Hexamon.

Lanier putea să ghicească reacția lui Karen. Ce pierdere mare! Toți oamenii aceștia retrăgându-se, renunțând. Ea credea că se comportau iresponsabil. Poate că așa era, dar ei – ca și el, ca și Karen – dăduseră prea mult din viețile lor Refacerii și Credinței. Își vânduseră convingerile într-un fel oarecum iresponsabil, credea ea.

Datoria pe care o aveau față de districtele orbitale era incalculabilă. Dar dragostea și loialitatea nu puteau fi câștigate prin obligație.

Lanier urmă cortegiul funerar, spre unica biserică aflată la câteva sute de metri depărtare. Karen era în urmă, lângă morminte. Plângea, dar el nu se putea duce să o consoleze.

Brusc, dădu din cap și se uită spre cer.

Nimeni nu și-a închipuit că lucrurile s-ar fi putut întâmpla în felul acesta.

Până și lui îi venea greu să creadă.

În camera de rugăciuni a bisericii, care avea un singur nivel, în vreme ce trei femei mai tinere pregăteau sandvișuri și *punch*, Lanier își aștepta soția să vină și ea la praznic. Grupuri de câte doi sau trei se adunau în cameră, stânjenite, ca să se apropie de văduvă, ca un singur om, și să îi prezinte condoleanțe, pe care ea le primea cu un zâmbet distant.

„Și-a pierdut în Moarte prima ei familie", își aminti el. Ea și cu Larry, după ce se retraseseră din munca Refacerii cu zece ani în urmă, se purtaseră ca niște tineri, hoinărind în jurul Insulei de Sud, distrându-se în felurite chipuri, uneori mergând în Australia, pentru plimbări mai lungi, o dată navigând până și în Borneo. Erau, sau păreau să fie, lipsiți de griji, și Lanier îi invidia pentru asta.

– Soția dumitale suportă greu lucrurile astea, spuse un tânăr roșu la față, pe nume Fremont, apropiindu-se de Lanier, care stătea singur. Fremont conducea Stațiunea de la Pârâul Irlandezului, care fusese redeschisă; oile sale merinos, pe jumătate sălbatice, se împrăștiau câteodată pe tot drumul spre Twizel, iar el nu era considerat cel mai bun dintre cetățeni. Semnul stațiunii lui era ciudat pentru un om care își ducea

traiul de pe urma oilor; se știa că ar fi zis cândva: „Nu sunt mai puțin independent decât oile mele. Eu merg oriunde vreau, la fel și ele."

– Toți l-am iubit, spuse Lanier.

De ce și-ar deschide brusc sufletul în fața acestui om cu fața roșie, pe jumătate străin, nu știa, dar cu ochii îndreptați spre ușă, așteptând-o pe Karen, se pomeni spunând:

– A fost un om deștept. Cu toate acestea, un om simplu. Își cunoștea limitele. Eu...

Fremont ridică o sprânceană stufoasă.

– Am fost pe Stâncă împreună, spuse Lanier.

– Așa am auzit și eu. Toți ați fost confundați cu îngerii.

Lanier își clătină capul.

– Ura lucrul ăsta.

– A făcut treabă bună, aici și peste tot, spuse Fremont.

„Toți sunt cuviincioși la o înmormântare." Karen intră pe ușă. Fremont, care nu putea să aibă mai mult de treizeci și cinci de ani, privi în direcția ei, apoi se întoarse către Lanier, cu o privire gânditoare. Lanier se compară cu acest bărbat tânăr și viguros; părul lui era cărunt, mâinile mari, bronzate și noduroase, trupul îi era ușor încovoiat.

Karen nu părea mai bătrână decât Fremont.

DOI

Hexamonul Terestru, Orbita Pământului, Axa Euclid

– Să *vorbim*, propuse Suli Ram Kikura, întorcându-și marginea gulerului și dându-și drumul într-un scaun din spatele lui Olmy. Stătea în fața ferestrei apartamentului ei – o fereastră adevărată, dând, prin peretele interior al Axei Euclid, către spațiul cilindric care înconjura pe vremuri particularitatea centrală a Căii. Acum se puteau vedea doar aeronauți înotători, cu aripi ca de liliac, în culori țipătoare, plutind pe deasupra parcurilor de distracții, cetățeni umblând pe drumuri formate din câmpuri de un roz palid – și un arc mic de întuneric spre stânga, spațiul circumterestru vizibil dincolo de zidul interior.

Culorile și activitățile de afară îi amintiră lui Olmy de o pictură franceză, de la începutul secolului al douăzecilea; și aici era o scenă dintr-un parc din care dispăruse brusc gravitația, populat de copii ai naderiților ortodocși, aruncați care încotro. Priveliștea se schimba în mod constant, pe măsură ce corpul Axei se rotea în jurul depresiunii din centrul său, oferind un tablou mișcător al vieții și societății de pe Hexamon, din care Olmy nu mai părea să facă parte.

– Ascult, spuse el, deși nu o privea.

– Nu l-ai vizitat pe Tapi de luni de zile.

Tapi era fiul lor, creat din misterele lor amestecate în memoria orașului Euclid. O asemenea concepere fusese favorizată doar în ultimii zece ani; înainte, când naderiții ortodocși dominaseră guvernul din Euclid, la ordinea zilei fuseseră nașterile naturale și cele *ex utero* și la naiba

cu veacurile de tradiție de pe Hexamon. De aici, copiii jucându-se în Flaw Park, în fața ferestrei lui Ram Kikura.

Olmy clipi din ochi, simțindu-se vinovat că și-a evitat fiul. Dar cu Suli Ram Kikura se ajungea repede la chestiune.

– Se simte bine.

– Are nevoie de noi amândoi. O cerere parțială nu înlocuiește un tată. În câteva luni va fi gata pentru testele de încorporare și are nevoie...

– Da, da.

Olmy aproape că-și dorea să nu-l fi avut niciodată pe Tapi. Acum greutatea acestei responsabilități, împreună cu povara cercetărilor pe care le avea de făcut, era prea mult. Pur și simplu nu avea timp.

– Nu știu dacă să fiu sau nu supărată pe tine, îi spuse ea. Te confrunți cu o dificultate. Cred că acum câțiva ani aș fi putut ghici despre ce e vorba... Avea o voce plină și calmă, bine temperată, dar nu putea să-și ascundă îngrijorarea, amestecată cu iritare, provocată de obtuzitatea lui tăcută. Te prețuiesc destul ca să te întreb ce te frământă.

„Te prețuiesc," Fuseseră îndrăgostiți primari mai multe decenii la rând (șaptezeci și patru de ani, îi aminti pe neașteptate implantul de memorie) și trăiseră împreună câteva din cele mai tulburate și spectaculoase momente din istoria Hexamonului – ba chiar luaseră parte la ele. Nu a făcut curte, în mod serios, nici unei alte femei în afară de Ram Kikura; a știut întotdeauna că oriunde s-ar fi dus, cu oricine altcineva ar fi stabilit o scurtă legătură, s-ar fi întors mereu la ea. Era perechea lui – homorfă, nici naderită, nici geshel în politică, avocată de o viață întreagă, cândva consilier superior pentru Pământ și Nexus, campion al ignoraților și ignoranților. Cu nimeni altcineva n-ar fi putut el să aibă un Tapi.

– Am studiat. Asta-i tot.

– Da, dar n-ai să-mi spui ce ai studiat. Orice ar fi, te schimbă.

– Nu fac decât să mă gândesc la viitor.

– Nu știi ceva de care să nu am cunoștință, nu-i așa? Legat de ieșirea la pensie? Călătoria pe Pământ...

El nu spuse nimic și ea se trase înapoi, cu buzele strânse.

– Bine. Ceva secret. Ceva legat de redeschidere.

– Nimeni nu plănuiește asta în mod serios, spuse Olmy, cu o urmă de iritare în voce, de nebănuit la un bărbat în vârstă de peste cinci secole. Numai Ram Kikura putea să treacă prin armura lui și să provoace un asemenea răspuns.

– Nici măcar Korzenowski nu-i de acord cu tine.

– Cu mine? N-am spus niciodată că sprijin redeschiderea.

– E absurd, spuse ea. – Acum fiecare pătrunsese sub armura celuilalt. – Oricare ar fi problemele noastre, ca să abandonăm Pământul...

– Asta-i și mai puțin probabil, zise el încet.

– ...și să redeschidem Calea... Asta e împotriva tuturor lucrurilor pentru care am muncit în ultimii patruzeci de ani.

– N-am spus niciodată că vreau așa ceva, reluă el. Privirea ei disprețuitoare fu un șoc pentru el. Distanța dintre ei nu fusese niciodată atât de mare, încât să poată simți dispreț intelectual pentru celălalt... Relația lor fusese întotdeauna un amestec de pasiune și demnitate, chiar și în anii disputelor celor mai aprige... acum asta dădea semne de echilibrare sau de depășire a unei dispute, deși el refuza să admită vreun dezacord.

– Nimeni nu o *dorește*, dar ar fi pasionant, nu-i așa? Să ai din nou o slujbă bine plătită, să ai o misiune, să te întorci la tinerețea noastră și la anii puterii celei mai mari. Să deschizi din nou comerț cu talsit. Atâtea minuni pot reapărea!

Olmy își ridică ușor un umăr, o aprobare sinceră că exista oarecare adevăr în ce spunea ea.

– Munca noastră aici nu s-a terminat. Avem de refăcut întreaga noastră istorie. În mod sigur mai avem destul de lucru.

– Moderația obișnuită pe aici, pe la noi, nu mi-a plăcut niciodată, spuse Olmy.

– Simți chemarea datoriei, nu? Te pregătești pentru ce *crezi* că se va întâmpla. – Suli Ram Kikura se ridică și îl luă de braț, mai mult cu furie decât cu afecțiune. – Noi n-am gândit niciodată la fel? Dragostea noastră a fost doar o atracție de poluri opuse? M-ai opus pe mine drepturilor la individualitate ale Vechilor Locuitori...

– Orice altceva ar fi pus în pericol Refacerea. Faptul că ea aducea vorba despre acel subiect după treizeci și opt de ani, ca și răspunsul lui prompt, arătau clar că tăciunii acelei dispute încă nu se stinseseră.

– Am fost de acord să fim diferiți, spuse ea privindu-l în ochi.

Ca avocată a Pământului în anii de după Separare și în primele perioade ale Refacerii, Ram Kikura se opusese eforturilor Hexamonului de a folosi talsit și alte terapii mentale asupra Vechilor Locuitori. Ea citase legea terestră contemporană și adusese cauza la tribunalele de pe Hexamon, argumentând că Vechii Locuitori aveau dreptul să evite examenele de sănătate mentală și terapia corectoare.

De fapt, acțiunea ei de la tribunal fusese respinsă în temeiul legislației speciale a Actului Refacerii.

Asta se întâmplase cu treizeci și opt de ani înainte. Acum, aproximativ patruzeci de procente din supraviețuitorii Pământului fuseseră supuși unui fel sau altuia de terapie. Campania de administrare a tratamentelor fusese condusă cu mână de maestru. Uneori își depășise granițele, dar funcționase. Bolile și disfuncțiile mentale fuseseră practic eradicate.

Ram Kikura a continuat cu alte chestiuni, cu alte probleme. Au rămas îndrăgostiți, dar din acel punct, relația lor a devenit încordată.

Cordonul ombilical dintre ei era foarte durabil. Numai neînțelegerile – nici măcar acestea – nu îl puteau rupe. Ram Kikura nu putea, în nici o împrejurare, să plângă sau să arate slăbiciuni pe care le avea un Vechi Locuitor, iar Olmy renunțase la lucrurile astea cu secole în urmă. Fața ei putea să evoce destule și fără lacrimi; el putea să citească acolo caracterul deosebit al unui cetățean de pe Hexamon, emoțiile fiind reținute, dar, într-un fel, comunicate; în primul rând tristețea și pierderea.

– Te-ai schimbat în ultimii patru ani, spuse ea. Nu pot să spun precis în ce fel... dar orice ai face, orice ai pregăti diminuează partea din tine pe care o iubesc.

Ochii lui se îngustară.

Își clătină încet capul, simțind înlăuntrul său încă o treaptă a uscăciunii, încă o treaptă a retragerii în sine.

– Unde e Olmy al *meu*? întrebă încet Ram Kikura. Ce ai făcut cu el?

– Ser Olmy! Întoarcerea dumneavoastră este binevenită. Cum a fost călătoria?

Președintele Kies Farren Siliom stătea pe o platformă întinsă, transparentă, orbita largă a Pământului putându-se vedea sub el pe măsură ce se rotea Axa Euclid. Cinci sute de metri pătrați de sticlă presurizată și ionizată, precum și două fascicule ale câmpului de tracțiune se aflau între camera de conferințe a președintelui și spațiul infinit; părea să stea pe o întindere de nimic, larg deschisă.

Îmbrăcămintea lui Farren Siliom – pantaloni albi de bumbac, africani, și o cămașă neagră, fără mâneci, cu ciucuri, din pânză de pe Thistledown, transformată – sublinia responsabilitatea lui față de două lumi: Pământul Refăcut, a cărui emisferă estică se rotea dimineața sub picioarele lor, și corpurile de pe orbită: Axele Euclid și Thoreau și asteroidul-navă Thistledown.

Olmy stătea într-o parte a golului aparent din peretele exterior al împrejmuirii. Pământul ieși din câmpul lui vizual. Își prezentă salutul formal către Farren Siliom, apoi spuse cu voce tare:

– Călătoria mea a fost liniștită, Ser Președinte.

Răbdător, timp de trei zile, Olmy întocmise mai multe cereri scrise ca să fie primit, folosind timpul pentru incomoda lui vizită la Suli Ram Kikura. Slujise de nenumărate ori miniștri prezidențiali sau oficiali mai mărunți, fiind pe deplin conștient, o dată cu trecerea secolelor, că își formase atitudinea bătrânului soldat, de superioritate asupra stăpânilor lui, de condescendență superioară față de ierarhie.

– Și fiul dumneavoastră?

– Nu l-am văzut de mult timp, Ser Președinte. Înțeleg că face bine.

– O întreagă recoltă de copii va apărea curând pentru examenele de încorporare, spuse Farren Siliom. Vor avea nevoie de corpuri și ocupații, toți vor avea nevoie, dacă vor trece examenele la fel de ușor cum, sunt sigur, le va trece fiul dumneavoastră. Mai mult accent pe resursele limitate.

– Da, Ser.

– Am invitat doi dintre asociații mei să ia parte la primirea dumneavoastră, spuse președintele, ducându-și mâinile la spate.

Două fantome – personalități parțial proiectate, acționând cu independență temporară față de originalele lor – apărură, la câțiva metri, de o parte și de alta a Președintelui. Olmy o recunoscu pe una dintre ele, conducătorul neo-geshelilor din Axa Euclid, Tobert Tomson Tikk, unul din cei treizeci de senatori de pe Euclid, originari de pe Nexus. Olmy îl investigase pe Tikk la începutul misiunii sale, deși nu se întâlnise personal cu senatorul.

Imaginea parțialului trimis de Tikk părea puțin mai chipeșă și mai musculoasă decât originalul ei, o anumită ostentație câștigând teren printre cei mai radicali politicieni Nexus.

Prezența parțialilor proiectați amintea o problemă și veche și nouă. La treizeci de ani după Separare, despărțirea lui Thistledown de Cale, naderiții ortodocși controlau Hexamonul și asemenea exhibiții tehnologice fuseseră gonite spre cazurile de extremă necesitate. Acum folosirea parțialilor era ceva obișnuit; un neo-geshel ca Tikk nu s-ar fi împotrivit să-și împrăștie imaginea și structurile de-a lungul Hexamonului.

– Ser Olmy îl cunoaște pe senatorul Tikk. Nu cred că l-ați cunoscut pe Ras Mishiney, senator pentru teritoriul Australiei Mari și al Noii Zeelande. În acest moment, el este în Melbourne.

– Iertați întârzierea, Ser Olmy, spuse Mishiney.

– Nici o grijă, răspunse Olmy. Audiența era pur și simplu o formalitate, pentru că relatarea lui Olmy era conținută, în cea mai mare parte, în pictograme și grafice detaliate; dar, chiar și așa, nu se aștepta ca Farren Siliom să invite martori. Era un conducător înțelept care știa când să-și admită adversarul – sau adversarii – în funcții înalte. Olmy știa puține despre Mishiney.

– Dați-mi voie să-mi cer din nou iertare pentru că v-am tulburat binemeritata dumneavoastră retragere din activitate. – Lumina Pământului îl inundă pe Președinte. Pe măsură ce se roteau limitele Axei Euclid, Pământul părea să treacă din nou pe sub ei. – Ați fost timp de secole în postul acesta. M-am gândit că e cel mai bine să mă bizui pe cineva cu experiența și perspectiva dumneavoastră. Noi ne confruntăm aici, desigur, cu probleme istorice vaste și tendințe...

– Probleme de culturi, poate, se amestecă Tikk. Olmy consideră o neobrăzare din partea unui parțial să-l întrerupă pe președinte, dar ăsta era atunci stilul neo-geshel.

– Presupun că onorabilii aceștia cunosc misiunea pe care mi-ați stabilit-o, spuse Olmy, înclinându-se către fantome. *Dar nu întreaga misiune*.

Președintele transmise o pictogramă în semn de încuviințare. Luna se strecură dedesubtul lor, o lună nouă, strălucitoare ca platina. Stăteau acum lângă centrul platformei, imaginile parțialilor licărind ușor, pentru a-și indica natura.

– Sper că misiunea aceasta a fost mai puțin obositoare decât cele pentru care sunteți faimos.

– Deloc obositoare, Ser Președinte. M-am temut să nu pierd contactul cu detaliile de pe Hexamon... – sau chiar cu rasa umană, gândi el – ...trăind așa de calm și pașnic.

Președintele zâmbi. Chiar și în cazul lui Olmy, era greu de închipuit un bătrân cal de luptă cum era el ducând o viață de odihnă studioasă.

– L-am trimis pe Ser Olmy într-o misiune pe cuprinsul Pământului Refăcut, ca să aducă un punct de vedere independent asupra relațiilor noastre. Lucrul acesta a părut necesar, ținând seama de cele patru tentative recente de asasinat asupra unor oficiali de pe Hexamon și a unor conducători de pe Pământ. Noi, în Hexamon, nu suntem obișnuiți cu asemenea... atitudini extreme.

– Ele pot să fie ultimele vestigii ale trecutului politic al Pământului sau pot să arate dezlănțuirea unor tensiuni de care nu suntem conștienți... reflectări ale propriei noastre strângeri a curelei în limitele orbitelor.

– L-am rugat să-mi aducă o trecere în revistă a felului în care merge Refacerea. Unii cred că ea s-a terminat și astfel Hexamonul nostru a desemnat Pământul ca fiind Refăcut la timpul trecut, ca o misiune îndeplinită. Nu sunt convins. Cât timp și câte eforturi vor fi necesare pentru a însănătoși cu adevărat Pământul?

– Refacerea merge bine, așa cum m-am așteptat, Ser Președinte. Olmy își transformă în mod conștiincios și felul de a vorbi și stilul pictogramelor sale. După cum știe și senatorul de Australia și Noua Zeelandă, nici măcar tehnologiile avansate de pe Hexamon nu pot să înlocuiască o lipsă de resurse, mai ales atunci când vrei să faci o asemenea transformare doar în câteva decenii. E nevoie de o perioadă de timp pentru ca rănile Pământului să se vindece, și nu îl putem accelera prea mult. Consider că aproape jumătate din misiune a fost îndeplinită, dacă considerăm că Refacerea completă înseamnă întoarcerea la condiții economice comparabile cu cele dinaintea Morții.

– Asta nu depinde de cât de ambițioși suntem pe Pământ? întrebă Ras Mishiney. Dacă dorim să-i aducem pe terești la un nivel comparabil cu limitele noastre sau cu Thistledown... Nu-și termină propoziția, nu mai era nevoie.

– Asta ar putea dura un secol sau mai mult, spuse Olmy. Nu există nici o înțelegere universală după care Vechii Locuitori să dorească o asemenea avansare rapidă. Unii dintre ei, fără îndoială, i s-ar opune deschis.

– Cât de stabile sunt acum relațiile noastre cu Pământul? îl întrebă președintele.

– Ar putea fi mult îmbunătățite, Ser. Există încă zone de rezistență politică puternică, deschisă, printre ele fiind Africa de Sud și Malaiezia.

Ras Mishiney zâmbi ironic. Încercarea de invazie a Australiei de către Africa de Sud încă era o amintire dureroasă, una din crizele cele mai mari din cele patru decenii ale Refacerii.

– Dar rezistența este strict politică, nu militară, și nu este foarte organizată. Africa de Sud este supusă după înfrângerile lui Voortrekker, iar activitățile Malaieziei sunt neorganizate. Nu par războinici în acest moment.

– Micile noastre „epidemii de sănătate" și-au făcut treaba?

Olmy fu luat prin surprindere. Folosirea mijloacelor psihologice pe Pământ se presupunea a fi strict confidențială; numai câțiva dintre Vechii Locuitori, cei mai de încredere, știau de ele. Să fi fost Ras Mishiney unul dintre aceștia? Avea Farren Siliom încredere atât de mare în Tikk, încât să poată vorbi fără nici o precauție?

– Da, Ser.

– Totuși, ați avut îndoieli în legătură cu aceste tratamente de masă?

– Am recunoscut totdeauna necesitatea lor.

– Nici o îndoială, de nici un fel?

Olmy se simți ca și cum celălalt s-ar fi jucat cu el. Nu era o senzație care să-i placă.

– Dacă vă referiți la opoziția fostului avocat al Pământului, Suli Ram Kikura... nu avem neapărat aceleași convingeri politice, chiar dacă dormim în același pat, Ser Președinte.

– Acestea sunt chestiuni depășite acum. Iertați-mi întreruperea. Continuați, vă rog, Ser Olmy.

– Încă există o tensiune subterană foarte puternică între o mare parte din Vechii Locuitori și partidele de guvernământ de pe corpurile orbitale.

– Pentru mine asta e o enigmă dureroasă, spuse Farren Siliom.

– Nu sunt sigur că poate fi depășită. Ne antipatizează în atât de multe feluri. I-am jefuit de tinerețea lor...

– I-am ridicat din Moarte! spuse răspicat președintele. Stafia oficială a lui Ras Mishiney schiță un zâmbet.

– I-am împiedicat să crească și să se refacă prin ei înșiși, Ser. Hexamonul Terestru, care a construit și lansat Thistledown, s-a ridicat independent dintr-o asemenea mizerie; unii Vechi Locuitori simt, probabil, că i-am ajutat prea mult și le-am impus căile noastre.

Farren Siliom se arătă de acord mai mult în silă. Olmy observase, în ultimul deceniu, o înăsprire a atitudinii împotriva Vechilor Locuitori printre administratorii Hexamonului din corpurile orbitale. Și Vechii Locuitori, fiind ceea ce erau – mulți dintre ei încă necioplți și needucați, încă șocați de Moarte, fără sofisticarea politică și managerială câștigată prin secole de experiență urmând Calea, ajunseseră să nu mai poată suporta mâna fermă, dar blândă, a puternicilor lor urmași.

– Senatul terestru este liniștit și cooperant, spuse Olmy, evitând ochii lui Ras Mishiney. Cele mai mari insatisfacții, în afara celor menționate deja, par să fie în China și în Asia de Sud-Est.

– Acolo unde știința și tehnologia s-au ridicat cel mai repede după Moarte, în istoria noastră... popoare puternice și pline de voință. În general, cât de nemulțumiți sunt Vechii Locuitori?

– În mod sigur, nu până la stadiul unui activism mondial, Ser Președinte. Considerați-o o prejudecată, nu o tulburare.

– Și Gerald Brooks, în Anglia.

– M-am întâlnit cu el, Ser. Nu este o amenințare.

– Mă îngrijorează. Are atât de mulți partizani în Europa.

– Cel mult două mii la o populație refăcută de zece milioane. Este zgomotos, dar nu puternic. E foarte recunoscător față de ce a făcut Hexamonul pentru Pământ... e ofensat doar de aceia dintre administratorii dumneavoastră care îi tratează pe terești ca pe niște copii.

„Sunt prea mulți de felul acesta", gândi el.

– Îi ofensează administratorii mei. Președintele se plimba de-a lungul platformei. Olmy îl urmărea într-o stare de amuzament profund ironic. În mod sigur, politicienii nu mai sunt cei din zilele tinereții lui – ba nici măcar cei din vremea Separării. Comportarea după etichetă părea să fie o artă a trecutului. Și mișcările religioase?

– La fel de puternice ca totdeauna.

– Hm! Farren Siliom își scutură capul, părând că savurează veștile rele ca să-și întrețină o iritare mocnită.

– Sunt cel puțin treizeci și două de grupuri religioase care nu-i vor accepta pe administratorii dumneavoastră drept conducători temporali sau spirituali...

– Nu ne așteptam de la ei să ne accepte drept lideri *spirituali*, spuse Farren Siliom.

– Câțiva oficiali au încercat de câteva ori să impună, asupra Vechilor Locuitori, stăpânirea Omului Bun, îi aminti Olmy. Chiar și asupra contemporanilor preacinstitului Nader...

Cu cât timp în urmă s-a întâmplat ca un lider naderit ortodox fanatic să recomande folosirea unui mijloc psihologic ilegal ca să-i convertească pe necredincioși la cultul Stelei, Sorții și Pneumei? Cincisprezece ani? Olmy și Ram Kikura ajutaseră la suprimarea acelei noțiuni chiar înainte de a ajunge să fie discutată la o întâlnire secretă de pe Nexus, dar Olmy fusese aproape convertit la părerile radicale ale soției sale.

– Am mai avut de-a face cu acești ticăloși, spuse Farren Siliom.

– Poate că nu destul de tranșant. Mulți sunt încă în poziții influente și își continuă campaniile. În orice caz, nici una din mișcările acestea nu militează pentru răzvrătire deschisă.

– Nesupunere civilă?

– Este un drept protejat în Hexamon, spuse Olmy.

– Folosit foarte rar în deceniile trecute, replică Farren Siliom. Și ce-mi poți spune despre Întreprinzătorii Reînnoiți?

– Nu sunt o amenințare.

– Nu? Președintele păru aproape dezamăgit.

– Nu. Respectul lor pentru Hexamon este autentic, oricare le-ar fi celelalte convingeri. În plus, conducătoarea lor a murit acum trei săptămâni, în vechiul teritoriu Nevada.

– O moarte naturală, Ser Președinte, spuse Tikk. E o deosebire importantă. A refuzat ofertele de refacere a implanturilor...

– Le-a refuzat, spuse Olmy, pentru că nu fuseseră făcute urmașilor ei.

– Nu avem resurse ca să dăm viață veșnică fiecărui cetățean al Hexamonului Terestru, spuse Farren Siliom. Și, în orice caz, nu ar fi pregătiți din punct de vedere social.

– E adevărat, recunoscu Olmy. Oricum... nu s-au opus planurilor Hexamonului dincolo de teritoriul lor imediat.

– L-ați întâlnit pe senatorul Kanazawa în Hawaii? întrebă Ras Mishiney, cu o urmă de dezgust. Olmy înțelese, deodată, ce urmărea senatorul. Ras Mishiney era trup și suflet în tabăra corpurilor orbitale.

– Nu, răspunse Olmy. N-am remarcat să fie altfel decât cooperant cu Hexamonul.

– A dobândit foarte multă putere în ultimii câțiva ani. Mai ales în zona Coastei Pacificului.

– Este un politician și un administrator competent, spuse Farren Siliom, stăpânindu-l pe senator cu o privire. Datoria noastră nu este să păstrăm puterea pentru totdeauna. Suntem doctori și dascăli, nu tirani. Mai există ceva semnificativ, Ser Olmy?

Mai era, dar Olmy știa că acel lucru nu va fi discutat în fața acestor parțiali.

– Nu, domnule. Detaliile sunt toate pe înregistrare.

– Domnilor, spuse președintele, ridicându-și brațele și îndreptându-și palmele spre ei. Mai aveți, în încheiere, vreo întrebare pentru Ser Olmy?

– Doar una, spuse parțialul lui Tikk. Ce poziție aveți față de redeschiderea Căii?

Olmy zâmbi.

– Părerile mele despre chestiunea aceasta nu sunt importante, Ser Tikk.

– Originalul meu este foarte curios să știe părerile celor care își amintesc foarte intens Calea. Tikk nu fusese născut decât după Separare; era unul dintre cei mai tineri neo-gesheli de pe Axa Euclid.

– Ser Olmy are dreptul să-și țină părerile pentru el, spuse Farren Siliom.

Parțialul lui Tikk își ceru scuze fără prea multă sinceritate.

– Mulțumesc, Ser Președinte, spuse parțialul lui Mishiney.

– Vă mulțumesc pentru colaborare cu Parlamentul Pământului. Am de gând să studiez foarte curând dosarele dumneavoastră complete, Ser Olmy.

Fantomele se volatilizară, lăsându-i singuri deasupra golului întunecat, fără fund, acum neavând nici Pământ, nici Lună. Olmy privi în jos și zări printre stele o licărire de lumină. „Thistledown", gândi el, și implanturile lui făcură repede un calcul care îi confirmă bănuiala.

– O ultimă întrebare, Ser Olmy, și apoi terminăm această întâlnire. Neo-geshelii... dacă ei reușesc să pună mâna pe Hexamon și să redeschidă Calea, noi avem resurse să continuăm sprijinul pentru Pământ la nivelul de acum?

– Nu, Ser Președinte. Succesul redeschiderii ar cauza amânări lungi, până la maximum posibil, în proiectele majore de reabilitare.

– Resursele noastre sunt pe terminate, nu-i așa? Avem mai puține decât vrea Hexamonul să admită. Și, totuși, sunt terești – Mishiney este printre ei – care cred că, pe termen lung, redeschiderea ar fi un câștig pentru noi toți.

Președintele își scutură capul și zugrăvi un simbol al rațiunii și unul al nebuniei extreme: un om ascuțind o sabie ridicol de lungă. Simbolul zugrăvit nu mai avea legătură cu războiul, *per se*, dar subtextul său era încă surprinzător pentru Olmy. Război cu cine?

– Trebuie să învățăm să ne adaptăm și să trăim în împrejurările actuale. Cred asta cu convingere, spuse Farren Siliom. Dar influența mea nu e fără margini. Pe atât de mulți oameni de-ai noștri i-a apucat dorul de casă! Îți poți închipui asta? Chiar și pe mine. Am fost unul dintre instigatorii care l-au sprijinit pe Rosen Gardner și care au cerut o întoarcere pe Pământ, acolo unde credeam noi că e căminul nostru ade-

vărat – dar nimeni din Cale, aflat în viață, nu fusese niciodată pe Pământ! Ce complicați credeam că mai suntem, și totuși cât de iraționale și cât de proteice sunt emoțiile și motivațiile noastre mai adânci! Poate că ar ajuta un grad mai mare de talsit, nu?

Olmy zâmbi complezent.

Umerii președintelui alunecară brusc. Cu un efort, îi ridică din nou.

– Ar trebui să învățăm să trăim fără luxul ăsta. Omul cel Bun nu s-a folosit niciodată de talsit. Merse spre marginea platformei, ca și cum ar fi vrut să evite abisul de sub picioarele lui. Pământul se oferea din nou privirilor. Neo-geshelii și-au făcut cumva muncile lor pe Pământ? În afară de oameni ca Mishiney?

– Nu. Par să fie mulțumiți ignorând Pământul, Ser Președinte.

– Mă așteptam măcar la atât de la asemenea vizionari. E o resursă politică pe care vor regreta că n-au luat-o în seamă. Sper că n-au impresia că Pământul nu va avea nimic de spus într-o asemenea hotărâre! Și pe Thistledown?

– Încă își duc campaniile în mod deschis. Nu am găsit nici un semn de activități subversive.

– Un om în poziția mea ține o balanță atât de delicată, încercând să îndrepte atât de multe fațiuni una împotriva alteia. Știu că timpul pe care îl am la dispoziție în postul ăsta e limitat. Nu mă pricep să-mi ascund convingerile și ele nu sunt dintre cele mai neînsemnate în vremurile astea. Am luptat încă de acum trei ani împotriva ideii de redeschidere. Ideea nu va muri. Dar nu mă pot opri să cred că de aici nu va ieși nimic bun. Nu te mai poți întoarce acasă. Mai ales dacă nu te poți hotărî niciodată unde-ți este casa. Trăim vremuri complicate. Lipsuri, oboseală. Cred în inevitabilitatea redeschiderii, într-o zi. Dar nu acum! Nu atâta timp cât nu vom termina ceea ce avem de făcut pe Pământ. Farren Siliom îl privi pe Olmy cu o expresie aproape rugătoare. Mă tem că sunt la fel de curios ca senatorul Tikk. Care sunt opiniile tale despre Cale?

Olmy își scutură capul încet.

– M-am resemnat să trăiesc fără ea, Ser Președinte.

– Totuși, nu vei putea să-ți reînnoiești curând părțile din corp, sau deja lipsurile sunt acute?

– Sunt, admise Olmy.

– Te vei retrage bucuros în memoria orașului?

– Sau în moarte, spuse Olmy. Dar asta nu se va întâmpla decât peste mulți ani.

– Nu duci lipsa provocărilor, a ocaziilor care...?

– Încerc să nu mă îngrijorez din pricina trecutului, spuse Olmy. Nu prea era sincer, dar învățase cu multă vreme înainte când să vorbească deschis și când nu.

– Ați fost o enigmă de-a lungul tuturor secolelor dumneavoastră de serviciu, Ser Olmy. Așa îmi spun dosarele. N-am să fac presiuni asupra dumneavoastră. Dar în scurtele dumneavoastră considerații asupra problemei, v-ați gândit la ce ni s-ar putea întâmpla dacă am redeschide Calea?

Olmy nu răspunse imediat. Președintele părea să știe mai mult despre activitățile lui recente decât i-ar fi convenit lui Olmy.

– Calea ar putea fi reocupată de jarți, Ser.

– Într-adevăr. Neo-geshelii noștri cei nerăbdători tind să ignore problema aceasta. Eu nu pot să fac așa ceva. Nu desconsider ultimele cercetări. Cred că ați dat dovadă de maximă precauție.

– Ser?

– Cercetările în memoria orașului și în bibliotecile de pe Thistledown. Am și eu banditii mei activi, Ser Olmy. Pari să fi avut acces la informații având legătură directă cu redeschiderea și le-ai studiat ani de zile cu oarecare efort personal, îmi închipui. Farren Siliom îl privi cu viclenie, apoi se întoarse la balustrada lui lovind în ea ușor cu degetele de la o mână. În mod oficial, te eliberez de orice alte misiuni viitoare. Neoficial, te solicit să-ți continui studiile.

Olmy își dădu consimțământul.

– Îți mulțumesc pentru munca dumitale. Dacă ai alte idei, adu-mi-le neapărat la cunoștință. Opiniile îți sunt luate în seamă, fie că dumneata crezi sau nu crezi că avem nevoie de ele.

Olmy părăsi platforma. Pământul i se roti din nou prin fața ochilor, răspundere perpetuă, cămin nefamiliar, semn de durere și triumf, eșec și renaștere.

TREI

Gaia, Insula Rhodos, Marea Oikoumené Alexandrină, 2331-2342, Anii lui Alexandros

Rhita Bereniké Vaskayza se sălbăticise, pe țărmurile de lângă vechiul port Lindos, până când împlinise șapte ani. Tatăl și mama ei lăsaseră ca soarele și marea să facă ce voia ea, să o învețe numai ce era curioasă să afle – și voia să afle foarte multe.

Era o sălbăticiune brună, cu mâinile și picioarele goale, cu ochii mari, rătăcind printre zidurile, coloanele și treptele brune, albe și aurii ale akropolisului părăsit. De pe întinderea strălucitoare a porticului din sanctuarul lui Athéné Lindia, cu palmele lipite de zidurile în ruină, privea în jos, peste coline, spre nesfârșita mare azurie, numărând valurile care loveau cu blândețe stâncile în mișcarea lor neîntreruptă.

Câteodată se strecura, prin ușa de lemn, în baraca unde se afla statuia gigantică a lui Athéné, ridicându-se musculoasă și senină în umbră, cu cert aspect asiatic, cu coroana ei de bronz (cândva de aur) și cu scutul ei de piatră, înalt cât un om. Puțini lindieni urcau aici; mulți credeau că locul era bântuit de stafiile apărătorilor persani, morți de secole, masacrați când Oikoumené a recucerit insula. Câteodată, acolo veneau turiști din Aigyptos sau de pe continent, dar nu prea des. Marea Mijlocie nu mai era un loc pentru turiști.

Fermierii și ciobanii din Lindos o vedeau ca pe Artemis și credeau că le aduce noroc. În sat, lumea ei părea plină de zâmbetele binevoitoare ale fețelor familiare.

Când a împlinit șapte ani, Bereniké, mama ei, a adus-o din Lindos în Rhodos. Nu-și amintea multe despre cel mai mare oraș al insulei, în

afară de impunătorul Neos Kolossos, reconstruit și ridicat din nou în urmă cu patru secole, acum lipsindu-i în întregime un braț și jumătate din celălalt.

Mama ei, o femeie cu păr brun-roșcat, cu ochi la fel de mari ca și Rhita, a condus-o prin oraș, la casa văruită, făcută din cărămidă, piatră și ipsos, în care se afla prima clasă din Akademeia didaskalos – stăpâna educației copiilor. Rhita a stat în fața lui didaskalos, în camera de examinare încălzită de soare, desculță, într-o rochie dintr-o singură bucată de pânză albă, și a răspuns întrebărilor lui simple dar grăitoare. Aceasta nu era decât o formalitate, ținând seama că bunica ei fondase Akademeia Hypateia, dar o formalitate importantă.

Tot în ziua aceea, mai târziu, mama ei i-a spus că fusese admisă în prima școală, lecțiile ei urmând să înceapă la nouă ani. Apoi Bereniké a adus-o pe Rhita înapoi la Lindos și viața a continuat aproape la fel ca înainte, doar cu ceva mai multe cărți și mai multe lecții, ca să o pregătească, și mai puțin timp de alergat, cu apa și vântul.

Nu au vizitat-o pe sophé în călătoria aceea; fusese bolnavă. Unii spuneau că era pe moarte, dar și-a revenit, două luni mai târziu. Toate astea însemnau foarte puțin pentru tânăra Rhita, care nu știa aproape nimic despre bunica ei, pe care o întâlnise numai de două ori: când era mică de tot și la vârsta de cinci ani.

Vara trecută își începuse școala, bunica ei chemând-o să se întoarcă la Rhodos și să stea câtva timp cu ea. Sophé trăia singuratică. Mulți rhodieni credeau că este o zeiță. Originile ei și poveștile care se împletiseră în jurul ei sprijineau asemenea păreri. Rhita nu știa ce să creadă. Ceea ce spuneau lindienii și ceea ce îi spuseseră tatăl și mama ei erau lucruri surprinzător de îndepărtate din unele puncte de vedere și surprinzător de apropiate din altele.

Mama Rhitei era foarte entuziasmată de acest privilegiu pe care Patrikia nu-l mai acordase nici unuia dintre nepoții ei. Tatăl Rhitei, Rhamon, îl acceptase cu aerul calm, sigur de sine, pe care îl avea pe atunci, înainte de moartea lui sophé și de începerea luptelor facționale din Akademeia. Ei o aduseseră la Rhodos cu trăsura, mergând pe același drum bolovănos și unsuros pe care veniseră cu două veri înainte.

Casa Patrikiei se afla pe un promontoriu stâncos, spre Marele Port Naval. Era o casă mică, din piatră, ghips și ipsos, în stil persan târziu, cu patru camere și o sală de studiu separată, pe o colină mică deasupra plajei. În timp ce mergeau pe cărare prin grădina de legume, Rhita privi peste un zid de cărămizi la vechea cetate Kamybsés de-a lungul portu-

lui, ridicându-se ca o uriașă casă de piatră, din capătul unui dig lat. Fortăreața fusese abandonată de șaptezeci de ani, dar acum era refăcută de cei din Oikoumené. Muncitorii se cățărau de-a lungul zidurilor sale groase în ruine, micuți ca niște șoareci. Neos Kolossos străjuia intrarea în port la o sută de brațe în fața cetății, încă fără brațe, cu toate acestea ridicându-se cu și mai multă demnitate pe blocul său masiv de cărămidă și piatră, înconjurat de apă.

– E vrăjitoare? îl întrebă încet Rhita pe Rhamon, în fața ușii de la intrare.

– Ssst, o avertiză Bereniké, punându-și un deget pe buzele Rhitei.

– Nu e vrăjitoare, spuse Rhamon zâmbind. E mama mea.

Rhita se gândi că ar fi fost drăguț din partea unui servitor să deschidă ușa, dar sophé nu avea servitori. Chiar Patrikia Vaskayza stătea zâmbind în pragul ușii, o femeie uscățivă, cu părul alb, cu pielea brună, cu ochi șireți pătrunzători, încununați de riduri. Chiar în căldura verii, vântul bătea rece pe deal și Patrikia purta o robă neagră, lungă până în podea.

Atinse obrazul Rhitei cu vârful uscat al unui deget și Rhita gândi: „E făcută din lemn." Dar palma lui sophé era moale și avea un parfum suav. Din spatele ei, aduse o ghirlandă de flori și o aruncă în jurul gâtului Rhitei.

– O veche tradiție din Hawaii, explică ea.

Bereniké stătea cu capul plecat, cu mâinile apăsându-i puternic umerii. Rhita văzu teama respectuoasă a mamei sale și o dezaprobă vag; sophé era foarte bătrână și foarte slabă, ce-i drept, dar nu era înspăimântătoare. Cel puțin, nu încă. Rhita trase de florile din jurul gâtului ei și se uită la Rhamon, care o privea cu un zâmbet liniștitor.

– Vom merge la masă, spuse Patrikia, cu o voce groasă și aproape la fel de profundă ca a unui bărbat.

Merse încet, în fața lor, spre bucătărie, măsurându-și precis fiecare pas, picioarele încălțate cu papuci târșâind pe podeaua neagră, aspră, de teracotă. Mâinile ei atinseră spătarul unui scaun, ca și cum ar fi primit un prieten, apoi ciocăniră marginea unui vechi lighean negru, din fier, și, în cele din urmă, lunecaseră pe muchia unei mese din lemn albit, încărcate cu fructe și brânză.

– După ce vor pleca fiul și nora mea – oameni foarte drăguți, dar care aici n-au nici o treabă – putem, într-adevăr, să stăm de vorbă. Sophé privi brusc către Rhita, iar fata, fără să vrea, dădu din cap conspirativ, aprobând-o.

*

Petrecură împreună multe din următoarele săptămâni, Patrikia spunându-și poveștile, dintre care multe Rhita le auzise de la tatăl ei. Pământul Patrikiei nu era Gaia, unde crescuse Rhita; istoria cursese altfel acolo.

Într-o zi caldă și cețoasă, când vântul nu bătea și marea părea pierdută într-un somn sticlos, bunica ei mergea încet înainte, într-o livadă de portocali din apropiere, cu un coș de fructe atârnându-i de un braț.

– În California erau livezi de portocali peste tot, portocale mari și frumoase, mult mai mari decât acestea. Patrikia ridică un fruct roșcat, mare cât o prună, în degetele ei groase, puternice. Livezile aproape dispăruseră când eram de vârsta ta. Prea mulți oameni voiau să trăiască acolo. Nu era destul loc pentru livezi.

– California e aici sau acolo, bunico? întrebă Rhita.

– Acolo, pe Pământ, spuse Patrikia. Nu există un asemenea nume aici. – Se opri, uitându-se gânditoare la cer. – Nu știu ce se întâmplă acolo unde ar putea să fie California în lumea asta... Cred că e o parte din deșertul de apus din Nea Karkhédón.

– Plin de oameni roșii, cu armuri și săgeți, sugeră Rhita.

– Se poate. Se poate.

După ce mâncară singure în bucătărie, Rhita o ascultă în liniște pe sophé, la căldura răcoroasă a serii de vară, penumbra dintre ele lungindu-se sub o veche lampă de ulei care ardea și fumega pe o masă din nuiele împletite, unde se mai aflau și cănile lor cu ceai fierbinte.

– Străbunica ta, mama mea, vine să mă viziteze din când în când...

– Nu-i în lumea cealaltă, bunico?

Patrikia zâmbi și dădu din cap, fața ei apărând ca o masă de riduri în lumina auriu-portocalie.

– Asta n-o oprește. Vine când dorm și spune că ești o fată foarte deșteaptă, un copil minunat și e mândră să aibă același nume ca și tine. Patrikia se aplecă. Și străbunicul tău e mândru de tine. Dar să nu ne lași să te părăsim, draga mea. Ai timp destul să te joci și să visezi și să crești înainte să-ți vină ziua.

– Ce zi, bunico?

Patrikia zâmbi enigmatic și făcu un semn din cap spre orizont. Aphrodité pâlpâia deasupra mării, ca o gaură în umbra de mătase întunecată a unei lămpi.

Rhita se întoarse la casa Patrikiei doi ani mai târziu, când nu mai era un copil neastâmpărat, politicos doar în prezența unei bunici incredibil de bătrâne, ci o tânără fată studioasă, îngrijită, dornică să devină o

femeie. Patrikia nu se schimbase. Pentru Rhita, ea părea ca un fruct conservat sau ca o mumie din Aigyptos, care putea să supraviețuiască pentru vecie.

De data aceasta, discuția lor a fost mai mult despre istorie. Rhita știa destul de puțin despre istoria Gaiei – și nu tocmai cum s-ar fi dorit a fi învățată de către cei din Oikoumené. Akademeia Hypateia folosea în avantajul ei distanța dintre Rhodos și Alexandreia. Cu decenii în urmă, Kleopatra a Douăzeci și Una Hypsélotés Imperială îngăduise, pentru sophé, mult mai multă discreție în alcătuirea orarelor școlii decât ar fi găsit de cuviință consilierii regali.

La unsprezece ani, Rhita știa deja multe despre politică. Dar se dovedea mai mult o adeptă a cifrelor și științelor.

În serile cele lungi din fața porticului, urmărind moartea zilelor de-a lungul orizonturilor purpurii, cenușii și roșii, Patrikia i-a povestit despre Pământ și despre cum aproape că s-a sinucis Pământul. Și i-a povestit Rhitei despre Stânca venită din stele, găunoasă ca nu se știe ce mineral exotic, construită de copiii Pământului dintr-un timp viitor. Rhita era încurcată de geometriile subtile care îngăduiau unui asemenea obiect să fie coborât înapoi, prin timp, în alt univers, aproape similar. Dar capul ei păru umplut cu albine bătute de soare, când Patrikia îi descrise Calea, pe care copiii Pământului o atașaseră Stâncii.

Dormi agitată și visă locul acela artificial, făcut ca o nesfârșită conductă de apă, cu găuri ducând spre o infinitate de lumi...

În timp ce lucrau la grădină, prășind, omorând insecte, plantând baricade din usturoi în jurul florilor mici și plăpânde, Patrikia îi spuse povestea sosirii ei pe Gaia. Era tânără atunci, cu șaizeci de ani în urmă, când i se dăduse șansa de a căuta o poartă în Cale, poartă care ar fi putut să o ducă spre un Pământ fără război nuclear, unde familia Patrikiei ar fi putut să trăiască.

În loc de asta, a greșit calculele și a ajuns pe Gaia.

– Mai întâi am devenit inventator, spuse ea. Am inventat lucruri pe care le știam de pe Pământ. Le-am dat *bykyklos*-ul. Unelte pentru agricultură. Lucruri de care îmi aminteam. – Își scutură mâinile, ca și cum ar fi vrut să le alunge. – Asta a durat numai câțiva ani. Curând, lucram deja pentru Mouseion, iar oamenii începuseră să îmi creadă poveștile. Unii mă tratau ca și cum aș fi fost mai mult decât un om, ceea ce – scutură puternic din cap – nu e cazul. Voi muri, probabil foarte curând.

În primii cinci ani ai venirii ei pe Gaia, Patrikia fusese chemată la palat, să-l întâlnească pe Ptolemaios al Treizeci și Cincilea Nikephoros.

Bătrânul conducător din Oikoumené i-a pus întrebări foarte amănunțite, examinând dispozitivele pe care le adusese cu ea și pe care izbutise să le păstreze întregi, și a proclamat-o drept o adevărată minune.

– A spus că nu eram zeiță și nu eram demon și m-a luat la curte. Acelea au fost timpuri grele. Am făcut greșeala să le descriu armele Pământului, iar ei au vrut să-i ajut să construiască bombe mai mari. Am refuzat. Nikephoros m-a amenințat că mă trimite la închisoare – pe atunci se simțea foarte amenințat de armatele libyane din deșert. Voia să le șteargă pe toate de pe fața Gaiei, dintr-o singură lovitură. I-am tot spus ce făcuseră bombele Pământului, dar n-a ascultat. Am stat o lună la închisoarea din Alexandreia, iar apoi m-a eliberat, m-a trimis în Rhodos și mi-a spus să încep acolo o Akademeia. A murit cinci ani mai târziu, dar Hypateion era bine pus pe picioare. M-am descurcat destul de bine cu fiul său, destul de bine... un băiat drăguț, destul de slab. Și apoi nepoata lui... mai întâi mama ei, firește, o femeie puternică, plină de voință, dar foarte strălucitoare, apoi a devenit chiar ea Hypsélotés Imperială când a împlinit vârsta...

– Îți place aici? o întrebă Rhita, potrivindu-și pălăria de soare cu boruri largi. Patrikia strânse din buzele ei veștejite și dădu din cap cu tristețe, neadmițând dar nici negând nimic.

– Aceasta e lumea mea, și totuși nu este lumea mea, spuse ea. Încă m-aș întoarce acasă, dacă mi s-ar da un prilej.

– Ai putea să te duci?

Patrikia dădu din cap către soarele strălucitor.

– Poate. Dar e puțin probabil. Cândva, când s-a deschis pe Gaia o altă poartă, cu ajutorul reginei, am petrecut ani întregi căutând-o. Era însă ca o fantomă în mlaștini. Dispărea, reapărea în altă parte, dispărea din nou. Iar acum, s-a dus pentru nouăsprezece ani.

– Te-ar duce pe Pământ dacă ai găsi-o?

– Nu, spuse sophé. Probabil că m-ar duce înapoi în Cale. Totuși de acolo aș putea să fiu în stare să mă întorc acasă.

Rhita se întristă auzind vocea slabă a bătrânei, păli la ultimul cuvânt, fața ei pierzându-se în umbra pălăriei, în timp ce ochii ei negri, de felină, se închideau și apoi se deschideau pe jumătate, cu o oboseală nesfârșită. Sophé se înfioră și apoi se uită la nepoata ei, măsurând-o cu privirea.

– Ți-ar plăcea să înveți câteva geometrii interesante?

– Da!

Stătea pe jumătate adormită în patul ei din camera pustie, văruită, ascultând valurile unei furtuni îndepărtate spărgându-se la numai câteva

zeci de brațe distanță, puternice izbituri date stâncilor de pumnii lui Poseidon, în visele ei potrivindu-se întocmai cu loviturile încete și grele ale copitelor unui cal uriaș. Luna umplea cu lumină rece un colț din apropiere. Rhita deschise pe jumătate ochii, simțind în cameră, alături de ea, o prezență străină... O umbră trecu prin lumina lunii, ducând ceva. Fata se zbătu în patul ei de piele, încă nereușind să se trezească, cu trupul complet relaxat.

Umbra veni mai aproape. Era Patrikia.

Ochii Rhitei se închiseră și apoi se deschiseră din nou, încet. În mod sigur, nu îi era frică de sophé, dar ce căuta în camera ei la ora asta târzie din noapte? Patrikia prinse mâna nepoatei sale cu degetele ei uscate, puternice, și o puse pe ceva metalic, tare și neted, neobișnuit și totuși plăcut la atingere. Rhita murmură o întrebare incoerentă.

– Asta te va ști, te va recunoaște, șopti Patrikia. Prin atingerea ta, va deveni a ta, peste ani, când vei fi mare. Să-i asculți mesajele, copila mea. Îți va spune ce să faci. Sunt prea bătrână acum. Găsește tu drumul spre casă, în locul meu.

Umbra dispăru din camera ei, iar lumina lunii păli. Camera se cufundă în întuneric. Rhita își închise ochii și, curând, se făcu dimineață.

În acea nouă dimineață, Patrikia începu să o învețe pe Rhita două limbi care nu existau pe Gaia: *engleza* și *spaniola.*

Sophé muri, vegheată numai de cei trei fii ai ei care supraviețuiseră, în camera goală unde, cu cinci ani în urmă, nepoata ei dormise și visase cai. Tânăra femeie, care își începea studiile celui de-al treilea nivel la Hypateion, Rhita înțelegea cu greu ceea ce simțea. Era de înălțime medie, stângace, cu silueta fragilă, iar fața ei avea o expresie deschisă, atrăgătoare, cu aspect băiețesc. Părul ei era brun roșcat, iar sprâncenele i se arcuiau mirate deasupra ochilor verzi, ochii tatălui ei pe chipul mamei. *Care parte din ea era Patrikia? Ce avea de la sophé?*

Tatăl ei era un om încet, prudent, dar durerea și îngrijorarea îi erau lesne de ghicit în timp ce conducea procesiunea funerară de lungimea unui stadiu, de-a lungul drumului pietruit, bătut de soare, spre golful Negustorului, ducând trupul fragil al lui sophé spre barca ce trebuia să-l poarte în larg. Îl urmau cei doi frați, unchii Rhitei, profesori de limbă în Hypateion; după ei venea întreaga facultate cu cele patru școli, siluete îmbrăcate în cenușiu și alb. Rhita mergea cu un pas în urma tatălui ei, spunându-și: „Fac ceea ce a vrut ea."

Rhita studiase fizica și matematica. Asta avea de la sophé. Talentele ei.

La un an după înmormântare, în vreme ce primăvara înverzea livezile și viile, iar pădurile de măslini dădeau în floare, tatăl Rhitei o duse într-o grotă secretă, douăsprezece stadii[1] la vest de Lindos, nu departe de locul în care se născuse ea. Refuzase să răspundă la întrebările ei. Acum ea era o femeie matură, sau așa își închipuia. Avea deja un iubit; nu fusese de acord să i se poruncească, să fie dusă în chip misterios spre locuri de care nu știa nimic și de care nu îi păsa. Dar tatăl ei insistase, iar ei nu îi plăcea să îl sfideze.

Grotele erau blocate cu uși de oțel gros, atât de strâmte, boltite și vechi, ruginite, dar cu închizătorile bine unse. Deasupra capetelor vedeau manevrele pe care le făcea nava-pescăruș cu reacție din Oikoumené, probabil venind din deșert, de la un aerodrom din Kilikia sau Ioudaia, lăsând pe albastrul catifelat al cerului cinci zgârieturi albe, ca de unghii.

Tatăl ei deschise ușile boltite cu o cheie foarte mare și grea, pe care o învârti de nouă ori, folosind o combinație ascunsă într-un cotlon încuiat. O luă înaintea ei spre întunericul rece, printre butoaie de vin și ulei de măsline, printre provizii de alimente închise ermetic în bidoane de oțel; urmă o a doua ușă, printr-un tunel îngust, aflat în capăt. Doar când bezna deveni de nepătruns, Rhamon apăsă un buton negru și aprinse o lumină.

Se aflau într-o cavernă joasă, largă, cu aerul îndulcit de mirosul pietrei uscate. În strălucirea unui singur bec luminos, tatăl ei merse în spatele umbrei lui palide, spre un dulap din lemn tare, cioplit grosolan și trase un sertar adânc. Scârțâitul lemnului suna apăsător și trist între zidurile grele. În sertar erau câteva cutii din lemn fin, una de mărimea unei valize. Pe aceasta o luă mai întâi și o duse lângă Rhita, îngenunchind înaintea ei și descuind lacătul capacului.

Înăuntru, înconjurat de o pernă de catifea confecționată pentru ceva de cel puțin trei ori mai mare, era un obiect cât palmele ei puse una în continuarea celeilalte. Semăna cu o pereche de mânere dintr-unul din acele bikykloi făcute de sophé, deși mult mai gros, cu un suport curbat, îndreptat în afara articulației.

– Acestea sunt acum ale tale, sunt în grija ta, spuse el, ridicându-și mâinile ca și cum ar fi refuzat să mai atingă cutia. Ea le păstra pentru

[1] Măsură de lungime la vechii greci = aprox. 192 m.

tine. Tu erai singura despre care credea că îi poți duce mai departe munca. Misiunea ei. Nici unul dintre fiii ei nu era bun pentru treaba asta. Ea credea că noi suntem potriviți pentru administrație, nu pentru aventură. Nu am contrazis-o niciodată... lucrurile astea mă sperie. Se ridică și se întoarse, umbra lui tremurând peste cutie și peste ce era înăuntru. Acel lucru, parcă sculptat, licărea alb și perlat.

– Ce e asta? întrebă ea.

– E unul dintre obiecte, răspunse el. Ea îl numea „claviculă".

Sophé adusese trei obiecte din Cale, în minunata ei călătorie spre această lume. Puterile lor nu-i fuseseră niciodată explicate Rhitei; Patrikia îi spusese doar ce făceau unele dintre ele, nu cum anume făceau. Tatăl ei aduse în față și celelalte cutii, punându-le pe podeaua uscată a grotei și le deschise.

– Aceasta era un teukhos, spuse arătând spre un suport neted din metal și sticlă, puțin mai mare decât mâna ei. Atinse respectuos patru cuburi mici, strălucitoare, așezate în apropierea suportului. Acestea erau biblioteca ei personală. Sunt sute de cărți în cuburile astea. Câteva au devenit parte din doctrina sacră a Hypateionului. Unele au legătură cu *Pământul*. Sunt scrise în limbi care, în mare parte, nu există aici. Cred că te-a învățat câteva din ele. – Tonul lui nu era nemulțumit, ci doar resemnat. Deschise a treia cutie. – Asta a ținut-o în viață de când a venit aici. I-a dat aer ca să respire. Toate astea sunt ale tale.

Aplecându-se spre cutia cea mai mare, Rhita dădu peste Obiectul care semăna cu un suport. Chiar înainte ca degetul ei să atingă suprafața Obiectului, înțelese că acesta era cheia care deschidea porți spre interiorul Căii... Era cald și prietenos, nu îi era necunoscut; ea îl știa și el o știa.

Rhita închise ochii și văzu Gaia, întreaga lume, ca și cum ar fi fost însemnată pe un glob incredibil de amănunțit. Globul se rotea în fața ei și se mărea, trăgând-o în jos, spre stepele din Rhusul de Nord, Mongolia și Chin Ch'ing, pământuri de dincolo de puterea lui Oikoumené Alexandrină. Acolo, într-un râu îngust, deasupra unui izvor noroios, ardea o strălucitoare cruce roșie tridimensională.

Își încrucișă ochii, speriată și palidă și privi în jos, la claviculă. Era acum de trei ori mai mare față de cum fusese la început, umplând perna de catifea mucegăită.

– Ce se întâmplă? întrebă tatăl Rhitei.

Ea dădu din cap.

– Nu vreau lucrurile astea. O luă la fugă spre deschiderea grotei. Tatăl ei o urmă, oarecum bănuitor, aproape servil, strigând:

– Sunt ale tale, fiica mea. Nimeni altcineva nu le poate folosi.

Ea trecu de el și se ascunse într-o despărțitură dintre doi bolovani decolorați de vânt, ștergându-și lacrimile. Deodată o urî pe bunica ei.

– Cum ai putut să-mi faci asta? întrebă Rhita. Ai fost nebună. – Își împinse genunchii în obraz, apăsându-și picioarele încălțate cu sandale în stânca aspră și uscată. – Babă nebună!

Își aminti umbra din întuneric, de când era copilă și lovi în piatră până când își răni călcâiul. Lunile pe care Rhita le petrecuse aproape singură cu ea, ascultându-i poveștile, gândindu-se la acea lume fabuloasă... nu-și imaginase că lumea aceea există, la fel ca Rhodos sau ca marea. Lumea Patrikiei fusese totdeauna la fel de îndepărtată ca și visele, la fel de neverosimilă.

Dar bunica nu mințise niciodată, nici măcar nu răstălmăcise adevărul, despre orice ar fi discutat. Fusese totdeauna sinceră, tratând-o ca pe un adult, explicându-i cu grijă, răspunzându-i la întrebări fără nici una din prefăcătoriile pe care le au deseori adulții.

De ce să fi mințit despre Cale?

Când amurgul dizolvă contururile ramurilor de copaci de deasupra vizibile prin crăpătură, Rhita ieși dintre stânci și coborî încet povârnișul spre grotă. Acolo aștepta tatăl ei, lângă ușa boltită, ținând cu amândouă mâinile pe genunchi un băț lung, verde. Nici nu se gândi că ar fi putut să o lovească; Rhamon n-o pedepsise fizic niciodată. Bățul era doar ceva la care să se uite și cu care să se joace.

„Tatăl meu cel blând și grijuliu", gândi Rhita. Viața era complicată pentru el. Politica de succesiune la Akademeia devenea murdară. Nu mai avea nevoie de o altă supărare.

El se ridică, aruncă bățul și își șterse mâinile de pantaloni, privind în pământ. Rhita veni spre el și îl îmbrățișă cu putere. Apoi se întoarse la grotă, strânseră Obiectele în cutiile lor și, încărcați din plin, le purtară jos, la poalele dealului, spre casa văruită în care se născuse Rhita.

PATRU

Hexamonul Terestru, Axa Euclid

Călătoria în memoria orașului Axei Euclid fu scurtă. Olmy alese o legătură de nivel coborât și aruncă acolo o copie completă a lui însuși, în matricea-tampon, ca să aștepte intrarea în creșa centrală. Corpul lui părea că doarme; de fapt, un parțial, în cele trei implanturi, prelucra date de pe înregistrări ale interviurilor cu ambasadorul talsit, căutând ciudățenii de comportament care să-i dea repere pentru adevărata psihologie talsit. Știa că nu are timp de odihnă; putea să simtă lucrul acesta ca și cum doar s-ar fi gândit la el, o mâncărime, o constrângere, o nerăbdare fără margini, greu de controlat.

Dacă simțea vreo legătură personală cu vreun alt bărbat în afară de Korzenowski, aceea era cu Tapi, fiul său. Cunoscuse mulți copii în creșa din memoria orașului, uneori ca tutore, alteori ca judecător; puțini erau atât de superiori din punct de vedere al calității cum era Tapi, iar Olmy era convins că opinia lui era obiectivă. În mai puțin de cinci ani de educație în memoria orașului, tânărul evolua către un nivel de sofisticare rar în creșă. Olmy se îndoia că băiatul ar avea vreo greutate să obțină o încarnare; cu toate acestea, examenele nu erau ușoare.

Nu-i plăcuse sugestia maternă a lui Ram Kikura de a-l vizita pe Tapi și totuși, fără ca ea să-i spună ceva, ar fi putut să-și permită asemenea lux...

Paternitatea nu era o simplă cerere în căsătorie.

Depuseseră cererea de a-l crea pe Tapi cu șapte ani în urmă, doi ani după pensionarea oficială a lui Olmy. Pe vremea aceea, conflictele dintre corpurile orbitale și Vechii Locuitori nu păreau să fie deosebit de puternice sau distructive; Refacerea mergea înainte și amândoi simțeau

că ar fi timpul să creeze și să crească un copil. Planificaseră mentalitatea băiatului în strânsă colaborare, hotărându-se împotriva obiceiurilor naderite ortodoxe, care prevedeau o creație mai puțin structurată, ca și împotriva unei nașteri fizice. Ram Kikura, cu o sensibilitate feminină a cărei forță și convingeri îl impresionaseră pe Olmy, spusese: „Doi oameni nu devin părinți doar după câteva ore de durere și de conștientizare a relei proiectări fizice."

Făcuseră apel la marele tratate filozofice despre mentalități și se folosiseră de modele clasice de proiectare pentru aspectele nonparentale, pe care Olmy (de fapt, trasorul lui) le găsise necatalogate în biblioteca din a treia sală de pe Thistledown. Lucrând opt zile în memoria orașului (aproape un an, în timp accelerat), ei și părțialele lor combinaseră mistere parentale, aleseseră mari blocuri de memorie parentală, ca să pună temelie diverselor stadii de creștere și acoperiseră modelele cu mare grijă, pentru a crea mentalitatea pe care să o numească Tapi. Numele venea de la Tapi Salinger, un romancier din secolul al douăzeci și doilea, pe care îl admirau amândoi.

Unii dintre cei concepuți în memoria orașului aveau chiar șase părinți. Tapi era biparental, cu o predispoziție spre masculinitate. Fusese născut dobândind statut activ, în prezența ambilor părinți, în acel an unul din treizeci de copii fiind activați în memoria orașului. Imaginea corpului său era acum a unui băiat de șase ani, polinezian în aparență – polinezienii și negrii etiopieni fuseseră considerate cele mai frumoase rase umane în tinerețea lui Ram Kikura – și extrem de neastâmpărat. Într-adevăr, Ram Kikura începuse să-și strige fiul Robin în loc de Tapi, dar pe măsură ce creștea și devenea mai liniștit (nepierzând, totuși, niciodată sclipirea lui Robin Goodfellow), rămase Tapi. În primul an al vieții fiului lor, Olmy și Ram Kikura au stat cu el, părăsind memoria orașului pentru îndatoriri urgente, care erau puține.

Construiseră câteva spații-fantezie pentru trăit, îngăduindu-i lui Tapi să crească aproape simultan în câteva ere simulate.

Minunea memoriei orașului era flexibilitatea realității mentale. Construcția realităților simulate era o chestiune de câteva momente, efortul fiind făcut cu ajutorul unei părți a matricei de memorie, folosind o mare parte din resursele bibliotecilor de pe Hexamon. Înțelepciunea timpului istoric – așa cum fusese acesta documentat și perceput de cei mai mari savanți și artiști – nu era greu de înțeles pentru Tapi, iar el își îmbogățise astfel cunoștințele.

Apoi au apărut greutățile, nu cu Tapi, ci chiar cu Hexamonul. Curentele politice se transformaseră și câteva chiar au sugerat redeschiderea Căii. Puterea partidului neo-geshel crescuse, contrazicând cele mai bune pronosticuri ale consilierilor naderiți. Olmy a simțit vântul rece al istoriei impunându-i să se pregătească...

O dată cu trecerea următorilor câțiva ani, petrecu tot mai puțin timp cu Tapi, lăsând datoria paternității pe seama parțialelor sale supraîncărcate. Ram Kikura avea și ea mai puțin timp liber, dar încă menținea un contact strâns cu Tapi. Tapi n-a arătat niciodată vreun resentiment și nici nu și-a încetinit creșterea, dar Olmy a simțit deseori chinurile regretului.

Tamponul liniei inferioare primi acces și originalul lui Olmy fu încărcat direct în creșa memoriei orașului. Tapi îl aștepta, imaginea lui autodesemnată fiind acum cea a unui tânăr, o bună aproximație a cum trebuia să arate un fiu natural rezultat din părinții lui – aspectul general al lui Olmy, ochii și gura lui neschimbate, nasul și maxilarele lui Ram Kikura, un tânăr foarte atrăgător, având și câteva defecte pline de farmec, care erau semnul distinctiv al unei proiectări corporale inteligente. Se îmbrățișară, o concatenare electrică a unor amestecuri fizice și mentale care, mai demult, putea fi considerată jenant de intimă pentru tată și fiu, dar care era normă în memoria orașului. Olmy măsură progresele fiului său din îmbrățișarea aceea, iar lui Tapi îi obținu o doză sănătoasă de aprobare parentală.

Gesturile și vorbirea nu erau necesare în memoria orașului, erau totuși, folosite; comunicarea directă minte-la-minte era laborioasă și consuma timp, folosită numai când era necesară comunicarea precisă.

– Îți mulțumesc că ai venit, tată, spuse Tapi. Parțialele tale începuseră să se satureze de mine.

– Mă îndoiesc, spuse Olmy.

– Le-am testat tot timpul, ca să văd dacă ți se potrivesc.

– Și se potriveau?

– Da, dar le-am iritat...

– Ar trebui să fii totdeauna politicos cu un parțial. Știi, poartă cu ei multe povești.

– Nu le-ai citit memoriile?

– Încă nu. Voiam să te văd neinfluențat de ele.

Tapi proiectă o schiță a planurilor corpului său, pentru aprobarea lui Olmy. Corpul tânărului era autonom, dar fără suportul părților de talsit sau a altor dispozitive de întreținere pe termen scurt. În forma dată de el, nu ar fi putut să existe atât de mult fără întreținere și nutriție, dar,

pentru vremurile acelea, era un proiect mai bun decât cel al lui Olmy. În mod sigur, era mult mai practic.

– Ce crezi?

– E foarte bună. Ai obținut aprobarea consiliului?

– Provizoriu.

– O vei avea. E o adaptare elegantă, spuse Olmy și era sincer. Aproape că dorea să facă o cerere pentru reîncarnare și să o încerce. Totuși, trăise cu părțile talsit atât de multă vreme...

– Crezi că vor redeschide Calea?

Olmy îi dădu echivalentul mental al unei grimase.

– Nu o lua înainte, spuse el. N-am obținut mai mult de câteva ore de memorie și nu vreau să le irosesc discutând politică. Vreau ca fiul meu să-mi arate tot ce a învățat.

Entuziasmul lui fu electrizant.

– Lucruri minunate, tată. Ai studiat vreodată structurile Mersauvin?

Olmy le studiase, dar numai pe scurt, găsindu-le plictisitoare. Nu-i spuse asta fiului său.

– Am făcut cele mai interesante corelații, continuă Tapi. Întâi am crezut că erau abstracțiuni anoste, dar pe urmă le-am introdus în analiza situației sintetice și am ajuns la cele mai incredibile raționamente. Permit cea mai complexă modelare predicativă. Se comportă cu algoritmi autoadaptabili pentru ierarhizare și planificare socială, modelează până și interacțiuni individuale!

Tapi le mută într-un compartiment privat.

– Pe acesta l-am decorat chiar eu, spuse el. Nimeni încă nu a fost considerat potrivit pentru a-l scrie. Cred că e un compliment de la colegii mei de creșă...

În mod sigur era. Decorațiunile din compartimentele private erau la fel de trecătoare și vulnerabile ca și gheața pe foc. Decorul, care pentru ochii lui Olmy era o mulțime obositoare de teste mentale și algoritmi demonstrați, era mult mai complex și elaborat decât ar fi putut Olmy să facă.

– Mi-am luat unele libertăți față de lecțiile mele din programă, continuă Tapi. Am aplicat structurile Mersauvin evenimentelor externe.

– Da? Și ce ai aflat?

Tapi îi arătă o curbă în zigzag, discontinuă.

– Multe întreruperi. Hexamon se află sub o presiune puternică. Nu mai suntem o societate fericită. Am fost odată, cred; în Cale. Am comparat insatisfacția prezentă cu profilurile psihologice ale nostalgiei pentru

stadiile anterioare ale vieții în homorfi născuți natural. Cel mic îl mimează pe cel mare. Algoritmii arată că Hexamon vrea să se întoarcă în Cale. Mă tem că profesorii mei nu m-au notat foarte bine. Ei spun că rezultatelor le lipsește rigoarea.

– Vrei să spui că tindem cu toții să ne întoarcem la izvoare. Nu?

Tapi fu de acord, șoväind zâmbitor.

– N-aș pune problema așa deschis.

Olmy studie curba zimțată cu un amestec de mândrie și concentrare...

– Cred că e foarte bună. Nici ăsta nu e un simplu compliment părintesc.

– Crezi că va prezice?

– Între niște limite.

– S-ar putea să mă comport prostește, dar... dar am crezut că și acolo există o mare valoare profetică. Așa că am luat decizia pentru vocația primară. Mă pregătesc pentru forțele armate din Hexamon.

Olmy privi imaginea băiatului cu și mai multă mândrie și cu o senzație, chiar mai puternică, de regret.

– Aschia nu sare departe de trunchi.

– Ți-am studiat istoria, tată. E admirabilă. Dar sunt acolo căi prin care cred că îi pot îmbunătăți aspectul. – Imaginea lui Tapi se aprinse într-un entuziasm de culori și apoi se refăcu, îmbrăcată în negrul forțelor armate. – Voi încerca să ajung la o funcție mai înaltă spre ultimele stadii ale carierei mele. Într-un secol sau două de serviciu activ, timp normal. Mă întreb de ce n-ai acționat niciodată pentru obținerea unor roluri de conducere.

– Dacă l-ai studiat pe tatăl tău îndeajuns de aproape, atunci știi.

– Vechile metode. Vechile discipline. Soldatul tot soldat rămâne. Expresia supremă.

Olmy dădu din cap, erau sentimente oneste.

– Dar aptitudinile tale... tendința ta în ultimii ani a fost să simți mai puțin respect pentru superiorii tăi. Îți spui că asta se întâmplă pentru că sunt în declin capacitățile lor... Dar cred că poate fi și o expresie suprimată a propriilor tale dorințe de a modela istorie.

„Acesta e fiul meu", gândi Olmy. „Rapid și la obiect. Și având dreptate, fără nici o îndoială."

– Să las parțialele cu tine e ca și cum aș lăsa mieii să păzească un leu.

– Mulțumesc, Ser.

– Probabil că ai dreptate din toate punctele de vedere. Dar dacă intri în ierarhia aceea, va trebui și tu să-ți suprimi și să-ți deviezi propriile impulsuri impertinente. Cel mai greu drum spre conducere e prin forțele armate.

– Da, tată. Asta va insufla disciplină și autocontrol.

„Dacă nu te toarnă într-un tipar pe care să nu ai putere să-l spargi", gândi Olmy.

– Ești de acord cu redeschiderea?

Nici o scăpare, nici măcar în creșă.

– Respect legea și o slujesc.

Tapi zâmbi.

– Mi-a fost dor de tine, tată. Nici măcar parțialele corecte nu strălucesc precum originalul.

– Trebuie să... să îmi cer scuze, spuse Olmy, pentru acțiuni trecute și viitoare. Voi fi foarte implicat într-o muncă, de aici încolo, mai mult decât până acum.

– Lucrezi din nou pentru forțele armate?

– Nu, e o chestiune personală. Dar s-ar putea să nu fiu în stare să mă întâlnesc cu tine mai des decât am făcut-o în ultimii ani... poate mai rar. Vreau să știi că sunt mândru de tine, că îmi place cum ai crescut și că ești matur. Mama ta și cu mine suntem teribil de încântați.

– Mândri de imaginea în oglindă, spuse Tapi cu o urmă de autocondamnare.

– Deloc, răspunse Olmy. Ești mult mai complex și mai organizat decât oricare dintre noi. Ești ce avem noi mai bun. Absența mea nu înseamnă dezaprobare și nu este... lucrul pe care l-aș fi ales.

Tapi ascultă zâmbind.

– Consimțământul meu pentru încarnare este înregistrat, spuse Olmy. Mi-am asumat răspunderea, în Hexamon, pentru acțiunile tale. Mama ta a făcut la fel.

Tapi deveni dintr-o dată solemn.

– Mulțumesc. Pentru încrederea voastră.

– Nu mai ești creația noastră, spuse Olmy, urmând un ritual îndelung stabilit. Acum te creezi pe tine însuți. Am să recomand o comisie în forțele armate. Și am să încerc să te vizitez... „Onestitatea", gândi el, „ar fi cea mai bună politică". Dar asta, probabil, nu se va întâmpla curând.

– Voi face cinste numelui tău, spuse Tapi.

– Nu mă îndoiesc. Olmy se uită la decorul din jurul lor. Acum mă interesează aceste structuri Mersauvin. Să punem puțin locul ăsta la punct și pe urmă mi-ar plăcea să-mi arăți cum ai ajuns la concluziile tale.

Tapi se arătă de-a dreptul nerăbdător să înceapă cât mai repede.

Olmy plecă din Axa Euclid după șase ore; era unul din cei trei pasageri ai unei navete spre Thistledown.

Nu avea poftă să converseze. Ceilalți pasageri erau prea închiși în ei ca să-i acorde atenție.

CINCI

Pământ

Lanier stătea pe marginea patului ca să-și încalțe bocancii de călătorie. Își îngădui o mică strâmbătură când se aplecă să-și încheie șireturile. Era nouă dimineața și o furtună scurtă trecu peste munți, cu un torent de ploaie, aducând o adiere dulce a vântului dinspre mare. Dormitorul era încă rece. Respirația i se condensa în fața lui. Se ridică, bătând cu bocancii în covorul ponosit, ca să și-i potrivească, încercându-le strânsoarea pe propriile-i glezne; se încruntă din nou, la un alt fel de durere, o altă amintire pe care n-o putea șterge.

În fața ferestrei largi din sufragerie, îmbrăcându-și haina, se uită peste cele câteva garduri vii și ferigi înalte, la dealurile verzi și abrupte din fața lui. Știa drumurile printre dealurile acelea, nu mai mersese acolo de ani de zile, dar acum părea să fie o zi bună ca să se obișnuiască din nou cu el însuși. Nu căuta nici un panaceu, nici un exercițiu riguros ca să-și recapete tinerețea pe care o respinsese; mai curând o îndepărtare de la gândurile lui, care în ultima vreme fuseseră deosebit de amare.

Trei luni trecuseră de la înmormântarea lui Heineman.

Karen nu-și luase rămas-bun înainte de a se duce la Christchurch cu o misiune. Luase noul vehicul cu cinci roți dat de Hexamon; drumurile erau încă umede și accidentate, iar vechea lor trăsură nu era totdeauna potrivită pentru un ținut prin care și caii avansau greu. Într-o zi, gândi Lanier, ar putea să cadă bolnav în casa asta și ar putea trece o jumătate de oră sau mai mult până ce un vehicul de urgență ar putea ajunge aici și atunci el ar fi mort, ca și Heineman.

O cale pentru a se descotorosi de amintiri neplăcute.

– Taxa, taxa, scoate taxa, cânta încetișor, cu vocea răgușită de frig. Tuși; vârsta, nu boala. Era destul de sănătos. Ar fi putut să treacă mulți ani, înainte să vină sugativa memoriei să-i șteargă necazurile.

Făcuse atât de puțin în deceniile lui de serviciu, cel puțin așa se spunea. Pământul, după patruzeci de ani, încă era o rană sângerândă, în ciuda numelui său oficial; mergea pe drumul său spre Refacere, asta era sigur, dar rămăsese și un loc al amintirilor permanente despre moarte și prostie.

De ce îi revenise trecutul atât de viu în amintire acum și nu altădată? Ca să-l abată de la frustrările neînțelegerilor lui crescânde cu Karen? De la înmormântare, ea era complet împietrită.

Cu douăzeci și nouă de ani în urmă. Un oraș fără nume, pierdut în pădurile Canadei de sud-est, o capcană rece și înzăpezită pentru trei sute de bărbați, femei și copii. Bărbații ieșiseră din barăcile lor solide, din bușteni legați cu frânghii și lanțuri, mai vlăguiți decât toți ceilalți pe care îi întâlnise Lanier vreodată, ca să-i înfrunte pe călătorii din cer. Lanier și partenerii săi, doi lucrători de pe Hexamon, un bărbat și o femeie, erau bine hrăniți și sănătoși, firește. Traversară cu hotărâre câmpul înzăpezit dintre nava lor și cea mai apropiată barcă, adresându-se bărbaților, în franceză și engleză.

– Unde sunt femeile voastre? întrebă lucrătorul femeie. Copiii?

Bărbații se uitară țintă la ei, în ochi jucându-le înfometarea; erau de o frumusețe eterică, fiecare cu fața albă și părul cenușiu și pătat. Un bărbat păși înainte clătinându-se, strângând din dinți, cu brațele întinse și îl îmbrățișă pe Lanier din toate puterile. Ca și cum ar fi fost strâns de un copil bolnav, Lanier, aproape în lacrimi, îl sprijini pe bărbatul în ai cărui ochi îngălbeniți strălucea ceva ce semăna cu adorația sau poate erau doar alinarea și bucuria.

Răsună o împușcătură și lucrătorul femeie se răsuci, căzând pe spate, întinsă pe zăpadă, cu un șuvoi de sânge țâșnindu-i din piept.

– Nu! Nu! strigă altul din grupul de bărbați, dar mai multe împușcături luară coaja de pe copaci, împrăștiară zăpada, răsunând pe carcasa navei. Un bărbat singur, între două vârste, cu o barbă neagră și mare, mai puțin vlăguit decât ceilalți, ținând o pușcă ce părea chiar mai bine îngrijită și hrănită decât el, stătea pe singurul drum al așezării, blestemând în gura mare. Unsprezece ani! Unsprezece! Unde ați fost, zeilor, în ăștia unsprezece ani nenorociți?

Lucrătorul bărbat, al cărui nume nu și-l mai amintea, îl lovi pe cel cu pușca cu un fulger rotund și fierbinte ieșit din singura lor armă.

Lanier se uită la lucrătoarea rănită, apreciindu-i repede starea. Nu ar fi putut supraviețui dacă nu i se recupera bila personalității subîncărcate din spatele gâtului; Lanier se aplecă și îi luă pulsul, lăsându-i închise pleoapele, permițându-i să intre în primul stadiu al morții. Neluând seama la nimic din jurul lui, desfăcu un scalpel și deschise gâtul femeii până la baza craniului, simțind cu degetele bila neagră, trăgând-o din suportul ei, strecurând-o într-o mică pungă de plastic, așa cum învățase.

În timp ce el făcea asta, bărbații din sat îl călcară în picioare, încet și metodic, pe cel cu pușca, până ce acesta muri. Lucrătorul de pe navă încercă să-i îndepărteze, dar oricât de slabi ar fi fost, el era unul, pe când ei erau zece. Omul care îl îmbrățișase pe Lanier rămăsese tăcut în timpul operației, ieșindu-și din minți la vederea atrocității aceleia, apoi căzu în genunchii acoperiți de zdrențe și îl imploră pe Lanier să nu le distrugă satul.

Femeile și copiii ieșiră din barăcile de lemn, mai mult morți decât vii.

Oamenii acestui sat improvizat supraviețuiseră unsprezece ierni, rezistaseră chiar și în primele două, cele mai grele, dar n-ar fi ieșit vii din aceasta din urmă.

– Pentru cine plătește vama podului, murmură el. *Soția mea e tânără și plină de viață. Eu sunt bătrân. Am luat hotărârile noastre și ne plătim vămile.*

Se opri în hol, pentru o clipă, cu ochii închiși, încercând să forțeze ceața să-i iasă din cap. Strânsul lânii, așa numea bunicul lui starea asta. Nume potrivit în Noua Zeelandă. Totuși, lâna asta era plină de scaieți și gunoaie.

Nu i-am salvat pe toți. Nici măcar pe toți cei puternici și capabili. Moartea era atotputernică chiar și pentru îngerii veniți din cer, ca să-i ajute.

De zeci de ani nu-i mai păsase că lucrurile acelea se întâmplaseră și îl iritau acele gânduri, palide substitute pentru o vină pe care nu credea că ar fi trebuit să o simtă. *Mi-am făcut datoria. Dumnezeu mi-e martor că mi-am dat treizeci de ani pentru Refacere.*

Și Karen și-i dăduse, dar ea nu arăta ca un sac de cârpe ponosite.

Deschise ușa, luându-și bastonul. Nori cenușii încă alunecau deasupra. Dacă ar fi putut să se îmbolnăvească de pneumonie, prietena celor bătrâni, ar fi făcut-o. Dar printre binefacerile oferite Vechilor Locuitori de către Hexamonul Terestru era și îndepărtarea tuturor bolilor.

În această privință, resursele lor fuseseră mari; fiecare bărbat, femeie sau copil de pe Pământ era dotat cu organisme care îi păzeau corpul împotriva oricăror posibili invadatori din afară.

Aruncă o privire propriei imagini din oglinda ușii de la intrarea principală, feței puternice, dar brăzdate adânc, liniilor din jurul gurii, curbate în jos, despicăturilor de pe fiecare parte a nasului, pleoapelor care atârnau, imagine care îl arăta trecut prin multe. Îl încercă un amestec de satisfacție și dezgust pervers când își dădu seama că se simțea mai bătrân decât arăta.

Înainte de a se odihni, Lanier regretă primul pas pe care îl făcuse pe acel munte. La următoarea pantă a drumului, de două ori mai abruptă, trăgea în piept cantități din ce în ce mai mari de aer și le sufla cu zgomot, stăpânindu-și cu mâinile genunchii care îi tremurau, iar fruntea îi asuda din ce în ce mai tare. Nu făcuse prea mult alpinism, nici măcar exerciții, de ani de zile, și dacă nu voia să-și sfârșească viața, să facă eforturi prea mari la prima lui ascensiune era un lux nebunesc... Minunile Medicinei de pe Hexamon puteau să facă numai ce le dădea el voie să facă; să-l țină viguros, în limite rezonabile pentru vârsta lui și neafectat de excesul de radiație, față de care el simțea o oroare de neînlăturat.

După ce respirația îi deveni normală, stăpânindu-și durerea, privi în jos, pe marginea prăpastiei, spre valea care se întindea trei sute de metri mai jos. Turme de oi – poate că erau ale lui Fremont, tânărul proprietar al fermei de la Golful Irlandezului – curgeau de-a lungul câmpurilor pestrițe, verzi și aurii, ecoul lor lovindu-se de norii grei de ploaie, cenușii și albi, care treceau peste pășunile albăstrui prăfuite. Deasupra lui zbura un vultur, primul pe care îl vedea în anotimpul acela. La înălțimea aceea, vântul era rece și înviorător chiar și primăvara, în noiembrie; sus, pe munte, la o mie de metri și mai bine, încă mai erau petice de zăpadă, pătate cu inevitabilele filamente purpurii ale coloniilor de ciuperci microscopice pe care ciobanii și fermierii le numeau „sângele lui Cristos".

În sfârșit, își îngădui să se așeze pe o piatră. Îl dureau picioarele. Mușchii gambelor amenințau să i se înmoaie. Pentru prima dată, după luni, poate ani întregi, se simțea bine cu adevărat, oarecum motivat să trăiască.

Vântul îi rostea numele. Uimit, se întoarse, căutând un călător sau vreun cioban pe drum, în sus sau în jos, dar nu văzu pe nimeni. Mulțumindu-se cu gândul că sunetul fusese o iluzie, scoase din buzunarul

de la spate un sandviș cu brânză de capră, îl despachetă și începu să mănânce.

Vântul îl chemă din nou, de data aceasta mai clar, mai aproape. Se ridică și se uită pe potecă în sus, încruntându-se. Chemarea venise din direcția aceea, era sigur de asta. Punându-și sandvișul înapoi în pachet, merse de-a lungul celei de-a doua cotituri, apoi încă o sută de metri în sus, pe potecă, bocancii pătrunzându-i prin suprafața pietroasă și alunecând pe iarba încă umezită de rouă. Era singur pe cărare.

Cântă ca să-și țină ritmul; se opri apoi ca să-și tragă răsuflarea și să lase aerul curat să-i intre în sânge, să-i curețe mintea de păienjenișul adunat în lunile în care stătuse între patru pereți.

Avea nevoie să înțeleagă situația în care se găsea.

Deși îi compătimea pe semenii lui, Lanier ajunsese să-i și urască în același timp. Se părea că, în agonia lor, se băteau între ei mai des decât s-ar fi putut crede, într-un fel care înrăutățise lucrurile. Uneori, cei care fuseseră tratați cu cruzime – pierzându-și case, familii, orașe, popoare – reacționaseră cu și mai mare cruzime față de alți supraviețuitori.

În ultimul timp, lecturile preferate ale lui Lanier fuseseră cărțile filozofului și romancierului Arthur Koestler, din secolul al douăzecilea, care credea că omenirea fusese construită greșit... Lanier se îndoia prea puțin de asta.

Văzuse bărbați, femei și copii supuși unor examene psihologice și unor tratamente care le scoteau afară demonii, lăsându-i într-o stare mult mai bună, capabili să se confrunte în mod eficient cu realitatea din jurul lor. Lanier nu spusese nimic în disputa legată de o astfel de vindecare. Tratamentele scurtaseră Refacerea cu decenii întregi și totuși el nu se putea hotărî dacă era de acord cu ele. Erau atât de slabe ființele umane, mașini atât de prost construite, încât doar câteva dintre ele să se poată vindeca singure, să își pună singure diagnosticele, să se critice singure? Evident. Devenise un pesimist, poate chiar un cinic, dar exista o parte din el care îi ura pe cinici; prin urmare, Q.E.D., nu era mulțumit de el însuși.

O largă pătură de nori alunecă peste pământ, având o gaură circulară exact în mijloc. Se așeză din nou pe piatra de lângă potecă și se uită, cu ochii mijiți, la strălucirea razei de soare care traversa valea. Era atât de caldă, atât de hipnotică raza aceea lată de câțiva kilometri; dacă și-ar fi lăsat, pur și simplu, mintea să se odihnească, lumina soarelui în iarbă i-ar fi putut răspunde la toate întrebările. Se simțea nesigur, somnoros,

gata să-și dea jos toate poverile, să se întindă pe spate, să lase soarele să-l dizolve ca pe o bucată de unt încălzit.

De sus, de pe cărare, cobora spre el un bărbat îmbrăcat în negru și cenușiu, care purta un alpenștoc. Lanier se întrebă dacă de la acesta venise vocea adusă de vânt; nu era sigur dacă-și dorea companie. Dacă omul ar fi fost un cioban, se putea înțelege cu el, dar dacă era un excursionist din Christchurch...

Poate că celălalt nu avea să-l ia în seamă.

– Bună, îl salută bărbatul, ai cărui bocanci scârțâiau pe pietrișul din fața lui Lanier. Lanier se întoarse. Călătorul stătea în fața grămezii strălucitoare de nori... Părul îi era negru, tăiat scurt; era înalt de aproape doi metri, părea tânăr și avea umerii largi, brațele musculoase. Îi amintea lui Lanier de un anume tânăr.

– Salut, spuse Lanier.

– Te-am așteptat să vii aici, sus, și să mă conduci în vale, spuse bărbatul, ca și cum ar fi fost prieteni de multă vreme. Lanier îi identifică accentul: rhusesc.

– Te cunosc de undeva? întrebă Lanier încruntându-se.

– Poate. Omul zâmbi. Ne-am cunoscut în treacăt, cu mulți ani în urmă. Mintea lui Lanier refuza să scoată la iveală locul unde îl mai văzuse pe omul acesta. Îl iritau ghicitorile.

– Mă tem că mă lasă memoria. Se îndepărtă.

– Pe vremuri am fost inamici, spuse bărbatul, părând a fi încântat că nu mai erau. Totuși nu se apropie mai mult, ținându-și bastonul în față. Lanier se uită din nou la el. Nu era îmbrăcat gros și nu avea nici un bagaj în spate. Nu putea să fi stat multă vreme pe munte.

– Ești unul din rhușii care au invadat asteroidul Thistledown? întrebă Lanier. Pusă unui om a cărui tinerețe era atât de vizibilă, întrebarea nu era prostească, deși pe vremuri ar fi fost. Călătorul nu părea să aibă mai mult de patruzeci de ani; totuși ar fi putut face terapie de întinerire pe unul din corpurile orbitale, sau în vreuna din stațiile Hexamon de pe Pământ.

– Da.

– Ce te aduce aici, atât de departe?

– Sunt niște treburi de făcut, treburi importante. Am nevoie de ajutorul tău.

Lanier întinse mâna.

– M-am retras. – Străinul îl ajută să se ridice. – Vremurile acelea au trecut de mult. Cum te cheamă?

– Sunt dezamăgit că nu-ți amintești de mine, spuse nemulțumit bărbatul. Mirski. Pavel Mirski.

Lanier râse.

– Bună încercare, spuse el. Mirski e acum de cealaltă parte a cerului. A mers dincolo de limitele geshel, iar Calea și-a închis porțile după el. Dar îmi place gluma ta.

– Nu-i nici o glumă, prietene.

Lanier studie cu grijă trăsăturile omului. Dar, Dumnezeule! Chiar *semăna* cu Mirski.

– Patricia Vasquez și-a găsit drumul spre casă? întrebă străinul.

– Cine știe? Nu am poftă de ghicitori. Și de ce naiba îți pasă? Lanier fu surprins de propria-i vehemență.

– Mi-ar plăcea să o regăsesc.

– O șansă nemaipomenită.

– Cu ajutorul tău.

– Gluma ta e de prost gust.

– Garry, nu-i nici o glumă. M-am întors. – Păși mai aproape. Asemănarea cu Mirski era nefirească. – Te-am așteptat să vii aici sus, te-am așteptat pe tine, cineva care mă recunoaște și care mă poate duce la oamenii potriviți. Ai fost important pentru Refacere, nu?

– Am fost, spuse Lanier. Ai putea fi fratele lui. Geamănul lui identic, de fapt.

– Ar trebui să mă duci pe Thistledown. Trebuie să vorbesc cu Korzenowski și cu Olmy. Mai trăiesc, nu-i așa?

Konrad Korzenowski proiectase Calea, cândva atașată celei de-a șaptea cavități a navei-asteroid Thistledown. Aceasta și două secțiuni din Axis City încă erau pe o orbită la zece mii de kilometri depărtare în jurul Pământului, iar nava nu mai avea un capac polar, expunându-și către exterior cea de-a șaptea cavitate. Thistledown fusese scos în urmă cu patruzeci de ani din capătul Căii, pentru a permite îndepărtarea porțiunilor naderite din Axis City. Calea s-a închis rapid în spațiul gol: s-a sigilat aproape imediat închizându-și infinitatea de universuri pentru totdeauna. Cei care aleseseră să stea în interiorul Căii – printre ei, și Pavel Mirski – erau mai îndepărtați decât sufletele morților, dacă morții au suflete.

Lanier bâigui ceva de neînțeles, apoi tuși dintr-o dată. Părul de pe gât i se înfioră.

– Isuse, spuse acoperindu-și gura cu mâna. Ce se petrece aici?

– Am călătorit pe o distanță mare în spațiu și timp, spuse bărbatul. Povestea mea e foarte ciudată.

– Ești o fantomă? Era o chestiune veche, inutil de întrebat. Nu se gândea la fantome în sensul dat pe Hexamon. Fața i se înroși.

– Nu. Mi-ai strâns mâna. Sunt din carne, sunt muritor... într-un fel.

– Cum te-ai întors?

– Nu pe drumul cel mai scurt. Surâse ezitant și își lăsă bastonul pe iarbă, lângă piatra lui Lanier, apoi se așeză.

Mirski, dacă într-adevăr era el, lucru pe care Lanier nu voia să-l accepte – privi de-a lungul văii în care se mișcau turme și umbre ale norilor și spuse din nou:

– Trebuie să vorbesc cu Korzenowski și cu Olmy. Poți să mă duci la ei?

– De ce nu te duci tu direct la ei? întrebă Lanier. Ai mai făcut-o până acum. De ce te-ai întors aici?

– Pentru că, din anumite motive, ești chiar mai important pentru mine decât ei. Trebuie să ne întâlnim cu toții și să stăm de vorbă. De când n-ai mai vorbit cu ei?

– De ani de zile, recunoscu Lanier.

– În guvern va izbucni o criză, în curând. – Mirski privi spre Lanier cu o față calmă și serioasă. – Calea va fi deschisă din nou.

Lanier nu reacționă. Auzise zvonuri, dar nimic mai mult. El însă se izolase de politica Hexamonului.

– E ridicol, spuse.

– Nu, de fapt nu este, replică Mirski foarte liniștit. Nici din punct de vedere fizic, nici politic. Tehnologia aceea, puterea aceea sunt ca niște droguri. Nici măcar cel mai curat dintre suflete nu poate rezista la nesfârșit acelor convingeri. Poți să aranjezi o întâlnire?

Umerii lui Lanier se lăsară brusc. Se simți înfrânt, prea slab ca să-și adune cuvintele și să se apere de nebunie.

– Am un radio acasă, un comunicator, spuse el. Jos, în vale. – Își îndreptă spatele. – Va trebui să dovedești că ești cel care pretinzi că ești.

– Înțeleg, spuse Mirski.

ȘASE

Thistledown

Olmy stătea în fața unui terminal al bibliotecii, la Alexandreia, orașul din a doua cavitate a asteroidului, într-un district care nu fusese încă repopulat. Își instalase terminalul chiar cu câteva zile înainte, în apartamentul în care își petrecuse ultima parte a copilăriei – și unde fuseseră ascunse părțialele neasamblate ale lui Korzenowski, tot ce mai rămăsese din Inginer după asasinarea lui, cu secole în urmă. Olmy localizase acele părțiale în copilărie și, mai târziu, răspunsese de reasamblarea și de reîncărcarea lui Korzenowski, cu ajutorul Patriciei Vasquez.

În acest loc obscur, pe un terminal privat care, teoretic, trebuia să fie de negăsit, Olmy primi un mesaj de la o veche cunoștință. Pictogramele, prost traduse, spuneau: „Am ceva pentru tine. Crucial pentru munca ta."

Mesajul se termina cu coordonatele unei stații abandonate în cavitatea a cincea și cu o dată de întâlnire. „Singur", insistau pictogramele. Erau semnate cu emblema lui Feor Mar Kellen.

Mar Kellen era un bătrân soldat și un camarad din poliția de la porți, cam de vârsta lui Olmy. Se născuse în timpul ultimelor războaie cu jarții, când avusese loc cea mai mare victorie împotriva invadatorilor Căii, de dinaintea Separării; jarții fuseseră respinși în josul Căii mai multe miliarde de kilometri. Teritoriul câștigat a fost fortificat și au fost deschise porți spre lumi nelocuite, potrivite pentru minerit. Aceste lumi au dat materiile prime pentru Axis City și apoi au furnizat atmosfera și solul care au acoperit mare parte din suprafața Căii.

Anii aceia fuseseră oribili și glorioși, ani ai morții și ai oțelirii. Hexamonul a ieșit din ei mai puternic, gata să comande căile dintre

porți, să atragă patroni și parteneri din lumile locuite în care intraseră chiar prin acele porți. În unele împrejurări, Hexamonul și-a însușit comerțul abandonat de jarți; în felul acesta a stabilit legături comerciale cu misteriosul Talsit. Talsit le-a spus numele dușmanilor lor, atât de fidel, încât mesajul acela s-ar fi putut traduce în limbaj uman.

Desigur, jarții nu fuseseră doar învinși și împinși departe de-a lungul Căii și ținuți acolo de o serie de fortărețe puternice.

Mar Kellen supraviețuise ultimilor douăzeci de ani de războaie în fortărețele din interiorul Căii. Nici măcar acele avanposturi de frontieră nu îl provocaseră destul. A intrat în poliția porților și acolo l-a întâlnit pe Olmy.

Nu se văzuseră de secole. Olmy era surprins să afle că Mar Kellen era pe Thistledown. Îl credea mai degrabă genul care adera la gesheli, în frenezia lor de a redeschide Calea.

Înțelegerile clandestine îl iritau; încetase de mult să mai fie încântat de intrigi, în special când acestea erau inevitabile... Dar Mar Kellen sugerase că are ceva de care Olmy trebuia să țină seama, și oricare ar fi fost ciudățeniile vechiului său prieten, acesta nu fusese niciodată un mincinos.

A cincea cavitate era cea mai sumbră de pe Thistledown, un fel de celulă uriașă. Treceau pe acolo multe linii de tren, în drum spre cavitățile a șasea și (într-un singur rând) spre a șaptea, dar numai un tren oprea acolo și numai la cerere. Erau puține restricții de călătorie spre singura cavitate neocupată din Thistledown și, în fiecare lună, câțiva alpiniști îndrăzneți și plutași pe râu, vizitau peisajul înfiorător, învelit de nori, al mineralelor primare din asteroid, sculptate de secole, de minele care săpaseră în stânci piscuri și abisuri fantastice, cenușii și portocalii. Apele în exces de pe Thistledown ajungeau aici roșii, pline de oxizi și de alte minerale dizolvate, ape care nu erau indicate a fi băute de cei care nu aveau implanturile de purificare, pentru a elimina conținutul de metal.

Cavitatea a cincea era, în medie, largă de numai patruzeci de kilometri. La începutul periplului capitalei Thistledown, fusese largă de treizeci și opt de kilometri; materialul îndepărtat era folosit pentru construcții și pentru recuperarea materialelor volatile pierdute prin scăderile inevitabile ale sistemelor de reciclare ale asteroidului. Nimeni nu locuia acolo în mod permanent; zona era vizitată doar de străini.

Olmy luă trenul pustiu din camera a patra, apoi își încrucișă brațele, în vreme ce kilometrii negri ai pereților interiori ai asteroidului curgeau încet pe lângă el.

Mesajul lui Mar Kellen fusese atât de neașteptat, încât nici nu încercă să ghicească unde putea duce.

Fără să presupună nimic, Olmy își risipi puține gânduri pe ceea ce îl aștepta pe viitor și, în loc de asta, reexploră săracele informații culturale talsit strânse și păstrate în bibliotecile din Axis City și de pe Thistledown. Trecuse frecvent prin materialul acesta, iar acum îl selecta din nou, metodic, sperând să răspundă câtorva enigme de nedezlegat.

Scurta călătorie îi lăsa, totuși, puțin timp, și el urmări cum zidurile tunelului făceau loc unui relief sălbatic, greu de ghicit printre norii groși negri, rupți de razele argintii din capătul tunelului, care curgeau printre dinți de ferăstrău din lumina roșie, sumbră sau lumină verde și albastră-cenușie. Trenul ieșise prin capătul tunelului, unde linia era înclinată, ferestrele de pe latura dreaptă ridicându-se la aproape treizeci de grade.

Olmy își găsise totdeauna o aspră consolare emoțională în aceste regiuni sterpe. Trenul încetini și se mișcă de-a lungul celor trei șine în formă de leagăn, spre o mică stație acoperită de o cupolă adăpostită între doi pereți masivi, din nichel cu aspect uleios și fier roșcat. Ploaia bătea cu putere platforma de piatră de deasupra cupolei. Nu prea departe, se auzea urletul tumultului de apă căutând unul din marile lacuri brune care înconjurau cavitatea.

Mar Kellen îl aștepta în interiorul unui terminal mic, părăsit, stând pe o bancă de piatră care părea mai potrivită pentru mașini decât pentru oameni. Afară bubuia tunetul, un sunet pe care Olmy îl auzise rareori pe Thistledown; totuși, de puține ori avusese timp să viziteze cavitatea a cincea, unde tunetul era obișnuit. Mar Kellen ridică două umbrele antice în semn de bun venit. El proiectă spre Olmy o serie de pictograme biografice, cu subsemne care indicau grade de adevăr, unde era și unde nu era politicoasă cererea de informații suplimentare. În general, asemenea cereri păreau descurajate de la început. Olmy făcu la fel, deși, în capul lui, echivocul și concizia erau chiar mai mari. În restul conversației folosiră atât cuvinte cât și pictograme.

– V-am urmărit cariera, Ser Olmy, atât cât a fost făcută publică. Sunteți un om ilustru și un câștig pentru naderiți.

– Mulțumesc. Îmi pare rău să spun că v-am pierdut urma, Ser Mar Kellen.

– Chiar îmi pare bine să aud asta. Mi-am făcut datoria de a fi cât mai obscur cu putință, fără a pătrunde în memoria orașului și a deveni bandit. Zugrăvi o pictogramă a lui însuși în chip de pungaș cu spiritul liber, schițată grosolan, sugerând că n-ar avea grozav de mult succes. Râseră amândoi, deși veselia lui Olmy era cam forțată.

– Sper că n-ați aflat prea multe despre mine, replică Olmy.

– Nu. Cariera dumneavoastră a fost la fel de obscură. Dar câteva părți din ea au devenit istorie. Și am aflat, probabil într-un fel nepolitic cos, despre lucrurile care vă preocupă acum.

– Zău?

– Păreți a crede, din nou, că ne vom confrunta curând cu non-umanii. Poate chiar cu jarții.

Olmy nu spuse nimic; buzele îi erau strânse într-un zâmbet silit. Cercetările lui personale, din câte se părea, fuseseră surprinzător de publice; cel puțin pentru aceia care credeau că merită să le cunoască. Obscuritatea lui Mar Kellen deveni oarecum de înțeles; acest om nu pătrunsese în memoria orașului, ci era un fenomen rar – un bandit real, cu existență fizică. Olmy îi zugrăvi pictograma unui semicerc galben, indicând interes și atenție deplină.

– Am dat peste ceva care s-ar putea să vă pară folositor. O relicvă din secolele trecute. Aproape la fel de interesantă ca înregistrările Inginerului.

– Aici?

Bătrânul soldat dădu solemn din cap.

– Putem ajunge la o înțelegere, dacă v-ar interesa? Vă asigur că veți fi mulțumit.

– Nu sunt un om bogat. Nici prea puternic.

– Înțeleg, Ser Olmy, dar încă aveți sprijinul de pe Hexamon. Mi-ați putea da tot ceea ce vreau să cer, din punct de vedere al accesului și privilegiilor, pentru că nu sunt chiar nebun după aurul Pământului.

Olmy îl privi cu atenție pe bărbatul care îi vorbea și analiză cu atenție stilul pictogramelor sale. Mar Kellen era sincer, nu era un farsor, din câte își dădea seama Olmy.

– Am ieșit la pensie, spuse Olmy. Influența mea nu este la fel de mare ca înainte. Între limitele statutului meu de acum...

– Suficient ca să-mi dați ce am nevoie.

– Dacă aveți într-adevăr ceva care să-mi poată folosi, atunci sunt de acord.

Zâmbetul larg și brusc al lui Mar Kellen era răutăcios.

– De acord. Veniți cu mine. Îi înmânâ lui Olmy o umbrelă și îi arătă cum să o desfacă. Asta a aparținut lui Beni a mea. Veți avea nevoie. Apără bătrânele noastre oase obosite.

Olmy își ridică umbrela deasupra capului și îl urmă pe Mar Kellen pe o potecă îngustă, departe de stație. Cărarea fusese tăiată într-o coastă a stâncii și șerpuia printr-un defileu, deasupra unui curs de apă roșie, puternic și grăbit. Aici lumina trecea cu greu printre nori și ploaie. Peisajul era pierdut într-o umbră aproape la fel de profundă ca noaptea de pe Pământ. Mar Kellen aprinse o lanternă și îi arătă drumul spre o pantă deasupra văii. Raza descoperi sus o gaură în stâncă.

– E cald și lumină după ușa aceea. Veniți. Numai câteva minute. Până acolo urcară vreme de jumătate de oră.

– Am descoperit locul ăsta în vreme ce făceam cercetări pentru proiectul de repopulare de pe Thistledown, spuse Mar Kellen. Muncă de rutină, pentru un gentleman la odihnă. Locul acesta fusese șters de pe toate hărțile de resurse, cu excepția uneia, care trebuie să fi fost o neglijență... Nu părea important pentru proiect, așa că n-am spus nimănui de asta. Dar i-am pomenit lui Beni a mea și ea... ea era prietena mea, mărturisi el deodată, oprindu-se pe pantă, ca să se uite peste umăr la Olmy. Avea doar treizeci de ani. Născută după Separare. Închipuiți-vă, un bătrân războinic găsind o tânără doamnă... cu adevărat o doamnă. Dintr-o veche familie naderită. Dar ea avea în sânge aventura. Mi-a depășit cu mult entuziasmul. Voia să exploreze. Am venit aici și am găsit...

Făcu un salt sprinten în grotă. Olmy îl urmă, cu mai multă agilitate, dar mai puțin dramatic. În capătul grotei, un perete negru, neted, reflecta un punct palid al luminii. Mar Kellen izbi cu palma în alt perete negru și lucios, cu forță, fața încremenindu-i într-o grimasă de durere trecătoare.

– Când l-am găsit, arăta întocmai ca ăsta. Știam ce este. Un zid de siguranță. Apoi *eu* am devenit entuziast. Nimic nu e ca un cod pe care trebuie să-l spargi! Deși nu-i ușor. Am avut de spart treizeci de blocuri codificate, diferite unele de altele, folosind analiza inventată numai în ultimul secol. Matematica devenise vrăjitoarea mea, Olmy. Încercă să scruteze întunericul, uitându-se între perete și Olmy. Dar e o vrăjitoare pe care am stăpânit-o. Pe vremuri, demult, acest loc era foarte sigur...

Zugrăvi o succesiune rapidă de simboluri și peretele negru străluci în cenușiu, apoi dispăru, pur și simplu. Dincolo era un tunel bine luminat.

– O dată ce am ajuns înăuntru, am bănuit că acolo fuseseră luate multe măsuri de securitate, mortale. Le-am căutat amândoi și le-am găsit – erau mult mai multe decât aș fi crezut că e nevoie să păzească ceva. Majoritatea își atinseseră limitele proiectate, de cinci secole, și se dezactivaseră automat. Firește, nimeni nu știa nimic despre asta – nici măcar președinții. Sau așa îmi închipui. Aici s-ar putea să mă înșel. Din nou, zâmbi răutăcios.

Se apropiară de o intrare largă, arcuită în semicerc. O voce mecanică în stilul mașinilor vechi – cel puțin la fel de vechi ca vocile similare din Alexandreia – le ceru identitatea.

Mar Kellen rosti o serie de numere și își puse palma pe un vechi panou de identitate aflat lângă ușile opace.

– L-am recodificat cu însemnele mele, îi spuse lui Olmy. Ușile se luminară și se deschiseră încet. Înăuntru aștepta în semiîntuneric o suprafață de primire, dezafectată. Mar Kellen îl purtă pe Olmy de-a lungul ei, printr-un hol, într-o cameră mică din care lipseau, la fel, mobila sau pictogramele pentru decor.

Mar Kellen stătea între pereții goi și albi ai camerei, fără umbră, cu brațele încrucișate. Olmy se opri la intrare.

– Camera aceasta este poarta spre un foarte mare secret, spuse Mar Kellen. Fără nici un folos *practic* pentru nimeni... nu acum. Dar, odată, trebuie să fi fost într-adevăr foarte folositor. Poate că a fost folosit și nimeni dintre noi nu a auzit de asta. Poate că a fost considerat prea periculos. Intră, intră.

Cu Olmy lângă el, Mar Kellen ridică o mână, întinse un deget și arătă spre podea.

– Jos, vă rog. Podeaua dispăru. Camera era o cabină de ascensor. Repede, fără nici o senzație, căzură în întuneric. La fiecare câteva secunde treceau pe lângă o linie roșie subțire, luminată, marcând adâncimi necunoscute. Continuară așa câteva minute.

Olmy nu auzise niciodată de tunele nelocuite extinzându-se mai mult de doi kilometri în interiorul asteroidului. De data aceasta coborâseră cel puțin de două ori mai mult.

– Din ce în ce mai interesant, nu? întrebă Mar Kellen. Îngropat foarte adânc, foarte sigur. Ce-ar putea să fie?

– Cât de adânc? întrebă Olmy.

– Șase kilometri în peretele asteroidului, răspunse Mar Kellen. Rețelele mai adânci au propria lor rețea de energie. Nu se pot vedea în nici un cont al cavității din care fac parte.

– E o bază de date ilegală, încercă Olmy să ghicească. Auzise de asemenea lucruri, baze supersigure, folosite de poliție în secolele din urmă și de politicienii care se temeau să nu cadă în dizgrația Hexamonului. El însă nu văzuse nici una în realitate.

– Aproape corect, Ser Olmy, dar nu ilegală – extralegală. Au construit-o legiuitorii. Pot legiuitorii să facă lucruri ilegale, dacă vorbim în sensul strict al cuvântului?

Olmy nu răspunse. Până și în lumea atât de marcată de principii etice, cum era cea a politicii de pe Hexamon, era un truism faptul că nici un sistem de guvernare nu putea să supraviețuiască unei aplicări pe deplin riguroase a propriilor legi.

Sub ei apăru un pătrat alb, care redeveni podea. Se deschise o ușă, iar Mar Kellen îl conduse printr-o sală scurtă, într-o celulă obscură, care avea cel mult trei metri pe fiecare latură.

– Acesta e terminalul de acces în memorie, spuse Mar Kellen, stând pe un scaun curbat din metal, în fața unui panou de oțel, gol, montat în perete la nivelul stomacului. M-am jucat cu el... și am găsit ceva oribil.

Atinse panoul și două lumini palide și rotunde apărură în două locuri.

– Acces, cod-cheie general. Sunt Davina Taur Ingel.

Numele trebuie să fi aparținut unui strămoș, probabil femeie, al fostului consilier prezidențial din Hexamonul Infinit, Ilyin Taur Ingel. Mar Kellen mânuia panoul ca și cum ar fi avut oarecare practică.

– Asta a fost partea grea. Sistemele de securitate se dezactivaseră, dar existau labirinturi de acces construite în interiorul structurii memoriei. Au fost foarte grijulii oamenii noștri extralegali. Dacă n-ar fi fost labirinturi, ți-aș fi putut da asta pe gratis, doar ca un vechi prieten lăsându-i altuia ceva folositor. Dar n-am fost singur când am făcut descoperirea asta. Era Beni cu mine...

Olmy detectă o creștere bruscă a emoțiilor lui Mar Kellen. Bătrânul soldat trecea prin stări de durere, furie și, în final, printr-un fel de triumf feroce. Mar Kellen era sincer, dar nu cumva era nebun?

Îi făcu semn lui Olmy să vină spre el și să-și pună mâna pe panou, sub o lumină verde.

– N-ai grijă, doar ține-ți pregătite barierele personale. Te poți descurca. Eu am reușit cu greu, dar ne-a luat prin surprindere.

Mar Kellen spuse: „Ocupant acces, oaspete al lui Ingel".

Capul lui Olmy se smuci înapoi și toți mușchii i se blocară. Primea impulsuri de la ceva dinăuntrul panoului, ceva neobișnuit cu un corp uman. Văzu fărâme de mesaje vizuale, mai mult decât distorsionate; aproape incomprehensibile. Și auzi o voce mult mai străină decât a unui frant... sau chiar a unui mesager talsit.

Preocupare timp. Preocupare datorii (profesionale). Timp inactiv necunoscut.

Olmy își retrase mâna cu un efort considerabil.

Trăsăturile lui Mar Kellen se contorsionaseră într-un rictus de entuziasm. Bătrânul soldat era sincer, dar și iresponsabil. Fusese șocat de experiența lui de aici, poate chiar deteriorat emoțional, totuși reușise, până acum, să-și ascundă aproape complet starea în fața lui Olmy. Mar Kellen râse și își trase răsuflarea ca să-și câștige calmul.

– Lucrul acesta a ucis-o pe Beni. După ce am dezlegat labirintul. I-a deformat toate căile neuronice, a ajuns chiar în implanturile ei de memorie și le-a amestecat. N-a mai rămas nimic de încărcat în memoria orașului, dar corpul ei era perfect intact, în viață. Am ucis și am înlăturat chiar eu ce mai rămăsese din ea. Din cauza asta va trebui să-ți cer lucrurile de care ți-am vorbit. Fața lui își pierdu expresia și păli. Pentru pierderea ei. Pentru durerea ei. Ce crezi că au păstrat aici?

– Nu știu, mărturisi Olmy.

– Am o teorie bună. Dacă am dreptate... – Își umflă obrazul și schiță zâmbetul lui răutăcios. – Trebuie să-l fi capturat cu multă vreme în urmă. Ei trebuie să-i fi încărcat personalitatea sau cine știe ce alt echivalent, în secret, în acest depozit clandestin de memorie... Și apoi l-au abandonat. A așteptat toate secolele astea dormitând, ca să dăm noi peste el, eu și Beni. Tu crezi că vom avea din nou de-a face cu jarții, am dreptate? La ce-ar fi bună pentru Hexamon mentalitatea unui jart capturat, dacă lucrul acesta s-ar întâmpla, eh?

Olmy dădu din cap, prea uimit ca să răspundă.

– Vino și te uită la asta. Nu l-am găsit decât după ce s-a dus ea, după ce am... Da. Vino.

Păși spre zidul din fața intrării, care se fragmentă în cinci segmente în formă de L și se retrase încet, fără zgomot. Intrară într-o cameră întunecoasă, mare, unde aerul rece șuieră pe lângă ei.

– Arată-te, ticălosule!

Dintr-un cerc de sus, de deasupra capetelor, se aprinseră lumini. Un bloc de cristal transparent stătea în centrul camerei octogonale, ocupat fiind de o creatură care nu semăna cu nimic din ce văzuse Olmy vreo-

dată. Avea un cap mare, albastru-cenușiu, în formă de ciocan așezat vertical, tăiat de trei crăpături orizontale. Din fisura de sus ieșeau tuburi albe, sclipitoare, terminate cu (probabil) ochi negri, tuburile depășind și cele două smocuri de păr lung, negru, aflate mai jos. În spatele capului supradimensionat – aproape de mărimea și de forma trunchiului unui bărbat – se întindea un torace lung, verde, plan. Tentacule bifurcate, roz, fiecare din ele gros cât încheietura mâinii lui Olmy, apăreau dintr-o creastă aflată pe spate. Spre capăt, în spatele tentaculelor, era un ghimpe din antene sau țepi scurți și roșii. O coadă groasă, ridicată, se termina cu o pâlnie de trompetă, de culoare purpurie. Poate cele mai stranii erau cele șapte perechi de picioare inferioare sau suporți, aliniate de ambele părți ale corpului, nu picioare sau membre în sensul tradițional, ci *stâlpi* sau țepușe lungi, cu vârf ascuțit, fiecare de culoarea obsidianului și la fel de strălucitor. Deasupra capului sau, poate, ieșind din partea de jos a capului, erau două seturi de brațe multiarticulate, primul set terminându-se cu apendice care semănau remarcabil cu mâinile, iar celălalt avea antene translucide de culoare roz.

În ciuda anilor săi de experiență în ale întâlnirilor cu non-umanii, Olmy se cutremură. În timp ce se apropia, împotriva celor mai puternice instincte, se încruntă, gândindu-se la un adevăr mai profund despre creatură: că acest corp nu era viu, ci numai conservat ca să nu se deterioreze. Era ceva nedemn, dezordonat în ciudățenia lui, ceva care-i spunea că trebuie să fie mort.

– Frumos, nu? Mar Kellen înconjură blocul transparent. Creatura, întinsă în întregime, trebuie să fi avut în jur de patru metri de la capul vertical până la coada ridicată în sus. Apărătorii noștri din moși-strămoși, poate oameni pe care i-am cunoscut... oameni care ne-au învățat... au prins un jart și, el sau ea, sau cine știe cine, este păstrat chiar aici. Dar de ce să nu împrăștie vestea? Un asemenea lucru ar fi fost senzațional, de neprețuit...

Olmy știa ce voia să spună. Cu armele pe care le aveau amândouă părțile, bătăliile nu erau frecvente, dar erau niște cataclisme. Jarții nu răspunseseră niciodată contactelor diplomatice; adevărul era că, după câteva decenii de război, umanii încetaseră să-l mai ducă. Nici una dintre părți n-a știut vreodată cu siguranță cum îi arătau inamicii. Capcanele și înșelătoriile fuseseră folosite de ambele părți, informația de orice fel era suspectă. Să capturezi un jart – chiar unul muribund, sau mort – să înțelegi ceva din gândurile lui...

Ar fi putut să fie ceva deosebit, într-adevăr. De ce să ții secret așa ceva, chiar de-a lungul secolelor? Ce anume descoperiseră despre prada lor, de fusese nevoie de prudență?

Mar Kellen ridică din umeri, pictograful lui zugrăvind pe tavan un simbol întâmplător, de culoare albastră, rupt de context.

– Numai dacă nu este real. Poate că e o asemănare ratată... – Atinse consola. Dar eu am bănuiala că e real. Simulările noastre nu meritau atât de mult. Deși nu i-am întâlnit niciodată pe jarți față în față. Ni s-a spus că nimeni nu i-a văzut, așa încât pe urmă să se întoarcă și să povestească. Dar acest lucru... a fost ținut secret. Oricum, *ceva* tot valorează, Ser Olmy.

Bătrânul soldat arătă spre o planșă albă, într-o parte a blocului.

– Sunt alte căi de a-l examina. Le-am încercat după ce Beni – partenera mea – a murit. De informații nu m-aș atinge timp de luni de zile. Dar asta e mai puțin periculoasă. Îl pune pe ecran pe blestematul ăsta, un analog al activității lui mentale. Presupun că atunci experții ar putea să descifreze semnale. Eu nu pot.

Olmy urmări platoul. Deasupra lui se formă un cilindru luminos. Ca o floare geometrică, înmugurea și scotea o mulțime de linii rotitoare care dansau hipnotic. Partea de jos a cilindrului se lărgi și luă o varietate de culori în mozaic: negru lângă cenușiu, roșu aprins lângă verde, alb lângă verde, roșu lângă negru, și așa mai departe.

– Până acum e blând, nu? întrebă bătrânul soldat.

Olmy se uită la el și apoi la monitor. Nu putea să ghicească lucrul pe care îl arăta.

– Aceasta este o diagramă a minții creaturii?

– Este un *jart*, spuse Mar Kellen agitat. Trebuie să fie. Aceasta arată mintea jartului și amintirile lui. Am petrecut aici ore în șir urmărind-o. Câteodată mi-am spus: Asta a ucis-o pe Beni. Apoi a trebuit să plec sau riscam să înnebunesc.

Fascinat, Olmy contemplă schema. Mar Kellen atinsese chiar limita personalității acelei ființe; nu îndeajuns încât să determine dacă era un întreg sau un parțial, accidentat sau intact sau chiar să ghicească dacă avusese memorie activă sau nu. Aici era o șansă incomparabilă și o taină de nepătruns.

Olmy își simți corpul stabilizând o creștere hormonală.

– Îți dă fiori, nu-i așa? întrebă Mar Kellen. Prea multe mistere.

– Într-adevăr. Se apropie de corpul conservat, lăsându-și mintea și procesorul implantului să se gândească la această problemă. N-ai mai arătat asta nimănui?

Mar Kellen dădu din cap.

– Nu am fost de găsit. Beni a fost... Ochii lui, pe jumătate închiși pe fața strânsă de durere, îi întâlniră pe ai lui Olmy. Beni mă vindeca. Mă aducea înapoi.

Olmy își întoarse fața de la chinul bătrânului soldat.

Mersese pe calea răului mai des decât își aducea aminte. Își încercase curajul cu regularitate perversă. Nici măcar talsitul pur – ceva de care nu se bucurase de patru ani – nu putuse să-i slăbească mica nebunie a dorinței pentru provocări. Totuși, nu gusta atât de mult pericolul ca experiență. Fuseseră puține experiențe extraordinare în ultimele câteva decenii. În final, și el se săturase de Pământ, cu mlaștina lui de nevoi și excesul lui de mizerie.

Niciodată însă în toate viețile lui, nu simțise felul de frică pe care îl simțea acum. Orice era păstrat în depozitul de memorie – aproape sigur, personalitatea unui jart, dacă presupunerile lui Mar Kellen erau corecte – fusese îndeajuns de puternic încât să o omoare pe prietena lui Mar Kellen, iar pe acesta să îl îmbolnăvească.

– Nu-mi mulțumi, spuse Mar Kellen, fără zâmbet. Acum, că te-am adus aici, sunt... Zugrăvi o furie de simboluri roșii și galbene, simboluri personale fără înțeles pentru Olmy, dar structurate într-o formă de rugăciune veche naderită. Nu-mi doresc nimic cu adevărat. Nici măcar nu-mi pasă de avantaje. Nu sunt lucruri de care să-mi pese acum. Am ucis-o, aducând-o aici, jos...

Olmy îi întrerupse reveria.

– Ai găsit ceva foarte important, spuse el. Încă nu sunt sigur ce este...

– Nu mai sunt curios. Dacă este important, ți-l las. Într-adevăr, am trăit prea mult..., spuse încet Mar Kellen, cu fața luminată de trăsăturile jartului. – Închise încet ochii, apoi își linse buzele și se uită țintă la Olmy. – Tu n-ai trăit prea mult?

ȘAPTE

Gaia, lângă Alexandreia, Anul lui Alexandros 2345

Rhita stătea pe puntea de la pupa a feribotului cu aburi *Ioannes*, care făcea curse în apele dintre Rhodos și Alexandreia. Pentru a se feri de frigul iernii pe mare, purta o capă brună din Akademeia și o pelerină de lână din Rhodos de culoarea untului. Ochii ei priveau oceanul și urma lungă și învolburată lăsată de feribot. Era însoțită de un pescăruș singuratic, cocoțat pe balustrada de stejar, la câteva brațe depărtare, care ținea ciocul deschis, întorcându-și curios capul într-o parte și într-alta. Cerul cenușiu, sumbru, întindea, peste un ocean calm, culoarea apăsătoare a oțelului. În spatele ei, în umbra punții principale acoperite, erau adunate trăsuri mari, cu motor, din Rhodos, Kós și Knidos.

La douăzeci și unu de ani, se simțea mai matură decât se simțise la optsprezece și asta o făcea, într-adevăr, foarte matură. Cel puțin subtilul ei simț al umorului nu o părăsise; își recunoștea propriul gust pentru absurd și regreta că tocmai își găsise puțin timp să și-l îngăduie.

Părul ei își păstrase nuanța luminoasă de brun-roșcat din copilărie, dar acum îl tăia mai scurt. Se schimbaseră puțin ochii ei mari, verzi, cu privire ironică, tenul palid și statura. Nu trecuse de o talie mijlocie, deși umerii i se mai lățiseră. Moștenise puterea fizică pasivă a tatălui ei, ca și mâinile cu degete lungi și picioarele lungi.

Rhita vizitase Alexandreia numai de două ori, pe când încă nu împlinise zece ani. Mama ei, Bereniké, a știut cel mai bine să-și țină singurul copil aproape de Hypateion și departe de seducțiile cosmopolite din orașul central din Oikoumené.

Bereniké fusese un discipol pasionat al Patrikiei și se căsătorise cu Rhamon, fiul mai mic al lui sophé, mai mult din datorie decât din dragoste. Și-a iubit foarte mult fiica, văzând în ea o imagine mai tânără a Patrikiei însăși. Totuși, în aparență, Rhita semăna mai mult cu mama ei decât cu bunica.

Acum, când mama ei murise de un an și Patrikia de nouă ani, iar tatăl ei era încă angajat într-o luptă pentru conducere în Akademeia – în competiție cu elementele teocratice pe care bunica ei le disprețuise pe față – se părea că, pentru ea, cel mai bine era să-și ducă talentele și învățătura într-un loc în care acestea ar fi fost de mai mare ajutor. Dacă Akademeia era în declin, ea ar fi trebuit să meargă în altă parte, poate ca să facă un nou Hypateion.

Totuși, nu grijile acestea erau cele mai prezente în mintea ei. Ele o făceau să se simtă aproape confortabil și în siguranță, când le compara cu preocuparea ei majoră.

Timp de șaizeci de ani, Patrikia căutase o deschidere fantomatică spre un loc pe care îl numise Calea. Această poartă s-a dovedit a fi greu de găsit, apărând, la momente diferite, în diferite părți ale lumii, suficient de mult pentru a tenta, dar neputând fi localizată precis niciodată. Patrikia a murit fără să o găsească.

Acum, Rhita știa precis unde era poarta. Stătuse într-o poziție fixă cel puțin trei ani. Nu se simțea liniștită cunoscând lucrul acesta. Se obișnuise cu rolul ei, deși n-avea mai puține resentimente.

Faptul că știa de poarta spre Cale o jefuise de propria-i viață. Ea credea că bunica ei pusese o povară aproape imposibilă pe umerii unei fetițe, dându-i un instrument care să-i recunoască atingerea ei și numai a ei.

Poate că Patrikia fusese nebună în acel an dinaintea morții ei. Nebună sau nu, ea îi dăduse nepoatei o responsabilitate imensă.

Orice altceva – cererea ei de a studia la Mouseion, viața ei personală – era subordonat acelui lucru pe care îl cunoștea.

Nu spusese nimic, nici măcar tatălui ei.

Rhita sperase într-o viață liniștită, dar, oftând în timp ce urmărea o pasăre de mare care își ciugulea o aripă, înțelese că nu era posibil, nu în lumea aceasta. Chiar și fără Obiecte, viața la Akademeia se asprea. Tot ce iubise și tot ce cunoscuse era dincolo de marea neagră-albăstruie din spatele ei.

Ducea clavicula și mașina vieții într-un cufăr mare, încuiat; într-o valiză mai mică avea și tăblița bunicii ei, o tabletă electronică pentru

scris și citit. Acestea erau supravegheate de Lugotorix, paznicul kelt, în cabină. Lugotorix era neînarmat, supunându-se aversiunii lui sophé față de arme și tot ce ținea de război, dar, în ciuda tuturor acestor lucruri, el nu era mai puțin redutabil. Rhamon, cu toată filozofia pacifistă din Hypateion, era un om practic, la nevoie, surprinzător de înzestrat și de monden. Serviciul lui Lugotorix era plătit în bunuri mult mai prețioase decât banii; cei doi frați ai lui studiau acum la Akademeia. Cu o asemenea educație ar fi putut să depășească prejudecățile care îi handicapaseră pe cei de origine keltică, de la începutul secolului al douăzeci și unulea.

Rhita simțea o legătură statornică, discretă cu clavicula; dacă lucrului aceluia i s-ar fi întâmplat ceva, ea ar fi știut și ar fi putut, probabil, să-l găsească, oriunde ar fi fost dus.

Cu Lugotorix de pază, puțini ar fi încercat să-l ia; dar nici măcar keltul nu știa ce apără.

Nu peste mult timp, Rhita avea să-i ceară reginei Kleopatra o audiență. Îi va prezenta dovada.

Nu-i păsa prea mult de ceea ce avea să se întâmple după aceea, așa că nu se mai gândea.

Pentru moment, Rhita inhalase destul aer de mare – era plin de cenușă, din cauza fumului adus de vântul care își schimbase direcția – încât se întoarse în mica ei cabină încărcată, trimițându-l într-a lui să se odihnească, pe uriașul kelt brun și tăcut. Își scoase hainele și puse pe ea o cămașă de noapte simplă, de bumbac hindi. Strecurându-se între păturile groase ale patului, aprinse o lampă electrică palidă și își scoase, din valiza cea mai mică, teukhosul din lemn, cutia cu tăbliță bunicii și cuburile de muzică și literatură, în care erau și propriile ei însemnări.

În această lume nu exista nimic asemănător tăbliței aceleia, deși matematicienii și mekhanikoi-i din Oikoumené promiseseră să creeze mari mașini electronice de calcul. Patrikia le dăduse câtorva dintre ei teoria unei asemenea mașini, în întâlniri pe care le avusese chiar înainte de moarte.

Rhita își dădea seama de răspunderea pe care o avea purtând cu ea aceste Obiecte. Într-un fel, purta cu ea soarta Akademeiei din Rhodos; Obiectele erau dovada că Patrikia spusese adevărul. Fără ele – dacă, de pildă, feribotul s-ar fi scufundat în mare și Obiectele s-ar fi pierdut –nu ar fi existat nici o dovadă și, cu timpul, mărturia Patrikiei ar fi fost considerată un mit sau, mai rău, o minciună. Dar oricare ar fi fost pericolul, oriunde s-ar fi dus Rhita, Rhamon poruncise ca să aibă totdeauna Obiectele cu ea.

Rhita citise de multe ori însemnările bunicii ei, comparând istoria Pământului cu istoria Gaiei. Se odihnea citind însemnările de pe tăbliță, ca și cum ar fi citit povești obișnuite.

Pământul modern, pe care îl descria bunica ei, era un loc atât de fabulos, dacă nu terifiant – o lume care își dăduse foc singură, la un loc cu geniul și nebunia ei.

Un cub conținea câteva istorii complete ale Pământului. Rhita le citise atent, începând să cunoască povestea lumii celeilalte la fel de bine ca și istoria Gaiei. Știa că, pe Pământ, Megas Alexandros încercase să cucerească Hindustanul și reușise doar în parte, ca și pe Gaia. Dar, pe Pământ, Alexandros nu căzuse dintr-un feribot răsturnat în apele umflate ale râului Hydaspés, nu făcuse pneumonie și nu fusese forțat să zacă timp de o lună, ca să se însănătoșească și să trăiască până la o vârstă foarte înaintată. Pe Pământ, Marele Stăpân al Lumii fusese forțat, de armatele sale, să se întoarcă, se îmbolnăvise în alt loc și murise tânăr în Babylon... Și acolo, îi spusese Patrikia, se produsese ruptura care a separat cele două lumi.

Rhita se gândise deseori să scrie povestiri fantastice despre celălalt Pământ, povestiri pe care bunica ei le-ar fi numit *romane*. Poate că avea s-o facă, cândva; îi plăcea literatura, atunci când nu era cufundată în studiile de fizică și matematică.

Dar cine și-ar fi putut închipui o lume în care Oikoumené era fragmentată, împărțită între succesorii loiali? Războaie între succesori, transformarea imperiului lui Alexandros în regate rivale; Egiptul dominat de dinastia Ptolemaios, Siria de Seleukizi și, eventual, o dată ce Latiné s-ar ridica, tot Pontosul Mijlociu să ajungă sub controlul Rhomei...

Rhoma, în lumea Rhitei, era un oraș mic, agitat, în Italia dezbinată – cu greu putea fi un succesor pentru Hellas! În continuare, pe Pământ, Rhoma s-a ridicat să distrugă Karkhédónul – Carthago în limba latină – sfârșind istoria acelui imperiu comercial cu un secol și jumătate înainte de nașterea ioudaianului, puțin cunoscut, Messiah, Josua sau Isus. Pe Pământ, Karkhédón n-a ajuns niciodată să colonizeze Lumea Nouă, iar Nea Karkhédón nu s-a răzvrătit împotriva patriei-mamă și nu s-a impus pe Oceanul Atlantian, pentru a deveni, împreună cu libyanii și cu cei din Rhusul de Nord, unul dintre dușmanii lui Oikoumené ...

Pe Gaia, Ptolemaios al Șaselea, al Treilea Sótér, înfrânsese triburile din Latiné, inclusiv pe rhomani, în A.A. 84, garantând, astfel, că ptole-

meii aveau să fie răsplătiți cu protectoratul perpetuu pentru Aigyptos și Asia.

Pe Gaia existau centrale electrice nucleare, niște mari întreprinderi experimentale, construite în Kyrénaiké, la vest de Nilos. Existau avioane cu reacție și chiar rachete care plasau sateliți pe orbită, dar fără oameni; însă nu existau bombe atomice, nu existau baraje de rachete care să sfărâme continente, nu existau stații de luptă cu raze ale morții, pe orbită, în jurul planetei. Multe din minunile acestea erau parte a cunoștințelor secrete din Akademeia; Patrikia primise lecții dure în întâlnirile ei cu bunicul Kleopatrei.

Gaia, în ciuda tulburărilor ei, îi părea Rhitei un loc mai sigur și mai suportabil. De ce, atunci, să umble ca să găsească Pământul? De ce să caute un asemenea necaz?

Nu era sigură. Cu timpul, poate că avea să-și înțeleagă propriile ei impulsuri, propriile-i loialități. Până atunci, pur și simplu făcea lucruri pe care, din copilărie, destinul o invita să le facă; lucruri pe care, fără cuvinte, bunica ei i le ceruse.

Rhita derulă textele de pe tăbliță, înregistrate de bunica ei, și ajunse la descrierea Căii, citind-o, poate, a suta oară. Aici era o lume chiar mai fabuloasă și mai ciudată decât Pământul. Cine ar fi putut să înțeleagă sau să creadă asemenea lucruri, în Oikoumené sau în toată lumea aceasta? Patrikia visase, cel puțin, lucrurile astea făcute parcă din coșmarurile ei? Oameni fără formă umană, un om care a trecut prin moarte și i-a supraviețuit de câteva ori, un cosmos construit ca o conductă de apă și de o lungime infinită...

Cu timpul, ațipi. Clopotul sună pentru masă și ea se îmbrăcă din nou, părăsindu-și încă o dată cabina păzită de Lugotorix. El mânca singur, într-un vas din bucătăria navei.

Rhita mânca împreună cu ceilalți pasageri, mare parte din ei fiind tyriani și ioudaiani, în sala de mese îngustă de deasupra punții principale, neluând în seamă privirile licențioase ale unui negustor tyrian îmbrăcat luxos.

Probabil îi va lipsi Hypateionul, ca și egalitatea dintre sexe, firească acolo, pe insulă.

Peste Alexandreia, cerurile erau limpezi, așa cum fuseseră aproape totdeauna.

În zorii următoarei dimineți, feribotul fumega lângă farul de la Pharos. Rhita stătea la pupa, zgribulită de frig. Acest Pharos era al

patrulea în genul lui, cel mai înalt dintre toate, un monstru concret, din piatră și oțel, construit în urmă cu o sută șaizeci de ani. Clădirile înghesuite de pe dealurile din Alexandreia străluceau în nuanțe trandafirii, în lumina dimineții, și verde întunecat la umbră. Palatele de pe promontoriul Lokhias, din marmură și granit, erau o flacără portocalie deasupra placidului Port Regal, colorat în albastru-cenușiu. Marile diguri, scufundate în adâncul portului, la nord-est de promontoriu, pentru a feri clădirile palatelor, se înșirau pe țărm ca niște piese de joc din fildeș, legate de șiruri de piatră șlefuită și de zidărie.

Pentru Rhita, acest oraș părea aproape ireal, căci era cel mai vestit dintre orașele lumii, centrul culturii și cunoașterii omenești – cel puțin al cunoașterii din Oikoumené.

Feribotul acostă în Marele Port și își descărcă trăsurile cu motor pe o largă platformă de oțel. În rampa rezervată pasagerilor, unde Rhita și keltul își încărcau bagajele, ajungeau fum murdar și abur de la feribot.

Traversând rampa, printre negustori aithiopieni, îmbrăcați în pieile și penele lor tradiționale, și printre vânzători aigyptieni, în robele lor negre, aspri și insistenți, perechea reuși să traverseze nestingherită cheiul. Rhita căuta cu privirea pe cineva care să-i întâmpine, neștiind la ce să se aștepte, dacă, într-adevăr, influența bunicii ei ajunsese până la Kleopatra. La ieșirea dintr-o aripă a debarcaderului, într-un coridor rezervat taxiurilor cu motor și trăsurilor cu marfă, trase de cai, o trăsură de pasageri lungă, neagră, pufăia abur în timp ce conductorul ei pufăia dintr-un trabuc lung, mirosind a cuișoare. Pe o ușă deschisă era sprijinită o tăbliță care avea scris cu cretă mesajul VASKAYZA-MOUSEION.

– Cred că e pentru noi, spuse Rhita. Nu era cea mai elegantă dintre primiri. Nu erau prezenți gardieni, oricum, ea nu vedea nici unul.

Apropiindu-se de mașină, Rhita simți o stare aproape bucolică, în inocența ei. Orașul, o prezență palpabilă, mirositoare, acum – ulei de mașină cu miros înțepător, nori de abur împrăștiind mici stropi de apă, miros de bălegar de cal, mase de călători și negustori nespălați – această prezență putea să o înghită cu totul pe Rhita, să o mestece întreagă și să nu lase nici o urmă. Pentru prima dată, Rhita simți acut lipsa ei de putere. Bunica ei păruse totdeauna atât de sigură pe sine; cum ar putea ea să se compare cu acest loc atât de mare și puternic?

Rhita și Lugotorix se prezentară la șofer, care își stinse trabucul de o clanță a ușii, pătată în mai multe locuri, puse restul trabucului în buzunarul pantalonilor săi soioși, apoi urcă pe locul său din față, ceva mai ridicat. Cei doi urcară în trăsură. Cu un șuierat și o smucitură,

aceasta porni în jos, pe un bulevard larg, mărginit de vechi colonade de marmură. Întorcând spre stânga, printr-o mare arcadă de marmură, îi duse spre locul unde se afla Mouseionul, marea Bibliotecă și Universitatea din Alexandreia.

– E o tânără foarte drăguță, spuse bibliophylaxul din Mouseion, potrivindu-și în fața reginei scaunul abia ridicat de la podea. Seamănă mai mult cu mama ei decât cu bunica, dar fostul ei pedagog mă asigură că este o egală a bunicii, sophé Patrikia. A venit în port însoțită de o brută nordică uriașă, spun iscoadele mele, și într-o oră va fi la locuința ei temporară.

Kleopatra a Douăzeci și Una își urcă trupul scurt, robust, pe tronul neoficial. Cicatricea care îi brăzda fața, de la tâmpla stângă la obrazul drept, stricându-i baza nasului și închizându-i pe jumătate un ochi, era o crustă de un roz palid pe pielea ei, altfel netedă și frumoasă. Păstra puțin din frumusețea tinereții; hasisinii libyani o văzuseră cu douăzeci de ani în urmă, în timpul vizitei de stat în Ophiristan. Nemaiavând nici un interes pentru amanți – își pierduse cei trei consorți favoriți într-o singură zi, ziua aceea blestemată – nu-i mai păsa cum arăta. Kleopatra era pur și simplu mulțumită că mai avea încă sănătate și o minte întreagă și agilă.

Vestitele raze uscate ale soarelui din Alexandreia traversau, lăsând o dungă aurie, marmura albă, tocită de pași, a porticului interior din reședința regală, și atingeau sandala stângă a reginei, luminându-i unghiile nevopsite, dar frumos îngrijite.

– Știi că am tolerat-o dincolo de bunul simț pe acea sophé, spuse ea. Bunicul ei decretase ca Patrikia Luisa Vaskayza să pună bazele unei akademeia la Rhodos. Akademeia Rhodiană, numită Hypateion, după numele unei matematiciene de care nu auzise nimeni în Alexandreia, concurase cu Mouseionul lui Kallimakhos pentru fondurile de cercetare, obținând adesea substanțiale subvenții regale. De la Alexandreia Rhodiană veniseră lucruri folositoare, chiar senzaționale, dar în palat, oricine a știut – după cum a știut și presa de mare tiraj – că pentru sophé preocuparea principală a fost să găsească o cale pentru a se întoarce acasă la ea. Mulți au crezut-o aproape nebună.

– Rostiți o opinie regală, Maiestatea Voastră.

Expresia siropoasă de pe fața bibliophylaxului se acri.

– Da, Maiestatea Voastră. Ați fost mult prea îngăduitoare cu ea, pe cheltuiala unor savanți mult mai valoroși, având cariere mult mai însemnate la activ și cu propuneri mai folositoare.

Kleopatra zâmbi. Lucrul acesta, când îl auzea de la bibliophylax, părea să fie mai puțin adevărat.

– Nimeni din Mouseion n-a făcut atât de mult pentru matematici și pentru calcul. Pentru *cibernetică*, adăugă ea, pronunțând cuvântul așa cum l-ar fi spus sophé. – Își scălda vârful piciorului în razele soarelui, ca și cum acestea ar fi fost un râu. Pentru moment, simpla culoare a luminii – caldă și plină de prezența lui Dumnezeu – și briza uscată, rece, care venea dinspre mare, o purtară departe, în afara realității. Închise ochii. Până și o regină are nevoie de o pasiune, murmură ea.

Kallimakhos păstră o tăcere respectuoasă, deși avea mult mai multe de spus. Liga Mechanikoi din Oikoumené făcuse, către palat, propunerile de procurare a armelor cu două săptămâni în urmă. Guvernul rebel din Nea Karkhédón, de peste Marea Atlantiană, atacase de douăzeci de ori în ultimul an rutele de aprovizionare pe care le avea Oikoumené în emisfera sudică. Cu un deceniu mai înainte, rebelii reziliaseră toate contractele încheiate de Karkhédón și acum formau o alianță cu fortărețele insulare din Hiberneia-Pridden și Angleia. Bibliophylax spera că toată munca necesară pentru apărare însemna contracte bogate pentru Mouseionul lui. În loc de asta, stătea și vorbea despre nepoata Patrikiei. Pașii lui fuseseră urmăriți de sophé și de familia ei în toți cei treizeci de ani de când era bibliophylax, după cum fuseseră urmăriți și pașii predecesorului său, cu multe decenii înainte.

Kleopatra îi zâmbi lui Kallimakhos, un zâmbet plin de simpatie, matern, în ciuda cicatricei, și dădu din cap.

– Trebuie să o iei la Mouseion. Trebuie să-i fie acordat rangul tatălui ei...

– Omul acela nu e pe potriva mamei sale, spuse Kallimakhos.

– Și trebuie lăsată să-și continue cercetarea.

– Iertați-mi îndrăzneala, iubita mea regină, dar de ce nu stă în Rhodos, la Hypateion? Acolo ar putea, în mod sigur, să păstreze mai bine tradiția bunicii ei.

– În cerere, ea declară că dorește asistența lui Zeus Ammon Demetrios, mekhanikos la Mouseionul tău. Demetrios a fost de acord, într-o întâlnire particulară pe care a avut-o cu mine. Sper că asta nu te incomodează, iubite Kallimakhos.

Ea știa că lucrurile stau chiar așa și miza pe faptul că el nu va lua în seamă remarca disprețuitoare. Beneficiase prea mult de pe urma relației cu Înălțimea Sa, pentru a se lăsa copleșit de micile iritări, ca în cazul familiei Vaskayza, chiar dacă acestea erau constante.

– Voința Voastră va fi urmată, spuse bibliophylax, înclinându-și capul, atingând podeaua cu gulerul robei sale negre de savant.

Deasupra palatului se auzi un șuierat zgomotos, ca de șoim, urmat de un cutremur în fundația clădirii și un zgomot îndepărtat, inofensiv. Kallimakhos se ridică în picioare o dată cu regina și o urmă cu deferență, cu mâinile încrucișate, spre porticul de afară. Ea se aplecă peste balustradă și văzu un stâlp de fum în Brukheion, chiar în mijlocul cartierului evreiesc.

– Iar libyanii, spuse ea. El văzu cum cicatricea ei se transformă în roșu aprins, dar vocea îi rămase plăcută și calmă. Avem vreo veste din Karkhédón?

– Nu știu, Maiestatea Voastră. Nu am acces la asemenea comunicații privilegiate. Acest atac ar fi putut irita chiar mai mult ca de obicei milițiile evreiești, iar faptul că ele nu o sprijineau pe Kleopatra era binecunoscut; se gândea cum ar putea să folosească în folosul lui această nouă crimă.

Kleopatra se întoarse încet și reveni la porticul interior, unde ridică pâlnia unui telefon din aur încrustat. Cu un gest din cap, îl concedie pe bibliophylax.

După o oră, în care se consultă cu generalii ei și cu șeful Serviciilor de Securitate din Oikoumené, trimise de la Kanópos o escadrilă de avioane de luptă ca să bombardeze orașul libyan rebel Tunis.

Apoi se întoarse în apartamentele ei decorate simplu și se așeză cu picioarele încrucișate pe un covor berber. Cu ochii închiși, încercă să-și domolească furia adâncă.

Într-adevăr, avea puțin timp pentru pasiunile ei, dar cuvântul ei încă era lege în Mouseion, chiar dacă nu totdeauna în cârcotașul consiliu Boulé. Rhita Bereniké Vaskayza... .

Kleopatra nu mai credea că va fi găsită vreodată o poartă către altă lume. Dar credea că poate să-și îngăduie o obsesie nebunească, fie și în timpul unui oribil război civil și al celei mai mari amenințări pentru Oikoumené pe care o trăise în viața ei.

OPT

Pământ

Jumătate din casa soților Lanier era veche de un secol, din piatră și lemn brut, ridicată pe o pivniță din piatră și beton și pe o fundație săpată adânc, într-o coastă a unui deal umbrită de copaci. Cealaltă jumătate a casei, adăugată cu patruzeci de ani înainte de a se muta ei acolo, avea un aspect mult mai modern, albă și austeră, deși era bine amenajată, confortabilă, cu o bucătărie nouă și cu încăperi pentru instalațiile de care avea el nevoie în munca lui. Echipamentul încă mai aștepta lângă un perete al biroului, o consolă mică, dotată cu comunicatori și procesoare care îi permiteau să urmărească starea oricărui punct de pe Pământ; era legătura lui cu Hexamonul Terestru, prin Christchurch și prin districtele orbitale. Nu intrase în birou de șase luni.

Lui Lanier părul de pe gât îi amintea în mod constant de prezența oaspetelui, lângă el, pe drum. Urcară treptele de pe deal, pe Lanier durându-l deja mușchii picioarelor, și se opriră pe larga verandă acoperită, în timp ce Lanier deschise ușa neîncuiată. Nu știa dacă se întorsese Karen; adesea, când era ocupată cu propriile ei misiuni, stătea peste noapte sau chiar mai mult, în Christchurch sau în vreunul din satele apropiate. De fapt, îl interesa prea puțin dacă ea avea unul sau mai mulți amanți (deși ar fi fost jignit dacă l-ar fi luat în patul ei pe Fremont); nu avea nici o dovadă în acest sens și, pe lângă asta, nu fusese niciodată gelos în felul acesta, sexul fiind printre cele mai slabe pasiuni ale sale.

Ea nu era acasă. Asta îl liniști; n-ar fi știut cum să-l descrie pe vizitator sau cum să explice vizita lui. Totuși, privind la casa goală, simți o împunsătură de durere scurtă și ascuțită. Pierduseră atât de mult în ultimii ani, aproape tot ce îi consolase în deceniile crude ale Refacerii.

– Intră, te rog, îl invită pe musafir. De-a lungul anilor, adoptase engleza precisă, aproape oxfordiană, a lui Karen. Mirski, sau oricine ar fi fost omul acela – Lanier avea o explicație la fel de absurdă ca a vizitatorului – își șterse cizmele de covorașul de la ușă și intră zâmbind, plăcut impresionat de obiectele de artă din casă.

– O casă frumoasă, spuse el. Locuiți aici de...

– Între misiuni; din 2007.

– Singur?

– Împreună cu soția. Am avut o fiică. Am pierdut-o. E moartă.

– N-am mai fost într-o casă normală de... – Mirski își ridică sprâncenele și dădu din cap. – Poți vorbi cu Olmy și cu Korzenowski de aici?

Lanier ridică din umeri și, în același timp, dădu din cap.

– În biroul meu din spatele casei.

Lanier ezită în fața ușii biroului, privind înapoi la musafir. Teoria lui, care părea mai convingătoare cu fiecare minut ce trecea, era că acesta semăna, într-adevăr, cu Mirski, dar nu era – nu putea să fie el. Cineva crease un duplicat al lui Mirski, deși nu putea să-și închipuie de ce. Cum putea el să explice lucrul acesta lui Olmy sau lui Korzenowski – sau oricui? Pur și simplu ar fi trebuit să vină să vadă cu ochii lor.

– Intră, îl invită, deschizând ușa, care eliberă un ușor miros de praf și aer vechi și rece.

În această cameră Lanier lucrase după retragerea lui oficială, ca să-i sfătuiască și să-i îndrume pe cei care îi călcau pe urme. Karen a dorit ca ei, amândoi, să-și continue întreaga muncă, dar el refuzase; îi ajunsese. Poate acela fusese începutul dezbinării lor. În timp ce privea proiectoarele și consola de control, montate în peretele de sud al camerei, îi reveniră mai multe amintiri neplăcute. Atât de multă mizerie și atât de multă confuzie se amestecau; atât de multe misiuni încredințate, conducând la diagnosticele și la tratamentul multor orori indescriptibile.

Mirski intră în cameră.

– Stația ta de pe Pământ. E foarte importantă pentru tine chiar și acum?

Lanier ridică iarăși din umeri, ca și cum ar fi vrut să se descotorosească de toate acestea. Se așeză la consolă și o activă. Se formă o pictogramă de stare, roșie, care apoi se transformă într-o imagine a Pământului așa cum era văzut de pe Stâncă, înfășurat într-o spirală de ADN. O voce catifelată, simulată, întrebă:

– Ce servicii, vă rog?

– Vreau să vorbesc cu Olmy. Individ cunoscut anterior. Sau cu Konrad Korzenowski. Cu oricare din ei sau cu amândoi.

– Aceasta e o comunicare oficială sau personală?

– Personală, replică Lanier.

Pictograma rotitoare a stării se întoarse, devenind un superb ghem sferic, din fibre roșii îngemănate.

– Vrei să te întâlnești cu ei personal? îl întrebă Lanier pe Mirski.

Omul încuviință din cap. Lanier ridică din sprâncene și privi din nou pictograma. Mai suspicios. Totuși, cine ar fi putut să vrea punerea la punct a unei tentative de asasinat? Asemenea lucruri nu erau necunoscute în politica din Hexamonul Terestru – cel puțin nu recent – dar erau rare. Iar Vechii Locuitori nu aveau tehnologie pentru a crea duplicate fizice. Cu cât ipoteza lui devenea mai complicată, cu atât era mai ușor să accepte că, de fapt, omul *era* Mirski.

– Ser Olmy refuză comunicarea în această perioadă, îl informă consola. L-am localizat pe Konrad Korzenowski.

În birou apăru o imagine a lui Korzenowski, proiectată la doi metri de Lanier. Legendarul Inginer, care se retrăsese din Refacere ca să lucreze în cercetarea fundamentală, îi aruncă lui Lanier o privire intensă și se uită la Mirski. Imaginea răsună ușor de o scădere inevitabilă de energie sau de o interferență din afara lumii, apoi se stabiliză, părând la fel de solidă ca și orice altceva din cameră.

– Garry. Nu ne-am văzut de ani de zile. Karen e bine? Dar tu?

– Suntem bine. Ser Korzenowski, acest om îmi spune că trebuie să vă vorbească. – Lanier își drese vocea. – Susține că este...

– Seamănă uimitor cu generalul Pavel Mirski, nu-i așa? întrebă Korzenowski.

– N-am știut că v-ați cunoscut, spuse Lanier.

– Nu ne-am cunoscut personal. Am studiat înregistrările de multe ori. Sunteți Ser Mirski?

– Da, domnule. Sunt onorat să întâlnesc pe cineva atât de distins și sunt încântat că vă simțiți bine.

– Acest om este Pavel Mirski, Garry? întrebă Korzenowski.

– Nu văd cum ar putea să fie, Ser Konrad.

– De unde a venit?

– Nu știu. Ne-am întâlnit pe un drum de munte, lângă casa mea...

Mirski asculta replicile acestea fără să spună nimic, cu o expresie liniștită pe chip.

Korzenowski se gândi puțin. „Încă seamănă cu Patricia Luisa Vasquez", își zise Lanier. „Se vede după ochi."

– Poți să-l aduci în două zile pe Thistledown, în prima cavitate? îl întrebă Inginerul pe Lanier.

Lanier simți un amestec de adâncă anxietate, resentiment și o veche emoție contradictorie... Fusese departe de lucrurile importante atât de multă vreme...

– Cred că mă pot ocupa de asta, spuse el.

– Ești sănătos? întrebă Korzenowski, cu oarecare îngrijorare în voce. Vechii Locuitori și cei mai fanatici naderiți ortodocși refuzau toate metodele de prelungire a vieții și îmbunătățire a sănătății. Lanier era decrepit într-un mod ridicol, după aproape toate standardele acceptate în acele vremuri.

– Sunt destul de bine, răspunse scurt, simțind durere în picioare și apoi în spate.

– Atunci ne vom întâlni pe Thistledown imediat după ce sosiți amândoi, oricât timp v-ar lua asta. Ser Mirski, trebuie să spun că nu sunt foarte surprins să vă văd. Imaginea dispăru.

Mirski întâlni privirea uimită a lui Lanier.

– Un cunoscător, spuse el. Putem pleca imediat?

Lanier se întoarse spre consolă și făcu aranjamentele necesare. Încă avea influență și nu-i displăcuse să și-o exercite.

Situația evolua; Lanier nu era mai puțin încurcat, mai puțin nemulțumit, dar mai intrigat.

NOUĂ

Thistledown

Însoțindu-l pe bătrânul soldat către prima cavitate, Olmy îl ajută pe Mar Kellen să-și rețină locuri pe naveta care mergea pe Pământ. Mar Kellen părea să-și fi câștigat un fel de seninătate mistică după revelarea tainei lui. Mergeau spre lifturile care duceau spre galerie, Mar Kellen zâmbind și scuturându-și capul în vreme ce-și plimba ochii de-a lungul trotuarului, târându-și călcâiele pe pavajul de piatră.

– Îmi trebuie câteva săptămâni ca să mă gândesc la tot ce am nevoie. La fel de bine aș putea s-o fac în lumea în care m-am născut. Beni nu era chiar ortodoxă, dar ar fi apreciat plecarea mea acolo jos. Mi-a spus că e frumos...

– Stea, Destin și Pneuma, fiți milostive, spuse Olmy.

– O formulă, nu? Între doi soldați bătrâni și cinici?

Olmy încuviință din cap.

– Câteodată liniștește.

– Astea sunt povești, după câte am văzut și am făcut împreună. – Mar Kellen se uită spre lumina galeriei de metrou, ferindu-și privirile fără să fie nevoie. – Poate că acum vei avea nevoie să te liniștești. Aproape că îmi pare rău pentru tine. M-am gândit că ești singurul care poate să facă ceva. Dar poate că n-am făcut bine.

– Ai făcut bine, spuse Olmy, neîncrezător și el.

– Am să urc în cinstea ta pe un munte, spuse Mar Kellen. Unul adevărat, nu o imitație din cavitatea a cincea, făcut în întregime de mașini, de jos și până în vârf. Înalt, cu ghețari uriași, cu prăpăstii adânci. Mai înalt decât orice altceva de pe Thistledown. – Clipi din ochi. – Adio.

Olmy îl urmări pe Mar Kellen cum intra în lift. Primi o impresie mentală – poate o intuiție, poate o pictogramă subliminală rapidă din mintea lui Mar Kellen – cum că bătrânul soldat avea să urce spre niște locuri foarte sălbatice, în adâncul vreunei regiuni muntoase, unde putea fi sigur că nu va fi găsit niciodată.

Olmy se întoarse în vechiul său apartament într-o stare de relaxare contemplativă. Folosi terminalul bibliotecii ca să comunice cu diverse programe de cercetare autorizate (și discrete) din bazele de date extinse de pe Thistledown.

După ce se asigură că liniile lui erau protejate – luându-și precauții în plus, ca să-i țină pe urmăritorii lui Farren Siliom departe de orice informație despre locul în care se afla – apelă la un vechi aliat, un urmăritor, un detectiv informatic pe care îl crease din memoria unui câine terrier cu părul scurt. Detectivul se dovedise de o minuțiozitate remarcabilă și părea să-i placă această muncă – dacă plăcerea putea fi asociată la ceva care nu fusese, până la urmă, o mentalitate completă.

Olmy îi dăduse detectivului o singură misiune: să găsească, în înregistrările de pe Thistledown sau din districtele orbitale, orice referință la personalitatea jartului, așa cum fusese ea stocată. Multe din centrele de înregistrare dinăuntrul asteroidului nu mai erau active; câteva fuseseră ascunse cu grijă. Detectivul însă putea să manevreze în interiorul celei mai inaccesibile memorii, câtă vreme exista vreo legătură informațională potențială.

Olmy se întoarse de la terminalul de tip lacrimă și își încrucișă brațele, chipul său luând o expresie de așteptare răbdătoare, cu ochii îndreptați în aceeași direcție, către pictogramele aruncate aproape la întâmplare de rapoartele de la începutul traseului, trimise de urmăritor. Lucrul avea să dureze.

Își dăduse seama că implanturile de memorie ale lui Mar Kellen erau minime și foarte vechi. Beni, fiind o naderită „nu tocmai ortodoxă", avusese numai extinderile de memorie cerute în mod legal. Înregistrările rămase de la jart o uciseseră, într-un fel, pe femeie, distrugându-i implanturile, și îl duseseră pe Mar Kellen aproape de nebunie, în mai puțin de o secundă de contact.

Părea neverosimil, dar exista posibilitatea ca dincolo de labirintul sistemului de securitate, înregistrările să fi fost lăsate într-o stare de încărcare – gata să fie transferate. Dar consola suportase doar transferuri către minți sau implanturi umane – nu existau conexiuni pentru transferul către o bază de date externă. Desigur, el ar fi reușit să facă o aseme-

nea interfață... Acolo, jos, trebuie să mai fi existat însă un motiv care nu apăruse de la început.

O încărcare rapidă de informație direcționată într-un creier nepregătit și neajutat putea, teoretic, să demonteze în mod fatal mentalitatea cuiva. Dar ce fel de mașinărie sau circuit de protecție ar permite vreun tip de vătămare unui cercetător neprevăzut? Evident, cercetătorii neprevăzuți nu fuseseră luați în considerare... Doar experții.

Experții pregătiți.

Dacă se dorise un secret absolut, mașinăria se poate să fi fost proiectată ca să distrugă mințile intrușilor, dar Olmy nu auzise niciodată ca agenți de pe Hexamon să ia măsuri de protecție letale împotriva cetățenilor, în toată istoria din Thistledown și în toată istoria Căii.

Beni făcuse primul contact fără implanturi care să atenueze fluxul și se poate să se fi ciocnit de vreun fel de circuit de siguranță. Astfel, când Mar Kellen încercase interfața puțin mai târziu – fără să-și dea seama că Beni fusese lovită – circuitul de siguranță și tamponul implanturilor lui mai extinse ar fi putut atenua fluxul atât cât să-l afecteze, dar nu să-l ucidă.

Atât de multe mistere și întrebări...

În toate cercetările lui, Olmy arătase un maximum de precauție, adaptat timpului care îi fusese îngăduit ca să planifice și să acționeze. Chiar și așa, fusese ucis de două ori...

El risca destul de bucuros, dar nu căuta riscurile. Dacă era vreo metodă sigură și ușoară prin care își putea atinge scopurile, aceea era metoda pe care o folosea.

Acum era pe cale să-și încalce propria regulă. Știa că nu va merge la autoritățile de pe Hexamon cu descoperirea lui Mar Kellen. Așa ar fi fost sigur și, teoretic, misiunea lui ar fi fost îndeplinită. În loc de asta, nu spusese nimic și cântărea alternative diferite, toate delirante, nebunești.

Olmy trăise destulă istorie ca să-și dea seama că în aproape toate timpurile, evenimentele umane majore nu erau făcute de acte raționale, ci de presupuneri și de ceva înrudit cu instinctul.

Ca să aibă un avantaj real din acest mister, în timpul care îi era acordat, trebuia să acționeze singur. Întoarcerea către autoritățile din Hexamon ar fi însemnat amânări, investigații ale unui comitet, obișnuitul dans birocratic în jurul unei investiții controversate care putea, foarte ușor, să fie o pierdere. Avea mari bănuieli – iar lucrarea lui Tapi probabil

le confirmase – că în mai puțin de un an, va fi o nevoie disperată de informația conținută în această descoperire.

O precauție totală era imposibilă, ba chiar nepotrivită. Mai ales de când tot ceea ce pusese în joc – de data aceasta – era persoana lui.

Călători din nou spre cavitatea a cincea, de această dată prin galerie, mergând singur într-o navetă particulară. Urcă linia, urmând instrucțiunile lui Mar Kellen, ca să deschidă poarta de securitate și coborî în interiorul pereților vechi, groși, ai asteroidului.

În cripta jartului, contemplă schemele statice ale minții creaturii.

Imaginea se schimbase puțin de când Mar Kellen i-o arătase prima dată. Se plimbă în jurul ei, studiind capul conservat al jartului. Era la fel de respingător, așa cum bănuise că trebuie să arate un jart – și la fel de ciudat. Poate că era mai ciudat decât orice întâlniseră oamenii de-a lungul Căii, iar asta includea și câteva ființe cu adevărat foarte stranii – unele fiind greu de definit ca vii, dacă nu se lua în seamă activitatea lor mentală. Ce creatură mersese vreodată pe bastoane solide, ascuțite la vârf? Cum mânca? Era evident că nu-i erau îngăduite nici viteza, nici flexibilitatea. Ce funcții îndeplineau tentaculele și grămada de țepușe? Cum putea acel corp îngust să slujească un cap atât de mare?

Olmy stătea în camera strâmtă, stăpânindu-și o frică veche, surdă, de locuri foarte mici. Acolo nu era nici un scaun, așa că stătea pe vechea podea netedă, sprijinit de perete.

„De ce e aici?" O întrebare la fel de insolubilă ca și: „Cine l-a capturat?" sau „Cine l-a adus aici?" „De ce și-ar fi îngăduit un jart să fie capturat și să-i fie transferată personalitatea?"

Se ridică și își întinse mușchii și încheieturile. Corpul lui încă se simțea tânăr, pe deplin capabil. Mintea îi era echipată cu implanturi de memorie și cu module de procesare, în stare să găzduiască înăuntrul ei câteva personalități umane; nu folosise aceste extensii de când îl purtase pe Korzenowski, înainte de reîncarnarea Inginerului, cu patru decenii în urmă. Dar implanturile încă erau în stare bună. Erau puțini oameni pe Thistledown, sau oriunde în altă parte, care atingeau potențialul lui Olmy, fie pe cel fizic, fie pe cel mental.

Întrucât avea câteva săptămâni la îndemână, probabil că putea să treacă prin toate încăperile îngropate și să descopere cum să le folosească instalațiile. Dar de ce să facă asta?

Din aceleași motive, petrecuse ultimii câțiva ani studiind tot ce se cunoștea despre psihologia inteligențelor non-umane. Hexamonul Te-

restru, după decenii întregi în care fusese concentrat asupra unor probleme diferite, nu era pregătit nici strategic, nici tactic să se întoarcă în Cale.

Totuși, era aproape sigur că o vor face. Simțea presiunea istoriei: o presiune familiară.

Dacă Olmy ar fi putut să le dea un sfat competent, Hexamon ar fi fost în stare să-și supraviețuiască propriei prostii. Și, dintre toate ființele pe care, cel mai probabil, trebuiau să le înfrunte de-a lungul Căii redeschise, jarții erau cei mai redutabili. Chiar și capturați, întemnițați, tăcuți vreme de secole, mai puteau încă să ucidă.

Era esențial ca Olmy să extragă din această sursă orice informație se putea, oricât l-ar fi costat acest lucru.

Cu un zâmbet amar, își dădu seama că o mare parte din raționamentele lui erau făcute ca să ascundă un adevăr esențial: el nu avea încredere în conducerea de acum. Conducătorii mai mult disprețuiau trecutul decât se străduiau să-l înțeleagă. Simțul lui înrădăcinat al superiorității soldatului, triumfase, în cele din urmă, asupra încrederii în justețea structurii de comandă.

– Mă port și eu ca un pungaș, mărturisi Olmy vechiului cadavru de jart. Să-i ia naiba pe toți.

ZECE

Gaia

Alexandreia era mult mai murdară decât își amintea Rhita din vizitele ei din anii trecuți; părea să poarte o mantie de fum și funingine, ca să o protejeze împotriva multelor ei necazuri. Fabuloasele șosele de marmură erau îngropate de ruine. Multe din statui fuseseră învelite în bucăți mari de mușama.

Reprezentanții lui bibliophylax, directorul și arhivarul de la Mouseion, o grăbiră pe Rhita, împreună cu bagajele ei, în afara străzii, în fața vestitei Stoa de Est, apoi o instalară într-o trăsură șubredă, insistând că ar fi mai bine să meargă cu trăsura decât pe jos.

Casa pentru reședințele femeilor era un bloc cu două etaje, din cărămidă și piatră, aruncat nefast într-un colț prăfuit, fără copaci, al teritoriului din Mouseion. Inima Rhitei se strânse când văzu casa; Lugotorix, care stătea lângă vizitiul trăsurii, scoase un slab fluierat disprețuitor.

Pătrunseră în curtea acoperită cu cărămizi sparte și gunoi vechi. O femeie mai în vârstă, cu un șal negru, mătura praful și nisipul din holul de la intrare, abia aruncându-le o privire. Ușa se deschise și o tânără femeie blondă, cu aspect de matroană, având cam aceeași vârstă cu Rhita, ieși cu mâinile încrucișate pe cap, în semn de bun venit.

– Bine ai venit! Bine ai venit! strigă ea, plescăind apoi din limbă și coborându-și mâinile ca să-și ridice din praf marginea lungii robe brune. Ești din Rhodos? De la Hypateion?

Rhita îi zâmbi și încuviință din cap. Trăsura se opri brusc zguduindu-se și vizitiul îl ajută puțin pe kelt să coboare bagajele pe trotuar.

– Să știi că dumneata nu poți sta aici, îl admonestă aspru femeia pe kelt. Aici nu sunt bărbați.

– Este paznicul meu, spuse Rhita.

– Draga mea, oricât de rău stau lucrurile la Mouseion, nici una dintre noi nu are nevoie de paznici! El va trebui să stea în altă parte. Ești Rhita Bereniké Vaskayza?

– Da.

Femeia o îmbrățișă cu putere.

– Sunt Jorea Yallos, din Galatia. Ghidul tău prin casa aceasta. Studiezi matematicile?

– Da.

– Fascinant. Eu învăț creșterea animalelor, în școala de agricultură. Mi s-a spus să-ți arăt locul în care vei sta și să-ți răspund la întrebări.

Speranțele Rhitei se prăbușiră când Yallos o îndemnă să urce la etajul superior, grăbindu-se în fața ei de-a lungul unui hol întunecat.

– Ne bucurăm că ai venit aici. Îmi pare rău că nu pot face mai mult pentru tine. Vara, camerele acestea se răcesc mai repede peste noapte. Iarna nu sunt tocmai ce ți-ai dori. Oricum, sunt confortabil de calde în timpul zilei. Scoase o cheie mare de oțel și o introduse în lacăt, puse în buzunar și cheia și lacătul, apoi împinse și lovi ușa subțire, din lemn, ca să o deschidă. Ușa scârțâi trist, frecându-se de podeaua din teracotă spartă.

– Ești o fiică a lui Isis? întrebă Yallos.

Rhita intră în cameră. Era ca o chilie de mânăstire, cu o pereche de ferestruici tăiate sus, în peretele exterior, cu un pat de piele împins într-un colț. În spatele ușii, pe o măsuță șchioapă, se găseau o oală de noapte și un lighean. Lângă peretele din dreapta, o masă din lemn negeluit fusese rezemată sub un palid portret mural reprezentând-o pe Isis din Kanópe cu micul ei fiu cu ochii mari, acoperit cu pene și cu șarpele protector.

– Nu, reuși Rhita să răspundă.

– Păcat. Dorca, femeia care a fost aici înaintea ta, foarte drăguță și îndatoritoare, era îndrăgostită de Isis. Nu poți redecora camera fără permisiunea consiliului femeilor.

– Nici nu-mi trece prin cap una ca asta, spuse Rhita. Îi făcu semn lui Lugotorix să-i aducă bagajul înăuntru. El se strecură pe ușă, cu valiza și cutiile de lemn în brațe, le așeză pe podea și rămase de o parte a ușii, la distanță de bănuitoarea Yallos.

– E kelt, nu-i așa?

– Din Parisioi, afirmă Rhita.

– Sunt o mulțime de kelți în Galatia, spuse Yallos. Eu am strămoși din Nabataea și din Hellada.

Rhita își înclină politicos capul.

– Avem o întrevedere a consiliului la prima oră a apusului. Dacă vei dori să te alături nouă, ești binevenită. Noi, femeile, trebuie să fim unite aici. Nu prea au grijă de noi, Kallimakhos și oamenii lui. Nu-i suntem de folos pentru contractele lui de apărare. Yallos se opri în pragul ușii. Acum keltul să vină cu mine. Îi voi da o cameră la vechile băi, unde dorm îngrijitorii.

Lugotorix își mută privirile mijite de la Yallos, pe care, în mod clar, o ura, spre Rhita.

– Du-te, îi spuse ea. Voi fi în siguranță aici. – Totuși, nu era prea convinsă de asta. I se făcuse dor de casă și acolo se simțea cu totul străină. Keltul dădu din umeri și o urmă pe cea care îi era ghid. Deodată, Rhita se gândi la ceva și strigă: – Îmi puteți da un lacăt și o cheie?

– Fără lacăte, spuse Yallos.

– Am nevoie de un lacăt, insistă Rhita, enervată acum și îngrijorată de siguranța Obiectelor.

– Vino la ședința consiliului. Vom discuta despre asta. A... dacă nu ești o soră a lui Isis, atunci cine ești?

Rhita își construi răspunsul cu o viteză surprinzătoare.

– Aparțin sanctuarului Athénéi Lindia.

Yallos clipi din ochi.

– Păgân? întrebă ea.

– Rhodian, răspunse Rhita. E dreptul meu, prin naștere.

– Aha!

Rhita închise ușa și își privi camera mizeră. Așa o primiseră la Mouseion. Era evident că umbra bunicii ei nu se întinsese atât de departe. Toate astea veneau de la regină, sau Kleopatra nici nu știa de sosirea Rhitei?

Se așeză pentru câteva clipe, tremurând în întuneric. O singură lumină electrică, deasupra patului, arunca o licărire în colțul acela și puțin mai departe. Deja era amiază și camera abia începea să se încălzească. Cât de mult putea să riște siguranța Obiectelor, nemaigândindu-se la siguranța ei? Cât de mult va trebui să riște înainte de a-și atinge ținta, dacă și-o va atinge?

Ca să deschidă un oblon așezat peste o ferestruică, greu de atins, își rupse o unghie, și-așa foarte scurtă. Blestemă, trăgându-și răsuflarea, mulțumită, totuși, de neînsemnatul ei succes; un fascicul subțire al razelor de soare lumina în jur.

Rhita șterse praful nisipos de pe masă, folosi o mătură aspră, uzată, ca să curețe podeaua și își deschise valiza ca să-și scoată hainele. După-amiaza târziu, gazdele îi spuseră că se va întâlni cu bibliophylax.

Nu ardea deloc de nerăbdare să-l întâlnească.

UNSPREZECE

Pământ

Rhusul – așa era cel mai convenabil de considerat, cel puțin pentru moment – stătea pe balcon împreună cu Lanier, așteptând să apară luminițele unei navete. Cerul nopții era un praf de aluminiu împrăștiat peste negru compact, adâncime peste adâncimea stelelor. Aerul se curățase după ce trecuse Moartea, mecanismele naturale de însănătoșire pe care le avea Pământul înlocuind aproape toate urmele atmosferice ale conflagrației. Existau acum doar puține surse de poluare, cu toate că Refacerea își urmase cursul. Tehnologia de pe Hexamon era nepoluantă, autonomă.

Primele lumini pe care le văzură nu erau pe cer, ci de-a lungul drumului, din vale spre cabană. Lanier strânse din buze și, când întâlni privirea rhusului ridică din umeri.

– Soția mea, spuse. Sperase să-l ducă pe rhus înainte de sosirea ei.

Vehiculul pentru orice fel de teren, model necizelat al tipurilor folosite de primii cercetători de pe Stâncă, scrâșni din cauciucuri de-a lungul drumului pietruit de lângă cabană și se opri, motoarele lui electrice oprindu-se și ele brusc. Karen sări din cabină în lumina artificială a reflectoarelor de afară, îl zări pe Lanier pe balcon și îi făcu semn cu mâna. El îi întoarse salutul, simțindu-se mai bătrân numai privind-o.

În viața lor împreună, el îi văzuse vârsta un deceniu sau două, „îmbătrânește cu mine", își spunea, apoi o văzuse întinerind prin terapie, acea terapie pe care el o refuzase. Părea o femeie de cel mult patruzeci de ani, plină de tinerețe.

– Am fost în oraș, strigă ea în chinezește, scoțându-și sacul din spatele vehiculului. Facem o rețea socială artificială, așa că... Îl văzu pe

rus și se opri pe treptele verandei, mușcându-și buza de jos. Se uită peste umăr, spre trotuar: nici un alt vehicul. Apoi îl privi întrebător pe Lanier cu o sprânceană ridicată.

– E un musafir. Se numește Pavel.

– Nu ne-am mai întâlnit, spuse rhusul, înaintând și întinzând mâna. Sunt Pavel Mirski.

Karen zâmbi politicos, dar instinctele ei se treziră.

– Cum te simți? întrebă ea, mutându-și privirea spre soțul ei. Apoi, repede, privi țintă undeva între ei, cu sprâncenele încruntate.

– Mă simt bine. Numele lui, repetă Lanier, cu un oarecare accent dramatic deliberat, este Pavel Mirski.

– Cunosc numele, spuse ea. Nu era comandantul acela rhus de pe Stâncă? A întins granițele în jos, de-a lungul Căii... nu-i așa? – Privirea ei căzu acuzatoare asupra lui Lanier: – *Ce este asta?* – Ea văzuse portrete ale lui Mirski pe înregistrările istorice. Jocul se terminase. Îl recunoscuse. – Arăți exact ca el.

– Sper să nu vă fi deranjat, spuse rhusul.

– E un fiu, e cineva care îi seamănă perfect? îl întrebă Karen pe Lanier.

El negă din cap.

Karen se opri pe ultima treaptă, cu mâinile încrucișate.

– Ești sigur că totul e în ordine? Faci glume cu mine. – Urcă treapta, se opri din nou. Apoi, în chineză, îl întrebă pe Lanier: – Cine e omul acesta?

Lanier îi răspunse tot în chineză:

– E o bună imitație, dacă nu cel real. Îl duc ca să se întâlnească cu Korzenowski.

Karen înaintă încet în fața lor, examinându-l pe rhus, în timp ce-și mușca buza de jos.

– De unde ai venit?

Rhusul privi printre ei.

– Încă n-am explicat asta, spuse el. Mai bine să așteptăm până ce iese totul la iveală.

– Nu poți fi Mirski, spuse Karen. Dacă încerci să-l păcălești pe soțul meu... Tot ce am auzit trebuie să fi fost o minciună.

În mod surprinzător, Lanier nu luase în seamă acea posibilitate. Desigur, nu-l *văzuse*, de fapt, pe Mirski coborând de-a lungul Căii.

– Nici o minciună, spuse rhusul. Sunt încântat să vă întâlnesc, în cele din urmă. Totdeauna m-am gândit la soțul dumneavoastră ca la un

om bun, un conducător adevărat, cu judecata pătrunzătoare. Vă felicit pe amândoi.

– De ce? întrebă Lanier.

– Pentru că v-ați găsit unul pe celălalt, explică rhusul.

– Mulțumesc, răspunse Karen foarte aspru. L-ai servit cu ceva pe oaspetele nostru, Garry? Își duse sacul în cabană. Suspiciunea i se schimbase în furie.

– Așteptăm din clipă în clipă să vină naveta, răspunse el. Am mâncat și am băut o bere.

Rhusul zâmbi când auzi de bere. Plăcerea lui fusese evidentă.

Karen făcu diferite zgomote prin bucătărie, apoi își continuă conversația întreruptă, prin fereastra mată care se deschidea către balcon.

– Vom aduna douăzeci sau treizeci de conducători ai satelor și studenți în științe politice din Christchurch, ca să-i ducem pe Axa Thoreau. Va fi un fel de conferință, toată păstrată în memoria orașului; altfel ar dura ani de zile ca să stabilim legături sociale. Dacă totul va merge bine, după aceea se vor comporta ca și cum ar fi rude. Îți închipui ce-ar fi dacă toți politicienii ar avea legături de familie între ei și cu cei care i-au ales? Ar fi minunat. Tonul ei se schimbase; acum le ignora misterul.

Deodată, Lanier se simți obosit. Tot ce-și dorea era să doarmă puțin.

– Iată că vine naveta, spuse rhusul, arătând înainte. O licărire de alb apăru deasupra celeilalte părți a Văii, apoi se abătu în jos, chiar deasupra copacilor. Karen se întoarse spre balcon cu fața crispată și își privi soțul.

– Ce naiba faci? îl întrebă cu voce joasă. Unde te duci?

Lanier scutură din cap.

– Pe Stâncă. Contactul cu realitatea începea să se rupă. Nimic nu părea foarte probabil. Nu știu când mă voi întoarce.

– N-ar trebui să te duci singur. Eu nu pot veni cu tine, spuse ea. Trebuie să fiu mâine în Christchurch. – Privi spre Lanier. Karen nu era o proastă, dar posibilitățile ei de adaptare într-un timp scurt erau reduse. Expresia feței ei spunea cât de ciudat era, într-adevăr, totul și cât de important putea să fie. – Ai să-mi explici poate, după ce te întorci de pe Stâncă?

– Voi încerca, spuse Lanier.

– Îmi pare rău pentru deranj, zise rhusul.

– Tu să taci! strigă Karen, întorcându-se spre el. Ești doar o blestemată de fantomă.

Lanier zâmbi. Își puse mâna pe umărul ei, ca s-o liniștească și s-o oprească să spună mai multe. „Gesturile se nasc destul de ușor", gândi el. „De ce nu și sentimentul?"

Plecaseră, așezați în interiorul alb, cu forme libere, al navetei, zburând sus, deasupra Pământului întunecat. În cer, privind spre orizontul negru, zimțat, unde pulberea de stele se întâlnea cu munții, Lanier se simți liber. Nu mai zburase de ani de zile și aproape că uitase acel sentiment. În timp ce naveta își îndrepta în sus botul ei turtit, și priveliștea pe care o avusese prin hubloul transparent se înclină, euforia i se transformă în opusul ei, în spaimă.

Cosmos.

Ce frumos e să zbori prin stratul subțire de aer, departe de grijile mari. Zborul era un fel minunat de a domni mai presus de realitatea aspră a trezirii, dar mai jos de întunericul mare al morții.

În partea cealaltă a navetei, rhusul privea drept înainte, fără să se deranjeze să se uite afară, ca și cum ar fi văzut priveliștea atât de des, încât nu mai putea să-l impresioneze într-un fel sau altul. Nu părea îngândurat și nici îngrijorat. Nu era nici o cale prin care să se poată afla ce însemnau toate astea pentru el, sau cum se simțea așteptând întâlnirea cu Korzenowski... sau întoarcerea pe Stâncă.

În locul lui, Mirski s-ar fi simțit foarte mișcat cu adevărat la gândul întoarcerii pe Thistledown. Ultima dată când fusese pe Stâncă, trecuse printr-un adevărat potop de proiectile și raze laser, ca membru al forței rhusești de invazie, puțin înainte de Moarte sau ca un preludiu al Morții.

Lanier își dăduse seama că dacă acesta era Mirski, din acel moment fatal până ce venise în vale, el nu văzuse Pământul.

Zborul, frumos și liniștit, în aparență fără nici un efort, nu-i reduse lui Lanier sentimentul de ireal. *Dacă acesta era Mirski, unde fusese de-atunci și ce văzuse?*

DOISPREZECE

Gaia

Din vremurile vechi, Mouseionul se extinsese considerabil în Neapolis și Brukheion – cartierul Hellenic – și chiar își întinsese o aripă – școala de medicină din districtul aigyptian. Clădirile școlii de medicină, Erasistrateionul, se învecinau cu Biblioteca de Studii Interne din Oikoumené, numită pe vremuri Serapeion. Universitatea, centrul de cercetări și biblioteca – în prezent, șapte clădiri împrăștiate în jurul bibliotecii inițiale, ocupau un pătrat cu latura de aproape patru stadii în mijlocul orașului. Împrăștiate pretutindeni, printre clădirile mai vechi, din marmură, granit și calcar, se puteau vedea construcții noi, ca niște cutii din oțel și sticlă adăpostind centrele de studii pentru științe și mecanică. În vârful dealului abrupt al fostului Paneion, universitatea instalase, în urmă cu cinci secole, un uriaș observator din piatră. Era mai mult o relicvă decât un centru activ de cercetări astronomice, dar măreția lui era impresionantă.

Pe Rhita o durea gâtul de cât întorsese capul în toate părțile. Trăsura ei mergea într-un ritm neregulat, pe drumuri acoperite cu piatră sau plăci de ardezie, printre copaci plini de frunze și palmieri impunători.

Soarele cobora spre apus aruncând o lumină portocalie peste oraș, întocmai ca lumina pe care o văzuse înainte de a intra în Marele Port. Fumul se ridica în sfori subțiri, întunecate, dintr-un coș de cărămidă înalt, lipit de clădirea unui institut. Studenți în robe academice, albe și galbene – în mare parte bărbați – treceau pe lângă ei, uitându-se curioși la Rhita. Ea le întorcea priviri foarte deschise, calme, deși în sinea ei nu se simțea prea calmă. Nu prea-i plăcea locul acela – nici acum și, poate, nici altă dată – și asta o îngrijora. Până la urmă, acesta era centrul

culturii și științei din Lumea Vestică. Pentru ea, erau multe de învățat în Alexandreia – dacă împrejurările i-ar fi îngăduit numai să învețe.

Cea mai veche clădire care rămăsese intactă în Mouseion, vechea bibliotecă centrală, adăpostea acum birourile administrației și pe cele ale conducerii academice. Altădată fusese împodobită și frumoasă; acum arăta puțin murdară, deși își păstrase măreția, având trei etaje din marmură și onix, decorate cu reliefuri vechi de un mileniu, din vremea celei de-a Treia Răzvrătiri Parse. Fuseseră adăugate plăci de marmură cu mai puțin de cincizeci de ani înainte de restaurarea zidurilor. Până în acel moment, nici una din rachetele libyane care cădeau în deltă nu lovise terenurile din Mouseion.

Drumul, care trecea pe sub o arcadă, ducea în curtea pavată cu pietre de granit și onix aranjate ca o tablă de șah, în colțurile căreia erau așezate plante exotice din Aithiopia și de la Marea cea Mare din Sud, centrul fiind împodobit de o fântână cu lei din piatră adusă de la Arsakid Parsa.

Trăsura se opri cu o altă zdruncinătură și Rhita coborî. Un bărbat tânăr, mic de statură, într-o tunică neagră și cu jambiere în stil teutonic – o modă foarte răspândită acum prin oraș – înaintă cu zâmbet larg care îi arăta dinții pe fața lui brună și îngustă.

– Sunt foarte încântat să o întâlnesc pe nepoata lui sophé Patrikia, spuse el, înclinându-se ușor și trecându-și mâna peste cap, în semn de salut. Numele meu este Seleukos și sunt din Nikaea, de lângă Hippo. Sunt asistent pe lângă bibliophylax. Bine ați venit la Bibliotecă.

– Mulțumesc, spuse Rhita. El se înclină din nou și îi făcu semn să-l urmeze. Ea închise ochii, verifică starea claviculei – nu fusese mișcată sau atinsă – și apoi porni în urma tânărului.

Biroul de la parter al lui bibliophylax nu era mare pentru rangul acestuia. Trei secretari, bărbați, lucrau preocupați, așezați într-un triunghi de birouri care ocupau un colț al încăperii luminat de soarele care pătrundea printr-o fereastră deschisă. Lângă ei, era o presă care atingea tavanul, supraîncărcată cu hârtii. Un mare graphomekhanos electric huruia și scotea clinchete metalice, așezat cum era lângă presă pe un suport de lemn. Însuși bibliophylax lucra după un paravan din patru plăci sculptate, din cedru de Ioudaia, așezat în colțul opus al încăperii. Politicos, tânărul o conduse în spatele paravanului.

Bibliophylax își ridică țeasta rasă și o măsură pe fată cu o privire de gheață, apoi zâmbi, afișând cea mai palidă urmă de zâmbet. Se ridică

și își trecu mâna peste cap. Rhita făcu la fel și apoi, la cererea lui, se așeză pe un scaun din trestie tare.

– Sper că totul este în ordine în noua dumneavoastră locuință, nu-i așa? întrebă el. – Rhita dădu din cap, nedorind să se oprească la lucruri mărunte. E o onoare să vă avem aici. Împinse în fața lui un dosar – un vraf de hârtii groase de un deget, presat între două foi de carton – și scoase un document lung. Ea recunoscu rezumatul studiilor ei la Akademeia, la care era adăugat un raport asupra evoluției. – Într-adevăr, după câte văd, sunteți o studentă eminentă, mai ales în domeniile matematicilor și fizicii. Și aici ați ales un program similar. Profesorii noștri au multe lucruri să vă ofere. Până la urmă, noi suntem o instituție mult mai mare decât Akademeia și ne luăm profesorii de peste tot din Oikoumené și chiar din afară.

– Aștept cu nerăbdare să-mi încep studiile.

– Mă interesează un lucru. Chiar înainte de a veni, ați făcut o cerere neobișnuită, remarcă bibliophylax. Pe lângă numirea dumneavoastră la biroul lui mekhanikos Zeus Ammon Demetrios, neobișnuită prin ea însăși, doriți o audiență privată la Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés. Puteți să-mi spuneți scopul vizitei dumneavoastră la Maiestatea Sa?

Înainte ca Rhita să spună ceva, bibliophylax ridică o mână și zise:

– Este treaba noastră, pentru că noi avem grijă de bunăstarea tuturor studenților din Mouseion.

Ea închise gura, așteptă o clipă și apoi zise:

– Aduc un mesaj de la bunica mea.

– Ea e moartă, remarcă bibliophylax cu o față împietrită.

– Prin tatăl meu. E vorba de un mesaj pe care bunica l-a considerat interesant pentru regină. Făcu o pauză cu buzele strânse într-o linie îndârjită. Dinspre bibliophylax simțea radiind împotrivirea, ba chiar un fel de ură profesională. Un mesaj personal.

– Desigur. Fața lui se destinse ușor, apoi începu să caute prin mai multe hârtii. M-am uitat prin cererile dumneavoastră pentru cursuri; sunt toate în ordine. Doriți anul cinci pentru matematică, anul trei pentru fizică, precum și anul doi în știința guvernării orașelor. Puteți urmări un asemenea program academic fără un efort prea mare?

– Este similar cu programul meu de la Akademeia.

– Da, dar profesorii de la Mouseion nu vor fi impresionați de strămoșii dumneavoastră. S-ar putea să vă trateze cu mai puțină indulgență.

– Nu am fost tratată cu indulgență în Rhodos, spuse Rhita, stăpânindu-și iritarea. Ar fi dorit să râdă la omul acela, să-și lovească sanda-

lele de podea și să-i arate călcâiele – dar stătea acolo cu o expresie liniștită pe chip, deși stomacul i se contractase.

– Cu siguranță că nu ați fost, spuse bibliophylax. Ochii lui mici și negri o îndemnau să spună mai mult.

– Am o problemă, zise ea, înfruntându-i privirile.

– Da?

– Servitorul meu. A venit cu mine pentru pază, la cererea directă a tatălui meu și totuși am fost despărțiți...

– În Mouseion nu sunt primiți servitori sau gardieni. Nici măcar pentru vlăstarele regale.

Se întâmpla că pe atunci să nu fie vlăstare regale care să studieze la Mouseion; regina nu avea copii, iar mare parte din restul familiei regale se retrăsese în Kypros, pentru mai multă siguranță.

– Vă rog să vă simțiți liberă să consultați biroul acesta în orice moment, încheie brusc bibliophylax, închizându-i dosarul și strecurându-l într-un coșuleț pătrat din sfoară, aflat în colțul stâng al biroului său. Zâmbi și își trecu mâna peste cap, concediind-o.

La întoarcere, șezu o oră în răcoarea camerei, încercând să-și recâștige calmul. Obiectele nu fuseseră deranjate, dar cât timp putea să conteze pe liniște și siguranță desăvârșită? Nu avea încredere în bibliophylax; singura speranță pe care o avea era ca regina să fi luat deja în considerare cazul ei și că avea să-i asigure protecție. Oricum, spera ca audiența să aibă loc curând.

Bănuia că, o dată ce avea să-i spună reginei ce știa ea – demonstrându-i că spune adevărul – se termina și cu studențiа ei la Mouseion. Nu avea să-i mai fie îngăduit luxul studiilor.

Descurajată, ieși din cameră ca să ajungă la întâlnirea consiliului femeilor. Lucrul cel mai puțin probabil la care spera era să își ia înapoi lacătul.

„Toată lumea mă dușmănește aici?“ mai apucă să se întrebe.

TREISPREZECE

Thistledown

Galeria axei de pe Thistledown se deschidea, mică și neagră, în mijlocul vastei depresiuni ce marca polul sud al asteroidului. Polul opus – nord doar pentru un sens al direcției, pentru că asteroidul nu avea câmp magnetic natural – era acum un crater mare, cu margini neregulate, prin care cavitatea a șaptea se deschidea larg spre spațiu. Cu multă vreme în urmă, folosind nave echipate cu câmpuri de tracțiune, Hexamonul trăsese din cavitatea a șaptea sfărâmăturile rămase de pe urma Separării, făcând acea zonă practicabilă ca port spațial. Într-o zi, districtele orbitale vor avea și ele nevoie de reparații generale; docul portuar din cavitatea a șaptea era ideal pentru așa ceva.

Pentru nave mai mici, cum era naveta cu care călătoriseră rhusul și Lanier, intrarea de la polul sud era mai practică.

Lanier aproape că nu observă întunericul înghițind nava. Mintea îi era încă în altă parte. Simți o senzație mai puternică de greață și un impuls de furie împotriva eternei lui neliniști. Își închise ochii, apoi îi deschise deodată, când naveta se lipi de docul rotativ interior.

– Am ajuns, spuse rhusul.

Prima cavitate se schimbase puțin. Chiar și de-rotația și re-rotația lui Thistledown o lăsase relativ neatinsă. Desigur, în afara unui deșert nisipos, pe solul primului nivel al primei cavități, la început, fuseseră puține lucruri. Cum ieșiră din lift, îi lovi un puternic curent de aer venind din fața calotei cavității de sud, un zid uriaș, de un cenușiu palid, aflat în spatele lor. În jurul axei licărea lumina albă, cețoasă, a tubului

de plasmă, aflat la douăzeci de metri deasupra locului unde stăteau acum, pe nivelul din vale.

Pe fiecare parte, cavitatea se întindea, de-a lungul a doisprezece kilometri, cât de netedă și normală putea să și-o închipuie oricine, apoi, cu o curbă lină, lenește, începea să urce, ajungând, în final, la o verticală imposibilă, până la tubul de plasmă, ca un fel de pod pentru zei. După foarte mulți ani – câți trecuseră de la ultima lui vizită, zece, doisprezece? – dimensiunile interioare de pe Thistledown îl șocară din nou pe Lanier. Își aminti senzațiile acelor luni groaznice dinaintea Morții, când fusese înecat în sarcini administrative, în intrigi pe Pământ și în interiorul Stâncii, în mister și previziuni. Vorbind despre acest lucru, spusese atunci că îl înghițise Stânca.

Nu-l bucura avalanșa amintirilor. Îi era greu să creadă că oamenii se micșoraseră pe ei înșiși printr-o asemenea creație. Așa se simțea: mic, copleșit. Din nou înghițit de Stâncă.

Îi întâmpină un bărbat înalt, slab ca un schelet, foarte chel: un asistent al lui Korzenowski.

– Mă numesc Svard. Ser Korzenowski vă transmite regretele sale de a nu fi venit să vă întâmpine personal.

Îi aruncă rhusului o scurtă privire estimativă, apoi îi conduse spre tractor.

– Inginerul are un complex de cercetare în mijlocul văii și vă invită să vă întâlniți cu el acolo.

Se urcară în tractor. Vehiculul cu opt locuri mergea peste nisip pe un câmp de tracțiune, nu pe șenile sau cauciucuri; fusese fabricat pe Thistledown și era lustruit și frumos, cu un exterior alb strălucitor și cu interiorul gri, adaptabil, care se modifica după comenzi vorbite sau pictografiate.

Svard purta un pictograf în interiorul gulerului său îngust. Lanier nu învățase niciodată arta pictografierii.

– Sunt sigur că ați avut o călătorie interesantă, domnule Lanier, domnule Mirski, spuse Svard. Lanier aprobă din cap. Tractorul plutea lin și repede peste vegetația pitică și peste petele albe și brune de nisip și pământ.

– Cu ce e ocupat acum Ser Korzenowski? întrebă Lanier. N-am mai vorbit cu el de multă vreme.

– Face cercetare, spuse Svard.

– Pentru Hexamon? întrebă Lanier.

– În parte. Lucrează mai ales ca să-și astâmpere curiozitatea.

– Cine plătește?

Svard zâmbi, privindu-l peste umăr.

– Zău, domnule Lanier. Ar trebui să știți că Ser Korzenowski are *carte blanche* – ca să folosim vechea expresie – pentru a cheltui orice fonduri rezonabile, fie în resurse, fie în bani. I se dăduse privilegiul acesta încă înainte de Moarte și împrejurările nu s-au schimbat după învierea sa.

– Înțeleg, spuse Lanier.

Chiar în fața lor se întindea un complex de clădiri scunde, plate, cu zidurile curbate lin pentru a se confunda cu nisipul. Aerul de deasupra complexului licărea ca un miraj; oare din cauza căldurii care se ridica, se întrebă Lanier, sau era vorba de altceva? Încercă să-și dea seama de cauza sclipirilor, uitându-se cu ochii mijiți prin botul transparent al tractorului.

Acesta opri la câteva zeci de metri distanță de clădirea cea mai sudică și se așeză pe nisip cu un geamăt ușor. Ușa se deschise plutind și Mirski ieși primul, Lanier îl urmă, în timp ce îi urmărea atent reacțiile. Rhusul privi de-a lungul podelei din vale, ridicând apoi privirea spre tubul de plasmă. „Cunoaște Stânca", gândi Lanier. „A mai fost aici înainte. Locul ăsta nu-i trezește amintiri plăcute."

Svard se aplecă pentru a ieși din tractor și se ridică grațios arătându-și toată înălțimea, în timp ce ochii mari îi sclipeau.

– Pe aici. Ser Korzenowski este la reședința sa particulară.

Lanier savură mica săritură pe care era forțat să o facă la fiecare pas. Rotația Stâncii împărțea o cantitate egală, șase zecimi din gravitația Pământului, pe podeaua fiecărei cavități, aceasta fiind una din proprietățile care îi plăcuseră totdeauna la Thistledown. Își aminti cum exersa în urmă cu câteva decenii – înainte de Moarte – în sala de sport a primei cavități, ridicându-se viguros la barele paralele... Asta îi aminti de excelenta lui condiție fizică de altădată. În colegiu fusese gimnast.

La o sută de metri de complexul principal, spre est, o colină albă se ridica doar câțiva metri deasupra solului. Svard îi escortă de-a lungul unui drum pietruit și, pe când se apropiară, zugrăvi o pictogramă de salut pe receptorul domului. O reprezentare a unei mâini întinse pluti în fața fiecăruia dintre ei.

– Vrea să intrăm chiar acum, spuse Svard. În perete apăru o ușă pătrată și se ivi Konrad Korzenowski, îmbrăcat într-un simplu caftan albastru închis.

Lanier nu-l mai văzuse de peste treizeci de ani. Korzenowski se schimbase puțin în acel timp: era slab, uscățiv, cu fața rotundă, părul

cărunt și rar, nas lung și ascuțit, ochi negri pătrunzători. Ochii erau mai chinuiți – și mai chinuitori – decât la prima lor întâlnire. Absorbind o parte din misterul Patriciei Vasquez, acea parte din personalitatea umană care nu poate fi sintetizată, Korzenowski părea să poarte cu el un aspect inefabil din matematiciană. Înfățișarea lui fu de ajuns ca să-l sperie pe Lanier. Patricia se putea ghici, înainte de toate, în felul cum arăta Inginerul.

Pe Pământ, înainte de Moarte, până să se ajungă la perfecțiunea protezelor, transplanturile de inimă fuseseră obișnuite. *Cum se simte cineva care duce cu el o parte din sufletul altcuiva?*

– Îmi pare bine să vă întâlnesc din nou, Ser Lanier, spuse Korzenowski, dând mâna cu el. Se uită în treacăt la Mirski, tratându-l mai puțin ca pe un oaspete și mai mult ca pe o curiozitate neexplicată. Le făcu semn să intre și să se așeze. Interiorul alb, cu forme libere, al apartamentului Inginerului, era plin cu cilindri de toate mărimile drapați în ceea ce părea un aluat de pâine albă. Korzenowski trase câțiva lângă el – când îi ridică, se alungiră în mâinile lui, scoțând un zgomot slab, ca de oftat – și ordonă podelei să formeze scaune care se modelară rapid. Rhusul se așeză și își încrucișă brațele, părând mai liniștit. Pe dinafară, urmele de neliniște îi dispăruseră.

Svard își luă rămas-bun, trimise repede o pictogramă către Inginer și plecă. Korzenowski își încrucișă brațele, hotărât, imitând gestul lui Mirski și veni în fața lui Lanier și a rhusului. Chipul Inginerului căpătă o notă de asprime, de iritare.

– Avem aici o adevărată enigmă, Ser Lanier, spuse, privindu-l pe rhus. Să fie acesta Pavel Mirski, într-adevăr, sau doar o imitație foarte bună? – Îi aruncă o privire tăioasă lui Lanier. – Știți să răspundeți?

– Nu, spuse Lanier.

– Ce bănuiți?

Lanier tăcu pentru câteva clipe, puțin surprins.

– Nu pot să vă dau un răspuns precis. Dacă am vreo intuiție, ea e acoperită de toate imposibilitățile care îmi vin în minte...

– Știu, mai întâi, că Pavel Mirski a coborât de-a lungul Căii o dată cu jumătate din Axis City și Calea s-a închis în urma lui și a tuturor celor care îl însoțeau. Mai știu că, de atunci, nu a mai existat nici o poartă deschisă către Pământ. Dacă acesta este Pavel Mirski, atunci trebuie să se fi întors la noi pe un drum pe care nu putem nici măcar să-l bănuim.

Rhusul se mișcă puțin pe scaun, încrucișându-și mâinile în poală și dădu din cap a încuviințare, mulțumit că se vorbea despre el ca și cum n-ar fi fost acolo.

– Pare mulțumit de el însuși, spuse Korzenowski, frecându-și gânditor obrazul. Pisica jucându-se cu o pană de canar. Sper că ne iartă această examinare pe care i-o facem fără nici un gând rău... Instrumentele noastre ne spun că are structură solidă, că este uman, până la structura sa atomică. Nu este o fantomă, în sensul nou sau vechi al cuvântului, și nu este o proiecție de vreun tip pe care să-l cunoaștem. Korzenowski emise aceste observații ca și cum ar fi parcurs o serie de adevăruri evidente doar pentru a le ordona. Structura genetică este a lui Pavel Mirski așa cum apare în registrele medicale din a treia cavitate. Sunteți generalul locotenent Pavel Mirski?

Rhusul privi undeva, printre cei doi.

– Cel mai simplu răspuns este *da*. Cred că este aproape de adevăr.

– Ați venit aici de bunăvoie?

– Da, cu câteva mici modificări.

– Cum ați ajuns aici?

– Asta e mai complicat, spuse rhusul.

– Avem timp să ascultăm, Ser Lanier?

– Eu am, spuse Lanier.

– Aș vrea să fie aici și Ser Olmy, ceru Mirski.

– Din nefericire, Ser Olmy nu răspunde la mesaje. Cred că este pe Thistledown, dar nu știu exact unde. Am trimis un partial să-l găsească și să-i explice situația. S-ar putea să vină cu noi, dar s-ar putea și să nu vină. Aș vrea să ascult cât mai curând povestea dumneavoastră. Korzenowski se așeză și luă una din formele nedefinite de pe podea, modelând-o în mâini.

Mirski se uită o clipă la podeaua fără pată, apoi oftă.

– Voi începe. Ar fi dureros de lent și de imprecis ca să spun numai prin cuvinte ceea ce am de spus. Pot să împrumut unul din proiectoarele dumneavoastră?

– Desigur. Korzenowski ordonă unei unde de tracțiune să coboare proiectorul cel mai apropiat. Aveți nevoie de o interfață?

– Nu cred, spuse Mirski. Într-un fel, sunt mai mult decât ceea ce par. Atinse dispozitivul în formă de lacrimă cu un singur deget. Să mă iertați dacă nu mă voi arăta în întregime aparatului dumneavoastră.

– Nu-i nimic, spuse Korzenowski, cu o absurdă cordialitate. Pe Lanier îl cuprinseră iar mici fiori care îi excitau rădăcina părului. Încep-eți.

Interiorul apartamentului dispăru, înlocuit de ceva care, la început, pentru Lanier fu greu de înțeles – o reprezentare condensată conținând Calea, Axis City, primele câteva zile ale lui Mirski în pădurile de lângă Central City, drumul de-a lungul Căii, pe care mergea din ce în ce mai repede, pătrunzând prin despărțitură...

Informația proiectată se roti și deveni orbitoare. Se sfârși tot sensul timpului prezent. Mirski își spunea povestea în felul lui. Korzenowski și Lanier o trăiau.

O puteți numi evadare sau cea mai mare dezertare din toate timpurile. Fugă de trecutul oribil, de moartea mea, de moartea națiunii mele, de moartea aproape totală a planetei mele. Asta, dacă puteți numi fugă zborul unei jumătăți de oraș, cu mai multe zeci de milioane de suflete și, poate, o duzină de milioane de ființe umane având corpuri reale, zbor printr-un tunel infinit de spațiu-timp, prin furia miezului unei stele, pe firul unui nod alungit, un cordon ombilical de imposibilități...

Tunelul însuși era un vierme imens încolăcindu-se prin măruntaiele universului real, cu pori deschizându-se spre alte universuri, la fel de reale, dar nefiind ale noastre, spre alte timpuri reale, la fel de reale...

Porii aceia erau cauterizați de trecerea noastră, tunelul însuși schimbându-se sau fiind deja schimbat de zborul nostru, răsucindu-se și întinzându-se din clipa în care a fost făcut, știindu-se dinainte de evadarea noastră; cum să explici lucrurile astea unei ființe umane care n-a fost îmbunătățită?

Nu poți.

A trebuit să mă schimb ca să știu toate acestea, și m-am schimbat de multe ori de-a lungul deceniilor și secolelor de zbor. Am devenit mai mulți oameni și, câteodată, dacă vreuna din ființele care mă alcătuiau ar fi vrut să le cunoască pe celelalte, n-ar fi putut face asta până când n-ar fi reușit să se prindă între ele, să discute, să schimbe replici personale. Ele nu-l mai alcătuiau pe rhusul Mirski – poate că Mirski dispăruse la asasinarea mea în biblioteca de pe Thistledown – ci pe un locuitor al zonei geshel din Axa Nader și din Central City. Un cetățean al unei lumi noi, adaptându-se la condițiile ei neo-

bișnuite. Nu mai eram stăpânii a tot ce vedeam, cum era să devină, pe vremuri, Axis City...

I-am urmărit evoluând pe oamenii care au venit cu mine de pe Pământ, așa cum am evoluat și eu, sau pe unii dispărând – murind în ultimul fel pe care îl mai aveau la îndemână nemuritorii, să-și uite propriile persoane și să fie uitați de ceilalți. Noi, ceilalți, am trăit și ne-am unit.

Din punctul nostru de vedere, călătoria a durat secole întregi. Știți că timpul este o noțiune variabilă, mult mai puțin importantă decât ne-au făcut să credem tinerețea și slăbiciunea noastră; timpul este flexibil, dar omniprezent, sucit și răsucit într-o formă sau alta greu de recunoscut.

Am trăit timpuri diferite: timpul orașului călătorind de-a lungul Căii, cu viteze relativiste, timpul meu, cu viteze înalte, din memoria orașului, timpul petrecut comunicând direct cu tovarășii mei de călătorie, așa cum comunic cu voi în acest moment. Ca într-un arc, timpul se strângea și se înfășura. Dacă timpul meu ar fi întins în linie dreaptă, s-ar putea să fi trăit zece mii de ani de-ai voștri...

Trecusem de mult de punctul în care Calea ar fi putut să atingă clipe ale acestui univers. Dacă am fi deschis acolo o poartă, lucru imposibil pentru noi, am fi fost martori la moartea a tot ce cunoscuseră vreodată, a tot ce fusese legat de noi, fie și de la distanță... Iar noi am mai zburat, am tot zburat.

Am evadat din propriul meu univers.

A fost ciudat, dar momentul acela n-a fost deloc deosebit. Ne închiseserăm în noi înșine într-un chip extraordinar, ca în pupa unei insecte. Ne izolaserăm de împrejurimile noastre, chiar atunci când continuam să le studiem.

Calea s-a deschis într-un imens tunel răsucit. Trecerea noastră către acest tunel n-a mai urmat nici o regulă rațională. În mijlocul tunelului nu mai era nici o fisură, orașul nu-și mai putea lua energia din generatorii care, până atunci, se alimentaseră din acea fisură, așa că energia abia dacă ne-o mai puteam obține din atmosfera foarte rarefiată dinăuntrul Căii, alcătuită din particule și atomi izolați. Și, din cauza asta, am încetinit... rapid. După zece ani ai timpului nostru de bază, orașul călătorea la viteze mai mici decât cele relativiste.

Calea s-a lărgit, atunci, în jurul nostru. Am studiat creșterea aceasta și am prevăzut ce ne așteptа... Un vast gol de spațiu-timp, aflat la capătul Căii, fără să o sfârșească, gol finit, dar fără margini...

Am intrat în oul unui nou univers. Nu puteam supraviețui ca ființe materiale înăuntrul acestui ou. Puteam fi dizolvați de plasma născându-se din masa și energia potențială, așa cum sarea dispare în apă. Dar am învățat cum să ne pregătim pentru o asemenea împrejurare.

Întregul oraș, toți cetățenii lui, au lucrat ca să se transforme. Așteptam în orice clipă să murim pur și simplu, să încetăm a mai exista, pentru că eram ca niște copii în fața unui cuptor încins. Dar exista și altă posibilitate, foarte îndepărtată...

Era posibilitatea adaptării noastre la oul-cuptor, să trăim în interiorul lui și, până la urmă, să-l modelăm, să-l facem să se extindă într-un univers matur. Asta ar fi putut tăia legăturile cu Calea, l-ar fi lăsat să plutească liber în superspațiu, iar eurile noastre ar fi putut renaște, transformate, ca niște fluturi cărora le-ar fi crescut aripile.

Sunt lipsit de modestie dacă vă spun că ne propuseserăm să devenim zei? Nu aveam de ales. Atinseserăm capătul Căii, ca și cum ea ar fi avut vreun capăt, și nu ne puteam întoarce... Nu aveam altă șansă în afară de făurirea propriului nostru univers.

Ca să facem așa ceva, trebuia să ne lepădăm de toate legăturile noastre materiale. Trebuia să ne impunem dincolo de energie și materie la baza oricărui spațiu și timp, dincolo de atingerea embrionului de plasmă.

Mi-am urmărit tovarășii de drum zidindu-se în lumină, mari ferestre ale personalității lor, împrăștiindu-se pe zidurile orașului, ferestre neclare la margini, folosind masa orașului ca o restrângere temporară împotriva dizolvării și dispariției lor. Lumina fiecăruia dintre noi se întâlnea cu lumina tuturor. Eram îmbătați de unitatea noastră. Era o orgie de proporții incredibile. Toate rămășițele umanității noastre se distilaseră într-o vastă sexualitate care ne îmbina pe toți. Aproape că pierduserăm din vedere ținta noastră. Am fi putut deveni buimaci de propria noastră inversiune în ceea ce se cheamă căutare, dragoste și plăcere și am fi plonjat, ca niște fluturi îndrăgostiți, direct în cuptor...

Dar ne-am revenit și am reușit să facem pasul următor.

Tot ceea ce eram noi, uniți acum într-un întreg, era un țesut fragil, foarte delicat, alcătuit din gânduri înconjurate de rămășițele materiale ale orașului, gândurile înconjurând chiar ele, uneori, aceste rămășițe. Am împrăștiat acele resturi în vânturile de particule dinăuntrul Căii, care era acum mult mai fierbinte, cu acel ou-cuptor atât de

aproape. Ne-am întărit, ne-am condensat și, în cele din urmă, ne-am propulsat spre un nivel inferior celui al luminii și energiei.

Am crescut repede în acel cuptor, ne-am impus voința noastră, i-am dat un impuls ca să se extindă, prin convertirea masei orașului nostru, a ceea ce mai rămăsese din el, în energie, ca să echilibrăm balanța. Oul fără margini a început să devină rece și mare, învelișul lui de plasmă a început să se condenseze și să ia o formă definită...

Am devenit făuritori de lumi. Pentru o clipă, ne-am gândit să reproducem, pur și simplu, nașterea universului nostru, creând galaxii și stele, începând din nou totul. Dar am învățat repede că nu puteam face așa ceva. Acest univers era mult mai constrâns decât fusese al nostru. Rădăcinile acestui univers erau mult mai modeste, nefiind născut chiar de la baza superspațiului, ci din extinderea chinuită a Căii. Ar fi fost mai mic, mai puțin complex și mult mai puțin ambițios. Totuși, puteam face din el un loc fascinant; un univers care ne-ar fi absorbit toate puterile noastre de creație... dacă am fi fost prudenți.

A fi zeu era mult mai greu decât ne-am fi închipuit vreodată. Cred că de la început am presupus că o voință conștientă unică, sau una combinată, ar putea să creeze și să stăpânească un întreg univers. Ne-am făurit vârful de lance al voinței noastre și am creat, am îndrumat, am echilibrat acel univers pe căi imposibil de descris, pentru că, în acest corp, nu pot să mi le amintesc sau să le fac loc printre gândurile mele chiar dacă mi le-aș putea aminti.

Pentru un timp, totul părea că va merge bine. Ne-am bucurat de măiestria noastră. Eram asemeni unui copil pe un imens loc de joacă. Universul a devenit frumos. Am început să construim echivalentele unor ființe gânditoare, care să fie prietenii noștri, poate pentru a ne păstra în timp personalitățile. Încă tânjeam după o formă materială.

Apoi totul a început să eșueze. Universul s-a dezmembrat, a decăzut, s-a descompus. Marginile lui s-au contractat spre interior, devorând și transformând în haos fierbinte, amar, ordinea pe care o stabiliserăm noi. Calculaserăm greșit. O singură voință nu putea să creeze un cosmos stabil. Trebuiau să existe contraste și conflicte.

Am încercat cu disperare să ne separăm în forțe opuse ca să reparăm ce stricaserăm. Dar era mult prea târziu.

Zeul, în care ne transformaserăm, greșise.

Ar fi trebuit să încetăm cu toții a mai exista, dizolvați în fărâmele eșecului nostru. Dar am auzit altă voce. Era o voce mai puțin exaltată, mai puțin extatică decât a noastră și părea să fie foarte îndepărtată. Era însă practică și mai experimentată, mult mai complexă.

Pentru o vreme, m-am gândit că am auzit vocea altui zeu sau vocile altor zei, dar acolo era vorba, pur și simplu, de ignoranța noastră. Oricât de avansați deveniserăm, eram incredibil de ignoranți și de naivi.

Ceea ce auziserăm era vocea urmașilor noștri, ajungând la noi din capătul universului pe care îl părăsiserăm. Toate ființele inteligente care crescuseră și îmbătrâniseră o dată cu cosmosul în care ne născuserăm, detectaseră eșecul nostru și au simțit capcana în care eram prinși. Acele ființe nu mai erau materiale, nu puteau fi deosebite ca indivizi mai bine decât puteam fi deosebiți noi, dar inteligența lor era mai solidă, mai practică. Ei deveniseră Mintea Finală, unită și coerentă în același timp și totuși făcută din multe comunități individuale, comunități de minți.

Ei ne-au salvat. Ne-au împins înapoi pe firul deschis al Căii, încă nedistrus de cuptorul nostru în formă de ou.

Nu ne-au salvat din mărinimie. Trebuiau să ne folosească la ceva.

Este nepotrivit să descriu emoțiile unui zeu căzut? Eram triști, eram stânjeniți. Ne măsuram pe noi cu această altă matrice de gândire și vedeam că eram nu numai infantili, eram neajutorați. Fuseserăm vin care dorea să devină șampanie. Însă deveniserăm oțet.

Dar am fost iertați, îngrijiți, readuși într-o stare echivalentă cu sănătatea. Eram bineveniți în comunitatea gânditorilor, care ocupa capătul vechiului univers. Ne-au revelat multe lucruri.

Am fost reconstituit din întregul matricei mele, izolat – o experiență mai rea decât moartea, de asta vă pot asigura, o experiență mai grea decât pierderea familiei sau a orașului, a națiunii sau a planetei. Am fost cuprins de jale, am înnebunit și ei m-au mai reconstituit o dată, cu îmbunătățiri. În cele din urmă, după multe încercări, m-au făcut stabil și m-au trimis înapoi, aici.

Port un mesaj și o cerere, dacă poate fi numită astfel. Acești descendenți ai tuturor ființelor vii care trăiesc în zilele noastre au și ei limitele lor. Și își au datoriile lor. Ei trebuie să ducă universul spre un sfârșit onorabil și complet, o încheiere estetică. Dar ei nu au resurse infinite.

Eu sunt mai mult decât par, dar mult mai puțin decât cei care m-au trimis aici și trebuie să vă conving de un lucru.

V-am descris Calea ca pe un vierme uriaș răsucit prin măruntaiele universului. Ea se extinde dincolo de universul nostru, după cum știți, Universul nu poate muri cu o asemenea construcție artifi-

cială atât de tânără, răsucindu-se prin corpul său; mai bine zis, universul nu poate muri bine. El poate muri numai rău, iar urmașii noștri nu pot face tot ceea ce speră să facă.

Lanier se desprinse și își îndreptă din nou privirile spre Mirski. O imagine distinctă îi rămase în minte. Îl îngrozea. Încercă să și-o amintească foarte clar, însă tot ce putea să distingă era o vagă impresie de alegere a unor galaxii, de-a lungul timpului, pentru ca acele galaxii să fie sacrificate...

Galaxii murind pentru a da energie oricărui lucru încercat de Mintea Finală.

Îi zvâcnea capul și simțea o greață ușoară, ca și cum ar fi mâncat prea mult. Se aplecă, sprijinindu-și fruntea în palme.

– Și eu sunt la fel de nefericit, spuse Inginerul. Lanier își ridică privirea către Mirski, care pusese deoparte proiectul.

– Ce naiba ești dumneata? îl întrebă cu voce joasă.

Mirski nu răspunse la întrebare.

– Trebuie să redeschideți Calea și trebuie să o distrugeți începând de la capătul acesta. Dacă nu o faceți, înseamnă că ne-am trădat copiii la sfârșitul timpului. Pentru ei, Calea este un fel de dop grandios. O obstrucție. Sunteți răspunzători pentru asta.

PAISPREZECE

Gaia

În seara celei de-a patra zile pe care Rhita o petrecea în Alexandreia, după șapte ore irosite în încercări de a-și găsi drumul prin labirintul clădirilor, mergând dintr-o clasă în alta, în timp ce stătea singură în camera ei, digerând un alt prânz neobișnuit și grețos, consumat în mica sală de mese rezervată femeilor, își permise un moment de maximă nostalgie și nefericire. Nu-i mai rămăsese nimic altceva decât să plângă. După câteva minute de plâns, nu mai mult, se așeză pe patul tare și, fără nici o cruțare, își analiză situația.

Încă nu primise nici o vorbă de la Kleopatra. Încă nu se întâlnise cu mekhanikos Demetrios, cel care îi fusese desemnat didaskalos. Într-una din rarele ocazii în care Rhita obținuse informații, Yallos îi spusese că ar trebui să-l întâlnească pe didaskalos măcar într-o săptămână, altfel poziția ei în competiția academică ar putea să se clatine. S-a simțit pierdută; chiar cu o săptămână înainte de a pleca din Rhodos stabilise o întâlnire cu omul acesta. Întrebând de biroul lui, o clădire veche, mohorâtă, prost îngrijită, din partea de vest a Mouseionului, un asistent răutăcios îi spusese: „A fost chemat în Kreté pentru o conferință. Se va întoarce într-o lună."

Mai rău decât umilința era sentimentul de pierdere și de înstrăinare. Aici nimeni nu o cunoștea; nu se putea spune că îi păsa cuiva de ea. Femeile – cu excepția nefericită a lui Yallos, care Rhitei îi displăcuse foarte mult – nu știau nimic de ea sau nu o luau în seamă. Cu aerul că vine în ajutorul unei fete simpluțe, Yallos se autonumise consilier neoficial al Rhitei.

Pentru femeile din cele două etaje ale clădirii dărăpănate, Rhita era o fată de pe insulă, nesofisticată și chiar necioplită. Mai rău, deși făcea parte dintr-o familie binecunoscută, la Mouseion nu fusese onorată prin nici un privilegiu vizibil. În acest caz, statutul ei social era o enigmă; era o pradă ușoară pentru batjocura lor. Își șopteau la ureche bârfe despre ea, făcând cele mai fanteziste presupuneri. Auzise zvonuri murmurate despre kelt că ar fi fost iubitul ei de pe insulă.

La mijloc era, probabil, și invidia, gândea Rhita.

Nu era liberă să plece din Mouseion și să hoinărească pe străzile din Alexandreia; știa foarte bine ce i s-ar fi putut întâmpla acolo unei inocente fete de pe insulă. Iar o plimbare în care să-l fi avut alături pe keltul cel masiv și taciturn nu era tocmai genul de plimbare la care să se gândească acum, deși, cu timpul, s-ar fi putut să aibă nevoie de ajutorul lui ca să iasă din Mouseion.

Nu văzuse oceanul de când plecase de pe cheiurile Marelui Port.

Rhitei îi era dor de Rhodos, de valurile care alergau pe țărm, în timpul furtunii, de mirosul de verde, greu de descris, al crângurilor de măslini, de norii strălucitori hoinărind pe cerul ca o piatră de lapislazuli. Cel mai mult îi lipseau oamenii din Rhodos, simpli, trăind după mersul soarelui, cum se zicea acolo; îi lipseau mai ales copiii care se jucau pe țărm.

Poate că era doar o fată de pe insulă.

Aproape la oricare ceas al zilei, uneori chiar în amurg sau după ce dispărea lumina, pe țărmurile pline de nisip și pietre din Rhodos mai puteai întâlni câțiva adolescenți grăbiți, îmbrăcați în cămăși lungi sau doar cu legături de pânză prinse la brâu. De obicei, erau avari altaici veniți din sudul insulei sau din vechile cartiere ale refugiaților rămase în Lindos; aveau pielea închisă la culoare, ochi ca ai orientalilor și blestemau întruna, în vreme ce pescuiau cu harponul prin apa lăsată de reflux printre stânci sau căutau, cu detectoare de metal improvizate, monede pierdute și epave îngropate. În adolescență, Rhita pierduse multe ore de studiu hoinărind cu tinerii aceia, râzând, învățându-le limba, blestemele, dar și sclipitoarele expresii prin care își arătau entuziasmul, muzicale și aspre în același timp, atât de străine limbii ei hellenizate. Mama ei îi numea barbari, un vechi cuvânt foarte rar folosit acum. După definiția mamei, o mare parte din locuitorii din Oikoumené erau barbari.

Când Rhitei i-au crescut sânii și băieților de pe plajă li s-au lărgit umerii, a intervenit ceva nou în joaca lor – o grosolănie tandră. Aproape că îi plăceau vorbele fără perdea pe care i le aruncau băieții, jumătate în

glumă, jumătate ca și cum ar fi fost niște carnivore care mormăiau, dorindu-i carnea. Dacă ar fi fost mai puțin protejată, ceva mai frivolă și mai puțin refugiată în codul de la gymnasionul Hypateion, unul dintre băieții aceștia ar fi putut deveni primul ei iubit. Mama cea Mare știe că i s-au furat destule mângâieri și sărutări.

Ea își amintea și acum glumele lor, ieșite din secole de luptă și disperare, încă neastâmpărate de toleranța și de clima din Rhodos. Se spuneau glume crude, sălbatice, despre moartea timpurie distrugând mari planuri; povești groaznice despre familii despărțite și rude pierdute, despre animale domestice necunoscute în Rhodos.

O dată a stat de vorbă cu un băiat, poate cu un an mai mic decât ea. El i-a spus povestea familiei lui, veacuri nenumărate în care se amestecau vieți ale altor familii, ale altor triburi, poate și ale altor popoare, și ea a încercat să pună toate acestea în acord cu ce știa despre vechile alianțe Rhus-Oikoumené-Parsa și despre dispariția triburilor din stepe. În schimb, el i-a ascultat istoria oficială cu o politețe neobișnuită și apoi i-a zis: „Asta-i ceea ce spuneți voi, învingătorii." Ridicându-se cu un salt neașteptat, a zbierat către ea întocmai ca un măgar, apoi a fugit de-a lungul plajei, tălpile lui desculțe desenând o foarte vizibilă cărare pe pietrele netede, înfierbântate de soare.

Cu un oftat, Rhita deschise ochii, pierzând imaginea cerului fierbinte de amurg pe sub care alerga băiatul acela. Își luă teukhosul electronic lăsat de bunica ei, îl deschise, alese un bloc de memorie și începu să caute printre volumele listate. Apoi, dându-și seama că era riscant ce făcea, închise ecranul luminat al mașinii. Examinând ușa fragilă a camerei, hotărî că ceea ce putea face era să o blocheze cu singurul scaun de trestie din cameră. De la venire, nu îndrăznise să asculte nici unul din cuburile cu muzică; descoperirea acelor lucruri de către vecina ei ar fi fost, în cazul cel mai bun, stânjenitoare, altfel s-ar fi putut produce un adevărat dezastru. Mouseionul i-ar fi putut confisca Obiectele. Ar fi putut să o acuze de tot felul de crime ridicole; cine știe?

Rhita ura acest Mouseion ciudat, dificil, plin de grupuri rivale, cu terenurile lui antice, întortocheate...

Se simțea străină printre studenții aceia, băieți isteți de la oraș, veniți de pe toată Gaia. Spre surprinderea ei, văzuse tineri îmbrăcați în haine de piele împodobite cu panglici etalate de nea karkhedonieni, imitând popoarele indigene pe care le subjugaseră în urmă cu un secol. Aceștia erau copiii celor care urau de moarte Oikoumené. Ce perversiune a diplomației îi adusese în Alexandreia? Văzuse chiar și tineri îmbră-

cați în cămășile și bluzele de piele ale triburilor latiné. Nici unul dintre aceștia nu-i displăcea personal; Rhodos părea foarte îndepărtat de toate astea, deși, studiindu-i istoria, Rhita știa că nimeni nu era cu adevărat izolat de asemenea conflicte.

Trase mai tare marginile perdelelor, care își zornăiau inelele pe bățul de trestie și se întoarse în pat, simțindu-se, fără nici un motiv real, mai în siguranță. Deschizând din nou ecranul, urmări lista. De fapt, citise sau se uitase prin toate cele două sute șapte cărți listate. De data aceasta, totuși, ochii îi alunecară pe un titlu pe care nu-l citise. Ar fi putut jura că fusese adăugat recent. Titlul spunea, pur și simplu: CITEȘTE-MĂ ACUM. Aduse textul pe ecran.

Cartea de index care preceda prima pagină îi spuse că volumul avea o lungime de trei sute de pagini – aproximativ o sută de mii de cuvinte – și era în hellenică și nu în engleză, ca toate celelalte cărți din cuburi. Opri afișarea indexului când văzu un cursor pulsând lângă o descriere pe care nu o mai văzuse: Conținutul și afișarea catalogului amânate până la 4/25/49.

Asta fusese cu două zile înainte.

Rhita apăsă pe butonul de afișare ca să citească prima pagină.

Dragă nepoată,

Porți numele mamei mele. E, oare, doar o ciudățenie de-a mea dacă-ți voi spune că, într-o zi, te vei întâlni cu ea? Când erai mai tânără, trebuie să mă fi considerat o bătrână nebună, deși cred că m-ai iubit. Acum ai la îndemână scrisoarea aceasta și pot să-ți vorbesc, deși n-am plecat niciodată spre casă, nu cu adevărat. Chiar și prin locurile acestea, unii spun că a muri înseamnă a te întoarce acasă.

Imaginează-ți lumea despre care ți-am vorbit și despre care ai citit în cărțile astea, dacă ești nepoata mea, iar eu știu că ești. Ai citit cărțile și ele trebuie să-ți fi spus că n-am inventat nimic. Totul e adevărat. Exista un loc numit Pământ. N-am apărut din senin, adusă de vânt.

De placa din fața ta și cele câteva blocuri pe care le-am adus cu mine – printr-un accident, printr-un noroc! – m-am legat ani de zile, când mi se părea până și mie că trebuie să fiu nebună. Însă toate lucrurile sunt legate între ele, până și cele atât de îndepărtate cum sunt Pământul meu și Gaia ta. Fantezia mea s-ar putea să fie importantă pentru tine și pentru toți cei de pe Gaia. Dacă există o poartă. Și va fi din nou o poartă. *Ei au venit și au plecat pe claviculă*

ca niște demoni zburători. Cine ar batjocori în felul acesta o femeie bătrână?

În anumite zile, îți voi lăsa aici câte ceva de citit, câte un lucru pe care să-l poți afla numai atunci și după aceea, ca și cum ai desfășura un sul.

N-a mai putut convinge mașina să afișeze și altceva din conținutul voluminos al dosarului. Mașina părea să fi fost reglată să nu afișeze decât câte un fragment de fiecare dată. Rhita închise ecranul și își frecă ochii. Nu putea să scape de Patrikia. Nu avea o viață care să-i aparțină.

Dar dacă exista un asemenea lucru, precum o poartă...

Și exista! Cine ar fi putut să contrazică mașinile acelea care vorbiseră minții ei sau sutele de cărți pe care bunica ei n-ar fi fost în stare să le imagineze, cu atât mai puțin să le scrie?

Dacă poarta era reală, atunci era vorba mai mult decât de o povară pe care o purta pe umeri, ci o răspundere față de bunica ei. Acum povara îi includea pe toți oamenii de pe Gaia...

Rhita începea să-și închipuie ce ar fi însemnat pentru lumea ei un asemenea lucru; o astfel de poartă. Nu tot ce își imagina era plăcut. Ar fi putut să aducă o schimbare, poate că o schimbare imensă...

CINCISPREZECE

Thistledown City

Detectivul informatic trimis în căutarea datelor despre jart se transferă înapoi în terminalul lui Olmy, semnalându-și prezența cu pictograma unui terrier, arătând astfel că își terminase cercetările. Olmy conectă receptori pentru a colecta rămășițele unei slabe aglomerări de pseudotalsit, se ridică din fotoliu și se așează în fața terminalului, concentrându-se asupra pictogramelor arătate de terrierul informatic, care își relata investigațiile.

Nu există surse relevante pe Axa Euclid și Thoreau, dosare sau cópii de dosare păstrate în bibliotecile din Nader sau Central City. Toate sursele pentru dosare sunt secrete și păstrate în biblioteci de pe Thistledown; limita caracterului lor secret a expirat, dar nu există înregistrări de cercetări ale dosarelor de pe vremea Separării. Ultimul acces a fost făcut la distanță de 52 ani lumină față de Axis City, fără identificare, dar există și înregistrări de acces, cel mai probabil din memoria lui Axis City, făcute de entități fără corp real. Treizeci și două de dosare conținând referințe la depozitul din Cavitatea a Cincea.

Prin lege, toate lucrurile secrete păstrate în biblioteci sau în memoria orașului își pierdeau caracterul secret după o sută de ani, fără posibilitatea de a se mai aproba o prelungire. Olmy îl întrebă pe detectivul informatic câte cereri de extindere a caracterului secret fuseseră făcute. Terrierul răspunse: *Patru.*

Toate dosarele erau mai vechi de patru sute de ani.

– Înregistrări ale autorilor, ceru el.

Toate înregistrările – șterse.

Acest lucru era mai mult decât neobișnuit. Numai un președinte sau un consilier prezidențial ar fi putut să aprobe ștergerea autorilor sau a inițiatorilor din înregistrări păstrate în biblioteci sau în memoria orașului, și chiar atunci, doar în cele mai grave condiții. Anonimatul nu era un concept aprobat în istoria Hexamonului; prea mulți dintre cei răspunzători de producerea Morții se ascunseseră înainte sau după holocaust.

– Descrierea dosarelor.

Toate sunt rapoarte scurte, doar în cuvinte.

Venise timpul. Olmy era surprins să-și dea seama de repulsia pe care o simțea. Adevărul putea fi mai rău decât își închipuise.

– Arată-mi dosarele în ordine cronologică, spuse el.

Era mai rău.

Când termină de transferat toate dosarele în implanturile sale de memorie, ca să se poată gândi la ele în liniște, îi dădu terrierului răsplata meritată – să alerge liber pe o câmpie simulată, o câmpie de pe Pământ, plină de iarbă – și elibera în cameră aglomerarea slabă de pseudo-talsit.

Decizia lui devenea infinit mai greu de luat după ce detectivul informatic îi adusese ce găsise.

Citind printre rânduri – întreaga poveste nu era, în nici un caz, conținută în dosare, care erau numai cópii, simple rămășițe după o oarecare curățire grăbită și nu prea serioasă – Olmy își puse laolaltă presupunerile.

Un jart viu fusese capturat în urmă cu vreo cinci secole, nu se știe în ce împrejurări. Murise înainte să fie returnat spre Thistledown, iar corpul său fusese păstrat, după ce mentalitatea îi fusese confiscată și încărcată, fără a se ști mare lucru despre ea, în memoria orașului. Încărcarea fusese doar o reușită parțială, din cauza necunoașterii psihologiei sau fiziologiei jartului. Nici măcar cei care capturaseră jartul nu au știut cât de integrată fusese mentalitatea acestuia, cât de fidel se făcuse copierea. Ei avuseseră chiar și niște bănuieli în privința corpului; câțiva cercetători au simțit că jarții, ca și umanii, pentru a se adapta împrejurărilor, puteau să-și modifice formele biologice și chiar aspectul genetic. Pornind de aici, s-a studiat fiziologia jartului, dar studiile s-au dovedit neconcludente; ele nu au fost transferate comandanților militari sau altor cercetători.

Mai întâi, investigațiile făcute în mentalitatea care fusese încărcată se desfășuraseră în situații sigure, dar relativ deschise, cu un număr probabil de zece până la cincisprezece cercetători. Nouă muriseră în timpul investigațiilor, doi dintre ei nemaiputând fi recuperați, implantu-

rile fiindu-le distruse fără vreo speranță de refacere. Din momentul acela, legăturile mentale directe cu personalitatea încărcată în memorie au fost interzise. Cercetarea, atât de anevoioasă, fusese aproape retezată.

Olmy știa că, până și pe vremea aceea, examinarea indirectă a mentalităților era o artă foarte dezvoltată. I se părea greu de crezut că un jart, fragmentat sau întreg, putea să facă rău unor cercetători în asemenea împrejurări. Și totuși Beni fusese ucisă, iar Mar Kellen avea creierul greu afectat...

Olmy își controlă alte valuri hormonale. Dacă n-ar fi fost atât de transformat și de ameliorat, aceste valuri ar fi indicat o condiție numită *frică*.

Veacuri la rând, în cercetarea cibernetică fusese valabilă o lege: „Pentru orice program, există un sistem în care programul nu-și cunoaște propriul sistem." Asta însemna că un program, oricât de complicat, chiar și o mentalitate umană, nu putea fi conștient de sistemul după care funcționa dacă nu existau amănunte oferite de acel sistem: putea să cunoască doar limitele în care îi permitea programul să funcționeze.

Dar, în urmă cu mai puțin de un secol, cercetători de pe Hexamon, conduși de un strălucit savant, homorful Doria Fer Taylor, găsiseră algoritmi matematici care permiteau programelor să determine complet natura sistemelor proprii. Astfel, o mentalitate încărcată într-un dispozitiv de păstrare putea să spună dacă fusese sau nu încărcată; teoretic, Olmy putea să știe în orice împrejurări dacă de manifestările personalității sale erau răspunzătoare implanturile pe care le purta, sau mintea sa organică.

Teoretic, asemenea algoritmi, dezvoltați în întregime, puteau să permită unei mentalități sau unui program să-și schimbe natura sistemului, în măsura în care capacitatea sistemului o permitea. Pentru că în memoria orașului erau păstrați și tâlhari, o asemenea informație ar fi putut avea consecințe dezastruoase. Bandiții – chiar și unul singur – puteau distruge memoria orașului și tot ce era în ea. Mentalitățile umane nu erau îndeajuns de disciplinate încât să poată primi o asemenea putere. Cercetările au fost trecute în dosare secrete. Olmy aflase despre ele în munca sa de polițist, când consilierul prezidențial îi ordonase să investigheze dacă vreo mentalitate din memorii îndepărtate – mentalitate umană sau nu – descoperise independent o asemenea putere. Nu fusese descoperită de nimeni.

Olmy căută algoritmii Taylor în cele mai profunde nivele ale implanturilor lui. Deseori trecuse peste unități de felul acesta, având încre-

dere că îi va putea păstra în siguranță, neizbutind să reziste ispitei de a profita, din moment ce-i avea încorporați în dosarul propriu, cu date personale. Algoritmii încă erau intacți. El ar fi trebuit să-i șteargă înainte să fie încărcat în actuala memorie a orașului, dacă acest lucru ar fi fost necesar.

„Puțin probabil să se întâmple așa ceva", gândi el.

Judecând după ce li se întâmplase lui Beni și lui Mar Kellen, ca și altor cercetători dinainte, mentalitatea jart știa de algoritmii Taylor și era perfect capabilă să-i folosească. În momentul capturării însă, umanii habar nu aveau de existența algoritmilor.

Mentalitatea jart, o entitate necunoscută încă, fusese adusă în cavitatea a cincea în completă izolare pentru a fi studiată de-a lungul câtorva decenii, în aparență mai puțin de un secol, ca apoi să fie uitată și cercetată doar ocazional, pentru a i se vedea starea. Prea prețioasă pentru a fi distrusă, prea periculoasă pentru a fi investigată...

Aparent, toți cercetătorii trecuseră în memoria orașului, la momentele care le fuseseră distribuite. Marea lor majoritate fuseseră gesheli. La fel de aparent, toți aleseseră, în timpul Separării, să coboare spre capătul Căii. Asta ar fi putut explica de ce nu se făcuseră alte cercetări în ultimii patruzeci de ani; și nu explica doisprezece ani de tăcere înaintea Separării.

Olmy apelă la lista completă a datelor și se uită la datele de acces la dosare. „De ce să verific dosarele statice, dacă nu pentru a vedea dacă le-a mai citit cineva?"

Datele de acces erau, toate, din ultimul secol și jumătate, fiind despărțite de distanțe între cinci și treizeci de ani. Numele investigatorului care făcuse accesul fusese șters în fiecare caz, o șmecherie deșteaptă, dar nu suficientă. Olmy ceru să vadă lungimea rândului șters din fiecare înregistrare de acces. În fiecare caz, numele umpluse cincisprezece spații. Părea că numai o singură persoană căutase dosarele cel puțin o sută cincizeci de ani, probabil pentru a verifica dacă urmele de pași erau încă șterse, dacă enervantul secret era încă în siguranță.

Desigur, cineva ar fi putut nimeri din întâmplare peste ușa de securitate din cavitatea a cincea sau ar fi putut să o descopere ca și Mar Kellen. Dar Mar Kellen folosise, pentru a deschide ușa, tehnici de spargere a codurilor cunoscute de puțină vreme, în comparație cu durata păstrării jartului.

După cum arătau toate acestea, nimeni de pe Hexamonul Terestru nu știa despre jartul capturat, în afară de Mar Kellen și, acum, Olmy. Mar Kellen își găsise o cale spre o obscuritate onorabilă.

Mai rămânea Olmy.

ȘAISPREZECE

Gaia

Conferința Boulé despre atacul libyan asupra Brukheionului fusese descurajatoare. Milițiile evreiești staționate pe tot cuprinsul deltei fluviului Nilos își arătaseră deja nemulțumirea prin demonstrații vecine cu răzvrătirea; acum Boulé reacționa. Kleopatra, însoțită de obișnuita ei suită de consilieri și sfătuitori, ieșise de la întrunire, învăluită în fulgerele mânuite de echipa oficială de reporteri de pe Boulé. Era destul de vanitoasă cât să urască luminile strălucitoare și aparatele de fotografiat, dar cu suficient simț al datoriei ca să zâmbească.

Într-adevăr, poziția ei ca regină era șubredă. Ajunsese să regrete puterea pe care o recâștigase de la dinastia Ptolemaică, în ultimii treizeci de ani: suficientă putere pentru a fi blamată, dar nu și pentru a conduce total. Nu avea puterea să-i sfideze complet pe cei din Boulé și să conducă armata, totuși multe grupuri ar fi făcut-o răspunzătoare, dacă politica militară față de Boulé ar fi fost un eșec. Zvonurile despre comploturi pluteau în aer; aproape își dorea să se împlinească.

Ziua nu i se îmbunătăți cu nimic când spionul ei din Mouseion îi raportase cum fusese tratată acolo Rhita Bereniké Vaskayza.

Alteța Sa Imperială Hypsélotés învățase, cu multă vreme în urmă, să profite cât de puțin de pe urma oricărei situații. Bănuise, mai mult de un deceniu, că interesele celor de la Mouseion se înstrăinau de ale ei, dar nu atât încât să o sfideze, pe față. Akademeia Hypateion din Rhodos a fost un ghimpe în coasta lui bibliophylax; Kleopatra se gândise atunci că ar putea să provoace o replică interesantă primind-o pe nepoata Patrikiei la Mouseion. Și dacă această tânără adusese vești mai bune decât, pe vremuri, Patrikia... fie! În orice caz, îi era de folos.

Însă ceea ce îi spunea spionul o înfuriase. Îl asculta așezată pe un scaun pliant, în biroul ei particular. Cicatricea i se albise, în timp ce mușchii feței rămâneau încordați. Nu crezuse că bibliophylax Kallimakhos dorea atât de mult să-i submineze autoritatea.

Kallimakhos îl trimisese pe didaskalos Demetrios, tânărul profesor de fizică și de științe tehnice pe care îl alesese Rhita, într-un an sabatic prelungit, în ciuda dorințelor acestuia exprimate deschis. (Demetrios, spunea spionul, era un matematician eminent, un inventator promițător și intenționase să lucreze cu nepoata lui sophé Patrikia.) Mai mult, Kallimakhos o tratase jignitor pe Rhita, neluând în seamă statutul ei privilegiat de vizitator, silind-o să trăiască departe de paznicul ei kelt, care ar fi putut să-i fie necesar pentru securitatea ei personală...

Rhita Vaskayza suportase bine toate aceste privațiuni, spunea spionul, cu o oarecare admirație profesională.

– E o favorită regală? se interesă spionul.

– Te interesează? întrebă cu răceală Kleopatra.

– Nu, Regina mea. Totuși, dacă e favorită, ați ales o femeie interesantă.

Kleopatra nu luă în seamă familiaritatea.

– E timpul să jucăm cartea pe care am ales-o, spuse ea. Cu un deget ferm, îi porunci spionului să iasă din cameră. Un secretar apăru în prag. Aduceți-o la mine pe Rhita Bereniké Vaskayza, mâine dimineață. Tratați-o excepțional de bine. Se uită în tavan, gândindu-se la ce ar mai fi putut să facă. Ceva pentru simpla ei satisfacție, fără să se abată de la planurile ei. Trimiteți revizorii contabili la Mouseion. Vreau ca fiecărui administrator și didaskalos – înțelegeți, e vorba numai de cei care sunt prezenți în acel moment – să-i fie verificate plățile impozitelor și taxelor regale. Cu excepția lui Kallimakhos. Lui spuneți-i că vreau să-l văd în această săptămână și asigurați-vă că toate indemnizațiile și beneficiile transferate către Mouseion din fondurile palatului sunt anulate pentru trei săptămâni.

– Da, Regina mea. Secretarul își atinse cu obrazul mâinile împreunate, după care se strecură înapoi pe ușă.

Kleopatra închise ochii și își calmă furia surdă cu un suspin. Descoperi că își dorește din ce în ce mai mult ceva apocaliptic, care să șteargă în întregime marasmul în care își ducea viața acum. Neavând nici putere supremă, nefiind nici destul de slabă ca să poată fi ignorată, trebuia să-și dozeze puterea, ca un marinar care traversează lacul Mareotis cu o barcă găurită.

– Adu-mi ceva neobișnuit și minunat, Rhita Vaskayza, murmură ea. Ceva demn de bunica ta.

Holul căminului răsuna de vocile femeilor care vorbeau hellenica, aramaica, aithiopiana și iudaica. În acea zi începeau cursurile, dar Rhita nu avea încă didaskalos, nici o planificare și, deci, nici un curs în afara celor de bază care se țineau cu toți studenții de la Mouseion: orientare, limbă-curs – de care nu avea nevoie – și istoria Mouseionului. Pe la ora a doua a dimineții, holul era aproape gol și Rhita, într-o stare de spirit întunecată, se întreba, stând în cameră, dacă avusese vreun rost să vină la Alexandreia.

Auzi două perechi de pași grei lângă ușă și, pentru un moment, i se făcu frică. Se auzi o bătaie în ușă, iar o voce bărbătească întrebă:

– Rhita Bereniké Vaskayza?

– Da, spuse ea ridicându-se să vadă cine avea să intre în cameră.

– Sunt aici împreună cu paznicul tău, spuse bărbatul într-o hellenică de om cultivat. Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés dorește să vă vadă la a șasea oră a acestei zile.

Rhita deschise ușa și îl văzu pe Lugotorix stând în spatele unui aigyptian înalt, voinic, în uniformă regală. Keltul clătină din cap, iar ea clipi din ochi.

– Acum?

– Acum, confirmă aigyptianul.

Lugotorix o ajută să strângă cutiile în care erau Obiectele Patrikiei. Rhita se simți ușor ridicolă chiar la gândul că încercase să intre la Mouseion, dar strategia îi aparținuse tatălui ei, la sugestia făcută de mama ei, în urmă cu un an. „Mai bine să nu te apropii direct de Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés", o sfătuise mama ei. „Mai ales după eșecul dispariției porților."

O caleașcă motorizată, mult mai mare de data aceasta, o aștepta pe drumul pietruit care șerpuia pornind de la poarta principală a căminului. Alți trei aigyptieni, îmbrăcați în uniforme regale, îi încărcară cu grijă în spatele mașinii valiza și cutiile. Keltul se așeză lângă șofer, iar gărzile pe locurile laterale. Cu o sirenă țipând fără încetare, Rhita fu dusă de pe locurile Mouseionului către partea de vest a palatului.

Când trecu de poarta principală, ea se uită înapoi și își dădu seama, cu un ușor tremur, că scurtul ei sejur la Mouseion se terminase.

ȘAPTESPREZECE

Thistledown

Cândva, înainte de a împlini treizeci de ani, viața îi fusese împrejmuită cu ziduri de proporții rezonabile; Garry Lanier nu trebuise să facă față vreunui baraj de reevaluări explozive ale realității în care avea să trăiască. După sosirea Stâncii, atât de des fusese încleștat de adevăruri greu de acceptat, încât o dată se gândise că nimic n-ar mai putea să-l mire.

Stătea întins pe spate, în cămăruța pe care i-o pregătise Svard, asistentul lui Korzenowski, în întuneric, pe jumătate acoperit cu o pătură, oftă, dându-și seama că nu era obosit, în ciuda tuturor lucrurilor pe care le trăise. Povestea rhusului îl făcuse praf.

Mirski se întorsese după ce călătorise dincolo de capătul timpului și devenise cel puțin o zeitate minoră.

Era un avatar, un simbol reîncarnat al unor forțe care depășea chiar și puterea de înțelegere a lui Korzenowski.

– Isuse, spuse Lanier aproape automat. De câteva decenii, numele acesta își pierduse din putere. Totuși, miracolele din zorile Creștinătății erau, aproape toate, reproduse săptămânal, în Hexamonul Terestru. Tehnologia înlocuise religia.

Dar ce anume era Mirski, dacă apariția lui ar fi trebuit să fie mai presus chiar și de posibilitățile de înțelegere din Hexamon? Minunile făcuseră cumva un cerc întreg, aducându-i înapoi pe tărâmul religiei?

Ceea ce le arătase Mirski... Combinația aceea de imagini simplificate, cuvinte și sunete incomprehensibile, proiectată în mințile lor... Parcă tot ce avea înăuntrul lui se înnoda la amintirea acelei experiențe.

Ce ar fi gândit Karen, din perspectiva ei mai puțin occidentală? Născută în China din părinți fugiți din Anglia, capacitatea ei de a înțelege minunile trebuie să fi crescut datorită unei atitudini diferite față de realitate. Cel puțin, ea nu simțise șocul cultural sau șocul viitorului așa cum le simțise Lanier. Ea acceptă inevitabilul, ca și lucrurile evidente, cu calm și pragmatism.

Lanier își frecă ochii închiși, apoi se întoarse, încercând să prindă măcar un somn amăgitor. Acum, când nu avea cum s-o vadă, își dădu seama că îi era dor de Karen. Cu toată amărăciunea ascunsă a ultimilor ani petrecuți împreună, împărtășeau, totuși, ceva: o legătură comună cu trecutul.

Oare toate i se întâmplau că era *prea bătrân* ca să accepte aceste noi realități? Ar fi putut câștiga de pe urma unui tratament pseudo-talsit sau a curățirii canalelor lui mentale, ar fi căpătat o nouă tinerețe?

Blestemă, trăgându-și răsuflarea și încercă să iasă din cămăruța lui, dar acolo nu era nici un loc în care să treacă neobservat. Iar acum avea nevoie de întuneric, de izolare și nu dorea nici un stimul din afară. Se simțea ca un animal transportat într-o cușcă, dorind numai securitatea custii. Deschizând ușa, ar fi putut să dea peste alte obstacole.

În timp ce Lanier încerca să adoarmă, Korzenowski stabilea o întâlnire cu președintele și cu alți câțiva lideri-cheie. Ar fi fost posibil ca Judith Hoffman, șeful și mentorul lui Lanier de acum patru decenii, să fie și ea prezentă.

Lanier nu mai auzise nimic despre ea de ani de zile. Nu s-a mirat atunci când a aflat că urmase tratamente pseudo-talsit și de întinerire, dar a fost șocat când Korzenowski i-a spus că ea conducea fațiunea de pe Talsit care era în favoarea redeschiderii Căii.

Trenurile care legau între ele cavitățile de pe Thistledown erau eficiente ca totdeauna, miriapozi de argint lucios, alunecând cu câteva sute de kilometri pe oră prin tunelurile lor înguste. Lanier stătea lângă Mirski, iar Korzenowski în partea opusă. Nimeni nu scotea un cuvânt.

Liniștea lor era un fel de timiditate cosmică, lăsând loc și pentru cele mai mici vorbe – nu însă după ce Mirski le arătase lucrurile acelea. Liniștea lui Mirski era un tratament pe care acesta și-l aplica stoic, cercetând prin ferestrele trenului întunericul tunelului și apoi explozia adusă de peisajul orașului, când ieșiră în tubul luminos.

Metropola din cea de-a treia cavitate, Thistledown City, fusese proiectată și construită după lansarea asteroidului, ținându-se seama de

planurile clădirilor din Alexandreia, orașul din cavitatea a doua. Turnurile enorme din Thistledown City se ridicau de pe temelii subțiri spre vârfuri largi, la cinci kilometri deasupra văii. Structuri suspendate se înălțau până la curba din capătul cavității, ca niște zgârie-nori sub o cortină. Megaplexele strălucitoare, fiecare de capacitatea unui oraș mijlociu de pe Pământul dinaintea războiului, păreau să aștepte un dezastru iminent. O mare parte din Thistledown City era un coșmar arhitectonic pentru ochii neobișnuiți cu peisajul, balansându-se întruna, amenințate parcă să fie distruse de un vânt răzleț.

Totuși, aceste clădiri rezistaseră opăririi și repunerii în rotație a asteroidului, în timpul Separării, cu puține stricăciuni.

– E frumos cu adevărat, spuse Mirski, spărgând tăcerea. Se aplecă și dădu entuziasmat din cap, zâmbind ca un băiețel.

– Este într-adevăr un compliment, mai ales că vine de la un om care a văzut capătul timpului, observă Korzenowski.

„Nu se poartă ca un avatar", gândi Lanier.

După Separare, Thistledown City fusese reocupat de cetățeni din districtele de graniță. O încercare nereușită de a aduce pe asteroid Vechi Locuitori de pe Pământ fusese oprită, după ce noii imigranți își exprimaseră marea lor nefericire; aproape toți au fost duși din nou pe Pământ, unde nu erau înfricoșați de splendori nenaturale. Lanier simpatizase cu aceștia.

În acel moment, doar o cincime din oraș era ocupată, cetățenii adunându-se în câteva zone, în timp ce alții rămăseseră în arii mai puțin populate, unde într-o clădire locuiau cel mult două familii. Dacă locuitorii de pe Pământ ar fi fost convinși vreodată să facă din Thistledown căminul lor, i-ar fi așteptat o mulțime de spații goale.

Toate parcurile orașului fuseseră restaurate, spre deosebire de Alexandreia, unde restaurarea încă nu se terminase. În câteva parcuri fusese plantată floră adusă de pe Pământ. Îngrijitorii încurajau animale de pe Pământ, care acolo unde erau pe cale de dispariție, să se înmulțească în grădini zoologice spectaculoase, construite în ultimele două decenii. Bibliotecile din cavitățile a doua și a treia conțineau înregistrările genetice ale fiecărei specii de pe Pământ, cunoscută în clipa lansării lui Thistledown, dar un mare număr de specii dispăruse în anii de după Moarte; acum singura șansă era să se prevină alte dispariții.

Hexamon Nexus Terestru se găsea în mijlocul unei păduri bântuite de ploi, întinsă pe zece mii de acri. Pe deasupra pădurii se boltea un dom scund, larg, translucid, de culoarea unui cer senin în amurg; domul

acoperea și sălile de conferință din Nexus; când trenul ajungea sub dom, lumina lui se transforma în raze de soare strălucind printre nori.

Pe Nexus nu era nici o întrunire în ziua aceea. Sala de conferințe, o arenă circulară cu o scenă centrală, era aproape goală.

Judith Hoffman stătea într-un loc lateral față de scena centrală. Lanier, Mirski și Korzenowski coborâră spre latura aceea, iar Hoffman se întoarse în fotoliul ei, ridicând o sprânceană. Cu o privire scurtă, trecu peste Mirski și Korzenowski, apoi îi zâmbi lui Lanier. Acesta păși în față, ca să-i primească îmbrățișarea de bun venit, în timp ce ceilalți doi așteptau.

– E minunat să te întâlnesc din nou, Garry, spuse ea.

– A trecut prea multă vreme. Lanier zâmbi larg, simțindu-se mai plin de energie, mai în siguranță, doar pentru că ea era acolo. Își îngăduise să îmbătrânească puțin, observă Lanier, deși încă părea cu douăzeci de ani mai tânără decât el; părul era de un cenușiu metalic, iar fața avea un aer de demnitate obosită, măcinată de griji.

Ignorase în mod deliberat ultimele mode din Thistledown City, unde vestimentația putea să fie făcută și din iluzie, la fel de mult ca și din haine. În loc de așa ceva, ea alesese un costum cenușiu, cu pantaloni, având doar o vagă croială feminină la reverele hainei. Purta un lănțișor, de care era agățat pictograful, și un ecran mic, vechi de cel puțin patru decenii, echivalentul unui condei în locurile acelea.

– Ce mai face Karen? Te-ai mai văzut cu Lenore și cu Larry?

– Karen se simte bine. Ar fi putut să vină aici, dar lucrează la un proiect social, împreună cu Suli Ram Kikura. – Înghiți în sec. – Lenore e acum în Oregon, cred. Larry a murit acum câteva luni.

Gura lui Judith Hoffman schiță un „O!" surprins.

– N-am auzit. Pentru voi, creștinii, asta e o nenorocire. – Își împreună palmele și oftă. – Îmi va lipsi. Am pierdut orice legătură cu ce se întâmplă acolo, jos. Mi-a fost dor de voi toți, dar aici a fost mult de lucru.

Ceilalți reprezentanți se apropiară din aripa opusă a amfiteatrului: David Par Jordan, asistent și avocat al președintelui, un bărbat născut pe Thistledown, mic, delicat, cu părul blond; Deorda Ti Negranes, inspector al cavității a șasea, un homorf feminin înalt, grațios, îmbrăcat în negru, și Eula Mason, o femeie voinică și îndesată, cu trăsături de șoim, consilier pentru Axa Thoreau, naderită ortodoxă, fără să fie extremistă, a cărei putere substanțială putea influența voturile din regiunile inferioare din Nexus.

Mirski îi urmărea pe toți cu expresia lui calmă, distantă, ca un actor care așteaptă să fie chemat pe scenă. Hoffman își strânse mâinile și schimbă amabilități cu Korzenowski, apoi se întoarse către Mirski. Își încrucișă mâinile pe piept.

– Garry, spuse ea, omul acesta e chiar cel care susține că este?

Lanier știa că judecata lui avea să fie luată în seamă.

– Nu eram sigur dacă să încep cu asta, dar acum cred că da, este chiar el.

– Ser Mirski, e plăcerea mea să vă reîntâlnesc, spuse Hoffman. În împrejurări mai pașnice și, în mod sigur, mai misterioase. Își desfăcu brațele și întinse mâna dreaptă, cu oarecare ezitări. Mirski i-o prinse cu vârfurile degetelor și făcu o plecăciune.

„Cavalerism de la capătul timpului", gândi Lanier. „Ce mai urmează?"

– Într-adevăr, Ser Hoffman, spuse el. S-au schimbat multe.

Când intrară într-o sală de ședințe din complexul aflat sub arenă, se făcură prezentările, cu o morgă pe care Lanier o găsi amuzantă, date fiind împrejurările. Convențiile umane puteau să trivializeze până și ocaziile cele mai rare, și probabil că acesta le era scopul: să aducă evenimentele uriașe la scară umană.

În mod intenționat, Korzenowski nu intră în nici un detaliu în legătură cu Mirski.

– Avem câteva lucruri complicate și importante pe care trebuie să le aducem în Nexus și în fața președintelui, spuse Korzenowski, în timp ce se așezau pe scaunele din jurul unei măsuțe rotunde.

– Am o întrebare și nu pot să aștept ca să o pun, spuse Eula Mason, cu o expresie rigidă pe chip. Știu foarte puține despre Ser Mirski. Este un Vechi Locuitor – iertați-mă, un Terestru – și are descendență rhusă, dar prezentarea dumneavoastră nu-i explică importanța. De unde vine?

– De la o mare distanță, în spațiu și timp, spuse Inginerul. S-a prezentat în fața noastră cu câteva vești neliniștitoare și este gata să depună mărturie în fața acestui grup onorat. Vă avertizez, nu ați mai trăit niciodată ceva asemănător acestei mărturii, nici măcar în memoria orașului.

– Mi-am făcut un obicei din a evita memoria orașului, spuse Mason. Vă respect, Ser Korzenowski, dar îmi displace misterul și, în mod sigur, îmi displace să-mi pierd timpul.

Dintre aliații superficiali uniți împotriva redeschiderii, Lanier gândi că Mason era, în mod remarcabil, complet deosebită de Korzenowski.

Korzenowski era netulburat.

– V-am rugat pe dumneavoastră patru să veniți aici, pentru că împrejurarea aceasta este foarte neobișnuită și aș dori un fel de repetiție înainte de a apărea în fața întregului Nexus.

– Vom avea nevoie de aspirină? îl întrebă Hoffman pe Lanier, înclinându-se în direcția lui.

– Probabil, spuse Lanier.

Aspectul lui Negranes, ca homorf, era puțin exagerat pentru gusturile lui Lanier; trăsăturile ei faciale erau prea mici față de întregul cap, iar corpul îi fusese proporționat într-un fel care depășea modelul natural – accent pus pe lungimea picioarelor și pe grosimea coapselor, degete extrem de lungi și un piept aproape masculin. Totuși, avea o ținută maiestuoasă și era evident că-și cunoștea locul, în acea încăpere ca și pe Thistledown.

– Această dovadă este gândită ca să descurajeze redeschiderea, Ser Inginer?

– Cred că ne-ar putea permite să ajungem la compromis, răspunse Korzenowski.

„E puțin prea optimist", gândi Lanier.

Mason îi aruncă Inginerului o privire dușmănoasă. Evident, Korzenowski nu era pe deplin agreat în propria-i tabără. Lucrul acesta era foarte surprinzător; în primul rând, el proiectase Calea.

– Atunci, să vedem mărturia, spuse Par Jordan.

– De această dată nu voi folosi un proiector, spuse Mirski. Îi voi menaja pe Ser Korzenowski și Ser Lanier... Deja au suferit de pe urma povestirii mele.

Când prezentarea se termină, Hoffman își lăsă capul pe masă și suspină.

– Dumnezeule, exclamă ea. Par Jordan și Negranes păreau șocați.

Mason se ridică, cu mâinile tremurând.

– E o farsă, zise ea, întorcându-se spre Korzenowski. Sunt uimită că ați crezut această înșelătorie făcută cu bună știință. În mod sigur nu sunteți omul în care a avut încredere tatăl meu...

– Eula, spuse Korzenowski privind-o rece, stai jos. Aceasta nu e o farsă. Știi asta la fel de bine ca și mine.

– Atunci ce este? întrebă ea ridicând vocea. Nu înțeleg nimic!

– Ba da, înțelegi. Este destul de clar, chiar dacă e uimitor.

– Ce vrei să facem? continuă ea. Korzenowski își ridică mâna și ceru răbdare, dând din cap. Mason găsi destulă putere ca să-și încrucișeze brațele și să se așeze țeapănă în scaunul ei.

– Aveți vreo întrebare? spuse Korzenowski către Negranes și Par Jordan.

Par Jordan părea cel mai puțin tulburat dintre toți.

– Credeți că Președintele ar trebui să vadă asta? Adică să o trăiască? întrebă el.

– Vă rog, toți cei din Nexus trebuie să ia o hotărâre, spuse Mirski. Cât mai curând posibil. Ceilalți îl priviră ca pe o fantomă apărută din senin – sau, poate, ca pe o insectă foarte mare. Evident, le era frică să i se adreseze direct.

– Ser Korzenowski, acest lucru va fi greu, adăugă Par Jordan. Am aceeași opinie ca și Ser Mason...

Ea pocni cu palma peste masă, răzbunată.

Negranes își ridică fața.

– N-am mai simțit niciodată așa ceva, spuse ea. Mă face să mă simt nemăsurat de mică. Să fie totul atât de inutil, încât să dispărem, pur și simplu, să fim uitați în timp?

– Nu uitați, spuse Mirski. Vă rog. Nu sunteți *uitați*. Sunt aici.

– De ce dumneavoastră? întrebă Negranes. De ce nu alt personaj mai cunoscut de pe Hexamon?

– Într-un fel, m-am oferit voluntar. M-am oferit pe mine însumi, spuse Mirski.

Hoffman îl fixă pe Korzenowski cu ochii ei limpezi, căprui.

– Ne-am opus multă vreme acestui lucru. Sunt sigur că Garry este surprins să afle că am fost în favoarea redeschiderii. Dumneavoastră cum vă simțiți, trecând prin asta? V-ați schimbat părerile?

Pentru o clipă, Korzenowski nu răspunse. Apoi, folosind un ton care îl făcu pe Lanier să tresară – un ton familiar, acela al Patriciei Vasquez – spuse:

– Totdeauna am știut că lucrul acesta e inevitabil. Nu mi-au plăcut niciodată lucrurile inevitabile. Nu-mi place nici lucrul acesta. Am proiectat Calea și am fost pedepsit pentru asta cu asasinarea. Am fost readus la viață și am văzut ce progrese am făcut și cât de mult am câștigat ca ființe umane. Am fost prinși în capcana propriei noastre glorii.

– Am fost sigur, continuă Korzenowski, că întoarcerea pe Pământ va echilibra multe probleme, dar Calea era ca un drog. Am folosit prea

multă vreme drogul acesta și nu ne vom putea elibera de el atâta vreme cât rămâne posibilitatea să redeschidem Calea.

– Pare ambiguu ce spuneți, constată Mason.

– Cred că trebuie redeschisă Calea. Și apoi trebuie să fie distrusă. Nu văd nici o alternativă la soluția prezentată de Ser Mirski.

– Redeschiderea, spuse Mason, scuturându-și capul. Capitulare, până la urmă.

– Răspunderea aceasta e o povară grea, continuă Inginerul. Calea trebuie să fie desfăcută. Blochează intențiile și proiectele celor care au scopuri mult mai ample decât ne-am putea închipui noi.

– Gândiți-vă, spuse Mason. Dacă aprobăm orice fel de redeschidere, *ei* nu ne vor lăsa să distrugem Calea. Dădu din cap spre Negranes și Hoffman.

Hoffman se uită spre Lanier, în timp ce fața ei își dobândea abia acum culoarea inițială.

– Nexus trebuie să vadă asta cu orice preț. Cred că omul acesta este Mirski și a fost destul de convingător pentru mine. Chiar remarcabil.

Par Jordan se ridică.

– Voi trimite președintelui recomandarea mea.

– Care e recomandarea dumneavoastră? întrebă Mirski.

– Nu cred că vom putea bloca depunerea acestei mărturii în fața curții Nexus. Nu știu dacă noi am dori să ne opunem... Pur și simplu... nu știu. Respiră adânc. Dezbinarea va fi spectaculoasă.

Deodată, Lanier își dori foarte mult să retrăiască momentul de pe munte, când îl zărise pentru prima dată pe călătorul acela coborând pe potecă.

Dacă ar fi putut retrăi clipa, ar fi fugit cât l-ar fi ținut picioarele lui bătrâne.

OPTSPREZECE

Gaia, Alexandreia, Promontoriul Lokhias

Kleopatra a Douăzeci și Una o primi cu multă căldură pe tânăra femeie în apartamentul ei privat. Părul reginei era presărat cu fire cenușii, iar ochii îi erau obosiți. Cicatricea care îi traversa obrazul, un însemn de onoare pentru întreaga Oikoumené, se arăta roșie și umflată. Regina părea să fie la capătul puterilor.

Keltul nu fusese primit în apartamentul reginei. Rhita simțea un vag regret pentru acel om, totdeauna ținut să aștepte în vreun loc oarecare, fără să-și poată face prima lui datorie – să o apere pe ea.

– Nu ai fost găzduită cum trebuia la Mouseion, spuse Kleopatra, stând de cealaltă parte a unei mese transparente, făcută dintr-un cristal de cuarț străbătut de vinișoare trandafirii. Sper să-ți primesc iertarea și înțelegerea.

Rhita înclină capul, neștiind ce să spună, gândindu-se că e mai bine să o lase pe regină să vorbească. Kleopatra părea agitată, stingherită.

– Cererea ta pentru audiență a fost acceptată și binevenită, continuă ea. Mă tem că bunica ta a crezut că mi-am pierdut încrederea în ea. – Regina zâmbi. – Poate că mi-o pierdusem. E ușor să-ți pierzi încrederea, într-o lume a dezamăgirilor. Dar nu i-am pus niciodată cuvântul la îndoială. *Aveam nevoie* să cred în ceea ce spunea. Asta e ușor de înțeles?

Rhita își dădu seama că tăcerea ei putea fi interpretată drept un șoc pe care îl trăia în preajma persoanei regale. Ciudat, nu era nervoasă.

– Da. Înțeleg.

– Din cele ce mi s-au spus, înțeleg că n-ai fost apropiată de bunica ta în timpul vieții ei.

– Nu, Regina mea.

Kleopatra respinse formalitățile, privind-o fix pe Rhita, cu ochii ei obosiți.

– Te-a ales pe tine să faci ceva anume?

– Da.

– Ce? Mâna reginei făcu un gest din care se putea înțelege că îi cere să fie mai deschisă, ca și cum ar fi invitat-o să vină mai aproape de ea.

– Mi-a dat în grijă Obiectele, spuse Rhita.

– Clavicula?

– Da, Regina mea.

– Ne dezamăgește din nou?

– Arată o nouă poartă, Maiestatea Voastră Imperială. Aceasta a stat pe loc vreme de trei ani.

– Unde?

– În stepele din Nordic Rhus, la vest de Marea Kaspiană.

Regina se gândi pentru o clipă, cu sprâncenele împreunate. Cicatricea îi strălucea.

– Nu-i ușor de ajuns acolo. Știe altcineva de ea?

– Nimeni de care să fi auzit eu, Regina mea.

– Știi unde duce?

Rhita dădu din cap.

– Nu se poate spune nimic mai convingător despre această poartă?

– În ce sens, Regina mea?

Chiar să se fi chinuit, Rhita n-ar fi putut să-și schimbe felul în care i se adresa reginei. Ar fi părut un fel de sacrilegiu să vorbească deschis acelei femei, fără nici un fel de supușenie.

– Cred că vreau să fiu sigură. Dacă pregătesc o expediție, înfruntând dificultățile diplomatice ale trimiterii ei în Nordic Rhus – mă gândesc la pericolul de a fi capturată, pentru că nu se pune problema cererii vreunei permisiuni de trecere – s-ar putea să fac degeaba lucrurile astea, pentru o gaură care duce spre nicăieri...

– Nu pot să garantez nimic, Regina mea.

Kleopatra dădu din cap cu tristețe, apoi zâmbi din nou.

– Nici bunica ta n-a putut. – Respiră adânc. – Și ea, și tu sunteți foarte norocoase să mă fi avut regină. Cineva mai inteligent, mai pragmatic nu ar fi ascultat pe nici una dintre voi.

Rhita încuviință cu solemnitate, încordându-se, așteptând ca regina să spună „nu".

– Ai vreo idee despre ce se află de cealaltă parte a acestei porți? Poți măcar să-ți închipui?

– Ne-ar putea întoarce în Cale.

– Lumea aceea a Patrikiei, ca o uriașă conductă de apă.

– Da, Regina mea.

Kleopatra se ridică, cu dinții strânși, ținându-și arătătorul pe tâmplă, la capătul de sus al cicatricei.

– De ce-am avea nevoie pentru expediția asta? Mai mult decât a cerut Patrikia pe vremuri?

– Nu cred, Hypsélotés.

– Nu-i o cheltuială prea mare. Toate Obiectele merg bine? Mekhanikoi de pe Rhodos le-au păstrat bine?

– N-au avut nevoie de nici o îngrijire, Maiestatea Voastră. Nimic altceva decât să le schimb bateriile... Toate Obiectele funcționează cum trebuie.

– Poți să conduci expediția asta?

– Cred că tocmai lucrul acesta îl dorea bunica.

– Ești foarte tânără.

Rhita nu nega lucrul acesta.

– Ai putea?

– Cred că da.

– Îți lipsește pasiunea bunicii tale. N-ar fi ezitat să spună da, chiar dacă s-ar fi îndoit de ea însăși.

Rhita nu nega nici lucrul acesta.

Kleopatra dădu încetișor din cap, plimbându-se în jurul mesei. Se opri cu mâinile pe spătarul scaunului Rhitei.

– E o nebunie politică. Dacă secretul expediției s-ar trăda, am risca o confruntare cu cei din Rhus și o furtună în Boulé... Poziția mea nu-i de invidiat, domnișoară. O parte din mine este iritată – nu doar iritată, furioasă! – pur și simplu pentru că te afli aici și îmi ceri, fără cuvinte, lucrurile acestea. Și altă parte, partea de care a profitat bunica ta...

Rhita înghiți în sec, încordându-și mușchii gâtului, ca să nu mai dea tot timpul din cap în semn de aprobare.

– Deja am împărțit prin Mouseion câteva mici pedepse pentru că ai fost primită prost. Într-un fel, deja ți-am sprijinit cauza. Dar pentru mine nu-i ușor să mă las în voia dorințelor mele. Și doresc să găsești ceva... minunat, poate chiar ceva periculos, minunat de nou și periculos.

Ceva mult deasupra amestecului acesta incredibil, de amenințări venite de jos, împreună cu ură și intrigă acționând de sus. Se așează în genunchi lângă Rhita, cu fața aproape de cea a tinerei femei, cu privirile plimbându-se peste trăsăturile ei. Ce garanție îmi oferi?

– Garanție, Regina mea?

– Garanții personale.

– Nici una, răspunse Rhita, cu inima cât un purice.

– Chiar nici una?

Foarte încet, urându-se pe sine, temându-se de ea însăși, ca și de propriile-i nesiguranțe, Rhita spuse:

– Doar viața mea, Hypsélotés.

Kleopatra râse. Luă mâinile Rhitei în ale ei și o ridică de pe scaun, ca și cum ar fi vrut să danseze.

– Până la urmă, tot a mai rămas în tine ceva din fetița de pe vremuri, spuse ea. Poți să-mi arăți ceva?

Rhita își liniști mușchii gâtului ca să poată încuviința.

– Atunci adu aici clavicula aceea și arată-mi cum a făcut pe vremuri bunica ta. Mi-a plăcut foarte mult experiența pe care am trăit-o atunci.

NOUĂSPREZECE

Thistledown, Cavitatea a cincea

După treizeci și una de zile de investigații, Olmy ajunse la o hotărâre. În locul în care se afla, mentalitatea jartului nu putea fi studiată în siguranță. Știa prea puțin despre sistemul care îl păstra, în timp ce jartul părea să știe totul.

Stătea în camera a doua, cu fața încordată. Imaginea afișată a mentalității nu se schimbase în mod semnificativ în timp ce o studiase. Placid, netulburat, fără moarte; aștepta să fie readus la viață și, poate, chiar să încerce din nou să-și atingă țintele lui înalte...

Olmy nu ajunsese niciodată în situația în care interiorul ar fi putut să-i fie violat. Chiar se ferise să-și amestece personalitățile cu iubite și prieteni, amestecuri deloc neobișnuite în zilele grele din războaiele cu jarții. De câte ori mersese la petreceri în memoria orașului, își înconjurase de fiecare dată eul cu o pânză de nepătruns.

Privise această manie la fel de amuzat ca oricare alt individ; dar încălcase regula o dată, când încărcase particulele reasamblate ale lui Korzenowski în propriile-i implanturi de memorie. Mentalitatea risipită a lui Korzenowski îi fusese îndeajuns de aproape ca să se poată împărtăși din învelișul lui exterior de gânduri. Nimic mai adânc, totuși.

Într-un fel, detesta intimitatea profundă. El își prețuia individualitatea. Nu fusese niciodată de acord cu maxima poetului din vechime, care spunea că a fi singur înseamnă să ai companie proastă. Olmy înțelegea foarte bine de ce respingea intimitatea profundă; nu dorea să se cunoască în întregime pe el însuși, nici să lase pe altcineva să-l cunoască. Nu agrea ideea explorării propriei sale mentalități, cum făceau alții.

*

Dar pentru ca jartul să poată fi cunoscut, cea mai bună metodă ar fi fost introducerea personalității jartului într-un implant izolat din propria mentalitate a lui Olmy. Nu putea să aibă încredere în nici un alt dispozitiv care ar fi rezistat la explorările jartului, înăuntrul său, însă ar fi putut urmări constant mentalitatea încărcată și ar fi putut chiar să o transfere, de pe un implant cu un sistem, pe altul cu alt sistem. Olmy avea trei mari implanturi de memorie, unul din ele vechi de numai cinci decenii, celelalte două fiind pentru a adăposti parțialele Inginerului. Toate implanturile erau de construcție talsit. Fiecare din ele putea fi modificat după dorință sau izolat, iar un examinator din afară ar fi avut puține șanse să obțină ceva – indiferent ce – din memorie...

În tot acest timp, planul fusese inevitabil.

Olmy pur și simplu evitase lucruri evidente.

Cât de doritor era să se sacrifice pentru Hexamonul Terestru? Cât de mult doreau lucrul acesta mentalitatea lui, *sufletul* lui? Dacă jartul ar fi reușit într-un fel să-și *sape* calea trecând peste toate barierele interne și, în felul acesta, să-l păcălească și să-l manipuleze, s-ar fi pierdut mult mai mult decât un suflet.

Acest jart își dorise captivitatea.

Era un Cal Troian.

Mai mult ca sigur.

Și el era pe cale să aducă acel Cal înăuntrul zidurilor propriei sale cetăți, în mintea lui, cea mai prețioasă cetate.

Dacă măsurile de siguranță ar fi dat greș, jartul ar fi putut să facă tot ce-și plănuise. Ar fi putut deveni spion, un sabotor cu formă umană înăuntrul Hexamonului. I-ar fi putut controla toate memoriile lui Olmy, ba chiar, în cel mai rău caz posibil, ar fi putut să îi convingă personalitatea înrobită să acționeze după dorința sa.

Implanturile hormonale îi țineau chimia corpului într-un echilibru relativ, dar aspra mușcătură a fricii încă putea să o simtă. Olmy nu mai fusese niciodată atât de nesigur de urmarea planurilor sale.

Se întoarse în prima cameră, acolo unde murise Beni, și deschise o cutiuță cu instrumente. Pe dispozitivul de ieșire al panoului montă un tub de date. Trase câteva fire de pe suprafața lucioasă și rotundă a tubului și le așeză pe o bandă curbată, care trebuia aplicată la baza propriului craniu.

Încărcarea personalității jartului ar fi putut dura ore în șir; instalația de aici era veche. S-ar fi putut ca tubul să nu permită fluxul regulat de informație.

„Ești pe cale să devii o bombă", își spuse. „Un criminal periculos, într-adevăr."

În tăcerea camerei se auzea doar bâzâitul slab al tubului. Se gândi la peisajul din cea de-a cincea cavitate, la cei șase kilometri de sub el și la masa întregului asteroid din jurul său, chiar mai veche decât acest echipament. O povară a istoriei și a răspunderii pe care o purtase mare parte din viața lui.

Chiar dacă ar fi fost să moară în acel moment, ucis de procesul acela prea rapid, ori de vreo dezordine bruscă din corpul lui – lucruri rare, dar nu imposibile – știa că își făcuse de nenumărate ori datoria față de Hexamon. N-ar fi regretat moartea. Și, poate, Korzenowski sau altcineva va scoate Hexamonul din timpurile acelea primejdioase.

Reexamină firele. Toate legăturile erau corecte. Totuși, mai întâi trebuia să-și ia câteva măsuri de precauție. Construi lângă ușă un câmp puternic de tracțiune, montând două noduri mici de fiecare parte. Nodurile ar fi comunicat cu sursa de energie ascunsă în cameră. Dacă ar fi apăsat pe vreun buton îndepărtat, sau ar fi fluierat, sau ar fi clipit rapid din ochi, câmpul s-ar fi activat... Și nu exista nici un mod în care câmpul să poată fi oprit sau să poată fi distruse nodurile, atâta vreme cât acționau în interiorul propriului câmp.

În caz de pericol, n-ar fi fost în stare să scape. Acesta putea fi un mormânt și pentru el, și pentru jart.

Olmy ar fi vrut să stea în cameră chiar și câteva săptămâni, dacă ar fi fost nevoie, ca să vadă dacă procesul merge. Își aranjase și alte capcane în Alexandreia, lângă stația trenului din cavitatea a cincea și în cavitatea a treia. Dacă s-ar fi întâmplat ceva rău în acest mic sanctuar și ar fi fost forțat să iasă, ar fi ajuns la una din capcane, ar fi activat câmpurile de tracțiune și tot ce ar mai fi avut de făcut ar fi fost să-și aștepte moartea. Sau să aștepte să fie capturat.

Nimeni nu știa de aceste capcane. Nimeni nu știa de planurile lui.

Și apoi, mai erau capcanele din propria-i minte. Fire mentale, controlate de același partial, pe care îl încărcase pentru a controla mentalitatea jartului.

Dacă ar fi simțit că-și pierde controlul și nu poate să ajungă la vreo capcană, un impuls de-a lungul firelor mentale ar fi eliberat o mică încărcătură explozivă în pieptul lui.

Mulțumit că totul era în ordine, reconectă legăturile și se așeză pe podea cu picioarele în lotus, în fața panoului. Scoase din cutiuța cu echipamente un mic recipient cu fluid nutritiv, îl ridică în semn de toast, în atmosfera mută a camerei, și spuse:

– Beni Mar Kallen. Cercetători fără nume. Steaua, Soarta și Pneuma să fie mărinimoase cu voi toți. Bău fiola și o așeză lângă el.

Apoi se aplecă și atinse tubul.

Transferul începuse.

DOUĂZECI

Gaia, Alexandreia, Promontoriul Lokhias

În seara de după prima lor întâlnire, Rhita cină împreună cu regina, în sala lui Ptolemaios Păzitorul. Se așezară la masa de marmură pe care se găseau moruni, linte și fructe; în spatele fiecăreia se afla câte un servitor. Priveau peste parapet soarele care apunea peste vechea capitală.

Kleopatra explică meniul de fiecare dată când era servit un nou fel de mâncare.

– Acesta e un pește regal, adus viu din Parsa, un pește fără preț, cu icre în el. Lintea e o mâncare comună, aspră și sănătoasă, servită cu pâine nedospită din porumb adus din Continentul de Sud. Fructele sunt darul Gaiei pentru noi toți, săraci și bogați. Ar trebui ca toți oamenii obișnuiți să poată mânca precum conducătorii lor. – În timpul mesei nu s-a vorbit nimic despre poartă. – Am luat astăzi mai multe hotărâri interesante, declarase Kleopatra.

După cină, un șambelan cu păr alb și față zbârcită o conduse pe Rhita într-o cameră fără ferestre din etajele inferioare ale vechilor apartamente regale, în aripa de nord a palatului.

– Aveți încredere în el? o întrebă șambelanul chiar în fața ușii îndreptându-și arătătorul către Lugotorix.

– Da, spuse Rhita.

Șambelanul îl privi cu ochii întredeschiși.

– Dacă spuneți dumneavoastră...

Își ridică mâna și, din capătul holului, înaintă un servitor. Câteva cuvinte murmurate în aigyptiană – limbă pe care Rhita nu o știa – îl

făcură pe servitor să alerge spre capătul holului. O clipă mai târziu, în vreme ce toți trei așteptau într-o liniște stânjenitoare, un bătrân scund și gras, cu o față severă, îmbrăcat în șorț și bluză de piele, scoase la iveală o mitralieră ioudaiană și o vestă antiglonț.

– Acesta e armurierul palatului, explică șambelanul. Luă mitraliera de la armurier și o înmână keltului, care o acceptă cu vădită admirație. Apoi, șambelanul îi ordonă să-l instruiască pe kelt cum să folosească arma, lucru pe care acesta îl și făcu, într-o hellenică cu tonuri de parisiani.

– Tu porți o vestă blindată și ea nu poartă, explică armurierul, pentru că trebuie să fii întotdeauna între ea și un hasisin. Ai înțeles? Keltul încuviință, încruntat.

La alt semn făcut de șambelan, doi aithiopieni masivi păși spre ei din capătul sălii. Keltul își ridică instinctiv arma, dar șambelanul bătu în țeava neagră a mitralierei cu un deget disprețuitor și dădu din cap.

– Ceremonie, explică el. Vei intra în Garda Palatului.

Keltul fu inițiat pe loc într-o ceremonie în care schimbă sânge cu aithiopienii. Judecând după fața lui împietrită, părea impresionat. Rhita era mai puțin entuziastă; era obosită și se întreba de ce trebuia să asiste la toate acestea.

Prin coridor fu adus un pat de campanie pe care îl așezară la ușa dormitorului ei. Apoi șambelanul făcu câteva gesturi spre armurier și aithiopieni și plecară cu toții.

– Te vei simți bine aici? îl întrebă Rhita pe kelt, stând în pragul ușii. El încercă patul cu degetele răsfirate ale unei mâini imense și ridică din umeri.

– E prea moale, doamnă, dar n-are să-mi facă rău.

– Ce crezi despre toate astea? îl întrebă ea cu voce mai joasă.

Keltul se gândi pentru o clipă, încruntându-și sprâncenele groase și blonde.

– Voi merge cu dumneavoastră sau voi rămâne aici?

– Vei merge cu mine, sper.

– E foarte bine atunci.

Evident, nu dorea să mai comenteze nimic. Rhita închise ușa și începu să măsoare camera în lung și în lat, încercând să nu se simtă prizonieră. Ciudatele picturi murale de deasupra unui lambriu adăugau prea puțină culoare, având în vedere mărimea camerei. Înfățișau vânători de crocodili și hipopotami pe lacul Mareotis și erau, fără îndoială, foarte vechi – puteau să aibă și două mii de ani. Simțul perspectivei era

primitiv în acele fresce. Rhita bănui că până și ea le-ar fi făcut mai bine, deși nu fusese foarte bună la desen în școală.

După ce se uită la mobilierul de lux – ebonită, fildeș, argint lustruit și bronz – se întinse pe o saltea umplută cu pene și privi baldachinul de mătase purpurie care atârna din tavan.

„Ce naiba caut eu aici?"

Cu dinții strânși de oboseală și neliniște, Rhita își aminti că nu se uitase încă la placă, să vadă dacă există vreun mesaj pentru ea. Scoase placa din cutia ei și porni ecranul.

Draga mea nepoată,

Dacă te-ai întâlnit cu regina, știi că e o femeie foarte inteligentă, fermă și îndeajuns de capabilă să se mențină într-o Oikoumené plină de tulburări. Ea însă e și o femeie care va muri curând – poate că va muri din punct de vedere politic înainte să moară trupul. Oikoumené va fi condusă curând de administratori din aristocrație; oameni pentru care politica este o știință precisă și clară. Ei o dușmănesc deja pentru intuițiile ei și pentru deciziile ei imprevizibile. Din cauza aceasta, poarta trebuie să fie găsită și cercetată înainte ca regina să moară sau să fie detronată. Ea este ultima noastră șansă. Nici un politician rezonabil n-ar îngădui o expediție ca aceasta. Nici un om rezonabil n-ar crede în existența unei astfel de porți. Kleopatra crede, pentru că asta îi dă o emoție de care are mare nevoie, căci este ceva mult mai măreț decât crizele de zi cu zi care îi macină viața. Eu am dezamăgit-o o dată, dar cred că nevoia aceasta mai există încă în ea. Te mai rog să nu fi arogantă cu regina noastră. Arată-ți prudența înnăscută. Și ferește-te de ispita palatului. E un loc periculos. Kleopatra trăiește acolo ca un scorpion printre șerpi.

Rhita se gândi la șambelan, la armurier, la gărzile aithiopiene și la ceremonia pe care o urmărise. Într-un fel, totul avea acum mai mult sens. Închise placa, recunoscătoare prevederii și intuiției lui sophé. Dar dinții încă îi clănțăneau, iar somnul nu voia să vină.

Pregătirile pentru expediția în Nordic Rhus începură, în taină, chiar de a doua zi. Ritmul următoarelor două zile fu năucitor; regina și consilierii ei păreau să se afle într-o cursă contra timpului în privința pregătirilor, iar existența Rhitei era ținută secretă, din motive de viteză și discreție.

Pe vremuri, cu decenii în urmă, Kleopatra stăpânea o mare parte din problemele care presupuneau cercetare științifică și explorare în Oikoumené. Își asumase din tinerețe această prerogativă regală, chiar înainte de ascensiunea influenței dinspre Boulé; în felul acesta, Kleopatra câștigase din ce în ce mai multă putere pentru dinastia Ptolemaică, împotriva aristocraților din Alexandreia și Kanópe.

– Bunica ta m-a costat foarte mult când porțile ei au hoinărit pe Gaia și apoi au dispărut, spuse Kleopatra cu buzele strânse într-un zâmbet silit. – Ridică din umeri și, cu un gest al mâinii, alungă amintirile. – Dar, în ultima vreme, aristoii mi-au adus destule necazuri. Revolte printre agricultori și printre kléroukhos, eșecul recrutărilor pentru armată în timpul crizei din Kypros... În ultimele luni s-au ascuns, gândindu-se că mă voi prăbuși singură, iar asta îmi lasă un oarecare timp să răsuflu. Dacă respir în secret. Secretele nu durează mult în Alexandreia. Trebuie să pregătesc și să trimit expediția asta în cinci sau șase zile, altfel cresc șansele de a fi oprită de Consilierul regal Boulé.

Kleopatra o prezentă unui consilier de încredere, Oresias, explorator și expert în tot ce ținea de Nordic Rhus, care avea o puternică loialitate față de regină. Oresias avea vreo cincizeci de ani, era înalt și subțire, puternic, cu părul alb și nas acvilin; cu secole în urmă ar fi putut să fie unul din generalii lui Alexandros. Cu ajutorul lui, Rhita pregăti în grabă o listă de resurse și oameni de care avea nevoie expediția. Numele lui Demetrios nu fusese inclus pe listă dintr-un simplu capriciu; deși încă nu se întâlniseră, Rhita se gândi că i-ar face plăcere compania unui coleg matematician.

Oresias se consultă cu alt consilier de încredere, Jamal Atta, un om scund, cu părul negru, general în retragere din Forțele Exterioare de Securitate din Oikoumené. Jamal Atta era de origine berberă, dar afecta stilul unui vechi soldat persan. Împreună descoperiră dificultățile și pericolele pătrunderii pe un teritoriu al unei țări nealiate.

Rhita se gândea fără nici un fel de emoție la călătoria lungă pe care urma să o facă spre Nordic Rhus. În timp ce Oresias așeza planurile în fața ei, pe o masă pentru jocuri de cărți din camera regală de jocuri, și îi arăta drumurile cele mai posibile cu un deget arătător grav rănit pe vremuri, Rhita se întreba care erau, de fapt, intențiile reale ale reginei. Oare Patrikia ghicise intențiile reale ale Kleopatrei?

Expediția putea fi riscantă din punct de vedere politic; nu trebuia să fie detectată de nici unul din turnurile de înaltă frecvență plasate la granița de sud din Nordic Rhus, de la Baktra până la Magyar Pontos.

Mai stăteau în cale și republicile independente aliate cu Nordic Rhus: Hunnoi și Uighurs, amândouă renumite pentru războinicii lor plini de curaj și necruțători. Orice intruziune din partea vecinilor putea fi socotită o justificare pentru acțiuni de răspuns, ba chiar puteau duce la mici războaie de frontieră. Jamal Atta aminti în treacăt aceste posibilități, ca simple comentarii la planurile lui Oresias.

Vehiculele expediției puteau fi avioane ușoare din Ioudaia, mari nave plutitoare care aveau turbine cu reacție aduse din Syria. Atta scoase câteva desene ale acestor nave, cu elicele lor montate în vârf, având cabinele precum niște ochi de bondar.

– Nu pot să spun cât de bune sunt, spuse Atta cu vocea lui joasă, ca de broscoi, având fața chiar mai lungă și mai neagră ca de obicei. Putem lua două dintre acestea de la poliția secretă a palatului. Au o lungime de cinci sute de parasangi. Un parasang înseamnă cam trei sute de lungimi de frânghie – schoene din Oikoumené. – Rhita îi spuse că știa și unitățile de măsură persane și cele militare. Jamal Atta ridică o sprânceană, strânse din buze și continuă: – Putem face rost de o mulțime de arme, chiar dacă nu le putem transfera din armurăria palatului sau din fabricile de armament din Memphis, pentru că piața neagră înflorește în toată delta. Întrebarea la care am nevoie de un răspuns este: de ce mergem acolo? Ce plănuim să facem dacă găsim ce căutăm? Și lui Atta și lui Oresias li se dăduseră câteva detalii, dar nu toate, despre lucrul neobișnuit pe care trebuiau să-l caute.

Rhita privi țintă planurile desfășurate pe tabla de joc.

– Vom încerca să intrăm prin poartă, spuse ea.

– Unde ne va duce poarta asta?

– Într-un loc numit *Calea*. Îi descrise Calea, dar ochii lui Atta se tulburaseră după câteva minute; el ridică mâna.

– Dacă noi putem trăi acolo, atunci și alții pot. Ni se vor opune?

– Nu știu, spuse Rhita. S-ar putea să fim bineveniți.

– Cine vor fi cei care ne vor întâmpina?

– Oamenii care au făcut Calea. Poate.

Atta dădu din cap, părând a avea îndoieli.

– Orice ar fi construit oamenii aceia, ei trebuie să se fi gândit la intruși de care să se apere. Planul întreg mi se pare periculos și cu multe greșeli.

– M-aș simți mai sigur cu o armată în fața mea.

Oresias, stând deoparte, spuse:

– Evident, nu poate fi vorba de o armată. Dacă această domnișoară este pregătită să meargă, un bătrân stratégos poate fi mai puțin pregătit?

Atta își ridică mâinile, cu palmele desfăcute.

– Ai a naibii de multă dreptate. Sunt mai puțin pregătit. Dar Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés poruncește. – Își fixă iarăși privirile obosite asupra Rhitei. – Ce fel de arme ar putea să aibă?

– Nimic de care am putea să ne apărăm, spuse Rhita.

– Ce înseamnă asta?

– Din ce mi-a spus bunica mea, cred că au arme pe care noi putem visa să le facem într-o sută sau într-o mie de ani.

– Ce sunt aceștia, zei? întrebă Atta cu o notă de dezamăgire în voce.

– Un bătrân kléroukhos ar fi convins că are de-a face cu zei, spuse Rhita. Se îmbujoră puțin, dându-și seama că folosise o tactică regală împotriva unui stratégos.

– Ce să mai vorbim de un bătrân soldat care speră să trăiască din pensie? întrebă Atta. Un bătrân care a văzut toate lucrurile pe care le are de oferit lumea asta, de la pădurile din Nea Karkhédón până la capătul Africii?

– N-ați văzut nimic asemănător Căii, spuse Rhita, privindu-l fără să clipească. Atta refuză să se angajeze într-o asemenea polemică. Se întoarse către Oresias.

– Minunat, spuse el, Maiestatea Sa Imperială Hipsélotés dorește să ne sfârșim zilele de slujbă mâncați de monștri sau arși de zei până la ultimul oscior.

– Sau să întâlnim acolo prieteni, spuse Rhita, înfuriată acum de cinismul arătat de stratégos. Prieteni care ar putea să readucă pentru Oikoumené trecutele zile de glorie.

– Comoara ascunsă dincolo de fălcile monștrilor, spuse Oresias.

– Încercați să ne dați mai multe amănunte despre puterea și despre slăbiciunile lor... dacă au vreo slăbiciune, o rugă amabil Atta. Mai avem doar câteva ore până să punem totul la punct. Să ajutăm un bătrân catâr să care o povară mai grea.

– N-am văzut niciodată lucrurile astea. Numai mi s-a povestit despre ele, spuse Rhita, din nou înfricoșată.

– Încercați să vi le amintiți, spuse Atta, cu un oftat. Orice mărunțiș ne poate ajuta.

DOUĂZECI ȘI UNU

Thistledown, Cavitatea a cincea

Jartul aștepta liniștit în interiorul lui Olmy, în aparență inconștient de schimbarea stării sale. Olmy stătea întins în camera a doua, cu ochii închiși, examinându-și delicat noul companion, ca un chirurg în căutarea celui mai bun loc din care poate să înceapă operarea unei bestii adormite, dar periculoase.

Simțea adâncimile asteroidului înconjurându-l, neschimbate de milioane de ani, implacabile precum timpul, roca primordială, materii carbonice și apă, unde se adăpostiseră, vreme de veacuri, semenii lui.

Se uită la platoul gol care, până nu demult, revelase trăsăturile placide ale jartului. Acum depozitele de memorie erau goale; tot ce fusese acolo se găsea încărcat cu succes în implanturile lui Olmy.

Prima descoperire, în cele dintâi secunde ale cercetării jartului, era un fel de suprafață de traducere, o interfață, care fusese construită chiar de jart ca reacție la probele cercetătorilor de dinaintea lui Olmy, sau, mai puțin probabil, chiar de către cercetători. Fără interfață, Olmy n-ar fi obținut o comunicare satisfăcătoare atunci când Mar Kellen îl adusese pentru prima dată în fața sistemului. Interfața era incompletă, dar folositoare pentru început.

După ce îi confirmă posibilitatea unei comunicări traduse, Olmy își verifică și mai atent precauțiile pe care și le luase. Atât mentalitatea jartului – care ocupa un implant – cât și un parțial al său pe care îl introdusese mai târziu, erau departe de eul său primar. Ridicase un număr de baricade printre care nu se afla nici un releu de timp care să permită accesul la vreunul din implanturile lui. Parțialul făcea cercetarea primară și îi raporta periodic.

În lumea super-rapidă a funcțiunilor implantului, toate acestea se petrecuseră în timpul celor zece minute ale încărcării. Parțialul lui Olmy găsi că mentalitatea jartului era aproape intactă – aceasta însemnând că rutinele și subrutinele majore păreau să urmeze regulile acceptate ale ordonării unei inteligențe. Nu erau fragmentate. Rutinele mai mici nu păreau să funcționeze normal, dar Olmy preferă să lase asta pe mai târziu.

Nimeni nu și-ar fi putut închipui cum funcționează o bombă cu ceas care rămâne inertă până în clipa când apare cineva capabil să o înțeleagă.

În timpul primei ore, parțialul lui Olmy găsi câteva fragmente din experiența-memorie a jartului. Părți din mentalitatea acestuia păreau să se trezească prompt din somnul lor fără sfârșit, iar Olmy primi o învălmășeală de mesaje anxioase:

Misiune neclară. Prezență a arbitrului de Misiune (?)
Incapabil să localizez (eul?)
(Monstruozități)

După care urma o întrerupere, conducând înapoi către liniștea aparentului repaus.

Memoriile pe care le găsise erau departe de a fi clare sau ușor de tradus. Organele senzoriale ale jartului erau foarte diferite de echivalențele umane; ochii erau sensibili și la lumină și la sunet, combinând semnalele sonore cu cele luminoase într-un fel unic pentru experiența de pe Hexamon. Totuși, nu aceasta era marea dificultate a lui Olmy; de secole, se cunoșteau algoritmi care puteau interpreta aproape toate mesajele senzoriale. Ceea ce îl contraria mai mult, sau mai curând îl mira pe parțialul său, era accentul slab pus pe percepțiile individuale în favoarea unei condiționări culturale mai largi. Perspectiva personală a unui individ din specia *jart* era irelevantă; existau dovezi copleșitoare că jartul acționa mai mult ca un senzor aflat la distanță decât un individ cu voință proprie.

Totuși, alte date contraziceau acest lucru. Jartul avea o rutină pentru motivație, puternică și independentă – ceea ce în termeni umani putea fi echivalentul unui ego. Existau însă complexe asociate extrem de dificile, pentru reacții sociale și ierarhice, care se amestecau cu această motivație de rutină. Jartul avea o voință puternică, totuși în anumite situații – când se afla în mediul său social – trebuia să fie complet docil și obedient, aproape lipsit de voință. Și el nu găsea nici o contradicție între aceste două stări.

Pentru un jart, obedienta nu se putea distinge de voința proprie, dar Olmy era sigur că jarții nu aveau o minte de grup – cel puțin nu acest jart. Poate că jartul purta un model sau o simulare, impusă, a ierarhiei jart, un fel de monitor sau de conștiință.

Se antrenă o vreme, în timp ce primea date de la parțial sau printr-o linie cu un singur sens, dacă nu cumva fuseseră încărcate, de fapt, mai multe mentalități. Cu greu puteau fi acceptate asemenea contradicții în rutinele unui individ.

În sfârșit, parțialul său fu în stare să asambleze o serie de memorii senzoriale care puteau fi traduse în termeni umani.

Nu surprindea deloc faptul că imaginile cele mai puternice erau cele ale capturării jartului, având în vedere că fusese supus unor puternice acțiuni din exterior. Olmy văzu o posibilă imagine a Căii – îndeajuns de plată și lipsită de culori – și apoi, în fața lui, obiecte strălucitoare, redate cu o uimitoare precizie. Detaliile se schimbau frecvent, făcându-l să se întrebe dacă parțialul său traducea bine. Anticipându-i reacțiile, parțialul asigura că interpretările erau corecte.

Jartul percepea obiectele din perspective multiple, aproape independente între ele, nu într-o manieră cubistă, sau ca într-un tablou de Picasso, ci preluând informația vizuală prin diferite rutine.

Lui Olmy îi veni ideea – în același timp ca și parțialului său – că jartul folosea interpreți senzoriali adaptați de la alte specii. Jartul conținea multe „creiere" vizuale, aproape în mod sigur copiate după cele ale unor specii non-jart.

În timpul captivității, jartul cântărise toate aceste alternative, încercând să copieze un punct de vedere uman, folosind rutine ale ființelor pe care le considera similare cu cele umane.

Se explica în felul acesta confuzia dintre rutinele pentru ego și cele pentru motivații? Să fi înghițit aceste ființe mentalitățile altor specii, cărându-le cu ele precum uneltele într-o cutie?

Câte specii inteligente, câte culturi și societăți cuceriseră jarții? Ce se întâmplase cu ele?

Olmy mai lucră o oră, încercând să dea un sens memoriilor vizuale. Până la urmă reuși să asambleze un tablou destul de clar al capturării.

Primul nivel de interpretare a simțurilor (probabil rutina obișnuită a jartului):

În jurul meu totul este rece și negru ca smoala, iar sunetele sunt absente. În față sunt multe obiecte fierbinți și zgomotoase, mișcându-se

foarte rapid. Obiectele sunt mașini, dar jarții nu construiesc mașini ca acestea (o imagine a unei însămânțări și a unei creșteri de tip virus).

Al doilea nivel de interpretare a simțurilor (străin?)

Fundalul e plin cu detalii care mă duc până la a-mi pierde controlul; obiectele din față mi se par irelevante, demne de ignorat. Această rutină nu e capabilă să interpreteze mașinile sau, poate, nici un obiect apropiat.

(Olmy se întreba dacă rutina aceasta era una adaptată, gândită să le îmbunătățească pe celelalte. Părea să aibă un loc neînsemnat în ansamblu.) Lui Olmy nu-i fu greu să recunoască tabloul Căii. Câmpuri tractoare de-a lungul vastei întinderi colorate strălucitor – roz și roșu.

Câteva câmpuri se retrag, transformându-se în bucăți sclipitoare când razele de penetrare ajung la ele. Fasciculele intersectează și trec prin... și totuși, rutina aceasta nu poate interpreta mașini.

(Ciudată incapacitate, gândi Olmy; a vedea era înrudit cu a gândi; era posibil ca speciile de la care fusese împrumutată rutina să nu fi avut tehnologia.)

Al treilea nivel (un jart adaptat? Similar cu primul):

Acțiunile obiectelor din fața mea se înțeleg clar, în abstract. Fiecare mașină e bine conturată.

Olmy recunoscu penetratorii fizici ai oamenilor (conduși numai de parțiali) și unitățile automate caută-și-distruge, mari și mici, toate periculoase, negre și dotate cu câmpuri energetice. Se cutremură. Îi displăcuseră totdeauna asemenea arme. Erau simple, directe și imposibil de oprit. Distrugeau orice obiect capturat în câmpurile lor, reducându-le la atomi componenți, pulsuri de căldură și raze gamma.

Jartul văzuse asemenea arme, totuși supraviețuise, pentru a fi capturat. Și acest jart fusese *în primele rânduri* ale unei ambuscade din interiorul Căii, așa cum se vedea în acele imagini. Oamenii trimiteau numai parțiali într-o asemenea acțiune.

Era acest jart un organism natural sau doar o creație artificială? De la început, oamenii care îl capturaseră, nu crezuseră că acea formă fizică era caracteristică jarților. Atunci, de ce să aibă încredere în mentalitate?

Olmy se concentră asupra succesiunii de evenimente care dusese la capturarea jartului. Pe măsură ce soseau mai multe înregistrări ale memoriei senzoriale, puse cap la cap o poveste care putea fi înțeleasă de un om.

Jartul ocupă un mic vehicul care se strecoară printre marginile câmpurilor tractoare, ca libelula printre trestii. Deasupra, în această secțiune a Căii.

E foarte posibil să fi fost vorba de cele câteva milioane de kilometri ai teritoriului în dispută.

Arme jart și umane se angajează într-o luptă strânsă. Suntem într-un punct mort; situația aceasta continuă de multă vreme.

(Unitățile de măsură folosite de jart nu îi erau foarte clare lui Olmy.)

Vehiculul jartului întâlnește și distruge numeroase mașinuțe umane care alunecă pe suprafața aridă a Căii. Întâlnește unități caută-și-distruge pe care le ocolește, într-un fel sau altul. Acum se află în spatele zonei din care nu există scăpare, în teritoriul uman, acolo unde va încerca să trimită o lovitură devastatoare unui centru de comandă – o navă-amiral sau o fortăreață blindată. Următoarea lui întâlnire, însă, va fi cu un nor de penetratori

– și cu vehiculele pe care nici Olmy nu le recunoștea

și, înainte de a putea face vreo manevră, este prins în mari câmpuri de tracțiune, carcasa vehiculului fiindu-i presată și apoi sfârtecată. O mașină de cercetare și recunoaștere învăluie repede întregul loc al exploziei într-o bulă a câmpului de tracțiune. Jartul zace în leagănul lui, în vreme ce pe suprafața noului înveliș apar pulsări de lumină, pe măsură ce generatorul vehiculului începe să cadă. Nave comandate de la distanță, de forma unor negre libelule gigantice, pătrund în câmp, neutralizează învelișul care, oricum, era ca și dispărut și scot jartul, deconectându-i toate conexiunile. Corpul jartului este

deja lovit foarte tare. Alt vehicul, mare aproape cât o navă-amiral, se mișcă pe suprafața Căii.

– și imaginile date de simțuri se încețoșară și se opriră.

Olmy deschise ochii. Misiunea jartului fusese una fără speranță; nu auzise niciodată de forme organice care să ocupe echivalentele jart ale penetratoarelor. Întreaga acțiune era mai mult decât suspectă – era necaracteristică, absurdă. Totuși, oamenii căzuseră în capcană, sperând – poate crezând – că, în sfârșit, au capturat un jart.

Poate că așa era. Poate că jarții doriseră să profite de avantajul ignoranței dușmanului, ca să-și antreneze Calul Troian în spatele zidurilor acestuia. De ce, atunci, să-i ucidă imediat pe cercetători? De ce să deschidă pântecele calului înainte de căderea nopții și înainte ca troienii să adoarmă?

Olmy închise ochii și ceru din nou ultimele imagini fragmentare trimise de parțialul său. Erau prea puține ca să le poată asambla...

Legat însă de ultima imagine, era un nod de coroziune mușcător, distrugător. Olmy se retrase din fața acestei înțepături acide și o împinse întreagă în cel de-al treilea implant al său, izolând-o imediat.

Apoi curăță al treilea implant de toate datele pe care le conținea.

Jartul nu dormea.

Olmy își așteptase parțialul să revină în al doilea implant, ca să se autoanalizeze. Când apărură datele, partea de început se dovedi grav avariată. Parțialul fusese compromis.

Jartul era activ. Precauțiile aproape că eșuaseră.

Olmy ridică mai multe baricade în jurul implanturilor izolate și pregăti un alt parțial. Să trimită parțiali în iadul acela necunoscut era ca și cum s-ar fi trimis pe sine – parțialii erau duplicate ale lui însuși. Nivelele sale hormonale crescuseră din nou și el lupta împotriva unei terori bolnăvicioase, claustrofobe, care aproape îi învinsese reglajele sale periferice.

Trecuseră mai puțin de două ore de la încărcare.

Studierea jartului era pe cale să implice, evident, o bătălie a inteligențelor. După ce șterse al doilea implant și puse un alt parțial să-l înlocuiască pe cel compromis, Olmy aștepta rezultatele unei noi serii de probe. Mentalitatea jartului nu se aștepta să presare datele cu elemente corozive, nici el nu distrusese parțialul.

Fiecare lua măsuri împotriva celuilalt.

În ciuda atacului împotriva primului parțial, o împrejurare pentru care Olmy fusese pregătit – jartul nu reușise, încă, să deterioreze sistemul de bază al implanturilor în care fusese stocat. Olmy credea că jartul nu înțelegea sistemul pe care îl ocupa acum, dar probabil știa că statutul său se schimbase.

Măsurile de siguranță luate de Olmy erau eficiente. Pentru că reușise să facă toate lucrurile acestea, hotărî să plece din camerele îngropate, care adăpostiseră memoriile jartului, și să-și continue cercetările în cavitatea a patra.

Locurile acelea strâmte îi dădeau tot timpul senzația că era înconjurat de kilometri de stâncă și sentimentul era foarte apăsător. Totuși, încă nu era gata să se întoarcă în lumea oamenilor. Mai erau multe teste și probe de făcut, înainte de a putea să riște întoarcerea.

Dacă jartul se trezea, era timpul să-l confrunte cu o parte din realitatea mai vastă a existenței omenești.

DOUĂZECI ȘI DOI

Gaia, Alexandreia

În hangarul mohorât al palatului, Rhita stătea în centrul unui cerc pe care îl făceau membrii expediției regale. Închise ochii și, cu clavicula în mâini, se concentră asupra globului rotitor. Sub privirile sale, continentele fugeau, dematerializate, cu contururile gravate în reliefuri strălucitoare. Erau multe lucruri pe care nu le înțelegea în tabloul acesta. Unele zone erau umbrite, ca și cum n-ar fi prezentat interes; altele erau hașurate sau punctate. Zone întregi de ocean și de uscat erau subliniate cu culoare roșie sau galbenă. Totuși, clavicula nu arăta sensul acestor funcții; pur și simplu rotea globul până ce apăreau gurile de la Kanópe ale fluviului Nilos, apoi îl răsucea și-l rotea din nou până la poziția porții, marcată cu o cruce. Perspectiva ei cădea pe suprafața globului și, astfel, ea traversa peisaje strălucitoare, viu colorate, până la o câmpie care ardea ca un foc verde. Acolo era poarta, marcată doar cu o cruce neverosimilă, cu brațe foarte mari.

Deschise ochii.

– E încă în locul acela, spuse. Oresias stătea alături. Ea îi luă mâna și i-o puse peste a ei, acolo unde atingea bara claviculei.

– Închide ochii, îi spuse. Rhita simți cum tabloul se mișcă prin ea spre Oresias. El înțepeni, așa cum i se întâmplase atunci când, pentru prima dată, împreunase acele imagini, apoi ea îl forță să se relaxeze. După câteva secunde, Oresias deschise ochii.

– Confirm ce a spus Rhita Vaskayza, spuse el, ne cunoaștem ținta.

Kleopatra stătea pe un tron portabil, pe o platformă de piatră, deasupra cercului lor. Toți se întoarseră către regină.

– Sângele urmașilor lui Alexandros Ctitorul, Cuceritorul, curge prin vinele mele. – Gura ei schiță acel zâmbet ciudat pe care Rhita îl văzuse de câteva ori. – Deși sângele meu este oarecum subțiat de cel al popoarelor din Nord și din Persia. Pentru unii, ceea ce facem pare un capriciu regal, dorința și slăbiciunea unei regine slabe. Dar voi simțiți însemnătatea acestei zile? Ceea ce veți găsi, ceea ce veți afla și ceea ce veți aduce cu voi ar putea să însemne o renaștere pentru Oikoumené și un veac de ordine și prosperitate, mai curând decât decădere și lupte. Am putea căuta un talisman, penisul lui Aser sau vrăjile pierdute ale lui Neit; am putea naviga în plin delir. În loc de toate acestea, ceea ce căutăm este real și singurul regret pe care îl am este că nu pot înfrunta aceleași primejdii ca și voi.

Tonul îi era convingător; Rhita văzu că nimeni nu se îndoia de cuvintele spuse de Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés.

– Zeii și spiritele morților voștri dragi fie alături de voi. Apollon strălucește deasupra voastră. Vă iubesc ca pe copiii mei. Vă invidiez.

Ochii prelungi ai lui Jamal Atta erau plini de lacrimi. Oresias își ridică spre regină mâna dreaptă, cu degetele răsfirate – semnul de prietenie și de ajutor al lui Alexandros.

– Ne vom întoarce, Regina mea, strigă el.

– Ne vom întoarce, strigară ceilalți la unison.

Rhita simți mâna lui Oresias pe brațul ei. El o conducea către cabina unui vehicul acoperit, cu motoare cu aburi. Șapte mașini la fel îi așteptau ca să-i ducă, împreună cu tot ce aveau, spre un aerodromos din deșertul vestic, dincolo de vechea nekropolis.

– Putea fi și mai bine, îi spuse el la ureche, cu camaraderie.

Jamal Atta veni împreună cu un bărbat înalt, cu păr negru, cu fața bronzată. Se urcară amândoi în mașina Rhitei și își găsiră locurile. Când mașinile începură să iasă din garaj, consilierul militar i-l prezentă pe străin.

– Acesta este, dacă îmi aduc bine aminte, acel didaskalos pe care l-ați așteptat atât de multă vreme, spuse Atta. Tocmai s-a întors din exilul în care l-a trimis Kallimakhos. Demetrios, aceasta este studenta voastră cea răbdătoare și dezbinatoare, Rhita Bereniké Vaskayza. A cerut să ne însoțiți.

Demetrios își întoarse către Rhita fața, ale cărei trăsături trădau geniul, și zâmbi, cu un amestec de încredere și timiditate pe care Rhita îl găsi tulburător.

– Sunt onorat, spuse el.

– Și eu sunt onorată. Sper că n-ați fost... tulburat de călătoria dumneavoastră. Se pare că eu sunt motivul.

– Nu, nu mai poate fi vorba de iritare, spuse Demetrios. Încă nu sunt sigur de rostul meu aici... Am impresia că mergem într-o călătorie lungă, iar regina a cerut personal ca eu să fiu aici. Nu-mi dau seama de ce.

– Pentru că aveți, dintre toți mekhanikoi, ideile cele mai avansate, spuse Oresias. Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés se așteaptă să descoperim câteva minuni și speră ca dumneavoastră să ni le puteți explica, dacă doamna noastră Vaskayza nu va putea.

– Poate, spuse Rhita.

– Ar fi o minune, într-adevăr.

Demetrios dădu din cap cu uimire apoi se uită la cutia în care se afla clavicula.

– E unul dintre Obiecte?

Rhita încuviință. Demetrios avea trăsăturile unui locuitor din Nea Karkhédón, dar pielea îi era mai strălucitoare, mai măslinie. Probabil că avea și ceva sânge din Latiné sau din Aigyptos.

– Îmi veți ierta, cred, umila-mi curiozitate, spuse el. Mekhanikoi de la școala mea au învățat din copilărie despre Obiectele pe care le avea sophé. Să vezi unul în realitate... Părea dornic să-l atingă, dar Oresias dădu discret din cap.

– Sunt încântat să vă întâlnesc, încheie Demetrios, zâmbind din nou. Rhita se uită către ceilalți bărbați din mașină. Era singura femeie de acolo. În expediție mai mergeau doar două femei. Sperase să fie mai multe, dar părerile celor din Alexandreia erau foarte diferite de cele ale oamenilor din Rhodos, cu toată influența Kleopatrei.

Coloana mașinilor cu aburi șerpui prin Brukheion și Neapolis la ivirea zorilor, în trecere pe lângă negustorii și pescarii care mergeau pe jos sau călare pe măgari, către prăvăliile lor. Aerul era aspru, mai curat decât fusese în ultimele câteva zile, lucru care părea să fie un semn bun. Alexandreia fusese renumită pentru aerul ei curat; fabricile din deltă schimbaseră totul.

O dată trecuți de Neapolis și de districtul aigyptian – unde drumul se afla deasupra cocioabelor cu stâlpi de ciment – ajunseră lângă o nekropolis împrăștiată în fața lor, la marginea de vest a orașului, un amestec de morminte cu pietre de marmură, calcar și granit roșu și cenușiu. Nu-i opri nimeni la porțile orașului; influența reginei în poliție era încă puternică.

Soarele era de mult pe cer, când trecură prin orașul morților. Sărăcimea invadase nekropolis cu veacuri în urmă, mutându-se în morminte de familii uitate și alcătuind o structură socială unică, violentă, care devenise prin ea însăși, pentru toți cei de acolo, un mod de viață. Singurul lucru pe care putea să-l facă poliția era să împiedice nekropolis-ul să se mute în Neapolis; cartierul aigyptian era ca un fel de tampon. Totuși, nimeni nu tulbură caravana în drumul ei pe autostrada, plină de bolovani și gropi, care trecea printre morminte.

Și aici, regina își avea legăturile și susținătorii ei.

Dincolo de grămada mohorâtă a ultimelor morminte, din câmp și din iarba veștejită răsări un drum militar, asemeni unui miraj negru. Caravana urmă acest drum până la aerodromos, încă zece schoene către vest. La sosirea lor în aeroport, dimineața se terminase. Rhita simți mirosuri de kerosen și de ulei aduse de vânt și auzi un zgomot continuu, în vreme ce avioanele cu reacție decolau ca să patruleze la granița cu Libya. Prin geamurile de plastic din prelata care acoperea mașina se vedea prea puțin; navele se îndepărtau rapid.

– Am ajuns, spuse Oresias, ridicându-se și întinzându-și genunchii. Demetrios era lângă el, încă nesigur de locul lui.

Caravana se opri pe o fâșie de asfalt, lângă un imens pătrat din beton. Coborând și uitându-se spre stânga, Rhita văzu șiruri lungi de avioane argintii strălucitoare, avioane de luptă care păreau să aibă numai aripi și bombardiere mai mari, în formă de săgeată, purtând însemnele provinciilor Ioudaia și Antiokheia syriană. În fața lor se întindea deșertul de vest, o panglică îngustă de galben deasupra betonului alb și a asfaltului negru. Un avion de luptă trecu la mai puțin de patru sute de brațe deasupra convoiului și ateriză pe pista cea mai apropiată. Rhita ridică mâna în care ținea cutia claviculei și își acoperi urechea stângă, cutremurându-se din cauza zgomotului.

În timp ce se plimbau pe lângă mașină, văzu două nave de transport înghesuite pe platformă, colorate în brun mohorât, cu pete galbene și albe. Păreau oribile și greoaie în comparație cu avioanele de luptă; erau ca niște case zburătoare. De lamele lor lungi, orizontale, atârnau nacelele de mărimea unui om, așezat de fiecare parte, la trei brațe deasupra pământului. Câțiva oameni în costume de zbor roșii și albe stăteau lângă nave conversând, urmărind debarcarea pasagerilor din mașini.

Din spatele următorului vehicul din coloană ieși keltul împreună cu un mic contingent din garda palatului; ea își dădu seama că toți aceștia trebuiau să o apere pe ea.

Își reprimă brusca dorință de a arunca clavicula și de a o lua la fugă în deșert.

Un vânt șuierător ridica firișoare de nisip de pe asfaltul care scârțâia sub tălpi. Privi spre soare, închizând ochii în strălucirea razelor lui.

Era o zi ideală pentru zbor. Sperase să poată fi altfel. Se gândi la sanctuarul lui Athéné Lindia, cu treptele lui de piatră fierbinte în razele soarelui și la apa mării, albastră ca piatra de lapislazuli.

– E timpul să ne îmbarcăm, spuse Oresias. Didaskalos, ajutați-vă studenta, vă rog.

Demetrios îi oferi Rhitei brațul său, dar ea refuză, luând-o înainte cu pași mărunți, ca să-și arate hotărârea.

– Aparatul nostru e cel din dreapta, o îndrumă Jamal Atta.

Oresias își miji ochii și privi peste câmp, la clădirile joase, înșirate printre dunele din sud.

– Așteptăm o primire? întrebă el.

Privirea Rhitei privi în direcția indicată de degetul lui și descoperi în depărtare o coloană de vehicule, cam la o jumătate de parasang de platforma pe care stăteau.

– Nu, spuse Atta cu încordare. Această parte a pistei era a noastră.

– Atunci, ar fi mai bine să ne grăbim.

Demetrios se mută în spatele Rhitei, ca și cum ar fi vrut să o protejeze. Împreună cu keltul, gărzile palatului se alăturară grupului de la intrarea în navă, așezându-se în linie, la ordinul lui Atta. Consilierul militar blestemă de câteva ori, în barbă; își plimba privirile rapid de la lăzile cu provizii care mai trebuiau încărcate la mașinile care se apropiau de ei.

Oresias bătu în peretele de plastic și kybernétés deschise o ferestruică.

– Dacă trebuie, ridici obiectul ăsta de la pământ fără să-ți spun. Să o iei pe ea de aici dacă ajung la noi.

– Am primit un apel prin radio, informă kybernétés.

– Nu trebuia să fie *nici un apel*, îi spuse aspru Oresias.

– Atunci nu cred că așteaptă vreun răspuns, observă calm kybernétés. Toată lumea trebuie să fie îmbarcată cu două minute înainte de a putea decola. Am nevoie de timp să-mi pun lamele în mișcare. Închise fereastra cu zgomot.

Rhita își găsi locul înăuntrul fuselajului îngust, un pătrat din prelată căptușită, întinsă între două bare de fier paralele. Demetrios îi înmână cutia cu placa și o ajută să pună clavicula în caseta ei, la loc sigur, într-o

plasă, deasupra. Zgomotul motoarelor, chiar deasupra capetelor, era foarte puternic, amenințător. Un om din echipaj le dădu căști și le făcu semn să se așeze și să-și încheie centurile de siguranță.

Afară, ultimele rezerve erau încărcate în grabă în a doua navă. Șoferii mașinilor se întoarseră la vehiculele lor, îndreptându-se către șoseaua militară. Rhita se întrebă ce s-ar întâmpla dacă ar fi prinși; cum de intraseră în necazul ăsta? Ce greșiseră?

Își apăsă palmele peste căști și închise ochii. Nu mai zburase niciodată.

Oresias o bătu pe umăr; Rhita deschise ochii.

„Am plecat", schițară buzele lui. Se uită pe fereastra pătrată, aflată în locul ei și cel al pilotului și văzu nacelele estompându-se pe măsură ce lamele se roteau mai repede. Zgomotul părea să-i transforme întregul corp în lichid. Nu mai urinase de ore întregi. Nevoia era intensă. Strânse din dinți.

Cele două nave se desprinseră de pământ și părăsiră pista, accelerând spre nord. Nu vedea soldații rămași în vehiculele din spatele lor. Spera că nu vor trage.

Demetrios, care stătea lângă kelt, în partea opusă, zâmbi, în ciuda feței sale cenușii și a expresiei preocupate. Rhita închise din nou ochii.

Știa că nu va mai vedea niciodată Rhodosul, nici pe Rhamon, nici sanctuarul Athénéi Lindia. O simți ca pe o certitudine absolută, dincolo de orice îndoială.

Pentru prima dată, înțelese cu adevărat prin ce se asemănau călătoriile, a ei cu a Patrikiei. La vremea călătoriei, și bunica ei era tânără; numai cu doi ani mai în vârstă decât Rhita. Nu numai că plecase de acasă, dar fusese purtată în spațiu de rachete, departe de Pământ – către Gaia.

Deci, cine era de vină? Ce ar fi putut face ca să scape de povara aceasta? Rhita se rugă, amintindu-și liniștea și pacea pe care le trăise în umbra sanctuarului Athénéi și, pentru o clipă, se întoarse acolo, în acel loc, având-o pe Athéné deasupra, în hangarul acela din lemn.

Apoi nava se înclină brusc și ea văzu pe fereastră o nesfârșită foaie de oțel, care se întindea dedesubtul ei – oceanul, la sute, poate chiar mii de brațe în jurul lor.

– Ne întoarcem spre est, îi strigă Oresias în ureche. Cred că am plecat fără nici o avarie. Cel puțin nu suntem urmăriți.

– Ce vom găsi la întoarcere? strigă Atta. – Chiar și când striga, vocea lui exprima o mare nefericire. Își smuci mâinile, apoi își frecă tâmplele cu vârfurile degetelor. – Ce s-a întâmplat?

Întrebarea rămase fără răspuns. Așa cum fusese stabilit, nu perturbaseră undele radio, zburând la cinci sau șase parasangi distanță de coastă.

Presiunea din vezică devenise prea mare. Se aplecă, gesticulând către Oresias, cerându-i să-și scoată casca și îi spuse ceva cu voce joasă. Încă nu putea să o audă.

– Am nevoie să urinez, strigă ea.

Exploratorul ridică o sprânceană și arătă în spate, unde un membru al echipajului urina într-un recipient de metal.

– E o perdea acolo.

Rhita încuviință. Nu era prea stânjenitor pentru un fost gynandros – ceea ce Patrikia numea un *tomboy*. Când termină, urmând instrucțiunile de pe recipient, turnă conținutul într-o pâlnie din podea. Probabil că totul se împrăștia în mare, era ploaia ei personală.

Până la urmă, se obișnui cu zgomotul și mâncă dintr-un pachet fructe uscate și alune, potolindu-și setea cu vin diluat cu apă. Unul din cei trei membri ai echipajului împărți tuturor pungi de plastic cu ulei de măsline, spunându-le:

–Pentru sănătatea voastră. Dați-l pe gât.

Rhita se uită la raftul de deasupra să vadă dacă nu i se întâmplase nimic claviculei. Încerca să se convingă că expediția mergea bine și că nu avea nici un rost să simtă vreo părere de rău; oricum, regretele îi stăpâneau toate gândurile. După o oră, starea ei începu să se schimbe. Aproape că se obișnuise cu pulsațiile stomacului, cu senzația că i se ridică și coboară tot timpul. După ce privi pe fereastră și văzu cerul limpede, fără nori, de deasupra coastei – și apoi, departe, la sud-vest, ceața plină de fum de deasupra deltei – lucrurile îi apărură într-o altă lumină și până la urmă chiar se binedispuse. Începu să-i asculte pe Oresias și pe Jamal Atta plănuind, împreună cu kybernétés, cursul de zbor, în timp ce nava era condusă de asistentul acestuia. Sub ei, în dreapta, zbura al doilea aparat, urmându-și precis cursul.

Keltul și gărzile palatului suportau situația cu stoicism, fără să scoată o vorbă. Rhita se gândi că între ei era un fel de întrecere: pierdea cel care dădea vreun semn de neliniște.

Demetrios nu mai era atât de cenușiu, dar nu arăta prea fericit. Rhita se aplecă deasupra spațiului dintre ei și apoi își desfăcu centura de siguranță ca să ajungă mai aproape de el. Bătu în cască și și-o ridică.

– Să facem un concurs, spuse ea șovăitor.

– Ce fel de concurs? strigă el.

– Primul care arată speriat, bolnav sau supărat pierde. – Dădu din cap către gărzi și către kelt, apoi zâmbi. – Jucăm?

– Jucăm, spuse Demetrios întorcându-i zâmbetul. Deși am pierdut deja, spuse el cu tristețe.

– Începem acum. Să ne trezim.

Atta se uită la ei cu vădită dezaprobare.

– Unde suntem? îl întrebă Rhita, strecurându-se lângă grupul celor trei și smulgându-și căștile de pe cap. În acel moment, curajul ei părea nelimitat.

– La vest de Gaza, spuse Oresias. Totul merge excelent. Urmăm drumul lui Alexandros! Avem o oprire la Damaské, pentru alimentare, apoi la Bagdadé, apoi zburăm spre Raki, deasupra Mării Kaspiene, unde vom fi urmați de un avion cu combustibil. Ne vom realimenta în aer, deasupra Republicii Hunnos și, după încă două ore, vom fi la locul dumneavoastră din stepă. Sper că provinciile noastre aliate chiar cred în omagiile aduse reginei.

Zgomotul motoarelor era acum, pentru Rhita, garanția securității personale. Dormi o oră, visând întinderi de nisip, și, când se trezi, descoperi că trecuseră de Ioudaia și se apropiau de Damaské. Nisipul, piatra și crestele munților treceau pe dedesubt ca o enormă prăjitură scoasă atunci din cuptor. Se gândi la caravane, la zile de călătorie, la cei morți de sete, la cei care săpau după apă în vechile fântâni... Simple povești. Era pur și simplu ireal să treci peste toate astea în zbor, ca o pasăre trimisă de un zeu.

Din nisipurile care semănau cu prăjitura scoasă din cuptor răsări o pată verzuie, îndepărtată, ca o picătură de vopsea. Rhita simți mirosurile din Damaské înainte de a vedea orașul; mirosuri de viață și apă, de verdeață, care o făceau să-și ridice capul și să adulmece, așteptând mai mult. Demetrios și Oresias erau adânciți în planurile expediției; mekhanikos afla acum ceea ce nu știuse de la început. Rhita se întrebă cum s-ar fi simțit ea dacă ar fi fost obligată să vină, așa cum fusese Demetrios. „Dar am fost obligată", își reaminti. „Bunica mea m-a ales." Se descotorosi de curelele scaunului și privi pe fereastră.

Damaské se pretindea cel mai vechi oraș din lume. Săpăturile făcute la Jericho în ultimul secol contraziseseră această pretenție, dar Jericho era o comunitate restrânsă, puțin mai mare decât un sat; Damaské fusese oraș vreme de milenii. Era marele centru comercial al Syriei, înconjurat de livezi și câmpuri, cu zigurate din sticlă, oțel și piatră ridicându-se în mijlocul cartierelor evreiesc și horian. Masiva fortăreață persană domina sudul orașului și mai la sud încă se afla aerodromos El Zarra, un aerodrom civil internațional.

Atta se întoarse din cabina lui kybernétés și îi spuse că erau gata să aterizeze în împrejurimile aerodromului El Zarra pentru realimentare.

– Sper să aflu câteva noutăți acolo, dacă voi găsi pe cineva dornic să vorbească. Își scutură mohorât capul prelung.

Aeronava coborî brusc și se apropie de aerodromos până aproape de vârfurile copacilor. În ciuda încordării, Rhita zâmbi, simțind mirosul de curmale și fumul din Damaské. Nu mai fusese în acele locuri dar, dacă avea să mai trăiască, își promise să fie o doamnă umblată prin lume.

Aterizară pe un platou neted din ciment, lângă câteva mașini vechi și uzate, care duceau rezervele de combustibil. Oameni obosiți, plini de praf, se apropiară de cele două aeronave trăgând după ei furtunuri lungi, de culoarea nisipului. Așteptară să se oprească elicile, apoi traseră furtunurile până la câțiva pași de ușile laterale. Oresias deschise ușa și sări jos, urmat de Atta, de gărzi și de Demetrios. Keltul respiră adânc și își scutură capul, ca și cum ar fi vrut să și-l curețe.

Atta vorbi cu cel mai apropiat supraveghetor de pistă, care părea decis să nu spună nimic, concentrându-se doar la montarea furtunurilor și la pomparea combustibilului. Atta se îndreptă către un șofer de camion și păru să aibă mai mult noroc. Când se întoarse, arăta chiar mai dezolat decât înainte, dacă-și putea închipui cineva lucrul acesta.

Rhita veni lângă mekhanikos, iar Atta le spuse ce auzise:

– Nu există nici un fel de comunicare cu Alexandreia; luăm acum combustibil, dar trebuia să mai luăm și hărțile aeriene ale Stepelor de la Centrul Cartografic Syrian, iar de acolo n-a venit nimeni.

– Ce vor să spună prin *nici un fel de comunicare?* întrebă Oresias.

– Ce se aude. Nici radio, nici telefon, nimic, din câte știe șoferul. El este și ofițer și vorbește în permanență cu piloții care vin în aerodromos. În Alexandreia au fost oprite toate zborurile. Singurul care a ajuns aici astăzi este al nostru.

Oresias își prinse în palmă încheietura mâinii și o răsuci nervos.

– S-a întâmplat ceva acolo.

Demetrios îl privi printre gene, curios.

– Ce...

– N-am fost băgați în seamă, spuse Atta. Ne-am luat combustibilul, dar oficialii din Damaské n-au avut vreme de alte amănunte. Asta îmi spune că acum influența reginei s-ar putea să fie mai puțin importantă pentru ei...

Oresias își răsuci încheietura până când aceasta păru că se rupe.

– O lovitură de palat?

Atta dădu din cap, nedorind să facă vreo speculație.

– Noi avem misiunea noastră. Dar ceva s-a întâmplat. Trebuie să fi început chiar înainte de plecarea noastră. Nu putem să transmitem mesaje radio... ne-ar lua o oră sau mai mult să mergem în oraș sau la administrația de pe aerodromos și să instalăm un cablu... – Dădu din umeri. – N-avem de ales. Trebuie să mergem înainte.

Rhita privi spre turnurile și ziguratele din Damaské, dându-și seama că nu-i era teamă; ar fi trebuit să-i fie. Senzațiile amestecate din timpul zborului, plictiseală și veselie, încă o stăpâneau, ca un drog.

– Verificați clavicula, vă rog, îi spuse încet Oresias, în timp ce urcau din nou în navă. Vreau să știu dacă ținta noastră se mai află acolo.

Rhita scoase cutia din plasă, o deschise, atingându-i cu un deget mânerul. Lumea în culori strălucitoare se roti din nou în fața ei și crucea apăru în aceeași poziție, neschimbată.

– E încă acolo, afirmă ea. Oresias se așeză la locul lui, își dădu capul pe spate și închise ochii.

În câteva minute, aeronava era alimentată cu combustibil și gata din nou de zbor. Atta urcă ultimul la bord și trânti ușa cu furie.

– Ce ne facem cu combustibilul pe care trebuia să-l luăm cu noi, în nava de transport? murmură el. Cum ne întoarcem?

DOUĂZECI ȘI TREI

Thistledown

Olmy sosi în cavitatea a patra după o oră de la plecarea din stația de tren abandonată din cavitatea a cincea. Trenul îl purtase peste o întindere de apă argintie, tremurătoare, și îl lăsase la o stație din Northspin Island, în primul cartier, lângă capul de nord al cavității. Evitându-i pe cei câțiva excursioniști de pe-acolo, închirie un minitren, apoi merse zece kilometri până la un cap de linie și apoi până la o pădure groasă de conifere.

În interiorul implanturilor de memorie, izolat de personalitatea lui primară, parțialul nou creat își continua cercetarea, de data aceasta mai precaută, asupra mentalității jartului.

Trei ore mai târziu, stătea sub un sequoia vechi de zece mii de ani; în jurul lui cernea o burniță slabă, adusă de curenți și picioarele i se afundau în lutul vechi.

Oricât de izolat și de preocupat s-ar fi simțit înainte, după lunile în care cercetase psihologii non-umane, nimic nu se compara cu sentimentul de autoexil pe care îl încercase acum. Se gândi la Tapi, care mai lucra încă, pentru examenele lui de încarnare. Își spuse că n-avea să-și mai vadă fiul pentru o vreme, dacă avea să-l mai vadă vreodată; la fel, și în ce o privea pe Suli Ram Kikura. Nu părea posibil ca drumurile lor să se mai întâlnească.

Simțea coaja groasă a bătrânului copac; se întrebă dacă se putea simți înrudit cu arborele. De fapt, nu se simțea înrudit cu nimeni, nici măcar cu ai lui și asta îl tulbura. Era puțin probabil ca regulatorii din implanturile lui să nu funcționeze bine sau ca el să simtă o stare mentală

nesănătoasă. Dar, pentru mai multă siguranță, porni un test al minții sale primare și al regulatorilor din implanturi.

Nu sunt stări improprii, îi spuseră rezultatele.

Mai curând stress dus la extrem și sentimentul pericolului.

Toți acești copaci supraviețuiseră repunerii în rotație a asteroidului, după Separare. Trecuseră prin pierderea temporară a greutății torente de apă, vreme haotică și ani în care nu fuseseră îngrijiți și acum păreau să fie puternici. De ce n-ar putea să se simtă, pur și simplu, încurajat de asta?

„De ce nu pot să simt nimic?"

De dincolo de barierele de siguranță dinlăuntrul implanturilor, veni un zgomot pe care îl planificase. Parțialul său îi trimise un șir de informații care indicau succesul penetrării depozitelor culturale și personale ale jartului. Mai mult, parțialul schimbase cu acesta saluturi precaute.

Olmy se așeză lângă un copac și respiră adânc. Mult mai curând decât se așteptase, începuse un soi de dialog. Pentru moment, jartul găsea un avantaj oarecare în cooperare. Era posibil ca în curând să poată ști câte din memoriile extensibile ale jartului erau reale și câte artificiale; nu părea plauzibil ca jartul să renunțe de bunăvoie la informații despre specia lui. Dar atunci totul devenea ciudat și Olmy încă nu avea nici o idee despre psihologia jartului, despre ce era sau nu era acesta capabil să facă.

Când parțialul își transferă descoperirile către Olmy, acesta, cu ochii deschiși, văzu atât pădurea cât și:

Mari nave ale jarților, de forme prismatice, mișcându-se cu încetineală maiestuoasă deasupra unui segment colonizat al Căii

(revenind în câteva straturi vizuale, dar mult mai ordonate, mai puțin agitate)

și nori mișcători de mașini însoțitoare, în formă de muște și vehicule mișcându-se dinspre navă spre rampe curbate de pe pardoseala Căii.

Luând-o de la capăt, Olmy își dădu seama că sub rampa cea mai apropiată era o imagine inversată a exteriorului unei planete. Încercă să reinterpreteze datele, dar nu reuși; se părea că, măcar în cazul acesta, porțile făcute de jarți nu erau găuri circulare, ci tăieturi în peretele Căii, largi de câțiva kilometri. Ca de obicei, exista posibilitatea ca toate infor-

mațiile primite până acum să fie false, și ca însuși jartul să fie o cursă; o posibilitate de a verifica ar fi fost să-l întrebe pe Korzenowski dacă se puteau face porți alungite în peretele Căii. Chiar dacă erau posibile, alte detalii puteau fi distorsionate...

Altă memorie:

amestec cu alte ființe

(Jarți?Clienți ai jarților?)

într-un lichid dens, verde, viermi argintii mult mai mici trec printre jarți, încolăcindu-se din când în când unul în jurul celuilalt și strângându-se destul de tare ca să se vadă urme pe carnea lor. Câteva din acele ființe amintesc de corpul jartului păstrat în memoria din cavitatea a cincea din Thistledown; alte ființe sunt covoare netede, negre cu pete albe, cu franjuri ondulate, ființe care zboară prin lichid; sau stele de mare cu trei brațe egale, având la capătul fiecărui brat mandibule flexibile, sau degete, sau tuburi incolore din care ies forme nedefinite...

Toate acestea păreau să aibă, ca origine comună, fundul unei mări îndepărtate, de coșmar, iar Olmy nu reușea să înțeleagă ce era cu ele.

Erau și alte imagini, prea multe să le poată vedea pe toate deodată. Fișând aceste descoperiri fără să le mai examineze, se mută la schimbul de saluturi:

Parțial: *(Reluare a memoriilor capturării și un șir de informații semnificând că existența și starea jartului sunt cunoscute.)*

Jart: *Sunt dincolo de îndeplinirea misiunii? Unde este semnul pentru accelerarea datoriei mele?*

Parțial: *Ești dincolo de contactul cu specia ta.*

Jart: *Care este starea frate-tată? Această comunicație se face din cauza unor neglijențe de comandă?*

Parțial: *Starea frate-tată necunoscută. Nici o neglijență de comandă. Ești capturat și ești în examinare.*

Jart: *Recepționat starea personală: capturat.*

Parțialul trimise apoi o lungă listă cu întrebări, care se aflau, deja, în curs de prelucrare. Deocamdată, Olmy avea măcar iluzia unui progres.

Partialul transferă alt șir de informații:

Jart: *Cooperare și transfer de informații despre stare? Înlocuire a neglijenței de comandă și a comenzii?*

Aceasta părea să fie echivalentă cu un soi de predare. Olmy marcă expresiile „accelerarea datoriei" și „neglijență de comandă" și izolă comanda, întrebându-se dacă acestea erau nivele în societatea jarților. Partialul fusese de acord cu condițiile pe care le oferea jartul, supus unor explicații ulterioare. Limitele și metodele merseseră acum, cu barierele încă ridicate și fără dorința de a fi coborâte, exceptând transferul descoperirilor suplimentare și verificările stărilor prin care trecea fiecare.

Olmy își înfundă mâna în lutul de lângă el și privi la crengile copacului de deasupra. Toate sistemele lui de apărare erau delimitate. Era posibil ca jartul doar să se pregătească de alt atac.

Într-un fel, nu credea că totul era atât de simplu. Eșuând în încercarea de a-l ucide sau de a-l supune imediat pe Olmy, jartul adoptase, în aparență, o nouă tactică. Unde putea să ducă, Olmy nu avea nici o idee.

Dar, între ei doi începea un schimb amănunțit.

DOUĂZECI ȘI PATRU

Gaia

Elamite Bagdadé era o ruină reconstruită cu încetineală de nekhemiții mesopotamieni, care se mutaseră spre apus în hoarde blindate, mecanizate și jefuiseră orașul cu douăzeci de ani în urmă, în timp ce Oikoumené era ocupată cu una din nesfârșitele incursiuni libyane de-a lungul propriilor granițe. Nekhemiții nu prea putuseră să stăpânească poporul decadent, dar foarte eficient, pe care îl jefuiseră cu atâta pioșenie în numele zeului lor asupritor și fără chip; i se adresară atunci Kleopatrei, una dintre cele câteva regine de pe Gaia, și îi ceruseră să devină mireasă a lui Nekhem. Cererea era atât de grotescă și de oportună, încât nu putea să fie respinsă; de atunci, Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés era venerată în efigie la Bagdadé, iar banii și asistența tehnică din Oikoumené începuseră să curgă către vechiul oraș. Nekhemiții păzeau granițele cu Republica Hunnos și cu Nordic Rhus.

Jamal Atta credea că era puțin probabil să aibă probleme în Bagdadé și, într-adevăr, după trei ore de zbor din Damaské, ofițerii cu turbane și robe roșii de pe noul aeroport le dădură tot combustibilul de care aveau nevoie, precum și hârtiile teritoriilor kazakh, kirghiz și uzbek din Nordic Rhus. După ce părăsiră Bagdadé, keltul se aplecă, cercetând podeaua și ridică un obiect, zâmbind prostește. Mici statuete de plastic, reprezentând-o pe Kleopatra împreunându-se cu Nekhem, fuseseră aruncate prin ușile aeronavei, o dată cu proviziile.

Rhita luă statueta pe care i-o dăduse keltul. O pipăi gânditoare, fascinată de vigoarea ei barbară. Ignoranți, lipsiți de eleganță, vicioși, cruzi dincolo de puterea ei de înțelegere, totuși cinstiți și plini de viață; Nekhemiții puteau ajunge într-o zi să stăpânească toate pământurile de

mijloc ale vechii lumi. Își dori ca, până atunci, să renunțe la Nekhem. Era un zeu oribil.

Din Bagdadé traversară pământurile lui Nekhem și, grație unui vânt favorabil, ajunseră în două ore la Raki, Raghae pe vremuri, un teritoriu care aparținea tot lui Oikoumené. Raki era un oraș izolat pe o insulă pașnică, dar puternic fortificată pe toate marginile sale. Acolo, Oresias află de la un inspector militar de pe aerodromos că nu sosiseră vești din Alexandreia și că escortele lor de transport – o aeronavă cu combustil și un vechi avion cargo care urma să fie abandonat – erau gata să-i însoțească din punctul acela.

Acum începea incursiunea pe un teritoriu cu adevărat periculos. Cu cinci sute de ani în urmă, persanii și cetățenii Oikoumené din Europa fuseseră izgoniți spre vest și apoi către mări – Marea Priddeneiană și Marea de Mijloc – de alanoi și hunnoi, popoare nomade care supuseseră triburile teutonice, transformând totul într-o mare națiune de războinici rătăcitori. Imperiul se întindea din Galeia și Kimbria până la marile ziduri din Chin, cel mai mare imperiu pe care îl cunoscuse lumea și cel mai fragil. În cincizeci de ani, imperiul dispăru ca un vis de sânge și fum, iar skythianii și Nordic Rhus se mutaseră în acele locuri. Alanoii și avarii se așezaseră, până la urmă, la est de Marea Kaspiană, iar hunnoii la nord și la est de ei. Timp de o mie de ani, aceste teritorii se tot schimbaseră, dar își păstraseră formele de bază, până la sosirea piraților și jefuitorilor care amenințau Hellasul: oamenii din Aigaian Turkmenoi.

Turkmenoii își găsiră, și ei, colțul lor, mutându-și acțiunile pirateresti spre Marea Kaspiană – dincolo de teritoriul muntos dintre republicile altaice, peste care zbura acum aeronava. Turkmenoii nu recunoșteau pe nimeni de stăpân, nimeni nu era mai presus de ei. Trăiau izolați și încercau să se împotrivească intruziunilor din lumea exterioară. N-ar fi avut nici o milă pentru avionul care ar fi fost forțat să aterizeze; dar turkmenoii nu aveau asemenea arme.

Rhita privea sutele de mile pe care se întindeau crestele stâncilor de sub ei și se simțea mai sigură ca niciodată. Înțelese cât de schimbătoare sunt gândirea și istoria oamenilor, contradicțiile dintre culturi, la fel de greu de descris ca și vârfurile și trecătorile de piatră peste care trecea și i se părea că oamenii nu împărtășeau un singur adevăr. Asta însemna fie că nu exista un singur adevăr, fie că oamenii aveau să se omoare între ei pentru a-l găsi... Oricum, era deprimant să se gândească la asta.

Exaltarea care o cuprinsese în urmă cu câteva ore se transformase în neliniște. Era obosită; somnul pe aeronavă nu era odihnitor, în nesfârșitul zgomot al motoarelor. O durea din nou stomacul; nu simțea că ar fi trebuit să mai mănânce și totuși îi era foame. Nu se plângea de nimic, dar zborul o ducea înainte, fără încetare...

Realimentară din nou în aer, deasupra graniței de nord-est a turkmenoilor. Metoda era interesantă, atât cât putea ea să vadă. Avionul cu combustibil viră, îndepărtându-se de grupul lor și se întoarse la Raghae, lăsând nava cargo să-i escorteze. În ciuda neliniștii, trebuiau să admită că expediția se desfășurase normal, până în acel moment.

Împotriva propriei voințe, gândurile Rhitei zburau către casă. Nu avusese niciodată vreun fel de opinii despre Oikoumené; se aflase mereu în același loc, părea nemuritoare. De când se născuse, nu avusese parte de nici un dezastru de proporții atât de mari, încât să-i afecteze lumea. Totuși, Rhodosul se bucurase de pace doar optzeci de ani. În copilărie, se scăldase în craterele mari de pe dealurile din jurul Rhodosului, umplute cu apă de ploaie, găuri făcute de explozii în timpul bombardamentelor de care nu-și mai amintea aproape nici unul dintre cei care erau în viață. Dar acum, dacă regina însăși era în pericol...

Întreaga Oikoumené putea să-și schimbe înfățișarea. La întoarcere, acest cămin poate nu i-ar mai fi oferit siguranță. Rhita se agita în locul ei, gândindu-se la război, la răzvrătire și moarte.

Munții de sub ei lăsară loc unor câmpii de culoare ocru, cu dealuri rotunde, sterpe și promontorii de piatră. Ocrul deveni verde pătat, cu lungi panglici de râuri.

– Am trecut de marginile de sud ale Republicilor Hunnos și Alanos, spuse Oresias, întorcându-se de la locul lui din față.

Pentru douăzeci de minute, zburară aproape de nivelul solului. Mai ales Atta părea să se simtă nenorocit, dând din cap și frecându-și în disperare mâinile de genunchi, așteptând să fie detectați de vreun turn de observație din Nordic Rhus, Uzbek sau Kazakh. Nu apăru însă nici un semnal; în aparență trecuseră fie pentru că nu fuseseră văzuți, fie pentru că semnalul fusese prea mic pentru a fi luat în seamă.

– O oră, spuse Oresias.

Motoarele bâzâiau și vântul sufla prin găurile din carcasa aeronavei. Rhita încercă să adoarmă din nou, dar reuși numai să închidă ochii, nu să și evadeze din realitatea care o înconjura. Simțea dureri peste tot din cauza tensiunii și pentru că încerca să-și ascundă agitația. Bărbații stăteau încremeniți ca niște statui, stoici, cu fețe împietrite, înclinându-se

înainte și înapoi, după cum manevrau avionul, sau când acesta nimerea într-un gol de aer.

Cum putea fi, în același timp, atât de neliniștită și atât de obosită? Ar fi putut chiar să moară fără ca momentul morții să o impresioneze... Oare moartea – și-o imagina ca pe un imens șarpe negru, cu cranii în loc de dinți – s-ar da înapoi în fața unei victime atât de reci și calme? Legile morții îi ocoleau, oare, pe cei nepăsători?

Privi pe fereastră. Privi spre soare. Folosi din nou vasul din spate, îl vărsă, de data asta deasupra stepelor. Se așeză din nou. Ascunsă în ea însăși.

– Cât de aproape suntem? o întrebă Oresias.

Ea reușise să adoarmă și avusese visuri ciudate. Rhita își frecă ochii și apoi strânse clavicula. Globul apărea acum mult mai mare și tăietura de pe suprafața lui era mult mai scurtă, cu simboluri din ce în ce mai ciudate, cu forme abstracte strălucind pe lângă tăietură, fără vreo explicație. Apoi coborî spre stepă; crucea era tot acolo, roșie, vibrând.

– Lăsați-mă să stau în față, spuse Rhita. – Îi făcură drum către cabina lui kybernétés, și asistentul îi dădu locul său. Apucă iarăși clavicula, simțindu-i răspunsurile, și se uită peste ierburile nesfârșite din fața sa. – Jos, vă rog, spuse ea.

– Cât de departe? întrebă kybernétés.

– Încetiniți și coborâți la... o sută de brațe? Mai puțin?

Privi înapoi către Oresias.

– O vom vedea? întrebă el.

– Nu știu. S-ar putea să nu fie largă... Dar voi ști când vom ajunge.

Cele două aeronave încetiniră și coborâră, în timp ce avionul cargo descria cercuri largi deasupra lor, la interval de câteva minute, cât timp dură căutarea. Rhita se concentră asupra nivelului stepei, încercând să stabilească un acord cu ceea ce simțea în claviculă... un exercițiu nu neapărat necesar, așa cum se dovedi curând.

– Aici, spuse ea. Opriți aici. Clavicula îi transmise, pur și simplu, nu putea să-și dea seama cum, că erau deasupra locului. Nava trecu peste țintă, iar Rhita îi îndrumă înapoi, până când amândouă avioanele se opriră la o sută cincizeci de brațe unul față de celălalt, locul întinzându-se dedesubt, acum ușor de recunoscut: o luncă roditoare plină de iarbă, de o parte și de alta a unei mici albii noroioase. Rhita nu vedea poarta cu ochii, dar clavicula îi spunea poziția precisă.

– Să aterizăm, îi spuse Oresias lui kybernétés. Acesta vorbi cu partenerii de pe cealaltă aeronavă și apoi coborî pe lungimea ultimelor

brațe, atingând iarba cu o ușoară lovitură, căci lamele aparatelor provocau valuri care se împrăștiau și se ciocneau între ele.

– Opriți motoarele, spuse Atta în spatele lui Oresias. Ne trebuie liniște. Am venit aici ca o turmă de diavoli beți. N-are nici un rost să mai continuăm așa.

– Acolo e vreun loc pentru navă? o întrebă Oresias pe Rhita.

Pentru o clipă, ea nu înțelese – de unde avea să știe? – apoi își aminti că putea întreba clavicula. Din ce îi afișă aparatul, trecu peste peisajul simplificat și căută o suprafață netedă, neaccidentată, lungă de câteva stadii, pe care putea să aterizeze aparatul.

– Câteva sute de brațe spre nord-est, spuse Rhita. Pare neted, dar s-ar putea să aibă câteva găuri... s-ar putea să fie mai greu.

– Din ce direcție intrăm acolo? întrebă Oresias.

– Avionul ar trebui să zboare dinspre nord. O vor vedea – e destul de largă.

– Urează-le succes. – Oresias îl instrui pe kybernétés, transmițându-i mesajul Rhitei. – Putem ieși fără probleme?

– Nu văd de ce nu, spuse Rhita, deși tremura. Era tulburată, căci nu văzuse încă poarta cu ochii ei. Nu putea spune nimic despre poartă, în afară de locul în care se afla.

Poate că, de fapt, acolo nu e nimic.

Ușile fură împinse și înăuntru pătrunse un curent rece și curat de aer. Mirosea a iarbă ca într-o iesle pentru cai. Mai era un miros, poate de pământ umed.

Dintr-un orizont într-altul, stepa se rostogolea, sigură de sine, ignorându-i pe oameni, singura ei grijă fiind doar fecunditatea-i de vis. Era cel mai bogat pământ de pe Gaia, dintre ținuturile unde se găsea apa. Spre apus, soarele curat, galben-portocaliu, mai avea jumătate de ceas până să coboare dincolo de orizont. Cerul era limpede, fără nori; tivul albastru al rochiei lui Athéné se întindea peste lume, cu câteva stele strălucitoare, sau poate planete, fulgerând pe acest întins, stropi de lumină din cutia de machiaj a lui Aphrodite.

Avionul cargo cobora la două stadii depărtare, urmat de avionul cu combustibil; zgomotul motoarelor era mai mult decât necuviincios în acest calm, în această întindere de câmpii.

Toată expediția se opri, sub elicile, nemișcate acum, ale navelor și toți priveau în josul văii line, către albia secată a râului. Ajunseseră la destinație, fără prea mari greutăți. Judecând după fețele lor, nimeni nu se aștepta ca această situație să continue. Atta încă se uita în depărtare,

de-a lungul liniei orizontului, cu o sprânceană groasă ridicată în semn de îndoială.

Keltul stătea lângă Rhita, cu arma pregătită. Celelalte gărzi veniră după câteva clipe, în grabă, cu fețele lipsite de expresie. Păsările din jurul lor se întoarseră în iarbă, mici grămăjoare de pene, timide și curioase.

Rhita își ridică aparatul.

– E aici, spuse ea. Înghiți în sec. Am să mă duc acolo jos și am să mă uit la ea. Nu vine nimeni cu mine... în afară de el. Îl arătă pe kelt. Ar fi fost o gravă insultă pentru gardianul ei dacă l-ar fi ținut departe, în timp ce ea s-ar fi îndreptat către o primejdie.

Demetrios păși în față, încă palid din cauza chinurilor pe care le îndurase în timpul zborului.

– Aș vrea să merg și eu cu dumneata, spuse. Sunt aici ca să-mi fac o părere despre ceea ce vom vedea... N-are nici un rost să stau degeaba.

Rhita era prea obosită și prea nervoasă ca să se împotrivească.

– Numai Lugotorix și dumneata, atunci, spuse ea, sperând să nu mai apară și alți viteji voluntari. Nu mai apăru nimeni. Oresias și Atta se opriseră lângă mal, cu brațele încrucișate, înconjurați de echipajele navelor, de kybernétés și de alți membri ai expediției, în timp ce Rhita, keltul și Demetrios coborau povârnișul lin, către fundul albiei.

Independent de voința ei, Rhita ridică clavicula într-o poziție mai bună și o ținu înaintea ei. Văzu poarta pe ecran, ca un cerc roșu, la cel mult cinci brațe în fața lor.

– E aproape? întrebă Demetrios.

Rhita arătă cu degetul.

– Acolo. În sfârșit deslușì cu ochiul liber o lentilă aproape invizibilă la aproape opt brațe distanță de sol. Deși părea liniștită, Rhita se simțea încă înfricoșată.

Clavicula îi spuse lucruri pe care le înțelese cu greu, așa că îi ceru să repete. Fără cuvinte, află, din nou, că aceea era o poartă incompletă, care avea nevoie de foarte puțină energie pentru a se menține; era o poartă-test, prin care puteau fi aruncate probe și luate eșantioane. Pentru orice ar fi depășit mărimea unei mâini, nu era destul de largă și, oricum, în acea clipă nu era deschisă pentru trecere.

Îi spuse lucrurile acestea lui Demetrios. Se plimbară împreună în jurul porții, cu capetele înclinate, în timp ce keltul stătea la câteva brațe în urmă, cu arma pregătită.

Pot să deschid poarta chiar eu? întrebă Rhita.

Clavicula îi răspunse că exista o posibilitate ca poarta să fie deschisă din acea parte, dar că o asemenea acțiune ar alarma, fără îndoială, pe oricine sau orice ar supraveghea poarta.

Știi cine a deschis-o pe asta?

Nu, spuse clavicula. *În acest stadiu, porțile seamănă destul de bine între ele.*

Rhita se întoarse către Oresias și către Atta.

– Nu-i destul de mare ca să trecem. Dacă încerc să o lărgesc, oamenii de pe partea cealaltă vor ști că suntem aici.

Oresias se gândi o clipă, apoi i se adresă în șoaptă lui Atta:

– Ne vom gândi la asta peste noapte. Veniți la navă. Așezăm tabăra.

Soarele coborâse deja sub linia orizontului, iar cerul de deasupra câmpiei se întuneca repede. Rhita se uită prin lentila porții, văzând prin ea o stea apoasă, distorsionată și dădu din cap către Demetrios.

– Să mergem.

Peste avioane fuseseră aruncate plase de camuflaj, care le făceau să arate ca niște coline pline de iarbă; nu era o deghizare prea bună, ținând cont de cât de neted era totul în jur, dar era mai bine decât nimic. Oresias și Atta se întâlniră cu kybernétés de pe avionul de marfă, în timp ce se ridicau patru corturi mari. Rhita le asculta planurile pentru a doua zi din colțul ei, unde stătea așezată pe o pernă de iarbă căptușită cu o foaie de cort. În acel colț al cortului, în jurul luminii se agitau gâze și fluturi. Era obosită; cu greu putea să-și țină ochii deschiși, dar nu putea să adoarmă. De la bucătăria de campanie, Demetrios îi aduse o gamelă cu supă și ea o sorbi, întrebându-se mereu în sinea ei: „De ce aici? De ce să deschidem o poartă aici?" Cine ar fi putut să o urmeze pe Patrikia pe această Gaia? Cine ar fi vrut să o urmeze?

În ultimele două zile nu mai fuseseră mesaje pe teukhos. Totuși, în seara aceasta răsuci comutatorul și văzu iarăși cuvintele bunicii. Deci, nu fusese nici un fel de vrăjitoare; încă îi dădea sfaturi Rhitei în legătură cu politica din Alexandreia, o lume ale cărei intenții și scopuri erau acum pierdute pentru nepoată. Rhita citi mesajul, lung de data aceasta, și închise ochii, oarecum ușurată; pentru o vreme avusese senzația că Patrikia se uită peste umărul ei, acuzând-o, de fiecare dată. Acum era evident că, totuși, sophé fusese muritoare.

Obosită, Rhita închise ecranul, îl împachetă în punga din piele de capră și închise lanterna cu kerosen. În alte părți ale cortului era liniște. Afară, vântul slab al zilei se oprise, iar stepa era învăluită în liniște deplină; la mii de stadii în jur totul era pustiu.

DOUĂZECI ȘI CINCI

Thistledown City

Simțind pur și simplu nevoia să se amuze, Lanier rearanjă decorul apartamentului său de sub domul Nexus. Se plimbă din cameră în cameră, îmbrăcat în costum de gală, dând instrucțiuni. „Polinezian", spuse în sufrageria care era austeră, clasică, desenată în linii drepte. Proiectoarele decorului căutară în memoriile care păstrau perioade și stiluri, apoi produseră o sală de ceremonie luminată de torțe și de un cămin, acoperită cu rogojini din *tapa*, albe și brune, printre care se aflau vase de lemn. Zidurile erau construite din stâlpi de palmier și erau acoperite de țesături din iarbă și frunze de palmier.

– Foarte bine, aprobă Lanier. Amuzându-se cu asemenea nimicuri, simțea că își putea liniști micul său eu ofilit sau, cel puțin, îl putea aduce într-o stare mai bună.

Cândva, cârmuitorii puternici – senatori, miniștri prezidențiali, chiar președinți – locuiseră în aceste apartamente. Camerele fuseseră goale timp de secole, după ce se produsese exodul de-a lungul Căii, iar acum erau folosite doar pentru ocazii de protocol.

Korzenowski plecase să facă aranjamentele pentru conferința completă Nexus; Mirski se afla în apartamentele sale, identice cu acestea; Lanier nu avea altă ocupație decât gândurile lui. Se simțea a cincea roată la căruță. Era bătrân, dacă asta conta; nu înțelesese niciodată niște probleme ca acestea. Totuși, nu vorbise cu nimeni despre rezervele pe care le avea, iar asta îl îngrijora chiar mai mult. Asta însemna că, până la urmă, câinele administrativ din el începea să roadă osul pe care i-l vârâseră alții cu forța între dinți. Nu asta își dorea, voia odihnă, nu provocări și aventuri care să-i răsucească mințile. Voia...

Fără să-și ducă până la capăt gândul, Garry Lanier își dădu seama că voia să fie *mort*.

Cu ochii larg deschiși, se așeză pe prima treaptă a scării ce ducea în sufragerie (scară săpată în rocă vulcanică, așa înțeleseseră proiectoarele). Se simțea ca și cum inima i-ar fi bătut în salturi. Totdeauna dornic să-și ascundă sentimentele față de el însuși, nu se confruntase niciodată direct tocmai cu adevărul acesta personal.

Un sfârșit pentru viață și pentru experiență. Acceptarea pentru restul alegerii finale. Reconfirmare a faptului că oricare ar fi fost progresele medicinei și tehnologiei, viața poate sfârși în întuneric și liniște, cel puțin pentru el.

Lanier trăise mai multe lucruri neobișnuite decât era în stare să-și amintească; o mare parte din memoria lui era înnegurată de lipsă de înțelegere. Ar fi putut petrece un secol cercetând ce văzuse și apoi să fie doar cu puțin mai înțelept; așa că mai bine să arunce tot și să adoarmă pentru totdeauna.

Acceptarea unor asemenea lucruri îl șocă însă. Își frecă obrajii scobiți cu degetele lui lungi, încă puternice, și își repetă de câteva ori această revelație interioară, savurându-i amărăciunea. Oricum ar fi fost în toată viața lui, laș nu fusese în nici un caz; totuși, acum, asta nu însemna nimic față de dorința lui de a părăsi totul.

Heineman nu voise așa ceva. El acceptase ideea morții, dar se bucurase de viață și supraviețuise tot atât de multor traume ca și Lanier; poate chiar mai multora. Spiritul Lenorei Carrolson era intact: ea încă avea vitalitate, avea un scop în viață. Iar Karen savura atât de mult viața, încât refuza să se gândească la moarte, amânând acea zi cu ajutorul tehnologiei de pe Hexamon.

Nu era de mirare că el și Karen avuseseră drumuri diferite. Ca și Lenore, ea nu se blazase de tot ce văzuse, și văzuse la fel de multe ca și el. O plânsese pe fiica lor, la fel de îndurerată ca și el – durerea făcuse ca totul să fie și mai greu, amestecându-se acolo și o imposibilă speranță... că ar putea să descopere într-o zi implantul Andiei. Atunci, unde greșise?

Vocea camerei anunță un vizitator la intrarea principală. Lanier gemu; sperase să aibă timp să rumege toate acestea, înainte de a-și întâlni semenii, dar degeaba. Acum nu putea să-i alunge pe vizitatori. Merse către intrarea principală a apartamentului, un pod de oțel lung de cinci metri și lat de doi, suspendat într-o sferă de cristal meteoric, goală

pe dinăuntru. O bucată de cristal se mișca în capătul celălalt al podului. Pavel Mirski stătea acolo, cu obișnuitul lui zâmbet amar.

– Deranjez?

– Nu, spuse Lanier, speriat de normalitatea și consistența acelei imagini mai mult decât de orice altceva. „De ce, măcar, nu se îmbracă precum un zeu? Cu un trăsnet sau două licărind în păr..."

– De obicei nu dorm și mă plictisesc doar să caut informații... Am nevoie de companie. Nu vrei să stăm împreună?

Lanier încuviință din cap, destul de încet. „Sigur că trebuie să se plictisească. Până și bibliotecile incredibile de pe Stâncă i s-ar părea copilărești... nu-i așa?"

– Cred că nu mi-am cerut scuze că te-am deranjat, așa e?

– Cred că ți-ai cerut, spuse Lanier. „Sigur nu-l poate înșela memoria?"

– Se poate. – Mirski zâmbi din nou și trecu podul, depășindu-l pe Lanier. – Sunt spațioase apartamentele astea și, totuși, nu cred că sunt mult mai luxoase decât cele în care locuiesc oameni obișnuiți. Mă înșel cumva? Tehnologia i-a făcut egali, în sfârșit, pe cei conduși cu cei care conduc.

– Locul e prea bogat pentru gusturile mele.

– Sunt de acord, spuse Mirski, în vreme ce treceau prin rotonda de primire, pe sub un dom ce reda cerul așa cum era văzut la polul nord de pe Thistledown. – În clipa aceea era lună plină, vizibilă în întregime, iar lumina ei le arunca umbre sub picioare. – Totuși, acesta e un efect frumos, nu?

În acel moment, Mirski părea mai mult un copil. Mai spontan, mai jucăuș, totuși stăpân pe sine.

Lanier îl urmă pe Mirski în micul salon al apartamentului, o cameră fără vreun stil anume. Rhusul încercă un scaun deosebit, neutru, care nu poseda amortizoare de tracțiune sau alte efecte de câmp. Îi montă amortizoare și dădu din cap cu tristețe prefăcută.

– Eram într-o stare de nedescris când am plecat din locul ăsta, de pe nava asta, spuse el. Mi-am pierdut mult din personalitate, sau așa am crezut... Eram într-o confuzie prea mare. Totuși, un lucru mi-l amintesc clar.

Lanier tuși. Privirea fixă a lui Mirski era descurajantă.

– Am toată admirația pentru dumneata. Am descoperit că ai o forță incredibilă. Ai trecut prin toate astea, de la bun început, și n-ai... cedat?

Lanier dădu încet din cap, fără să nege că își păstrase mintea întreagă.

– Au fost timpuri grele.

– Cele mai grele. Aproape că nu-mi vine să cred că sunt aici, acum, scăpat de timpurile acelea, de împrejurările acelea. Dar în seara asta simt nevoia să vorbesc și vreau să vorbesc mai ales cu dumneata. Noi doi nu semănăm prea mult, ar putea spune lumea, dar eu văd multe asemănări.

Fața lui Mirski deveni inexpresivă.

– Nu ești entuziasmat. Mă tem că ai ajuns la capătul frânghiei.

Lanier izbucni în râs.

– Ah, zise el. Câtă dreptate ai.

– Când un om ajunge la capătul frânghiei, cade.

– De fapt, se spânzură, spuse Lanier. Ăsta-i clișeul.

– Dar un câine, când ajunge la capăt, mușcă frânghia și e liber.

– Vechi zicale rhusești?

– Nu prea, răspunse Mirski, pe același ton neutru. De fapt, nu-l privea pe Lanier, deși stătea foarte aproape de el. Ca partener de discuție, părea să fie un fel de budincă în care puteai să cazi, ca să trăiești o viață de vanilie și să dormi. Dorința de a face mărturisiri devenea tot mai puternică.

Lanier stătea lângă el, încercând să-și reînvie acel fluid al tinereții sale, doar ca să nu fie depășit de acest avatar. Competiția nu era practică, dar...

– Bine, spuse el. Sunt obosit. Am trăit prea mult. Dumneata ai trăit și dincolo de universul nostru, dar nu ești plictisit sau obosit.

– Da, dar am fost obosit și plictisit în feluri pe care acum nu le mai pot înțelege clar. Obosit de eșec. Noi, cei care am coborât de-a lungul Căii, am eșuat în mod lamentabil, iar asta ne-a costat în așa măsură... ei bine, ne-a costat enorm. Suntem speriați. Lucrul pe care l-am suferit ar putea fi numit doar pierderea eului și numai asta e destul să ne aducă aproape autoexistența. Când exiști înconjurat de Nimic, pierderea eului e ca pierderea sângelui. Aproape că am fost secătuiți. – Mirski se opri; își ținea mâinile pe coapse, cu degetele răsfirate, ca și cum ar fi vrut să-și verifice unghiile dacă nu sunt murdare. Întrebă, aproape timid: – Ești curios să știi ce sunt acum?

– Toți suntem curioși, spuse Lanier, iarăși cu voce joasă, ca și cum n-ar fi vrut să tulbure încântătoarea amabilitate a lui Mirski.

– Aproape că m-am întors la vechiul meu sine. Uneori nu sunt stăpân pe toate însușirile mele, nu le știu pe toate și asta se întâmplă atunci când ceea ce trebuie să fac depășește puterea de înțelegere a eului meu cel vechi.

Lanier își ridică sprâncenele, neînțelegând nimic. Mirski continuă, fără să se gândească prea mult:

– Dar ajunsesem să vorbesc despre tine și să-ți spun de ce m-am întors la tine. Trebuie să-ți plătesc o datorie. N-am putut să scap de ea, chiar dacă am trecut prin atâtea timpuri și spații. În câteva din formele pe care le-am avut, datoria nu m-a deranjat, pentru că tot trecutul îmi fusese ascuns, ca o carte veche, necitită. Dar când am știut că mă voi întoarce la eul meu cel vechi, datoria a ieșit la suprafață.

– Nu știu nimic despre vreo datorie. Lanier simți crescând nu un impuls, ci o izbucnire, o explozie. Dorea să-și țină capul, ca nu cumva să explodeze.

– O datorie simplă. Simt nevoia să-ți mulțumesc.

În ochii lui Lanier apărură lacrimi, nechemate, nedorite.

– Ai fost cinstit. Ți-ai făcut doar datoria și n-ai așteptat mulțumiri. Dumneata ești motivul întoarcerii mele. În orice împrejurare poate exista un mic cristal de bunătate, de cinste, de sensibilitate. Pe Stâncă, dumneata ai fost cristalul acela.

Lanier își dădu capul pe spate, sprijinindu-l de scaun, cu lacrimile curgându-i pe obraji. Dacă i-ar fi stat în fire, ar fi suspinat. Își reținu acele spasme și totuși se simți ușurat.

– Sunt doar niște simple mulțumiri, reluă Mirski.

Era incredibil, dar de când lucrase la restaurare, nu-și amintea de nimeni care să-i fi mulțumit. Nici măcar de Karen, prea apropiată de el ca să-i înțeleagă nevoia aceea. Își sacrificase și viața pentru oamenii pe care îi condusese și cărora le purtase de grijă, din cauza felului său de a fi – autosuficiență încrezătoare – nu primise mulțumiri din partea nimănui sau nu și le putea aminti. Poate nu fusese niciodată în situația de a primi mulțumiri. Eliberarea pe care o simțea acum era ca dezvăluirea unei primăveri care nu-i lăsa inima în pace.

Ridicându-și capul, privi fața încețoșată a rhusului, stânjenită și recunoscătoare în același timp.

– Ți-am fost dușman, reuși el să murmure. Își atinse fața și fu surprins să descopere piele bătrână, moale și inertă.

Mirski plescăi din limbă, uimitor manierism pentru un avatar.

– Să ai un dușman cinstit e o binecuvântare nemăsurată, spuse el, ridicându-se. Ți-am tulburat odihna. Am să plec.

– Nu, zise Lanier, ridicându-și brațul. Nu. Te rog. Chiar am nevoie de o discuție cu dumneata. Frica și invidia pe care i le treziseră omul acesta se transformaseră, într-o clipă, într-un fel de dragoste, o reîntoarcere a unor sentimente pe care nu le-ar fi putut încerca în urmă cu patru decenii. O dată cu sentimentele acestea, îi veni brusc și o tulburare, o grijă aproape dureroasă pentru Karen. Ce făcea acum? Simțea nevoia să stea de vorbă cu ea. Pielea... atât de bătrână!

– Rămânem? Acum pare să fie destul timp, pe care mai târziu s-ar putea să nu-l mai avem.

Mirski încuviință din cap și se așeză din nou, cu mâinile împreunate și cu coatele sprijinite pe genunchi. Calmul îi dispăruse.

– Poate că avem nevoie amândoi să ne reîmprospătăm memoriile, zise Lanier. Am vrut să-ți spun cât de obosit mă simțeam, dar acum nu mai sunt așa.

Mirski dădu din mână cu nonșalanță.

– Spune-mi, ce s-a întâmplat după evadarea mea?

– Mai întâi aș vrea să-ți pun o întrebare... O mie de întrebări!

– Nu pot răspunde la o mie de întrebări, zise Mirski.

– Atunci, la una sau două.

Mirski încuviință cu oarecare scepticism.

– Prezentarea pe care ne-ai făcut-o... era atât de multă putere acolo. Ne-ai spus că vor lua – că iau – galaxii întregi ca să le transforme, ca să le distrugă... Galaxii fără viață?

Mirski zâmbi.

– Bună întrebare. Da. Născute moarte, ai putea spune... Uriașe, umplute cu prea multă energie, oricum, ajungând să ardă pe dinăuntru sau să se prăbușească repede în stelele înghețate din centrul lor... Le-ai putea numi găuri negre. În galaxiile acelea nu vor supraviețui nici viața, nici ordinea. Mintea Finală le accelerează și le controlează moartea.

Lanier dădu prostește din cap, prins de povestire, și își umezi buzele uscate.

– De ce nu ne forțează, dacă au atât de multă putere? Să trimită un fel de armată, cu oameni ca tine, sau... ceva mai puternic.

– Nu e o cale subtilă. Nu ar fi just.

– Și dacă dați greș?

Mirski ridică din umeri.

– Chiar dacă dăm greș.

– Ce se va întâmpla... de acum până la sfârșitul timpului? Și iată-l devenind foarte sincer; îl stăpânise interesul pentru viitorul reînnoit și cu el venise curiozitatea.

– Îmi amintesc numai lucrurile de care am nevoie. Dacă mi-aș fi amintit mai mult, n-aș fi avut voie să-ți spun... să-ți spun totul.

– Cât a mai rămas – până la sfârșit?

– Timpul înseamnă din ce în ce mai puțin în acea parte a istoriei..., spuse Mirski. Dar se poate face o estimare, se poate spune o cifră aproximativă, nu prea departe de adevăr. În jur de șaptezeci și cinci de miliarde de ani.

Lanier clipi, încercând să asimileze o asemenea cifră.

Mirski dădu din cap cu tristețe.

– Îmi pare rău. Nu vreau să-ți dau răspunsuri evazive, dar acum nu pot să apară dezvăluiri mai clare. Poate mai târziu... mult mai târziu, când ființele vor intra în comunitățile acelea...

Tremurând, Lanier dădu din cap.

– Bine, spuse el. Dar încă mai sunt curios. Ceilalți, probabil, sunt și mai curioși decât mine. Chiar oamenii pe care trebuie să-i convingi.

Mirski încuviință, cu o figură crispată.

– Acum, Garry, aș avea și eu niște întrebări. Putem vorbi despre ce s-a întâmplat după ce au plecat cei din periferiile geshel?

– Începând de când?

– De la întoarcerea pe Pământ.

Lanier se gândi, găsi un punct de plecare și își începu mărturisirea abia după ce îi trecuse nevoia de mărturisiri.

DOUĂZECI ȘI ȘASE

Gaia

Păsările cântau, iar în aer mai era și altceva – ceva electric. Rhita își dădu jos păturile și ciuli urechea la bărbații care se mișcau prin cort mormăind. Își frecă ochii, alungând somnul; abia acum își dădea seama că fusese obosită și încordată până peste poate. Pentru o clipă, se abandonă confortului pe care i-l oferea patul, refuzând să își asculte instinctele. Apoi ceva explodă, nu departe de cort, și ea se ridică, mai întâi în genunchi, apoi în picioare, îmbrăcată numai într-o lenjerie ponosită. Aerul trosnea, vântul bătea în peretele exterior al cortului. Câțiva bărbați urlau ordine și întrebări. Demetrios ridică marginea ușii cortului, o privi cu îngrijorare și spuse, aproape cu asprime:

– Furtună. Râuri întregi se pot prăvăli peste noi în orice clipă.

– Asta ne mai lipsea! Sări în pantaloni, deloc jenată că el o vede. De fapt, momentul i se părea chiar amuzant; mai curând privirea estimativă de dinainte, decât politețea, îl făcură pe Demetrios să lase ochii în jos.

– E distracția mai mare, admise el, de data aceasta întors cu spatele.

Rhita își trase cămașa peste cap și își încheie jacheta, apoi se aplecă să-și pună ghetele, încheindu-și-le repede. În câteva secunde era complet îmbrăcată.

Fugi pe lângă Demetrios, trecu prin spatele unui kybernétés și al unui soldat și ieși în zona acoperită dintre două secțiuni ale cortului.

Oresias și Jamal Atta se aflau pe marginea râpei, Oresias cu mâinile în șolduri, Atta vorbind în microfonul unei stații mobile montate pe spatele unui soldat. „Ce s-a întâmplat cu liniștea radio?" se întrebă Rhita. Prin ușa cortului, Demetrios veni în spatele ei, tocmai când stropi

mari de ploaie îi împroșcară fața și mâinile și îi întunecară țesătura hainei. Atta își ridică mâinile și dădu din cap: era ultima lovitură, mai mult decât ar fi putut suporta orice ființă omenească.

Cele două nave păreau să se îndoaie sub ropotul ploii; lamele elicelor erau aplecate până aproape de nivelul ierbii. Soldații stăteau în calele avioanelor; fumul se ridica din câteva pipe lungi, în timp ce ei priveau absenți potopul care creștea cu fiecare clipă. Oresias dădu microfonul soldatului și își trase haina peste cap, fugind către grupul Rhitei. Un fulger brăzdă cerul către sud, luminând stepa și acoperișul de nori cu o strălucire palidă și rece.

– În Alexandreia e un dezastru, strigă Oresias peste un alt zgomot de tunet. Îi împinse pe Rhita și pe Demetrios înapoi în cort și își aruncă jacheta, apoi își trecu mâna prin părul ud și își șterse ochii de apă. Atta rămăsese încremenit în mijlocul furtunii, ridicându-și brațele din când în când, strigând sau șoptind, nu se putea ști în zgomotul acela.

– Vrea să-l lovească trăsnetul. S-ar putea să fie mai bine pentru noi toți, spuse Oresias. A fost o revoltă în Alexandreia. Elemente din Mouseion, cred... și evrei. Lokhias e sub asediu, iar palatul a fost închis. Soldații loiali reginei au aruncat bombe asupra Mouseionului...

– Nu! Rhita simți cum îi scapă cuvântul; un ordin de anulare, indignat și inutil.

Oresias făcu o grimasă de durere împărtășită.

– Ar fi trebuit să ne dăm seama, după atitudinea celor din Bagdadé și Damaské. N-avem nici un fel de protecție pe drumul de întoarcere. Din câte știm, stațiile de graniță din Hunnos și Rhus au fost acum alarmate. Încă nu cred că au vreun radio fixat pe noi, dar asta se va întâmpla curând, dacă vom fi obligați să mai trimitem mesaje.

Lugotorix veni lângă Rhita, înalt și protector, cu ochii săi negri umbriți de sprâncene groase.

– Ce facem aici? întrebă Demetrios, îngrijorat, însă fără a se teme.

– Ne facem datoria, spuse Oresias. Mai avem două ore până când voi ordona ieșirea noastră de aici și vom încerca să ne întoarcem. Din avionul de marfă vom încărca tot ce avem nevoie. – Ordonă câtorva soldați să organizeze transferul proviziilor. Afară, motoarele avionului-cisternă urlau, acoperind zgomotele furtunii. Combustibilul fusese transferat și nava decolă. – O expediție lungă, plăcută, nu mai e posibilă acum, dar putem cerceta poarta aceasta, putem afla tot ce e de aflat și să ne salvăm capetele înainte să vină peste noi kirghizii, tătarii sau stăpânii lor din Rhus.

Atta își strigase imprecațiile împotriva tunetului și apoi venise după ei, în cort.

– Fulgerul a lărgit poarta, spuse el fără să respire. A strălucit ca o făclie. În același timp, și el și Oresias priviră către Rhita.

– E rândul meu, nu-i așa? întrebă ea.

– Am să aduc Obiectele, zise Lugotorix. Ea îl privi cu oarecare surprindere. „Toată lumea mă împinge către lucrul ăsta. Nu-mi place deloc ce simt acum; instinctele mele spun nu..."

Sau, pur și simplu, îi era frică?

– Fulgerul va lovi și clavicula? întrebă Oresias.

– Nu știu, răspunse ea încet.

– Ce?

– Nu știu! strigă ea.

Demetrios încuviință flegmatic, iar ea îi întoarse spatele cu o expresie dezgustată, contrazicând atracția ei de mai înainte. „Nu poate să mă ajute. Nimeni nu poate să mă ajute. Am căzut în capcană."

Lugotorix se întoarse, aducând cutia cea mare. Ea o deschise cu cheile ei și scoase clavicula; o aduse încet în față, simțindu-i puterea în mâini și în gânduri. „Încearcă să mă liniștească." Keltul își aranja pistolul-mitralieră, mutându-și greutatea corpului de pe un picior pe celălalt. Oresias zâmbi și deschise ușa cortului.

Fără să ezite, refuzând să arate vreo slăbiciune față de cineva, dezgustată de ea însăși, ca și de orice altceva – mai ales de gândurile prostești de *aventură* pe care le avusese cu o zi înainte – Rhita păși în ploaia deasă de afară.

Se opri și se întoarse, clipind din cauza stropilor grei.

– Pe acolo, spuse Demetrios, arătându-i direcția albiei.

– Se va revărsa repede, strigă ea peste umăr. Bărbații o urmară, încovoiați cu toții de șuvoaiele de apă, mai puțin Lugotorix. Keltul mergea prin furtună drept ca un arbore, cu șuvițe de păr lipite de față, cu ochii întredeschiși, cu dinții dezveliți într-o grimasă.

Fundul albiei era deja plin până la glezne cu apă curgătoare. Rhita se lăsă să alunece de-a lungul malului, apoi păși cu precauție, ținând cu amândouă mâinile clavicula, până când ajunse lângă lentila tremurătoare a porții; o vedea cu ochii și cu mintea, netulburată de furtună sau de lumina fulgerului.

Clavicula îi arătă cât de întinsă era furtuna; simboluri ciudate alergau pe ecran, arătând spre un punct anume din mijlocul norilor care licărea în verde...

Tocmai când fulgerul mai lumină o dată câmpia. Clavicula o informa în orice clipă despre ce se întâmpla în jurul porții. „Păcat că bunica nu mi-a povestit nimic despre asta", gândi ea. „S-ar putea să nu fi știut."

– E încă aici și nu s-a schimbat, strigă spre bărbați. Numai Lugotorix o urmase în torentul care creștea. Demetrios se oprise la jumătatea malului, nu de frică, ci din respect pentru poziția ei, pentru rolul ei de conducător.

– Ai nevoie de ajutor? întrebă, întinzând mâinile.

– Nu știu, răspunse ea. N-am mai făcut asta niciodată.

Ce să fac ca să lărgesc poarta? își întrebă mașina. Presupunea că acela era lucrul pe care îl căuta, neavând timp pentru prea multe precauții. Cu greu putea să-și închipuie cine sau ce i-ar fi putut aștepta de partea cealaltă: căpcăuni sau zei.

Încă era un copil din Rhodos, oricât de sofisticată s-ar fi pretins. Nu avea educația bunicii ei.

Clavicula o îndruma până la un nivel de la care putea să o urmărească folosindu-și numai conștientul. În mâini simțea o furnicătură; efectul era aproape dureros. Mușchii îi tresăreau în orice clipă, obișnuindu-se cu noile directive, noile canale de comandă care fuseseră răspândite, în doar câteva clipe, în întregul ei sistem nervos. Pentru scurt timp, simți și oboseală și greață, dar senzațiile trecură și se simți mai întărită.

Surprinsă, îndepărtă de pe ea câțiva stropi de apă. Ploaia se oprise și ea nu observase. Oare leșinase sau își pierduse, pur și simplu, cunoștința? Se întoarse și îl văzu pe Lugotorix în spatele ei, cu ochii țintă undeva, deasupra capului ei. Demetrios, Atta, Oresias și soldații de sus, de pe mal, toți priveau poarta de deasupra ei.

Rhita privi și ea într-acolo.

Lentila se ridicase și se lărgise, aplatizându-se. Scânteia ciudat în razele proaspete ale unui soare de dimineață care apăruse printre nori. Consultă clavicula.

Poarta s-a schimbat. Ce se întâmplă?

Am făcut-o să se extindă, îi spuse clavicula. *Așa ai ordonat.*

Pot să merg prin ea?

Nu e recomandabil, o sfătui clavicula.

De ce?

Nu putem ști ce se află de partea cealaltă.

Rhita se gândi că avea dreptate, dar timpul lor era limitat. *Nu există nici o cale prin care să aflăm ce e dincolo?*

Nici una.

Dar e deschisă?

Da.

Începea să iasă la iveală enormitatea lucrului pe care îl făcuse. Stătea sub poartă, într-una din extremitățile ei, admirându-i frumusețea nepământească; era ca o picătură de ploaie suspendată, sau ca ochiul unui pește imens.

În albia torentului, apa se ridicase deasupra gleznelor Rhitei. Curgea în valuri sticloase, care ajungeau pe iarbă, pe mal rămânând spumă noroioasă. Rhita se uită supărată la apa care tot creștea și hotărî că ar fi mai înțelept să urce pe mal, departe de orice posibil șuvoi de apă. Veni lângă Demetrios, respirând din greu, în vreme ce încerca să țină cu genunchii nivelul claviculei.

– E deschisă, îi spuse încet. El se uită spre Atta și Oresias și reveni către ea.

– Nu vrei să le spui?

– Sigur că vreau, zise ea. E deschisă, strigă peste umăr. Am deschis-o. Clavicula a deschis-o.

Atta clătină din cap, cu buzele strânse și ochii sclipitori de câteva gânduri care îl apăsau. Oresias îi zâmbi.

– Putem trece?

– Spune că putem, dar n-ar trebui s-o facem. Nu știe ce se află de partea cealaltă.

Oresias coborî malul până la ea.

– Am venit aici să cercetăm, reaminti el. Asta-i misiunea noastră, orice s-ar fi întâmplat la Alexandreia. Ești prea prețioasă ca să te trimitem pe tine, îi spuse Rhitei, și avem nevoie de Atta ca să comande piloții și soldații în caz de nevoie, lucru care se va întâmpla curând, cred. Demetrios...

– Mi-ar plăcea să mă duc eu, zise mekhanikos, cu ochii sclipindu-i.

– Nu. – Oresias își ridică mâinile și dădu din cap. – Dumneata n-ai semnat că îți asumi vreun risc. Eu am semnat.

Lugotorix îi urmărea pe toți, stând foarte aproape; ochii lui urmăreau tot cercul conversației.

– Adu aici al doilea Obiect, ordonă Oresias unuia dintre soldați.

Omul fugi să-l aducă.

– Nu știu cum să-l folosesc, spuse Rhita. Bunica nu mi-a spus.

– Nu a fost prevăzătoare, spuse Oresias, cu fața aprinsă din cauza provocării. Vom vedea dacă merge și dacă mai putem să-l facem să meargă. Dacă nu...

– Sunt răspunzătoare pentru toate Obiectele, zise Rhita.

– Iar eu sunt răspunzător pentru dumneata, spuse Oresias. Dacă nu funcționează, pentru început putem, cel puțin, să strecurăm acolo unul din animalele noastre cobai; apoi mă voi duce eu, dacă animalul se întoarce viu. – Atinse brațul Rhitei. – Nu sunt complet nebun și nu vreau să mor. Vom fi prevăzători.

Cutia care conținea cel de-al doilea Obiect fusese adusă de soldat. Rhita deschise capacul, apoi scoase caseta de control și caseta de recirculație, amândouă atașate la o curea neagră și groasă.

– E foarte veche, spuse ea.

Oresias își ridică brațele, iar Rhita îi montă cureaua în talie.

– Cum poți s-o faci să meargă?

Rhita se gândi o clipă, apoi atinse cu mâna caseta de control. Mașina nu comunica deloc cu mintea ei; în aparență era mai puțin sofisticată decât clavicula. „Ce-ar fi făcut bunica?" se întreba ea. „I-ar fi vorbit."

– Te rog, pornește, spuse în hellenică. Te rog, apără-l pe omul acesta. Nu se întâmplă nimic. Se mai gândi o vreme, apoi se hotărî să vorbească în engleza bunicii ei, o limbă dificilă, pe care n-o stăpânea deloc bine. Te rog, pornește. Protejează-l pe omul acesta.

Iarăși, nici un răspuns.

Rhita simți cum îi răbufnește furia, din cauza propriei ignoranțe. „De ce nu m-a învățat Bunica să folosesc toate Obiectele?" Poate că, spre sfârșitul vieții, strălucirea Patrikiei pălise.

– Nu-mi mai vine în minte nimic altceva..., spuse. Numai dacă... nu cumva merge dacă îl port cu mine.

Oresias scutură din cap cu hotărâre.

– Dacă Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés încă se află pe tron, îmi ia capul în caz că te pun în pericol. Încercăm mai întâi cu animalul. Ordonă să fie adus un iepure.

– Eu vreau să merg, îi spuse la ureche Lugotorix Rhitei. Ea înclină din cap; totul era încurcat. Erau niște simpli amatori; nici unul – probabil nici măcar ea – nu-și dădea seama de importanța momentului, de pericolul pe care îl aducea, probabil nu numai pentru ei.

Sosi iepurele, un ghemuleț de blană căruia îi tremura nasul roz, într-o cușcă din nuiele împletite; cușca fu suspendată, printr-un cârlig de metal, pe un stâlp lung de lemn. Apa nu mai crescuse prea mult, așa încât Lugotorix prinse celălalt capăt al stâlpului, balansând cușca în fața lui.

– Unde trebuie s-o pun? întrebă el.

Rhita zâmbi fără să vrea.

– În centru. Și Lugotorix părea să se amuze; rar se găsea ceva pentru care keltul considera că merita să zâmbească.

Oresias ridică stâlpul și manevră cușca până în centrul lentilei tremurătoare.

– Așa? întrebă el. Cușca și iepurele dispărură imediat, ca în urma mișcărilor unui magician.

– Da, spuse încet Rhita, cu uimire. Încercă să vizualizeze căderea Patrikiei printr-o asemenea lentilă, nimerind într-un canal de irigații.

– Îl voi lăsa acolo câteva secunde, zise Oresias, cu stâlpul tremurându-i în mâini.

Rhita auzi un zgomot grav, de tropote, venind dinspre nord. Jamal Atta se uită peste mal și tresări.

– Tătari! Kirghizi! strigă el. Sunt sute!

Fața lui Oresias se albi, dar continuă să țină stâlpul.

– Unde?

Lugotorix sări pe malul albiei. Rhita ezită, neștiind ce să facă: să stea lângă poartă și lângă Oresias, sau să vadă ce se petrece. Soldații strigau în jurul navelor. Zgomotul deveni și mai puternic.

– Călăreți și infanterie! strigă Lugotorix către ea. Sunt aproape – la două stadii.

– Ce steaguri au? întrebă Oresias, cu toată partea de sus a corpului tremurându-i sub greutatea cuștii și a stâlpului. Lentila era suspendată în același loc, netulburată, absorbind cușca întocmai ca o ușă invizibilă care înghite capătul frânghiei unui magician.

– N-au steaguri, spuse Jamal Atta. Sunt kirghizi! Trebuie să plecăm!

Tremurând, Oresias trase cușca din poartă. Rhita văzu în cușcă o pată moale de roșu și cenușiu, în timp ce Oresias aducea stâlpul pe mal, trecându-l peste torent. Se uitară amândoi la iepure. Era mort; cu greu mai putea să amintească de un animal.

– Ce i s-a întâmplat? întrebă Rhita.

– Arată de parcă a explodat, sau poate ceva l-a sfâșiat, răspunse Oresias. Atinse barele de lemn: erau intacte și de pe ele se prelingea pe iarbă un șuvoi de sânge gros. Scoase cușca din capătul stâlpului și o îndesă într-un sac de cauciuc. Lugotorix coborî pe pantă ca să o prindă pe Rhita de braț.

– Acum plecăm, spuse el hotărât, cu pistolul-mitralieră în mână. Ea nu se opuse.

Se opriră, pentru o clipă, pe malul râului ca să-și ia lucrurile. Soldații fugeau prin iarbă, spre navă, ducând cutiile de provizii. Unul dintre ei se împiedică și căzu, țipând; Rhita crezu că fusese împușcat, dar soldatul se ridică și își culese de jos proviziile. Rhita privi spre nord, dincolo de caravană, și văzu o linie de călăreți întunecați, mișcându-se repede către ei, pe caii ascunși aproape în întregime de ierburile înalte. În urma lor se ridicaseră nori de țărână; vocile li se uniseră într-un cântec aspru care acoperea tropotul copitelor. Câțiva dintre ei agitau către cer săbii și puști. Ascuns până în clipa aceea de o colină, un avion fragil, cu mai multe aripi, apăru brusc în spatele călăreților, bâzâind ca o libelulă de vară. Nava luă înălțime și trecu pe deasupra lor cam la cincizeci de brațe, cu aripile coborâte în poziție aproape verticală; avea la bord pe kybernétés și, în locul din spate, un observator care încerca să-i vadă pe invadatori. Rhita zări un telescop lung și negru în mâinile observatorului, dar Lugotorix o ridică de ambele brațe și fugi cu ea spre cea mai apropiată aeronavă. Oresias încerca să se țină după ei. Rhita se întoarse și îl văzu pe Jamal Atta precipitându-se, cu brațele ridicate, cu pelerina fluturând, în direcția unui grup de soldați care mai aveau încă de cărat lăzi cu provizii din avionul cargo.

– Aruncați-le! La avioanele voastre! ordonă el. Dar era prea târziu. Călăreții ajunseseră deja în tabără, unii chiar plonjau în torent cu caii care împrăștiau șiraguri de spumă pufnind, cu nările fremătânde.

Purtau jambiere negre peste pantaloni cenușii și tunici purpurii descheiate, legate în talie cu sfori. Aveau căciuli din blănuri, cu urechi care fluturau desfăcute în timp ce țopăiau în jurul corturilor, amenințându-și dușmanii cu pușt ile, râzând și strigând. Soldații erau ghemuiți în iarbă, în genunchi sau așezați, aplecându-se într-o parte sau alta, fără să îndrăznească să-și ia armele.

Era limpede că fuseseră copleșiți. La confuzia lor se adăuga și ploaia, care începuse din nou.

Lugotorix o ridică pe Rhita în cala avionului, apoi sări după ea, împingând-o în spatele unui paravan, în vreme ce lua poziție de luptă în fața portierei deschise, ținându-și automatul pregătit la spate. Și alți soldați se ascunseseră în navă, iar câțiva se îngrămădiseră sub ea, căutând adăpost departe de copitele tropotitoare. Erau cel puțin trei sute de călăreți.

Al doilea avion își porni motoarele. Rhita sări spre o fereastră joasă din partea opusă și văzu elicele rotindu-se din ce în ce mai repede. Călăreții se roteau în jurul lui, își îndreptau pușile către compartimentul din față, strigau și își agitau mâinile libere, făcându-le celor din avion semne să iasă. Oresias se grăbi către Rhita. Demetrios tuși în spatele lui.

– Nu vor lăsa pe nici unul dintre noi să plece, spuse el.

Jamal Atta pășea cu oarecare demnitate între patru călăreți ai căror cai săltau și se cabrau, privind într-o parte și în alta și zâmbind cu mândrie. „Le arată că nu-i este teamă", gândi Rhita. Atta se întoarse și se apropie de zona elicelor. Jeturile luau viteză, iar suporții se ridicau încet deasupra ierbii care se apleca desenând cercuri. Călăreții încă aveau pușile pregătite. Atta strigă spre aeronavă, dar dinăuntru nu se putea auzi ce spune.

– Vrea să oprim motoarele, presupuse Oresias.

Demetrios își găsi loc lângă o a doua fereastră.

– Ce s-a întâmplat cu iepurele? întrebă el.

– A murit, răspunse Oresias cu amărăciune. Grozav noroc am avut tot timpul expediției!

– A murit? Cum? insistă Demetrios.

– Ca și cum ceva l-ar fi mâncat și apoi l-ar fi scuipat, replică Oresias cu o privire cruntă. Oricum, s-ar putea ca în câteva minute să murim cu toții.

Înconjurat de călăreți, Jamal Atta vorbea cu un individ voinic, îmbrăcat într-o haină groasă de lână neagră care strălucea în ploaie; haina îl făcea să pară de două ori mai mare decât era în realitate. Kirghizul flutura alene o sabie lungă și curbată până aproape de coastele lui Atta. Acesta părea să nu observe, păstrându-și un calm admirabil, în ciuda faptului că era ud până la piele. Alți călăreți îi adunau pe soldații împrăștiați. Motoarele celui de-al doilea avion gemură cu tristețe, turbinele își micșorară zgomotul, iar suporții săltară înainte de a se opri pe pământ.

– Se predă, spuse Oresias. Nu prea are de ales.

Rhita încă ținea clavicula. Nu fusese atentă la aparat câteva minute, cu toate că îl ținuse strâns cu amândouă mâinile. Își încordă din nou atenția asupra lucrurilor pe care i le spunea mașina, renunțând să mai privească pe fereastră. Își scutură mâinile care o dureau. Gândurile i se umplură din nou cu mesajele claviculei. Văzu poarta, încă simbolizată de o cruce roșie, și apoi văzu ceea ce trebuia să fie o perdea de ploaie în jurul torentului. Călăreții kirghizi nu păreau semnificativi pentru cla-

viculă – nu detecta nici un simbol care să le indice prezența. Dar crucii i se întâmplase ceva. Era înconjurată de un cerc roșu, apoi mai apăru unul, și încă unul. Cercurile se divizau în trei sectoare egale și se roteau în jurul crucii.

Ce se întâmplă?

Poarta încă se extinde, îi răspunse clavicula.

Cum?

Dirijată din partea cealaltă.

Inima Rhitei se opri. Nu fusese cu adevărat înfricoșată – fusese impresionată, șocată, surprinsă, dar niciodată speriată – până acum.

– Ce-am făcut? murmură ea. Se mai rugă o dată la Athéné Lindia, închise ochii dorind ca Patrikia să fie acolo și să o sfătuiască.

În fața ușii avionului, trei călăreți păreau să se ridice de la pământ, țipând și agitându-și săbiile și pușcile. Oresias se ridică și veni înaintea lor, cu mâinile întinse, ca să le arate că nu era înarmat. Conducătorul – un individ chel, cu capul descoperit, care avea o mustață lungă și subțire – se aplecă înainte în șaua lui minusculă și îi făcu lui Oresias semn să se apropie.

– Vorbiți hellenica? întrebă călărețul.

– Da, spuse Oresias.

– Strategos care ne conduce pe noi vrea să aibă o vorbă cu tine. Ești Oresias?

– Da.

– Comanzi aici împreună cu acest arabios Jamal Atta?

– Da.

– De ce sunteți aici? – Călărețul cel spân se aplecă cu o expresie de intens interes. Apoi se îndreptă în șa, scuturând cu putere sabia. – Nu. Ai să spui asta împreună cu arabios. Amândoi veți spune tot!

Oresias coborî din avion și îi urmă pe cei trei prin iarbă, până la locul unde Atta vorbea cu omul în haină de lână.

Jumătate din atenția Rhitei era încă ocupată de mesajele din clavicula. Cercurile rotitoare din jurul crucii roșii se transformaseră într-o pată; aceasta era o indicație a puterii pe care o avea poarta, îi spuse clavicula. Se consuma foarte multă energie acolo. Nu vedea direct albia torentului sau poarta.

– Se întâmplă ceva, îi spuse ea lui Demetrios. El îngenunche lângă Rhita, cu părul șiroindu-i de apă. Toți arătau ca niște pisici înecate. Întinse mâna și ea îl lăsă să prindă clavicula, apoi o coborî ca să atingă un buton. Demetrios făcu ochii mari.

– Dumnezeule! spuse el. E un coșmar.

– Bănuiesc că tătarii nu văd nimic neobișnuit, spuse Rhita. Dar devine mai largă, mai puternică.

– De ce?

– Ceva urmează să vină pe acolo, spuse ea.

– Poate mai mulți oameni ca bunica ta, zise Lugotorix. Își lăsase pistolul automat în spatele unui paravan greu de văzut, dar ușor de găsit; totuși, nu era la îndemână dacă ar fi fost căutat.

Rhita dădu din cap, simțindu-se că arde de parcă ar fi avut febră.

Nu sunt umani, îi spuse clavicula. *Nu folosesc metode umane pentru a trece prin poartă.*

Demetrios o privi țintă; auzise și el mesajul, dar nu știa cum să-l interpreteze.

Cât de curând? întrebă Rhita.

Poarta este deschisă. Nu se poate ști când vor trece.

DOUĂZECI ȘI ȘAPTE

Thistledown, Cavitatea a patra

Nu avea timp să se îngrijoreze din cauza colaborării aproape totale a jartului cu parțialul său; Olmy putea cu greu să țină pasul cu fluxul de informații pe care le schimbau. Aici era implicat și un oarecare risc: în fluxul informațional al jartului putea să se găsească vreun agent coroziv deosebit de subtil sau vreun virus care să poată trece prin filtrele lui Olmy și prin celelalte sisteme de apărare. Acesta însă era un risc pe care Olmy trebuia să și-l asume.

Schimbul nu se desfășura într-un singur sens. Parțialul îi furniza jartului informații selecționate despre umani.

La prima vedere, despre Olmy se putea spune că stă pe o piatră de lângă un pârâiaș îngust, unde lumina tubului era filtrată de o perdea de polen care acoperea cu un fel de praf locul liniștit de lângă picioarele lui. Mental însă Olmy explora labirintul straturilor sociale jart, convins fiind, până în acea clipă, că informațiile erau corecte și nu contrafăcute. Erau prea convingătoare, prea adevărate față de ce învățaseră micii umani despre adversarii înfruntați atâta vreme de-a lungul Căii.

Acest jart era un *expeditor* modificat. Expeditorii îndeplineau ordine transmise de către *expeditori ai misiunii*; aceștia din urmă erau diferiți ca mentalitate și formă. Un expeditor putea fi conceput ca un muncitor manual, deși sarcinile erau adeseori nonfizice; de multe ori expeditorii puteau concepe prelucrarea proceselor de gândire ca fiind muncă fizică. Expeditorii misiunii proiectau căi practice prin care trebuia îndeplinită o anumită politică. Ei decideau alegerea unor expeditori dintr-un întreg ansamblu pentru a fi depozitați – după cum observase Olmy – într-un fel de memorie a orașului, dar erau păstrați în stare

inactivă. Dacă pentru munca lor erau necesare forme fizice, erau încredințați unor corpuri care puteau fi mecanice, biologice sau amestecuri de asemenea corpuri.

Exista și o descriere a unui alt fel de corp, pe care Olmy nu era sigur că o înțelege: trecerea de la un corp la altul se făcea printr-o formă matematică a cărei descriere nu era deloc completă.

Jartul părea a nu fi străin de anumite informații-cheie pe care nu le transmitea. La fel ca și Olmy.

Deasupra expeditorilor misiunii era *comanda*. Comanda făcea politica și prevedea rezultatele prin simulări și modelări intense. Totdeauna, comanda era alcătuită din jarți în corpurile lor naturale de origine, fără vreun fel de extindere. Erau muritori și li se permitea să moară de bătrânețe. Nu erau niciodată stocați în vreo memorie, sub nici o formă. Olmy se mira de această neconcordanță la un grup amorf de ființe și, altfel, extrem de avansat; de ce nu permiteau mai multă flexibilitate și mai multe abilități decât cele naturale nivelului care, în mod evident, era unul dintre cele mai importante? Își nota întrebarea, cu gândul de a-i fi pusă jartului de către parțialul său.

Deasupra comenzii și deasupra tuturor celorlalte ranguri de jarți era *comanda centrală*. La început, Olmy nu înțelese ce rol juca această comandă centrală. Indivizii de la acest nivel erau imobili, nu aveau corp deloc și erau rezidenți permanenți într-un fel de memorie, o bază de date diferită de cea în care erau ținuți expeditorii inactivi. Jarții din comanda centrală – dacă mai puteau fi numiți jarți – erau lipsiți de orice altceva, în afară de capacitățile gândirii pure și erau modificați riguros ca să-și poată îndeplini scopurile. În aparență, ei adunau informații de la toate nivelele, le examinau, făceau aprecieri despre scopurile atinse și despre eficacitatea acțiunilor și apoi prezentau recomandări pentru comandă.

Din câte fusese informat Olmy, în toată tehnologia cibernetică a jarților nu existau programe artificiale; toate prelucrările erau făcute de mentalitățile jarților care, într-un moment sau altul, ocupaseră corpuri jart naturale și originale. Oricât de îndepărtate ar fi fost originile lor naturale, oricât de multiplicate, modificate sau antrenate în orice fel de activități, aceste mentalități aveau totdeauna legături cu memoriile lor originale. Era, așadar, posibil să mai existe jarți care să-și amintească o vreme de dinainte de ocuparea Căii, care să-și amintească, poate, lumea de origine a jarților.

Numai să fi existat vreodată o asemenea lume...

Jarții puteau să nu fie o singură specie, ci o combinație de mai multe specii – un amalgam de ființe și culturi.

Singurul nivel căruia i se permitea înmulțirea în mod natural era comanda. În informații nu există nici o urmă de descriere a comenzii; Olmy începu să-și dea seama că înțelegerea fiziologiei jarților era mult mai puțin importantă decât crezuseră oamenii pe vremuri.

Jarții, mult mai mult chiar decât oamenii, își depășiseră originile fizice; multe dintre acestea fuseseră uzate de structurile cibernetice.

Cu onestitate, Olmy recunoscu că semenii săi ar fi putut sfârși într-o societate nu cu mult diferită de a jarților, dacă Hexamonul Infinit și-ar fi continuat evoluția. Și posibilitatea aceasta încă exista: neo-geshelii forțau Hexamonul Terestru să se întoarcă la vechile obiceiuri.

Libertatea și individualitatea însemnau oare ceva, cât de puțin, într-o asemenea cultură? Altă notă, altă întrebare.

Olmy nu găsi nici o informație care să poată fi considerată ca fiind strategică în mod direct: nimic despre activitățile jarților de-a lungul Căii, nimic despre partenerii lor comerciali (dacă exista vreunul) sau despre scopurile lor finale (iarăși, dacă exista vreunul). Hotărî să nu insiste asupra acestor informații, până când nu avea să considere potrivit că poate să-i asigure jartului o perspectivă similară.

Era un fel de dans, schimbul acesta de informații. Mișcările începuseră cu stângăcie, deveniseră imediat repezi și furioase și se putea ca, în curând, să încetinească până la un ritm constant de transfer în ambele sensuri.

În clipa aceea, cooperarea era aproape totală. Olmy avea îndoieli că situația ar fi putut să dureze; jartul își avea misiunea lui și bănuia, probabil, că trecuse foarte multă vreme de când fusese capturat.

Vigilența era lucrul cel mai important.

DOUĂZECI ȘI OPT

Pământ

Nu avusese nici o senzație fizică atunci când naveta se ridicase de pe terenul de la Christchurch. Karen Farley Lanier închise ochii pentru o vreme și ascultă exclamațiile delegaților. Mulți nu zburaseră niciodată până în urmă cu câteva săptămâni; de ieșit în spațiu nici nu putea fi vorba. Aveau de zburat șapte ore pentru a ajunge pe Stâncă – Thistledown, se corectă ea. Numai Vechii Locuitori numeau „Stâncă" asteroidul de pe orbită.

Încă zveltă, cu părul blond care lua culoarea cenușii arse de soare, Karen își arăta maturitatea, dar nici pe departe cei șaizeci și opt de ani pe care îi avea. Arăta ca o foarte bine îngrijită doamnă de patruzeci de ani. Mândria pe care i-o dădeau aspectul și forma ei fizică fusese o parte din zidul pe care și-l construise împotriva Morții; dacă reușea să-și păstreze puterea și tinerețea, atunci Pământul putea câștiga viață din vitalitatea ei, așa gândea Karen sau, mai curând, subconștientul ei. Uneori se acuza de vanitate și suficiență; dar de ce anume ar fi trebuit să fie vanitoasă, sau *pentru cine?* La privirile ei, soțul nu răspunsese cu vreo vorbă tandră de cel puțin cinci ani; nu mai făcuseră dragoste de trei ani, iar pentru alte amoruri nu avusese nici timp, nici tragere de inimă.

Viața o făcuse aproape complet nesociabilă, un fel de analog al homorfului Olmy.

Atmosfera din navetă era încărcată de emoție ca de electricitate. Delegații stăteau lipiți de ferestre, după o oră și jumătate, pentru câțiva dintre ei, noutatea imaginii stelelor și a Pământului se banalizase îndeajuns de mult ca să renunțe.

Karen privi interiorul larg, alb și slab luminat al navei. Ca în toate navetele de pe Hexamon, mobilierul semăna cu un aluat de pâine albă, modelat cu măiestrie; fotolii care se aranjau aproape instantaneu, pentru eficiență maximă, luând întocmai forma corpului celor care le ocupau; opacitate acolo unde nu era nevoie de ferestre, deschideri transparente în dreptul pasagerilor care voiau să vadă exteriorul; insule de lumină acolo unde un delegat citea un mic teanc de hârtii (arhaice, în locul acela!) și umbră acolo unde altul dormea.

Această navetă de pe Hexamon era mult mai mare decât toate celelalte, capabilă să poarte câteva sute de pasageri. În acel moment, la bord se aflau patruzeci și cinci de bărbați și femei de pe tot Pământul, împreună cu ea. Acesta urma să fie un mare experiment – o împletire a personalităților acestor indivizi într-o singură familie, pentru a-i face să-și dea seama că problemele lor nu erau separate, ci intim legate, iar tovarășii lor nu erau rivali într-o competiție, ci oameni cu care trebuiau să se ajute.

La Christchurch, prezentarea proiectului mersese destul de bine. Karen fusese primită de cei de acolo ca un egal, în ciuda rangului ei de Coordonator Șef al Pământului.

Câțiva dintre delegați se atașaseră de ea, într-o încercare de a forma o protoclasă conducătoare. Unul dintre aceștia era o femeie între două vârste, a cărei comunitate, aflată lângă Hunan, provincia natală a lui Karen, nu cunoscuse contactul cu Hexamonul Terestru decât de cinci ani încoace. Altul era un ucrainean foarte mândru, cu o cicatrice mare; el reprezenta un grup de Independenți care îi ținuseră la distanță pe toți posibilii salvatori din satele și orașele lor vreme de aproape douăzeci de ani după Moarte. Al treilea era un american din Mexico City. Orașul supraviețuise bombelor doar pentru a sucomba în fața radiațiilor mortale și fusese repopulat de latinos din America Centrală și de refugiați din orașele de graniță...

Lui Karen îi plăcea încrederea pe care o aveau în ea toți acei oameni, dar descuraja discret ierarhia pe care ei o formau în mod inconștient. Ea nu dorea rang sau putere, ci numai succes. Aveai o șansă unică, dar totul trebuia manevrat cu grijă.

Fețele lor purtau semnul agoniei Pământului, chiar dacă o parte dintre ei fuseseră născuți după Moarte. Câțiva dintre acești oameni trecuseră prin terapia mentală pseudo-talsit; ceilalți își păstraseră sănătatea mintală și capacitățile chiar și în timpurile cele mai grele – erau incredibil de hotărâți și rezistenți. Fuseseră selecționați individual de către

sociologi de pe Hexamon, după luni întregi de cercetări care țineau de recensământul pentru Refacere – terminat în ultimii patru ani.

– Noi îi denumim precursori de ordinul unu, îi spuse lui Karen coordonatorul proiectului, Suli Ram Kikura. Sunt exemplare naturale cu modificări anterioare minime sau inexistente.

Cei mai mulți dintre ei erau lideri naturali, care ajunseseră la putere fără ajutor de pe Hexamon. Păreau să se simtă bine împreună, deși puțini îi cunoscuseră pe ceilalți în calitate de conducători. Comunitățile lor erau destul de îndepărtate, așa încât granițele lor să nu se atingă, iar comerțul dintre ele fusese foarte redus, dar o dată cu formarea structurii sociale a Hexamonului, în următorii zece ani, popoarele lor aveau să interacționeze în mod sigur, iar experiența de pe Stâncă urma să facă restul – așa spera – un fel de sământă răspândită peste tot Pământul Refăcut. Se putea vedea prejudecata lui Ser Ram Kikura împotriva amestecului psihologic extins al Hexamonului; asta o făcea coordonatorul perfect al acestui proiect, care era o încercare de a lăsa Pământul să meargă pe propriile-i picioare.

Unii dintre cetățenii Hexamonului Terestru păreau să simtă că acesta nu va rămâne stabil pentru un viitor nedefinit. Criza de materiale necesare întreținerii societății de pe Stâncă, răsturnări în atitudini până atunci înrădăcinate, repercusiunile contactului cu propriile lor origini de pe Pământul de după Moarte – toate acestea aveau consecințe asupra stabilității Hexamonului.

Pământul trebuia vindecat înainte de a fi pus în situația să facă față apariției unei crize printre salvatorii săi.

Karen știa chineza, engleza, franceza, rusa și spaniola; își pusese rhusa la punct folosind implanturile de pe Hexamon și la fel învățase și spaniola. Asta a fost suficient ca să poată comunica cu cei mai mulți dintre delegați. Cei câțiva a căror limbă nu o înțelegea – inclusiv cei trei ale căror dialecte se formaseră după Moarte – puteau, de obicei, să comunice cu ceilalți din grup printr-o a doua limbă pe care o știau cu toții. Acest stadiu începător al interacțiunii lor nu era diluat de nici un translator uman sau artificial; erau învățați să se bizuie unii pe alții.

Înainte de sfârșitul săptămânii, fiecare avea să poată vorbi limbile celorlalți – învățase în memoria orașului din cavitatea a treia – și multe alte limbi, pe lângă acelea.

Pentru prima dată, de ani de zile, Karen se simțea aproape de o realizare. Suferise la fel de mult ca și Garry în ultimele patru decenii, călătorind de-a lungul și de-a latul Pământului devastat, văzând mai

multă moarte, agonie și distrugere, aparent nesfârșite, decât și-ar fi putut vreodată închipui că poate să suporte. Pierderea fiicei. Respirația încă i se mai oprea când își aducea aminte. Dar își purtase durerea într-un chip foarte deosebit, fără să o interiorizeze ca pe o vină a lumii întregi, ci respingând-o, personalitatea ei rămânând alături, ca un lucru separat, căci își trata munca așa cum ar fi făcut-o o soră medicală. Nu reușise niciodată în întregime – chiar și ea își avea rănile ei ascunse – dar nu alunecase într-o panică permanentă.

Își rechemă gândurile, dar fu oarecum surprinsă să constate că dispăruseră. Karen învățase cu foarte multă vreme în urmă cum să-și blocheze acea zonă din minte care era legată de soțul ei; de obicei, reușea să nu se gândească mult la Garry atunci când nu erau împreună, concentrându-se asupra problemelor delicate pe care le avea de rezolvat. Dar ultima lor întâlnire... Garry nervos, poate chiar înfricoșat, deși se străduia să nu o arate, însoțind un om care n-avea cum să se afle pe Pământ...

Se uită spre stele prin fereastra navei, neluând în seamă, pentru o vreme, conversația politicoasă, neîntreruptă, a celor trei delegați de lângă ea. Să se fi aflat Garry pe Stâncă împreună cu acel rhus imposibil? În stilul ei încăpățânat ajunse aproape de rezolvarea misterului, hotărând că soțului ei i se jucase o farsă; că Mirski nu coborâse niciodată de-a lungul Căii. Dar cu cât se gândea mai mult la asta – și nu se putea opri, având atât de puține lucruri de făcut în clipa aceea – cu atât mai bine înțelegea cât de neverosimile erau toate lucrurile acelea.

Simți o izbucnire de furie. Ceva era pe cale să se întâmple. Ceva important. *O supărase* misterul întoarcerii lui Mirski, se temuse că soțul ei ar putea plonja și mai adânc în abisul spaimelor lui, luând contact cu imponderabile cosmice mult mai greu de controlat decât durerile Pământului.

Se încruntă și își întoarse privirea de la stele. Spre deosebire de Lanier, Karen nu simțea prea multă panică atunci când apăreau schimbări în viața ei. Accepta destul de ușor schimbările: zborul prin spațiu, Stânca, șansele oferite de Hexamon. Întoarcerea lui Mirski însă era dincolo de înțelegerea ei, asemeni unui pește care i-ar fi scăpat printre degete.

– Ser Lanier, o chemă delegata chineză, zâmbind larg și înclinând capul; stătea lângă Karen, pe fotoliul cu formă nedefinită. – Fața îi era brăzdată de riduri fine, făcute de soare; era mică și rotundă, cu un aer

respectabil și avea, probabil, cu zece ani mai puțin decât Karen. – Păreți gânditoare. Sunteți îngrijorată de conferința aceasta?

– Nu, spuse Karen, cu un zâmbet liniștitor. Probleme personale.

– Mintea dumneavoastră ar trebui să se odihnească, spuse delegata. Totul va merge bine. Suntem deja prieteni, toți cei de aici, chiar și cei pe care nu-i credeam în stare.

– Știu, zise Karen. De fapt, nu-i nimic. Nu vă faceți griji și dumneavoastră. „Iarăși o pățesc din cauza lui, gândi ea. Nu pot să scap de el." Închise ochii și se forță să adoarmă.

DOUĂZECI ȘI NOUĂ

Thistledown

Parțialul lui Korzenowski îl localizase pe Olmy în pădurile de la Northspin Island, din cavitatea a patra, la două zile după sosirea lui Lanier. Încărcat într-o sondă în formă de cruce, parțialul cercetase cavitatea a patra cu senzorii de infraroșu și localizase șapte sute cincizeci de ființe umane. Cele mai multe erau în grupuri de câte trei sau mai mult; numai șaptezeci erau solitare și numai două, de-a lungul unei întregi jumătăți active ale unei zile, arătau semne că ar evita, în mod deliberat, orice companie. Parțialul analizase semnăturile termice ale celor doi solitari și se opri asupra celui care putea să fie, cel mai probabil, un homorf autosuficient.

În orice altă ocazie, acest tip de cercetare ar fi fost de neconceput, pentru că era o încălcare grosolană a intimității. Dar Korzenowski știa cât era de important să-l aducă pe Olmy pentru o discuție cu Mirski. Apoi, avea nevoie de Olmy pentru apropiata ședință Nexus în care urma să se discute redeschiderea Căii. Inginerul nu mai putea să se opună în întregime acelui proiect, oricât de bizare ar fi părut argumentele lui Mirski. Cum ar fi putut să respingă cercetările zeilor, chiar dacă ei existau doar la capătul timpului?

Nu era datoria personalității parțialului să analizeze problemele acestea. Parțialul plutea de-a lungul văii, pentru a se opri deasupra locului în care se afla Olmy, apoi proiectă o imagine a lui Korzenowski, adăugând și pictograme adecvate, care să-i arate statutul de fantomă oficială.

Din punctul în care se afla Olmy, Korzenowski părea să iasă din pădure, cu fața întinsă într-un zâmbet, cu ochii săi ca de pisică, atât de pătrunzători.

– Bună ziua, Ser Olmy, spuse fantoma.

Olmy ieși din fluxul informațiilor jart și își ascunse prea omenească iritare.

– Aveți dificultăți considerabile, pictografie către parțial.

– S-a întâmplat ceva extraordinar, îl informă strigoiul. E nevoie de dumneavoastră în cavitatea a treia.

Olmy stătea lângă cortul lui, nesigur încă de starea emoțională în care se afla. Nu se mișca, nu vorbea și nici nu transmitea imagini.

– Trebuie luată o hotărâre în legătură cu Calea. Prezența dumneavoastră e cerută de originalul meu.

– Aceasta e o convocare pentru Nexus?

– Nu una oficială. Vă mai amintiți de Pavel Mirski?

– Nu ne-am întâlnit niciodată, spuse Olmy. Știu cine a fost.

– S-a întors, spuse fantoma, pictografiind rapid câteva detalii frapante.

Fața lui Olmy păru să se strâmbe din cauza durerii. Tremură, apoi umerii i se lăsară și tensiunea îi părăsi. Puse deoparte informațiile jart, concentrându-se asupra lui însuși și asupra lui Korzenowski, mentorul lui de pe vremuri, omul care îi formase o mare parte din viață, sau, mai curând, din viețile lui. Respirația lui Mirski își redobândi atunci culoarea adecvată: extrem de bizară, mai mult decât enigmatică, fascinantă de-a dreptul. Nu punea la îndoială mesajul fantomei. Chiar dacă l-ar fi chemat cineva de pe lângă Korzenowski, această știre ar fi fost de ajuns ca să-l scoată din pădure și să-i oprească meditațiile.

Evenimentele se derulau mai repede decât își închipuise.

– Am timp să ajung acolo? întrebă Olmy zâmbind. În mintea lui, umorul discret era un lucru foarte plăcut și își dădea seama cât de mult tânjea după companie umană. Fantoma îi întoarse zâmbetul.

– Va veni, curând, un mijloc de transport mai rapid, spuse ea.

– Fiul risipitor, spuse Korzenowski, împingându-l pe Olmy în anticamera Nexus. Îmi cer iertare că am trimis un parțial să te caute. Presupun că nu voiai să fii găsit.

Olmy simți un fel de rușine, stând în fața mentorului său și nedorind să vorbească despre ce făcuse. Încă trebuia să-și păstreze echilibrul în interiorul propriului corp, urmărind implanturile în care se afla jartul.

– Unde este Mirski? întrebă, în speranța că va evita el întrebările.

– Cu Garry Lanier. Nexus se întrunește în două ore. Mirski va depune mărturie în fața întregii adunări. Vrea să stea de vorbă cu tine mai întâi.

– Este real?

– La fel de real ca și mine, spuse Korzenowski.

– Asta mă îngrijorează. Olmy se forță să zâmbească.

– Trebuie să aibă o istorie uluitoare de spus. Korzenowski nu dorea acum să guste umorul, așa că privea undeva departe de Olmy, spre un zid de fier meteoritic natural, a cărui oglindire albicioasă și îndepărtată părea să treacă dincolo de suprafața lustruită.

– Multe necazuri au apărut din cauza noastră.

– Unde?

– La capătul timpului, spuse Korzenowski. Îmi aduc aminte că mă gândeam la posibilitatea asta cu secole în urmă, când proiectam Calea... Atunci părea o închipuire vană, nimic din ceea ce aș fi folosit nu putea să aibă asemenea urmări... Dar ideea nu-mi dădea pace. Așteptam, fără să vreau, întoarcerea unui om de la marginile Căii, un soi de stafie.

– Și iată că fantoma s-a întors.

Korzenowski încuviință.

– Nu a acuzat pe nimeni. Pare fericit că s-a întors. Se bucură aproape ca un copil. Totuși, mă.înspăimântă. Acum avem răspunderi atât de mari... – Korzenowski își întoarse către Olmy privirea hotărâtă, pătrunzătoare. – Te-ar supăra o cerere de ajutor?

Olmy scutură din cap ca un automat. Îi datora Inginerului mai mult decât i-ar fi putut plăti vreodată – nici faptul că îl readusese la viață nu conta prea mult aici. Korzenowski modelase existența lui Olmy, îi deschisese perspective pe care altfel nu le-ar fi avut. Totuși, nu era sigur cum putea planul său – deja fixat și irevocabil – să se potrivească cu al lui Korzenowski.

– Sunt totdeauna la dispoziția dumneavoastră, Ser.

– La un moment dat, în următoarele câteva luni, poate chiar astăzi, dacă se ivește ocazia – dacă Mirski își va spune povestea în fața întregului Nexus la fel de clar cum ne-a spus-o și nouă – voi recomanda redeschiderea Căii, spuse Korzenowski.

Zâmbetul lui Olmy era slab, ironic.

– Da, știu, zise încet Inginerul. Am fost printre cei care s-au opus acestui lucru.

Se părea că nimeni nu-i înțelegea poziția, nici măcar mentorul lui. Olmy își zise că nu era momentul să-l contrazică. Cu toate acestea, nu se putea abține să nu-l tachineze în mod discret pe Inginer, pentru a se asigura că acesta ținea seama de toate lucrurile care nu trebuiau uitate.

– Sper că nu greșesc atunci când spun că nu păreți cu totul nefericit de această răsturnare.

– E o mare emoție și o provocare, spuse Korzenowski, și la urma urmei, e vorba și de înțelepciune. M-am agățat disperat de înțelepciune. Care dintre noi e mai dornic să-l aibă înapoi pe monstrul ăsta?

– Care dintre noi vrea, într-adevăr, să cunoască și urmările? întrebă Olmy.

Lanier și Mirski ieșiseră din lift și se apropiau de ei. Mirski trecu în fața lui Lanier, zâmbind întrebător, și îi întinse mâna lui Olmy.

– Nu ne-am cunoscut, spuse el. Olmy îi strânse mâna cu putere.

– Sunteți expeditorul misiunii noastre, spuse Mirski.

Olmy nu își putu stăpâni complet reacția la auzul acelor cuvinte. Mirski făcu pauză, privindu-i atent fața. „La cine se uită?" se întrebă Olmy.

– Înțelegeți problemele, nu?

Olmy ezită, apoi spuse:

– Poate câteva dintre ele.

Acum nu mai era vorba de înțelegere.

– V-ați pregătit?

Mirski aprobă din cap.

– Nu mă așteptam la mai puțin din partea dumneavoastră. Sunt nerăbdător să depun mărturie, zise el. Nerăbdător să văd cum se pune totul în mișcare. Apoi se îndepărtă atât de brusc, încât îi uimi pe toți.

Olmy se întoarse spre Lanier, în timp ce rhusul se plimba prin fața ușii care dădea spre sala Nexus.

– Cum te simți? întrebă el. Dar soția ta?

– Cred că e bine. Lucrează la un proiect...

– Tocmai a sosit pe Thistledown, zise Korzenowski. Lucrează cu Suli Ram Kikura.

– Voi fi ascultat de adunarea Nexus? întrebă Mirski, întorcându-se la ei. Sunt nervos! Mă credeți?

– Nu, spuse Korzenowski, cu jumătate de voce.

Mirski se întoarse deodată și îl privi pe Olmy în față.

– Dumneata crezi că jarții mi se vor opune, zise el. Și bănuiești că nu vor fi singurii. Știi că talsiții au fost înainte aliații jarților – crezi că,

probabil, sunt din nou. Ai lucrat ca să afli ceva despre asta, nu-i așa? E ceea ce am așteptat de la dumneata! spuse din nou, privindu-l cu sinceritate pe Olmy.

Olmy încuviință.

– E același Mirski? îl întrebă Olmy pe Lanier, când Mirski se întoarse în partea opusă a camerei.

– Da și nu, zise Lanier. Nu e uman.

Korzenowski se încruntă către Lanier.

– E o informație sau o supoziție?

Lanier își strânse buzele.

– Nu are cum să fie uman. Mai ales după toate prin care a trecut. Și încă nu ne spune totul. Nu știu de ce.

– Știe sigur că va reuși? întrebă Olmy.

– Nu. Nu cred că știe. – Fața lui Lanier luă o expresie visătoare. – Niciodată n-am mai întâlnit pe cineva care să-i semene. Îl invidiez.

– Poate ar trebui să fim prudenți în aprecieri, sugeră Korzenowski cu răceală. Să avem un *înger* în mijlocul nostru!

Încă o dată, Mirski se întoarse la ei.

– Nervos! Nu m-am mai simțit nervos de ... de *foarte* multă vreme! E amuzant.

Iritarea lui Korzenowski crescu.

– Nu mai ai nici un fel de griji? întrebă el.

– Poftim? Mirski se opri din mers, privindu-l pe Inginer cu mirare.

– Noi suntem – *eu* sunt forțat, chiar acum, să iau o hotărâre de care am încercat să scap timp de patruzeci de ani. Dacă am avea de luptat cu jarții, rezultatele ar putea fi dezastruoase – am putea pierde totul. – Făcu o grimasă. – Inclusiv Pământul.

– Sunt mult mai îngrijorat decât dumneavoastră, spuse Mirski. Sunt mult mai multe lucruri în joc decât Pământul.

Korzenowski nu se liniști.

– Dacă sunteți, într-adevăr, un înger, Ser Mirski, s-ar putea să nu fiți la fel de îngrijorat cum suntem noi pentru pieile noastre.

– Înger? Sunteți furios pe mine? întrebă Mirski, din nou cu o față liniștită.

– Sunt furios pe situația asta! spuse Korzenowski, trăgându-și capul între umeri. Iertați-mi izbucnirea. – Privi către Olmy, care aștepta cu brațele încrucișate între ei. – Amândoi suntem stăpâniți de emoție. Lui Ser Olmy i-ar plăcea foarte mult să se întoarcă la munca lui de cercetare, ca să poată ține intact Hexamonul nostru, de-a lungul Căii, iar eu sunt

fascinat de perspectiva redeschiderii. Partea din mine care amintește de Patricia Vasquez...

Lanier aproape că tresări când Korzenowski privi în direcția lui.

– Acea parte e nerăbdătoare. Dar s-ar putea să fie diferențe foarte mari între ceea ce doresc eurile noastre mai puțin responsabile și ceea ce nu pune în pericol Hexamonul nostru, Ser Mirski. Motivele dumneavoastră sunt convingătoare. Mă supără doar atitudinea nepăsătoare pe care o aveți. Korzenowski privi în jos, spre podea, și respiră adânc.

Mirski nu spuse nimic.

– Într-adevăr, interveni Olmy, presiunile în favoarea redeschiderii care se fac asupra Hexamonului ar fi puternice și fără dumneavoastră.

– Vă mulțumesc pentru îndrumări, spuse încet Mirski. Îmi lipsește perspectiva. Trebuie să am grijă de asta la întâlnirea cu Nexus. Își îndepărtă și își privi corpul, încă îmbrăcat în haine de alpinist. Să ai limite, să gândești după scheme prestabilite! E pasionant să mă simt din nou în carne și oase! O orbire sălbatică, pe jumătate beată... o pace carnală.

Lângă ușile care dădeau spre sală, apăru Pământul înconjurat de elicea ADN-ului, simbolul Hexamonului Terestru, iar lângă acesta se materializă un parțial trimis de Ministrul Prezidențial Dris Sandys.

– Camera este întrunită, spuse parțialul. Vă rog să intrați acum și să depuneți jurământul.

Mirski își îndreptă umerii și zâmbi, intrând primul. Lanier se ținu la urmă, după Korzenowski și Olmy. Condus la locul său, din cercul de jos, își aduse aminte de vremea când, în Axis City, depunea mărturie în fața consiliului Nexus de pe Hexamonul Infinit. Nu părea să fi trecut mult timp de atunci, când rănile Pământului erau adânci și proaspete, aproape fatale.

Mirski aștepta răbdător în sfera armilară a martorilor, aflată în fața podiumului pe care stătea ministrul prezidențial. Președintele Farren Siliom ocupa podiumul de lângă acesta. Lanier luă din nou contact cu pictograful de lângă locul său, conștient că experiența pe care avea să o trăiască îl va epuiza din nou, dar nerăbdător să audă ce avea să spună Mirski de data aceasta, dacă avea să dea mai multe amănunte.

Un corprep naderit ortodox se așeză lângă el, zâmbindu-i curtenitor și pictografiind o curiozitate politicoasă despre vârsta lui Lanier.

– Sunt de pe Pământ, răspunse Lanier.

– Înțeleg, zise corprep. Știți ceva despre mărturia aceasta?

– N-ar fi cinstit să vă spun înainte, spuse Lanier, pe un ton conspirativ. Luați loc pentru cea mai grozavă călătorie din viața dumneavoastră.

TREIZECI

Gaia

Kirghizul îmbrăcat în haina de lână neagră își adunase sfatul în cortul expediției, în care stătea cu picioarele încrucișate, în mijlocul unui cerc format din cinci dintre soldații lui, Oresias, Jamal Atta, Demetrios și Lugotorix. Rhita se afla, împreună cu ceilalți, în afara cercului, cu mâinile legate cu o sfoară subțire și rezistentă. În aparență, femeile erau excepții într-o expediție militară; ei nu credeau că Rhita putea să se afle printre conducători și nimeni nu se grăbea să-i lămurească în legătură cu așa ceva.

În cerc mai intră un traducător scund și voinic, care purta o uniformă bej, croită într-un stil rhus modern, cu guler crestat și cu jambiere din pânză strânse peste carâmbii supli ai cizmelor. Conducătorul kirghiz, încruntat ca un taur, vorbea și traducătorul îi tălmăcea cuvintele în hellenica de rând.

– Sunt Batur Chinghiz. Păzesc acest pătrat de iarbă pentru preacinstiții mei stăpâni, rhușii din Azovian Miskna. Fără să cereți voie nimănui, ați pătruns pe teritoriul nostru. Trebuie să știu care este motivul, ca să-i pot înștiința pe stăpânii mei prin radio. Mă puteți lumina?

– Suntem aici într-o expediție științifică, spuse Oresias.

Translatorul zâmbi înainte de a traduce în kirghiză cuvintele acestea. Batur zâmbi și el, arătându-și un șirag de dinți galbeni.

– Nu sunt un prost. Pentru o expediție științifică, în mod sigur i-ați fi rugat pe savanții noștri să meargă, nu v-ați fi riscat viețile venind până aici.

– E o chestiune urgentă, zise Oresias.

– Dar el ce spune, omul acesta cu piele întunecată, acest arabios? El ce spune?

Jamal Atta înclină din cap spre Batur.

– Același lucru.

– Același lucru ca și mine sau ca omul acesta cu piele albă?

– Suntem într-o expediție științifică.

– Aha, deci așa stau lucrurile. Am să transmit că mințiți și mi se va spune să vă ucid sau poate să vă trimit legați la Miskna. Ați fost printre cei care au făcut revolta în Askandergul? Vrea să spună, adăugă traducătorul, Alexandreia, firește.

– Nu înțeleg, zise Oresias.

– Sunteți evadați din palat, poate, lași în căutarea unui sanctuar pe întinsele noastre ținuturi?

– Știm puține lucruri despre o revoltă.

– Și noi am primit știri doar în ultimele câteva ore. – Kirghizul își îndreptă umerii largi și își ridică bărbia, privindu-i peste obrajii săi bruni și turtiți. – Nu vorbim prostii. Vrea să spună că nu suntem *barbari*, adăugă din nou traducătorul. Avem radiouri și păstrăm legătura cu fortărețele noastre. Ne și spălăm, când râurile au apă sau când suntem în tabere.

– Noi toți îi respectăm pe iluștrii soldați kirghizi ai rhusului Azovian Miskna, zise Atta aruncându-i o privire lui Oresias. Am venit aici pe ascuns și cu umilință vă cerem să aveți milă și suntem siguri că marele călăreț Batur Chinghiz se va îndura de noi, trăitori între cerul lui Dumnezeu și iarba Diavolilor Rătăcitori.

Oresias își miji ochii, dar nu avu nici o observație la încercarea lui Atta de a folosi formulele diplomatice consacrate.

– Sunt încântat de cuvintele tale amabile și pline de înțelegere. Dar nu eu sunt cel care poate să se milostivească de voi. Așa cum ai spus, eu sunt soldat și nu stăpân. Dar acum, ajunge. Îmi mai poți spune ceva despre ce v-a adus aici, înainte să cer porunci în ceea ce vă privește?

Rhita tremura. Îi luaseră clavicula când fuseseră scoși din aeronavă; nu avea nici o idee ce se întâmpla cu poarta și venea întunericul. Mai mult decât orice altceva, își dorea să fie departe de locul acela, despovărată de datoria față de bunica ei, față de Akademeia și Maiestatea Sa Imperială Hypsélotés – să fie departe, orice i s-ar fi putut întâmpla ei acum...

Era îngrozită. Ultimele ore îi dăduseră răgaz să priceapă câteva lucruri la care, până atunci, reușise să nu se gândească. Era muritoare;

oamenii aceștia ar fi fost bucuroși s-o omoare împreună cu toți cei care erau cu ea. Lugotorix n-ar fi putut să o apere, cu toate că, atunci când clipa ar fi venit – dacă ar fi venit – ar fi murit primul, încercând să o apere.

Situația aceasta era opera ei. Nu putea să mute atât de ușor blestemul pe umerii tatălui ei sau ai Patrikiei. Fusese de acord să vină acolo; nimeni n-ar fi putut să prevadă rezultatul întrevederii cu Kleopatra, dar...

Tremura.

Soldații kirghizi îi mânară afară și îi împinseră într-un țarc făcut în grabă din prelată și bețe de cort găsite printre proviziile din avionul de marfă. Îngrăditura nu avea acoperiș; stătea descoperită sub vântul rece în amurgul tot mai întunecat.

– Cred că suntem niște oameni morți, murmură Atta, când ultima bucată de prelată fu ridicată și legată de către un infanterist kirghiz care se uita la ei curios.

Închisoarea lor era în cel mai bun caz fragilă, dar nici măcar nu îndrăzneau să atingă prelata; li se dăduse a înțelege, prin gesturi făcute cu pușile și cu mâini care loveau pânza groasă, că gloanțele erau pregătite pentru oricine ar fi atins-o.

Rhita se așeză în noroi, cu brațele în jurul genunchilor, apoi își frecă fața obosită. O durea tot corpul; orele de spaimă prin care trecuse o aduseseră în starea asta. Avea o nevoie disperată să urineze, dar nimeni nu se gândise să facă o latrină în mijlocul închisorii improvizate, iar ea era prea furioasă și dezorientată ca să ia o asemenea inițiativă. Dar curând avea să fie nevoită să facă asta.

Își îndreptă ochii întredeschiși către stele, simțindu-se în cea mai mizerabilă stare a vieții ei, și avu senzația că răceala lor îi inundă fața. „Ele nu știu, lor nu le pasă."

Nu însemnau nimic lucrurile primordiale; cât de departe putea ajunge o zeiță ca Athéné? Părea cu totul nepotrivită pentru infinitul care se întindea dincolo de Gaia. Liniștea rugăciunii însemna prea puțin, dacă urma să moară în rușine și umilință, departe de Rhodos.

– Fir-ar să fie, trebuie să urinez, spuse ea cu voce tare. Jamal Atta privi în jos către ea, cu sprâncenele lui negre împerecheate.

– Și eu, zise el. Vom...

Rhita nu-l mai asculta, fascinată de ceva de deasupra capului ei – o linie subțire, verde, luminoasă, o linie simplă, de la care nu venea nici un zgomot.

– ...face un pătrat aici... continuă Atta.

Linia trecu în liniște peste închisoarea lor; Rhita n-ar fi putut spune dacă era aproape sau foarte departe. Altă linie verde o încrucișă, apoi amândouă liniile își mutară rapid punctul de intersecție până în dreptul muchiei foii de cort. Asta le făcea să pară foarte apropiate.

Poarta. Se întâmpla ceva la poartă.

Liniile ieșiră din câmpul vizual. Nu se auzea nici un sunet neobișnuit dincolo de prelată – bărbați conversând, cu voci guturale, cizme târâte prin noroi, iarba foșnind în vântul rece al serii. Întunericul era aproape deplin. Rhita simțea mirosuri de noroi, de oameni speriați, de verdeață a stepelor.

Ca un automat, îl urmă pe Atta spre locul pe care îl desemnaseră drept latrină, marcat de linii făcute cu cizmele prin iarbă. Își dădu jos pantalonii și se ușură. Câțiva bărbați se uitară în direcția ei, niciodată prea speriați ca să nu privească la carnea dezgolită a unei femei. Își trase înapoi pantalonii, păși dincolo de linii și își privi de aproape tovarășii de captivitate. Stăteau abătuți, cu capetele plecate; fețele le erau conturate cu răceală de lumina slabă a unei semilune și de lumina stelelor.

Până aici se ajunsese. De fapt, ea spera acum că avea *să vină* ceva prin poartă. Poate că era singura lor șansă de salvare.

Lumina verde fusese adevărată sau îi jucaseră ochii feste? Mai așteptă nemișcată câteva minute, cu brațele îndesate sub haină, simțind frigul cum îi fura puterea și îi amorțea fața. La o adiere de vânt, pânza baricadei se încordă, apoi se umflă; așteptând un glonț, tresări, în vreme ce o picătură de ploaie îi lovi pleoapa. Un zid negru de nori se întindea încet deasupra lunii. Cu greu mai putea zări ceva în jurul ei.

Căzură mai multe picături de ploaie. Așteptă să audă sunete dincolo de baricadă, alarmată într-o clipă, simțind cum i se înfioară părul de pe brațe. Nici o voce. Nici măcar zgomote de copite sau nechezat de cai care să se agite din cauza umezelii. Întuneric, ploaie împrăștiată și vânt care biciuia foaia de cort.

Luna licări printr-o spărtură de nori. Lugotorix veni lângă Rhita, imens, ud leoarcă. Nu spuse nimic, dar îi atinse brațul și îi arătă cu degetul ceva aflat la stânga lor, deasupra baricadei. Ceva înalt, în formă de sabie, lat cât brațele desfăcute ale unui bărbat, se înălța deasupra închisorii lor fragile. Muchiile sabiei unduiau ca apa. Cu repeziciune, se curbă într-o parte și zbură în afara vederii. „Moartea", gândi Rhita. „Arată ca Moartea."

– Kirghizi? întrebă încet keltul. Nimeni nu mai părea să fi observat lucrul acela.

– Nu, zise ea.

– Nu cred, murmură Lugotorix. În lumina lunii, Rhita încercă să îi găsească pe Oresias sau pe Jamal Atta; erau ascunși printre oamenii lor. Înainte de a-i putea găsi, luna dispăru din nou.

Deodată, se auzi un zgomot hidos, groaznic, care venea din toate părțile. Scoase un țipăt slab și îl căută pe Lugotorix, dar el nu era acolo. Baricada din prelată se transformă în petice. Vântul pătrunse ca în urma unui tăvălug uriaș. În spinarea ei se băteau cuie, iar respirația îi era scoasă din corp; unu pauză doi pauză trei și patru și cinci. Nu avea cum să cadă. Alături, Lugotorix scheuna ca un câine lovit, scoțând sunete pe care Rhita nu le mai auzise niciodată de la el. Când capul îi fu tras pe spate, scalpul și gâtul odihnindu-i-se pe ceva rece ca gheața, ea văzu din nou cele două linii drepte, verzi, încrucișate deasupra lor.

Apoi, ceva a ridicat-o. A avut impresia că iarba devenise imensă și metalică; tabăra era acoperită de lame elastice de oțel, care se mișcau neîncetat, cu muchiile unduindu-le ca apa, și care aveau în vârfuri scuturi sau ecrane. Coloana vertebrală i s-a întărit până când a vrut să țipe, dar toți mușchii îi înghețaseră. Încă a mai putut să vadă, însă și-a dat seama, treptat, că își pierdea capacitatea de a gândi.

Pentru ceea ce a părut un timp foarte îndelungat, ea a văzut totul și nimic; la fel de bine s-ar fi putut spune că murise.

TREIZECI ȘI UNU

Gaia

Clavicula a apărut în mâinile ei și a liniștit-o. O cunoștea. Pentru moment a fost de-ajuns. Apoi, clavicula i-a fost luată și i-a părut foarte rău.

Ceva mai târziu, doar o clipă mai târziu, își dădu seama că primise mesajul claviculei, care îi spusese că poarta era construită în întregime și avea o lățime comercială. Mai erau și alte porți. Mesajul acesta nu o liniști.

Lugotorix, stând gol între două uriașe săbii în formă de șarpe, atins pe brațe și pe coapse de puncte verzi, luminoase.

Ești legată de acest bărbat?
Da.
Ai nevoie de el?
Da.
Și de ceilalți?

Se gândi la Demetrios și la Oresias.
Erau salvați.
Se întrebă ce se va întâmpla cu ceilalți.
Nu se simțea bine știindu-se în centrul atenției. Pentru o vreme, existaseră mai multe exemplare din ea însăși, iar câteva dintre ele fuseseră supuse unor experiențe neplăcute. Asta era tot ce-și amintea. Corpul nu-i fusese rănit.
Nu avea parte de liniște.
O întrebară dacă Athéné deschisese porți spre Gaia; sau Isis sau Astarte. Rhita negă. Nu credea că ființele acelea, zeii, existau în realita-

te. Lucrul acesta îi interesa. *Zeii sunt însoțitori imaginari care să te consoleze atunci când te gândești la moarte?*

Nu știu ce să răspundă.

Nu ai făcut tu clavicula.

Nu era nevoie de răspuns. Asta trebuie să fi fost evident.

Cum ai găsit-o?

Le spuse.

Ei o crezură.

Deveniră foarte curioși să afle totul despre sophé.

E moartă, îi informă Rhita.

Tu ai venit de la ea.

Iarăși, nu se cerea nici un răspuns.

O perioadă de intens disconfort, mai rău decât durerea.

Aproape că era mai plăcută senzația trecerii timpului.

Fără memorie, se descoperi într-un loc cu cer albastru și plin de ruine de marmură care se înălțau deasupra mării.

Priveliștea aceea mai întâi se îndepărtă, apoi se întoarse, iar Rhita era cu mulți ani mai tânără și stătea în sanctuarul Athénéi Lindia. Își amintea totul, își amintea și ce i se întâmplase după clipa aceea. Un tânăr stătea lângă ea; un tânăr destul de chipeș; fața lui nu avea trăsături foarte clare. El purta o cămașă albă și pantaloni negri, legați la gleznă, împrejurul încălțărilor; ca un pescar. Dar nu, nu era un pescar. Ea se întrebă dacă era un iubit, dar nu era un iubit, nici măcar un prieten nu îi era.

– Pentru tine e plăcut? întreba el, învârtindu-se în jurul Rhitei. Te rog să spui adevărul.

– Nu doare.

– Sper că ai să ne ierți amestecul. Până acum, am avut puține șanse să lucrăm direct cu specia ta. Ai fost tratată aspru.

Ea nu ierta nimic. Era prea tulburată ca să fie impresionată de asemenea rafinamente.

– Ai prefera să port un nume?

– Oricum, nu te-aș cunoaște.

– Ai prefera să stăm aici?

Părea mai prudent să spună da. Încuviință, căci îi plăcea soarele care-i scălda fața, răcoarea și senzația de siguranță pe care i-o dădea templul abandonat pe stâncă. Nu-i venea să creadă că se află cu adevărat în locurile acelea.

„Sunt Rhita", își spuse. „Sunt în viață. Poate că am fost răpită și dusă prin poartă. Poate că Bunica a venit din Hades."

TREIZECI ȘI DOI

Thistledown City

Din motive numai de el și de avocatul său știute, președintele hotărâse să nu fie găzduit în apartamentele oficiale prevăzute pentru Nexus și aflate chiar sub dom. În loc de asta, își alesese un apartament provizoriu, decorat foarte sobru, din clădirea celui de-al Cincilea Secol al Călătoriei, adiacentă cu arboretum, la un kilometru depărtare de dom. La patru ore după ce Mirski își depusese mărturia, Farren Siliom le acordă o audiență celor patru: Korzenowski, Mirski, Olmy și Lanier. Comportarea lui era la limitele politeții. Părea să facă eforturi pentru a-și stăpâni mânia.

– Iertați-mi sinceritatea, pictografie el către Korzenowski. În toată existența mea de-a lungul Căii și, acum, din jurul Pământului, n-am văzut niciodată o asemenea schimbare radicală de păreri, o trădare la un ilustru cetățean de pe Hexamon.

Korzenowski se înclină ușor, cu o față inexpresivă.

– Fac cereri de acestea împotriva voinței mele și sub presiune, spuse el. Lucrul acesta ar trebui să fie evident.

– Sunt sigur că întregul Nexus are nevoie de un tratament talsit, zise Farren Siliom, apăsându-și baza nasului. Președintele privi spre Lanier, părând să-l concedieze cu o clipire ușoară din ochi, apoi își îndreptă atenția spre Mirski. Hexamonul se consideră o societate avansată, oricare ar fi limitele pe care ni le-au impus... dar cred că e greu de crezut că munca noastră ar fi putut duce la consecințe atât de îndepărtate.

– Sunteți la răscruce, spuse Mirski.

– Așa susțineți dumneavoastră. Totuși, nu suntem cu totul nevinovați. Îmi amintesc foarte bine cum a fost indus în eroare Olmy în urmă cu câțiva ani, când ni l-a adus înapoi pe Inginer. Atunci, le-a făcut un serviciu tuturor adevăraților naderiți. Oare asta nu e alt gen de înșelăciune, o altă manipulare?

– Adevărul relatării mele ar trebui să fie evident, zise Mirski.

– Nu atât de evident pentru cineva care și-a petrecut ultimii zece ani luptând cu un val de simpatie în favoarea redeschiderii. Am luptat avându-l pe Inginer de partea mea, deși lucrul acesta pare acum greu de crezut.

Lanier înghiți în sec.

– Pot să mă așez? întrebă el.

– Vă rog, răspunse Farren Siliom. Iritarea îmi întunecă bunele maniere. Președintele ceru formarea unui scaun pentru Lanier și, după ce se gândi o clipă, ceru scaune pentru toată lumea. Avem de vorbit mai multă vreme, îi spuse lui Korzenowski.

– Sunt un om îndeajuns de practic, continuă Farren Siliom, atât de practic cât poate fi cineva care conduce o națiune de visători și idealiști. Asta crede Hexamonul despre el însuși; așa a fost secole de-a rândul. Dar am fost și încăpățânați, puternici și hotărâți. Am înfruntat o dată provocarea Căii. Dar aproape am pierdut-o în favoarea jarților, iar ei au avut de atunci decenii la dispoziția lor ca să-și rafineze tacticile. Toți credem că ei au ocupat întreaga Cale, nu-i așa?

Lanier a fost singurul care s-a abținut să aprobe. Aici se simțea ca un pitic printre giganți, din nou bătrân, din nou a cincea roată la căruță.

– Înțelegeți de ce sunt tulburat? îl întrebă Farren Siliom pe Korzenowski.

– Da, înțeleg, Ser Președinte.

– Atunci, lămuriți-mă. Ați fost convins de lucrurile pe care le-ați spus în Nexus; dar acum, puteți să-mi jurați în numele Omului Bun, al Stelelor și Sorții și al Pneumei, că nu sunteți implicat într-un complot, pentru a redeschide creația dumneavoastră și că nu ați pus la cale în vreun fel acest episod?

Pentru câteva secunde, Korzenowski îl privi pe președinte păstrând o liniște ofensată.

– Jur.

– Regret că pun la îndoială integritatea dumneavoastră, Ser Korzenowski. Dar trebuie să fiu absolut sigur. Nu ați știut dinainte de întoarcerea lui Ser Mirski?

– Mă așteptam, pe jumătate, la un lucru de felul acesta; nu pot spune că am crezut că se va întâmpla așa ceva. Nu, nu am știut dinainte.

– Sunteți convins că acea distrugere a fost făcută de Cale?

– Nu distrugere, Ser Președinte, spuse Mirski. Obstrucție.

– Orice ar fi, sunteți convins? Se uită cu asprime către Korzenowski.

– Da.

– Înțelegeți că o bună parte dintre corprepi și senatori au cea mai mare stimă pentru dumneavoastră, dar că motivația pe care o aveți în acest caz, poate fi suspectă. O bună parte din viață v-a fost ocupată de crearea mașinilor în cavitatea a șasea și de construirea Căii. Trebuie să fi simțit o oarecare mândrie, firească, atunci când ați schimbat cursul istoriei în Thistledown. Ar fi de înțeles dacă ați fi simțit că vă pierdeți statutul în urma reîncarnării și după Separare. Personal, sunt cât se poate de conștient că n-ați avut nimic în comun cu neo-geshelii de la noi. – Mai calm acum, președintele își frecă mâinile și se așeză între ei. – Dacă vom deschide Calea, vom fi în război cu jarții, Ser Olmy?

– Cred că da.

„Asta e", gândi Lanier.

– Dacă nu deschidem Calea, Ser Mirski, și facem pregătiri să o închidem definitiv de la capătul nostru, vom bloca nobilele eforturi îndepărtate ale descendenților noștri?

– Ale descendenților tuturor creaturilor inteligente din universul nostru, Ser Președinte. Da.

Farren Siliom se lăsă pe spate în scaun și închise ochii.

– Pot să privesc din nou părți ale mărturiei dumneavoastră. Sunt sigur că o bună parte din corprepi și senatori chiar asta fac în momentul de față. Făcu o grimasă. Pentru această chestiune, procedura de vot va fi dificilă. N-am mai cerut până acum un plebiscit complet pe Hexamon. Înțelegeți care sunt problemele?

Mirski dădu din cap.

– Dați-mi voie să vi le enumăr. Procedurile de votare pe Thistledown și în circumscripțiile orbitale sunt foarte diferite față de cele de pe Pământ. Cei mai mulți cetățeni ai Pământului votează prin prezență fizică. Pentru un asemenea vot, pregătirile ar dura luni de zile; pur și simplu nu suntem pregătiți.

– Fiecare cetățean din spațiu trebuie să-și încarce un parțial într-o *mens publica* din memoria orașului. Parțialii sunt asamblați într-un corp unificat, folosindu-se metode strict definite în constituția de pe Hexamon,

și pot vota asupra unei chestiuni într-un interval de două sau trei secunde, cu toate că legea le dă mai mult timp ca să ia o decizie. Cetățenii pot să le dea parțialilor informații o dată pe zi, ca să poată reflecta eventuale schimbări în atitudinea lor personală; parțialii nu-și pot dezvolta opinii proprii.

– Acestea sunt considerente tehnice. Dacă vorbim despre chestiunile de politică internă, dacă redeschidem Calea numai ca să o distrugem, radicalizăm părerile celor care doresc ca ea să rămână închisă și să evităm conflictul cu jarții. În mod sigur, nu-i vom satisface nici pe cei care vor să reocupăm Calea. Iar jarții vor opune, în mod sigur, o rezistență puternică la eforturile noastre. Pentru ei, Calea s-ar putea să fie mai importantă decât a fost vreodată pentru noi; în acțiunile lor, ei au părut obsedați de un singur lucru. Am dreptate, Ser Olmy?

– Da.

Farren Siliom își încrucișă brațele.

– Nu știu cum vor vedea problema aceasta cetățenii noștri tereștri. Nu știu măcar dacă noi putem acum să formulăm o judecată corectă. Pentru cei mai mulți dintre Vechii Locuitori, Calea este, în cel mai bun caz, un concept foarte cețos. Cetățenii de pe Pământ încă nu au acces direct la memorii extinse ale orașului sau la biblioteci. Totuși, bănuiesc că neo-geshelii vor invoca legile Refacerii și vor exclude întreg Pământul de la vot... Asta ar fi extrem de neplăcut.

– Senatorii Pământului nu vor ceda nici un milimetru, spuse Lanier.

– Legile Refacerii nu au fost folosite o vreme, dar ele sunt încă în vigoare. Farren Siliom își ridică mâinile cu fața schimonosită de o grimasă. Din ceea ce am putut ghici acum despre starea de spirit de pe Hexamon, vă pot spune că numărul celor care vor redeschiderea este aproape egal cu al adversarilor. Condensările și polarizările sociale nu sunt deloc improbabile într-o asemenea situație; formarea rapidă a grupurilor de putere... poate chiar o dominație neo-geshel în Nexus. Neo-geshelii m-ar putea forța să mă comport după cum dictează ei sau să demisionez și să-i las pe ei să formeze un nou guvern. Aceste probleme nu sunt neapărat și ale dumneavoastră, domnii mei. Dar dumneavoastră le-ați adus în fața mea și nu pot spune că vă sunt recunoscător. Nici măcar nu pot spune cum va merge votul. Avem un număr de probleme, un număr de hotărâri pe care trebuie să le luăm, iar acum că geniul a ieșit, în sfârșit, din sticla lui sau, mai curând, a făcut sticla să explodeze iarăși...

Farren Siliom se ridică și pictografie un semn de întrebare pe monitorul apartamentului.

– Dacă mai puteți rămâne aici câteva minute, domnilor, am mai aranjat să vină un Vechi Locuitor. Ser Mirski s-ar putea să-și aducă aminte de el. Ați fost camarazi în aceeași armată, în timpul invaziei forțelor Uniunii Sovietice pe Thistledown, înainte de Separare... înainte de Moarte. El s-a întors pe Pământ după Separare și a trăit în ceea ce numim acum Anatolia.

Mirski încuviință din cap, cu o expresie netulburată. Lanier încercă să-și amintească de rhușii care supraviețuiseră și care lucraseră cu Mirski sau avuseseră măcar contact cu el și găsi doar câteva chipuri, legate vag de nume din memoria lui. Belozerski, zampolit, aspru, distant... Vielgorski, calm, sigur de el, care fusese condamnat, inginerul șef Pritikin.

Monitorul clipi și Farren Siliom ordonă deschiderea ușilor.

– Domnilor, acesta este Ser Viktor Garabedian, spuse, cu o expresie de expectativă triumfătoare. „Crede că îl va pune pe Mirski în încurcătură", gândi Lanier.

Garabedian intră în cameră. Avea părul alb, era subțire, ușor gârbovit. Mâinile purtau cicatrice hidoase. Ochii îi erau pe jumătate închiși și îi curgeau. Lanier putu aproape imediat să-i explice starea: „Răni de radiație, curățite cu talsit... trebuie să fi încercat o întoarcere în Uniunea Sovietică, acum câteva decenii."

Garabedian privi în jurul lui, în mod evident nepregătit pentru acea întâlnire. Ochii i se opriră asupra lui Mirski și un zâmbet ironic îi traversă fața. Mirski părea uluit.

– Tovarășe general, zise Garabedian.

Mirski se ridică și se apropie de bătrân. Rămaseră unul în fața celuilalt pentru o clipă, apoi Mirski își deschise brațele și îl îmbrățișă.

– Ce s-a întâmplat cu tine, Viktor? întrebă el în rhusește, ținându-l pe bătrân la lungimea unui braț distanță.

– O poveste lungă. Mă așteptam să văd un bătrân. Nu mi-au spus că ai să arăți la fel. Pe Ser Lanier îl recunosc, dar el arată de vârstă respectabilă, nu ca un tinerel.

Farren Siliom își încrucișă brațele.

– Ne-au trebuit câteva ore ca să-l localizăm pe Ser Garabedian.

– Trăiesc cât mai aproape de Armenia, îi spuse Garabedian lui Mirski. Țara mea va fi curățată în câțiva ani și atunci mă voi putea întoarce. Am lucrat ca polițist în Forțele Sovietice de Refacere... Am luptat împotriva Hexamonului în Armata Armeană de Eliberare. Nu

prea a fost un război, eram mai mult ca niște copii care luptă cu bețișoare împotriva doctorilor și a profesorilor. Când s-au terminat toate astea, m-am făcut fermier. Dumneavoastră unde ați fost, tovarășe general?

Mirski aruncă o privire înlăcrimată prin cameră.

– Prieteni, trebuie să stau de vorbă cu Viktor.

– Ei vor să-ți pun câteva întrebări, spuse Garabedian.

– Da, dar singuri. Numai cu tine, Garry. Vrei să vii cu noi? Avem nevoie de o cameră. Privi către președinte.

– Puteți folosi una din camerele mele de lucru, spuse Farren Siliom. Vom înregistra întâlnirea dumneavoastră, firește...

Lanier observă schimbarea în expresia lui Mirski. Părea mai puternic, mai acvilin, mai puțin senin; arăta mai mult ca Pavel Mirski pe care îl întâlnise pe Stâncă în urmă cu patru decenii.

– Aș vrea să vorbesc un moment cu Ser Lanier, apoi va veni cu dumneavoastră, spuse Korzenowski.

Cei doi bărbați ieșiră din cameră, conduși de președinte în altă secțiune a reședinței lui provizorii.

– Ser Lanier? întrebă Korzenowski.

– E Mirski, spuse Lanier.

– Nu aveți nici o îndoială?

– Nu, răspunse el.

– Dar asta e o dovadă în plus?

– Pentru președinte, zise Lanier. Trebuie să fie dovada hotărâtoare.

– Rezervele de îndoială ale președintelui sunt mari, spuse Olmy încet. Sunt construite numai din oportunități politice.

Președintele îl conduse pe Lanier într-un hol larg, cilindric, pe care i-l arătă înclinând capul. Stânjenit, Lanier îi urmă pe Mirski și pe Garabedian în birou. Din podea, se ivi o masă rotundă, înconjurată de câteva scaune cu formă liberă. Camera mirosea vag a zăpadă proaspătă și a pini, un reziduu, bănui Lanier, lăsat de vreun mediu anterior.

Garabedian, cu pălăria strânsă în mâinile noduroase, pline de pete albe și purpurii, își privea vechiul camarad cu ochii copilărești ai unui om bătrân și obosit, ochi goliți de orice emoție în afara unei mirări care îl copleșea.

– Garry, Viktor era cu mine când Trupele de Șoc Spațiale au invadat Cartoful-Thistledown, spuse Mirski. A fost cu mine când ne-am predat și a fost sfătuitorul meu în vremurile grele care au urmat... Ultima

dată l-am văzut înainte de a merge în zonele geshel. Ai trăit vremuri grele, Viktor.

Garabedian continua să-l privească țintă cu gura deschisă. Apoi se întoarse către Lanier.

– Domnule, spuse el, într-o engleză șovăitoare, n-ați rămas tânar. Unii au rămas. Dar tovarășul general Mirski...

– Nu mai sunt general, spuse încet Mirski.

– Nu s-a schimbat deloc, în afară de... – Garabedian trase din nou cu coada ochiului, apoi spuse în rhusește: – Când ați fost împușcat, atunci v-ați schimbat. Ați devenit mai hotărât.

– De atunci am fost într-o călătorie foarte lungă.

– Pe oamenii care m-au adus aici... îi vedem des prin Armenia. Vin să oprească micile noastre războaie, să ne vindece epidemiile, să ne repare mașinile. Noi am fost ca niște copii. I-am urât atât de mult! Voiam să fim lăsați în pace.

– Înțeleg, spuse Mirski.

– De data asta nu m-au rugat... *Pavel.* – Pe bătrân îl stânjenea să folosească numele mic al lui Mirski. – Au venit și au spus că e nevoie de mine. Au spus că sunt muritor. Au fost ca poliția de pe vremuri. – Își ridică vocea. – Cum pot să ne trateze chiar ca pe niște copii? Noi am suferit! Au murit atât de mulți!

– Cum ați suferit, Viktor? Spune-mi.

– Nimic nu mai e ca înainte, spuse Garabedian. Nimic nu va mai fi. Asta e și bine și rău. După ce am văzut toate astea, se pare că viața mi-a fost întoarsă pe dos; apoi m-am dus înapoi în satele în care au locuit strămoșii mei. Am luptat împotriva Hexamonului, am pierdut...

– Da?

Garabedian își ridică mâinile.

– Am intrat în ținuturi otrăvite. Pământul devenise un șarpe. Ne mușca. Eram luați de îngerii de pe Hexamon. Ne cereau iertare că nu ne dădeau corpuri noi. Nu m-am putut întoarce acasă. M-am mutat în Armenia... acum îi spun Anatolia de Nord. Nu există națiuni, spun ei. Nu sunt partide rivale. Numai cetățeni. Mi-am făcut o fermă, mi-am făcut o familie. Toată familia mi-a pierit într-un cutremur.

Lanier simți senzația familiară de gol în stomac. „Nu i-am putut salva pe toți."

– Am crescut cai. Am intrat într-o cooperativă armeană de protecție împotriva turcilor. Apoi turcii au făcut pace și am luptat împreună împotriva fermierilor emigranți din Iran care cultivau opiu. A venit și

acolo Hexamonul și ne-a scos... Apoi le-a dat oamenilor ceva ce făcea opiul inutil.

Mirski privi către Lanier.

– Vreun fel de reacții imunitare, substanțe de blocaj... zise Lanier. Știa foarte puțin despre acest aspect al Refacerii. Mirski dădu din cap.

Continuă:

– A fost o viață lungă, Pavel. Am suferit și i-am văzut pe mulți murind, dar am uitat, până acum, multe din vechile dureri. Te văd atât de tânăr... Ești tu, într-adevăr?

– Nu, spuse Mirski. Nu sunt cel pe care îl știi. Am trăit mult mai mult decât tine, Viktor. Și eu am văzut multe, triumf și decădere.

Garabedian clătină din cap, zâmbind.

– Îmi amintesc de Sosnițki. Era un om bun. Deseori mă gândesc că l-am fi putut folosi în Armenia... Eu! Un armean vorbind așa despre un rhus alb! Totul s-a întors cu fundul în sus, Pavel. Îi uram pe turci, acum sunt căsătorit cu o turcoaică. E mică, brună, are părul lung și cenușiu. Nu-i o fată de la oraș, nu e ca prima mea soție, dar mi-a dăruit o fiică foarte frumoasă. Acum sunt fermier și cultiv plante speciale pentru Hexamon.

Lanier se gândi la fermierii franți de pe Timbl, la lumea franților care umblau prin câmpurile lor culegând recolte de plante modificate biologic, pe care apoi le exportau în Cale.

– Asta e ceea ce ți-ai dorit? întrebă Mirski.

Garabedian ridică din umeri, apoi zâmbi ironic.

– E un fel de a trăi, zise el. Prinse mâna stângă a lui Mirski și o ciocăni cu un deget plin de cicatrice. Tu. Tu trebuie să-mi spui asta.

Mirski privi către Lanier cu o expresie sfioasă.

– De data asta o voi povesti în cuvinte, spuse el. Garry, acum trebuie să te întorci la ceilalți. Viktor, spune-i lui Ser Lanier. Sunt Pavel Mirski?

– Tu spui că nu ești chiar el, zise Garabedian. Dar eu cred că ești. Da, Ser Lanier. Acesta este Pavel.

– Spune-i președintelui.

– Am să-i spun, zise Garry.

Mirski zâmbi larg.

– Acum stai jos, Viktor, pentru că am îndoieli că vei crede ce s-a întâmplat cu acest băiat de oraș din Ucraina.

TREIZECI ȘI TREI

Thistledown City

O mică parte din dezbaterea Nexus a avut loc în timp real. Korzenowski și Mirski au răspuns la întrebări și au discutat problema în detaliu într-o ramură izolată a memoriei orașului Thistledown; Lanier a interceptat dezbaterea. Ore de polemică și de schimburi de informații au zburat în câteva secunde.

Dezbaterea nu a fost la fel de obositoare ca într-o sesiune deschisă. Au participat gesheli, neo-gesheli și naderiți, în afara celor mai ortodocși; în total a durat trei zile. A părut să dureze câteva luni. Nu a fost neglijat nici un aspect al redeschiderii; nu a fost lăsată neexplorată nici o nuanță.

Au fost propuneri de o asemenea anvergură, încât lui Lanier totul i se învălmășea în minte; câțiva instigatori – dacă putea fi numit instigator vreun membru Nexus – au vrut să se deschidă Calea, să fie curățată de jarți și apoi hegemonia umană să fie împinsă și mai departe, să se deschidă noi canale la fiecare câteva zeci de kilometri și să se formeze noi teritorii, înainte de a veni jarții sau alte forțe care să-i împingă din nou înapoi. Unii au luat în derâdere asemenea planuri grandioase, iar alții, prezentând declarațiile unor colegi ai lui Korzenowski care fuseseră în memoriile orașelor de periferie vreme de decenii sau chiar de secole, au susținut teoria după care Calea ar putea fi distrusă din afară, fără să fie redeschisă.

Asta sugera două posibilități: că delegații care doreau să rezolve problema Căii puteau să facă asta fără riscul confruntării cu jarții și, a doua, că o dată redeschisă Calea și jarții învinși, aceștia ar putea să se răzbune chiar prin distrugerea ei din exterior. Mirski, dezvăluind și mai

mult din caracterul și talentele sale, a demonstrat, folosind matematici superioare – prin ecuații care l-au făcut pe Korzenowski să-și ridice sprâncenele – că ultima ipoteză nu era posibilă.

Rhusul părea în elementul său, în timpul dezbaterilor. Nivelul discuțiilor era neobișnuit de depărtat de înțelegerea lui Lanier, chiar și după ce mintea îi fusese îmbogățită cu talente împrumutate – un serviciu pe care nu-l mai folosise până atunci.

Dar Lanier simțea un lucru care poate nu era atât de evident pentru corprepi și senatori. Respectul pentru Cale era adânc înrădăcinat, chiar și în mințile celor care erau îngroziți de redeschidere. Calea fusese lumea lor; mulți crescuseră în ea și, până la Separare, nu cunoscuseră alt fel de existență. Dezbaterea, oricât de aprinsă, era unilaterală; rapid, chestiunea în discuție a devenit nu redeschiderea, ci consecința ei: ce anume să se facă după ce Calea avea să fie din nou legată de Thistledown.

Acum erau adunați în sesiune fizică, să audă ce avea de recomandat Nexus pentru Hexamon. În plus, trebuia să se voteze dacă să se transfere chestiunea, cu recomandare de la Nexus, către întreg Hexamonul sau să se restrângă votarea la *mens publica* de pe Thistledown, sau să se lanseze pe Pământ o campanie educațională și să se amâne acel efort până la terminarea ei, asta putând să dureze ani de zile.

Lanier intră singur în sala Nexus; Mirski, Korzenowski și Olmy îl precedaseră, pentru unele discuții cu președintele, înainte de ședință. Sala era goală, mai erau doar doi corprepi de cealaltă parte a cercului, trimițându-și pictograme unul celuilalt. Lanier aștepta pe un culoar, simțind o liniște ciudată. Încă nu era stăpân pe sine, dar, după mărturisirea făcută lui Mirski, nu mai avea acea tulburare lăuntrică, acea oboseală confuză.

Mersese prin orașul din cavitatea a treia, luând un tren urban până la biblioteca principală, acolo unde, pe vremuri, petrecuse ore în șir învățând rhusește și unde Mirski fusese împușcat și readus la viață. Biblioteca fusese reactivată cu treizeci și cinci de ani în urmă; acum era o instituție foarte solicitată, în sala ei mare, cu locuri și pictografe găsindu-se, de multe ori, sute de cercetători o dată. Biblioteca fusese construită cam în același timp cu domul Nexus. Ceea ce cândva i s-a părut monumental, străin și înfricoșător, conținând, ca pe vremuri, informații despre moartea Pământului înainte ca moartea să se întâmple, era încă monumental, dar acum părea familiar, acceptabil pentru el.

În mod sigur, atitudinea lui față de asteroid se schimbase. Se gândi că nu l-ar deranja să locuiască pe Thistledown câțiva ani. Rotația mai slabă a asteroidului, gravitația mai mică îi conveneau; era tentat chiar să încerce să facă și gimnastică. Barele paralele îl ajutaseră să-și păstreze sănătatea, când condusese explorarea Stâncii.

Uitându-se la mâinile lui ca niște gheare, tresări, gândindu-se la ceea ce lăsase să-i treacă printre degete...

Încă opunea rezistență la ideea întineririi. Voia să discute mai multe lucruri cu Karen, să vadă dacă legăturile lor nu se rupseseră de tot.

Dar nu voia să-i întrerupă conferința. Era importantă pentru ea. Pe lângă asta, în timp ce dezbaterea era încă relativ strânsă, consideră potrivit să nu vorbească cu oameni care nu erau direct implicați.

Membrii camerei intrară în sală și se așezară pe locurile lor, fără să-și vorbească prea mult sau să-și trimită pictograme.

Aerul era încărcat cu ceva inefabil; istorie, gândi Lanier. Multe hotărâri care schimbaseră soarta lumilor fuseseră luate aici. Acum, în joc era mult mai mult decât soarta unor lumi.

Mirski și Korzenowski intrară după el și traversară culoarul. Mirski îi zâmbi lui Lanier și se așeză lângă el. Korzenowski înclină din cap în direcția lor și se duse mai departe ca să se așeze lângă un șir de șase bărbați și femei însărcinați cu funcționarea mașinilor din cavitatea a șasea.

Președintele și ministrul prezidențial Dris Sandys își ocupară locurile de lângă sfera armilară a martorilor.

Ministrul prezidențial anunță:

– *Mens publica* din Nexus și-a dat votul în legătură cu propunerea făcută de Ser Mirski, Korzenowski, Olmy și Lanier.

Lanier fu surprins să se vadă printre inițiatori. Îl pătrunse un val de emoție și mândrie nervoasă.

– Acum este momentul să confirmăm acest vot printr-un plebiscit fizic.

Lanier privi în jurul său, la corprepi și senatorii care așteptau cu mâinile încrucișate. Nu știa cum se va face votul; aveau să-și pictografieze deciziile, și întreaga sală să se lumineze ca un pom de Crăciun?

– Pentru că recomandarea finală a acestui Nexus a fost hotărâtă mai întâi în *mens*, ea trebuie confirmată de un vot prin voce; fiecare voce va fi recunoscută și clasificată de secretarul Camerei, iar voturile vor fi imediat înregistrate. Deputați, decizia voastră este să continuăm cu propunerea principală, de redeschidere a Căii? Răspundeți prin *da* sau *nu*.

Sala deveni un haos de vociferări: *da*, *nu*. Lanier crezu că aude mai mulți de *nu*, dar aici se putea ca nervii lui să nu-l asculte. Ministrul prezidențial se uită către secretar, așezat lângă sfera martorilor, iar secretarul își ridică mâna dreaptă.

– Pentru această propunere, răspunsul este *da*. Recomandarea acestui Nexus este să se deschidă Calea pentru a fi distrusă, așa cum a cerut Ser Mirski?

Membrii Nexus votară din nou, murmurând calm sub bolta domului.

– Pentru această propunere, votul este *nu*. Calea trebuie ținută deschisă. Decizia acestui Nexus este crearea unei forțe armate, cu scopul de a asigura păstrarea Căii sub jurisdicția Hexamonului Infinit și a aliaților săi garantați?

Vocile părură să crească în volum. Acum, Lanier nu putea să spună care erau mai multe: *da* sau *nu*; voturile erau destul de echilibrate, iar câțiva corprepi și senatori se retraseseră, aplecându-și capetele sau privind către dom cu fețele crispate.

– Decizia este *da*. Acest Nexus dorește să confrunte chestiunea, însoțită de recomandarea noastră, cu un vot integral în Hexamonul Terestru, inclusiv *mens publica* celor șapte cavități din Thistledown și ale celor două districte orbitale?

Lanier închise ochii. Totul se petrecea aievea! De fapt, putea chiar atunci să contemple din nou gâtul Coridorului, al Căii... Exista chiar și o șansă să afle ce se întâmplase cu Patricia Luisa Vasquez.

– Răspunsul este *da*. Votul va implica numai *mens publica* din cele trei corpuri orbitale. Ser Secretar, aceste voturi corespund cu cele din *mens publica*?

– Da, Ser Ministru Prezidențial.

– Atunci recomandările sunt stabilite și procesul de votare va începe. Un consilier de pe Nexus va fi trimis la toți cetățenii de pe cele trei corpuri orbitale, mâine dimineață, la ora aceasta. Va urma o săptămână de cercetare și meditație individuală, în care fiecare alegător va avea acces la toate informațiile și mărturiile prezentate pe Nexus. În ultimele douăzeci și patru de ore ale acestei săptămâni, toți cetățenii își vor informa parțialii din *mens publica* și, până ca aceștia să voteze, va mai trece o săptămână. Decizia cetățenilor de pe Hexamon va fi ratificată de Nexus în decurs de o săptămână, iar adoptarea noii politici se va face de către Nexus împreună cu președintele și cu ministrul prezidențial. Legea spune că președintele poate amâna întregul proces cu o lună de douăzeci

și opt de zile. Președintele ne-a informat că nu dorește să amâne procesul. Această întâlnire este, deci, încheiată. Vă mulțumesc tuturor.

Un pandemoniu de sunet și lumină izbucni pe neașteptate în sală. Lanier îi urmări pe corprepi și pe senatori cum își trimiteau unii altora pictograme strălucitoare; unii se întâlneau ca să se îmbrățișeze, alții stăteau într-o liniște împietrită. Un contingent de naderiți ortodocși, îmbrăcați în ținute conservatoare, înaintară către președinte și ministrul prezidențial, în fața podiumului.

Mirski își freca baza nasului.

– Nu e bine, spuse încet. Am deschis o traistă, iar vânturile turbate au scăpat.

– Ce vei face? întrebă Lanier.

– Va trebui să mă gândesc mai mult. Cum de n-am putut să-i conving?

– În timpul călătoriei tale, s-ar putea să fi uitat un lucru despre umani.

– Evident, dar ce?

– Suntem un grup de ticăloși nenorociți. Ai venit la noi ca un avatar. Poate că nu le-a plăcut ca un semizeu să le impună păreri, întocmai cum oamenilor de pe Pământ nu le-a plăcut să fie salvați. Poate că ei, pur și simplu, nu te cred.

Mirski se încruntă.

– Puterile mele fizice nu sunt mari, zise el. Am venit ca un catalizator, nu ca un exploziv. Dacă dau greș, vor veni vremuri foarte grele.

Lanier își simți vechile instincte ieșind la suprafață.

– Atunci folosește judo ca să-i liniștești, spuse el. Gândește-te la puterea care ar trebui canalizată când se va deschide Calea.

– Puterea? Mirski își întoarse în întregime fața calmă către Lanier.

– Dezbinare socială. S-ar putea, totuși, să nu fie a cincea roată la căruță; în capul lui se închega un plan nebunesc.

– Da?

– Mă gândesc că am putea merge cu Olmy și cu Suli Ram Kikura.

– Atunci ideea ta nu e rea deloc, spuse Mirski.

– Poate. Trebuie să vorbesc și cu soția mea. Pământul a fost exclus de la luarea deciziei. Deja există o mulțime de resentimente; abia acesta ar putea fi adevăratul exploziv, chiar dacă dumneavoastră sunteți doar un catalizator. Strânse din dinți. Gâtul îl durea din cauza tensiunii. Și-l frecă încet cu mâna.

– Ai conducerea, prietene, spuse Mirski. Acest avatar se bizuie pe judecata dumitale.

TREIZECI ȘI PATRU

Thistledown, Memoria orașului

Valea Shangri-La se întindea dincolo de zidurile palatului în penumbra unei splendori de smarald, crestele munților fiind atinse de ultimele raze de soare. Karen strângea marginea rece a balustradei de piatră între degetele care i se albiseră.

Din prima zi se putuse vedea adevărata față a conferinței. Certurile între delegați au început în orașul din cavitatea a treia, când au fost duși în apartamentele lor dintr-o clădire uriașă, Al Nouălea Secol al Călătoriei, de forma unui farfurii colorate în cenușiu și alb. O femeie din Dakota de Nord a protestat, pentru că toate apartamentele lor erau prea luxoase.

– Prietenii mei de acasă locuiesc în colibe din lemn și pământ. Nu pot să stau aici ca o regină.

Suli Ram Kikura a sugerat, cu oarecare inocență, că apartamentele pot fi făcute să arate cât de sărace ar fi dorit. Femeia din Dakota a râs ironic.

– Falsele bordeie dintr-un palat nu pot ascunde palatul, a răspuns ea disprețuitoare.

I s-a construit o colibă într-un parc din apropiere. Cheltuielile de instalare a unui nou pictograf și de construire a colibei le-au depășit cu mult pe cele ale ședерii într-un lux temporar; dar alegerea ei nu a fost criticată. Până la urmă, acesta trebuia să fie un exercițiu de înțelegere și unanimitate.

Apoi au apărut disputele legate de mediile artificiale cu care aveau să interacționeze cel mai bine delegații.

– Nu ne putem aștepta la rezultate durabile dacă pierdem orice contact cu realitatea, a declarat un delegat din India. El ceruse un mediu similar cu palatul unui mogul de la începutul secolului al nouăsprezecelea. Când a văzut că nici un delegat nu e de acord, a amenințat că părăsește conferința.

Ceea ce a și făcut.

Tot ce păruse că avea să meargă fără vreo complicație sau greutate, devenise rapid foarte neplăcut.

Delegații rămași s-au hotărât, până la urmă, asupra unui mediu potrivit pentru interacțiune – un duplicat al clădirii Shangri-La construită de James Hilton, cu secole în urmă, pentru turiștii de pe Thistledown. În câteva ore au izbucnit mai multe dispute. Doi delegați se înamoraseră unul de celălalt și s-au plâns că mediul nu le va permite să aibă relații sexuale.

– Nu pentru *asta* suntem aici, încercase Karen să le explice. Dar ei nu s-au liniștit. Suli Ram Kikura a pus piciorul în prag, explicând că mediul fusese modificat pentru a interzice interacțiunile sexuale. În acel proiect, atmosfera psihologică cu un echilibru foarte delicat ar fi fost compromisă prin acceptarea acelor relații. Cei doi delegați au renunțat în silă, dar tot se mai plângeau de alte chestiuni mărunte.

Karen își dădea seama acum că ea și Ram Kikura abordaseră în întregime acest proiect cu mult mai mult idealism. Asta o făcea să-i fie rușine; se arătase prea naivă, dacă ținea seama de faptul că totuși cunoaște bine ființele umane. Dar o afectase profund atitudinea lui Ram Kikura; fusese de acord cu o abordare optimistă de avocat și sperase în mod inconștient, împotriva judecății ei lucide, că totul avea să fie bine, că, până la urmă, oamenii vor fi rezonabili...

Dar până și cei care aveau atitudinile cele mai bune și despre care se știuseră lucrurile cele mai bune, erau doar ființe umane. Luați din locurile în care crescuseră, deveniseră doar puțin mai maturi decât niște copii.

Peisajele ideale din memoria orașului erau prea seducătoare pentru Vechii Locuitori, și din această cauză, nepotrivită pentru ceea ce Ram Kikura și Karen sperau să realizeze.

În plus, peste tot plutea o tensiune... chiar și la Shangri-La – ceva ce nu putea defini, dar care părea să ridice mari obstacole în calea succesului proiectului lor.

Suli Ram Kikura apăru la balcon, în spatele ei, și îi puse o mână pe umăr.

– Cred că e timpul să te odihnești.

Karen râse.

– Locul acesta a fost făcut ca să fie odihnitor.

– Da, dar nu e potrivit pentru tine.

– Dar ce suntem noi, flori sălbatice care cresc într-o seră?

Ram Kikura se încruntă. Fizic, se schimbase puțin de când Karen o întâlnise prima dată, în urmă cu patru decenii; arăta încă foarte bine, cu trăsături plăcute, neregulate, cu părul brun-auriu. Nu m-am gândit niciodată la Thistledown ca la o seră.

– Shangri-La e o seră pentru oamenii ăștia, chiar fără să se ducă în memoria orașului. Ar fi trebuit să știu.

– Ești obosită.

– Sunt nebună, la naiba!

– Am greșit. Nu e vina ta.

– Nu, dar *speram* atât de mult să ai dreptate și i-am fi putut aduce pe toți aici... să creăm o legătură între ei. Era un plan atât de frumos, Suli. Cum a putut să eșueze atât de repede? Doar le-am explicat... Se poartă ca niște copii!

Ram Kikura zâmbi cu amărăciune.

– Poate că ei știu mai bine decât noi ce au nevoie. Am vrut să forțez lucrurile. Ca un părinte care își urmărește copilul jucându-se cu jucăriile... încercând să-l învețe să crească mai repede.

– Nu e drept... – Karen se opri, surprinsă să constate că se înfuria auzind că delegații erau comparați cu niște copii. Simțea că are legături apropiate cu acești Vechi Locuitori... era una de-a lor, firește. – Cei mai mulți dintre ei au trăit ca în iad.

– Poate că s-au gândit la călătoria asta ca la o vacanță, sugeră Ram Kikura. Iar noi ar fi trebuit să fim doar ghizi. I-am dezamăgit atunci când am vrut să-i și conducem.

Karen râse fără să vrea. „E într-adevăr un lider, oricât de naivă ar fi... am fi fost."

– Deci, acum ce facem?

– Mi-a rămas destulă putere ca să mai fac o încercare. Dar tu, dragă Karen, ești la capătul puterilor.

– În mod sigur. Vreau să-i las baltă.

– Deci trebuie să faci o pauză. Am stat în acest mediu o perioadă obiectivă de zece ore. Întoarce-te la apartamentul tău.

– Înapoi la corpul meu. Afară din vis.

– Exact. Afară din coșmar. Și odihnește-te cu adevărat în capul tău propriu, odihnă naturală, fără îmbunătățiri din memoria orașului.

– Cum ar putea fi toate astea altfel decât odihnitoare? întrebă Karen cu melancolie.

Stelele apăreau deasupra lor la fel de luminoase și adevărate cum le văzuse pe Pământ. Adierile nopții miroseau a iasomie și nectar.

– Ești de acord? întrebă Ram Kikura.

Karen încuviință din cap.

– Atunci, du-te. Îți voi spune dacă se îmbunătățește ceva. Altfel am să abandonez toată șarada asta și am să-i trimit pe toți înapoi în corpurile lor. Își ridică sprâncenele și înclină capul, privind hotărâtă către Karen. Bine?

– Bine. Eu... cum mă întorc?

– Papuci roșii, draga mea. Amintește-ți codul.

Karen privi în jos la picioarele ei. În loc de cizme noi, din piele de căprioară, acum purta papuci de casă roșii. Îi lovi unul de celălalt.

– Nicăieri nu-i ca acasă, spuse ea.

Ram Kikura dispăru.

Cu o oră obiectivă mai târziu, în apartamentul ei temporar, Karen își puse un kimono din mătase pe care îl primise, în urmă cu treizeci de ani de la un grup de supraviețuitori din Japonia, și se întinse pe canapea, cu un pahar de Chardonnay de pe Thistledown în mână. Ambianța era dată de un cvartet de Haydn, care cânta încet, fără acompaniament din partea unui pictograf. Apoi adaptă mediul din apartament ca să semene cu un peisaj, cu un portic în aer liber, pe litoralul unei insule tropicale. Peste oceanul albastru strălucitor se vedea vârful fumegând al unui vulcan, amestecându-se, din când în când, cu un șir de nori adunați alături, arătând ca niște nicovale albe. Briza caldă și sărată juca în jurul scaunului ei din nuiele împletite.

Iluzia era atât de completă, încât ar fi putut să nu mai părăsească niciodată memoria orașului, dar acolo unde se afla acum, exista o senzație anume de *cunoaștere*; știa că întreg corpul îi era amăgit și stimulat, nu doar mintea. Era o deosebire despre care se discuta. Pe Thistledown se discutau atât de multe deosebiri!

„Toți suntem atât de copii!" gândi ea, sorbind din pahar și privind la vulcanul din depărtare. „Poate că Garry are dreptate să respingă totul și să se lase în seama vârstei. Poate că toți suntem consumați, după patruzeci de ani, iar el e singurul sincer."

Computerul camerei trimise un semnal melodios. Se aplecă în fotoliu și spuse melancolic:

– Da?

– Doi bărbați doresc să vă vorbească, Ser Lanier. Unul este soțul dumneavoastră, iar celălalt este Pavel Mirski.

Tremură fără să vrea. „Vorbești de lup..."

– Scoate insulele și dă-mi interiorul standard. – Porticul, plaja, vulcanul, oceanul dispărură, ca să facă loc unei mici încăperi decorate în simplitatea clasică de pe Hexamon. – Bine.

Garry apăru în mijlocul camerei.

– Bună, Karen.

– Ce mai faci? Ea atinse sticla rece a paharului, la fel de bucuroasă că-l vedea – nu-și ascunsese îngrijorarea – pe cât era de iritată, curios de iritată. Dar neînțelegerea lor surdă durase prea multă vreme, deci nu avea de ce să-l lase să-i cunoască emoțiile. Asta era armura *ei*.

– Bine. M-am gândit la tine.

– Mă întrebam dacă ai fost aici, spuse ea, dorind să se apere, luptând să-și mențină vocea calmă.

– Doream să vorbesc cu tine de mai mult timp, dar n-am vrut să-ți întrerup conferința.

– Te rog, spuse ea. Îi veni în minte imaginea femeii cu care ar fi dorit să semene în acel moment; o actriță americană de la începutul secolului al douăzecilea, Bette Davis, rece și pusă pe ceartă, plină de farmec în ciuda armurii pe care o purta.

Oricum, pictogramele din cameră nu păreau să facă asta pentru ea.

– Trebuie să vorbim cu Suli Ram Kikura.

– E încă în memoria orașului, păzindu-și puii să nu se ciupească între ei.

– Probleme?

– Lucrurile nu merg bine, Garry. Privi dincolo de imaginea lui; observând deodată că un deget îi alunecase în vin, puse paharul jos.

– Ai urmărit dezbaterile din Nexus?

Ea dădu din cap în semn că *nu*.

– Vor apărea necazuri foarte mari. Garry îi explică situația.

În cazul lor, venise vremea să-și schimbe felul în care își vorbeau, nu era o convorbire particulară. Totuși, schimbarea nu venea ușor.

– Asta nu mai sună a dezbatere în Nexus. Fără consultarea Pământului?

– Mirski ne-a spus câteva lucruri uluitoare, zise Lanier, și, ca să fiu cinstit, nu-mi place că Nexus i-a respins cererea. Cred că redeschiderea Căii pentru a fi folosită e o idee foarte rea.

– Suli n-a auzit povestea asta?

– Nu.

Se gândi repede, ignorând temporar conflictele lor. Aproape că formau din nou o echipă, lucrând împreună la o problemă. Ceva se schimbase la soțul ei. Ce-i făcuse Mirski lui Garry – ce le făcuse tuturor?

– Bine, voi lua legătura cu ea în memoria orașului și-i voi spune că e urgent. Apoi voi stabili o întâlnire. Unde sunteți?

– În apartamentele din domul Nexus.

– Mirski este chiar Mirski?

– Da.

Acel răspuns fără echivoc nu îngăduia nici o îndoială; îl cunoștea prea bine pe Lanier ca să-și închipuie că el ar fi putut ajunge ușor la o asemenea concluzie. Oarecum surprinsă, descoperi că avea încredere în judecățile soțului ei în privința acelei chestiuni... poate și a altor lucruri. De ce să fie surprinsă? Nu-i displăcea Garry, îi displăcea gândul că l-ar putea pierde pentru totdeauna. Discordia și separarea lor nu erau din cauza neîncrederii sau aversiunii.

– Atunci e vorba de ceva mare. În vocea ei se citea uimirea.

– Așa și este, zise Lanier. Și, Karen... Nu vreau ca problemele noastre să dispară din cauza asta.

Ea se schimbă la față.

– Ce vrei să spui?

– Vreau să vorbim și despre alte lucruri.

– Despre ce?

– La timpul potrivit.

– Bine, spuse ea cu asprime.

– Te iubesc, mai spuse Lanier și imaginea lui dispăru.

Împotriva oricărei voințe și spre surprinderea ei, respirația i se opri și avu de luptat ca să-și oprească lacrimile. Trecuseră ani de zile de când el nu-i mai spusese asta.

– Naiba să-l ia! mai reuși să zică.

TREIZECI ȘI CINCI

Rhita

Înainte de a-și pierde complet amintirea capturării ei, ștearsă de soarele din Rhodos, Rhita mai apucă să-l întrebe pe tânăr:

– Unde sunt prietenii mei?

– La păstrare, replică tânărul.

Ea încercă să întrebe mai multe despre ei, dar nu reuși. Gândurile îi erau analizate într-o anumită direcție. Conștientă în mod dureros că locul acela era fals, se forță să gândească: „Nu sunt liberă." Simți că se cutremură de groază. Nu avea cum să fie printre semenii bunicii ei. Sophé i-ar fi povestit despre asemenea orori.

Cine o ținea captivă, atunci?

Nu înțelegea cum se puteau petrece asemenea lucruri; cum putea să se afle într-un loc și totuși să nu fie acolo? Acesta nu era un vis, oricâte ocolișuri ar fi avut; nu dădea senzația de vis. Orice ar fi fost, ei îl luaseră de la ea, dar nu era al ei; nu putea să-l ccntroleze.

Se plimbă prin casa de piatră în care locuise Patrikia, pașii ei desculți lovind țigla rece a podelelor; intra într-o cameră, apoi în alta, dându-și seama, oarecum, că ei doreau să afle mai mult despre ce știa ea despre sophé dar nu dorea să le spună. Sau să le arate. Își bloca în minte tot ce ținea de bunica ei. Cât mai putea să facă asta? Ei păreau foarte puternici.

Hotărî să nu-l ia în seamă pe tânăr. El nu i-a răspuns în întregime la întrebări. Nu era nici o cale prin care să verifice dacă puținul pe care i-l spunea era adevărul.

O izbucnire de furie și gânduri agitate, confuze, îi întunecară viziunea, apoi biblioteca Patrikiei dispăru... Când vederea i se limpezi,

Obiectele stăteau pe podea în jurul ei, clavicula aflându-se în cutia ei de lemn.

– Acesta este un dispozitiv cu care se poate trece dinspre Cale spre alte lumi. Ne-ai atras atenția când ai folosit-o asupra porții.

Rhita privi peste umăr ca să-l poată vedea pe tânărul din spate. Fața lui încă nu se putea distinge.

– De unde îl ai? întrebă el.

– Știți asta deja.

– De unde l-a avut bunica ta?

Ea închise ochii; încă văzu clavicula în fața ei și simți că întrebarea rămase fără răspuns.

– Nu te vom tortura, spuse tânărul. Avem nevoie de informațiile tale ca să te putem duce unde dorești să mergi.

– Vreau să merg acasă, spuse ea încet. Casa mea adevărată.

– Nu ai fabricat tu mașina asta. Nici bunica ta. Lumea ta nu folosește asemenea lucruri. Suntem curioși să știm cum a ajuns aici. S-a întâmplat cândva, în istoria voastră, să comunicați cu Calea?

– Bunica mea. V-am spus. Ce anume le spusese? Și cât de des?

– Da. Te credem.

– Atunci, nu mă mai întrebați de atâtea ori! Se întoarse către tânăr, în timp ce furia îi întuneca din nou imaginea. De fiecare dată când se înfuria, ei păreau să afle mai mult; totuși, ea nu încerca să le ascundă nimic. Bănuia că n-ar fi putut să le ascundă ceva, dacă ei erau capabili să o facă să creadă că se află pe Rhodos, deși nu era. „Ar trebui să fiu aproape moartă de frică."

– Nu are de ce să-ți fie frică. Nu ești moartă, nu ai fost rănită.

Deodată, fața tânărului deveni clară, ca și cum de pe ea s-ar fi desprins nu o umbră a întunericului, ci a necunoașterii. Avea trăsături regulate, ochi negri, păr negru și o barbă care abia începea să-i crească. Putea fi un băiat de pe plaja din Rhodos.

– Mi-am luat forma aceasta pentru că nu ești obișnuită cu noi.

– Nu sunteți umani?

– Nu. Intrăm în multe forme, diferite între ele, spre deosebire de semenii tăi. Toți suntem uniți, dar... – Zâmbi. – Suntem diferiți. Așa că te rog să mă accepți, deocamdată, sub această înfățișare mai plăcută.

Părea să fi schimbat tactica sau poate învățaseră cum să-și facă mai convingătoare înșelătoria. Rhita îl părăsi pe tânăr, părăsi și viziunea Obiectelor.

– Vă rog, lăsați-mă în pace. Dați-mi drumul să mă duc acasă.

– Nu-ți vom ascunde adevărul. Lumea ta va trece acum prin mari schimbări pentru a deveni mai eficientă.

Rhita își privi mâinile. Voia să tremure, dar nu putea; însă putea să simtă și mai multă furie. Se stăpâni.

– Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

– Noi am ridicat pretenții asupra Pământului tău. Cred că e timpul să renunțăm la ele și să vă cunoaștem mai bine. Ești pregătită pentru asta?

– Eu...

– Să-ți explic despre ce e vorba. Te afli într-un fel de vis cu ochii deschiși, construit de cercetătorii noștri, ca să te obișnuiești treptat cu noua ta viață. Printre aceștia, eu sunt un ofițer superior. Chiar acum am sosit, ca să stau de vorbă cu tine. Ai vorbit mai înainte cu un ofițer inferior. Eu îi cunosc mai bine pe semenii tăi decât el. Este clar?

– Cred că da, spuse Rhita.

– Ai fost în această stare vreme de câțiva ani din timpul tău. Pentru că nu ne poți face vreun rău și pentru că, deocamdată, avem destule informații de la tine, am hotărât să te lăsăm în stare de veghe. Când vei fi gata, vei fi capabilă să-ți folosești corpul tău real, iar mediul pe care îl vezi în jurul tău va fi real. Ai înțeles?

– Nu vreau nimic din toate astea, spuse ea. *Ani?* Îi ajunse un moment ca să se piardă; disperarea pe care o simți împrăștiindu-se prin gândurile ei era un lucru întunecat, înghețat. Își dădu seama că ar fi putut, la fel de bine, să fie moartă din clipa în care a urcat în avion; poate din clipa în care a plecat din Rhodos. Ea și Patrikia deschiseseră o adevărată cutie a Pandorei; încă nu avea nici o idee despre ceea ce ieșise din cutie. *Ani.*

„Sunt prea tânără. Cum puteam să știu? Patrikia n-a știut. Și lumea e moartă?"

Senzația de răceală îi trecu și simți o mulțime de mici înțepături. Iluzia Rhodosului și a casei Patrikiei dispăru. Deschise ochii și se descoperi stând pe o suprafață tare, caldă, sub un pătrat de lumină de culoarea cenușii. Lumina păli din ce în ce mai mult. Pielea o ustura de parcă ar fi fost acoperită cu nisip; într-adevăr, privindu-și brațele, păreau înroșite, arse de soare.

O umbră cu contururi umane stătea chiar acolo unde lumina nu mai ajungea. Îi înconjura un întuneric uleios, de culoarea măslinei, culoarea unui vis care începe sau a unuia care se sfârșește. Nu se simțea bine.

– Mi-e rău, murmură Rhita.

– Are să treacă, o liniști umbra.

– Ești un jart? întrebă ea, încercând să se ridice. Nu pusese până acum întrebarea aceea, fiindcă sperase că nu va avea nevoie să afle răspunsul. Acum, fără speranță, privi către umbră.

– Am încercat să determin înțelesul cuvântului. S-ar putea să fie ceva, dar tu n-ai mai întâlnit jarți și nici bunica ta, cea care ți-a povestit despre ei, nu i-a întâlnit. Cuvântul nu are legătură cu noi; umanii, pe care bunica ta se pare că i-a cunoscut, nu puteau să ne rostească numele adevărat... S-ar putea să fi cunoscut un nume folosit de alții, non-umani. În orice caz, răspunsul poate fi *da*.

– Ea mi-a povestit că v-ați luptat cu oamenii.

Silueta din umbră nu răspunse direct.

– Suntem mulți și variați și ne putem schimba forma dacă dorim, putem să ne schimbăm funcțiunile.

Rhita se simți mai bine, măcar din punct de vedere fizic, dacă nu mental. Disperarea dispăru împreună cu o senzație ciudată, de răceală fierbinte, pe măsură ce reapărea lumina de deasupra, acum cafenie. În bezna cenușie apărură acum și alte lumini, vagi, liniștitoare.

– Sunt pe Pământ?

– Ești în interiorul lucrului pe care tu îl numești „Calea".

Respirația îi tremura și își reținu un geamăt. Pentru ea, asta însemna totul și nimic. Putea să-i creadă?

– Prietenii mei trăiesc?

– Sunt aici, cu tine.

Ea hotărî că răspunsul era prea evaziv.

– Sunt *în viață*? întrebă din nou.

Imaginea făcu un pas înainte, cu fața înconjurată de un nimb luminos. Rhita dădu înapoi, cu puternica senzație că acesta nu era vis, iluzie, ci o ființă fizică. Fața aducea cu a unui bărbat, fără trăsături bine conturate, cu pielea netedă și ochii mici. Nu era o față pe care să o remarci într-o mulțime. Nu era nici fața unui zeu, nici a vreunei monstruozități. Purta o jachetă și o pereche de pantaloni, ținuta similară cu cea a soldaților cu care călătorise Rhita... cu ani în urmă, dacă asta nu era o minciună.

– Ai vrea să vorbești cu ei?

– Da, răspunse ea, respirând mai rapid. Își ridică mâna până în dreptul feței; o simțea aceeași. Nu se schimbase; de ce să se aștepte la așa ceva? Pentru că ființa care o capturase părea umană?

– Cu toți vrei să vorbești? întrebă jartul.

Coborî privirile pentru o clipă, mișcând din buze.

– Cu Demetrios și cu Oresias.

– Lasă-ne puțin timp, te rog. Noi nu aruncăm nimic.

TREIZECI ȘI ȘASE

Thistledown

– Nu mă așteptam să vă mai văd, pictografie Suli Ram **Kikura** către Olmy, în culori reci, albastre și verzi. Olmy zâmbi enigmatic și îi urmă pe Korzenowski și Mirski în spațiul de întâlniri corporale rezervat pentru proiectul lui Ram Kikura. Ca să fie potrivită cu mediul de acasă al terestrilor, camera fusese decorată ca un birou al unei companii industriale de la mijlocul secolului al douăzecilea: scaune simple din metal și lemn, o masă lungă de lemn, ziduri goale, de un alb strălucitor, iar la un capăt al mesei un ecran.

– Iertați condițiile primitive, își ceru scuze Ram **Kikura**, de data aceasta în cuvinte.

– Trezește amintiri, zise Lanier, simțind răceala dintre Ram Kikura și Olmy, care părea să nu țină prea mult seama de asta, ce-i drept. – Lanier nu-l văzuse niciodată încurcat. – Am petrecut multe ore interminabile în camere care arătau ca asta.

– Oaspeții noștri de pe Pământ sunt încă în memoria orașului. Încercăm să reparăm un fiasco desăvârșit, zise Ram **Kikura**. Karen va veni și ea în câteva minute. Din ce mi-a spus, am înțeles că în ultimele două zile s-au format câteva alianțe păcătoase. Nexus a decis să redeschidă Calea? Evită în mod ostentativ privirile lui Olmy.

Korzenowski se afla lângă un scaun în spătarul căruia bătea cu degetele cu o expresie încurcată.

– Da, zise el, ieșind din această stare. O recomandare Nexus supusă votului din Hexamon. Numai Thistledown și suburbiile.

– Presupun că invocă legile Refacerii. De ani de zile trebuia să le fi șters din cărțile Statutului. Lui Lanier, Ram Kikura i se părea mai

radicală și mai pornită decât atunci când se întâlniseră prima dată. O uzaseră vârsta și munca Refacerii, dar ea nu părea mai bătrână decât data trecută. Își păstrase stilul și înfățișarea aproape neschimbate în ultimele patru decenii.

Olmy înconjură o dată masa, mersul lui amintind de calmul unui leu care se plimbă.

– Ați asimilat relatarea lui Ser Mirski?

Ram Kikura încuviință.

– Pe cât am putut. Este hidoasă.

Surprins, Mirski o privi cu ochi mari.

– Hidoasă?

– Ultima profanare. Ultimul sacrilegiu. M-am născut și am crescut înăuntrul Căii și totuși acum... –Arăta ca și cum ar fi vrut să scuipe. – Să deschizi Calea și s-o păstrezi deschisă e mai mult decât o nebunie. E o ticăloșie.

– Să nu exagerăm, spuse calm Korzenowski.

– Îl rog pe Inginer să mă ierte.

– Ești nervoasă. –Acesta era conținutul unei pictograme pe care i-o trimisese Olmy. Ea se uită spre el cu o privire ca de piatră. Olmy continuă: – Acești oameni sunt aici ca să-ți ceară ajutorul. Și eu la fel. Nu are nici un rost să fii atât de sigură pe tine înainte să afli de ce anume avem nevoie. Sau ce credem.

Mesajul trecu într-o clipă. Lanier înțelese numai că Olmy i-l trimisese lui Suli; oricum nu era un adept al pictogramelor. Umerii lui Ram Kikura căzură, iar ea respiră adânc, privind către covor.

– Vă cer iertare. Olmy îmi atrage atenția asupra comportării mele. S-a întâmplat să fiu pasionată de lucrurile acestea. După ce am văzut urmările Morții, am fost foarte impresionată de ce poate face orgoliul nostru.

– Vă rog să vă amintiți că m-am opus, până acum, redeschiderii Căii, spuse Korzenowski. Dar presiunile asupra Hexamonului sunt enorme. Iar întoarcerea lui Ser Mirski...

– Iertați-mă, Ser Korzenowski, îl întrerupse Mirski. Sunt curios de ce a fost numită „hidoasă" relatarea mea.

– Dumneavoastră spuneți că această Cale ne încolăcește universul întocmai ca un șarpe, spuse Ram Kikura.

– Nu chiar așa. Mai întâi, am vrut să spun că un proiect pornit de urmașii noștri foarte îndepărtați a devenit, din cauza ei, mult mai dificil, dacă nu imposibil. Dar ființele acelea nu privesc Calea ca pe ceva „hi-

dos". O consideră ceva demn de admirație. Rar se întâlnește ca o comunitate atât de mică, plimbându-se printre lumi, încă prizonieră a materiei, să poată realiza așa ceva într-un timp atât de scurt. Există construcții similare Căii în alte universuri, dar nici una dintre ele nu a fost creată de ființe aflate la o vârstă atât de timpurie a dezvoltării lor. Pentru descendenții noștri, Calea e asemeni piramidelor din Egipt sau pietrelor de la Stonehenge pentru istoria noastră. Dacă ar fi avut vreo preferință, ar fi păstrat Calea ca pe un monument al unei străluciri timpurii. Dar lucrul acesta nu este posibil. Calea trebuie desfăcută într-un anume fel... care nu poate începe decât de aici.

Furia lui Ram Kikura se potoli. Îl privi pe Mirski cu mare interes.

– Nu te interesează politica noastră, nu-i așa? întrebă ea.

Mirski bătu cu degetele în masă, un gest nervos, pe care Lanier îl găsi ciudat.

– Politica... nu este niciodată meschină pentru cel care o face. Mă interesează doar în măsura în care poate împiedica desfacerea Căii.

Karen intră în sala de conferințe și înaintă ca să-și sărute soțul. Sărutul a fost scurt, dar, în aparență, sincer; nu era nevoie, părea să-i transmită, ca problemele lor personale să iasă acum la iveală. Cu toate acestea el îi prinse mâna și i-o strânse într-a sa.

– Programul nostru e foarte scurt, spuse el, lăsându-și degetele să întârzie între ale ei. Karen privi către ceilalți întrebându-se ce credeau, dar văzu repede că nuanțele și speculațiile legate de convenințe erau ultimele lucruri la care se gândeau.

Lanier nu-și slăbi strânsoarea.

– Ser Korzenowski?

– Calea ar putea fi deschisă în mai puțin de șase luni. Mi-e teamă că relatarea lui Ser Mirski a adus o sămânță a dezbinării în Nexus, iar neo-geshelii au folosit-o și vor s-o vadă crescând cât mai repede. Nexus vă recomandă o redeschidere permanentă. Nimeni nu are vreo îndoială de ceea ce va urma – dacă ne așteaptă jarții, bineînțeles. Va fi o avalanșă de legi pentru antreprenori, care va permite porți de „testare", dintre acestea, câteva trebuind, firește, să ne conducă la conexiuni talsit... Și dacă stabilim din nou comerț cu Talsit, nu vom mai închide poarta niciodată. Cei de pe Talsit sunt niște comercianți teribil de seducători și, pe lângă asta, mulți dintre cetățenii Hexamonului *au nevoie*, au prea multă nevoie chiar acum de mărfurile acelea. E o zonă a disperării... Ser Olmy?

– Până și naderiților le place longevitatea pe care o au, spuse Olmy. În următoarele decenii, milioane de oameni vor trebui să renunțe la corpurile lor și să fie păstrați în memoria orașului... sau să moară. Naderiților le displace ideea unei vieți permanente în memoria orașului. Ei acceptă extinderi de viață artificiale, dar, pentru naderiții ortodocși, memoria orașului e un fel de Gheena, măcar un fel de anticameră a Infernului.

– Asta îmi sună a ipocrizie, spuse Lanier sec.

– Desigur că este ipocrizie, zise Korzenowski. În memoria orașului s-au format comitete de parțiali ca să studieze posibilitatea – așa îi vor spune toți neo-geshelii – ca jarții să reocupe Calea. Dacă ei sunt de acord cu Ser Olmy, ar putea să amâne redeschiderea până când va fi pusă la punct o apărare potrivită, dacă nu cumva și o tactică de atac.

– Doamne, exclamă Karen. Vor începe din nou războaiele jart?

– Sunt foarte optimiști, constată Korzenowski, cu o voce mohorâtă.

– Și dacă jarții sunt chiar acolo și ne așteaptă? întrebă Lanier.

Korzenowski făcu o grimasă.

– În ultimele zile, și mie mi-a revenit deseori coșmarul acesta. Am parțiali în memoria orașului care ascultă toate întâlnirile pregătitoare. Și trebuie să particip la cele care privesc apărarea Hexamonului, dacă mi se ordonă...

– Cum ne putem apăra? întrebă Karen.

– Pe vremuri, era un secret păstrat foarte strict. Dar până și cele mai mari secrete pot fi dezvăluite când cei de la putere cred că lucrul acesta le folosește. Pe Thistledown se păstrează arme ofensive de o putere imensă. Erau prea mari pentru apărare pură: nu se puteau folosi în fortărețele aflate de-a lungul Căii. Nici un tactician nu renunță la arme care i-ar fi de folos într-o bună zi... Așa că ele sunt păstrate în pereții asteroidului. Sunt vechi, dar încă eficiente și mortale.

Ram Kikura își acoperi cu o mână nasul și gura, în chip de rugăciune.

– Stea, Soartă și Pneuma, murmură ea. N-am știut. Oamenilor li s-a spus...

– Toți politicienii mint, când politica le cere acest lucru, remarcă Mirski. Și oamenii le cer același lucru.

Fața lui Lanier deveni palidă.

– Arme?

– Surplusuri din ultimul război jart, depozitate în cavitățile secrete de pe Thistledown, lămuri Olmy.

– Au fost acolo în tot acest timp? Și când am venit prima dată? întrebă Lanier.

Olmy și Korzenowski încuviințară. Ram Kikura le urmări reacția cu ironie amară.

– Și dacă le-am fi găsit... Lanier nu-și termină ipoteza.

– Moartea ar fi survenit oricum, zise Korzenowski, ridicând o mână, enervat că fusese întrerupt. Chiar dacă jarții sunt în interiorul Căii, putem, cel puțin, să stabilim un „cap de pod". Cred că acesta e termenul strategic.

– Dacă nu cumva au progresat dincolo de vechile noastre tehnologii, spuse cu asprime Ram Kikura.

– E adevărat. În orice caz, am primit ordin de la Nexus să asigur asistența tehnică. Asta nu pot refuza. Am avut prea multe privilegii în calitatea mea de cercetător, ca să pot fi acum impertinent. Problema noastră este cum să schimbăm opinia colectivă de pe Hexamon...

– Vorbiți cu fiecare membru din Nexus, spuse Ram Kikura. Mergeți direct la toți cetățenii, inclusiv la cei terești.

– Fără Pământ, votul va aproba redeschiderea cu o majoritate neînsemnată, spuse Lanier. Am făcut o modelare a opiniilor sau, mai curând, Ser Olmy a făcut-o.

– Au renunțat la Pământ pentru că e prea ignorant? întrebă Karen.

– Prea provincial și prea egocentric, spuse Korzenowski. Desigur, au dreptate... dar procedura nu este legală. Iar amenințarea întâlnirii cu jarții ar fi trebuit să facă realitatea mai evidentă... Chiar și existența armelor ar putea fi folosită ca să convingem *mens publica* să voteze împotriva recomandării. Și bănuiala lui Ser Ram Kikura, că jarții au putut să avanseze mai mult decât noi, poate fi un argument bun. Înainte de redactarea finală, cred că o putem ataca pe baze juridice, pe motiv că nici un segment din Hexamon nu poate fi privat de drepturi.

Mirski se așează pe un scaun. Bătu din palme, apoi își ridică brațele.

– E o treabă delicată, spuse el. Garry înțelege, fără îndoială, cât de delicată e?

Karen privi către soțul ei.

Lanier hotărî să încurajeze familiaritatea rhusului.

– Pavel spune că trebuie distrusă Calea.

– Și dacă nu va fi distrusă? întrebă Ram Kikura.

– Va fi, spuse Mirski. Într-un fel sau altul. N-am ținut seama de asemenea dificultăți. Chiar când am avut o minte mai bună decât acum. Dacă voi da greș, consecințele vor fi spectaculoase...

– Asta e o amenințare? întrebă Ram Kikura.

– Nu. O certitudine.

– Cât de spectaculoase vor fi consecințele?

– Nu știu. N-am făcut nici un plan pentru situații neprevăzute. Probabil că nici nu le-aș putea înțelege, în forma mea actuală.

– Prea multe întrebări, spuse Korzenowski cu tristețe. Ser Mirski, atunci când relatarea dumneavoastră va fi făcută publică... puteți anticipa câți dintre cetățenii noștri vă vor crede și câți vor considera că apariția dumneavoastră aici este o cursă întinsă de naderiții ortodocși, ca să ne mențină legați de Mama Pământ?

– Nu pot fi mai convingător decât acum, spuse rhusul, desfăcându-și mâinile și întinzându-se. *Dumneavoastră* mă credeți? Se uită în jurul lui, la cei de față, cu sprâncenele lui groase ridicate a mirare.

Karen, care încă nu-i văzuse prezentarea, nu se aventura să-și dea vreo părere. Korzenowski, Olmy și Lanier nu ezitară să răspundă afirmativ. Ram Kikura căzu cu greu de acord.

– Trebuie să ne stabilim strategia, zise Lanier. Între noi, putem pune la punct ceva ce merită a fi prezentat în fața corprepilor și a senatorilor care ni se opun. Aceștia își vor putea clădi pledoaria – Ram Kikura va putea să prezinte cazul în fața justiției. E vorba de un atac pe două fronturi.

– Cred că e mai bine să încep de pe Pământ, spuse Ram Kikura. În câteva zile, acolo va fi o întrunire a Consiliului Hexamon de pe Pământ. Oricum, vom arăta rezultatele conferinței noastre cu delegații terești – nimeni din Nexus nu va deveni mai înțelept dacă eu și Karen vom merge la acea întâlnire. Câte din cele discutate în Nexus sunt confidențiale?

– Toate, spuse Korzenowski. Până când va fi făcută recomandarea, nimeni dintre noi nu poate spune nimic.

– Nici asta nu e strict legal, cugetă Ram Kikura. Neo-geshelii din Nexus au devenit un grup activ, nu-i așa? Sunt surprinsă că Farren Siliom îi va sprijini...

– Mai curând vrea să-și mențină guvernul, ca să nu-i lase pe oponenți să câștige, zise Lanier.

Ram Kikura pictografie iarăși un simbol complex pe care Lanier nu-l putea citi.

– Voi evita să vorbesc despre arme. Asta m-ar putea face să încalc legea apărării – și acolo nu sunt chiar un expert.

– Când nu eram în acest corp, iar mintea mea era imensă, mă gândeam că toți oamenii raționali vor fi de acord cu mine, spuse Mirski, scuturând din cap. Ce surpriză să fiu din nou uman!

Lanier zâmbi subțire.

– Să fii din nou gros ca o cărămidă, nu?

– Nu-i vorba de grosime, zise rhusul. E vorba de perversitate, de înșelătorie.

– Amin, încheie Karen, privind către Ram Kikura. Oamenii sunt peste tot la fel.

TREIZECI ȘI ȘAPTE

Calea

Fantoma lui Demetrios, translucidă și nefericită, era suspendată în fața Rhitei. Chipul ei se albise de groază; nu se așteptase la așa ceva. Acum înțelegea că se afla dincolo de puterea unui zeu sau a unor zei, sau în mâinile unor zei pe care n-ar fi trebuit să-i întâlnească...

Însoțitorul îi spuse:

– Toate elementele minții lui au fost păstrate. Este păstrat și corpul. În acest moment nu și-l poate folosi; gândurile nu i se mișcă prin creier. Ele se mișcă într-un mediu diferit, acolo unde ai fost păstrată și tu. – Se uită la fața Rhitei, studiindu-i reacțiile. – Suferi?

– Da, spuse ea.

– Vrei să înceteze această apariție?

– Da! Da! Păși înapoi, ascunzându-și fața în spatele pumnilor strânși și izbucni într-un plâns isteric. Demetrios își întinse spre ea brațele fantomatice, în semn de implorare, dar nu putu să vorbească, înainte să dispară.

În încăperea nedefinită care îi era închisoare, Rhita se ghemui pe podeaua moale și își îngropă fața în mâini. Îi dispăruseră toate micile rezerve de curaj pe care le mai avusese. Își dădu seama, dincolo de groază și de isterie, că în clipa aceea era complet vulnerabilă în fața celor care o țineau prizonieră... Ar fi putut să o trimită înapoi într-o fantezie, într-un vis, în care ea ar fi trăit fericită, fără să protesteze, să le răspundă la întrebări, doar ca să poată fi într-un loc oarecum asemănător celui de acasă, departe de coșmarul acesta.

– Frica ta nu are nici un motiv, spuse însoțitorul, aplecându-se lângă ea. Vei vorbi cu prietenul tău, nu cu o imagine pe care i-am

fabricat-o noi. El încă gândește. Ocupă acum o iluzie foarte plăcută, așa cum ai făcut și tu, înainte de a te întoarce în corpul tău.

Însoțitorul aștepta, răbdător, fără să spună nimic, până ce frica ei dispăru și Rhita își recăpătă stăpânirea de sine. Ea nu-și putea da seama cât a durat asta.

– Oresias și ceilalți... și ei sunt morți? întrebă ea, printre ultimele suspinuri și oftaturi.

– Pentru noi, moartea are un înțeles diferit, zise însoțitorul. Unii își mențin active iluziile, alții rămân inactivi, ca într-un somn adânc. Nici unul nu e mort.

– Pot să vorbesc cu vreunul dintre ei, dacă doresc?

– Da. Toți sunt disponibili. Pentru unii ne va trebui mai mult timp să-i aducem aici decât pentru alții.

Rhita hotărî că era mai bine să mai încerce o dată, deși nu era sigură că se va putea controla.

– Poți să-l faci pe Demetrios să pară mai real? Mă înfricoșează... Arată ca și cum ar fi mort. Ca o fantomă.

Însoțitorul păru să savureze cuvântul „fantomă", căci îl repetă de câteva ori zâmbind.

– Poate fi făcut să pară la fel de solid ca mine și ca tine, dar și asta va fi o iluzie. Dorești o asemenea iluzie?

– Da. Da.

Demetrios reapăru, într-o formă mai palpabilă, dar nu mai puțin vrednic de milă. Rhita se ridică în picioare și se apropie de el, aplecându-se, cu brațele încrucișate și pumnii strânși.

– Cine ești? întrebă ea, printre dinți. Corpul încă îi tremura.

– Demetrios, mekhanikos și didaskalos la Mouseionul din Alexandreia, spuse chipul. Ești Rhita Vaskayza? Suntem morți? Vorbea ca o umbră, cu voce stinsă și tremurătoare. Rhita nu-și putea opri clănțănitul dinților.

– N-n-nu cred, spuse ea. Am fost capturați de către demoni. Nu. – Închise ochii, încercând să-și închipuie cum ar fi judecat Patrikia situația aceea. – Cred că noi... noi am fost capturați de către ființe care nu sunt umane, care au... au mașini foarte avansate.

Demetrios încercă să facă un pas înainte, dar parcă păși pe gheață.

– Nu pot ajunge la tine, zise el. Ar trebui să-mi fie frică, dar nu-mi e... Eu sunt cel mort?

Rhita scutură din cap.

– Nu știu. El spune că ești în viață. Visezi.

– *El* spune? Ce este el? Arătă către însoțitor.

– Unul dintre cei care ne-au luat prizonieri.

– Pare uman.

– Nu este.

Însoțitorul părea să creadă că nu era necesar să fie atent la imagine. Se concentră asupra Rhitei; asta o sperie și mai mult.

– Ceilalți sunt morți?

– El spune că trăiesc.

– Ce putem face?

Însoțitorul, încă privind către Rhita, spuse cu simplitate:

– Nimic. Evadarea nu este posibilă. Toți sunteți tratați cu respect și nu vi se va face nici un rău.

– Îl auzi? întrebă Rhita, îndreptându-și degetul mare către însoțitor. Ar fi vrut să-l lovească, dar știa că nu ajută la nimic.

– Da, spuse Demetrios cu voce subțire. Am deschis poarta care nu trebuia, așa-i?

– El spune că pe Gaia au trecut ani de zile.

Demetrios privi într-o parte și în alta, clipind ca și cum ar fi stat în fum.

– Parcă s-a întâmplat cu câteva ore în urmă... Ne poate duce înapoi către Gaia reală?

– Poți? întrebă Rhita.

– Este posibil, răspunse cu modestie însoțitorul. Dar de ce doriți să vă întoarceți? Nu-i aceeași lume pe care ați cunoscut-o.

Demetrios nu reacționă. Rhita simți un gol în stomac; avea destule din instinctele și cunoștințele bunicii ei, ca să vizualizeze, măcar pe jumătate, ce însemna asta. Aceștia erau jarții. Erau rapaci. Așa îi spuseseră Patrikiei oamenii din Cale.

„S-ar putea să fiu răspunzătoare pentru distrugerea căminului meu." Mâinile i se ridicară automat, ca niște clești simetrici, ca să i se oprească sub obraji.

– Demetrios, mi-e atât de *frică*. Acești... acestor *ființe* nu le pasă. Ei vor numai informații.

– Dimpotrivă, spuse însoțitorul. Suntem chiar pasionați. Suntem foarte interesați să vă facem bine. De când v-am cucerit planeta, foarte puțini oameni au murit. Dintre ei, cei mai mulți sunt păstrați. Noi nu pierdem nimic. Prețuim toate gândurile. Avem savanți și salvăm cât de mult putem.

– Despre ce anume vorbiți? întrebă Demetrios.

– Vrei să mă adresez colegului tău? o întrebă însoțitorul pe Rhita.

Împietrită, dându-și seama că aici exista un protocol pe care nu-l știa, îi dădu permisiunea cu un gest.

– Datoria și destinul nostru este să studiem și să păstrăm universurile, să ne răspândim specia, cea mai bună și cea mai eficientă dintre toate inteligențele, ca să servim cunoașterii. Nu suntem cruzi. Cruzimea este un cuvânt și un concept pe care l-am învățat numai din limba voastră. Nu are nici un rost să cauzezi durere și distrugere. La fel de fără rost este să lăsăm alte inteligențe să avanseze până la un punct în care ne-ar încetini dezvoltarea prin rezistență. Oriunde ne ducem, adunăm și depozităm, păstrăm, studiem, dar nu îngăduim rezistență.

Demetrios ascultă calm, cu o expresie mirată. El nu știa nimic din poveștile Patrikiei; numai ce îi spusese când mergeau prin stepă, înainte de apariția călăreților kirghizi.

– Aș vrea să-mi văd casa, spuse Rhita cu hotărâre. Aș vrea ca Demetrios, Oresias... și Jamal Atta să mă însoțească.

– Numai o parte din cererea ta poate fi îndeplinită. Jamal Atta s-a sinucis înainte de a fi capturat. Nu s-a păstrat îndeajuns de mult din personalitatea lui, ca să poată fi prezentată o imagine completă, sau ca să poată supraveghea un corp reconstruit.

– *Trebuie* să merg, insistă Rhita, agățându-se de această cerere pe care nu o dorea, dar care creștea din nou. Dacă ar fi plâns, dacă ar fi lăsat mâinile să-i atingă fața, ar fi putut pierde orice control, și nu voia să-i fie rușine în fața acestor monștri. Sau a lui Demetrios.

– Te vom duce acolo. Dorești să observi tot procesul sau preferi o călătorie instantanee?

Demetrios o privea fix, nu era sigură ce ar fi vrut el să audă din gura ei, dar era evident că, pentru cei care îi capturaseră, ea era cea importantă.

– Vreau să văd totul, zise Rhita.

– Ar putea fi foarte confuz. Vrei să te însoțesc și să-ți explic sau ai dori un supliment adăugat la psyche, la memoria ta, ca să te îndrume?

Rhita își aplecă fruntea, până când palmele aproape îi atinseră fruntea. Nu înțelegea a doua alternativă sau poate refuza să o înțeleagă. „Pot să mă facă mai mult decât sunt?" Poate că se schimbase deja. Gândul acesta era aproape insuportabil.

– Vă rog, spuse ea, cu vocea aproape o șoaptă. Veniți cu noi. Doar purtați-ne.

Mai avea o singură speranță: ca jarții să fie mincinoși.

Dacă nu era așa, atunci ea ar fi putut să și moară și avea să se străduiască foarte mult să-i reușească asta. Oricum, nu credea că jarții o vor lăsa să încerce. După cum gândeau ei, o moarte nu era decât o pierdere.

TREIZECI ȘI OPT

Thistledown City

Ram Kikura se întreba cum avea să fie ziua în care va intra pentru totdeauna în memoria orașului; departe de adevărata viață, părăsind-o pentru alta plină de nestatornicie și de privilegii extraordinare. Se putea face, din memoria orașului, un rai sau un iad, un iad destul de confortabil totuși...

Ea se născuse în memoria orașului și fusese încarnată după un timp la fel de lung ca și cel prevăzut pentru fiul său, iar sentimentele ei de nesiguranță de acum erau și premature și naive. Mai avea de trecut măcar printr-o altă reîncarnare, iar viața ei nu era nesigură, ar mai fi putut să aibă chiar și milenii în față, înainte de a-și pune această problemă...

Dar Ram Kikura se gândea la asta așa cum s-ar fi gândit la moarte un tânăr de pe Pământ, aflat în stare naturală. Oricum, tinerilor de pe Pământ nu li s-ar fi îngăduit să încerce și alte vieți; ea putea să facă asta oricând ar fi vrut, iar vizitele la fiul ei nenăscut erau prilejuri obișnuite pentru astfel de lucruri.

Vizitele durau rareori mai mult de cinci minute, după timpul extern; în memoria orașului, acele cinci minute puteau însemna și câteva luni. La ultima ei vizită, îl însoțise pe Tapi la o călătorie pe un Amazon imaginar, mult înfrumusețat, creat de Tapi ca un proiect personal. Simularea fusese aleasă ca loc permanent de odihnă în memoria orașului, asta fiind o onoare și un privilegiu.

La această vizită, timpul lor avea să fie mai limitat. Ram Kikura intră de la distanță în memoria din Axa Euclid, dinspre Thistledown. Asta îi reducea și timpul și complexitatea experienței.

Când intră în spațiul personal al lui Tapi, își găsi fiul ocupat cu limitarea proprie; își deconecta adjuncții mentali inutili, ca să-și pregătească mentalitatea pentru naștere. Prin lege, nici un nou-născut nu putea să intre într-un corp cerând implant de memorie. Fiecare încarnat trebuia să-și pregătească și să-și aleagă o mentalitate centrală, care să intre în limitele unui creier uman normal.

– E dureros, spuse el cu tristețe. Aici e atât de multă libertate. Asta face lumea reală să pară nemiloasă și mărginită.

– Uneori, așa este.

– Asta mă face să mă întreb dacă încarnarea e un privilegiu atât de mare...

Ram Kikura se mișca prin acel spațiu personal, uitându-se la ce renunțase deja fiul său.

– Alegeri înțelepte, spuse ea. Subrutine neesențiale, personalități modificate, adaptate la medii abstracte, imposibil de întâlnit după încarnare, experimente cu imagini sexuale, stimulate probabil de alți nenăscuți... toate acestea erau depozitate în alt loc, pentru a putea fi apelate ulterior, când ar fi dorit Tapi, pentru a fi înlăturate de tot...

– Sunt o grămadă de lucruri din *mine* care dispar, se plânse el. În fața lui Olmy, Tapi nu se plângea niciodată, făcea demonstrații științifice, vorbea cu entuziasm despre descoperirile lui, dar nu-și arăta îndoielile. Acestea erau rezervate mamei lui, care era mândră să-i vadă și cealaltă față.

– Nimic nu pare a fi ceva esențial, comentă Ram Kikura pe un ton reținut.

– Rămân mai puține voci în cor, spuse el. Dar înțeleg mai bine ce voi fi. Cred că Olmy va aproba, nu-i așa?

– A fost să te vadă?

Tapi încuviință.

– Cu câtva timp în urmă. Și-a dat aprobarea. Ea își reținu câteva comentarii pe jumătate sarcastice. Își dă seama la prima vedere de tot ce e bun, spuse, în loc de altceva.

– Tata are probleme foarte mari.

– Toți avem.

– Poate mai mari decât crezi.

Ram Kikura privi cu atenție imaginea actuală a fiului ei – foarte apropiată de forma aleasă pentru corp – și întrebă:

– Ți-a spus ceva... surprinzător?

– Nu, spuse Tapi ascunzând ceva. Știa care era starea actuală a relațiilor dintre părinții lui; deci nu era cazul să clevetească.

– Sunt îngrijorată pentru el.

– Și eu.

– Ar trebui să fiu și mai îngrijorată?

– Nu știu, spuse sincer Tapi. El îmi spune foarte puțin.

Ram Kikura se concentră asupra chestiunii planificate, examină adjuncții eliminați, apoi își îmbrățișă fiul.

– Foarte bine, spuse ea. Cred că ești gata.

– Ce-i cu aprobarea ta? întrebă Tapi, cu o nerăbdare care eclipsa plângerile lui de mai înainte.

– E deja înregistrată. Nu folosise o formulă de modă veche, așa cum făcuse Olmy; rezista la genul acela de tradiționalism.

– Ai hotărât unde te vei naște?

– Da, zise el. Pe Thistledown.

Olmy locuia în interiorul asteroidului; ea se născuse pe Axis City. Totuși, ea știa că Tapi nu o disprețuia.

Tapi își puse la punct spațiul personal, ca să-și ascundă adjuncții scoși din funcție.

– După ce mă voi naște, vei fi de acord cu planurile mele?

– Va conta prea puțin dacă te voi aproba sau nu. Vei fi independent.

– Da, dar mă interesează foarte mult părerea ta.

– Părerea mea este că aschia nu sare departe de trunchi. În interiorul tău, partea din Olmy este foarte puternică. Deocamdată, a mea pare să fie copleșită. Dar n-am nici o îndoială că amândoi vom fi foarte mândri de tine.

Tapi explodă literalmente, umplând spațiul cu lumină. O îmbrățișă din nou.

– Ești la fel de soldat ca și tata, spuse el. Doar că duceți bătălii diferite.

Olmy se simțise mult mai stăpân pe sine printre semenii lui și mai constrâns de împrejurări decât crezuse. Totuși era mai bine să fie singur, dacă trebuia să stea doar câteva ore. Îi era dor de izolarea în care îl ținuse pădurea din cavitatea a patra.

Nu s-a întors în apartamentul lui din Thistledown City, a acceptat o găzduire temporară într-unul din apartamentele de sub domul Nexus. Putea să-l spioneze oricine; era sigur că nu ar fi putut descoperi ce purtau implanturile lui.

Era foarte tentat să stea pur și simplu întins și să studieze ceea ce îi trimitea parțialul; rezistă acelei tentații și schiță câțiva pași din dansul *relsoso* al franților, pe care îl învățase cu mai bine de un secol în urmă, pe Timbl, lumea de baștină a franților. Întinse brațele și ridică încet picioarele, rotindu-se dintr-un colț într-altul al micului apartament. Anatomia frant era mai subtilă și mai flexibilă decât a umanilor; Olmy trebui să refacă unele mișcări esențiale. Totuși, *relsoso* își făcuse datoria. Se simțea mult mai relaxat și mai puternic.

– Acum voi sta și voi vegeta, anunță cu voce tare, așezându-se în mijlocul salonului alb, demodat, înconjurat de formele de aceeași culoare ale mobilei.

Schimbul cu mentalitatea jart decurgea fără incidente, dacă era să țină seama de mesajele parțialului; în câteva ore, prin bariere vor fi trecute mai multe informații.

Avea deja de prelucrat destul de mult. Mai era puțin loc, în implanturile lui, pentru prelucrarea rapidă a materialului. Jartul, parțialul, diverse bariere și circuite de siguranță, informațiile clarificate și încărcate, toate acestea umpleau implanturile aproape la maximum. În consecință, studiile pe care le făcea erau limitate la un ritm uman, natural. Existau unele avantaje; prelucrările informațiilor făcute în implanturi erau rapide, dar lipsite, uneori, de conexiunile unei gândiri mai naturale.

Olmy închise ochii și se cufundă în filozofia jartului. Traducerea conceptelor în limbaj sau chiar în gândire umană, era uneori dificilă; alteori, ideile păreau echivalente. Se gândi la posibilitatea ca jartul să-și elibereze o parte din el însuși pentru a-l convinge pe cel care îl ținea prizonier; desigur, nici ipoteza propagandei nu era exclusă.

Olmy își instrui parțialul să asambleze schimbul cultural și filozofic, cu o putere și convingere la fel de mare.

Jarții erau cuceritori plini de voracitate, mult mai mult decât umanii. În timp ce umanii doreau comerțul, jarților părea să le placă dominarea și subjugarea completă. Nu erau doritori să-și împartă hegemonia cu specii non-jart și făceau excepții doar când nu aveau de ales. Spre exemplu, Talsit făcuse comerț cu jarții înainte ca oamenii să recucereasca primele câteva miliarde de kilometri ai Căii. Jarții trebuie să fi știut că era aproape imposibilă cucerirea acelor talsiți atât de greu de atins. Înainte de toate, talsiții erau reprezentanții unor rase mult mai vechi, poate chiar mai misterioase – și, sigur, mai avansate – decât jarții.

Se punea, deci, întrebarea: cum se explica voracitatea acestora? Ce stătea în spatele impulsului de a controla totul?

Comanda are misiunea stabilită de către vechea comandă. Prin strângerea și conservarea ei – comandă descendentă – se poate îndeplini ultima misiune. Atunci poate exista repaus pentru expeditori și pentru toți ceilalți, iar în repaus devenim din nou noi înșine, eliberați de misiune, relaxând imagine de materiale tensionate care este gândirea și ființa noastră. Umanii de ce nu fac lucrul acesta?

Olmy încercă să dezlege pasajul acesta, care, în aparență, era unul cheie. Avea un aer atât de formal, încât Olmy bănui că ar fi putut conține citate din niște lucrări etice sau semireligioase sau din literatura de îndoctrinare.

Mai ales noțiunea de *comandă descendentă* era contrariantă, cu accentele ei pe evoluția, transformarea și transcendența speciei jart. Ciudat, dar ideea conținea și singurul punct în care jarții și celelalte ființe puteau să colaboreze și să împartă responsabilități. Era o implicare a unei mari acțiuni în spatele comenzii descendente, o implicare a unei munci care depășea capacitățile oricărui grup individual de ființe.

Adună și păstrează. *Strângere și conservare.* Imaginea, șirul de imagini era teribil de șocant; Olmy cercetă ce îi stătea în spate, deschizând strat după strat de instrucțiuni complexe. Jarții erau colecționari și mai mult decât atât; ei transformau ceea ce colecționau, în speranța că astfel preveneau autodistrugerea obiectelor, ființelor, culturilor și planetelor pe care le colecționau. Pentru ei, natura era un proces al decăderii și pierderii; cel mai bine era să pună stăpânire pe toate lucrurile, să oprească decăderea și pierderea și, în cele din urmă, să prezinte acest pachet ordonat către... comanda descendentă.

Olmy simți un amestec de atracție și oroare. Lăcomia lor nu era una egoistă; era o atracție de o profunzime și uniformitate incredibile pentru o cultură atât de avansată și diversificată. Jarții erau, pur și simplu, mijlocul prin care se ajungea la un sfârșit transcendent. Ei credeau că se puteau odihni doar când această țintă avea să fie atinsă, când pachetul curat de galaxii păstrate (ce ambiție maniacală!) va fi predat acestei entități nebuloase; recompensa era chiar strângerea și conservarea lor înșile. Și ce face comanda descendentă cu pachetul? Nu era de datoria unui jart să se gândească. În mod sigur, nu a unui expeditor, fie el și modificat.

Olmy găsi o listă cu acțiuni interzise prin decizie supremă. Cum jarții se luptau pentru conservare completă – așa cum se întâmplase

atunci când trebuiseră să distrugă forțele umane pentru a încerca să păstreze Calea sub control – distrugerea era un păcat hidos pentru ei.

Nu era nici o urmă de cruzime în nici o porțiune a filozofiilor jart, nici o bucurie a victoriei, nici o satisfacție, cât de măruntă, pentru succesul unei munci de o clipă, sau pentru înfrângerea unui adversar. În mod ideal, acțiunile jart trebuiau motivate numai prin dorința de împlinire a țelului transcendent. Satisfacția venea când era prezentat pachetul.

Olmy avea îndoieli că această puritate se putea găsi în fiecare, dar, cel puțin, acesta era idealul, iar prin rigoarea și uitarea de sine pe care o implica, punea în umbră multe din filozofiile umane. În toate acestea era o claritate a scopului care nega schimbarea misiunii fără să nege progresul; în îndeplinirea accelerată a scopului, progresul era dezirabil și orice nivel jart, de la expeditor până la comandă, putea aduce îmbunătățiri care erau supuse aprobării comenzii.

Istoria umană reușise, și ea, de multe ori să explice artificiul acesta: scopurile fixate blocau, aproape inevitabil, schimbările, cauzând tensiuni istorice care, de obicei, conduceau la negarea sau reformularea scopurilor.

Chiar și pe Hexamon exista o dihotomie între filozofia acceptată – a Stelei, Sorții, Pneumei și stăpânirii Omului celui Bun Nader – și acțiunile necesare pentru păstrarea instituțiilor și avantajelor, pentru indivizi, grupuri sau pentru întregul Hexamon.

În filozofia lor, jarții puteau include fără tulburări războiul și distrugerea, închizând contradicția scopurilor într-un înveliș strâns al necesității, controlând, în același timp, excesele și vărsările de sânge. Umanii nu fuseseră niciodată atât de deschiși în ceea ce privea propriile paradoxuri, nici atât de capabili să-și stăpânească excesele.

Olmy își dădu seama că aici exista un element de propagandă, foarte eficient, de altfel. El nu vedea istoria speciei jart; aici părea să fie cuprinsă o foarte mică parte din ea. Lui i se serveau idealuri, fără informații despre fidelitatea cu care erau urmate acele idealuri.

Se retrase din sistemul filozofiei acestei specii și se grăbi către cel care îi oferea o privire generală asupra rolului Căii în schemele jart.

Când jarții au intrat pentru prima dată în interiorul Căii printr-o poartă test aflată întâmplător în preajma lor, au înțeles repede principiile după care funcționa minunea aceea. S-au crezut fie creatorii acelui univers infinit în formă de tub, lucru pe care un Olmy rațional îl găsi greu de crezut, fie au postulat că tubul a fost trimis de comanda descendentă, ca să-i ajute în atingerea țelurilor. Iar Calea era cum nu se putea mai

potrivită pentru ei: înțelegându-i principiile, jarții au putut să deschidă porți către orice punct din univers și chiar să găsească mijloace de a intra în alte universuri. Ei puteau călători către sfârșitul timpului. După memoria acestui jart, semenii lui nu făcuseră niciodată așa ceva, niciodată nu trimiseseră o expediție precum cei din zonele geshel, de după Separare... Poate că au simțit că era mai bine să lase comenzii descendente asemenea lucruri, sau cel puțin să aștepte până ce scopul lor avea să fie atins.

Ca unealtă, Calea se potrivea perfect cu planurile lor. Prin Cale, jarții puteau să-și adune și să-și prezinte pachetele mult mai repede.

Olmy ajunse cu greu la imaginea conectată cu această idee: un univers static, perfect controlat, cu toate energiile încătușate, cu toate misterele îndepărtate, gata să fie consumat de comanda descendentă.

Era o încheiere logică.

Totuși, simțea că întreaga rezistență pe care le-o opusese jarților era îndreptățită. Ei aveau puritatea unui fel de moarte. Jarții nu cunoșteau plăcerea, suferința, bucuria sau entuziasmul; ei își jucau pur și simplu rolurile, ca niște viruși sau ca niște mașini...

Olmy știa că simplificarea era nedreaptă, dar avea o senzație de aversiune profundă. Avea de a face cu un dușman pe care îl putea înțelege și urî în același timp.

Parțialul îi semnală că erau gata mai multe informații pentru transfer și prelucrare.

Olmy deschise ochii. Era greu să se reorienteze după atâtea călătorii stranii. Trecând încă o dată rapid peste datele pe care le citise, le împachetă și deschise Calea pentru următoarele.

TREIZECI ȘI NOUĂ

Calea

Din primele clipe ale călătoriei, atenția scrupuloasă cu care paznicul ei o conducea pas cu pas către Gaia, începu să fie obositoare pentru Rhita. Nimic, nici măcar proporțiile lucrurilor pe care le vedea nu erau familiare sau de înțeles.

Mai întâi, a fost luată din camera ei – o cămăruță minusculă, de fapt, departe de a fi peștera pe care și-o imaginase – și a fost plasat în interiorul unei bule protectoare ovale, unde stătea, împreună cu paznicul, pe o platformă împrejmuită, largă de patru sau cinci brațe și neagră ca funinginea. Bula părea să fie făcută din sticlă fină și subțire.

Sau poate din săpun. Nu voia să pună vreo limită lucrurilor pe care le puteau face acele ființe.

– Unde sunt însoțitorii mei? întrebă Rhita. Imaginea lui Demetrios fusese lăsată în urmă; erau singuri în balonul acela transparent.

– Ei merg pe un drum mult mai rapid. Ceea ce fac eu cu tine este mult mai scump, dacă pot împrumuta cuvântul acesta; consumă energie. Pentru îndatoririle mele, doar atâta energie îmi este dată.

Balonul stătea suspendat în beznă. În fața lor, la mare depărtare, crescu un triunghi strălucitor, din lumină albă, până ajunse la mărimea mâinii ei desfăcute. Pentru o clipă, nu se mai întâmplă nimic; paznicul privea în liniște către lumina din fața lor.

Rhita tremura. Instinctul animalic din ea încerca să scape, sperând că un miracol avea să suspende toată această realitate, dându-i o șansă de salvare. Dar ea nu făcea nimic. Părăsindu-și gândurile, se întoarse și văzu în spate un zid opac, peste care se întindea strălucirea unei pete de ulei aruncate într-o apă neagră; în jurul petei străluceau toate culorile

curcubeului. Zidul se întindea deasupra lor. Era obsedant, de o frumusețe masivă; nu-și putea da seama unde se află sau ce se va întâmpla mai departe. Liniștea o îngrozea; trebuia să vorbească, altfel avea să țipe fără voia ei.

– Nu știu cum te cheamă, spuse Rhita încet. Însoțitorul întoarse către ea o față calmă și atentă, iar Rhita simți o ciudată rușine numai și pentru faptul că voia să afle așa ceva de la dușmanul ei. În parte, rușinea venea și de la faptul că-și simțea neputința de a urî acel personaj care stătea lângă ea; nici măcar nu știa ce anume era. Ca să afle mai multe, ar fi trebuit să pună întrebări care ar fi putut să dea aparența unei slăbiciuni.

– Vrei să am un nume? întrebă însoțitorul cu o voce plăcută.

– Nu ai un nume al tău?

– Partenerii mei mi se adresează în foarte multe feluri. Totuși, în această formă, deoarece numai tu mă vezi, și ai contact cu mine, nu am nici un nume.

Aparenta lui obtuzitate îi reînnoi iritarea.

– Te rog să-ți alegi un nume, spuse Rhita, întorcându-și fața de la el.

– Atunci voi fi Kimón. E un nume potrivit?

Rhita avusese un pedagógos numit Kimón, când era în școală. Fusese un bărbat rotofei, plăcut, amabil și insistent în tot ce ținea de școală; nu era un om prea inteligent. Nutrise o afecțiune adâncă pentru Kimón în vremea copilăriei. Poate că însoțitorul pe asta mizase. *Și poate că nu are nevoie să folosească nici un subterfugiu atât de evident.*

– Nu, zise ea. Nu e numele tău.

– Atunci care ar trebui să fie numele meu?

– Te voi numi Typhón, spuse ea. Din Hésiodos: ființa oribilă care a luptat cu Zeus, fiul Gaiei și al lui Tartaros; un monstru de o răutate nelimitată, îngropat adânc... Numele acesta ar fi trebuit păstrat pentru paznicul ei.

El dădu din cap.

– Typhón să fie.

Fără nici un avertisment, balonul se îndepărtă de zidul din spate. Nu era nici o cale prin care să-și dea seama de viteza cu care se deplasa; nu avea nici o senzație de mișcare. În jurul ei, întunericul era plin de curcubee pe care abia avea timp să le vadă, în fuga lor. Rhita văzu mii de raze palide de lumină care călătoreau o dată cu triunghiul alb din față, deasupra și dedesubtul balonului în care se afla; razele se îndreptau către

un zid unde dispăreau. Triunghiul se mări și deveni mai luminos; evident, se apropiau de ceva, dar ea nu avea cum să știe despre ce era vorba.

Rhita privi înainte ca hipnotizată, până când albul îi umplu vederea, o lumină strălucitoare, aproape orbitoare, cu sclipiri diamantine care o dureau, dar în același timp o liniștea. Aceasta era lumina *în care ar fi trebuit* să fie îmbrăcat un zeu. „Zeii aceia în care nu cred de fapt", gândi ea. „Deși ei sunt încă înlăuntrul meu, Athéné, Astarte și Isis și Aser și Aserapis și Zeus... și acum Typhón."

Deodată, lumina o înconjură și bezna deveni un zid sau mai curând o gaură care se căsca în spate. Reorientându-se brusc, își dădu seama că ieșise dintr-o uriașă prismă triunghiulară și intrase într-o baie de lumină scânteietoare, care o înconjura din toate părțile. Se întoarse și văzu deschiderea echilaterală dând înapoi. Era încercuită cu o linie subțire, colorată în roșu închis, de o bogăție și eleganță greu de descris – o culoare ce părea să poarte înlăuntrul ei calitățile unei demnități senine, viață vibrantă și violență înspăimântătoare, toate în același timp.

– Unde sunt? întrebă ea în șoaptă.

– În spatele nostru se află o navă. Suntem într-un vid în interiorul unui tub cu gaze incandescente. Într-o clipă, vom coborî prin acest tub.

Rhita încă nu avea nici o idee clară despre locul în care se aflau. Avea senzația că stomacul îi este plin de noduri; hotărî că atât de multă stranietate nu-i făcea bine. Cum ar fi reacționat sophé, dacă ar fi văzut atât de multe lucruri ciudate? A fost o vreme în care chiar Gaia trebuie să-i fi apărut bunicii ei stranie și, poate, teribilă.

Își ridică pumnii și își frecă ochii. O dureau. O durea gâtul. O durea capul, se simțea din nou îngrozitor și totuși era o frumusețe în lumină... Îi era rușine să simtă durerea.

„Nu reacționez bine, nu-i așa? Poate că ar trebui să fiu recunoscătoare că nu am înnebunit încă."

Strălucirea deveni mai intensă, iar ea simți o palpitație care dură câteva momente. Trecură prin granița unui tub din lumină perlată. Dedesubt se întindea ceva incomprehensibil, complicat ca o hartă enormă, de culoare verde pal, acoperită cu linii albe și cafenii, punctată la intervale regulate cu ansambluri de turnuri de formă conică, făcute din discuri suprapuse, cu muchii rotunjite.

Din nou simți o reorientare și înțelese ceea ce vedea, în loc să aibă doar senzații coordonate.

Se aflau în interiorul unei suprafețe cilindrice prelungi, care era rotundă ca o conductă, însă enormă. Suprafața se întindea ca un model de țesătură krétană, toată numai verde paĭ și alb-cafeniu sau ca... dar, curând, abandonă comparațiile.

Acum, Rhita își dădu seama unde se afla. Patrikia descrisese multe din lucrurile astea – deși nu vorbise despre forme și culori. Deasupra balonului în care se aflau, se întindea banda albă a tubului de plasmă, acum zărindu-se mult mai slab și imposibila regiune numită *fisura*, singularitatea. Poate că prisma trecea prin fisură, ca navele de pe Hexamon.

Acum, Rhita vedea Calea.

PATRUZECI

Insulele Hawaii

Senatul Terestru se afla în vacanță, iar membrii săi erau împrăștiați pe întinderea țărmurilor Oceanului Pacific. Un senator terestru influent rămăsese, totuși, în Honolulu și Garry Lanier aranjase o întâlnire cu el.

Suli Ram Kikura și Karen îl însoțiră pe Lanier pe Pământ; motivul vizitei lor era sabotajul.

Lanier îl cunoscuse pe Robert Kanazawa, înalt senator pentru Națiunile din Pacific, cu cincizeci de ani în urmă; se întâlniseră ca tineri ofițeri de marină. Kanazawa ajunsese apoi comandant de submarin, iar Lanier pilot; drumurile lor fuseseră despărțite până la Refacere, când s-au întâlnit din nou pe Thistledown, într-o sesiune plenară Nexus. Reușiseră să-și întretaie drumurile la fiecare câțiva ani, până când Lanier a ieșit la pensie. Îl respecta foarte mult pe Kanazawa; omul supraviețuise Morții într-un submarin al Statelor Unite, lucrase în California la restabilirea autorității civile și, în urmă cu douăzeci de ani, devenise înalt senator.

În timpul Morții, în toată lumea, asupra instalațiilor militare Aliate și asupra celor ale Tratatului de la Varșovia se trăsese de mai multe ori. Totuși, datorită unor erori în planurile sovietice sau a unor defecțiuni ale rachetelor, Pearl Harbor nu fusese lovit decât de două proiectile. Pe insule, câteva baze fuseseră lovite de câte un proiectil, altele de nici unul. Honolulu suferise mari stricăciuni de pe urma atacului de la Pearl Harbor; totuși, ca oraș, nu fusese distrus.

După Separare, în vreme ce oamenii trimiși de Hexamon – Lanier se afla printre ei – alegeau locuri din care să înceapă Refacerea, insulele se oferiseră ca un prim loc pentru servicii de sprijin în zona Pacificului

mijlociu. Armele folosite acolo erau relativ curate – radiația, după cinci ani, nu era deosebit de periculoasă, căci putea fi cu ușurință combătută cu medicamentele și tratamentele de pe Hexamon.

În zece ani, vegetația luxuriantă a junglelor și câmpiilor din Oahu s-a refăcut. Orașele au crescut iar, nu doar din activitatea Hexamonului, ci și din comerțul peste Pacific între Noua Zeelandă, Australia de Nord, Japonia și Indochina.

Cum comunicațiile de pe Hexamon nu făceau ca poziția geografică să fie crucială pentru centrele Guvernului Refacerii, Senatul Terestru își stabilise capitala la Oahu, pe locul vechiului Honolulu. Fusese o aluzie la putere și la privilegii în decizia aceasta, dar conducătorii din Nexus nu încercaseră să o schimbe; știau că puțini terești ar fi participat la o asemenea misiune neplăcută, precum conducerea Refacerii, fără recompense substanțiale.

Kanazawa locuia într-o casă de piatră cu stâlpi de lemn, la o milă de plaja din sticlă topită de la Waikiki. În timp ce briza sudică umedă și caldă scutura frunzele de palmier deasupra capetelor, Karen, Garry și Ram Kikura urcară pe poteca din spumă de mare până când întâlniră un dispozitiv de securitate Nexus, un tub lung, alb, lustruit, cam de un metru lungime și cincisprezece lățime, care plutea lângă poartă.

– Suntem încântați să vă revedem, Ser Lanier, spuse dispozitivul, într-o versiune cu o tonalitate mai înaltă a vocii lui Kanazawa. Toți sunteți așteptați. Vă rog să intrați și să scuzați deranjul. Senatorul se documentează pentru un proiect de lege a comerțului, pe care îl va propune în sesiunea următoare.

Urcară treptele de piatră și intrară pe ușa de lângă aparat. Mese și scaune din răchită împletită erau împrăștiate în camera pardosită cu lemn lustruit, de culoare închisă. În cutii împrăștiate prin salon se aflau hârtii și dosare; pe Pământ, aparatele electronice de păstrare a datelor încă erau un lux. Ostentația nu era în stilul lui Kanazawa; el se bizuia încă pe hârtie.

– Îmi plac lucrurile astea, spuse Ram Kikura, mângâind stofele cu modele polineziene de pe scaun și sofa. Sunt adevărate.

Kanazawa ieși din biroul său, aflat în spatele salonului, îmbrăcat într-o robă japoneză în două culori, albastru și alb, și papuci *tabi*.

– Garry, sunt încântat să vă văd din nou. – Îi zâmbi lui Ram Kikura. – Dacă nu mă înșel, acesta este avocatul Pământului și o fostă colegă, Ser Suli Ram Kikura? – Îi întinse mâna; Ram Kikura o strânse și se înclină ușor. – Sunt îngrijorat să vă văd aici pe toți o dată, oricât de

încântat aș fi de vizită. În Nexus se întâmplă ceva important, dacă nu greșesc.

Îi conduse către o arcadă aflată în spate și comandă băuturi unui servitor mecanic. Kanazawa nu se recăsătorise după ce îi murise a doua soție, în urmă cu zece ani; se adâncise și mai mult în munca lui, stabilindu-și o reputație de om extrem de capabil, excepțional de politicos, dar și teribil de încăpățânat, uneori mergând până la obsesie.

– E vorba de o recomandare pe care o va emite Nexus, pe Thistledown, spuse Lanier.

– N-am auzit nimic despre ea, zise Kanazawa, înclinându-și curios capul într-o parte. Fața lui liniștită, aspră, avea o cicatrice albă de-a lungul unui obraz, acolo unde căpătase o arsură când își conducea submarinul U.S.S Burleigh. O cicatrice asemănătoare se afla pe dosul palmei drepte, sfârșindu-se acolo unde începea mâneca hainei lungi pe care o purta. Submarinul navigase la nord de coastele Californiei, la trei zile după declanșarea Morții; cicatricea o căpătase de la un spasm, o explozie-recidivă care se produsese la San Francisco.

– Problema este că Vechii Locuitori nu vor fi lăsați să voteze, spuse Lanier.

Kanazawa nu-și schimbă expresia, dar vocea îi deveni mai ascuțită.

– De ce nu?

– Vor fi excluși prin aplicarea legilor Refacerii, zise Lanier. Sunt nepotriviți pentru a lua hotărâri în chestiuni în care e implicat Hexamonul-părinte.

Printr-o ciudată întorsătură a limbajului juridic, în primii ani ai legislației Refacerii, corpurile legiuitoare de pe Thistledown și din circumscripțiile orbitale deveniseră „parentale".

Kanazawa încuviință.

– Nu au mai fost invocate de unsprezece ani, dar încă sunt în vigoare. Ar trebui să mă privească?

– Cred că ne privește pe toți, zise Lanier. E o poveste destul de lungă.

– Știu că nu mi-aș pierde timpul ascultându-vă. Spuneți-mi.

Lanier îi povesti.

PATRUZECI ȘI UNU

Thistledown

Korzenowski traversă terminalul din cavitatea a șasea, ca să-l întâlnească pe Mirski, sub lumina unui cer transparent. Avatarul – Korzenowski descoperi că e mai ușor să se gândească la el în felul acesta – se uită de-a lungul sălii, la covorul de mașinării din partea opusă. Norii se mișcau repede pe deasupra peisajului, în dreptul lor și în depărtare; culorile – cenușiu și verde – traversate de strălucirea tubului de plasmă, îl liniștea pe Korzenowski într-un fel pe care acesta îl găsea surprinzător.

Ca și Olmy, el credea acum că Hexamonul va redeschide Calea indiferent de obstacole; trebuia să-i pară rău din cauza asta?

– E magnific, spuse Mirski, o realizare magnifică. – Îi zâmbi Inginerului. – Când am văzut asta prima dată, mi-a depășit orice așteptare. Am fost copleșit. Nu m-am obișnuit treptat cu toate lucrurile astea, n-am avut timpul pe care l-a petrecut Lanier în interiorul Cartofului – așa îi spuneam noi asteroidului Thistledown. Noi am intrat pașnic. L-am simțit imposibil de străin și tulburător și, în același timp, fascinant. Totuși, Ser Ram Kikura l-a numit „hidos".

– Mașinile nu o preocupă; și-a petrecut întreaga viață printre mașini uriașe. Are toată încrederea în ele. Printre naderiți, nu se obișnuiește să fie orbi la mediul în care se găsesc, în căutarea unui fel de perfecțiune. În general, noi suntem o comunitate mistică: Steaua, Soarta și Pneuma se află adânc în sufletele noastre.

– Cât timp îți va lua să completezi acest diagnostic? întrebă Mirski.

– Trei zile. Acum, peste tot în această cavitate sunt parțiali și comenzi de la distanță. Tot ce este important pare să funcționeze.

– Și armele?

Korzenowski privi concentrat peisajul de afară, de sub cerul nopții. Începu o ploaie blândă, care păta sticla: aceeași apă care de secole răcise și curățase mașinăriile din cavitatea a șasea.

– Nu le-am construit eu; știu foarte puțin despre ele. Bănuiesc că și ele sunt în stare de funcționare. Foarte multă vreme, supraviețuirea Hexamonului a depins de aceste mașini; ne respectăm creațiile și, din instinct, le construim ca să dureze.

– Cât a mai rămas, deci, până la redeschidere? întrebă Mirski.

– Orarul nu s-a schimbat. Dacă Lanier și Ram Kikura nu reușesc să blocheze recomandarea și votul, poate două săptămâni; nu mai mult de o lună.

– O vei face dacă îți vor spune? Vei deschide Calea din nou?

– O voi face, răspunse Korzenowski. Pare să fie acțiunea Sorții, nu-i așa?

Mirski râse. Pentru prima dată, Korzenowski sesiză în vocea avatarului un timbru care nu părea uman în întregime și asta îl înfioră.

– Într-adevăr, Soarta, spuse Mirski. Am mai avut de-a face cu ființe care semănau cu zeii și nici ele nu înțelegeau Soarta.

PATRUZECI ȘI DOI

Hawaii

– M-aș simți onorat dacă ați rămâne aici, spuse Kanazawa. Ospitalitatea mea nu mai e cea de pe vremea când îmi trăia soția; dispun doar de ajutor mecanic, dat de asistenții mei, dar bucătăria îmi tratează bine oaspeții, ca și pe mine.

– Am fi încântați, spuse Lanier. Plecăm mâine dimineață să vizităm Oregonul, apoi zburăm către Melbourne și pe urmă înapoi acasă, în Noua Zeelandă... Christchurch. Nu mai avem mult timp.

De la poarta din față admirară splendoarea soarelui apunând dincolo de plajă și palmierii, incendiind pantele de la Barber's Point cu un foc mai blând decât cel cunoscut în timpul Morții de zona aceea. Pământul senatorului se învecina la vest cu un cimitir japonez, care se zărea după un gard de stâlpi în alb; Suli Ram Kikura stătea acum acolo, lângă Karen, privind pietrele de mormânt în formă de pagodă, sculptate, ca și crucile, din lavă.

– De așa ceva vechiul Axis City a dus lipsă, spuse Lanier.

– Ce anume?

– Cimitirele.

– Aici sunt mult prea multe, spuse Kanazawa. Multe lucruri trebuie să fie altfel acolo; avem legături atât de strânse și, totuși, mă gândesc uneori că ne înțelegem atât de puțin unii pe ceilalți. Aș vrea să nu-mi fie atât de frică de călătoriile spațiale. Singura mea călătorie am făcut-o atunci când ne-am întâlnit ultima dată. Cred că săptămânile pe care le-am petrecut la bordul lui Burleigh m-au lecuit pentru totdeauna de locuri înghesuite. Am părăsit submarinul când l-am ancorat la Waima-

nalo și am jurat atunci că nu voi mai intra niciodată într-un tub de oțel. Călătoria în spațiu am făcut-o luând sedative.

Lanier zâmbi cu înțelegere.

– Ai lucrat cu ei; la naiba, Garry, ai fost printre primii care s-au întâlnit cu ei. Sunt sigur că le înțelegi motivele.

– Pot să le ghicesc.

– De ce să ne considere dintr-o dată parteneri inferiori, când votul poate afecta întreaga umanitate?

– Noi *suntem* parteneri inferiori, domnule senator.

– Nu atât de slabi sau de naivi pe cât ne cred ei. Putem să ne imaginăm multe lucruri ciudate înainte de micul dejun.

– Cred că zicala este: „Să crezi șase lucruri ciudate înainte de micul dejun."

– Lucruri imposibile! Că avem un bărbat care s-a întors din moarte sau dintr-un loc foarte apropiat de moarte...

– Am avut o mulțime din aceștia, spuse Lanier. Am ajutat oameni chiar să învie. Mirski e ceva mult mai ciudat decât asta.

Kanazawa se întoarse cu spatele către apusul de soare. Flăcările care trecuseră peste Barber's Point mureau, lăsând loc unor nuanțe purpurii de vis. Apusurile nu mai erau la fel de spectaculoase cum fuseseră ani de zile după Moarte, dar în Hawaii rămâseseră memorabile.

– Bine. Poate că suntem naivi. *Ea* acceptă un asemenea lucru?

– Karen sau Ram Kikura? întrebă Lanier.

– Cred că acceptă într-un fel și crede că e greu de acceptat în alt fel... Acceptă că noi trebuie să facem ce spune Mirski. Dar regretă întoarcerea lui. Ea crede că Mirski a catalizat toată nebunia asta, lucru care, desigur, este adevărat; totuși, nebunia ar fi început oricum.

– Dacă răspândiți mesajul de-a lungul și de-a latul Pământului, puteți doar să provocați o creștere a resentimentelor, oricât de mulți v-ar crede, spuse Kanazawa. Avem resentimente față de salvatorii noștri. Pentru că ni s-a furat copilăria.

– Nu sunt sigur că înțeleg, domnule senator. În mod sigur, Moartea v-a furat-o.

– Nu. Constructorii lui Thistledown – *ei* au supraviețuit Morții, au crescut din ea, au dezvoltat o civilizație nouă. Și-au inventat noile lor minuni, au luptat pentru supremație, și-au lansat astronava-asteroid. Noi nu putem face asta. Au venit la noi cu mâinile pline de minuni, ca părinții care își cresc copiii dându-le când o minune, când un miracol,

uneori forțându-ne să le acceptăm. Nu ne-au lăsat să facem propriile noastre greșeli...

– Slavă Domnului, spuse Lanier pe un ton uscat. Deja o încurcaserăm destul de rău.

– Da, dar înțelegi ce vreau să spun? întrebă Kanazawa pe un ton plângător. Colaboratorii mei se simt pierduți când sunt confruntați cu acești salvatori; îi consideră îngeri. Un vizitator din districtele periferice sau de pe asteroid încă este o raritate; toți aceștia sunt respectați și temuți. Suntem lăsați pe Pământ ca și cum am trăi în niște bâltoace părăsite de toți.

– Dacă imaginea se potrivește, spuse Lanier.

– Ai devenit cinic, Garry.

– Nu fără motiv, domnule senator, spuse Lanier, zâmbind forțat. Dar înțeleg ce spuneți. Totuși, avem de făcut eforturi. Pământul nu poate trăi în resentiment, amărăciune și invidie, precum sudul Statelor Unite după războiul civil. Poate că o problemă mai vastă ar fi să ne gândim la ce motive am avea ca să răspândim entuziasmul aici.

– Nu vor înțelege, Garry, spuse Kanazawa. Le depășește cunoștințele. O poveste cu zâne. Miturile sunt făcute, de obicei, din lucruri ca acestea. Miturile nu se potrivesc prea bine cu politica. Trebuie să le deghizezi, trebuie să le cobori pe Pământ.

Ram Kikura și Karen se întoarseră de la nord triști.

– Mortalitatea nu e singurul lucru care ne deosebește pe unii dintre noi, spuse Kanazawa cu jumătate de voce.

Cina a fost servită de roboți. Cei patru stăteau în jurul mesei, Lanier, Karen și Kanazawa simțindu-se oarecum amețiți după romul băut din pahare mari. Trecuseră decenii de când Lanier nu se îmbătase, nici măcar nu se amețise; simți că mai multe piedici dispăruseră și începu să o privească pe Karen cu ochii unui bărbat mai distant, mai tânăr. Era o femeie încântătoare, într-adevăr; oricât de tânără ar fi părut, avea mult din înțelepciunea vârstei și asta o făcea chiar mai frumoasă. Lanier nu disprețuia tinerețea, pur și simplu nu voia să se lase dominat de atracțiile ei.

A lucra împreună putea fi un remediu, gândi el, dar încă nu simțea la fel de multă căldură din partea ei; se purtau ca un cuplu de bătrâni care vorbeau mai mult cu alții decât între ei.

Ram Kikura nu se arătă încântată la vederea romului.

– Am auzit despre alcoolici, spuse ea, cu o voce în care se ghicea precauția abstinentă. O otravă narcotică.

– Thistledown a fost *uscat* în timpul călătoriei sale? întrebă Kanazawa, cu uimire.

– Nu, la început nu, răspunse Ram Kikura. Deși alcoolul era vioara a doua, dacă expresia se mai folosește. Sau a treia sau a patra. Călătorii de la început erau mai interesați în stimulările mentale directe, o problemă pe care o aduseserăm cu noi de pe Pământ. Stimulările au devenit mai sofisticate, mai sigure, și am găsit o cale prin care să tratăm personalitățile înclinate către exces prin metode chimice sau neurologice... Alcoolul n-a fost niciodată o problemă majoră sau o metodă importantă de destindere. Dacă îmi aduc bine aminte, vinurile erau cultivate...

Părea să-i placă să povestească, mai ales când asta îi amâna decizia legată de rom.

– Dar când a fost construită Calea și au fost împinși înapoi de către jarți, a început comerțul prin fisurile Căii și prin puțurile din aceste fisuri. Am cunoscut remediile talsit, ca și alte substanțe... substanțe toxice complexe, catalizatori, substanțe care lărgesc posibilitățile corpurilor noastre. Alcoolul și alte substanțe de natură chimică sunt precum *kazoos*, (accentuă cuvântul, plăcându-i rezonanța sa stranie) comparate cu o orchestră simfonică.

– Deși tratamentele primitive își au încă farmecul lor, spuse Kanazawa.

– Nu-mi place să-mi bat joc de mine, spuse încet Ram Kikura, cufundându-și degetul în pahar și apoi ridicându-l la nas. Esteri și cetone. Foarte puternice.

– Distrug creierul, spuse Karen aproape beată. S-ar putea să fie nevoie de altul, să închiriezi altul.

– Alcoolul, începu Ram Kikura, dându-și seama că era pe cale să devină sentențioasă, încă este o problemă pe Pământ. Am dreptate?

– Ai perfectă dreptate, spuse Kanazawa. Și este un balsam pentru rănile noastre de tot felul.

– Îmi displace să-mi pierd controlul asupra mea.

Karen se aplecă.

– Bea, spuse ea. De fapt, e foarte bun la gust. Nu trebuie să-l bei tot.

– Știu cum e la gust. Am avut biocroni în memoria orașului.

– Biocroni? întrebă Kanazawa.

– Acum nu sunt atât de cunoscuți ca pe vremuri, spuse Lanier. Experiențe simulate ale unor vieți întregi. De obicei sunt montate; o experiență extremă e aceea în care îți este îndepărtată conștiința simulării. Trăiești o altă viață.

– Isuse, spuse Kanazawa, făcând o figură uimită, plină de dezaprobare. Asta-i ca și cum ai fi... Știu. Necredincios ție însuți.

În vreme ce discutau dilema etică dacă, într-un biocron, sexul era sau nu echivalent cu încălcarea legămintelor matrimoniale conform standardelor mai vechi de pe Pământ, Ram Kikura își aduse mai aproape paharul cu rom. Lanier constată că ea simțea o atracție pentru alcool; totdeauna ea simțise o legătură cu trecutul. Când se întâlniseră prima dată, își pictografiase pe umăr un steag american, mândră de vechile ei origini; era acolo o bucățică dintr-un trecut pe care Ram Kikura îl cunoscuse din experiența proprie. Lanier auzise că memoriile biocronilor nu erau chiar la fel de vii precum cele reale; ele nu puteau fi mai mari decât cele obișnuite ale homorfilor fără implanturi de dimensiuni impresionante.

– Bine, spuse Ram Kikura, făcându-și curaj și luând paharul. Pentru oameni!

Bău o înghițitură mult mai mare decât ar fi recomandat Lanier. Ochii îi ieșiră din orbite și împroșcă totul în jur, înecându-se. Karen o bătu pe spate fără nici un folos.

– Ah, Pneuma! Ram Kikura scoase un strigăt răgușit, când își recâștigă pe jumătate controlul. Corpul meu îl urăște!

– Ia-o încet, recomandă Kanazawa. Dacă e prea tare, am niște vin...

Ram Kikura le respinse atențiile, jenată de propria-i prostie. Își șterse lacrimile și ridică din nou paharul.

– Care erau toasturile? întrebă ea, încă ușor răgușită.

– Până la fund, sugeră Lanier.

Ram Kikura bău mai moderat.

– Parcă îmi blochează gâtul.

– Nu înțeleg, spuse Kanazawa. E rom foarte bun. Cel mai bun din Oahu.

– Vechi de cel puțin trei ore, spuse Lanier. Kanazawa îi aruncă o privire strălucitoare, de dezaprobare senatorială.

– Din districtul meu, spuse el.

– Toată jumătatea aceasta de lume e districtul dumneavoastră. În mod sigur, nu beți tot ce îmbuteliază colaboratorii pe care îi aveți, zise Karen.

Ram Kikura tăcuse o clipă, contemplând efectul.

– Nu cred că am să mă îmbăt. Metabolizatorii din implanturile mele convertesc alcoolul în zaharuri mai repede decât pot eu să beau.

– Ce păcat! zise Kanazawa.

– Nu pot să-i reglez... dacă mă voi nimeri într-o împrejurare mai puțin sobră...

Kanazawa îl privi cu înțeles pe Lanier. Karen oftă.

– Nu ești o parteneră potrivită pentru petreceri, draga mea, spuse ea.

Cerul nopții de deasupra insulelor Hawaii era o flacără rece, amintind de *Noaptea înstelată* a lui Van Gogh. Kanazawa aduse un laser roșu, de mică putere, pe pajiștea din spatele vilei. Stăteau pe iarbă, mâncând ciocolată braziliană și sorbind aperitive.

– Acesta e planetariul meu personal, spuse senatorul, ghemuindu-se cu prudență, întinzând un picior, dezechilibrându-se, apoi reveni în șezut și își încrucișă picioarele. Nimic nu se compară cu ce trăiești atunci când ești cu adevărat în spațiu, presupun... Dar mă mulțumesc și cu asta.

Porni laserul și îl ridică. În aerul umed de deasupra mării, raza tăia o potecă dreaptă, strălucitoare, lungă de sute de metri; mergea către stele, părând să le atingă pe fiecare.

– Cunosc toate constelațiile, spuse el. Cele japoneze, cele chinezești, cele occidentale. Chiar și din cele babiloniene.

– E superb, zise Ram Kikura. – Îngăduise unei cantități ceva mai mari de alcool să aibă efect asupra ei; ochii îi erau pe jumătate închiși, și ea părea relaxată, aproape adormită. – Cerul este mai... mai uman aici jos. Mai prietenos.

– Da, văd, spuse Karen. – Ea și Lanier stăteau de vorbă, spate în spate, atingându-și capetele . – Dar când eram fetiță mi se părea imens. Înfricoșător.

– Da, văd, zise Ram Kikura, imitând vocea lui Karen și zâmbind. Da, chiar văd.

– Planetariul meu personal, repetă Kanazawa. Pur și simplu pot să-mi îndrept laserul încotro vreau, să-i plimb raza, să privesc și nimeni nu știe, nimeni nu are grija asta. Problemele lor... – purtă raza de-a lungul cerului întreg, de la orizontul întunecat de nori, până la cerul care se întindea peste mare – ...nu sunt problemele mele. – Oftă, aproape teatral. – Îmi pare bine să vă revăd, Karen, Garry. Și e bine să cunosc pe cineva din districtele spațiale în termeni mai puțin convenționali. Între noi e o distanță atât de mare, distanța dintre părinți și copii...

– Cine sunt părinții, întrebă Karen, și cine sunt copiii?

– Voi sunteți părinții, spuse Ram Kikura.

– Dar și copiii. Karen își apăsă ușor capul de al lui Lanier, apoi ceva mai tare, ca și cum ar fi vrut să-i atragă atenția.

– Au, făcu el, ce e?

– Te înghionteam, doar, tâlhar bătrân ce ești. – Chicoti. – Iartă-mă. Romul vorbește.

– Mai înghiontește-mă, zise el.

Ram Kikura ridică mâinile.

– Acum mi-ar plăcea să văd mulțimi de copii de pe Pământ. Copii sănătoși, copii fericiți. Îmi place să mă uit la copiii de pe Hexamon, prin fereastra apartamentului meu din Axa Euclid. N-ai avut mai mulți copii, Karen... De ce?

– Am fost prea ocupată, zise Karen. Își mușcă buza de jos.

– Cum poate fi cineva atât de ocupat, încât să nu poată avea copii?

– În mod natural sau ca pe Hexamon? întrebă Karen. Timpul îi atenuase durerea, dar ea încă evita subiectul.

– Ca pe Hexamon, cred, spuse Ram Kikura. Fiul meu, Tapi, este un copil de modă veche. – Zâmbi și dădu din cap. – Își va da examenele de încorporare. Va păși pe urmele tatălui său – ale lui Olmy, adăugă ea.

– N-am știut niciodată că ai un fiu, spuse Lanier.

– O, da. Sunt foarte mândră de el. Dar nu i-am dat naștere în modul cel mai vechi. Totuși, e important să ai copii, indiferent de felul în care îi ai... fie că sunt sau nu crescuți mai întâi în memoria orașului. Să li se îngăduie să crească precum florile, să facă greșeli.

– Și să moară, murmură Lanier cu ochii închiși. Karen se încordă și se aplecă, tăind contactul lor spate în spate, iar el își regretă pe loc vorbele.

– Sunt cimitire pe Thistledown, spuse el, încercând să se apere în timp ce evită privirea dură a lui Ram Kikura. Le-am văzut. Columbarii, uneori chiar morminte foarte pretențioase. Pe vremuri, oamenii noștri știau ce-i moartea.

– Moartea este *ratare*, zise Ram Kikura cu o voce furioasă.

– Moartea este împlinire, replică Lanier.

– Moartea este risipă și pierdere.

– Sunt de acord cu asta, spuse Karen, împungându-l iarăși cu putere. Mai multă viață.

– Robert! Lanier își îndreptă un deget către el. În replică, senatorul Kanazawa își îndreptă săgeata razei laser către pieptul lui.

– Garry! Ce e?

– Hotărăște tu. Tu ești un om natural. Nu ai implanturi, nu ți-ai făcut decât terapie împotriva radiațiilor; ba chiar ți-ai păstrat cicatricea...

– O insignă albă, de curaj, zise Kanazawa. Mă ajută să-mi păstrez postul.

– Ne-am îndepărtat mult de obiectul discuției din seara aceasta, nu-i așa? întrebă Kanazawa.

– Ai strămoși japonezi. Ei priveau altfel moartea. Moartea onorabilă. Moartea la momentul potrivit.

– Ai sânge amerindian? îl întrebă Kanazawa.

– Nu.

– Ei bine, vorbești ca și cum ai avea. Când oamenii trebuie să moară, privesc moartea în chipuri diferite. O îmbracă, dansează cu ea, îi pun mantii negre, se tem de ea. Multe certuri am avut cu cei de pe Hexamon, dar nu-mi pare rău că ne-au lăsat să alegem. Din mormintele acelea, o mare parte sunt de *după* Moarte. Mulți dintre colaboratorii mei au ales să trăiască mai mult. Unii speră să trăiască veșnic. Poate că vor trăi. Moartea nu e un eșec, poate fi chiar o împlinire, atâta vreme cât nu este stăpână.

– Corect, spuse Karen.

– Ai ales să trăiești pentru totdeauna? întrebă Lanier.

– Nu, zise Kanazawa.

– De ce?

– E o chestiune personală.

– Te rugăm să ne ierți, spuse Karen. Nu-i un subiect plăcut...

– Nu. E important, spuse Kanazawa. Nu e prea personal ca să nu vorbim despre el. Chiar și la un pahar de rom. Nu pot uita multe lucruri. Amintiri neplăcute. Nu pot să folosesc tratamente talsit sau pseudo-talsit, oricât de grozave ar fi ele, chiar dacă le pot obține. Acele amintiri sunt o parte stabilă din mine și m-au făcut ceea ce sunt acum. Totdeauna mă lupt cu ele. Dimineața tot cu ele mă trezesc. Câteodată se țin scai de mine toată ziua. Știi despre ce vorbesc, nu-i așa, Garry?

– Amin, zise Lanier.

– La moartea mea, acele amintiri vor dispărea. Eu voi dispărea și poate că în locul meu va veni cineva mai bun. Va cunoaște istoria pe care am trăit-o, dar va fi în stare să se ridice deasupra ei. Nu va fi nici o risipă. Ce nu voi putea eu asimila, va putea el, cel care vine după mine.

– Amin, repetă Lanier în șoaptă.

– Vom fi de acord să nu fim de acord, spuse Ram Kikura. Sunteți un om minunat, domnule senator. Moartea dumneavoastră ar fi o pierdere.

Kanazawa își înclină capul, în semn că a primit complimentul.

– Știți, noi nu putem plânge, zise Ram Kikura. Simțim multe emoții similare, dar noi nu... nu ne-am ridicat deasupra lor. Nu am reușit să le transcendem. Asimilăm și rămânem noi înșine, dar... – Dădu din cap cu putere. – Nu pot să gândesc cum trebuie! Gânduri de pahar, vorbe de pahar.

– Suntem prea apropiați de foarte multă moarte, ca să privim cu obiectivitate la moartea individuală, spuse Kanazawa. Karen, ești de acord cu vârsta soțului tău?

– Nu, spuse ea, după o lungă pauză.

– Nu pot să țin pasul cu ea, zise Lanier, încercând să glumească.

Privirea ei coborî de la stele la iarba întunecată.

– Nu e asta. Nu vreau să te pierd. Dar nici nu vreau să mă sacrific ca să țin pasul cu tine.

– Scoate abcesul, doctore, spuse Lanier.

– Ține-ți gura. – Se desprinse din nou de el și se ridică. – Acum vorbim prostii.

– Vorbe de pahar, spuse Kanazawa, plimbând din nou fasciculul laser pe cer. *In vino veritas.*

– Acestea sunt nobile, zise Ram Kikura. Sunt umane.

Karen fugi în casă. Lanier se ridică, își îndepărtă iarba de pe pantaloni și spuse:

– Cred că mă voi duce după ea și pe urmă vom merge la culcare.

Kanazawa încuviință, plin de înțelepciune.

Lanier se duse în casă, găsi dormitorul și se opri la ușă, urmărind-o pe Karen cum se dezbrăca.

– Îmi aduc aminte de momentul în care ai făcut dragoste cu mine pentru prima dată, spuse el. Într-o navă. Pe fotoliile de acolo.

Ea făcu un mic zgomot, desfăcându-și sutienul.

– Mi-au trebuit mulți ani ca să-mi dau seama de valoarea ta adevărată. După ce ne-am căsătorit. După ce am lucrat împreună.

– Te rog, ține-ți gura, zise Karen, fără să fie furioasă.

– Ai devenit la fel ca unul din brațele mele, unul din picioarele mele, continuă el. Te-am luat așa cum erai. Am crezut că orice voi face eu, vei face și tu. Te-am iubit atât de mult, încât am uitat că tu nu ești eu.

– A fost mult de lucru.

– Nici măcar asta nu e o scuză, spuse el. Cred că și tu ai uitat de mine.

– Nu ești singurul cu memorie slabă, spuse Karen cu asprime. M-am întors în Hunan. Îți amintești? Mi-am văzut orașul, am văzut ogoarele. Am mirosit *moartea*, Garry, *risipa*. Schelete de copii pe marginea drumului, nu puteai spune dacă sunt acolo de luni sau de ani de zile, din vremea Morții sau de după Moarte, când i-ar fi aruncat părinții pentru că nu aveau cu ce să-i hrănească. Nu puteam ajunge la timp pentru fiecare. *Nu ești singurul care are amintiri*!

– Știu, spuse Lanier, sprijinindu-se de cadrul ușii.

– Pot să le stăpânesc. Pot să te iubesc foarte mult timp de aici înainte. Nu vreau să pleci de lângă mine. Urăsc gândul ăsta.

– Știu.

– Atunci, întoarce-te la mine, zise ea. Încă mai poți deveni tânăr. Mai avem secole în fața noastră. Secole în care mai putem face o mulțime de lucruri.

– Nu-mi stă în fire. Aș vrea să poți accepta asta.

– Aș vrea să-mi poți accepta... temerile, replică ea.

– Voi încerca. Acum lucrăm împreună, Karen.

Ea stătea pe pat, tremurând, cu umerii ridicați. El rămăsese în ușă, încă îmbrăcat.

– Ce-i cu Mirski? întrebă ea. – Pe fața lui Karen era o expresie de mirare sinceră, cu fruntea netedă, ochi mari și buzele lăsate în jos ca și cum ar fi fost supărată. – Va aduce zeii printre noi? Asta spune el de fapt? El e un lucru *oribil*, Garry.

– Nu cred.

Karen scutură din cap.

– Un coșmar.

– O viziune, o contrazise Lanier. Să așteptăm și să vedem.

– Mi-e frică, spuse ea simplu. Îmi dai voie să-mi fie?

Știa că dacă ar fi înaintat și ar fi încercat să o îmbrățișeze, nu l-ar fi acceptat; l-ar fi împins înapoi. Dar își dădea seama că va veni și momentul potrivit, așa că, deocamdată, asta era de ajuns, chiar dacă avea și romul un amestec.

– Desigur, spuse el.

– Mă voi culca. Karen se întinse pe patul dublu și se acoperi cu păturile.

O urmări o clipă, apoi închise lumina, se întoarse și așteptă singur în holul întunecat și liniștit. De afară, de pe iarbă, îi auzi vorbind pe Kanazawa și Ram Kikura.

– Aș fi onorat dacă ați dori să împărțiți patul cu mine în noaptea asta, spuse Kanazawa.

– Acum nu mai sunt nici măcar ametită, Ser Kanazawa, zise Ram Kikura.

– Nici eu.

Pentru o clipă, Ram Kikura nu mai spuse nimic. Apoi:

– Mi-ar plăcea.

Lanier își privi soția în pat, simți confortul demodat al camerei de oaspeți și dădu din cap. Erau încă prea multe ziduri între ei. Merse până la veranda din față și se întinse pe sofaua căptușită, împingându-și sub cap o pernă zdrențuită.

A doua zi, Lanier ieși pe plajă înainte să se fi trezit Karen. La un kilometru distanță, o zări pe Ram Kikura plimbându-se în jurul unei pânze de valuri care dispăreau, înaltă și subțire, înconjurată de pescărușii care țipau. Fără nici un gest, merseră unul către celălalt, iar Ram Kikura îi zâmbi când se apropiară.

– Sunt o *femeie stricată*? întrebă ea, întorcându-se ca să-și potrivească mersul după al lui.

Lanier îi întoarse zâmbetul.

– La fel de stricată ca și cei care vin spre noi, spuse el.

– De când sunt avocatul Pământului, n-am făcut niciodată dragoste cu un Vechi Locuitor.

– A fost ciudat? întrebă Lanier. Ea se încruntă.

– În general, câteva lucruri rămân remarcabil de asemănătoare, spuse Ram Kikura. – O vreme merseră în tăcere, urmărind pescărușii care țopăiau în fața lor pe nisipul umed, ferindu-se de curbele albe și netede ale apei. – Ser Kanazawa este furios, spuse ea în cele din urmă. E mai furios decât foarte mulți pe care i-am văzut și asta de foarte multă vreme... Nu ne-a arătat asta la toți... Va convoca o întâlnire a tuturor senatorilor și corprepi de pe Pământ. Prin mine, vor contesta votul din *mens publica*. Pot face o argumentație puternică prin care să arăt că legile Refacerii nu se aplică în acest caz.

– Vei câștiga? întrebă Lanier.

Ea se aplecă și ridică o geamandură japoneză din sticlă.

– Mă întreb de când o fi lucrul acesta aici. Se mai fac și acum obiecte din astea?

– Nu știu, spuse Lanier. Presupun că da. Vei câștiga?

– Probabil că nu, spuse Ram Kikura. Hexamonul nu mai este ce era pe vremuri. Privi geamandura de mai aproape, examinându-i micile bule strălucitoare, pierdute în sticla verde. Apoi o puse în nisip.

– Președintele pare să se încline după cum bate vântul, zise Lanier. A declarat că se va opune cu putere redeschiderii.

– Se opune. Dar nu poate face prea mult dacă Nexus sprijină redeschiderea. Și mă tem că se va comporta ca un căpitan pe o navă naufragiată; nu va ezita să renunțe la Pământ, dacă va fi nevoie să salveze ce a mai rămas din Hexamon...

– Dar jarții...?

– I-am bătut o dată și nu fuseserăm pregătiți pentru ei, spuse Ram Kikura.

– Pari să fii mândră, aproape în favoarea redeschiderii, remarcă Lanier.

Ea se încruntă din nou, dând din cap.

– Un avocat trebuie să înțeleagă cum se simt cei care i se opun. Sunt la fel de furioasă ca și Kanazawa. – Își mișcă brațele și se aplecă să culeagă o bucată dintr-un recipient din plastic. – *Asta* cât de veche este, ce crezi?

Lanier nu răspunse. Se gândea la Mirski, la reacția pe care o avusese rhusul când Nexus a refuzat să-i ia în seamă cererea...

– Ce șanse sunt pentru un vot negativ? întrebă el.

– Nici una, spuse ea. Fără un Pământ convins și informat, asta pare o imposibilitate în perioada următoare.

– Atunci de ce am mai venit aici? Am crezut că e o idee bună... Am crezut că putem face ceva.

Ram Kikura încuviință.

– Vom face, spuse ea. Ne vom agăța de călcâiele lor blestemate și îi vom încetini. Vine fluxul, nu crezi?

Apa se retrăgea, din câte observase Lanier, dar înțelegea ce voia să spună Ram Kikura.

– Ce vom spune în Oregon? întrebă el.

– Același lucru pe care l-am spus aici.

Se întoarseră, îndreptându-se către casă. Acolo ceilalți se treziseră și luau micul dejun serviți de roboți. Kanazawa și Ram Kikura erau prietenoși, cordiali unul față de celălalt, dar nimic mai mult.

Lanier era gânditor. I se tăiase o explozie de entuziasm. Era trist, dar, în același timp, își dădea seama că mai putea să fie tânăr și nechibzuit. Mai putea să lupte pentru cauze fără speranță. Într-un fel, asta îl făcu să se simtă chiar mai viu, mai hotărât.

În plus, bănuia că Mirski – ori ființele de la sfârșitul timpului – aveau mai multe resurse chiar și decât Hexamonul.

Își strânseră cele câteva bagaje. Ram Kikura și Karen vorbeau cu Kanazawa, în vreme ce Lanier căra în navetă gențile. Când păși înăuntru, pilotul automat îi arătă o pictogramă roșie, strălucitoare.

– Vorbește, te rog, englezește, spuse Lanier ușor iritat.

– Zborul nostru a fost oprit, răspunse pilotul. Trebuie să stăm aici până ce sosește poliția din districtul spațial.

Lanier puse gențile jos, uimit.

– Poliția de district? Nu poliția terestră?

Pilotul nu răspunse. Iluminatul din interior slăbi. Albul păli și deveni un albastru inactiv.

– Mai funcționezi? întrebă Lanier. Nu mai veniră alte răspunsuri. Privi prin interiorul întunecat, strângând și deschizând pumnii. Plecă de la ușă, cu fața roșie de furie și o întâlni pe Karen.

– Cred că am fost interceptați, spuse el. Ram Kikura și Kanazawa veniră din casă.

– Probleme? întrebă senatorul.

– Vine poliția districtului spațial, spuse Lanier.

Fața lui Kanazawa împietri.

– Nu vine, atâta timp cât am și eu un cuvânt de spus.

– Probabil că n-ai, zise Ram Kikura. – Kanazawa se uită la ea ca și cum l-ar fi lovit. – E ceva foarte serios, Garry. Cum ai putut...

Karen privi spre mare. Dincolo de Barber's Point, trei avioane zburau către ei, albul lor strălucitor distingându-se clar peste cenușiul de fum al norilor dimineții. Se adunaseră și pluteau către casă încetinind și alunecând. Câmpurile lor de zbor agitau bucăți de pământ și pietriș din curtea senatorului și din fața garajului.

– Ser Lanier, explodă deasupra lor o voce din avion. Vă rog, răspundeți.

– Sunt Garry Lanier, spuse ținându-se departe de ceilalți.

– Ser Lanier, dumneavoastră împreună cu soția trebuie să vă întoarceți imediat în Noua Zeelandă. Toți Vechii Locuitori trebuie să se întoarcă imediat la locurile lor de domiciliu.

Ram Kikura veni lângă Lanier.

– Din ale cui ordine și după ce legi? – Își coborî vocea. – Nu există asemenea legi, murmură ea.

– Conform Actului Revizuit al Refacerii. Intră sub directa autoritate prezidențială. Vă rog să vă urcați la bordul navei dumneavoastră. Planurile ei de zbor au fost schimbate.

– Nu te duce, spuse Kanazawa. – Își ridică ochii către cele trei nave și își arătă pumnul. – Sunt senator! Cer o întâlnire cu președintele și cu ministrul prezidențial!

Din avion nu se auzi nici o replică.

– Nu vei urca pe navă. Vom rămâne cu toții aici. Nu vor îndrăzni să folosească forța fizică.

– Garry, au spus că toți Vechii Locuitori au fost întorși acasă; chiar și cei care au reședința permanentă pe corpurile orbitale? Fața lui Karen semăna cu a unui copil dezamăgit de un lucru oribil; era neîncrezătoare.

– Nu știu, zise Lanier. Domnule senator, putem face mai mult în teritoriile noastre... dacă nu cumva ne vor pune sub arest la domiciliu, caz în care nu contează unde suntem. – Se întoarse către Ram Kikura. – Presupun că te întorci pe Thistledown?

– Nu presupune nimic, spuse ea hotărâtă. Toate regulile au dispărut. În mod sigur, nu mă așteptam la asta.

– Dacă fac asta, spuse Karen roșie la față, chiar că vor avea de dus o luptă.

„Mă îndoiesc", gândi Lanier. „Probabil că lupta s-a terminat chiar aici și chiar acum. Vor neapărat să nu joace cinstit."

Implacabile, cele trei aeronave își păstrau poziția. Începu să cadă o ploaie cu soare. Ram Kikura își îndepărtă părul umed de pe față.

– N-ar trebui să stăm aici ca niște copii neascultători, zise Lanier. Domnule senator, vă mulțumim că ne-ați ascultat. Dacă vom putea vorbi din nou, vă voi...

– Vă rog, urcați chiar acum în nava dumneavoastră, bubui vocea.

Lanier luă mâna soției sale.

– La revedere, le spuse lui Kanazawa și lui Ram Kikura.

– Noroc. Spuneți-le lui Korzenowski și lui Olmy ce s-a întâmplat aici. Ram Kikura încuviință.

Urcară în navă și ușa se închise fără zgomot în urma lor.

PATRUZECI ȘI TREI

Calea, Gaia eficientă

În jurul lor, se desena un labirint de linii verzi care străluceau precum briliantul, formând, de această dată, o plasă sau o cușcă în jurul bulei în care se afla Rhita, mai repede decât ar fi putut ochii ei să le urmărească. După o scurtă pauză, alt mănunchi de linii se ridică de pe suprafața Căii, de dedesubt, de foarte departe, izbucnind dintr-un singur vârf orbitor de lângă unul din trunchiurile făcute din discurile turtite. Liniile strălucitoare, împreună cu bula ovală, coborau cu o rapiditate alarmantă, deși, din nou, Rhita nu avea nici o senzație.

Rhita simți că leșină. Era prea multă stimulare, prea mult de absorbit.

– Are să-mi fie rău, îi spuse lui Typhón. Însoțitorul o prinse de brațul drept – era prima dată când o atingea. Atingerea lui era caldă, dar neconvingătoare; prin cercul ei restrictiv de gânduri și viziuni, era oarecum respinsă. Apoi, Rhita căzu în genunchi.

Se aștepta ca Typhón să facă ceva pentru ea, să o facă bine, să-i alunge amețeala. Dar el stătea pur și simplu în spatele ei, ținând-o să nu cadă. Pentru o clipă își reținu impulsul de a voma, apoi închise strâns ochii, hotărând că întunericul avea să-i facă mai bine.

După un timp, amețeala dispăru și Rhita se simți mai bine.

– Dacă îți este sete, spuse Typhón, bea asta.

Deschise ochii și văzu în mâna lui o cupă de sticlă cu un lichid transparent. Îl luă și-l bău cu precauție. Apă, nimic mai mult, cel puțin de asta reușise să-și dea seama. Fu dezamăgită. Se așteptase la un elixir oarecare. Desigur, era o enigmă unde găsise însoțitorul acea cupă în balonul lor... Și-l închipui deschizându-și o gaură în trup și scoțând cupa

de acolo sau, poate scuipând cupa. Închise iarăși ochii, luptându-se cu alt acces de greață.

Rhita folosi balustrada ca să se ridice în picioare; îi dădu repede înapoi paharul pe jumătate plin. În parte ca să-și distragă atenția de la priveliștea de afară, în parte ca să-și potolească greața, își îndreptă întreaga atenție către ceea ce făcea însoțitorul.

Ținea cupa, doar atât... Tremurând, se întoarse iarăși la ce se vedea afară. Acum se apropiaseră mai mult de suprafață și pluteau – îndrumați de liniile verzi – către un turn alb. Încercând să aprecieze scara, hotărî că turnul era cel puțin la fel de înalt ca și Pharos din Alexandreia și mult mai masiv. Dar proporțiile Căii copleșeau toate structurile.

Rhita se forță să lase capul pe spate și să privească în sus. Gâtul i se opuse. Buzele i se desfăcură și oftă fără să vrea. Mult deasupra și în spatele lor, prisma triunghiulară atârna uriașă, greoaie și grosolană în centrul unei panglici strălucitoare de lumină, ca un cristal lung și negru suspendat într-un lichid de culoarea laptelui.

Îi atrase atenția ceva mult mai îndepărtat, în jos, pe gâtul Căii: un punct clipitor. Își acoperi ochii, deși lumina tubului nu era excesiv de strălucitoare și privi pieziș, ca să prindă pata mișcătoare. Se afla tot în panglica de lumină, dar la multe stadii depărtare, mișcându-se rapid în direcția lor.

Își trase capul pe spate până când reuși să privească un punct chiar de deasupra, loc în care se găsea o prismă uriașă, colorată în culorile curcubeului și își dădu seama că aceasta avea să se ciocnească de prima prismă. Răsucindu-se după ele, Rhita își pierdu răsuflarea văzând că obiectele se ciocniră ca două trenuri pe o cale ferată. Pentru o clipă, văzu o masă lungă, verde, apoi a doua prismă trecu prin prima fără stricăciune pentru nici una, fiecare continuându-și călătoria în direcția opusă.

Patrikia nu-i descrisese niciodată *așa ceva*.

– Mă simt amorțită, spuse ea uitându-se la Typhón, plină de nemulțumire.

– Tu ai vrut să vezi totul, spuse însoțitorul cu blândețe. Nici măcar unul din mine nu merge des pe drumul acesta.

Rhita cântări pentru o clipă sintaxa acelei fraze și hotărî că punctul acela de vedere era mai puțin alarmant decât bănuise ce vrea să spună Typón, și privi înainte.

În turn, nu existau intrări vizibile. Cu toate acestea, sfera trecu direct prin zidul rotund al discului turtit, traversând un spațiu închis în

formă de arc, umplut cu poliedre plutitoare, apoi trecu prin alt zid. Sfera își părăsi panoplia de linii verzi și coborî, de-a lungul unei săgeți de culoarea unei frunze, spre ceea ce părea să fie o lentilă de sticlă de o claritate perfectă. Prin lentilă se vedeau distorsionate culorile albastre ale mării și ale cerului, nuanțe de brun deschis și nuanțele cenușii ale norilor: toate culorile obișnuite de acasă. Își ținu respirația pentru o clipă, sperând, fără nici un temei, că acel coșmar se va sfârși.

– Aceasta e poarta către Gaia, spuse însoțitorul ei. Aici a mai fost deschisă o poartă. De obicei porțile noastre nu au forme atât de contractate, dar geometria anterioară este cea care hotărăște.

– Aha, spuse Rhita. „Îmi dă tot timpul informații care nu înseamnă aproape nimic pentru mine."

În timp ce cădeau spre suprafața lentilei, culoarea săgeții pe care pășeau deveni roșie, apoi se schimbă brusc în alb. Sfera lovi lentila și ei căzură prin ea. Dedesubt se întindea malul mării, ocean cenușiu sub umbre de nori și ocean albastru cu petice de soare strălucitor.

Respirația Rhitei aproape că se oprise.

– Unde suntem?

– Aceasta este lumea ta, spuse Typhón.

Ea știa asta; nici măcar nu era vis. Unde anume pe Gaia?

– Nu departe de casa ta, înțeleg... N-am fost niciodată aici.

– Vreau să merg la... – Rhita privi în sus și văzu cerul albastru și un tremur greu de descris deasupra capetelor lor: poarta prin care tocmai trecuseră. – Putem merge la Rhodos?

Typhón se gândi o clipă la cererea ei. Nu ar consuma mult mai multă energie. Totuși, proiectul acesta se apropie de limite. Curând, vor trebui să apară rezultatele.

– Nu știu ce vrei să spui.

– Această direcție de cercetare. Va trebui să dai rezultate curând.

– Știi tot ce știu și eu, spuse Rhita, aproape în lacrimi, complet epuizată. Ce pot să fac pentru tine?

– Condu-ne la cei care au construit clavicula. Dă-ne câteva puncte de reper. Dar... – își ridică mâna ca și cum ea ar fi vrut să protesteze – îmi dau seama că tu nu cunoști lucrurile acestea. Mai există oarecare speranță că vei putea să ne arăți mai mult prin acțiunile tale, sau prin prezența ta – clavicula poate fi căutată și de alții, în afară de noi. Numai tu poți să lucrezi cu ea. Mai ai oarecare valoare în forma ta activă.

– Dar... însoțitorii mei?

– Vor fi aduși aici, dacă asta îți face plăcere.

– Mi-ar face. Vă rog.

Typhón zâmbi.

– Sunt minunate formele voastre de confort social. Atâta simplitate mascând atât de multă agresivitate. Am făcut cererea: ne vom întâlni cu ei pe Rhodos, dacă nu depășim bugetul de energie.

– Nu sunt sigură că mai pot sta aici foarte multă vreme. Sunt foarte obosită.

Typhón o încurajă să se așeze pe platformă.

– În ochii mei nu vei fi dizgrațioasă, spuse el.

Făcând o grimasă, ea nu numai că se așeză, dar chiar se întinse pe burtă, privind peste capătul platformei.

– Mergem spre Rhodos?

– Da.

Dinspre norii din vecinătate apăru o linie verde și împrăștie în fața balonului o rețea de curbe care îl înconjurară. Din nou în cușcă, sfera îi transporta deasupra oceanului, la mare înălțime. Rhita nu putea să-și dea seama în ce direcție se îndreptau.

– Sunt prima ființă umană pe care ați studiat-o? întrebă ea.

– Nu, răspunse Typhón. Eurile mele au studiat zeci de umani din lumea aceasta înainte de a cerceta înregistrarea ta conservată.

– Știi totul despre noi? Acum emoția dominantă era furia; își mușca din cuvinte, sperând că tăișul lor nu era pierdut din vedere de paznic.

– Nu. Încă aveți multe subtilități, multe lucruri de studiat. Dar se poate să nu mi se permită să te studiez până la capăt. Sunt scopuri mai înalte și numărul meu de euri este în întregime ocupat.

– Ai tot repetat asta, zise Rhita obosită. „Eurile" mele. Nu înțeleg ce vrei să spui.

– Nu sunt un individ. Sunt stocat în mod activ...

– Ca un bob de grâu într-un butoi? întrebă Rhita sarcastic.

– Ca o amintire în capul tău, spuse Typhón. Sunt stocat în mod activ în interiorul fluxului... Putem induce rezonanțe în flux ca să stocăm cantități uriașe de informație – realmente lumi de informație. Îți este clar?

– Nu, recunoscu ea. Cum poți să fii mai mulți decât cel care ești acum?

– Pentru că tiparele mele, sinele meu, pot fi duplicate la nesfârșit. Pot fi combinat cu alte euri, de aspecte diferite și cu funcțiuni diferite. Pentru noi pot fi construiți diferiți *efectuatori* – mașini, nave sau, mai rar, corpuri. Fiecare din eurile mele lucrează, atunci când e nevoie.

– Ai învățat să ai grijă de străini?

– Într-un fel. Am făcut un studiu pe ființe similare cu tine atunci când am luptat cu ele, în interiorul Căii. Atunci am fost un individ, cu bază biologică, într-o formă similară cu cea originară, cea pe care am avut-o la naștere.

Bunica îi povestise puținul pe care îl știa despre războaiele cu jarții. Pentru o fetiță, lucrurile acelea nu însemnaseră prea mult; minuni fără înțeles într-o țesătură de povești fantastice. Păcat că nu le ascultase mai cu atenție.

– Care a fost forma ta originară?

– N-a fost umană, n-avea nimic comun cu forma asta.

– Dar *ai avut* odată forma ta proprie.

– Nu. O parte din mine a avut. De atunci am fost combinat cu alții, am fost amestecați.

Își răsuci încet un deget întins. Rhita se încruntă spre el, peste umăr. „Toate întrebările pe care le pun, mă îndepărtează de adevărul pe care trebuie să-l înfrunt."

– Iarăși nu mai înțeleg nimic, spuse ea. Întâi îmi spui un lucru, apoi altul.

Typhón îngenunche lângă ea, cu coatele pe genunchi și mâinile împreunate. Un gest foarte uman. Fața lui câștiga, oare, mai multă personalitate?

– Limba ta nu are grupurile de cuvinte adecvate. Toate limbile care comunică prin sunete sunt inadecvate.

– Voi nu vă vorbiți, spuse Rhita.

– Nu prin cuvinte sau prin sunete. În orice caz, nu de obicei.

– Mă vei ucide dacă ți se va ordona?

– Nu mi se va ordona să te ucid, nici pe tine nici pe altcineva, dacă prin asta înțelegi distrugerea formei tale. Asta ați numi voi crimă, sau păcat.

Pentru moment, era destul. Se întoarse din nou cu fața în jos. Dedesubtul lor oceanul sclipea verde-albastru, puțin adânc, cu stâlpi de piatră ridicându-se ca niște trunchiuri de copaci. Nu cunoștea locul acela.

Totuși, se presupunea că erau lângă Rhodos. „Lângă" putea să însemne altceva pentru un jart; ei puteau să fugă de-a lungul Căii și să iasă în baloane de săpun, prin tot felul de porți.

Se vedeau acum mai mulți stâlpi. Fiecare era acoperit cu o căciulă aurie care lua forma pietrelor, ca și cum ar fi fost pictată pe ele. Nici un fir de vegetație, nici o barcă pe apă, doar pustietate umbrită de nori și străjuită de stâlpi.

– Pot să miros aerul? întrebă Rhita.

– Nu, răspunse tăios Typhón.

– De ce nu?

– Nu mai e sănătos pentru tine. Acum, în lumea ta sunt organisme și mașini biologice care călătoresc prin aer, prea mici ca să fie văzute. Aduc Gaia la un nivel mai înalt de eficiență.

– Nimeni nu poate supraviețui acolo, afară?

Tonul lui Typhón avea ceva compătimitor.

– Nimeni din specia ta, spuse el.

Rhita se simți din nou slăbită. Au răspândit boli pe cuprinsul Gaiei, asta voia să spună paznicul? Moarte și poluare. Nimeni nu ar putea să trăiască.

– Nu sunt umani pe Gaia. Toți au fost stocați pentru studii vii ulterioare.

Acum apăru și ura. Îi prăvăli capul pe spate, îi strânse toate organele interne, ca într-o mână uriașă, forțând-o să scoată un strigăt. Se întoarse către Typhón cu pumnii ridicați. El nu făcu nici un efort să se apere. Rhita îl lovi iar, cât de tare putu, iar și iar, nu cu lovituri ușoare, feminine; fusese învățată să se apere. Pumnii ei îi deformară fața, iar genunchii făceau găuri în hainele lui. Parcă lovea cocă, moale și caldă. Continua să țipe, mai tare la fiecare lovitură; mormăia, saliva îi picura de pe buze, ochii îi erau pe jumătate închiși. Iarăși și iarăși, îl prindea de gât, își afunda mâinile în ceea ce ar fi trebuit să fie carnea lui.

Typhón se prăbuși pe platformă, cu fața deformată, ochii închiși din cauza loviturilor, nu lovit, ci pur și simplu desfigurat și ea îl lovi de mai multe ori, până când simți în cap un gol scânteietor și întunecat. Uitându-se la norii de deasupra balonului, cu lacrimile alunecându-i pe obraji, Rhita începu să-și revină. Furia îi dispăruse, dar mâinile și picioarele încă îi tremurau.

Privi în jos, la masa diformă îmbrăcată, care nu mai părea foarte umană, și fața ei începu să semene cu a unui cal speriat, cu pupilele cât niște vârfuri de ac și nările largi. Apoi prinse balustrada, simți din nou că îi venea să vomite. Peste marea goală, văzu o linie verde închis deasupra orizontului și ultima parte optimistă din ea se bucură. Acela era Rhodosul; l-ar fi recunoscut oriunde. Balonul o ducea în mare grabă spre casa ei.

Typhón zâmbi în spatele ei, cu vocea neschimbată.

– S-ar putea să-mi fi depășit bugetul acum, spuse el.

PATRUZECI ȘI PATRU

Thistledown City

Președintele Farren Siliom intră în adunarea Nexus și se îndreptă către podium. Olmy stătea lângă Korzenowski și Mirski. Ascultau cu atenție cuvintele președintelui. Expresia lui Korzenowski era enigmatică. Știa importanța acelei împrejurări la fel de bine ca oricare altul din sală, dar fața lui nu arăta nici aprobare, nici dezaprobare.

Și fața lui Mirski era liniștită, dar calmul ei, gândi Olmy, putea să ascundă mai multe amenințări pentru Hexamon decât cele venite din partea jarților. Olmy ajunsese să creadă în întregime povestea lui Mirski și acum chiar îl judecă pe om – dacă era vorba de un om – considerându-l incapabil să mintă. Și președintele era de acord, fără îndoială; confirmarea lui Garabedian cântărise greu în judecata aceea. Totuși, acum adunarea Nexus – și Farren Siliom, din motive politice incontestabile – militau pentru redeschidere. Ei porneau acțiuni politice care puteau servi numai la adâncirea prăpastiei dintre Pământ și corpurile orbitale, prăpastie care, poate, n-avea să se mai închidă vreodată.

Toți terestrii nativi erau întorși pe Pământ, indiferent de statutul lor pe corpurile orbitale. Hexamonul se afla într-o perioadă de Urgență. Conform Legilor de Urgență, uitate de pe vremea războaielor cu jarții, președintele își aroga puteri extraordinare. Acum, avea la dispoziție un an în care să-și împlinească planurile; după acea perioadă, aplicând Legile de Urgență, nu mai avea voie să dețină vreo funcție politică.

El garanta cu fermitate puritatea votului din *mens publica*. Dacă votul era negativ, urma să demisioneze. Dacă votul era pozitiv, a șasea cavitate de pe Thistledown urma să fie renovată, departamentul de apărare reactivat și Calea să fie deschisă în patru luni.

Lui Korzenowski, i se ordonase în mod oficial să urmeze votul din *mens publica*. Nu putea să refuze. Lui Olmy îi apărea resemnat, poate mai mult decât resemnat. Constrâns fiind atâta vreme, Korzenowski urma să-și dea jos ultimele rămășițe ale măștii pe care o purtase de patru decenii, o mască a interesului exclusiv pentru Pământul Refăcut și Hexamonul Terestru, o mască a regăsirii întregului său geniu și a realizărilor pentru binele semenilor săi.

Pe termen lung, se putea să nu conteze dacă masca avea să-i fie dată jos de alții sau de el însuși.

Olmy avea prea puține îndoieli că ordinele Hexamonului vor fi împlinite eficient de către Korzenowski. Dar Calea se putea deschide chiar mai curând decât se aștepta președintele.

Nu putea să spună ce urma să facă Mirski. Era mai bine să nu-și facă griji pentru lucruri greu de controlat.

În acel timp, chiar în interiorul lui Olmy, jartul dezvăluia strat după strat din viața cotidiană a semenilor săi. Curgerea de informații se preschimbase într-un adevărat flux, poate chiar un torent.

Deocamdată, reușise să se adapteze acelui flux. Deja își planifica întâlnirea cu cei numiți în forțele de apărare reorganizate.

Curând, urmând o înțelegere între mentalitatea jart și parțialul său, avea să-i permită jartului accesul la simțuri, la ochii și urechile sale. Puteau să comunice mai eficient dacă se înțelegeau mai bine unul pe celălalt.

Erau câteva pericole aici, desigur, dar nici unul nu era mai mare decât cele cărora le supraviețuise până acum.

Era mai mult decât o perioadă a schimbărilor.

Ruptura luase acum proporțiile unei revoluții. Separarea era pe cale să fie depășită ca importanță.

Președintele își termină prezentarea, iar coaliția majoritară neogeshel aplaudă și pictografie semne de aprobare deplină. Colegii naderiți ai Președintelui păstrau liniștea.

Korzenowski se întoarse către Mirski.

– Prietene, trebuie să fac treaba asta, oricare mi-ar fi credința.

Mirski ridică din umeri și înclină din cap ca și cum l-ar fi iertat sau l-ar fi concediat pe Inginer.

– Lucrurile vor merge bine, spuse el, cu nonșalanță. Privi către Olmy și clipi.

PATRUZECI ȘI CINCI

Thistledown, Districtele orbitale și Pământul

Korzenowski ridică un boț din pasta de culoare albă și îi ascultă șuieratul slab în vreme ce îl frământa în mâini. Aceste grămezi erau rămășițele unei încercări nereușite din urmă cu șase ani de a crea o poartă fără Cale; eșecul s-a produs în liniște, dar a fost decisiv. În loc să construiască o poartă, crease o altă formă de materie, oarecum inertă, neposedând proprietăți folositoare, cel puțin din cele studiate până acum. Iar ultimii șase ani și-i petrecuse cercetând...

Puse bețul înapoi pe placa de piatră neagră, se ridică, se uită în jur, prin laboratorul său, luându-și adio. Probabil nu avea să-l mai vadă vreme de luni întregi, poate niciodată.

Rezultatele votului din *mens publica* de pe Hexamon fuseseră înregistrate și transmise. Printr-o majoritate de două treimi – mai mult decât se așteptase – fusese mandatată redeschiderea permanentă.

Farren Siliom nu mai avea de ales.

Korzenowski activă santinelele-robot și dădu instrucțiuni finale unui parțial. Dacă nu s-ar fi întors, parțialul rămânea acolo, gata să întâmpine pe oricine ar fi sosit.

Nu avea rețineri la gândul că urma să se întoarcă în cavitatea a șasea unde urma să înceapă refacerea mașinăriilor; de fapt, era nerăbdător. În el era o voce mică și persistentă, care crea ecoul acela sau poate că fabrica nerăbdarea aceea într-un fel care nu îi era clar; vocea neliniștită a ceea ce integrase sinele lui reasamblat, misterul Patriciei Vasquez.

Korzenowski își strânse micile lui unelte și caietele cu însemnări, tot ce-i trebuia pentru a începe lucrul la redeschiderea Căii, și ordonă închiderea laboratorului.

– Fii cuminte, acum, instrui el un robot santinelă în formă de cruce, în timp ce se îndepărta de domuri. Făcu o pauză la granița ansamblului de laboratoare, încruntându-se. Nu-i stătea în fire să se adreseze unui robot; îi trata exact așa cum erau, niște mașini folositoare.

În jur nu se vedeau decât tufe și nisip. Inginerul se urcă la bordul vehiculului care avea să-l ducă în gura orașului din cavitatea a doua.

Parțialul lui Suli Ram Kikura pledase convingător în favoarea eliberării originalului din arestul său la domiciliu, în apartamentul din Axa Euclid. Apelul parțialului a fost respins de Curțile Auxiliare din Memoria Orașului pe motiv că atunci când sunt valabile Legile de Urgență, toate apelurile să fie prezentate de *corporeali*. Motivul era atât de ridicol, încât nici nu reuși să o înfurie; era dincolo de furie, căzuse în tristețe.

În apartamentul ei, Ram Kikura știuse că parțialul avea să dea greș. Acest nou Hexamon nu se ridicase deasupra unor practici precum folosirea regulilor în funcție de împrejurări. Să te opui deschis redeschiderii nu era acum atât de periculos, pe cât era extrem de jenant, de *nepoliticos*, în sens larg, de *nepolitic*. Decenii de-a rândul, legea și politica pe Hexamon se bazaseră pe conștiința existențelor unor granițe dincolo de care încep haosul și dezastrul; președintele și ministrul prezidențial, având adevărata măsură a stării de spirit de pe corpurile orbitale, făceau acum orice ca să se mențină în granițele datoriei lor și, în același timp, să determine votul din *mens publica* și emiterea acelei recomandări de la Nexus. Păreau, în același timp, foarte hotărâți să arate extremele acestui mandat, ca și cum ar fi vrut să pedepsească Hexamonul – chiar și pe partenerii lor ideologici – pentru această grea misiune.

Ea nu avea acces în memoria orașului; asta însemna că nu putea sta de vorbă cu Tapi, care se putea naște în orice clipă. Nu i se permisese să stea de vorbă nici cu Olmy sau cu Korzenowski. Ei se comportau cel mai bine și cooperau cu Eforturile de Urgență, i se spusese.

Ram Kikura refuzase orice formă de cooperare; își stabilise propriile-i limite și nu le depășea în ruptul capului.

În Noua Zeelandă, primăvara adusese o vreme încântătoare, spre bucuria mieilor. Lanier păzea mica lor turmă de oi negre; Karen ajuta și ea, atunci când nu era pierdută în propria-i spaimă. Incapabilă să se mulțumească doar cu munca pe lângă casă, nu era deloc în apele ei.

Munceau împreună, totuși păstrau distanța dintre ei. Lanier își pierduse și entuziasmul pe care i-l stârnise Mirski. Nu știa ce ar fi putut să urmeze. Nici măcar nu-i păsa prea mult.

În felul lui, iubise Hexamonul și tot ce era legat de el. În ultimii câțiva ani, văzuse de la distanță schimbările pe districtele orbitale, nisipurile mișcătoare ale politicii de pe Hexamon. Acum, însă, pierdut în propriile-i nevoi și păreri de rău, același Hexamon care muncise ca să salveze Pământul, îi trădase pe toți, în cele din urmă: pe Garry, pe Karen, întregul Pământ.

Refacerea Pământului încă nu era terminată.

Poate că nici nu avea să fie sfârșită vreodată, în pofida asigurărilor răspândite în toată lumea, zilnic, de către corpurile orbitale. Lui Lanier i se păreau deosebit de iritante aceste asigurări; erau calme, plăcute, informative, educând zi de zi Pământul în legătură cu progresele redeschiderii.

Din când în când, sporadic, mai auzea și de eforturile Refacerii.

Se simțea din nou bătrân, arăta mai bătrân.

Îi umblau tot felul de gânduri prin cap, ascultând freamătul și adierile reci ale nopții.

„Sunt doar o ființă umană singură", își spuse el. „E adevărat că m-am ofilit ca o frunză pe un copac. Acum am ieșit din cursă. Sunt terminat. Urăsc timpurile astea și nu-i invidiez pe cei care se vor naște."

Pentru o perioadă foarte scurtă, simțise din nou vechea scânteie; poate că ăsta era cel mai rău lucru care i se întâmplase. Alături de Mirski, crezuse că duce lupta cea dreaptă; sperase, poate, că venise un mesager mai puternic și mai înțelept decât toți.

Dar Mirski plecase.

Nimeni nu-l văzuse de luni de zile.

Lanier încercă să se ridice din scaun, să se strecoare în pat și să doarmă, să uite pentru un timp de toate gândurile astea dureroase. Împinse cu mâinile în brațele fotoliului și încercă să-și miște spatele, dar nu se putu ridica; pantalonii lui păreau țintuiți locului... Mirat, se aplecă într-o parte. Fără nici un zgomot, avu senzația unei explozii. O minge de întuneric i se rostogoli în fața ochilor, iar capul îi deveni enorm.

Mingea de întuneric se opri în centru și se transformă într-un tunel. Își încleștă mâinile pe brațele scaunului și strânse cu putere, dar nu reuși să se ridice.

– O, Doamne! murmură Lanier. Buzele îi erau inerte, ca de cauciuc. Undeva, în spatele capului său, se împrăștia cerneală. Peste toate amintirile lui se închideau uși, cu lovituri ritmice. Karen nu era cu el, nu știa unde este. Tatăl lui pierise la fel, chiar mai tânăr decât era el acum. Nici o durere, doar o retragere bruscă.

Tunelul se căsca larg, inundat de noaptea aureolată de curcubeu.

PATRUZECI ȘI ȘASE

Thistledown

La șaizeci de metri adâncime, în cavitatea a șaptea, erau îngropate șapte generatoare. Ele ocupau un perimetru înăuntru, în capătul de sud al cavității și erau legate, prin șapte conducte de vid pur, de mașinăria din cavitatea a șasea. Conductele urmau liniile de câmp ale asteroidului; generatoarele nu aveau părți în mișcare și nu aveau nimic de-a face cu electronii sau cu câmpurile magnetice. Funcționau după principii mult mai subtile, dezvoltate de Korzenowski pe baza unor raționamente matematice care fuseseră inițiate de către Patricia Luisa Vasquez la sfârșitul secolului al douăzecilea.

Cele șapte generatoare creaseră acele presiuni pe spațiu-timp care avuseseră drept rezultat Calea. Nu fuseseră folosite de patru decenii, dar erau încă în stare de funcționare; conductele de vid mergeau și erau complet eliberate de materie sau de energie-legată-de-timp, acel subprodus enigmatic al interacțiunii dintre universuri.

În galeria care ducea la cavitatea a șaptea fusese montată o cabină de observație și o galerie de comunicație presurizată cu aer. Cabina era plină acum cu instalații de supraveghere, sfere gigantice de culoare roșie, în care erau presărate cuburi argintii și cenușii de mărimea unui cap de om. Cuburile se mișcau înainte și înapoi în interiorul spațiului gol, evitându-i, fără zgomot, pe stăpânii lor umani, ori de câte ori îi întâlneau de-a lungul traiectoriilor lor complexe.

Korzenowski plutea deasupra locurilor care făcuseră din Cale o construcție unică. Corpul său se mișca precum un titirez; curenții slabi din cavitate îi ciufuleau părul cărunt. Ochii săi ca de pisică priveau construcțiile din extremitatea sudică a celei de-a șaptea cavități radiind

dinspre galeria de comunicație, uriașe inele negre ale unor acceleratoare de particule virtuale și rezervoarele lor de tritiu stabilizat din punct de vedere gravitronic. Până la deschiderea Căii, toate acestea aveau să fie puse în funcțiune; stimulatoarele ar fi putut deveni arme, pentru că erau capabile să curețe Calea de materie pe o distanță de câteva sute de kilometri, oferind Hexamonului primul său „cap de pod", dacă ar fi avut nevoie de așa ceva. Curând, ar fi apărut și scuturile de radiații, împotriva fasciculelor de tracțiune, care puteau ține sub control exploziile de materie create de stimulatori pe aceeași traiectorie.

Arme teribile, scuturi teribile...

Inamici teribili.

La odihnă, gândurile lui Korzenowski hoinăreau. Își folosi cele două ore de repaus zilnic pentru a pune în ordine evenimentele din ultimele câteva luni. Galeria era goală, doar la dispoziția lui și a mașinilor.

Peste alte două săptămâni, generatoarele Căii urmau să fie gata pentru probe. Universuri virtuale cu dimensiuni fracționare aveau să fie create în configurații intenționat instabile. Deasupra Pământului, cerul nopții se va fi luminat și de morțile acestor universuri, pe măsură ce particule și radiații necunoscute, în acest *continuum* – sau orice *continuum* stabil – își vor fi lăsat urmele, în semn de protest.

În trei săptămâni, dacă lucrurile mergeau bine, Korzenowski trebuia să creeze un *torus*, un univers stabil și independent, întors asupra lui însuși. Apoi acest torus urma să fie destructurat și felul în care avea să dispară trebuia studiat; astfel se obțineau amănunte despre starea și localizarea superspațială a punctului terminus al Căii.

Acest terminus trebuia să fie „pescuit" în următoarele câteva luni, prin „pescuit" înțelegându-se generarea unui univers virtual de mărimea și forma Căii, dar de lungime finită. Acest univers era încurajat să fuzioneze cu punctul terminus și să creeze, astfel, o punte atractivă între generatoare și progenitura lor independentă.

Ramon Rita Tiempos de Los Angeles.

Korzenowski închise ochii și se încruntă. Nu putea să nu-și dea seama care era sursa acestor întreruperi din ce în ce mai frecvente și ce semnificau ele. Când secretul Patriciei Luisa Vasquez fusese încărcat în părțialele lui asamblate, fuseseră transferate și fragmente disparate de memorie, pentru a lega părțialele acelea și pentru a le da un nucleu. Teoretic, aceasta nu era posibil. Dar Vasquez fusese într-o stare foarte

gravă, iar Korzenowski, neobișnuit de tulburat în acele momente, nu fusese chiar un model de manual pentru procesele de transfer.

Nu lupta împotriva impulsurilor. Pentru moment, ele nici nu lucrau împotriva dorințelor lui, și nici nu-l deranjau în chip alarmant. Dar scadența urma să vină curând. Atunci se petreceau și restructurări majore de personalitate.

Asta era riscant, iar el nu-și putea asuma riscuri în acel moment, având în vedere poziția centrală pe care o avea în eforturile Hexamonului.

„Acolo", își spuse el, după ce trecură câteva minute. „Liniște. Pace. Integrare."

– Konrad, veni o voce de la intrarea în galeria de comunicație. Korzenowski făcu o grimasă și se întoarse în direcția vocii. Era Olmy. Nu mai vorbiseră de săptămâni întregi. Își desfăcu brațele, purtat de câmpurile tractoare.

Pictografiară unul către celălalt mesaje confidențiale și se îmbrățișară în starea de cvasi-imponderabilitate în care se aflau.

– Prietene, spuse Korzenowski.

– Ți-am tulburat timpul liber, zise Olmy, pictografiind semne de îngrijorare politicoasă.

– Da, dar nu contează. Mă bucur să te văd.

– Ai auzit?

– Ce să aud?

– Garry Lanier a suferit o hemoragie cerebrală gravă.

– Nu era protejat... Korzenowski păli. E mort?

– Aproape. Karen l-a descoperit la câteva secunde după ce se întâmplase nenorocirea și a făcut un apel la Christchurch.

– Mândria lui blestemată de Vechi Locuitor! explodă Korzenowski. Furia nu era numai a lui.

– Au ajuns la el în zece minute. E viu, dar are nevoie de reconstrucție – creierul e avariat pe porțiuni întinse.

Korzenowski închise ochii și clătină din cap. Nu era de acord cu medicația forțată, dar, în asemenea împrejurări, se îndoia că Hexamonul îi oferea lui Lanier multe posibilități de alegere.

– *Ei* i-au făcut asta, spuse el cu amărăciune. Toți am avut o contribuție la asta...

– Sunt destule vinovății și așa, zise Olmy. Dacă soția lui e de acord cu reconstrucția, o bună parte din stricăciuni pot fi reparate... Dar va

avea nevoie de ajutor medical, iar el se știe că refuza întotdeauna tratamentele.

– I-ai spus lui Ram Kikura?

Olmy negă.

– E ținută sub arest la domiciliu, i s-au tăiat posibilitățile de comunicare. Pe lângă asta, și eu sunt ținut din scurt.

– Și eu, spuse Korzenowski, dar mi-a mai rămas destulă libertate, cât să ajung la câțiva oameni influenți.

– Mă bucur, zise Olmy. Mă tem că statutul meu politic e nesigur în clipa asta.

– De ce?

– Am refuzat să preiau comanda Efortului Militar de Urgență.

– Ești omul cel mai potrivit, spuse Korzenowski. De ce ai refuzat?

Olmy zâmbi și dădu din cap.

Korzenowski, privindu-l în ochi, simți simpatie pentru Olmy. „Nici el nu e singur." Dar nu putea să-și dea seama ce anume îl făcuse să gândească în felul acela, sau ce implica sentimentul acela.

– Îți voi explica mai târziu. Acum nu e momentul. Oricum, cred că va fi greu să ne vedem, pentru o vreme. – Ultimul mesaj era pictografiat într-un fascicul discret, astfel încât să nu-l poată primi decât Korzenowski. – Dacă simți nevoia să-mi spui ceva, te rog...

Korzenowski îl privi o clipă, apoi pictografie:

– Mă simt foarte singur fără să pot vorbi cu tine; aș avea nevoie de tine... sau de Garry sau de Ram Kikura.

Olmy încuviință, în semn de înțelegere.

– Poate ne vom întâlni din nou cu toții. Dacă Steaua, Soarta și Pneuma vor îngădui. Se retrase încet spre capătul galeriei.

Korzenowski plutea din nou în cavitate, singur printre mașini de forma unor roți imense, sfere roșii sau cuburi cenușii. „N-are nici un rost să încerc să mă odihnesc", își zise el și se întoarse la lucru.

PATRUZECI ȘI ȘAPTE

Pământ

Lanier se lupta pe buza unei prăpastii. De fiecare dată când își relaxa mâinile și aștepta să cadă, cineva îl prindea. Nu putea să moară. Începea să regrete că fusese salvat. Atâta vreme cât se afla în viață, era condamnat să suporte gustul sălciu, de petrecere ratată, și să simtă dezintegrarea constantă a stomacului și a intestinelor. Într-un moment de luciditate încercă să-și aducă aminte cine era și nu reuși.

În jurul lui explodă lumina. Părea că e scăldat în glorie divină. În aceeași clipă, mintea păru să se trezească. Și auzi primele cuvinte clare, după ceea ce îi păru o perioadă foarte lungă de timp.

– Am făcut tot ce am putut, fără reconstrucție.

Lanier cântări cuvintele acestea, atât de familiare și totuși străine.

– N-ar dori așa ceva.

„Karen."

– Nu putem face nimic mai mult.

– Va deveni iarăși conștient.

– Într-un fel, și acum e conștient. Probabil ne ascultă.

– Poate vorbi?

– Nu știu. Încercați.

– Garry! Mă auzi?

„Bine de ce nu mă lași pur și simplu să mor Karen Nu e de «muncă»."

– Garry! Ce muncă?

„este Refacerea gata"

– ...refacerea gata...

– Garry, ai fost foarte bolnav. Mă auzi?

– Da.

– N-am putut să te las să mori. Am chemat centrul medical Hexamon Christchurch. Până acum au făcut tot ce au putut...

Încă nu vedea, nu putea spune dacă ochii îi erau închiși sau deschiși; gloria pălise și devenise întuneric brun.

– ...nu-i lăsa.

– Ce?

– Nu-i lăsa.

– Garry, spune-mi tu ce trebuie să fac.

Karen vorbea în chineză. După voce părea foarte nefericită. El o făcea nefericită.

– Ce e reconstrucția?

Se suprapuse altă voce, care vorbea în engleză.

– Ser Lanier, nu vă puteți reface în întregime fără reconstrucție. Am introdus în creierul dumneavoastră câteva mici dispozitive medicale mobile care vor ajuta țesutul nervos să se refacă.

– Fără corp nou.

– Corpul dumneavoastră e în stare bună. Creierul este cel atins.

– Fără privilegii.

– Ce vrea să spună? întrebă vocea pe altcineva.

Răspunse Karen:

– Nu vrea tratament medical privilegiat.

– Ser Lanier, aceasta este procedura medicală standard. Vreți să spuneți că... – vocea slăbi, adresându-se altcuiva, probabil iarăși lui Karen – ...că refuză să păstreze implanturi?

– Totdeauna a refuzat.

– Nimic din toate acestea nu e implicat, Ser. Medicină pură. N-ați refuzat până acum tratamentul medical.

„Nu. N-am făcut-o. Viață lungă."

– Deși trebuie să vă spun că dacă ați fi venit la Christchurch, v-am fi putut arăta că asta urma să se întâmple. Am fi putut-o preveni.

– Ești din corpurile orbitale? întrebă Lanier încet. Deschise ochii; și simțea pleoapele deschise, dar încă nu zărea nimic.

– Am învățat acolo, Ser. Dar sunt din Melbourne, născut și crescut acolo. N-ați sesizat accentul *strine*?

De fapt, acum îl auzea; accentul aspru. Australian.

– Bine, spuse el.

Avea de ales? Până la urmă, i-a fost atât de frică și de moarte? Gândea greu și nu foarte limpede. Pur și simplu, nu voia să fie răspunzător pentru durerea lui Karen.

Karen plângea undeva, departe. Sunetele păliră și culoarea brună deveni neagră. Înainte să-și piardă de tot cunoștința, auzi altă voce, de data aceasta cu accent rhusesc.

– Garry. Ai să primești mai mult ajutor. Fă-te bine, prietene.

„Mirski."

PATRUZECI ȘI OPT

Thistledown

Olmy hotărâse să dispară atunci când devenise evident că urma să i se ofere funcția de comandă. Erau mai multe riscuri decât voia el să-și asume dacă-l adăpostea pe jart și, în același timp, se afla în centrul celor mai delicate activități de pe Hexamon.

După ce vorbi cu Korzenowski, se întoarse în apartamentele lui de sub sălile Nexus, apoi în vechiul său apartament din Alexandreia; îndepărtă orice urmă din fiecare. Se pregăti apoi să-și dezactiveze conexiunile cu biblioteca. Ezită. Înainte de a-și rupe toate legăturile, mai avea o ultimă îndatorire. Își solicită detectivul informatic și îl întrebă unde se află fiul său.

– Thistledown, replică repede detectivul.

– Încarnat?

– Născut cu succes și acum primește educație corporală.

Nici el, nici Ram Kikura nu fuseseră acolo... Implanturile nu erau fabricate ca să țină sub control sentimente precum vina și remușcarea.

– Pot să-i vorbesc pe altă cale decât canalele deschise?

Detectivul nu răspunse vreme de câteva secunde.

– Nu în mod direct. Dar a pus la punct o bază de date clandestină la care doar tu poți avea acces.

Olmy zâmbi.

– Asta și vreau să fac.

Baza conținea un singur mesaj: „Acceptat pentru serviciul de apărare. Prima misiune în câteva zile. Succes nouă, tuturor, Tata."

Olmy citi mesajul de câteva ori și privi pictograma care îl însoțea, semnificând dragoste, respect, admirație. Fără să se gândească, întinse mâna ca să atingă pictograma. Degetele îi trecură prin ea.

– Am un mesaj pentru fiul meu, spuse el. Și o cerere.

Când mesajul intră în baza lui Tapi, Olmy retrase detectivul și închise terminalul.

Venise vremea să se ascundă acolo unde era sigur că nu poate fi găsit. Adună cele câteva resurse de care avea nevoie și le depozită într-un apartament temporar al unui muncitor de întreținere, într-un tunel de serviciu aflat lângă polul nord, cartierul al treilea.

Încă nu era gata să-și prezinte informațiile în Hexamon; mai avea mult de muncit. Deocamdată, nimic din ce avea nu era util din punct de vedere strategic; aflase foarte mult despre societatea jart, dar nimic despre știința și tehnologia lor. Erau puține șanse ca jartul să poarte informații detaliate despre asemenea lucruri; ar fi fost o mare prostie, dată fiind misiunea lui. Dar Olmy încă simțea nevoia altor câteva săptămâni de cercetare...

De fapt, se pierdea în studii. Văzuse capcana – a lui, nu a jartului – și o evitase cu prudență; se putea înmormânta în propriul cap, ca să prelucreze informațiile trimise de parțialul său, luni de-a rândul, întorcându-se la lumea exterioară doar ca să-și ia porțiile de hrană și, poate, să vadă ce progrese făcea redeschiderea.

Nu mai avusese niciodată șansa să-și studieze un dușman de la o distanță atât de mică, să aibă cu el relații atât de intime; era ca și cum și-ar fi cercetat eul într-o oglindă răsturnată. Cu timpul, jucându-te cu puterile și slăbiciunile dușmanului, poți deveni un fel de negativ al lui, ca un tipar supraimprimat. Se poate întâmpla și invers.

Olmy nu-l mai disprețuia pe jart. Câteodată i se părea că e mai aproape de înțelegerea lui.

Încheiaseră un fel de tranzacție psihologică, astfel încât fiecare putea să gândească în maniera celuilalt, în limitele unui limbaj comun. Au început printr-un schimb de informații personale, informații selectate cu atenție oferind destule perspective asupra persoanei celuilalt. Olmy i-a spus jartului despre pregătirea lui, despre nașterea lui pe cale naturală și despre educația conservatoare, despre Exilul naderiților ortodocși din orașul celei de-a doua cavități; nu i-a spus de parțialii lui Korzenowski, pe care i-a păstrat mai multă vreme, nici despre conspirația lui, lungă de secole.

Cu ajutorul jartului, Olmy află următoarele:

*

O planetă civilizată e o planetă neagră. Nici o pierdere și nici o șansă de detecție. Noi ne ascundem aici și ne pregătim pentru serviciul în Cale. Sunt multe planete ca asta, unde expeditorii în serviciu și în afară de serviciu își așteaptă misiunile. Eu am fost dus în serviciu pe o astfel de lume, minunat de întunecată față de stele; eu nu știu ce este o naștere naturală. Noi am fost aduși în serviciu de expeditori ai misiunii, din câte a fost informată memoria mea; la creație, noi suntem cu atâtea cunoștințe câte ne sunt necesare îndatoririlor noastre imediate. Reprogramările aduc cunoștințe în plus; noi nu uităm misiunile trecute, dar le plasăm în rezervă, ca să ne poată informa în cazuri de urgență, mai târziu.

Olmy îi spuse jartului despre copilăria umană: educație, joacă, alegerea și primirea primelor implanturi, bibliotecile; nu-i spusese despre Thistledown sau ce era Thistledown și își monitoriză cu atenție informațiile vizuale, așa încât jartul să nu poată vedea pantele blânde ale cavităților din asteroidul-navă. Încercă să întrețină iluzia că și el fusese născut și crescut pe o planetă.

În timp, spera să poată pătrunde minciunile similare ale jartului. Până la urmă, era paznicul, avea mânerul sabiei. Poate mai târziu, când avea să fie sigur că el este stăpânul, va putea să-i spună jartului adevărul și numai adevărul.

În orice caz, deocamdată se învârteau în jurul dezvăluirilor complete...

Afară, Hexamonul lucra fără încetare ca să-și atingă țelurile. Câteodată, Olmy ieșea din ascunzătoare, se așeza în fața unui terminal de bibliotecă publică și își trimitea detectivul informatic să pătrundă propaganda de pe Hexamon, care devenise persistentă până la opresiune. Hexamonul părea să se ascundă de el însuși, simțindu-se vinovat de acțiunile sale. Avea nevoie să se autoconvingă, iar și iar.

Lui Olmy nu-i plăceau asemenea subterfugii, ele duceau la gafe și la erori de judecată. Se împlineau cele mai rele bănuieli și temeri ale lui Olmy despre conducerea Hexamonului.

După ce *mens publica* își dăduse mandatul, programul redeschiderii fusese pus la punct. Măsurile de apărare erau aproape complete. Calea putea fi reconectată într-o lună sau chiar mai puțin; cetățenii din corpurile orbitale erau entuziaști, dar nervoși.

Pe Pământ, Senatul Terestru fusese suspendat, datorită stării de urgență. Senatorii, corprepii și un număr de guvernatori teritoriali erau sechestrați.

Ram Kikura se afla încă în arest la domiciliu, în Axa Euclid, cu toate comunicațiile tăiate.

Olmy primi această informație cu resemnare amară. Totdeauna existase. Totdeauna existase posibilitatea aceasta; acum se transformase în realitate.

Redeschiderea devenise o obsesie și nimic nu putea să-i stea în cale, nici măcar onoarea și tradiția unui întreg mileniu.

În timp, ar fi putut ajunge să-i respecte pe jarți, cu puritatea lor onestă, mai mult decât pe semenii săi, cufundați în ipocrizie și confuzie.

Se întoarse la studiul lui.

PATRUZECI ȘI NOUĂ

Pământ

– A fost aici Pavel Mirski? întrebă Lanier, în timp ce Karen îl întorcea ca să verifice sub el câmpurile de plutire. Ea se îndreptă și îi aruncă o privire ciudată, mirată și iritată în același timp.

– Nu, zise ea. Ai visat.

El înghiți și încuviință din cap: probabil că așa era.

– Cât am dormit?

– N-a fost somn, spuse ea. Ai fost supus reintegrării. Cu două zile în urmă, au adăugat sângelui tău ultimii microbi reparatorii. Ai fost aproape mort...

Îl întoarse cu fața în sus, pe câmpurile de plutire.

– S-a întâmplat în urmă cu aproape două luni.

– Oh...

Stătea lângă el, cu chipul înnegurat.

– Aproape că o încurcași.

El schiță un zâmbet.

– Nu-mi amintesc prea multe. Am încercat să te găsesc, atunci când s-a întâmplat?

– Stăteai pe scaun, pe verandă. Afară era frig. Tu... Te-am găsit răsturnat în scaun. – Clătină ușor din cap. – Uneori te-am urât. Alteori...

– N-am știut că o să se întâmple, zise el.

– Garry, tatăl tău.

– Nu sunt el.

– Te-ai purtat ca și cum ai fi vrut să mori.

– Poate că am vrut, spuse el încet. Dar n-am vrut să te pierd.

– Poate că voiai să merg cu tine, nu? – Se așeză pe o latură a patului, la limita câmpurilor de somn, care aveau o nuanță roz deschis. – Nu sunt gata pentru asta.

– Nu.

– Arăți îndeajuns de bătrân ca să fii tatăl meu.

– Mulțumesc.

Karen îi prinse bărbia cu o mână și îi roti ușor capul într-o parte, atingându-i o protuberanță de la baza gâtului.

– Ți-au pus un implant temporar. Mai târziu, poți să-l scoți, dacă vrei. Acum însă ești sub tutela Hexamonului.

– De ce? M-au mințit... Își ridică singur capul, simțind și el micul buton. „Deci, iată-l. Sunt furios... foarte furios. Dar și ușurat."

– Hexamonul te vrea în viață. Senatorul Ras Mishiney a fost făcut administrator temporar pentru Noua Zeelandă și Australia de Nord. El a ordonat să fii ținut în viață și să-ți fie instalat un implant, oricare ți-ar fi sentimentele, pentru ca misiunea lui să devină mai grea. Ești erou, Garry. Dacă mori, cine știe ce-și mai închipuie Vechii Locuitori?

– I-ai lăsat să o facă?

– Nu mi-au spus decât după aceea. N-am avut de ales. – Vocea i se schimbase, iar buzele începură să-i tremure. – Le-am spus care-ți erau dorințele. La început, au făcut ceea ce au spus că vor face, apoi a venit Ras Mishiney... o vizită de simpatie, spunea el. – Își șterse cu palma obrazul umed. – Le-a ordonat să pună implantul. A spus că trebuia să stea până ce se sfârșește criza.

Lanier se întinse cu spatele pe câmpurile patului și închise ochii.

– Iartă-mă, spuse el.

– Am crezut că ești *mort*. – Karen se ridică, apoi se așeză din nou și își acoperi amândoi obrajii cu mâinile și închise ochii cât putu de strâns. – Am crezut că nu vom putea niciodată să hotărâm... ce...

Lanier îi atinse brațul, dar ea îl respinse, scuturându-și umărul.

– Iartă-mă, repetă el, întinzând din nou mâna după brațul ei. – De data asta, Karen nu-i refuză atingerea. – Am fost egoist.

– Ai fost un om cu principii, spuse ea. Te-am respectat și mi-a fost frică pentru mine.

– Un om cu principii poate fi un egoist, spuse Lanier.

Karen clătină din cap și îi luă mâna în mâna ei.

– Din cauza ta, m-am simțit vinovată. După tot ce-am făcut pentru Pământ, nu i-am împărtășit... handicapurile.

El se uită pe fereastra dormitorului. Era noapte.

– Ce se întâmplă?

– Nu ne spun totul. Cred că sunt aproape de redeschidere.

Lanier încercă să coboare din pat, dar convalescența îl slăbise și renunță la efort.

– Aș vrea să vorbesc cu administratorul. Dacă sunt atât de important, încât să trebuiască să fiu ținut în viață, poate că sunt destul de important ca să se poată discuta cu mine.

– Nu va vorbi cu nici unul din noi. Nu *va vorbi* de fapt. E plin de platitudini. Am ajuns să-i urăsc atât de mult, Garry.

„Ce șoc trebuie să fi fost", gândi Lanier stând pe verandă învelit în pături, deși aerul era cald. Vară. Pământul trecea prin ciclurile lui, primitiv, necontrolat, frumos și amenințător.

„Ce șoc pentru ei, să vină din mediul perfect, rațional și controlat al Căii și să coboare ca niște îngeri în mizeria trecutului."

Își ridică notesul și trecu în revistă ecranul, ca să vadă ce scrisese. Încruntat, nesatisfăcut, șterse câteva paragrafe confuze și încercă să-și aducă aminte cuvintele pe care le pusese cap la cap în minte.

„Nu au nevoie de noi", scrise el. „Tot ce le trebuie se află în Stâncă – în Thistledown – și când vor redeschide Calea vor avea din nou mai mult decât au nevoie."

– Dacă nu cumva mai mult decât pot să înțeleagă, murmură el cu degetele tremurându-i ușor deasupra notesului.

Lanier hotărâse că era timpul să scrie tot ce trăise. Dacă trebuise să fie izolat de scena istoriei, atunci putea să înregistreze ceea ce trăise deja. Memoria lui părea mai ascuțită după reconstrucție, o senzație extrem de plăcută, amestecată, în același timp, cu ceva mai mult decât o nuanță de vinovăție. Iată un lucru pe care îl putem face, în stare de arest sau nu; în timp, poate că lucrurile pe care le scria aveau să influențeze oameni. Dacă mai rămăsese în el vreo urmă de profunzime.

„Ce șoc", începu el iarăși, „să găsești trecutul plin de oameni care nu știu nimic despre medicina psihologică, oameni cu minți la fel de strâmbe, pervertite și denaturate (șterse strâmbe și pervertite) așa cum natura și împrejurările ar fi putut (se opri, simțind că ajunsese într-o fundătură. Porni iarăși) ...minți la fel de strâmbe precum corpurile oamenilor din vechime, mărunte, zbârcite, ofilite, urâte, agățându-se de personalitățile lor necizelate, îngrijindu-și strâmbătățile și bolile, temători față de o sănătate mintală standard care ar fi putut să-i facă pe toți la fel. Oameni prea ignoranți ca să înțeleagă că sunt la fel de multe

varietăți de gândire sănătoasă; poate chiar mai multe. Libertatea însemna control și corecție, asta știa Hexamonul Terestru abia format; și totuși, ce misiune aveau în față? Trucuri și subterfugii, minciuni sfruntate, toate au fost necesare, într-o luptă constantă împotriva ravagiilor Morții, ca și împotriva cauzelor acelui dezastru. Și, chiar atunci când am fost înhămat la căruța administrării acestui dezastru, Hexamonul a vrut în același timp să..."

Se opri. Ce? O întoarcere la frumoasele vremuri de altădată? La lumea cu care, de fapt, erau mult mai obișnuiți, în care se simțeau mult mai bine, în ciuda filozofiilor și scopurilor declarate? Separarea fusese decizia unei clipe, după timpul Hexamonului, întocmai cum era acum redeschiderea. Rupturi în graficul neted al istoriei Hexamonului. Puncte de factură cataclismică într-un tipar transparent, ca de sticlă.

Totul era foarte omenesc, în ciuda secolelor de medicină talsit și de medicină psihologică. Nici măcar o cultură sănătoasă, echilibrată, cu indivizi sănătoși, echilibrați nu putea să se ridice deasupra dezbinării și discordiei; o asemenea cultură era, pur și simplu, mai *politicoasă*, de o distructivitate mai puțin sălbatică, mai puțin înspăimântătoare.

Karen îi spusese că acum îi ura; Lanier nu putea să-i împărtășească emoția aceea. Oricare i-ar fi fost furia, dezamăgirea, el încă îi admira. Ei recunoscuseră, până la urmă, un fapt care fusese evident în tot acest timp. Ființele umane din trecut – Vechii Locuitori – n-ar fi putut niciodată să se amestece, în mod confortabil, cu ființele umane ale viitorului. În mod sigur, nu într-un timp de ordinul deceniilor, și nu folosind resursele reduse care erau acum accesibile.

Cu un ochi bănuitor, urmări o pată albă care zbura deasupra dealurilor verzi din sud, numărându-i trecerile prin spatele copacilor și în afara vederii lui. Se uită mai bine în direcția aceea.

– Karen, strigă el. Vin.

Ea se strecură prin ușa glisantă, purtând o tavă cu plante răsădite.

– Provizii?

– Cred că da, spuse Lanier.

– Ce drăguț! – Vocea lui Karen nu mai avea acum nimic amar; amândoi se resemnară să se considere trecuți pe linie moartă. – Poate reușim să smulgem niște știri proaspete de la oricine ar veni.

Naveta se opri deasupra micului pătrat format de grădină și de curtea plină de iarbă, într-un punct de deasupra casei. Un câmp de tracțiune atinse pământul; se extindea, pornind din carlinga aflată în vârful navei și permise coborârea unui homorf neo-geshel îmbrăcat în

negru. Nu-l mai văzuse niciodată. Lanier își strânse păturile, le aruncă pe un braț al fotoliului și se ridică ținând în mână carnetul.

– Bună ziua, spuse tânărul. Părea ciudat de familiar în felul de a fi, dacă nu în aspect. Mă numesc Tapi Ram Olmy. Sunteți Ser Lanier?

– Bună ziua, spuse Lanier. Soția mea, Karen.

Tânărul zâmbi.

– Am adus provizii, conform programului. – Privi în jur, încă zâmbind, dar vizibil încurcat. – Iertați-mi stângăcia. Sunt un nou-născut. Mi-am dat examenele de încarnare acum trei luni. Lumea reală este... ei bine, este vie.

– Vreți să intrați? îl întrebă Karen.

– Da. Mulțumesc. – În timp ce urca treptele către verandă, scoase din buzunar o baghetă de argint de lungimea palmei și își plimbă arătătorul de-a lungul unor muchii strălucitoare. – Casa dumneavoastră nu-i monitorizată, spuse el. Monitoare sunt numai de-a lungul perimetrului.

– Nu le pasă ce spunem sau ce facem, spuse Karen fără vreo urmă de enervare în voce, doar cu resemnare obosită.

– Da, dar acesta e un avantaj. Am adus un pachet de la tatăl meu.

– Sunteți fiul lui Suli Ram Kikura și al lui Olmy? întrebă Lanier.

– Chiar el. La mama nimeni nu poate ajunge – le e foarte frică de ea. Dar va fi liberă în curând. Tatăl meu se ascunde, nu pentru că l-ar urmări... Nu știu unde se ascunde, chiar nu știu... Dar el s-a gândit că s-ar putea să vă placă o relatare clară și precisă a lucrurilor care se întâmplă pe Thistledown. – Tânărul părea solemn. – Aș putea avea necazuri destul de mari. Dar și tatăl meu a riscat în cariera lui.

– Au construit bine, spuse Lanier, traducând în engleză un compliment pictografiat.

– Vă mulțumesc. – Ram Olmy îi înmână lui Lanier demodatele cuburi de memorie. – Vă veți petrece, probabil, câteva săptămâni citind ce-i acolo. Nu sunt pictograme, e doar un text. Tata a tradus pictogramele, acolo unde era cazul. Pot să vă fac un sumar...

– Vă rog, spuse Lanier. Luați loc. Îi arătă un fotoliu lângă șemineu. Ram Olmy se așeză, cu mâinile împreunate pe genunchi.

– Inginerul va crea în seara asta un număr de universuri virtuale. Ca să dea peste capătul Căii. Cred că veți putea vedea efectele secundare. Va fi spectaculos.

Lanier încuviință în tăcere, nemaifiind sigur dacă starea lui de spirit era potrivită cu vreun fel de minune.

– Mecanismele de apărare sunt la locul lor. N-au fost testate, dar vor fi, în curând. Am fost repartizat într-una din echipele de testare.

– Succes.

– Vă apreciez ironia, Ser Lanier, spuse Ram Olmy. Dacă totul merge bine, Calea va fi reconectată într-o săptămână, iar peste două săptămâni se va face prima redeschidere. Sper să fiu acolo.

– Este, într-adevăr, un moment care nu trebuie scăpat.

Lanier nu se așezase. Karen stătea în spatele lui. Ram Olmy se uita în sus, către ei, cu priviri calme, dar corpul încă îi era neliniștit. Își mișcă mâinile către brațele fotoliului, apoi le strânse iarăși. „Ca un mânz de câteva săptămâni", gândi Lanier.

– Am și un mesaj de la Konrad Korzenowski, adăugă Ram Olmy. Ser Mirski nu a fost văzut nicăieri. Inginerul mi-a spus să vă transmit următoarele: „Avatarul a zburat".

Lanier încuviință. Apoi se întoarse și îi spuse lui Karen:

– Îl jenăm pe băiat. Hai să ne așezăm. Își traseră scaunele. Karen le oferi băuturi, dar Ram Olmy le refuză.

– Sunt construit după principii puțin diferite de ale tatălui meu. Nu sunt la fel de eficient, dar nu am nevoie de dispozitive talsit. Își ridică mâinile, evident, mândru de noua lui formă.

Lanier zâmbi. Tapi îi amintea de Olmy și amintirea aceea îi era plăcută. Karen părea mai puțin furată de adierea aceasta de vânt dinspre Hexamon.

– De ce se ascunde tatăl dumneavoastră?

– Cred că în felul acesta își exprimă dezaprobarea, dar nu știu precis. Suntem cu toții îngrijorați de izolarea dumneavoastră de aici. Nu cunosc pe nimeni în liga militară și de protecție care să aprobe felul în care a fost tratat Pământul.

– Dar vedeți totul ca o necesitate, spuse Karen.

Ram Olmy o privi cu ochii limpezi și hotărâți.

– Nu, Ser Lanier. Nu cred că e o necesitate. Legile de Urgență pun răspunderea hotărârilor în seama președintelui și a Comitetului Special Nexus. Ei ne dau ordine. Nerespectarea ordinelor, după aceleași Legi, înseamnă pierderea privilegiilor de încarnare și încărcarea directă în memoria orașului. Asta m-ar aduce în locul de unde am plecat.

– Cum v-ați descurcat cu misiunea asta?

– Iertați-mă... descurcat?

– Cum ați îndeplinit-o?

– Am cerut-o. Nimeni n-a avut nimic de obiectat. V-am spus că sunt acolo prieteni și ai tatălui meu și ai Inginerului și că pot aduce mesaje de la Inginer.

– Ei nu sunt în izolare?

– Nu. Tatăl meu se ascunde, dar n-a călcat nici o lege. Nu poți fi obligat să accepți funcții de comandă. Ar fi ridicol.

– Korzenowski s-a oferit voluntar? întrebă Karen, din ce în ce mai interesată.

– Nu știu sigur care i-au fost motivele. Uneori, pare chiar ciudat, dar munca și-o face. Așa am auzit. Comitetul Special Nexus nu poate controla toate liniile de comunicații; pe Thistledown se bârfește foarte mult. Mă întâlnesc foarte des cu el, iar partialul său mi-a adus mesajul acesta.

– Vă mulțumim că ni l-ați adus, spuse Lanier.

– A fost plăcerea mea. Și mama și tata mi-au vorbit de multe ori despre dumneavoastră. Spuneau că sunteți printre cei mai buni Vechi Locuitori. Am vrut să spun... – Se ridică brusc. – Acum trebuie să mă întorc. Proviziile sunt descărcate. Când lucrurile acestea vor fi gata, când Calea va fi redeschisă, Hexamonul va simți că, în sfârșit, are toate resursele ca să-și termine munca pe Pământ. Abia aștept asta și mi-ar plăcea să mă ofer voluntar de pe acum ca să lucrez la orice proiect pe care l-ați conduce. Amândoi. Ar fi o onoare pentru mine, iar părinții mei ar fi foarte mândri.

Lanier scutură din cap.

– *Aceasta* nu se va sfârși niciodată, spuse el calm. Nu așa cum își închipuie Hexamonul.

– Avertisment din partea lui Mirski? întrebă Ram Olmy.

– Poate. Și un abuz de încredere, replică Lanier. Hexamonul va trebui să pună o mulțime de petice.

Ram Olmy oftă.

– Am ascultat cu toții mărturia. Nimeni nu știe cum s-o interpreteze. Comitetul Special Nexus spune că e un fals.

Lanier se înroși la față.

– Trebuie să aveți mintea mamei și a tatălui dumneavoastră, dacă v-au fabricat din propriile lor personalități. Ce credeți *dumneavoastră*?

– E prins cu totul în aventură, Garry, spuse Karen. – Atitudinea ei se îmblânzise. – Nu fi rău cu el.

– Mirski nu a fost un impostor, continuă Lanier. A fost aici și l-a convins pe Inginer, pe tatăl dumneavoastră și sunt sigur că și pe Ser Ram Kikura. Avertismentul lui a fost serios.

– Atunci unde a dispărut, Ser?

– Nu știu, spuse Lanier.

– M-ar interesa să mă întâlnesc cu el dacă se întoarce.

– Dacă se întoarce. Dar dacă cineva sau ceva mai puternic decât Mirski află de intransigența Hexamonului? – Lanier se ridică încet, mai agitat decât voia să arate. – Vă mulțumesc pentru vizită. Spuneți oricui este interesat că ne simțim bine. Eu mă refac. Atitudinile noastre nu s-au schimbat. La nevoie, se pot chiar întări. Spuneți asta superiorilor dumneavoastră, din partea noastră.

– Da, Ser. Dacă se ivește ocazia. – Îi mulțumi lui Karen pentru ospitalitate, mai schimbă o privire cu Lanier, apoi se înclină. – La revedere.

– Steaua, Soarta și Pneuma să fie cu noi toți, zise Lanier.

Îl conduseră pe tânăr în curtea din față, unde roboții terminaseră descărcarea și se tractau înapoi în partea de jos a navei.

Ram Olmy se îmbarcă, iar nava se ridică repede, rotindu-se spre apus, contra luminii cerului care pălea.

Karen își trecu un braț pe după mijlocul lui Lanier și îl sărută pe obraz.

– Bine zis.

– Pare să fie un băiat bun, zise Lanier. Însă e unul de-al lor. Trup și suflet.

– E fiul tatălui său mai mult decât al mamei.

Lanier o sărută pe creștetul capului. Amurgul se pierdea în noapte. Privi în sus cu nerăbdare și tremură.

– La ce minuni are de gând să mai dea drumul în seara asta bătrânul vrăjitor?

– Voi aduce păturile. Și încălzitorul, spuse Karen.

Pentru o clipă, stând singur în curte, sub stelele care apăreau deasupra, Lanier nu-și dădu seama dacă era bine sau era îngrozitor să trăiești. Nu-și putea opri senzația de frig pe care o simțea pe piele când își ridica brațele. „Asta e un lucru real", își reaminti. „Sunt treaz."

Curând, Korzenowski – și, poate, o parte din Patricia Vasquez avea să se joace cu fantome de universuri. Karen se întoarse și își pregătiră locuri pe iarbă.

– N-aș fi pierdut asta pentru nimic în lume, zise ea încetișor. Sunt ticăloși, dar ticăloși strălucitori.

Lanier încuviință, strângând-o de mână.
– Te iubesc, spuse el cu lacrimi în ochi.
Karen își lăsă capul pe umărul lui.

A doua zi, dis-de-dimineață, Lanier scrise în carnetul său: „Am văzut punctul Thistledown jos, la nord-vest, slab luminat, abia definit. Noaptea era caldă, iar oasele mele bătrâne nu mă dureau; mintea îmi era mai clară decât în cele mai recente amintiri; șocant de clară. O aveam pe Karen lângă mine. Eram printre puținii de pe Pământ care știau la ce să se aștepte în acea seară – așa să fi fost?

Le datorăm atât de mult acestor îngeri hotărâți, copiii noștri îndepărtați. Mi s-a pus un nod în gât numai când am văzut Thistledown – Stânca – urcând câteva grade. Mi-a fost frică pentru ei. Dacă fac vreo greșeală și se autodistrug? Dacă se hotărăsc să intervină zeii lui Mirski de la capătul timpului? Noi unde suntem atunci?

Fascicule drepte de lumină albă și limpede au țâșnit din Stâncă și s-au întins pe trei sferturi din cer, au ajuns în spațiu la zeci de mii de kilometri îndepărtându-se de Pământ. Nu știu ce erau: în mod sigur, nu numai lumină, pentru că laserele sau alte fenomene similare sunt reflectate numai de praf, iar în spațiu nu există atât de mult praf. Stăteam și priveam, la fel de neștiutor ca și sălbaticii. Liniile de lumină au dispărut brusc și, pentru o clipă, nu a rămas nimic altceva în afară de stele și de Stâncă. Am crezut că, poate, Korzenowski își aruncase numai o schiță peste ceruri și doar atât aveam de văzut.

Dar din punctul în care strălucea Stânca, de-a lungul întregului cer de noapte, se desfășura o extraordinară cortină de violet și albastru, cu pete nedefinite de roșu; ne-a luat câteva secunde să vedem în petele neclare imagini ale semilunii reflectate în douăzeci sau treizeci de locuri.

Apoi cortina s-a sfâșiat, ca o pânză putrezită luată de apa unui râu. Acolo unde se desfășurase mai înainte, curgeau acum brațe lenețe de verde, tentaculele unei meduze monstruoase, care se încolăceau și vibrau.

Era o urâțenie organică în priveliștea asta care m-a făcut să întorc fața: eram martor la o naștere nenaturală cu toate accesoriile și cu tot misterul ei. Spațiul era distorsionat sau folosit în moduri cu care nu este obișnuit.

Apoi totul a dispărut și stelele s-au întors, clare și bine definite, netulburate. Orice s-ar mai fi întâmplat, nu mai puteam vedea."

CINCIZECI

Thistledown

Korzenowski privi în jos, către cavitatea a șasea, prin calota care acoperea capătul de nord al galeriei, bătând fără încetare cu degetele într-o mică bucată de oțel. Lângă el, președintele plutea cu brațele încrucișate, îmbrăcat într-o robă de ceremonie care, împreună cu pălăria, amintea de ținuta unui mandarin chinez. Venise de la o ședință specială Nexus ca să vadă a doua și a treia serie de teste; acum așteptau să vadă cum aveau să reacționeze mașinile din cavitatea a șasea.

Din districtul al treilea se ridică o mică șuviță de fum; deja navetele pluteau în jurul ariei afectate.

– Știți ce s-a întâmplat? întrebă Farren Siliom.

– Foc într-un tub de control inerțial al radiațiilor, zise Korzenowski, acordându-i puțină atenție președintelui. – Ochii lui urmăreau punctele cheie din cavitatea a șasea, puncte în care orice fel de difuzii pseudo-spațiale ar fi putut arunca în aer părți uriașe din solul văii. – E o problemă minoră.

– Testele au succes în continuare?

– Au succes, confirmă Korzenowski.

– Cât timp mai avem până facem legătura?

– Nouă zile, spuse Korzenowski, asigurându-și, astfel, un oarecare răgaz. Mașinile au nevoie de timp ca să ajungă la echilibru. Trebuie să lăsăm să se dizolve universul virtual care este cuplat cu al nostru. Apoi Calea va fi liberă și ne vom putea reconecta.

Președintele pictografiase un simbol de acceptare neentuziastă.

– Asta nu mă liniștește nici pe mine, nici pe ministrul prezidențial, îi transmise el lui Korzenowski. Toți suntem forțați să facem lucruri pe care altfel nu le-am fi făcut, nu?

Korzenowski îl privi pe Președinte cu ochii lui ca de pisică. „Ai dat întregului proces o programare draconică pentru a te putea răzbuna, în felul tău", gândi el.

– Cel puțin ne vom întoarce acasă, spuse el pe un ton hotărât. Înapoi la o viață pe care s-ar putea s-o fi părăsit în urma unui sfat greșit.

Farren Siliom nu răspunse acestei autocritici fățișe. Chiar Korzenowski fusese sursa de inspirație pentru acțiunea aceea.

Ghemul se încurcase prea tare ca să i se mai poată găsi vreun capăt.

CINCIZECI ȘI UNU

Thistledown

Ce este Pavel Mirski?

Olmy își opri exercițiile pe care le făcea așezat pe podeaua apartamentului și ridică imediat un al doilea nivel de bariere; întrebarea era neașteptată și nu venise prin parțialul său ori prin rețeaua obișnuită, nu era un gând răzleț sau vreun ecou rătăcitor.

Timp de câteva minute, așteptă rigid în mijlocul camerei, cu fața nemișcată, încercând cu disperare să localizeze sursa întrebării. Nu se repetă; dar, când verifică fiecare conexiune dintre implanturi și mintea sa naturală, își dădu seama că repetiția nu ar fi fost necesară. Informațiile fuseseră scoase din memoria sa naturală, originală, cu foarte puține urme de intrare, într-o liniște perfectă. Baricadele fuseseră călcate și totuși păreau intacte.

Încăperea era îndeajuns de întunecată ca să-i servească drept mormânt. Pentru o clipă, se gândi să-și distrugă inima și implanturile, dar își dădu seama că nu poate. Conexiunile voluntare fuseseră avariate. Ar fi putut să moară numai dacă ar fi fost avariați detectorii ascunși în implanturile sale. Unde îi era parțialul? Oare fusese absorbit totul, inclusiv secretele măsurilor lui de siguranță?

Pavel Mirski e uman, ca și tine, sau este comandă venită de la alt nivel?

Olmy își blocă gândurile, sperând, cu deznădejde, că nu era pierdut chiar totul. Nu avea nici cea mai mică idee de ce se întâmplase, sau cât de extinsă era spărtura.

Găsesc multe informații ascunse, care completează forme și culori necunoscute până acum, continuă vocea. O simțea foarte asemănătoare

cu vocea sa interioară. Aceasta îi spunea lui Olmy că subpersonalitățile lui naturale, ceea ce psihologii de pe Hexamon numeau „agenți de funcționare", fuseseră corupte.

Olmy se simțea precum căpitanul unei nave al cărei echipaj fusese posedat de diavoli, într-o clipă și fără nici o explicație. „Podul" fusese până acum pașnic, dar dacă privea peste marginile lui vedea cu totul altceva.

Nu ești nici comandă, nici expeditor al misiunii. Ești comandă centrală în formă fizică temporară? Nu. Noi te vedem ca pe un simplu expeditor căruia i s-au dat privilegii extraordinare. Chiar mai uimitor. Ți-ai luat singur aceste privilegii.

Olmy era pe deplin conștient că făcuse o greșeală oribilă. Toate circuitele lui de siguranță fuseseră ocolite până acum; îl subestimase pe jart nepermis de mult.

Acest Pavel Mirski. Nu e nimic asemănător lui în memoria ta accesibilă. Nici în memoria asociată, nici în memoria în care ni s-a dat permisiunea de acces. Pavel Mirski este unic și surprinzător. Care este mesajul tău?

Pentru o clipă, Olmy se gândi că dacă avea să-i permită jartului accesul către acele informații, aparent irelevante, asta i-ar da posibilitatea să-și recapete controlul și să se sinucidă. Pregăti și oferi un rezumat al poveștii lui Mirski.

Controlul jartului nu putea fi slăbit. O dată ce lui Olmy îi creștea sentimentul de neajutorare și oroare, îi creștea și fascinația speculativă legată de Mirski.

Mirski nu mai este de rangul sau de ordinul tău. El nu este uman, deși a fost odată; se întoarce cu un mesaj, dar nu știi cum se întoarce. Pe Mirski l-am așteptat noi, totuși îți apare ție; poate că a apărut și pentru neamul nostru, dar tu nu știi.

Mirski este un mesager/expeditor al comenzii descendente.

Olmy încercă să-și stăpânească panica și să se odihnească. Totul se petrecuse atât de repede, fără veste, încât îi trebui un timp până să-și dea seama că pozițiile se inversaseră. Acum *el* era prizonierul, cu personalitatea fragmentată și aflată complet în puterea jartului. Controlă repede memoriile lui naturale la care mai avea acces și descoperi că cele mai multe erau blocate de inhibitori jart. Cu puțina minte care îi mai fusese lăsată, cu greu putea înțelege ultima declarație clară a jartului.

Jartul găsise foarte semnificativă prezența lui Mirski.

Lupta pe care o duci îmi spune foarte multe. Mă răspândesc mai repede de fiecare dată când faci o cercetare a stării.

– Am luat cunoștință de controlul tău, zise Olmy.

Bine. Te temi de ce-aș putea face semenilor tăi. Instrucțiunile mele inițiale au fost de a le face rău, dar acum sunt depășite. Știrile despre apariția unui mesaj de la comanda descendentă sunt mult mai importante decât conflictele noastre.

– Cum ai trecut prin bariere?

Curiozitate inadecvată. Nu ești fascinat de mesagerul Mirski?

Olmy își îngropă un fragment din el însuși care ar fi dorit să țipe.

– Da, fascinat și mirat. Dar cum mi-ai spart barierele?

Înțelegerea unor algoritmi este incompletă la tine. E o consecință a nivelului speciei tale, probabil. Am fost cel care a avut inițiativa, de un număr nedefinit, dar semnificativ de perioade până acum.

– Te-ai jucat cu mine...

Un amator ratat merita o considerație mai mare? Nu ai ajuns la un nivel căruia noi să îi acordăm respect. Cu toate acestea, vei avea respectul pe care mi l-ai oferit și tu mie.

Olmy știa că acesta era punctul cel mai de jos din lunga lui viață. În acea stare simți o suferință confuză, ca a unui suflet fără trup, pătimind într-o viață ulterioară, neputincios să se schimbe sau să se miște.

Curând, va fi posibil să dăm comenzii centrale aceste informații importante, spuse jartul. *Dacă ne ajuți, atunci va fi cu putință integrarea părților din personalitatea ta și vei putea fi martor cu toate facultățile tale la acest eveniment important.*

– Nu voi coopera dacă urmăriți să faceți rău semenilor mei.

Nici un rău pentru gazdele mesagerului. Ai fost recunoscut ca atare și, după legile noastre, sunteți scutiți de stocare și împachetare. Acum sunteți expeditori ai comenzii descendente.

Olmy încercă să înțeleagă toate acestea. Riscul era prea mare – ca măcar să încerce să creadă că jarții nu voiau să facă nici un rău Hexamonului. Recunoscuseră că prima lor misiune fusese tocmai asta.

– Ce vreți să faceți?

Trebuie să ne întoarcem în Cale. Comanda centrală trebuie să fie informată.

Olmy își dădu seama că nu avea de ales. Fusese învins fără speranță, nu mai putea decât să se întrebe dacă, după aceea, jarții nu aveau să-i cucerească pe toți oamenii. Sau poate asta fusese doar o subestimare la îndemână a lui însuși, un eșec personal.

CINCIZECI ȘI DOI

Gaia eficientă

Rhita se simțea ca un animal în cușcă. Nu voia să știe adevărul. Rhodosul se apropia rapid, iar adevărul acolo avea să iasă la iveală. Era închisă în sfera aceea, împreună cu o monstruozitate strâmbă, distorsionată, un fel de păpușă stricată, imitație după o ființă omenească. Îl auzise ridicându-se în spatele ei, dar nu îndrăznise să se întoarcă și să-l privească. Cu degetele încleștate pe balustradă, închise ochii, apoi îi deschise din nou spunându-și: „Asta ai vrut. Să vezi totul."

Dar rezervele ei de putere se terminaseră demult. Deschise gura ca să vorbească, dar o închise ca să-și oprească un țipăt. Înclinând capul, se aplecă peste balustradă, apoi se trase înapoi, strângându-și mâinile, înnebunită de durerea pe care încă nu o simțea în întregime, dar pe care avea să o simtă curând, în mod sigur, când se va fi aflat pe Gaia, lumea reală, casa ei.

Se vedea portul comercial din Rhodos și istmul de pământ care ducea la fortăreața lui Kambysés, lângă casa Patrikiei, de unde se putea zări și vechiul port militar. Orașul Rhodos dispăruse, în locul lui întinzându-se pământul neted și de culoare brună.

– Unde e? întrebă ea, cu răsuflarea tăiată.

Insula era presărată cu stâlpi de piatră cu vârfuri aurii. De la munții dinlăuntru până la coastă, stâlpii se înălțau precum ciupercile din visul lui Kroisos.

–De ce? strigă Rhita. Ce sunt aceștia?

Glasul lui Typhón era înăbușit acum. Spunea ceva de neînțeles și ea refuză să se întoarcă spre el. *Spre lucrul acela.*

Soarele apăru în spatele lor, în vreme ce sfera începuse și se apropia de promontoriul pe care fusese casa Patrikiei sau încă era, după cum văzu Rhita, înconjurată de un gard din aceiași șerpi metalici, mai puțini ca în urmă cu câțiva ani.

– Și templul tău e tot acolo, spuse Typhón.

Îl auzi în spate și simți o durere groaznică în șira spinării, existau lucruri mai rele decât moartea, ca, de pildă, să fii în slujba acestor monștri. Își șterse repede fața cu palma unei mâini, se întoarse și își privi paznicul bătut.

– Locurile acestea de ce sunt încă aici?

– Pentru că ele înseamnă ceva pentru tine, spuse Typhón. Își atinse vârful capului și îl puse la loc. Ea înghiți în sec, reținându-și cu greu un alt impuls de a voma. Trebuia, cu orice preț, să păstreze un singur lucru, și acela era demnitatea, rămășițele demnității ei.

– Toată această lume înseamnă ceva pentru mine, spuse Rhita. Așeaz-o la loc, așa cum a fost.

Typhón scoase un sunet ca un chelălăit de cățeluș; apoi vocea îi deveni mai clară.

– Nu e posibil. Deja sunt aproape de depășirea bugetului de energie. Lumea ta își va avea întrebuințările sale. Va deveni propriul ei muzeu; oricine va dori, în ciclurile următoare, să studieze Gaia, va veni aici și o va face. În același timp, servește ca loc de creștere și învățare a tinerilor. Ceea ce voi ați numi un loc sfânt.

– Nici unul din semenii mei nu mai trăiește?

– Foarte puțini au murit, spuse Typhón îndreptându-și un umăr.

Rhita își aminti felul neașteptat în care substanța lui se deformase sub loviturile ei și se întoarse iarăși, cu pumnul vârât în gură.

– De fapt, mulți din specia ta ar fi murit dacă n-am fi venit noi aici. Cei mai mulți dintre ei sunt acum la păstrare. Nu e neplăcut; și eurile mele au fost acolo de multe ori. Spre deosebire de moarte, stocarea nu e definitivă.

Rhita dădu din cap, simțindu-se amorțită din cauza ororii, dar nedorind să asculte mai multă vorbărie inutilă.

– Unde sunt cei cu care eram? Ai spus că îi aduci aici.

– Ei sunt aici.

Balonul se mișcă prin grădina cenușie și ofilită a Patrikiei, unde portocalii erau niște schelete prăfuite. Se apropiară de casă și din spatele acesteia apărură alte sfere, una conținându-l pe Lugotorix, alta pe Demetrios și a treia pe Oresias. Fiecare era însoțit: Oresias de ceea ce părea

să fie o femeie mai bătrână, Lugotorix de un bătrân cu părul roșu, Demetrios de un bărbat tânăr, zvelt, în haine de student. Lugotorix stătea cu brațele încrucișate și cu ochii strâns închiși. „Ceea ce nu poate vedea, nu-l poate afecta."

Typhón stătea tăcut în spatele ei. Sferele se roteau încet una pe lângă cealaltă, în curtea Patrikiei. Lugotorix părea să-i simtă prezența și își deschise ochii, uitându-se la ea cu o expresie de bucurie entuziastă; el nu se prăbușise complet. Demetrios dădea din cap tot timpul, nedorind să-i întâlnească privirea. Oresias nu părea în stare să-și ridice capul.

Înfrângere. Definitivă și totală. Fără drum de întoarcere.

Ce-ar fi făcut Patrikia? Dacă ar fi fost aici, după ce ar fi pierdut două case, două lumi... Rhita nu se îndoia că bătrâna sophé s-ar fi întins, pur și simplu, la pământ, și ar fi murit.

Se afla într-o împrejurare dincolo de puterea de percepție a minții omenești.

Nu era nici o speranță.

– Lumea întreagă e moartă, spuse ea.

– Nu, o corectă Typhón.

– Taci, zise ea cu asprime. E *moartă.* Paznicul nu o mai contrazise.

Rhita încercă să vorbească și cu ceilalți, dar nu circula nici un sunet între ei. Deodată se întoarse și îl privi pe Typhón. Fața lui deformată avea o expresie triumfătoare, trecătoare, dar de neconfundat. Absorbise destul de mult din personalitățile umane, încât mimica lui să exprime fără greș exaltarea.

Rhita credea că fusese adusă acolo și pentru ca învingătorii să-și poată savura triumful. Cortegiul prizonierilor.

Nu se mai întoarse. Nu simțise nici o plăcere când îl lovise pe paznic; în mod clar, agresiunile nu-l deranjau pe Typhón. Iar Rhita găsea puțină satisfacție sfidându-l. Era prea mică și prea limitată pentru ca măcar să înceapă a-i căuta slăbiciunile. Totuși, avea nevoie să înceapă ceva, să găsească un fir, sau, într-adevăr, nu mai avea decât să se întindă pe jos și să moară. Urma să fie stocată. Și, într-o zi, oamenii care construiseră Calea se vor bate din nou cu jarții, probabil chiar îi vor distruge, poate că aveau să o găsească pe ea și pe însoțitorii ei, ca pe niște benzi magnetice într-o cutie, sau cine știe sub ce altă formă, și aveau să-i aducă înapoi. Putea să spere atât de mult? Cu greu putea chiar să-și închipuie un asemenea lucru.

Dar Patrikia s-ar fi agățat de orice fir.

Rhita îl apucă pe acesta și îl privi pe Typhón, de data asta cu calm, știind, cel puțin, că pierduse totul, dacă nu cumva chiar își accepta situația.

– Du-ne înapoi! zise ea.

– Asta nu înseamnă nimic pentru tine?

Ea negă din cap.

– Nu vrei să vizitezi templul?

– Nu.

– Vrei să mori? întrebă Typhón cu o curiozitate politicoasă.

– Îmi oferi așa ceva?

– Nu, desigur că nu.

– Atunci, du-mă înapoi.

– Da.

Interiorul sferei păru să se umple cu fum gelatinos. Rhita simți că întreaga greutate îi este ridicată de pe picioare.

„Mă depozitează", gândi ea. „Mă împachetează. Vremea mea trebuie să vină din nou."

Uitarea ar fi fost binevenită, dacă ar fi fost sigură că nimeni nu avea să o tulbure.

CINCIZECI ȘI TREI

Pământ, Thistledown

Lanier își isprăvise plimbarea pe poteci; urcase din nou coasta muntelui, privind în jos, la câmpiile îngălbenite de toamnă și la turmele de oi care nu încetau să crească la număr. În ciuda a tot ce se întâmplase, se considera un om mulțumit. Nu putea să salveze întreaga omenire de toate nebuniile; nu putea opri în vreun fel curgerea istoriei.

Pierderea simțului propriei responsabilități era o eliberare necesară; își petrecuse o mare parte din viață ajutându-i pe alții. Era vremea să se calmeze pe el însuși, să se pregătească pentru pasul următor.

Nu credea că personalitatea lui era atât de prețioasă, încât să o impună celorlalți mai mult de un secol. Nu era nici umilința, nici oboseala: așa fusese educat.

Acceptase dezacordul lui Karen. Chiar și așa, erau acum mult mai apropiați, cum nu fuseseră ani de zile. Asta era suficient.

La două luni după vindecare, într-o noapte foarte cristalină, se plimbaseră pe sub stele. Thistledown nu se vedea atunci.

– Nu sunt sigură că îmi pasă *ce* anume se întâmplă acolo sus, ba nu, acolo jos. Arătase o direcție care trecea prin Pământ și ajungea în punctul în care putea fi Thistledown.

Lanier încuviințase. Merseseră înainte, urmând cercul albastru pe care îl proiecta lanterna la câțiva metri în fața lor.

– Acolo ne-am întâlnit, spuse el, iar replica, o dată spusă, părea naivă și stângace, alcătuită din cuvintele unui tânăr oarecare, nu ale unui bătrân. Karen îi zâmbi.

– Am trăit împreună ani frumoși, Garry, spuse ea. – Apoi cu sinceritatea ei obișnuită, adăugase: – Acum ce e mai important pentru noi, trecutul nostru împreună sau viitorul?

Nu putuse să-i răspundă. Într-un fel, era forțat să rămână în viață. Asta însemna că-și dorea viitorul cât mai scurt... Totuși, nu voia să moară. Voia, pur și simplu, egalitate și dreptate, dar în acele împrejurări, nemurirea nu părea dreaptă. Dorea să moară pentru convingerile acestea.

– Acum, doar noi doi, spuse el.

Karen îi strânsese mâna mai tare.

– Foarte bine. Doar *acum.*

Lanier știa că ea n-ar fi putut să stea pentru totdeauna lângă el. O dată ce s-ar fi terminat izolarea lor – aproape sigur, asta ar fi survenit în următoarele luni – ea ar fi devenit iarăși activă și, probabil, s-ar fi despărțit din nou. Lanier nu dorea asta, dar ei nu se mai potriveau de multă vreme. El putea să-și accepte bătrânețea; ea nu putea.

Totuși, mai erau mulți oameni pe care ar fi dorit să-i revadă.

Întrebări la care ar fi dorit să răspundă.

„Oare ce i s-a întâmplat Patriciei?"

Se întorsese acasă, trăia în alt univers alternativ ori poate murise încercând să se întoarcă acasă?

Thistledown își termina o rotație în jurul Pământului la fiecare cinci ore și cincizeci de minute, așa cum făcuse tot timpul, de la Separare încoace. În unele regiuni ale Pământului, steaua strălucitoare a asteroidului era adorată chiar și după decenii de educație și inginerie socială; nucleele psihologice ale omenirii nu puteau fi eliminate atât de ușor.

Zvonurile după care salvatorii Pământului ar putea să plece în curând – așa spunea poveștile, mult simplificate, care circulau – provocaseră panica, în unele zone, ușurare în altele. Cei care îi adoraseră pe ocupanții de pe Thistledown, credeau că aceștia plecau pentru că erau dezgustați de păcatele Pământului. Într-un fel, aveau dreptate; dar Pământul nu putea să-și abandoneze trecutul, și nici Hexamonul nu putea face așa ceva.

Cu redeschiderea în program și cu minunile lui Korzenowski care funcționau ireproșabil, Comitetul Special Nexus începu să se ocupe de vindecarea unora din cele mai grave răni ale relației cu Pământul.

Nu aveau mult timp la dispoziție, iar ei nu făceau un efort foarte mare. Hexamonul era entuziasmat; isteria nu era posibilă sau, cel puțin, era greu de închipuit, la populația de pe corpurile orbitale, dar se putea spune că domnea acolo un simț al splendorii, ca un fel de drog colectiv. Erau mândri de puterea și de inteligența lor, erau fericiți să lucreze pentru a rezolva problemele – altfel insolubile – ale altora. Și simțeau că Pământul avea să tragă foloase pe termen lung, astfel că tuturor Calea le va aduce prosperitate.

Practic, uitară avertismentele lui Mirski. Așa-numitul avatar nu dispăruse fără urmă? Dacă puterea lui era atât de mare, de ce nu oprise votul, de ce nu forțase Hexamonul să facă cum dorea el? Chiar și Korzenowski îi acorda puțină considerație lui Mirski. Erau prea multe de făcut, prea multe constrângeri exterioare și interioare, iar cele interioare se înrăutățeau în fiecare zi.

Inginerul se muta dintr-un capăt în celălalt al galeriei, îmbrăcat în roba lui umflată, roșie, care îl făcea să pară un copil crescut peste noapte.

Formele lungi și zvelte ale celor trei nave – transportate cu două zile în urmă din Axa Thoreau, târâte prin galeriile din Thistledown – atârnau suspendate în leagănele lor făcute din câmpuri de tracțiune, strălucind ușor, ca niște tulpini neobișnuite, răsărite deodată în calea lui.

Erau vase de război cu armament complet, aduse ca măsură de prevedere. Dar puteau fi folosite și la explorarea Căii.

Korzenowski privi în jos, la valea largă, cilindrică, din cavitatea a șasea și simți un chin pe care nu putea nici să-l analizeze, nici să și-l reprime. Temelia pe care fuseseră integrate parțialele sale asamblate se colora acum din ce în ce mai tare. Nu protesta; interiorul sau ceva nu era în regulă, dar nu-și putea opri munca. Orice s-ar fi întâmplat, nu putea decât să-i dea mai multă strălucire.

Pentru Olmy, visele nu mai fuseseră la fel după ce i se puseseră implanturi, iar după ce fusese cucerit de jart, visele i se schimbaseră și mai mult.

Somnul nu era necesar pentru un homorf ajutat de implanturi. Procesarea experiențelor și a amintirilor, ca și relaxarea, sau joaca pentru un subconștient suprasolicitat – se făceau în timpul ceasurilor de veghe ale lui Olmy; aceste activități erau încredințate unor mentalități surogat dinăuntrul implanturilor. În mare, efortul concentrat conștient al lui Olmy ar fi putut continua la orice oră, în vreme ce o mentalitate paralelă

ar fi „dormit" și ar fi visat. Apoi mentalitatea ar fi rafinat și filtrat conținutul subconștientului.

Acest proces fusese perfecționat vreme de secole întregi.

Visele lui Olmy erau intense, la fel de reale ca și experiențele din starea de veghe, ca și cum ar fi trăit în alt univers, cu legi diferite (și schimbătoare). Dar el nu pătrundea în aceste universuri dacă nu dorea. Ele își îndeplineau scopul fără ca el să-și dea neapărat seama de asta. De fapt, după cinci sau șase ani, conținutul viselor era curățat sau comprimat în implantul său personal, apoi era încărcat într-o memorie personală externă sau era șters. Olmy tindea să șteargă asemenea informații. Nu-i plăcea foarte mult să-și trăiască visele proprii și nu le trăia decât dacă simțea că în ele ar fi putut găsi hotărârea de care avea nevoie în depășirea vreunei dificultăți personale stresante. Acum, însă, mentalitatea jart ocupa tot spațiul liber al implanturilor, inclusiv implantul personal. Chiar și atunci când avusese întregul control, Olmy trebuise să-și mute procesarea informațiilor din subconștient în centrul lor natural, în mentalitatea sa primară.

Avusese de ales între a dormi și a visa în mod natural sau a-și filtra experiențele viselor din starea de veghe. Înainte de a fi cucerit de jart, alesese ultima cale. Visul în starea de veghe punea câteva probleme, dar disciplina lui mentală era destul de puternică pentru a nu fi distras de la alte lucruri.

Însă acum jartul controla și manipula nu numai implanturile, dar și rutinele din conștientul și subconștientul primar, acele activități care aveau loc în creierul său organic. Eul primar conștient al lui Olmy era deseori aruncat în lumea viselor, brusc și pe nepregătite.

Era un tărâm plin cu monștri. Subconștientul, toți agenții, toate rutinele acelea care se ocupaseră de reacțiile automate se aflau într-o stare groaznică. Olmy putea fi calm din punct de vedere al conștientului său, dar eul lui fundamental era îngrozit, neajutorat, stăpânit și în panică.

Deseori, când jartul nu avea nevoie de atenția lui imediată, era forțat să rătăcească prin peisajul viselor, precum un personaj dintr-un biocron rău.

Obligat să se confrunte direct cu visele lui, Olmy găsi semne ale unor devieri de caracter care aveau să-i subestimeze și mai departe moralul său, deja scăzut. (De ce nu se ocupase de aceste devieri sub terapia talsit sau sub alte feluri de terapie, cu decenii sau cu secole în urmă? Poate că n-ar fi luat hotărârea dezastruoasă de a-l găzdui pe jart

dacă ar fi fost în întregime rațional...) În visele lui, dădea adesea peste impulsuri sinucigașe și trebuia să lupte cu ele – creaturi mici, ca niște insecte, care amenințau să-i mănânce mâinile și picioarele ori să-i devoreze capul.

Uneori, îi luau tot curajul și voința, lăsându-l să se gândească doar la supraviețuire, doar la momentul în care jartul avea să-i îngăduie contactul cu lumea exterioară.

Cu timpul, se întrebă dacă jartul nu-l supunea acelei torturi doar ca să se răzbune într-un fel; îl înecа în propria-i minte, întocmai cum fusese forțat și jartul să se înece în propriile-i gânduri, până când a căzut într-o amorțeală fără sfârșit...

Dar nu avea nici o dovadă că jartul voia să fie crud sau răzbunător. Pur și simplu, avea nevoie de întreaga lui minte, ca să facă loc altor informații sau ca să-și continue mascarada în calitate de ființă omenească.

Nici atunci când personalitatea proprie îi controla corpul, nu putea să acționeze fără aprobarea jartului.

Până atunci, jartul nu parcursese nici una din acele capcane algoritmice care ar fi putut să-i omoare pe amândoi. Nici măcar Olmy nu știa unde erau capcanele; parțialul reușise să le șteargă chiar înainte de predarea lui Olmy – singura scăpare a jartului – și numai parțialul știuse locurile și caracterul capcanelor.

Satisfăcut acum de siguranța poziției lui, jartul începu să-i dea lui Olmy din ce în ce mai multă autonomie și începu să se comporte din ce în ce mai mult ca un călăreț sigur în șaua unui cal, și nu ca un păpușar. Pentru prima dată, își exprimă dorințele sub formă de cerere și nu-l forță să acționeze.

Trebuie să vorbim cu Korzenowski. Ne va pregăti pentru redeschidere.

– Va deschide mai întâi o legătură de probă, explică Olmy. Ar fi mai bine să așteptăm redeschiderea definitivă. Chiar mai bine să nu fiu văzut deloc în public...

Jartul se gândi la asta.

Amândoi ne aflăm în timp împrumutat, nu-i așa, colega expeditor? Trebuie să acționăm repede. Riscul expunerii timpurii nu elimină riscul găsirii capcanelor tale. O dată ce e făcută deschiderea de probă, lui Korzenowski s-ar putea să-i fie destul de greu să o închidă.

Mașinile din cavitatea a șasea fuseseră examinate, certificate și, acolo unde se arătase necesar, reparate sau înlocuite; zece mii de umani

corporeali, în jur de șaptesprezece mii de parțiali și un număr incalculabil de roboți și instalații teleghidate își îndeplinirá misiunea cea mai bună din ultimele săptămâni, sub conducerea lui Korzenowski. Următorul test major bătea la ușă.

În ceasurile dinaintea primei conectări, Inginerul se odihnea în apartamentul său sferic, atașat de capătul conductei ca un cocon. Din punct de vedere mental și fizic, era aproape de epuizare totală. Chiar și dacă s-ar fi divizat într-o duzină de parțiali, aceștia tot n-ar fi putut să-i ușureze munca. Mai simțise povara aceasta și, într-un fel, îi făcea plăcere, dar avea un gust amar.

Pe vremuri, cei care deschideau porți către Cale se bazau pe autostăpânirea lor psihică. Mantiile de ceremonie de pe umerii acestor oameni erau un fel de *memento*, care spunea că o minte începătoșată sau care se gândea numai la ce avea de făcut, nu putea să folosească o claviculă așa cum trebuie...

Și totuși Korzenowski, cu mintea în dezordine, era pe cale să folosească întreaga cavitate a șasea – și, în consecință, chiar asteroidul Thistledown – ca pe o imensă claviculă, deschizând ceva analog unei porți imense.

Se înfășură mai strâns în roba sa roșie, în timp ce se odihnea într-un tub cu linii de câmp pentru somn. Cu ochii închiși, eliberă un mic nor de talsit, ultima cantitate de talsit autentic de pe Hexamonul Terestru, din câte știa el. Ședința nu avea să dureze atât de mult încât să-i curețe complet gândurile, dar avea să-l ajute. Ceața umplu câmpul de somn, iar el începu să inhaleze adânc, regulat, lăsând micile particule să-i pătrundă prin plămâni, piele, pe unde mai puteau, curățind, corectând, calmând.

– Ser Korzenowski.

Deschise ochii. Prin ceața talsit, care se subția din ce în ce mai mult, văzu un bărbat care plutea în apropiere. Sfera era încuiată; nimeni n-ar fi putut pătrunde fără să treacă prin fața monitorului. Se desprinse, alungând ultimele urme de talsit.

Era iarăși Olmy. Apariția prietenului său îl uimi pe Korzenowski; arăta neîngrijit, ochii lui nu aveau privirea obișnuită și el mirosea ca un homorf neglijat; mai mirosea și a *frică*. Korzenowski strâmbă din nas.

– Puteam să te invit înăuntru, spuse Inginerul. Nu-i nevoie să intri ca un hoț.

– Nu știe nimeni că sunt aici.

– De ce te-ai ascunde?

Olmy dădu din umeri. Korzenowski observă că nu avea la el nici un pictograf.

– Am fost prieteni apropiați, chiar mai mult decât apropiați, multă vreme.

Korzenowski se întinse și se încordă ca să depășească un câmp de tracțiune slab. Această bruscă stângăcie era ciudată, se simțiseră bine totdeauna unul în preajma celuilalt.

– Mereu te-ai bizuit pe judecățile mele... ai avut încredere în mine. Iar eu am avut totdeauna încredere în tine.

Inginerului îi plăcea din ce în ce mai puțin conversația aceasta. Olmy părea să fie răvășit, aproape nebun.

– Da.

– Aș vrea să fac o cerere neobișnuită. O cerere pe care Hexamonul s-ar putea să n-o aprobe. Nu pot să-ți explic toate motivele acum. Dar cred că vei avea mari probleme dacă voi deschide o legătură de probă cu Calea.

– Bătrânul meu prieten, mă aștept la probleme.

– Nu cum va fi aceasta. Am cercetat, am adunat tot ce știu despre jarți. Cred că am găsit o cale prin care să prevenim apariția unor necazuri mai mari la redeschidere. S-ar putea, chiar, să fiu de ajutor pentru test. Te rog să trimiți un mesaj, prin legătura test, în josul Căii.

– Un mesaj către jarți?

Olmy încuviință.

– Ce fel de mesaj?

– Nu pot să-ți spun.

Korzenowski făcu o grimasă.

– Încrederea își are limitele ei, Olmy.

– E necesar. S-ar putea să-i salveze pe toți de o bătălie oribilă.

– Ce ai aflat atât de important încât să ne salveze pe toți?

Olmy refuză să răspundă.

– Nu pot să fac un lucru atât de neobișnuit, dacă mi se oferă atât de puține informații.

– Te-am mai rugat vreodată ceva?

– Nu.

– Poate să pară primitiv ce-ți spun, Konrad... dar îmi datorezi un serviciu.

– Foarte primitiv, fu de acord Korzenowski. Pentru o clipă, simți un puternic impuls să cheme forțele de securitate. Impulsul trecu, dar apăru sentimentul său de nesiguranță.

– Trebuie să mă crezi că e un lucru foarte important și nu pot să ți-l explic în clipa asta.

Korzenowski îl privi pe omul care îi salvase viața și îi montase refacerea.

– Ai privilegii unice în comunitatea asta, zise el. Dar, așa cum ai spus, n-ai mai profitat de ele până acum... și nici de prietenia mea n-ai profitat. Despre ce fel de mesaj e vorba?

Olmy îi dădu un bloc de memorie.

– E înregistrat aici, într-un cod pe care jarții l-ar putea înțelege.

– Un mesaj direct către jarți? – Korzenowski nu putea concepe că Olmy ar fi un trădător. – Un avertisment?

– Gândește-te la el ca la o deschidere pentru pace.

– Te joci de-a diplomația cu cei mai răi dușmani pe care i-am întâlnit vreodată? Președintele sau șeful apărării de pe Thistledown știe ceva despre asta?

Olmy negă scuturând din cap; în mod evident, nu dorea să spună mai mult.

– Te rog să-mi spui doar un singur lucru. Aceasta va pune în pericol redeschiderea?

– Și jurămintele solemne sunt demodate. Îți dau cuvântul meu de onoare că aceasta nu va pune în pericol redeschiderea. Poate chiar îi va asigura succesul.

Korzenowski acceptă blocul de memorie, întrebându-se dacă există vreun mijloc rapid prin care să-i înțeleagă conținutul. Cunoscându-l pe Olmy, probabil că nu.

– Îl voi transmite prin legătură, cu o singură condiție... Să-mi explici foarte curând unde ai ajuns. Ce s-a întâmplat cu tine, de fapt.

Olmy încuviință.

– Unde pot da de tine? întrebă Korzenowski.

– Voi fi la deschiderea legăturii de probă, spuse Olmy. M-a invitat Farren Siliom.

– Observatorii neo-gesheli vor să ne țină pe toți sub controlul lor. Aș fi preferat, mai curând, să nu am nici un fel de asistență.

– Toți trecem printr-o perioadă grea, zise Olmy.

Korzenowski strecură blocul de memorie în buzunarul robei sale. Olmy întinse mâna, iar Inginerul i-o prinse. Apoi părăsi micul apartament.

Va transmite mesajul? întrebă jartul când ieșeau prin capătul conductei.

– Da, răspunse Olmy. Să te ia ceea ce voi, jarții, numiți naiba.

Vocea internă a jartului părea atinsă de regret.

– *Acum suntem ca doi frați, totuși nu avem încredere unul în celălalt.*

– Deloc, zise Olmy.

Nu pot să te conving acum de urgența misiunii mele.

– Încă nu m-ai convins.

Când semenii tăi vor deschide iarăși Calea, nu știu ce vor găsi, dar nu va fi deloc plăcut.

– Sunt pregătiți.

E curioasă patima pe care o pui. Nu pot face nici un rău semenilor tăi. Tu porți mesajul comenzii descendente. Acesta e mesajul pe care îl va trimite prietenul tău: că nu sunteți dușmani, nu trebuie să ne fiți dușmani.

CINCIZECI ȘI PATRU

Pământ

În ultima zi pe care o mai petrecea pe Pământ, Lanier tăia lemne pentru plita lor – mai curând un articol decorativ, decât o necesitate – și se bucura de munca fizică pe care o făcea. Poziționarea penei de oțel și lovitura solidă a barosului. Așezarea grămezii de lemne. Ritualuri vechi, autoritare, solide, care întăreau mușchii.

La începutul după-amiezei, o privea pe Karen cum cocea pâine și gustă o bucățică dintr-o pâine proaspătă.

– Astăzi am scăpat de micile mele ajutoare, spuse el, arătând cu degetul un semn roșu din calendarul de perete. Ultimul din dispozitivele interne, care îi erau controlate de la distanță, probabil că se dizolvase.

– Ar trebui să suni la Christchurch pentru altă verificare, zise Karen, urmărindu-l cu ochii ei verzi-aurii.

– Nu vor îndepărta implantul, spuse Lanier. Până când vor fi de acord să-l îndepărteze, am să boicotez mica tiranie medicală a lui Ras Mishiney.

Ea zâmbi, în dezacord vădit cu el, dar nedorind să se mai certe.

– Bună pâine, spuse el, punându-și cizmele și strâmbându-se la mușchii pe care și-i descoperise tăind lemne. Face lumea să fie din nou voioasă, numai prin mirosul unei pâini.

– Vechea rețetă englezească, cu câteva îmbunătățiri din Hunan, zise Karen, scoțând a doua pâine din cuptor. Mama îi spunea „pâinea celor patru armonii". Așeză pâinea pe un raft din dulapul de țigle. Te duci la plimbare?

El încuviință.

– Am nevoie să mă întind și să mă răcoresc după atâta muncă. Vrei să mergi cu mine?

– Mai am patru pâini, zise ea, prinzându-l de braț și sărutându-l pe obraz. Îi mângâie ușor obrazul nebărbierit, cu fire cărunte, cu o mână tandră. Du-te. Masa are să fie gata când te întorci.

El o apucă pe drumul mai scurt din spatele casei, într-o veche pădure de conifere care izbutise să supraviețuiască defrișărilor din secolul al douăzecilea. Ferigile care se arcuiau și acoperișul de ramuri învăluiau totul într-o strălucire verde, cu pete de soare. Păsările își tăiau drum pe lângă picioarele lui și sus, deasupra capului.

Urcase cam doi kilometri de la casa lui, când simți o slăbiciune peste întreaga lui parte dreaptă. După ce mai merse câțiva metri, simți o amorțeală, însoțită de o usturime difuză. Subsuorile i se umeziseră din cauza transpirației, iar el se aplecă peste baston, cu picioarele tremurându-i ca unui câine bolnav. Până la urmă, nu mai reuși să stea în picioare și mai mult căzu decât se așeză pe un bătrân buștean acoperit de mușchi.

Partea dreaptă. Partea stângă a creierului. O nouă hemoragie îi apăruse pe partea stângă.

– Am avut micile ajutoare, spuse el cu voce ascuțită, ca a unui copil bolnav. Trebuiau să mă facă bine. Asta nu trebuia să se întâmple.

O umbră îi trecu prin față. Pe jumătate aplecat, fără să se poată ridica, își răsuci capul într-o parte și îl văzu pe Pavel Mirski stând în fața lui, la doi metri distanță.

– Garry. Acum poți veni cu mine?

– Nu trebuia să fiu bolnav. Ajutoarele...

– Poate că nu funcționează bine?

Se opri repede.

– Nu știu.

– Inferioare. Nu sunt talsit. Sunt pseudo-talsit.

– Medicii ar fi trebuit să rezolve asta.

– Nimic din ce e uman nu poate fi perfect. Mirski părea foarte calm, ba chiar nu făcea nimic să-l ajute pe Lanier, nici măcar nu chema pe cineva în ajutor. Lanier își lăsase aparatul acasă.

Acum nu mai era durere, doar tunelul cel negru cu ușile care i se trânteau peste memorie.

– E acum, nu-i așa? Ești aici pentru că se întâmplă acum.

– Ai să fii în curând încărcat în implantul tău. Nu-ți dorești așa ceva.

– Nu. Dar nu trebuia să fie acum.

Mirski se așeză în genunchi și îl privi țintă.

– *Se întâmplă acum.* Mai ai puțin și mori. Poți muri fie în felul lor – îți vor da un corp nou, de data asta – sau poți muri în felul tău. În care caz, mi-ar plăcea să vii cu mine.

– Nu... nu înțeleg. – Cuvintele îi răsunau neclare. Nu-și mai putea stăpâni limba. „E groaznic. A fost groaznic înainte, e groaznic și acum." – Karen.

Mirski clătină din cap cu tristețe.

– Vino cu mine, Garry. Acolo e aventura. Vei descoperi câteva adevăruri uimitoare. Trebuie să te hotărăști repede. Foarte repede.

„Nu e cinstit."

– Cheamă ajutoare, te rog.

– Nu pot. Nu sunt de fapt aici, de data asta nu sunt prezent fizic.

– Te rog.

– Hotărăște-te.

Lanier închise ochii, ca să evite tunelul, dar nu izbuti. Cu greu mai putea să-și dea seama unde se afla.

– Bine, zise el, cu o voce atât de slabă, încât nu era nici măcar o șoaptă.

Ceva cald îl apăsa din spatele ochilor și simți o duritate – nu dureroasă, doar duritate și atât – în tot capul. Senzația aceasta îi înlătură toate gândurile, strat după strat și apoi, pentru o clipă nu mai există *eu* deloc. Totuși, înlăturarea continuă clară, neîmpiedicată de nimic. Apoi procesul păru să se inverseze, iar el simți că lucrurile se așezau la loc, dar cu o textură diferită, ca și cum ar fi fost un strat de pictură pe o pânză, ar fi fost înlăturat de pe vechea suprafață și presat pe una nouă. Dar nu exista nici o suprafață, nici o bază, nimic solid de care să se sprijine; numai structuri și câteva legături inefabile cu Mirski sau cu vreo altă ființă. Ceea ce vedea el acum nu era lumină și ceea ce auzea acum de la Mirski nu erau cuvinte.

M-am întrebat tot timpul cine ești, de fapt, comentă el, fără să-și miște buzele. *Nu ești om deloc.*

Nu mai sunt, afirmă Mirski. *Voi pune aici ceva pentru Karen, ca să nu piardă totul.*

Corpul lui Lanier căzu într-o parte, smulgând o ferigă și desprinzând coaja de pe partea putrezită a bușteanului. Ochii îi tremurară și rămaseră pe jumătate deschiși. Mâna dreaptă i se contractă puternic, apoi se relaxă. Plămânii îi trepidară, iar urina i se scurse în pantaloni. Inima continuă să mai bată câteva minute, dar pe urmă respirația i se opri și pieptul rămase nemișcat.

Implantul lui nu era gol, dar Garry Lanier era mort.

CINCIZECI ȘI CINCI

Thistledown

Cavitatea a șaptea era cufundată în umbră, căci avea fața îndreptată către stele și întoarsă de la Soare, Pământ și Lună. Muchiile ei rotunjite, interiorul vast de formă circulară, măturat de orice lucru inutil, toate acestea alcătuiau un spațiu negru mai mic și mai pustiu. Numai patru zone de lumină străluceau în perimetrul acesta și licăririle intermitente de la echipele de întreținere care făceau ultimele pregătiri.

Balonul transparent care acoperea capătul conductei adăpostea acum un grup de VIP-uri și de oaspeți; istoricii oficiali ai Hexamonului, un grup care lui Korzenowski nu-i era familiar; savanți și tehnicieni care aveau să-și asume funcțiile de întreținere după ce Calea ar fi fost reconectată și redeschisă, președintele și ministrul prezidențial, conducătorul de pe Thistledown, Judith Hoffman.

Olmy, care părea să fie într-o stare mult mai bună.

Toți erau suspendați în liniile palide ale câmpurilor de tracțiune, ca și cum ar fi fost prinși într-o pânză de păianjen, liniștit, în așteptare.

„Atât de multă ceremonie, ca și cum asta ar fi adevărata redeschidere", gândi Korzenowski, mutându-se în centrul domului, cu clavicula în mâini. Mai făcuse așa ceva în urmă cu secole; deschisese atunci Calea pentru prima dată de la crearea ei și înscrisese Hexamonul pe o traiectorie mult mai grea și mai definitivă decât ar fi bănuit oricine pe vremea aceea.

Încă nu se hotărâse dacă să transmită sau nu mesajul lui Olmy. Prietenia, chiar și datoria personală, nu era ceva care să poată cântări față de un eveniment atât de important cum era acesta... Considerațiile individuale erau copleșite de răspunderile lui, mai mari.

Și totuși, Olmy nu făcuse niciodată ceva care să nu fie spre binele Hexamonului. Nu exista personaj mai eroic și mai devotat.

Korzenowski se blocă în câmpul de tracțiune, în centrul blocului de sticlă și aduse, ușor, clavicula de control la locul ei. Toate nodurile care înconjurau acoperișul cavității a șaptea ascultau de această mașină. Avea, astfel, la dispoziție, întreaga energie a instalațiilor din cavitatea a șasea. Lăsase în urmă luni de pregătiri și teste. Mâinile lui țineau sigure clavicula, mintea îi era mai clară și mai ascuțită decât în ultimii ani.

Venise clipa. În jurul lui, vizitatorii făcură liniște și își opriră mesajele prin pictograme.

Korzenowski închise ochii și lăsă clavicula să-i vorbească. Probele de superspațiu din Thistledown se împrăștiau înainte, înapoi și în direcții care nu puteau fi urmărite de creiere omenești neajutate; probele erau ceva mai mult decât abstracții matematice cărora mașinile din cavitatea a șasea le dădeau realitate temporară.

De-a lungul amestecului de semirealități strâns legate, care înconjurau acest univers, de-a lungul celei de-a cincea dimensiuni multiforme, care separau marile universuri și liniile lor formate din lumi, probele căutau ceva artificial, ceva deosebit de haosul precis organizat al naturii. Ele își transmiteau rezultatele înapoi, către clavicula și către Korzenowski. Acesta văzu o țesătură de mari universuri care se roteau unul împrejurul celuilalt și chiar unul prin celălalt, suprapunându-se unul peste celălalt, în timp ce distanțele lor în cea de-a cincea dimensiune creșteau.

Cunoscu un fel de extaz. Partea din el care era Patricia Vasquez semăna cu suprafața liniștită a unui ocean adânc care primea ploaia: nu răspundea, primea, pur și simplu, îl lăsa să lucreze cu această extraordinară tehnologie.

Pentru o clipă nesfârșită simțurile lui Korzenowski se contopiră cu clavicula, iar el înțelese toate secretele acelei secțiuni transversale limitate prin a cincea dimensiune. Inginerul era în starea pe care o simțise doar de câteva ori în trecut; subtilitățile teoretice despre natura subspațiului erau un fleac. El *știa.*

În locul acela, de dincolo de cuvinte și experiență, găsi o anomalie. Infinit de lungă, înfășurată într-un fel curios,

seamănă foarte mult cu un vierme

înfășurată într-un număr de puncte, care erau locuri de confuzie puternică, cunoscute ca aglomerări geometrice; erau înfășurate într-un

mod curios în interiorul granițelor unui singur univers, al său; se extindeau ca o flacără lineară, către un întuneric nedefinit și neocupat – umbra unui univers de graniță, care va fi făcut și care va eșua...

Calea.

Înăuntrul acestor spirale grele, fluide și totuși fixe – *intestine, șerpi, molecule de proteine și de ADN* – Korzenowski căuta un capăt cauterizat. Căutarea ar fi putut dura secole întregi; nu-i păsa de asta. Dacă însuși Thistledown ar fi devenit, în timpul cerut de căutarea lui, o grămadă de rocă sterilă, nu ar fi fost tulburat. Scopul lui era limpede și copleșitor.

De data aceasta, Korzenowski își examină creația cu mai multă precauție, cu un ochi mai matur și mai experimentat. Erau câteva caracteristici ale Căii despre care credea că merită și alte cercetări: structura aglomerărilor geometrice, foarte răsucite și întrețesute, minunatele curbe complexe ale Căii rezultate din interacțiunea cu enormele anomalii spațiu-timp ale universului-părinte, evitând astfel deformarea și distrugerea inevitabilă. Creația lui devenise o ființă vie, căutând să-și continue netulburată existența...

Senzorii nu puteau găsi nicăieri o structură sau un sens care să fie valabile peste tot, în marea țesătură de universuri. Nici o inteligență nu făcuse toate acestea, nimic nu putuse aduce la viață acea totalitate. Dacă ar fi existat un zeu sau niște zei, n-ar fi avut loc aici, atât înțelese el, dincolo de orice urmă de îndoială: *a știut* într-un fel pe care nu l-ar fi putut conștientiza niciodată sau reface.

Nu era nici un zeu al totalității sau al omniprezenței. Nici un zeu nu și-ar fi dorit un asemenea rol; din ceea ce vedea Korzenowski, nimic nu putea fi creat și nimic nu putea fi distrus. Era propriul Mister al superspațiului inefabil, prăpastia tuturor matematicilor și fizicilor, care absorbise toate contradicțiile gödeliene.

Ceea ce văzu Korzenowski era o panoplie fantastică de pânze pe care puteau fi pictate acele lucruri ce implicau inteligențele, un loc de joacă pentru inteligențe mereu în mișcare și mereu în creștere aproape de zei și dincolo de zei. Lumi peste lumi care se întind și ele peste alte lumi, fără sfârșit sau început.

Acolo nu putea fi nici plictiseală, nici singurătate adevărată și permanentă. Era Totul, și era infinit mai mult decât destul.

Aproape ca într-o prăbușire, Inginerul găsi ce căuta: capătul cauterizat al Căii.

Pregăti clavicula, conectă stimulatorii și proiectorii care înconjurau cea de-a șaptea cavitate deschisă. Reflexiile și deformările Pământului, Lunii și Soarelui formau halouri care se roteau încet peste toată sala. Din depărtare, stelele sclipeau.

Nu mișcă nimic, nu apăsă nicăieri cu nici o forță; totuși aduse capătul cauterizat al Căii de la mari distanțe, ca să întâlnească un câmp foarte dilatat emis de proiectoare. Se gândise la foarte puține lucruri în afară și atingerile hiperspațiului; era în extaz acum, când își atinsese abilitățile la cea mai mare scară cu putință. Acum, consecințele erau irelevante. Actul în sine era suficient.

CINCIZECI ȘI ȘASE

Pământ

Din nou, deasupra Pământului cerul nopții se umplea de fâșii diruze de lumină, iar stelele dansau. Karen țipă prin întunericul plin de puncte luminoase; Lanier plecase de șapte ore, și ea nu putea să cheme pe nimeni ca să-l caute. Casa nu avea curent. Mai mult, nici comunicațiile nu erau posibile.

Mergea în sus și în jos pe potecă, în pădure, după lumina unei lanterne electrice, uitându-se din când în când la efectele pirotehnice care se vedeau prin acoperișul de crengi. „Garry!" Avea o groaznică presimțire, era conștientă de o legătură distrusă; *știa* că nu avea să-l găsească în viață. Își șterse obrajii cu dosul palmei și clipi, ca să-și alunge o umbră a terorii.

Din nou, Karen lumină poteca. Deja pașii lui se opreau aici, ca și cum cineva l-ar fi luat. Se învârtise de trei ori în jurul acelui loc și nu mai găsise urme de pași, nici o urmă; lacrimile de pe fața ei reflectau roșul de pe cer când se uită în sus cu o grimasă de frustrare. „Garry!"

Aici, pașii lui deveniseră mai confuzi, ca și cum ar fi mers poticnindu-se. Lângă drum, ferigile și mușchiul acopereau orice urmă. Dintre frunze se ridică o buturugă. Trecuse pe lângă ea de șase ori și o luminase din toate unghiurile.

Observă pentru prima dată că un strat lung din coajă fusese smuls. Se strecură printre ferigi și văzu că sunt înclinate. Pe margine, ferigile fuseseră și rupte.

Respirând greu, neregulat, se împiedică și alunecă în mijlocul făgașului pe care îl descoperise, nedorind să își termine acțiunea. Cu

buzele strânse, aplecată, atinse o ferigă ruptă. Apoi, cu amândouă mâinile, îndepărtă tulpinile groase ale plantelor.

Deasupra acoperișului de crengi al pădurii, cerul era mâzgălit cu lumini de un verde rece, marin, mai intens decât lanterna ei, strecurându-se după fiecare umbră și aplatizând distanțele. Spațiul din spatele ferigilor căpătase culori de vis.

– Garry, spuse ea încet, cu fața contorsionată.

După o clipă în care se simți ca și cum ar fi căzut într-o prăpastie lungă și adâncă, îi atinse gâtul, ca să-i ia pulsul, nu găsi nimic, apoi îi lumină ochii goi, pe jumătate deschiși.

Pielea i se înfioră de răceala corpului, trupul soțului ei, iar respirația i se transformă în suspine dureroase, inconștiente, ascuțite, ca strigătele unei păsări pierdute în pădure. Nu putea să cheme pe nimeni de la Christchurch. Toate comunicațiile erau întrerupte din cauza activităților de pe Thistledown.

Era singură.

Instinctiv – mai făcuse asta doar o singură dată, însă antrenamentul fusese de bună calitate – își deschise trusa de buzunar și îi scoase gulerul mototolit al jachetei, rotind corpul ca să poată ajunge la gât și să ia de acolo implantul.

CINCIZECI ȘI ȘAPTE

La jumătatea drumului

Lanier nu-și putea simți corpul sau orice altceva îi ținea locul, dar putea să vadă, într-un fel: putea să vadă fără ochi, înfășurându-se în jurul luminii și găsind imaginile.

Își dădu seama de prezența învățătorului său și știu că acesta trebuie să fi fost ființa care se jucase sau jucase rolul sau se întorsese la rolul lui Pavel Mirski. Se amestecă tot timpul cu această ființă, îi observă natura și calitățile. Începu să se modeleze după el, câștigând astfel mai multă siguranță.

Fără cuvinte, Lanier puse câteva întrebări urgente pe care i le lăsase mintea fizică și primi începuturile răspunsurilor.

Unde suntem?

Între Pământ și Thistledown.

Nu arată ca Pământul. Pânzele acelea de lumină...

Acum nu vedem cu ochii. I-ai lăsat în urmă.

Da, da,...

Microbul propriei sale nerăbdări îi transmise fiori, care erau propria-i pedeapsă. Avea să învețe curând să-și stăpânească acele vestigii emoționale; fără corp, erau mai mult decât inutile, erau dăunătoare.

Durerea s-a dus. Dar și corpul meu s-a dus.

Nu ai nevoie de el.

Lanier absorbi și prelucră imagini ale Pământului de dedesubt. Acum, nu arăta deloc cum îl știa el; părea acoperit de fire luminoase, mișcătoare, ce ajungeau în beznă, se roteau și dispăreau...

Ce sunt acelea? Sunt atât de înalte, încât abia mai pot să văd planeta.

Toți cei care au fost adunați, creaturi mari și mici. Urmărește unde se duce lumina.

Se leagă într-un fel de nod... N-o pot urmări.

Culeg viețile. Strâng toate memoriile și caracterele, toate senzațiile și amintirile.

Suflete?

Nu chiar. Nu sunt corpuri ectoplasmatice sau suflete. Noi toți suntem fragili și trecători, ca florile când se ofilesc. Când pierim, pierim de tot, iar universul este gol, dezolant, fără formă. Asta numai dacă, în același timp, cei care au puterea nu hotărăsc să pună la cale un fel de înviere.

Cine face asta?

Mintea Finală.

Ne salvează urmașii noștri?

Au motive întemeiate să o facă. Percepțiile ființelor vii sunt o distilare a universului, o conversie a informațiilor în cunoaștere. Toate senzațiile, toate gândurile, toate experiențele sunt adunate, dar nu numai la moarte, ci și de-a lungul întregii vieți. Cunoașterea aceasta este prețioasă, poate fi distilată și mai departe și trecută prin fisurile cele mai mici ale conexiunii dintre acest univers în vreme ce moare și noul univers care se naște din el. Distilarea se impune de la sine asupra noii creații, ca o însămânțare, o îndrumă să se îndepărteze de haos, îi imprimă o structură. Atunci noua creație poate să-și dezvolte propriile inteligențe, care, în același fel sau în altul, repetă procesul când și universul lor îmbătrânește.

Nimic nu moare?

Totul moare. Dar ceea ce este deosebit în fiecare dintre noi este salvat... Dacă Mintea Finală reușește. Îți dai seama de urgența misiunii mele?

Amintirile lui Lanier, din toți anii de durere și moarte, veniră spre el ca și cum s-ar fi răspândit într-un album cu tablouri tridimensionale. *Totul moare...* Dar Mintea Finală ardea galaxii la începutul timpului, ca să-și îndrepte tot efortul acesta către refacerea a tot ce era mai bun din toate lucrurile care trăiseră. Nu numai în ființe umane, dar în toate lucrurile care fuseseră vii: toate care convertiseră informații în cunoaștere, care învățaseră, observaseră și ajunseseră să-și cunoască mediul pe care ar fi putut să-l schimbe. De la scara microbilor până la Pământul însuși, toate nivelele erau adunate, codate, selectate și

Salvate.

Savură gândul acela, încântat de el, dându-și seama ce însemna de fapt; nu resurecția corpului, nu salvarea vreunui individ, ci uniunea și transcendența întregului. *A ceea ce este mai bun în noi toți.*

Se gândi la tatăl lui, care murise din cauza unei hemoragii cerebrale, într-o parcare din Florida. La mama lui, murind de cancer într-un spital din Kansas. La prietenii, rudele, colegii și cunoștințele sale, nimiciți instantaneu în cuptorul Morții, la acea răsuflare fierbinte care venise atât de repede peste Pământ, acoperindu-l de cenușă. Înfăptuirile lor, curajul, nebunia și greșelile lor, visele și gândurile lor, *recoltate* ca și cum o combină ar fi trecut peste ei, adunând boabe de grâu și aruncând pleava morții. Toți oamenii simpli, toate păsările strălucitoare, care zburau prin aer, oile de pe câmpurile verzi și umbrite de nori, peștii, animalele ciudate ale mării, insectele, oamenii, oamenii, oamenii, toate acestea răpite și salvate. Asta era nemurirea, să fii transformat într-o asemenea formă încât Mintea Finală să-și poată *aminti* tot ceea ce ai fost?

Dar nu numai Pământul urma să fie adunat, ci toate lumile din această galaxie și toate lumile din galaxiile care au viață, câmpuri imense, cu sute de milioane de lumi, unele atât de ciudat, încât erau greu de închipuit. *Imens* nu era cuvântul potrivit pentru lumi de felul acesta. La o asemenea scară, soarta Pământului era mai puțin decât nesemnificativă; și totuși, Mintea Finală era destul de diversă, destul de puternică, încât să atingă Pământul și să-i modeleze istoria cu o mare delicatețe.

Chiar și în această formă, Lanier găsi greu de acceptat lucrurile, imposibil de înțeles.

Și eu am fost recoltat? Asta e ceea ce faci acum, mă duci de aici?

Avem drumuri și roluri diferite.

Ce suntem noi, spirit, energie?

Suntem ca un curent ce folosește conductori ascunși, prin care particulele de materie și energie comunică între ele, își spun unde sunt și ce sunt – căi ascunse urmașilor din vremea noastră, dar accesibile Minții Finale.

Unde mergem?

Mai întâi, în Thistledown.

CINCIZECI ȘI OPT

Thistledown

Martorii se adunaseră la capătul conductei, în spatele centrului de control al lui Korzenowski: președintele, ministrul prezidențial, directorul de pe Thistledown, istoricii oficiali ai Hexamonului, senatori sau deputați aleși.

Chiar în fața lor, prin sfera de sticlă, se putea vedea cum se extinde încet un arc de întuneric până când atinse capetele rotunjite ale celei de-a șaptea cavități, acoperind stelele. În întuneric, plutiră imagini inversate ale Soarelui, Lunii și Pământului, micșorându-se și întunecându-se.

Korzenowski deschise poarta de încercare. Un punct de lumină lăptoasă străluci în mijlocul întunecimii fără dimensiuni. Concentrându-se pe claviculă, refuzând să fie atent la orice altceva decât la abstracțiunile transmise de mașină, el simți prin poartă și exploră ce era dincolo.

Vacuum. Golul aproape deplin înconjurând fluxul, tubul de plasmă.

Frecvența luminii se acorda cu cea a tubului de plasmă al Căii.

La câțiva metri în spatele lui Korzenowski, președintele Farren Siliom auzi șoapta Inginerului:

– E aici.

În acel moment, Korzenowski ieși din transa lui pentru un timp suficient ca să pictografieze o instrucțiune către consola care plutea lângă el. Misteriosul semnal al lui Olmy trecu prin poarta deschisă în josul Căii.

– Totul este..., începu președintele.

În fața lor, punctul de lumină din întuneric sclipi cu intensitate. Korzenowski simți un tremur în claviculă. Tremurul acela părea că murmură peste tot în Thistledown; pictograme de avertisment îi apărură în fața ochilor, comunicându-i despre defecțiuni în cavitatea a șasea.

Korzenowski se asigură dacă legătura fusese stabilită corect. Fusese făcută corect.

Ceva încerca să treacă prin poartă, din partea cealaltă.

Încă o dată, Korzenowski își concentră toată atenția pe claviculă. În legătură se introdusese o forță, care încerca să mențină deschisă poarta; era o forță mai puternică și mai sofisticată decât își imaginase Korzenowski că ar fi posibil.

– Avem necazuri, pictografie el repede către Farren Siliom.

Încercă să închidă legătura. Punctul de lumină rămase, ba chiar crescu în mărime. Nu reuși să reducă legătura, tot ce putea să facă era să o extindă, iar asta nu credea că e înțelept. Orice ar fi fost de partea cealaltă, părea că dorește o redeschidere completă, o reconectare cu Thistledown.

Când se întoarse la simularea țesăturii dintre universuri, pe care o făcea clavicula, Korzenowski examină legătura dintr-o foarte mare varietate de „unghiuri", căutând o slăbiciune, ceva care teoretic trebuia să existe. Putea să exploateze slăbiciunea aceea ca să destabilizeze legătura, să o interzică oricui ar fi dorit să treacă prin ea.

Înainte să găsească acea slăbiciune, un groaznic flux de energie explodă din direcția punctului luminos și perforă întregul câmp de tracțiune de la capătul conductei. Sfera transparentă se fărâmiță, dispăru și totul începu să se rotească, dus de un vânt iscat ca din senin; celelalte câmpuri de tracțiune licăreau nebunește, în vreme ce aerul țâșnea din conductă.

Farren Siliom îl prinse pe Korzenowski de robă. Explozia de energie răsucea totul, în toate direcțiile, pârjolind zidurile de piatră și metal ale asteroidului; atinse prima navă și îi sfărâmă botul. Nava ieși de pe docul ei de tracțiune și se lovi de apartamentul sferic al lui Korzenowski, strivindu-l de zidul care fumega.

Korzenowski nu putea să respire, dar asta nu avea importanță. Închise ochii și, în momentele extinse ale timpului lărgit de implanturi, căută defectul pe care știa că trebuie să-l găsească.

Farren Siliom nu se mai putu ține de Korzenowski și trecu de el în mare viteză. O rețea de câmpuri se extinse de-a lungul porții; liniile străluceau, în timp ce încercau să oprească evacuarea aerului, a sfărâmă-

turilor și a oamenilor. Președintele lovi această rețea, se întinse peste ea cu brațele și picioarele îndepărtate.

Olmy se agățase de un pilon și acum se ținea cu disperare, urmărind oamenii care zburau pe lângă el. Judith Hoffman se rotea, învelită într-un câmp de avarie, iar el se întinse ca să o prindă. Mâna îi fu arsă de câmpul care nu funcționa cum trebuie, dar el o prinse și câmpul se extinse și asupra lui.

Korzenowski simți cum i se topește starea naturală de conștiență, în vreme ce corpul i se clătină ca un steag abandonat în furtună; pe loc îl ținea doar câmpul de tracțiune în care se aflau clavicula și consola. Imediat, își mută gândurile către procesoarele de implanturi... Și atunci, detectă un punct de instabilitate, datorat unui oarecare unghi al legăturii. Implantul interpretă în grabă fluxul de date care venea de la claviculă: defectul „mirosea" precum ceva ars și îi lăsa în minte un gust ca de rășină.

Furtuna se potoli, pentru că presiunea din conductă scăzuse până aproape de nivelul vacuumului de afară; dar fluxul de energie ce curgea prin legătura subțire cu Calea se îngustă, părând să urmărească niște scopuri mult mai precise. După cum observase Olmy, încă nu lovise nici un om; se concentra pe porțiuni mari din mașini, deși acum, în spiralările și rotațiile sale, se apropia periculos de mult de Inginer.

Korzenowski simți căldura, dar, având ochii strâns închiși, nu văzu capătul robei sale cum strălucește și se dezintegrează. Mai multe câmpuri de tracțiune se luptară să refacă integritatea conductei, iar câmpurile de avarie formară repede sfere în jurul oamenilor rămași, deși unele încă erau distruse de energia care venea dinspre legătură.

Conducta era umplută cu resturi care se roteau, oameni îngroziți sau inconștienți, valuri de fum; nava avariată se roti și se ciocni ușor de zid, amenințând să sfărâme dispozitivele de ajutor care se adunaseră la extremități, așteptând instrucțiuni.

Korzenowski direcționă toate energiile din cavitatea a șasea prin claviculă; le îndreptă către legătură, încercând să deschidă acolo o poartă, o poartă prematură și distrugătoare, care ar fi putut forța legătura fie să se închidă, fie să creeze o neregularitate distrugătoare chiar în interiorul Căii.

Pentru o clipă întunecată, Inginerul se întreba dacă se confruntau cu puterea Minții Finale, așa cum îi amenințase Mirski; dar intuiția îi spunea altceva.

Legătura înflori ca un trandafir care își întinde petalele către acoperișul celei de-a șaptea cavități. Prin claviculă, văzu foarte repede toate acestea, apoi simți o supraîncărcare a unui implant. Dacă nu deconecta, implantul – precum și o parte a minții lui naturale – avea, probabil să fie șters.

Își luă mâinile de pe claviculă, dar faptul era consumat.

Trandafirul se retrase din fața stelelor și a beznei. Fluxul de energie dispăru. Punctul de lumină se reduse rapid până ce, după câteva pâlpâiri, se dizolvă.

Aerul își opri goana lui dureroasă pe lângă Inginer. Câmpurile de tracțiune dispărură și, undeva departe, de-a lungul conductei, pompe uriașe începură să înlocuiască aerul pierdut în ultimele câteva...

Cât a durat? își interogă Korzenowski implantul.

Douăzeci de secunde. Doar douăzeci de secunde.

Olmy se asigură că Hoffman, în stare de inconștiență, nu era serios rănită, apoi pictografie instrucțiuni de separare către câmpurile care-i țineau pe amândoi. Se tractă singur către consolă și Korzenowski. Inginerul se ținea de propriu-i câmp de avarie, trăgând în piept aerul rarefiat.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Olmy.

Jartul din interior îi dădu răspunsul: *Apărare automată.*

– Tocmai voiam să te întreb, zise Korzenowski. Semnalul tău... Se opri și privi în jur. Câți oameni s-au pierdut? Unde-i președintele?

Olmy privi prin câmpul transparent care sigila acum capătul de nord al conductei. Văzu câteva obiecte strălucitoare zburând pe traiectorii îndepărtate de cavitatea a șaptea și de Thistledown. Câmpul de tracțiune care-l ținuse pe Farren Siliom eșuase. Roboții plecaseră deja să captureze obiectele luminoase.

– E acolo, spuse Olmy.

Korzenowski se trânti la pământ, obosit și deprimat, prăbușindu-se ca un balon spart.

– Cred, zise Olmy, că cei mai mulți dintre morți sunt neo-gesheli... toți au implanturi.

– Dezastru, spuse Korzenowski, scuturându-și capul cu disperare. Despre asta ne-a avertizat Mirski?

– Nu cred, răspunse Olmy.

– Atunci, jarții.

Olmy luă brațul lui Korzenowski și-l îndepărtă ușor de claviculă.

– Mai curând jarții, spuse el încet. Vino cu mine. Jartul nu încercă să-i controleze acțiunile. Pentru el, Korzenowski era la fel de important ca și Olmy.

Inginerul aproape că nu mai știa ce vorbește.

– Au încercat să ne forțeze să deschidem complet legătura. Vor să ajungă la noi. Vor să ne distrugă.

Olmy îl întrebă pe jart dacă asta voiau.

Până ce nu primesc semnalul, dacă nu-l primesc, acesta este aproape sigur scopul lor.

Țipetele și gemetele dinăuntrul conductei scăzură în intensitate când roboții medicali își începură căutarea, de la schelele montate în pereți. Olmy îl conduse pe mentorul său către o ușă.

– Va trebui să stăm de vorbă, zise el. Am câteva lucruri să-ți explic.

Nu-și dădu seama dacă rostise voluntar cuvintele acelea, sau i le comandase jartul. Avea vreo importanță?

Mesajul fusese trimis. Se întâmplase ceva care ar fi putut să distrugă cavitatea a șaptea, poate chiar asteroidul. Conexiunea nu era ireproșabilă, dar era puternică...

Eșecul lui Olmy dădea primele roade.

CINCIZECI ȘI NOUĂ

Thistledown City

În parlamentul Nexus, Inginerul stătea în fața sferei armilare a martorilor. Ministrul prezidențial ocupa locul lui din Nexus, într-o latură a locului în care ar fi trebuit să se afle președintele. Ministrul scăpase fără vreo rană serioasă.

Judith Hoffman, lovită serios și epuizată de chinurile prin care trecuse în conductă, stătea într-un loc rezervat martorilor, împreună cu toți cei care supraviețuiseră fără vreo rană importantă. Restul sălii parlamentului era gol; aceasta era o chestiune care îl privea pe ministrul prezidențial, devenit președinte executiv conform regulilor de urgență.

Olmy stătea lângă Judith Hoffman. Jartul aștepta liniștit: cu atenția concentrată la maximum, dar fără să se amestece.

Ministrul prezidențial ceru să fie prezentate în fața camerei rapoartele de stare, despre morți și răniți.

– Președintele, zise el pe un ton sec, e acum în curs de reîncarnare. Totalul este de șapte morți și nouă grav răniți, printre care doi istorici oficiali, doi deputați, un senator și directorul din Thistledown. N-am mai suferit asemenea pierderi din vremea Separării. Din fericire, toți aceștia sunt dotați cu implanturi și, probabil, vor supraviețui. Ne puteți spune ce s-a întâmplat, Ser Korzenowski?

Inginerul privi către Olmy. Nu fusese timp pentru conversația pe care acesta i-o promisese; amândoi fuseseră luați de roboți medicali pentru examinare și, eventual, pentru transformări. De atunci, nu mai fuseseră singuri.

– Am deschis o legătură-test cu Calea. Ceva a încercat să treacă prin legătură și s-a lovit de încercarea mea de a o închide.

– Aveți vreo idee despre ce putea fi acel *ceva*?

– O armă jart, presupun, spuse Korzenowski.

Ministrul prezidențial îl privi țintă.

– E doar o presupunere?

– Jarți vigilenți, așteptând chiar o asemenea șansă, zise Korzenowski. Nu știu ce altceva ar putea să fie.

Ministrul prezidențial întrebă dacă reprezentanții Forțelor Armate de pe Thistledown erau de acord. Erau, desigur, nu exista nici o dovadă contrarie.

– Nu va fi posibil să redeschidem altă legătură și să vedem care este realitatea?

– Ba da, spuse Korzenowski. Pot să deschid o legătură depărtată de centru și, ca efect, să deschid o poartă la aproximativ o sută de kilometri dincolo de capătul închis al Căii. Cu scuturi și măsuri de siguranță adecvate, putem face o recunoaștere și apoi închidem poarta cu puține șanse de a fi detectați.

– Cât de puține șanse? întrebă ministrul prezidențial.

– Destul de puține, răspunse Korzenowski. Dar recomand ca toți locuitorii de pe Thistledown să fie evacuați, mai puțin personalul strict necesar și forțele de apărare.

Ministrul prezidențial îl privi încruntat.

– Va fi un lucru înspăimântător.

– E esențial, spuse șeful forțelor de apărare. Dacă vom revendica teritoriile de pe Cale și vom stabili un cap de pod, atunci trebuie să existe o zonă-tampon între ostilități și populația civilă.

– La ce fel de zonă-tampon vă gândiți?

– Toți civilii să fie trimiși pe districtele orbitale sau pe Pământ.

– Susțineți că trebuie trimiși doar corporeali?

– Nu, Ser, spuse comandantul. Suntem de părere că trebuie îndepărtați toți corporealii, toți rezidenții din memoria orașului, toate materiile culturale și bazele de date. Thistledown va servi de tampon. În eventualitatea nedorită a înfrângerii noastre, trebuie să fim pregătiți să închidem Calea prin distrugerea asteroidului Thistledown.

Hoffman îl privi pe Olmy. Expresia de pe fața ei zgâriată era crunță.

– Asta devine o îngăduire extravagantă, nu-i așa, Ser Olmy? murmură ea. Nimic din ceea ce merită făcut, nu se face ușor.

Olmy nu răspunse. Al doilea gând era acum mai mult decât ridicol.

– Cavitatea a șasea a suferit daune importante? întrebă Dris Sandys.

– Nu, Ser, zise Korzenowski. Putem continua.

– Nu putem spune că nu ne-am așteptat la așa ceva, spuse ministrul prezidențial.

Pauza care urmă se dori lungă și acuzatoare; nimănui din sală nu-i scăpă critica fără cuvinte. Puține șanse li se dăduseră președintelui și ministrului prezidențial, iar acum, cei care îi puseseră în asemenea poziții trebuiau să suporte consecințele.

– Ca președinte în exercițiu și sub autoritatea Legilor de Urgență, ordon ca Thistledown să fie evacuat. Ser Korzenowski și Forțele Armate vor face planuri comune pentru acțiuni ulterioare de recunoaștere de-a lungul Căii.

ȘAIZECI

Pământ, Christchurch

Karen stătea în sala de așteptare a clinicii din Christchurch, cu fața palidă, epuizată din cauza nesomnului. Trecuseră treizeci de ore de când descoperise corpul soțului ei și încă nu primise nici o veste despre implant.

Scaunul era așezat lângă peretele opus unui ferestre. Afară, străzile din Christchurch erau pline de oameni, mulți în uniforme Hexamon, mulți cetățeni terești, care se îngrămădeau pe lângă clădirea spitalului. Cu mai puțin de jumătate de oră în urmă veniseră vești despre evacuare; Karen era îngrijorată că Lanier nu va mai conta, indiferent de starea lui, în mijlocul acestei crize enorme.

Își privi mâinile. În ciuda faptului că și le spălase la toaleta spitalului, văzu că sub unghia unui arătător mai era o pată de sânge uscat. Privi țintă pata aceea – sângele soțului ei – apoi închise ochii. Amintirile nu-i dădeau pace: felul cum i-a deschis gâtul, cum i-a căutat implantul, cum l-a pus într-un buzunar și a închis buzunarul, cum a condus vehiculul universal pe drumurile întunecate, ducând corpul și implantul până la Twizel, toate astea luându-i ore întregi. După ce s-a luminat cerul, o navă a adus-o la Christchurch.

Corpul, nefolositor, a rămas la Twizel.

Lucrurile erau departe de a fi clare pentru ea.

Petrecuseră atât de mulți ani împreună și, prin comparație, atât de puțini ani se maturizaseră separat... Timpul de după regăsire fusese atât de scurt.

Ființele omenești sunt predestinate tristeții. Nu suntem făcuți pentru răspunsuri sau certitudini.

Un tehnician – nu cel căruia îi dăduse implantul – apăru în ușa sălii de așteptare, se uită în jur până o văzu și își prinse bărbia încruntat, – o expresie profesională care indica îngrijorare. Karen ridică sprâncenele.

– Doamna Lanier?

Ea încuviință cu un gest timid.

– Sunteți sigură că implantul vine de la soțul dumneavoastră?

Karen îl privi țintă.

– Sunt sigură. L-am... l-am luat eu însămi.

Tehnicianul își depărtă mâinile și privi pe fereastră.

– E mort? întrebă deodată Karen.

– Implantul nu-l conține pe soțul dumneavoastră, doamnă Lanier. Există acolo o personalitate, dar e feminină, nu masculină. Nu avem nici o înregistrare a personalității acesteia în dosarele noastre... Nu știm cine este. Oricum, e completă...

– Ce tot vorbiți? întrebă Karen.

– Dacă implantul este de la soțul dumneavoastră, nu înțeleg...

Karen se ridică și aproape țipă.

– Spuneți-mi ce s-a întâmplat!

Tehnicianul dădu repede din cap, foarte încurcat și neliniștit.

– În implant se află o femeie în vârstă de douăzeci și unu de ani. Pare să fi fost scoasă din funcțiune – a fost stocată – pentru un timp, poate douăzeci de ani; nu are în memorie nici unul din evenimentele contemporane. În mod sigur, nu a fost încărcată recent. Codurile ei...

– Imposibil, spuse Karen. Unde este soțul meu?

– Nu știu. Cunoașteți pe cineva numit Andia?

– Ce?

– Andia. Listele de identificare ale acestei femei arată numele acesta.

– A fost fiica noastră, zise Karen, în timp ce sângele i se scurgea din obraji. – Se așeză pe jumătate și se rezemă cu o mână de spătarul scaunului. – Ce s-a întâmplat cu soțul meu?

– N-am făcut altceva decât o cercetare preliminară. Singura personalitate din implant susține că numele ei este Andia. N-am idee ce s-a întâmplat cu soțul dumneavoastră.

Karen se așeză și dădu din cap.

– Cum? E moartă, dispărută, de douăzeci de ani...

Tehnicianul ridică din umeri, neajutorat.

– Garry... ei l-au obligat să poarte implantul.

Se încordă în scaun. Aceasta nu era realitate; era dincolo de ceea ce îi apăruse vreodată în vis, speranță sau coșmar; cu prețul soțului ei, să-și recâștige fiica, printr-un miracol oarecare sau printr-un truc.

– I-a bătut cu propriile lor arme.

„Dar nu putea să o facă de unul singur." Privi către tehnician, hotărâtă să nu cedeze. Își simți brațele și picioarele ca și cum prin ele ar fi trecut un curent electric slab. Trebuia să se ridice și să se miște, altfel avea să leșine. Se ridică încet, cu grijă, lăsându-și sângele să ajungă înapoi, acolo unde era nevoie de el, dorindu-și să fie calmă și să nu se îmbolnăvească. Ceva trebuia spus; trebuia să reacționeze în chip rațional.

– Pot să-i vorbesc?

– Îmi pare rău. Nu se va putea până când nu vom fi în stare să-i dezvoltăm depozitul. Până atunci, nu va fi lucidă. Fiica dumneavoastră e cetățean terestru?

Karen îl urmă pe tehnician în birourile spitalului și-i răspunse la întrebări. După câteva cercetări, fură recuperate vechile înregistrări legale inactive. Le-au comparat cu hărțile de personalitate luate în timpul instalării primului implant al Andiei.

Se potriveau perfect.

– Singurul lucru la care mă pot gândi este „miracol", spuse tehnicianul. – Evident, nu credea povestea ei; nu el îndepărtase implantul. – Trebuie să pun la punct o investigație legală.

Ea încuviință, paralizată din creștet până în tălpi, în ciuda hotărârii de a rămâne calmă. Se simți aruncată în derivă, izolată între oroare și regret, între minune și speranță. „L-am pierdut pe Garry și am regăsit-o pe fiica noastră." Totul se putea explica doar într-un singur fel.

Nu fusese educată să creadă în forțe superioare umanității. Fusese crescută departe de religie. Totuși, acum nu se putea gândi decât la Mirski și la ceea ce putea el să reprezinte.

„Dacă e la tine, ai grijă de el", gândi ea, trimițându-și mesajul către rhus și forțele care stăteau în spatele avatarului. „Și-ți mulțumesc pentru fiica mea."

Așteptă singură într-o cameră, timp de o oră, în vreme ce doctorii și tehnicienii încercau să se descurce prin labirintul procedurilor și legilor. Timp de câteva minute, dormi fără vise. Când tehnicianul se întoarse și o trezi, se simțea mai în putere; paralizia o părăsise.

– Vom fixa un termen pentru reîncarnare – este înregistrată, spuse tehnicianul. Deși asta s-ar putea să ia timp. În următoarele câteva săp-

tămâni sau chiar luni, vom fi extrem de ocupați. Ni s-a spus să pregătim clinica pentru cazuri de urgență. Toate navele, toate vehiculele vor fi rechiziționate în viitorul apropiat. Cred că pot aranja să plecați acasă cu o navetă medicală, într-o oră!

Dădu din mână, respingându-i oferta. Nu avea nimic de făcut acasă.

– Mai curând, aș rămâne aici. Dacă vă pot fi de vreun ajutor.

– Cred că puteți, zise tehnicianul. Ne-am uitat prin înregistrările dumneavoastră ; ne pare rău, dar aici e un element de incertitudine... Nici unul dintre noi nu-și poate închipui ce s-a întâmplat. – Dădu din cap. – Fiica dumneavoastră *s-a pierdut* în mare. N-aveați cum să-i găsiți implantul ei și nu pe al soțului dumneavoastră.

Karen schiță un zâmbet trist, îngrozit și încuviință.

– Vă simțiți mai bine?

Se gândi o clipă.

– Da. Aș vrea să vorbesc cu fiica mea cât mai curând.

– Desigur, spuse tehnicianul. Vă sfătuiesc să dormiți în infirmerie, pentru câteva ore. Vă vom chema.

– Mulțumesc, zise ea. Se uită în jur, prin cameră, și se pregăti să se întindă pe o masă de consultații.

Andia.

ȘAIZECI ȘI UNU

Thistledown City

Korzenowski se plimba prin parcul care îi purta numele, ca o relicvă ce venise să-și vadă propriu-i monument: un strălucit anacronism.

Venise acolo să-l întâlnească pe Olmy pentru discuția promisă și ajunsese cu o oră mai devreme pentru a-și admira vechea operă, pe care o mai văzuse doar o singură dată de la reîncarnare. Deocamdată, pentru el erau puține lucruri de făcut în cavitatea a șasea și în conductă; când forțele de apărare își vor fi terminat treaba și evacuarea din Thistledown se va fi terminat, el era gata să deschidă altă legătură-test cu Calea, mai discretă, de data aceasta.

Korzenowski Park se întindea pe o sută de acri în Thistledown City. Verde și liniștit, acoperit de câmpuri de iarbă cosită, din loc în loc cu flori de grădină, cu păduri de stejari, ulmi sau alți stejari mai exotici, era unul din puținele parcuri care se menținuseră în perfectă stare de-a lungul secolelor Exilului.

Korzenowski, înainte de propria-i asasinare – înainte de terminarea Căii – proiectase locul acesta pe principii practice și totuși utopice, folosind plante și animale, insecte și microorganisme, ca niște piese armonioase într-o perfecțiune izolată. Își impuse o singură constrângere: ca toate ființele vii din parc să fie naturale și nealterate. Artificiul ecologic era doar separarea câtorva specii, precum și limitarea ecologiei parcului la câteva combinații complementare și bine alese.

Rezultatul a fost pacea.

Te puteai plimba prin parc în orice lună a anului – vremea imita anotimpurile Pământului, din punctul de vedere al Angliei sfârșitului de secol optsprezece – și să nu vezi nimic altceva decât plante vii. Grădi-

nari roboți îngrijeau parcul cu regularitate, curățindu-l de frunze, crengi, iarbă moartă și plantând altele în loc. Insectele și microorganismele mai mult ajutau plantele decât profitau de ele.

Aici era vorba de horticultura pe scară largă, practicată mai curând în spații Hilbert decât Euclid: forma grădinii nu urmărea ideea unei geometrii, ci a unei biologii perfecte, un fel de paradis în viață, Edenul așa cum l-ar fi imaginat un grădinar englez. În mod sigur, așa îl vedea Konrad Korzenowski.

El făcuse asta. Cu greu putea să-și dea seama cine sau ce era acum; era el ***Inginerul***, istorie vie, legendă grăitoare, cel căruia i se acorda respect oficial și suspiciune neoficială, atât din partea neo-geshelilor cât și din a naderiților? Era el Konrad Korzenowski, ființa umană adusă pe lume în chip natural, fiul strălucit al unor părinți naderiți ortodocși, matematician și designer? Era el depozitarul spiritului nefericit al Patriciei Luisa Vasquez?

Toate acestea nu aveau prea mare importanță; era un fir de praf dus de vânt, iar ceea ce fusese sau făcuse în trecut părea foarte îndepărtat. Fără nici o importanță.

Curând, Hexamonul va încerca să pătrundă din nou în Cale. Era foarte posibil ca actualii pretendenți la supremația asupra Căii să-i forțeze pe oameni să distrugă asteroidul; dacă asta avea să se întâmple, era foarte posibil ca el, Korzenowski, să fie anihilat în furtunile de foc.

Puteri, forțe, dominări.

Cu greu își putea aminti de vremea când muncise aici, la parc. Acele amintiri fuseseră slab reprezentate în parțiali adunați și clasificați după asasinarea lui.

Fusese asasinat de către naderiți ortodocși.

Fusese renegat de către propriii lui părinți, pentru că forțase începerea Exilului.

Răufăcător.

Cuvântul acesta le cuprindea pe toate.

Pătrunse într-un labirint circular din gard viu, aflat în centrul geometric al parcului. Gardurile exterioare, înalte până la talie, rătăceau în mozaicuri neregulate; câteva unghiuri erau, de fapt, proiecții ale unor figuri tridimensionale, lucru care făcea labirintul exterior deosebit de dificil. Oamenii cu implanturi aveau puține dificultăți în dezlegarea labirintului, pentru că îl puteau vizualiza și manipula în capetele lor; fără implanturi era o adevărată enigmă.

Își aminti că îl construise cu speranța că oamenii cu implanturi vor încerca să se descurce ca și cei obișnuiți. Dar mulți se foloseau de implanturi. Asta îl învățase ceva despre natura umană, că provocarea și dificultatea contează mai puțin decât realizarea și câștigul, pentru cei mai mulți dintre oameni, fie ei și de pe Hexamon.

Korzenowski privi către centrul labirintului și zări un om care stătea acolo, la o sută de metri distanță. Omul începu să caute drumul către exterior. Korzenowski, ca și cum ar fi acceptat o întrecere, porni spre interior. Sportul era distractiv, odihnitor; nu se uita direct către acel om, preferând să-și amintească propriul desen al labirintului și să ghicească amănuntele pe care le uitase ori le pierduse.

Încă se aflau la câțiva metri unul de celălalt, pe cercuri concentrice ale labirintului central, în porțiunea cea mai ușoară, când Korzenowski își ridică ochii și îl privi pe celălalt în față. Pentru o clipă, i se păru că nu trecuse nici un moment din timpul scurs de la Separare, patruzeci de ani duși, primele ore ale reîncarnării, proaspete în memoria lui...

Omul era Ry Oyu, șeful deschizătorilor-de-porți de pe Hexamonul Infinit. Prezența lui acolo era la fel de imposibilă ca și a lui Mirski: amândoi dispăruseră în josul Căii, o dată cu districtele geshel.

– Bună, îl salută deschizătorul-de-porți, ridicând o mână. Arătă un punct din spatele lui Korzenowski, atrăgându-i atenția că nu erau singuri. Inginerul se întoarse fără nici un chef cu spatele la Ry Oyu și-l văzu pe Olmy la periferia labirintului.

Deodată, Korzenowski începu să râdă.

– E o conspirație? îl întrebă pe Ry Oyu. Ești în aceeași organizație cu Olmy?

– Nu-i nici o conspirație. El nu mă așteaptă. Pare un moment oportun să vorbesc cu amândoi. Ne întâlnim afară cu Ser Olmy, nu-i așa? întrebă omul. E un labirint minunat, dar nu e un loc potrivit pentru o conversație confortabilă. Prea multe distracții, dar și prea multe probleme de rezolvat.

– Foarte bine, spuse Korzenowski, pe un ton prevăzător și măsurat.

– Nu pari surprins, zise Ry Oyu.

– Acum, nimic nu mă mai surprinde. – Korzenowski îl așteptă pe deschizătorul-de-porți să vină cu el. În timp ce se mișcau prin labirint, spre ieșire, întrebă: – Ești tot un avatar care face profeții?

– Nu e vorba de nici o profeție. Mă tem că mă aflu aici ca să fiu un fel de conducător, spuse Ry Oyu. Vrei să-mi pui întrebări, ca să te convingi că sunt real?

– Nu. – Korzenowski își scutură mâinile respingând sugestia. – Ești o fantomă. E foarte clar, chiar și zeii sunt interesați de afacerile noastre. Râse din nou, de data asta ca un om obosit.

– Ești convins că sunt ceea ce par a fi?

– Nu, nu asta, murmură Korzenowski. Dar voi accepta că ești ceea ce a devenit Ry Oyu.

Fostul deschizător-de-porți pictografie o aprobare a acelei judecăți. Korzenowski observă că Oyu nu părea să aibă nici un pictograf. Pictogramele sale apăreau din nimic; acesta era un talent foarte interesant.

– Trebuie să vă fac o cerere foarte dificilă, atât ție cât și lui Olmy.

– Presupun că e mai mult un ordin, spuse Korzenowski.

– Mi-ar plăcea să am șansa de a vă convinge pe amândoi de o necesitate oarecare.

– Am fost de acord cu Mirski, zise Korzenowski, simțindu-se vag vinovat. „Cel puțin o parte din mine a fost de acord." I-am sprijinit eforturile.

Ry Oyu zâmbi, în cunoștință de cauză.

– Ai lucrat din greu ca să redeschizi Calea.

Korzenowski ridică din nou o mână, ca și cum ar fi vrut să-l alunge pe Ry Oyu.

– Îmi fac datoria față de Hexamon.

– Nu ai și alte motive?

Korzenowski nu răspunse. *El* nu avea alte motive; nu putea să răspundă pentru acea parte din personalitatea lui pe care nu și-o explica.

– Cauți duplicatul Misterului unei femei foarte deosebite. Eu însumi m-am ocupat de transferul lui. Acum lucrezi pentru ea, nu-i așa?

– Dacă o iei în felul ăsta...

– Chiar așa.

– Da, presupun că lucrez în numele ei. Dar ceea ce dorește ea nu e împotriva îndatoririlor mele.

– Un *mister* nu e o personalitate completă. Când ceva nu merge bine în timpul unui transfer – dacă sunt copiate și motivațiile și obsesiile de bază – atunci mentalitatea rezultată este un individ responsabil, integrat.

Korzenowski simți o disperare groaznică, adâncă.

– Sunt posedat, admise el. Am fost împins, am fost constrâns. Nu reuși să termine.

– Nu fi supărat. Totul poate să meargă spre bine.

Korzenowski își dori să se retragă, să se gândească dacă putea să demisioneze de la îndatoririle lui, să numească în loc pe cineva responsabil de faptele proprii.

– Poți să-i folosești strălucirea care ți s-a transmis de la ea, sugeră Ry Oyu când ieșiră din labirint. Deschizătorul-de-porți pictografie salutări către Olmy care îi accepta prezența fără comentarii.

– Nimeni nu este surprins să mă vadă, observă crispat deschizătorul.

– E sezonul miracolelor, spuse Olmy, cu o voce ciudată.

Calm pe dinafară, tulburat pe dinăuntru, Korzenowski se miră că asta îl chinuia *pe el* acum.

– V-ați făcut vreo mărturisire unul altuia? întrebă Ry Oyu.

– Nu ne-am mărturisit nimic, spuse Olmy. Dar presupun că nu avem secrete față de Mintea Finală.

– N-aș merge chiar atât de departe, dar e evident faptul că a venit timpul unei discuții mai lungi.

Korzenowski gândi că Olmy părea cel puțin tot atât de posedat ca și el.

– Acesta e un loc la fel de sigur ca oricare, sugeră el. Nu sunt monitoare, nu sunt roboți. Putem pictografia în fascicule restrânse.

– Vorbirea va fi dificilă, spuse Ry Oyu. E timpul să punem capăt nonsensului... Intervenția lui Ser Mirski nu a fost destul de fermă, bănuiesc eu... sau a fost prea ocolită. Am o propunere pentru amândoi, ceva care s-ar putea să vă rezolve toate dificultățile, deși nu le va rezolva pe cele ale Hexamonului. Pământul și Hexamonul vor învăța să trăiască împreună. Vreți să mă ascultați?

– Ascult ordinul, spuse Olmy, cu tonul și mai încordat. Ești din partea comenzii descendente.

– *Asta* ce înseamnă? întrebă Inginerul.

Se așezară într-un cerc format din bănci de piatră înconjurate de tufe de trandafiri.

– Nu ești singurul posedat, spuse Ry Oyu. E timpul să asculți explicația lui Ser Olmy, apoi propunerea mea.

ȘAIZECI ȘI DOI

Thistledown

Nu se mai întâmplase nimic asemănător de pe vremea Separării. Cele patru milioane de locuitori de pe Thistledown erau mutați din cele cinci cavități populate, cu ajutorul tuturor vehiculelor care se găseau în zona Pământ-Lună. Evacuarea mergea încet, chiar dacă se foloseau zece mii de nave de toate mărimile; apăruse o rezistență considerabilă. Izbucniseră și conflicte între diverse facțiuni, formate din cei care își făcuseră case noi pe Thistledown.

În ultimele patru decenii, Thistledown devenise bastionul și centrul nervos al Hexamonului, preluând diverse funcții de la districtele orbitale, care erau considerate mai vulnerabile. Transformarea acestor funcții fusese foarte dificilă, ușurată puțin doar de capacitatea Hexamonului de a muta munți de date în spații foarte mici.

Olmy stătea la intrarea în prima cavitate, învăluit într-un câmp protector, și urmărea navele care treceau în șiruri ordonate. Patru nave fuseseră scoase din serviciu când apăruseră discontinuități în curentul ce pornea de pe Thistledown; fuseseră îndrumate către docurile rotative, pentru a fi reparate. Patru din zece mii... În unele locuri, tehnologia de pe Hexamon era încă teribil de eficientă.

Stăpânul lui Olmy privea toate aceste acțiuni fără să comenteze, lăsând omul să urmeze, deocamdată, o rutină prestabilită pentru lucrul la efortul de evacuare și pregătindu-se în secret pentru furtul unei nave.

El își făcuse mărturisirea; expresia feței lui Korzenowski fusese una teribil de dureroasă. Dar deosebirile între eșec și înfrângere, scoase la iveală de confruntarea cu o autoritate mai înaltă decât oricare dintre ei, erau acum foarte mici, într-adevăr...

Olmy scăpase de o parte din poverile sale. Acum însă își luase una și mai mare; înțelese că ar fi făcut aceleași lucruri, chiar dacă nu ar fi fost stăpânit de jart. La fel, s-ar fi opus voinței liderilor din Hexamon și votului din *mens publica*.

S-ar fi putut crede că era un trădător autentic și nu doar un soldat bătrân și nebun.

Korzenowski își făcuse pregătirile doar cu nouă ore înainte de montarea legăturii următoare; de data aceasta își părăsise roba roșie de ceremonie și purta haine negre, de lucru, mai potrivite pentru aventură – sau coșmarul – în care aveau să intre cu toții, în curând. Deși era cufundat în rapoartele roboților și parțialilor – toate spuneau că mașinăriile și proiectoarele funcționau adecvat – mintea lui naturală își permise puțină hoinăreală.

Își amintea clar de primii săi ani, după prima deschidere, când instabilități neașteptate amenințaseră de patru ori să distrugă totul. Fuseseră timpuri foarte grele, când Hexamonul se confruntase nu numai cu teribila sa creație, dar și cu amenințarea jarților.

Mai întâi, fusese o rezervă reciprocă. Nici jarții, nici umanii nu știuseră cum să procedeze unii cu alții. Încercările de comunicare cu jarții fuseseră respinse. Primele atacuri din partea jarților, mai mult menite să provoace stricăciuni, veniseră după prima criză. Cavitatea a șaptea suferise avarii minore. În acele vremuri de început, Korzenowski se îngrijorase că proasta funcționare a unui nod proiector îngropat ar fi putut să provoace găuri dezastruoase în Cale...

Grijile lui fuseseră nefondate. Dar, în alte împrejurări, asemenea găuri sau avarii puteau fi chiar soluția de care avea nevoie într-un timp foarte scurt – poate în următoarele douăzeci și patru de ore – ca să înceapă desfacerea Căii. Avaria, dacă era formată în mod adecvat, se putea accelera pe „lungimea" Căii, în superspațiu, obligând-o să se înfășoare, să se înnoade, să formeze fistule, ba chiar să se dezintegreze.

„Înfășurarea" și „Înnodarea" nu însemnau același lucru dacă erau aplicate asemenea dimensiuni mari. Korzenowski era cel care descoperise ce ar fi putut însemna pentru Cale acea pulsație de distrugere.

Deși Calea intersecta un număr infinit de puncte în spațiu și timp – și alte infinități de puncte în alte universuri – nici o intersecție nu era *eviternă*, nu avea durată infinită.

Fiecare poartă deschisă urma să aibă o existență finită, nu mai mare decât durata totală a existenței Căii; nici una dintre porți nu putea să

dureze mai mult decât însăși Calea. Numărul total de porți care se puteau deschide în Cale era uriaș, dar nu infinit: Calea nu putea permite accesul către toate posibilele puncte de intersecție.

Ar fi putut dura ani, poate chiar secole, până când valul de distrugere răspândit în interiorul Căii și-ar fi terminat opera. O mare parte din lungimea Căii urma să fie pliată întocmai ca un acordeon la trecerea neregularităților, iar un mare număr de fistule formate spontan – interacțiuni între diferite segmente – ar fi închis lungi secțiuni, al căror efect ar fi fost apariția unor bucle închise. Fistulele s-ar fi dedublat și ar fi putut face conexiuni chiar între ele, tăind buclele și lăsându-le să plutească liber.

Când valul și-ar fi terminat călătoria de-a lungul Căii, ar mai fi rămas doar o coadă mică, legată de „balonul" universului avortat despre care povestise Mirski.

Toate lucrurile acestea fuseseră reflectate în aspectul segmentelor îndepărtate ale Căii, așa cum fuseseră văzute de Ry Oyu înainte de Separare, reflectate într-un mod dificil de înțeles chiar și pentru Korzenowski. Dacă Ry Oyu – sau Patricia – ar fi bănuit, măcar, existența unor asemenea lucruri neverosimile, le-ar fi văzut imediat și efectele.

Korzenowski termină recepționarea raporturilor și se trase în apartamentul său sferic, reparat după ultimul accident. Închise ochii și se pierdu în contemplare, în timp ce o melancolie adâncă puse stăpânire pe el, ceea ce nu era cu totul neplăcut.

Nu avea pe nimeni, sau îi avea pe toți, care să rămână după el. Nici un urmaș, numai însuși Hexamonul. Pentru că murise deja o dată, în mod sigur, nu s-ar fi temut de extincție. Se temea, în schimb, să-și depășească limitele.

Deja pătrunsese pe tărâmul unor ființe superioare umanității, atunci când crease Calea. Îl enerva nu atât voința lor, cât, poate, semnele superiorității. Era posibil ca orice emoție, orice descriere a unei predicții – chiar și proiecțiile lui Mirski – să fie simplificări făcute pentru minți limitate.

În acel moment, Korzenowski își trăda, deja, datoria față de Hexamon, și anume de a face îmbunătățiri pentru acele depășiri ale limitelor. Își va găsi, oare, Hexamonul destulă flexibilitate și ingenuitate ca să se descurce pentru totdeauna fără Cale?

Vor încerca să facă alta? Ce i-ar fi putut opri, dacă ar face-o?

În toate explorările făcute prin claviculă, în toate explorările tuturor deschizătorilor-de-porți din istoria Căii, nimeni nu găsise vreo construc-

ție care să-i semene... în acest univers. Mirski sugerase că ar exista și alte construcții artificiale, similare Căii, în alte universuri, însă în acest univers nu mai putea fi făcută nici o Cale nouă.

Korzenowski era conștient de capacitățile sale, nu se îndoia că și alții l-ar fi putut ajunge. Eșuase în căutarea unei metode de deschidere a porților, fără vreo construcție intermediară de felul Căii; poate că alții reușiseră și asta explica eșecul lui.

O altă explicație pentru unicitatea Căii era interferența, amestecul forțelor pentru care Mirski și Ry Oyu erau numai cei mai mărunți reprezentanți. Dar de ce să permită forțele acelea chiar și o *singură* Cale, dacă efectele ei erau atât de blocante?

Dacă vor urma planul lui Ry Oyu și vor reuși – păreau să fie niște riscuri enorme – poate că, într-un timp oarecare, Mintea Finală, ceea ce jartul dinăuntrul lui Olmy numea comanda descendentă, ar putea să le explice totul, tuturor, în mod direct.

Înlăuntrul lui, Misterul Patriciei Vasquez era liniștit. Planul lui Ry Oyu nu-i uitase necesitățile.

ȘAIZECI ȘI TREI

Pământ

Înainte de a-și primi numirea pentru slujba ei din Christchurch, Karen se asigură că mentalitatea fiicei ei primea cele mai bune îngrijiri. Echipamentul necesar pentru a extinde în întregime mentalitatea Andiei nu se găsea în Noua Zeelandă, așa i se spusese; din pricina evacuării și confuziei de pe întregul Pământ, echipamentul nu avea să fie disponibil timp de săptămâni întregi. Reîncarnarea Andiei era astfel amânată; nu putea nici să vorbească cu ea. Deocamdată, Karen putea doar să muncească și să aibă răbdare.

Într-un fel, confuzia îi era de ajutor; nimeni nu se putea gândi la acuzații împotriva ei, nici măcar Ras Mishiney, care primise vestea morții lui Lanier cu o mânie abia stăpânită. Tuturor acestora se părea că le este mai ușor să o ignore, să o lase să se amestece în efortul de evacuare. Ba chiar s-ar fi putut acumula și oarecare capital de pe urma devotamentului ei, având în vedere condițiile tragice în care se afla.

Când districtele orbitale s-au umplut până la capacitatea maximă, s-au amplasat tabere pe Pământ, lângă centrele urbane cele mai sofisticate din punct de vedere tehnologic. Centrele ideale pentru mutare puteau asigura facilități pentru memoriile orașelor, precum și tehnologia avansată de care aveau nevoie zilnic cetățenii de pe Hexamon; Karen se gândea că aceștia erau ca florile în seră sau ca insectele specializate într-un stup... Semănau foarte mult cu celelalte ființe umane; erau doar ceva mai avansați.

Ea fusese repartizată la taberele care se construiau în jurul orașului Melbourne, ca om de legătură între administratorii Vechilor Locuitori și oficialii districtelor orbitale care se ocupau de evacuare. Trecea o zi,

venea alta, se scurgea câte o săptămână, iar greutățile i se păreau mai mici, înțelegea mai bine și căpăta certitudinea că resentimentele Vechilor Locuitori nu aveau să împiedice progresul. Noaptea adormea obosită, într-un mic habitat de formă sferică, și-i visa pe Garry și Andia copil... și pe Pavel Mirski.

Când nu dormea, în acele scurte perioade de odihnă, plângea sau zăcea nemișcată ca o stană de piatră, pe un pat de urgență, cu fața ascunsă, încercând să-și ghicească propriile-i reacții. În ciuda separării lor emoționale și sexuale, nu încetase niciodată să se bizuie pe prezența lui Garry sau, cel puțin, pe faptul că îl putea găsi oricând.

Era recunoscătoare haosului și muncii. Bănuia că durerea ei era prea puternică și profundă ca să o poată privi în față, mult mai puternică decât ceea ce ar fi simțit dacă ea și Lanier ar fi fost apropiați în tot acest timp. Nu putea să scape de gândul că, dacă ar fi avut la îndemână câteva luni, ei ar fi putut deveni la fel de apropiați ca și înainte.

Lumea se schimba din nou. De fapt, lui Karen îi plăcea provocarea schimbării, dar câte n-ar fi putut face cu Garry alături! Câte probleme n-ar fi putut rezolva și în ce stil!

Rănile durerii începeau deja să se vindece prin glorificarea timpurilor de altădată și prin estomparea lucrurilor neplăcute. Rezistase, la început, acestor mici minciuni, apoi se lăsase furată de ele, măcar pentru ca să-i vindece durerea.

Taberele se apropiau de ultimele aranjamente, debarcându-i pe evacuați.

Chiar în după-amiaza ultimei zile din săptămână, Karen urcă pe un versant al micului deal acoperit cu pietre și gunoaie, purtând cu ea un sandviș împachetat și o sticlă cu bere. Privi în jur, la ceea ce fusese odată un parc foarte întins. Sute de mașini de pe Hexamon – nu mai mari decât camioanele – planificaseră, proiectaseră și scoaseră la iveală adăposturi de urgență, construind în câteva zile un ansamblu pe deplin funcțional, cu tot felul de dispozitive.

Spre est, grămezi de materii prime așteptau atenția prelucrătorilor intermediari, care separau ceea ce le trebuiau mașinilor constructoare. Minerale purificate, celuloză și materii nutritive – pentru componentele cvasiorganice ale mașinilor – erau adunate în dealuri formate din cuburi cu latura de un metru.

Așezarea de pe câmpia de la poalele dealului era pe jumătate gata și semăna, deja, cu orașele de pe Thistledown. Pentru moment, toate structurile – strat după strat de domuri și prisme etajate, largi extinderi

ale centurii de ferme, mari centre comunitare arătând ca niște cești inversate – erau translucide și albe, dar peste ele urmau să fie puse în curând vopsele organice și modificatori texturali, care urmau să coloreze și să sculpteze; apoi urmau să fie adăugate interioarelor. Dintre acestea, foarte puține aveau să fie echipate cu proiectoare de decor. Evacuații de pe Hexamon trebuiau să se obișnuiască să stea și în medii mai austere.

„Fără îndoială, se vor simți frustrați", gândi Karen. Dar comunitatea aceea urma să fie mai avansată cu câteva secole decât oricare alt oraș de pe Pământ.

Forțați să trăiască pe Pământ, poate că oamenii de pe Hexamon se vor gândi să ducă la bun sfârșit pașii necesari, dar amânați atâta vreme, pe drumul Refacerii. Hexamonul Terestru și Hexamonul Orbital vor fi, în cele din urmă, obligate să se înțeleagă cu trecutul și cu viitorul.

Desigur, dacă nu se va întâmpla nimic pe Thistledown... În acest caz, evacuații se vor întoarce acasă, iar lucrurile vor continua ca și până atunci.

Dar asta nu părea deloc probabil. Oricare ar fi fost explicațiile venite din afară, Karen vedea mâna lui Mirski în spatele evacuării.

Din nou, îl rugă fierbinte pe rhus să aibă grijă de soțul ei. Devenise un ritual zilnic. Descoperise un surprinzător confort în el.

Dacă lucrau încă forțe de dincolo de înțelegerea ei, era posibil ca Garry să nu fi trecut, pur și simplu, în neființă. Chiar dacă ea nu avea să-l mai vadă, sau să-i mai vorbească niciodată... poate că el exista undeva.

Vântul care sufla peste tabără și înspre deal aduse o mireasmă de verdeață proaspătă, mireasma unui oraș care creștea, care se trezea la viață. Karen privi în sus, către cer și, cu cruzime, fără să gândească prea mult, dori distrugerea asteroidului.

Nu și-a dat seama de ce, decât târziu, în aceeași seară, când s-a trezit dintr-un somn agitat, iar dimineața, când se pregătea pentru întâlnirile dintre întemeietorii orașului Melbourne și noii deputați aleși de către orașul-tabără, aproape că uitase.

Dorința rămăsese.

Trebuie să știi unde te afli. Nu poți trăi în același timp în două lumi.

ȘAIZECI ȘI PATRU

Calea

În unele momente ciudate, fie că era vorba de timp sau erau doar iluzii – când Rhita nu era examinată, testată, chestionată – când putea să gândească și să fie sigură că erau doar gândurile ei, neinfluențate de jarți, atunci încerca să înțeleagă ce-i spusese bunica ei. Rhita trecuse printr-un zid prin care însăși Patrikia nu pătrunsese, era acum evident; era un zid al ignoranței în ceea ce îi privea pe jarți. „Acum ce-mi fac?" Păreau să-i păstreze gândurile și personalitatea într-o celulă separată. Rhita nu-și simțea corpul real sau, cel puțin, nu credea că trupul mai era încă legat de ea. Câteva iluzii care îi fuseseră prezentate păruseră foarte convingătoare, dar ea învățase să nu aibă încredere în nici o realitate aparentă.

„Unde sunt?" Acum, era din nou în Cale; îi fusese transmisă impresia că, prin orice ar fi trecut Gaia, scopul nu era încă atins. Prin deducție, rezulta că ea nu avea să fie ținută în Cale; pentru cei care făceau experimente cu ea, era mai convenabil să aibă corpul ei în apropiere.

Mintea îi putea fi oriunde.

„Typhón mă testează?" Nu știa, probabil că nici nu avea importanță. Jarții păreau interschimbabili.

Testele prin care trecuse erau uneori edificatoare în măsura în care își amintea de ele și în care putea să lucreze cu acele frânturi de memorie, în momentele agitate când o lăsau cu ea însăși.

Fusese plasată în diferite situații sociale, cu fantome ale unor oameni pe care îi cunoscuse. La început, printre acele fantome nu se aflau figurile celor pe care îi întâlnise în Alexandreia. Juca scenele cu speran-

ța că sunt oarecum reale; o parte din ea le juca onest, crezând în ele – le oferea ceea ce credea ea că sunt prestații cinstite. Dar o parte din ea, deși suspendată, era totdeauna sceptică.

De multe ori, a întâlnit-o pe Patrikia. Multe scene erau reconstituiri. În felul acesta, la rampă era adusă propria-i memorie, iar Rhitei i se dădea șansa să revadă, șansă pe care o aveau și jarții.

Toate acestea s-au schimbat după un timp incomensurabil. Viața ei își câștigă, deodată, rădăcini adânci; Rhita deveni studentă în Alexandreia. Mirajul nu era întrerupt de cei care o țineau în captivitate.

Locuia în căminul fetelor, își făcea drum printre ostracizările sociale și politice și urma cursuri de matematică și inginerie. Spera să poată începe curând studii de fizică teoretică.

Demetrios îi deveni didaskalos. Părticica din ea care era încă suspendată în scepticism, se întreba dacă acesta era psihicul adevărat al lui Demetrios; părea să existe acolo ceva mai convingător despre el.

Toate împrejurimile în care se mișca erau destul de reale ca să înceapă să se relaxeze. Eul ei sceptic și suspendat deveni din ce în ce mai palid, până când Rhita își consideră aceste amintiri drept niște iluzii trecătoare. Ultima percepție sceptică a Rhitei a fost: „Până la urmă, au pus mâna și pe însoțitorul meu."

Apoi, Alexandreia *deveni* reală, ca și cum ceva ar fi deformat timpurile.

Nu-și amintea nimic de călătoria prin stepe.

Rhita câștigă cele mai multe din bătăliile academice. Demetrios părea interesat de ea într-o măsură mai mare decât i-ar fi permis relația normală dintre didaskalos și student. Aveau ceva în comun, ceva nedefinit.

Zilele trecură. Veni iarna din Aigyptos, uscată ca de obicei, dar mai rece; merseră să se plimbe cu barca pe lacul Mareotis. Demetrios îi mărturisi că o învățase aproape tot ce știa el, în afară de înțelepciunea politică:

– Pari să înțelegi mai greu astfel de lucruri, îi spuse el.

Rhita nu negă; vorbi despre convingerea ei, conform căreia onestitatea i se părea o politică mai bună chiar decât dorința de a potrivi tot timpul lucrurile.

– Nu, în Alexandreia nu e valabil așa ceva, zise el. Nici măcar pentru nepoata Patrikiei. Mai ales pentru ea nu.

Ibiși albi pășeau maiestuoși prin vadurile înguste de lângă zidurile de apărare din gresie și granit, care menținuseră vreme de o mie de ani

granițele vechi ale ținutului Mareotis. Rhita stătea în barcă, încercând cu disperare să-și amintească un lucru, dar efortul îi dădea dureri de cap. Poate era din cauza atențiilor stăruitoare ale lui didaskalos. Acele atenții nu erau de respins, dar fusese ceva mult mai urgent... întâlnirea cu regina? Când trebuia să facă asta?

– Încă mai aștept întâlnirea mea cu Kleopatra, spuse Rhita.

Demetrios zâmbi.

– Aranjamentul tatălui tău?

– Așa cred, spuse ea, simțind că o doare capul și mai tare.

– Vrea să scape de bibliophylax.

– Nu cred că ăsta e motivul... Oricine vrea să o întâlnească pe regină are nevoie de mult timp.

– Motivele sunt lesne de înțeles; e foarte ocupată.

Rhita își apăsă obrajii cu palmele. Îi simțea ca... îi simțea de parcă nu ar fi fost făcuți din *nimic* solid.

– Vreau să mă întorc la mal, spuse ea încet. Mă simt rău.

Poate acela a fost momentul în care iluzia lungă și continuă a început să se risipească, și poate că din cauza celor care o țineau captivă. Ceva dinlăuntrul psihicului ei nu mergea bine. Tot ce văzuse și simțise izbucni printre gândurile ei ascunse, căutând eliberare.

Zilele păreau să treacă. Ea studia, încerca să doarmă liniștit noaptea, dar somnul era ciudat: un pustiu într-un alt pustiu. În visele acestea agitate, văzu o fetiță care bătea la ușa Patrikiei, voind să intre. Cine era fetița care dorea să o vadă pe Patrikia, deși aceasta era foarte ocupată și nu putea să primească pe nimeni? Fetița plângea și se subția, murind de foame. Într-un vis al unei alte nopți, fetița nu era decât o coajă, învelită într-un lințoliu de pânză, mirosind a ierburi, căzută în fața ușii ca un morman de haine țepene. În următoarea noapte, nu mai era acolo, dar bătăile în ușă continuau oricum, gol și disperat.

Patrikia nu a primit-o niciodată.

Totuși, Rhita obținu, într-un târziu, o primire la regină. Ea mergea prin apartamentul privat, observându-l pe Oresias care stătea într-un colț și citea dintr-un sul foarte gros și foarte lung, ca un savant din vechime; văzu pe perete un portret al lui Jamal Atta.

În cele din urmă, un kelt cu părul roșu o conduse în camera cea mai intimă a reginei, dormitorul, aflat în măruntaiele palatului, înconjurat de piatră mută, rece, întunecată. Camera mirosea a parfum și a boală. Rhita privi atentă către kelt, care se uita la ea cu o figură solemnă, dar cu ochii plini de groază. Rhita spuse:

– Și numele tău ar trebui să-l cunosc.

– Intrați, îi spuse keltul. Numele meu nu contează. Intrați la regină.

Regina era bolnavă. Rhita o zări pe patul ei lung, acoperit de blănuri, drapată în pieile unor animale exotice din Continentul de Sud; opaițe de aur atârnau în jurul ei și, lângă ele, câteva lămpi electrice slabe. Regina era foarte bătrână și slabă, avea părul alb și purta o robă neagră. Obiecte în casete de lemn erau împrăștiate în jurul patului. Rhita se opri lângă colțul din dreapta al patului, în vreme ce ochii reginei o urmăreau.

– Nu ești Kleopatra, spuse Rhita.

Regina nu vorbea deloc, ci doar o urmărea cu privirile.

– Trebuie să vorbesc cu Kleopatra.

Rhita se întoarse și îl văzu pe Lugotorix – acela era numele lui – la intrarea în dormitor.

– Nu am ajuns unde trebuia, spuse ea.

– Nici unul dintre noi nu este unde trebuie, doamnă, îi răspunse keltul. Aduceți-vă aminte. Eu încerc să fiu tare, să-mi amintesc, dar e greu. Aduceți-vă aminte!

Rhita tremura, dar nu simțea o frică profundă.

Typhón ieși dintre umbre nedeformat, acum la fel de convingător ca și Lugotorix; fața lui purta semnele experienței, ochii îi erau înțelepți și cunoscători, mult mai umani.

– Acum îți este permis să-ți amintești, spuse însoțitorul.

ȘAIZECI ȘI CINCI

Thistledown City

Tapi Ram Olmy cobora pe coridorul complexului de apartamente vechi de secole, căutând însemnele apartamentului Triadei Familiale Olmy-Secor, așa cum îl instruise tatăl său. Le găsi destul de ușor. Ușa era deschisă, dezvăluind un interior decorat cu stilul și bunul gust al ocupanților de la început. Studiase deseori perioada aceea din viața tatălui său; Triada Familială petrecuse numai trei ani în acest apartament, după ce fusese forțată să părăsească Alexandreia, orașul din a doua cavitate, în ultimele etape ale Exilului. Și totuși, tatăl său se întorsese totdeauna în locul acela, ca și cum ar fi considerat că acolo e casa lui mai mult decât în oricare alt spațiu de locuit pe care îl avusese.

Tapi, încă novice în lumea mult mai stabilă aflată dincolo de memoria orașului și de creșă, găsea curios un asemenea devotament, dar îl accepta; orice ar fi făcut tatăl său, pentru Tapi era bine și potrivit.

Olmy stătea lângă singura fereastră mare a apartamentului, într-o cameră spațioasă din dreapta intrării. Tapi intră fără să vorbească, așteptând să fie observat.

Olmy se întoarse. Tapi, mai ales din cauza tinereții sale, fu jenat de acea apariție. Olmy părea să fi abandonat întinerirea sau poate că-și neglijase suplimentele sale periodice. Era mai slab, tras la față. Ochii săi îl fixau pe Tapi fără să-l vadă.

– Sunt încântat că ai putut veni.

Ca să ajungă aici, Tapi făcuse toate intervențiile posibile, într-o perioadă în care fiecare membru al forțelor de apărare era consemnat în permanență. Totuși, nu avea de gând să-i spună asta tatălui său.

– Sunt bucuros că m-ai chemat.

Olmy se apropie de el, iar ochii lui priveau din nou țintă, învăluindu-l pe Tapi într-o privire afectuoasă, ce pretindea să fie obiectivă.

– Foarte bine, zise Olmy, când observă acele mici detalii și îmbunătățiri care puteau fi remarcate numai de cineva care-și dusese viața într-un corp autoproiectat. Într-adevăr, te-ai descurcat bine.

– Mulțumesc.

– Înțeleg că ai purtat mesajul meu către Garry Lanier... înainte să moară.

Tapi încuviință.

– Regret că nu-mi mai poate fi comandant.

– A fost un bărbat remarcabil. Faptul că a murit e mai grav decât ar trebui să fie, când e vorba de oameni care au slujit Hexamonul...

Tapi ascultă cu atenție, cu capul aplecat într-o parte.

– Mi-ar plăcea să-i transmiți mamei tale dragostea mea. N-o voi putea întâlni.

– Încă e izolată, spuse Tapi. Acum nici eu nu pot să vorbesc cu ea.

– Dar o vei vedea înaintea mea.

Buzele lui Tapi se strâmbară; era singurul gest de îngrijorare pe care știa să-l facă.

– Nu vă voi mai vedea niciodată pe nici unul dintre voi. Deocamdată nu pot să spun mai mult de atât...

– Mi-ai mai spus o dată asta, tată, zise Tapi.

– De data asta, nu-i nici o îndoială, nu mai sunt alte șanse.

– Pavel Mirski s-a întors la noi, spuse Tapi, sperând să facă o comparație deplasată sub forma unei glume.

Olmy zâmbi într-un fel care îl înfioră.

– Probabil că nu voi avea nici șansa asta, zise Olmy.

– Pot să-ți pun întrebări, tată?

– Aș prefera să nu-mi pui.

Tapi încuviință fără cuvinte.

– N-aș putea să-ți răspund la nici o întrebare.

– Pot să te ajut în vreun fel?

Olmy zâmbi iarăși, de data aceasta cu căldură.

– Da, spuse el. Ai fost numit din nou în forțele militare ale Căii, în cavitatea a șaptea.

– Da.

– Îmi poți spune un lucru. Aici, cercetarea mea n-a dat deloc roade. Armele voastre atacă la fel, numai obiective jart sau non-umane?

– Nu sunt reglate pentru obiective umane. Nu trag asupra lor.

– În nici o împrejurare?

– Manual le putem regla să tragă în orice obiectiv. Dar, de fiecare dată, rămâne prea puțin timp ca să ne putem gândi la reglări manuale.

– Nu le faceți, spuse Olmy.

– Ser?

– Chiar așa. Nu trageți manual asupra nici unui obiectiv uman. Nu vă voi compromite mai mult decât atât.

Tapi înghiți în sec și se uită în podea.

– Trebuie să-ți pun o întrebare, tată. Nu lucrezi după instrucțiuni din Hexamon. Asta e evident. – Își ridică privirile și înaintă ca să atingă brațul tatălui său. – Orice vei face, este pentru binele Hexamonului?

– Da, spuse Olmy. Pe termen lung, cred că este.

Tapi se îndepărtă.

– Atunci nu vreau să știu nimic mai mult. Voi face tot ce voi putea ca să... să fac sau să nu fac una sau alta. Orice ar fi. Dar dacă văd orice semn, chiar și... Mânia și confuzia lui erau evidente.

Olmy închise ochii și îl prinse de mână pe fiul său.

– Dacă ai cea mai mică suspiciune că te-aș minți sau că lucrez pentru a face rău Hexamonului, atunci trage manual.

Tapi era trist.

– Altceva, Ser?

– Fii binecuvântat, spuse Olmy.

– Voi afla vreodată?

– Dacă va exista vreo cale prin care să-ți spun ce s-a întâmplat și de ce, atunci așa voi face.

– Vei muri, tată?

Olmy clătină din cap.

– Nu știu.

– Ce vrei să-i spun mamei?

Olmy îi dădu un bloc de informații.

– Dă-i asta.

Tapi puse cubul în buzunar, înaintă spre tatăl său, ezită și, în cele din urmă, îl îmbrățișă strâns.

– Nu vreau să pleci, nu pentru totdeauna, spuse Tapi. N-aș putea să-ți spun asta pentru ultima dată. Se trase înapoi, iar Olmy îi văzu lacrimi pe obraji.

– Doamne, zise el. Poți plânge.

– Mi s-a părut un lucru bun...

Olmy atinse lacrimile fiului său cu un deget, se minună și spuse:

– Sunt lacrimi. Totdeauna am regretat că pierd asta.

Ieșiră împreună din apartament, iar Olmy închise ușa. Ajunseră pe coridor. Nu-și mai spuneau nimic; mergeau repede în direcții opuse.

Fiul tău seamănă foarte mult cu tine, comentă jartul.

– Prea mult, spuse Olmy.

ȘAIZECI ȘI ȘASE

Cavitatea a șaptea

De această dată, sala din capătul conductei era aproape pustie; erau acolo numai Olmy și doi observatori din forțele militare, în formă corporeală. Dincolo de învelișul de tracțiune, scuturile erau montate, gata să intre în poziție de luptă la primul semn că ar fi probleme, între capătul conductei și legătura-test. Pe unele proiectoare fuseseră plasate aparate și suprasarcină, ca să-i permită lui Korzenowski să destabilizeze legătura și să întrerupă energia în toate conexiunile, o metodă mai eficientă și mai rapidă de a tăia toate comunicațiile între Cale și Thistledown.

Chiar și așa, cu toate măsurile de siguranță, Korzenowski era neliniștit. Ce aveau să facă jarții în continuare? Ceva și mai violent, care să depășească toate măsurile de precauție?

Situația semăna destul de bine cu un joc de șah în care ar fi avut drept adversar un maestru, miza jocului fiind viața celui care pierde.

Dacă trecuse mesajul de la jartul lui Olmy, ar fi putut urma o recepție complet diferită. Acum însă nu punea bază pe nimic; fluxul de energie venise prin mica legătură aproape din clipa în care aceasta fusese deschisă și nu se știa dacă un mesaj ar fi putut trece sau dacă cineva sau ceva se află dincolo, gata să primească un asemenea mesaj.

Se strecură în fața consolei și își puse mâinile pe claviculă. Se concentră și se cufundă în transa superspațiului, trecând din nou prin gloria, haosul și măreția căutării.

O găsi mult mai ușor ca înainte. În simularea senzorială a împrejurimilor, așa cum era făcută de claviculă, se roti în jurul unui segment al Căii, deși acolo nu exista „afară" față de universul în formă de conductă, după cum nu exista „afară" față de nici un alt univers.

Localiză repede o posibilă coordonată pentru o legătură asemănătoare unei porți.

Clavicula și cavitatea a șasea își făcură adaptările necesare.

Thistledown părea imaterial în jurul lui Korzenowski, mai subțire ca fumul, un vis al unei vieți trecute.

O pată de lumină apăru dincolo de ecranul cavității, ca o nouă stea, nu foarte strălucitoare. Korzenowski dădu roboților instrucțiuni să treacă dincolo o sondă și să investigheze spațiul din jur.

Nu apăru nici o urmă de energie; legătura în formă de poartă era stabilă și fără nici un obstacol. Roboții îi oferiră un tablou vizual din interiorul Căii, doar la câțiva centimetri deasupra legăturii.

În acea zi, Calea era liberă, după cum era liberă la sute de kilometri nord și sud. Semnalele radar cercetară rapid la sud și se întoarseră spunându-i că poarta fusese deschisă la o distanță de o mie de kilometri față de capătul cauterizat al Căii.

Calea era goală în direcția aceea, apoi și către nord, pe distanțe de cel puțin cinci sute de mii de kilometri.

Korzenowski transmise mesajul către jarți încă o dată prin legătură, făcu o pauză de câteva secunde, apoi îl repetă continuu. Nu veni nici un răspuns.

Dar și pustiul putea fi un răspuns suficient... după manierele jart, putea fi o invitație extrem de cordială.

– Avem un cap de pod, pictografie Korzenowski către observatorii forțelor de apărare. Calea este goală pe o distanță de cel puțin 5 ex 5.

Îndepărtă roboții și închise legătura în formă de poartă. Se convenise mai înainte că, într-o împrejurare asemănătoare, el trebuia să continue și să încerce să stabilească o legătură completă pentru a conecta Calea cu cavitatea a șaptea.

Forțele de apărare mărșăluiau deja în direcția aceea, gata să apere avantajul cucerit de Hexamon.

Korzenowski se odihni câteva minute, apoi începu redeschiderea Căii.

Pata de lumină apăru iarăși; își extinse petalele în afară, umplu golul ce se afla dincolo de cavitatea a șaptea cu o grădină de flori complicate, elegante, liniile torturate ale unor lumi dintr-o ceață de universuri semireale. Florile păliră și se îndepărtară.

Pe muchiile cavității a șaptea apăru culoarea bronzului. Calea umplu golul cu prezența ei completă, mai rapid decât ar fi putut să observe ochiul său neajutorat.

Inginerul își păstră locul în centrul sferei, legat de claviculă, așteptând proba finală a succesului său: alungirea fluxului central din Cale, pentru a compensa noua condiție a Căii, aceea de auxiliar al unei stări spațiu-timp.

Știa precis unde avea să-și oprească fluxul înaintarea. Exact la nouăsprezece centimetri depărtare de claviculă, presând prin câmpul conductei.

Simți avansarea fluxului; pentru ochii lui era ca o stranie oglindă curbată care se mărea în fața sa. Pentru abstracțiunile claviculei, era înregistrat ca o forță enormă, restrânsă dinamic, cu toate tensiunile din existența Căii, ca și contradicțiile sale interioare, legate într-un nod calm și totuși plin de energie. Această singularitate era, într-un fel, mai *reală* decât însăși Calea; doar câteva ființe umane puteau înțelege acel fel de realitate.

Fluxul înlătură câmpul din cavitate, care forma în jurul lui un inel subțire, albastru strălucitor. Inexorabil, copleșitor chiar și pentru Inginer, capătul plat al fluxului reflectă o versiune de coșmar a lumii lor, imagini, din nefericire, nedistincte, și apoi ajunse la cea mai mare extindere —așa cum prezisese el – până la aproape o palmă depărtare de claviculă.

Korzenowski își luă mâinile de pe barele claviculei. Nu-l vedea pe Ry Oyu, deși fusese conștient de prezența lui de-a lungul întregii legături. Forțele de apărare din cavitatea a șaptea își trimiseră fasciculele lor de radiații-senzor în josul Căii redeschise, căutând semne de ocupație jart.

– Conexiunea e stabilă, spuse Inginerul. Calea este deschisă.

ȘAIZECI ȘI ȘAPTE

Calea

Stânca se învârtea în jurul Pământului, așa cum făcea de la Separare, cu o singură diferență însă: acum polul ei era îndreptat în altă direcție decât cea în care se afla Pământul. Cavitatea a șaptea era cufundată acum într-un întuneric fără trăsături, abisal. Câmpurile de tracțiune țineau departe de polul nord orice formă de materie. Nimic nu avea voie să treacă prin aria de legătură.

Veștile circulau repede.

Sărbători au fost puține. Realitatea era mai mult o chestiune de reflecție sobră decât de festivitate. Obsesia Hexamonului fusese împlinită.

Dar oamenii fuseseră, vreme de decenii, departe de vastul lor domeniu și cine știe cât timp trecuse în interiorul Căii?

Noul corp al președintelui era încă în pregătire. Korzenowski stătea în mijlocul apartamentului, aflat în cavitatea a treia, în vârful celei mai înalte clădiri dintr-o structură de cortină de pe care se vedea cavitatea întreagă, structură pe care zgârie-norii atârnau precum cristalele pe o pânză de păianjen. Spațiul era gol, plin de ecouri, luminat din cauza culorii albe. Imaginea președintelui era o proiecție dintr-o secție izolată a memoriei orașului Thistledown.

– Bună ziua, Ser Inginer, spuse Farren Siliom.

Korzenowski stătea în fața imaginii cu brațele încrucișate.

– Treaba a fost făcută, Ser Președinte.

– Am văzut... și așa mi s-a spus. O muncă superbă, după cum susțin colegii dumneavoastră.

– Vă mulțumesc.

– Puteți explica de ce Calea este acum goală pe o distanță atât de mare?

Korzenowski scutură din cap.

– Nu pot, Ser Președinte. „Ne coborâm și la minciuni."

– Să fie din cauză că jarții ne așteaptă într-o ambuscadă?

– Nu știu ce gândesc jarții, Ser Președinte.

– Cred că ai o idee... la fel cum am și eu. Am avut trei vizitatori în memoria orașului.

Korzenowski ridică sprâncenele, dar privi fără țintă, aproape epuizat; ar fi vrut să se așeze.

– Vă rog să mă iertați. N-am dormit și nici n-am folosit talsit. A fost foarte obositor.

– Desigur, în memoria orașului nu e posibil să vezi cu adevărat, iar fantezia și iluzia sunt totdeauna clar marcate. Ceea ce am văzut eu nu a fost iluzie.

Korzenowski își încrucișă mâinile, nedorind să dezlege ghicitori.

– A fost aici Mirski, spuse președintele. Și, destul de ciudat, Garry Lanier, care a murit... Ras Mishiney îmi povestește că l-a forțat pe Lanier să accepte un implant. Nu sunt de acord cu asta, dar nu prea am ce-i face lui Mishiney... doar să garantez că nu se va ridica niciodată deasupra poziției de senator terestru. În orice caz, implantul n-a reținut personalitatea lui Lanier. În el a fost găsit cineva care lipsea și era considerat mort de douăzeci de ani: fiica lui Lanier. Cine a adus-o înapoi?

Korzenowski abia reuși să-și miște capul.

– Și Ry Oyu a fost acolo. A vorbit cu mine. Lanier și Mirski mi-au spus foarte puține. Ry Oyu *m-a speriat.* Mi-a reamintit de niște datorii mai înalte, datorii pe care le-am acceptat odată ca parte a răspunderilor noastre față de Cale... Să utilizăm Calea într-o manieră care să aducă beneficii, în ultimă instanță, tuturor clienților noștri. Și el mi-a spus că vei fabrica în curând o neregularitate de-a lungul Căii, care o va distruge.

– Da, spuse Korzenowski.

– Acești avatari pot, în aparență, să meargă oriunde doresc. Lanier și Mirski sunt plecați acum. Nu-i vom mai revedea. Ry Oyu e cu noi. Spune că munca lui încă nu e terminată... Deși e aproape gata, dacă mai ești convins că faci ceea ce trebuie.

– Sunt, zise Korzenowski.

– Asta merge dincolo de politica imediată, nu? Amândoi suntem în poziții cheie. Am puterea să mă amestec în plan. Sau pot să stau alături și să-l las să se desfășoare, sau chiar să ușurez lucrurile.

– Da, Ser Președinte.

– Jarții nu mai sunt dușmanii noștri?

– Poate că nu, Ser Președinte.

– Nu vor ataca Thistledown? Sunt cumva doritori să renunțe la Cale și la tot ce înseamnă pentru ei?

– Nu știu. Jartul lui Olmy... Korzenowski se opri, sperând să nu-i fi spus președintelui un lucru pe care acesta nu-l știa.

– Am aflat de jartul lui Olmy, deși cred că jartul îl are acum pe Olmy și nu invers.

– Probabil este responsabil de retragerea jarților din capătul Căii. A trimis un semnal prin care își informa semenii că există o legătură precisă cu ceea ce ei numesc „comanda descendentă". Mintea Finală a lui Mirski.

– Așa mi-a spus Ry Oyu.

– Probabil că nu vor ataca dacă nu apar dovezi contrarii sau rămân neconfirmate informațiile trimise de aici.

– Nu-mi pot închipui jarți care să renunțe la ceva, cu atât mai puțin la existența pentru care au luptat, la privilegii care valorează atât de mult pentru ei. Ar putea fi umanii la fel de mărinimoși?

– Amândoi am trăit experiențe contradictorii în ultimul an, Ser Președinte, lucrând mai curând pentru Hexamon decât pentru noi înșine.

– Asta e datoria pentru care am jurat.

– Da, Ser. Dar există datorii mai înalte. Așa cum ați spus.

– Știm ce s-ar întâmpla cu Hexamonul dacă am insista și am ține Calea deschisă?

– Nu.

– Este posibil ca Mintea Finală sau comanda descendentă să găsească o cale prin care să-i convingă pe jarți că trebuie să închidă Calea și că, pentru a face asta, Hexamonul trebuie distrus?

– Nu știu. Desigur că este posibil.

– Cred că este *foarte posibil.* – Imaginea președintelui apăru mai aproape de Korzenowski. – Știu care este datoria mea mai importantă. Noi trebuie să păstrăm Hexamonul, orice ar gândi *mens publica.* Oricât de politicoși au fost acești avatari, oricât de multe miracole au făcut, mă îndoiesc că noi putem rezista singuri în fața acelui fel de forță.

Korzenowski privi în jos, la mâinile lui.

– Nu, Ser.

– Nu avem de ales, atunci. Îți ordon să distrugi Calea. Thistledown poate fi salvat?

– Pentru a distruge complet Calea și pentru a preveni construirea unei alte căi, trebuie distrusă și cavitatea a șasea. Dacă încercăm să... Pictografie imagini ale unor sabotaje în cavitatea a șasea, ale forțelor din Hexamon înaintând împotriva altor forțe din Hexamon, război civil, distrugere și dezbinare așa cum Hexamonul nu trăise niciodată, nici măcar în vremea Separării.

– Nu avem de ales, dacă vrem să distrugem Calea și să păstrăm Hexamonul. Thistledown este deja pregătit pentru propria-i moarte...

Imaginea președintelui se întunecă.

– De ce? întrebă el încet. De ce ar dori vreodată cineva să conducă ființe umane? Noi am putea fi judecați drept cei mai ticăloși trădători din istoria Hexamonului. Dar vom face cum e mai bine. Mă voi asigura că ultima fază a evacuării e îndeplinită. Dumneata vei avertiza forțele de apărare... Nu cred că trebuie să știe ce se întâmplă și de ce, dar n-ar trebui să fie uciși doar pentru îndrăzneala lor.

– Îi voi preveni.

– Mâine voi fi instalat în noul meu corp. Când vei începe distrugerea?

– Abia peste șaizeci de ore, Ser Președinte. Pentru a se lăsa timp de evacuare cetățenilor și forțelor de apărare.

– Las asta în grija dumitale, Ser Korzenowski. Voi fi fericit să nu mai am multă vreme de-a face cu lucrurile astea.

Imaginea președintelui se înnegrise și dispăru, lăsând o pictogramă formală a eliberării din funcție și a gratitudinii Hexamonului pentru serviciile aduse.

ȘAIZECI ȘI OPT

Printre lumi

Își terminaseră munca pe Thistledown. Acum se mișcau prin conductele lor ascunse, spre puncte aflate între lumi. Simțul timpului dispăruse pentru Lanier; nu era de mirare că asta i se întâmplase de când se presupunea că este mort. Dar el încă se gândea, încă își amintea; mintea lui funcționa oarecum într-o nouă matrice, construită și întreținută de Pavel Mirski.

Acum sunt mort? îl întrebă pe Mirski.

Da. Desigur.

Nu e nici o neființă.

Ți-ar plăcea mai curând să fie neființă? Neființa nu înseamnă tot ce reușește să existe.

Nu...

Timpul nostru de aici s-a terminat. Avem de făcut alegeri... Alegeri despre cum să mergem acasă.

Lui Lanier îi veni să râdă. Îi spuse asta lui Mirski.

Minunat, nu? Atâta libertate! Ne putem întoarce, așa cum o va face Ry Oyu, sau putem merge pe alt drum, mai lung, mai greu de urcat.

Apoi îi arătă lui Lanier unde avea să-i ducă drumul și pentru câtă vreme.

Plutind în liniștitorul, modestul *între*, Lanier absorbea informațiile și se simțea deja despărțit de realitatea care fusese viața lui. Orice drum părea acceptabil... Dar a doua cale era extraordinară. Numai rareori își închipuise un asemenea lucru. Libertate completă, o călătorie dincolo de toate călătoriile și, așa cum arătase Mirski, o călătorie cu scop precis.

Mintea Finală are nevoie de mulți observatori de-a lungul Căii, de multe relatări despre progresele făcute. Noi putem face o relatare continuă, de la început și până la sfârșit.

Nu vom începe aici? întrebă Lanier.

Nu. Ne vom întoarce la început. Înainte de toate, noi suntem numai observatori și nu actori, acum, că munca noastră a fost făcută. Informațiile pe care le strângem pot să nu aibă nici un efect asupra timpurilor din care le luăm.

Gândurile lui Lanier deveniră din nou cristaline, iar el simți un nou val ascuțit de emoție în care se amestecau simțul datoriei, iubirea și nostalgia.

Încă nu mi-am tăiat rădăcinile cu prezentul.

Mirski recunoscu că nici el nu și le tăiase; nu complet.

Să spunem adio cui avem de spus. Scurt, fără ostentație. Celor pe care îi iubim.

Pentru multă vreme de acum încolo... dar nu neapărat pentru totdeauna.

Acum nu vorbești clar.

Acesta e un privilegiu al nostru. Cui îi vei spune adio?

Trebuie să o găsesc pe Karen.

Iar eu îl voi căuta pe Garabedian. Să ne întâlnim din nou peste să zicem, câteva secunde și să începem?

Lanier descoperi că încă mai putea să râdă, iar sentimentul de ușurare din el era îngreunat numai de aceeași povară a datoriei și nostalgiei.

Foarte bine. Câteva secunde. Oricât ar lua.

Începură să alerge de-a lungul conductelor rezervate pentru mesajele subtile ale particulelor subatomice, circuite ascunse din spațiu-timp.

Karen se plimba împreună cu trei senatori tereștri pe străzile proaspăt vopsite ale taberei din Melbourne.

– Ei le numesc tabere. Eu le spun palate, zise senatorul din Anatolia de Sud. Oamenii noștri încă vor fi invidioși...

Discuția continuase toată dimineața și asta o obosise pe Karen. Ziua se arăta insuportabil de lungă; mai multe ședințe, mai multe ciorovăieli fără rost, mai multă conștiință a faptului că niciodată, în toată istoria, oamenii nu vor fi eliberați de moștenirea lăsată de maimuțe.

Karen se opri și își simți genunchii cum tremură. Ceva țâșnea dinăuntrul ei, un val de iubire, de suferință și bucurie; bucuria că petre-

cuse atât de mulți ani cu soțul ei, muncind împreună, făcând tot ce puteau face împreună doi oameni.

Eliberare. Nu suntem perfecți; e de ajuns că am făcut tot ce am putut.

– Garry, spuse ea. Îi simțea prezența, aproape că îl respira. Ochii i se umplură de lacrimi. O parte din ea spunea: Nu acum. Nu te pierde acum în fața acestor oameni. Dar senzația continuă, iar ea ridică brațele ca înspre un soare din depărtări.

Senatorul din Australia de Nord se întoarse și o privi întrebător:

– Vă simțiți bine?

– Îl simt. Este el, nu sunt doar eu. – Karen închise ochii strâns, își coborî brațele și le ținu rigide. – Îl simt.

– Și-a pierdut recent soțul, explică, pentru ceilalți, senatorul din insula de sud a Noii Zeelande. A stat sub o încordare teribilă.

Karen nu-i auzea. În schimb, asculta o voce familiară.

Noi suntem totdeauna o echipă.

– Te iubesc, șopti ea. *Nu pleca. Unde ești? Ești tu, cu adevărat?* Își ridică iarăși brațele, încercând să apuce aerul, cu ochii închiși și simți pentru un moment scurt atingerea degetelor lui pe ale sale.

Sunt mult mai multe surprize, îl auzi că spune și atingerea dispăru, iar el parcă se retrase de-a lungul unei vaste distanțe.

Karen deschise ochii și privi fețele nedumerite din jurul ei.

– Soțul meu, spuse ea tremurând, fără să se controleze. Garry.

Ei o conduseră către un mic spațiu verde dintre clădiri.

– Mă simt bine, zisea ea. Lăsați-mă numai să mă așez.

Pentru o clipă, înconjurată fiind de copaci tineri și de peluza bine întreținută, cu arhitectura Hexamon la câteva sute de metri depărtare, se gândi că s-ar fi putut afla din nou pe Thistledown, în orașul din cavitatea a șasea, înainte de ședință, lucrând cu Garry; se gândi că acesta era doar începutul.

Tremură, apoi respiră adânc. Acum, capul i se eliberă. Contactul fusese puternic și provocat din afară, nu era nici o îndoială; ea nu avea halucinații, deși se îndoia că-i putea convinge pe ceilalți.

– Mă voi face bine. Credeți-mă. Acum mă simt bine.

ȘAIZECI ȘI NOUĂ

Începutul Căii

Korzenowski făcea o călătorie sentimentală. Dorea să atingă suprafața Căii înainte de a o distruge. Era mai mult decât unicul său copil; era o parte din el însuși într-o atât de mare măsură, încât încheierea existenței Căii era pentru el un fel de sinucidere.

Luă ascensorul către suprafața cavității a șaptea, își pregăti câmpul de protecție și așteptă să se deschidă ușa masivă dincolo de care avea să vadă perspectiva aceea încântătoare, ca dintr-un vis fără sfârșit.

Socotind timpul pe care îl petrecuse în neființă, ca un amestec de parțiali inactivi, își dădu seama că trăise cu adevărat numai primul secol și ultimii patruzeci de ani. După standardele Hexamon, era un tinerel; era mai tânăr decât propria-i creație, oricare ar fi fost măsurătorile de timp care se puteau aplica în Cale.

Pompele evacuau aerul din cabina liftului. Ușa se deschise și privi prin ea în jos, la gâtul bestiei care îl înghițise odată pe el, întregul Hexamon, pe jarți și zeci de alte rase, deschizând comerț între lumi separate, chiar universuri separate.

Piatra goală răzuită și podeaua de metal din cavitatea a șaptea se întindeau pe aproape zece kilometri.

Dincolo, era chiar suprafața Căii, de culoarea bronzului și deloc lipsită de viață. Korzenowski știa că, dacă și-ar fi apropiat ochii de acea suprafață, ar fi văzut pete de roșu și negru, un fel de activitate efervescentă inefabilă, însăși viața din spațiu-timp, vacuum presat, răsucit pentru a fi aruncat pe o suprafață perversă.

Conducta de bronz, largă de cincizeci de kilometri, se alungea în fața lui către o nebănuită infinitate. O imitație a luminii din cavitățile

închise de pe Thistledown mergea spre centru, într-o panglică lucind palid.

Pentru o clipă, se simți amețit, ca și cum ar fi devenit o parte din torturata geodezie care descria existența neverosimilă a Căii.

O mică navetă personală îl aștepta. Urcă la bord și zbură la un nivel de câțiva metri peste suprafața plană, trecu granița cavității a șaptea și se opri plutind la aproape treizeci de kilometri de capul sudic.

Korzenowski ieși din cabină și se apropie la câțiva centimetri de suprafața dezgolită a Căii. Își îndepărtă câmpul de protecție de sub picioare. Acum era chiar pe suprafață. Scoțându-și sandala, își lăsă piciorul gol să atingă ceea ce nu era nici cald, nici rece, ceea ce poseda o singură calitate în clipa aceea, și anume, soliditatea. Suprafața Căii nu respecta legile termodinamicii.

Inginerul se aplecă și își frecă palma de suprafață. Se ridică, simțindu-și fundația – Misterul Patriciei Vasquez – foarte intens acum, ca și cum cineva s-ar fi uitat peste umărul lui. „Într-un fel, e și creația ei", gândi el. „Vlăstarul nostru, o minunată monstruozitate."

– Nimic nu poate fi pur. Doar *tu* poți fi, îi spuse el Căii. Ai fost făcută de copii precoci. N-am știut ce aveai să însemni pentru noi. Ne-ai îngăduit să visăm vise frumoase. Acum trebuie să te ucid.

Așteptă în liniște câteva minute pe suprafața indiferentă, ireală, apoi se întoarse la navetă și la cavitatea a șaptea.

ȘAPTEZECI

Calea

– Suntem prizonieri, îi spuse Rhita lui Demetrios, când se aflau pe lac, în barca lungă de lemn. Toți suntem. Regina e moartă, la fel și Jamal Atta. Ei nu sunt aici.

– Bine, spuse Demetrios. Sunt de acord, ceva nu-i în regulă. Dar ce înțelegi tu prin „prizonieri"?

– Acesta e un test, un experiment. Jarții.

– Nu-mi este cunoscut cuvântul acesta.

Rhita îi atinse fața cu mâinile.

– Totuși, simți? Că suntem prizonieri?

– Te cred pe cuvânt.

– Îți amintești de un kelt pe nume Lugotorix?

Un ibis zbură dinspre mal și se așeză pe prova bărcii. Își deschise ciocul lung și spuse: „Acum poți să-ți amintești."

Rhita se târa înapoi prin trecutul ei, ascunzându-se. De ce să-și amintească? Nu putea să facă nimic; nu era nici o cale de scăpare, atâta vreme cât picioarele cu care ar fi vrut să fugă nu erau reale. O vreme, a vizitat-o pe mama ei, în casa de piatră și chirpici de lângă Lindos; au vorbit lucruri fără importanță. S-a odihnit la soare, care nu era atât de cald cum ar fi trebuit să fie, nici atât de strălucitor. Pe drumul către templul în care își petrecuse, singură, o întreagă zi, umbra ei mergea în față, alungindu-se în soarele dimineții, peste pământ și pietriș. A urmărit-o cu o curiozitate blândă, apoi s-a oprit. Umbra și-a ridicat brațele, ale fetei rămăseseră nemișcate. A gesticulat violent. S-a lungit, a traversat drumul, peste gardurile din plante uscate și zidurile de piatră, de-a

lungul unei livezi moarte. Crengile pe care le atinse umbra începură să se miște.

Un tânăr cu părul negru s-a apropiat de-a lungul drumului. Un timp, a stat lângă ea, urmărind umbra care se lungea către orizontul insulei și care, pe urmă, s-a întins de-a lungul și de-a latul cerului, peste norii grăbiți. Ea l-a privit pe tânăr, deloc curioasă. El i-a spus:

– Te pierdem, Rhita Vaskayza. Nu trebuie să te ascunzi. Dacă noi nu te putem ține, atunci eul tău se va dizolva în propriile-i amintiri, iar noi nu dorim asta. Va trebui să te inactivăm. N-ar fi mai bine să continui să gândești?

– Nu, spuse ea. Știu ce fac.

Fugi de lângă tânăr, dar, în gând sau în memorie sau oriunde ar fi fost ea acum, făcuse o mișcare foarte greșită.

Rhita alunecase în depozitul tuturor coșmarurilor ei.

Înainte de a fi inactivată, ea văzu fantomele tuturor celor pe care îi ucisese, zburând pe deasupra apelor însângerate ale mării, cu cuțite în mâini, întrebând-o: „De ce ai deschis poarta?"

Ucisese Gaia.

Dar nu-și putea accepta moartea ei.

Psihicul ei, un fluture închis într-o cutie, înțepat cu un ac, examinat și chinuit de colecționari monstruoși. Văzu sală după sală, luminate strălucitor, întinse pe milioane de kilometri, pline de cutii metalice; în fiecare cutie se înghesuiau ființe umane, rând pe rând – câini, bătrâni, bătrâne, fete, tineri, femei gravide, soldați, toți trecând prin fața ei și ea îi inspectă până în cele mai mărunte detalii; acestea erau mai reale decât fusese vreodată viața ei adevărată. Se agitau, cu ace în ei, ace care le străpungeau inimile. „Sunt cu voi", spuse ea. „Nu pot să fug de voi."

Dar fugea. Fără corp fizic, își vâna eul printre propriile-i memorii, peste toate roadele minții ei, nebună de durere, frică și vinovăție. Fugea din ce în ce mai repede, până ce i se păru că se topește și curge ca apa, apa care se ridica frenetic, împrăștiindu-se într-o ceață rece, difuză și lipsită de sine... Nu exista nici un centru, era aproape lipsită de conștiință de sine.

O mică adiere de căldură, înainte de a deveni vid.

ȘAPTEZECI ȘI UNU

Thistledown

Thistledown, lansat cu treisprezece secole înainte, fusese, fără îndoială, cea mai mare realizare a rasei umane, și devenise chiar și mai măreață prin crearea Căii. Avea cele mai mari și mai frumoase orașe făcute vreodată de oameni, două orașe care, totuși, nu ajunseseră niciodată să fie populate în întregime; avea cele mai mari arme construite vreodată; era locul de naștere al celei mai avansate civilizații, centrul filozofiilor, care cuprinseseră și filozofiile umane, multe dintre ele sintetizate în mitul Omului Bun, care ilustra aspirația universală către Progresul cel Just, Stea, Soartă și Pneumă: universul, istoria și spiritul uman. Thistledown – nume trecător și chiar umil pentru asemenea îndrăzneli.

Farren Siliom contemplă toate lucrurile acestea din apartamentul său. N-avea să mai capete timp să se obișnuiască cu noul său corp; într-un fel, regreta risipa resurselor, ar prefera să-și sfârșească viața într-o formă fizică.

Dacă Thistledown urma să moară, președintele prefera să moară și el împreună cu asteroidul, decât să le explice cetățenilor ce făcuse și de ce.

În ciuda unei ciudate melancolii – ceva înrudit cu ceea ce văzuse pe fața lui Korzenowski – nu se simțea în pielea unui trădător. Fără îndoială, la scara justiției cosmice era un erou, dar nici așa nu se simțea. Nu devenise nimic altceva decât un mic transmițător, într-un circuit al istoriei; o soartă resimțită cel mai acut de politicienii care credeau sau sperau că sunt stăpâni pe situație.

El își cunoștea locul în istoria asteroidului, deși era departe de a fi sigur că era un loc onorabil. Fără nici o autorizație, numai cu puterea dată de o anumită funcție într-un anumit moment, ordonase – ori, cel puțin, sprijinise – distrugerea lui Thistledown. Făcuse asta din motive corecte, ușor de bănuit, totuși, încă neclare pentru el. „Am fost convins de către zei. Deseori, istoricii sunt înrudiți cu conducătorii."

Familia lui se afla pe Pământ, într-o tabără din Asia de Sud-Est. Cei doi copii, ambii concepuți și născuți în chip natural – în acord cu convingerile sale naderite, dar, desigur, cu unele îmbunătățiri de pe Hexamon, de vreme ce el nu era ortodox – aveau să crească mai influențați de Pământ decât de districtele orbitale; putea să-și dea seama de asta. Mai mult ca sigur, districtele orbitale urmau să se închidă, ca societăți, trimițând ajutoare și asistență, dar simțindu-se preocupați cu adevărat doar de propria lor soartă. În felul acesta, într-un secol sau două, societățile acelea ar fi putut înceta să mai fie viabile, intrând într-un lung proces de decădere. Situația semăna cu a unui miel a cărui coadă era legată cu sfoara de o oaie – împrumutase aici o expresie care amintea de experiențe terestre, așa cum ar fi făcut și Garry Lanier. Cine ar fi putut să prevadă o asemenea posibilitate în timpul entuziasmului Separării?

Pământul avea să se dezvolte, să primească un impuls puternic; cine putea spune încotro va merge după ce se va fi terminat Refacerea, cu atât de puternice influențe Hexamon?

Președintele își trimisese, peste tot, în Thistledown, roboți și parțiali legați de receptorii lui senzoriali, ca să trăiască momentul când – și dacă – avea să vină. Încă își rezervase o mică doză de scepticism, probabil prostesc. *Thistledown a existat întotdeauna.* În viața lui, cel puțin...

Simți un val de nostalgie pentru vremurile de odinioară ale Căii și îi fu rușine. Dar acele timpuri fuseseră mult mai ușor de înțeles, chiar dacă asta nu le făcea mai puțin complicate. Nu crezuse niciodată că ar fi putut să-i fie dor de contactul cu creația lui Korzenowski.

Din vremea Separării, Hexamonul nu-și mai găsise niciodată locul.

ŞAPTEZECI ŞI DOI

Începutul Căii

Olmy întinse mâna ca să atingă capătul plat, în formă de oglindă nebună, al fluxului care venea dinspre Cale și își simți degetele trase, și împinse, după cum încerca să preseze mai puternic sau mai slab fluxul. Fără frecare, de o putere enormă, fluxul asigurase pe vremuri întreaga energie de pe Hexamon, prin acele transformări de spațiu-timp. Korzenowski îl urmărea din interiorul sferei transparente.

– Poți să intri în navele-flux?

– Cel puțin în una din ele, zise Olmy. Amprenta mea este încă pe aceasta.

Arătă spre prima navă din rând, cea mai apropiată de flux care se ridica în spatele sferei ce acoperea capătul conductei. Urmările accidentului pe care îl avusese nava atinsă de intruziunile jarților fuseseră îndepărtate; nava deteriorată a fost înlocuită cu următoarea din șir și mai fusese adăugată încă una...

– Asta ne-a purtat în josul Căii și prin capătul care se închidea, în vremea Separării... cu Patricia Vasquez și Garry Lanier. Am transportat reprezentanții din Timbl și din alte lumi... am transportat-o pe Patricia ca să-și deschidă poarta ei din aglomerările geometrice. Se mișcară amândoi de-a lungul încăperii, până când ajunseră plutind lângă navă.

– Nu-mi amintesc de navă, spuse Korzenowski. Toate par atât de asemănătoare.

Olmy își apăsă mâna într-un cerc desenat pe navă și portiera către carlingă se deschise fără zgomot. În interior mirosea a metale și a curățenie; aerul era proaspăt și decorul aștepta să fie format. Lumina era împrăștiată dinspre cabină, strălucind peste metalul întunecat și peste zidul din partea opusă.

Intrară.

Olmy trăgea după el linii slabe de câmp, de culoare purpurie, până în dreptul tabloului de bord. Korzenowski se mută către prova transparentă. În spatele lor, interiorul navei era liniștit, plin de umbre – un lung cilindru întrerupt din când în când de formele rotunde ale decorului neformat.

Pentru tine sunt restricții de folosire? întrebă jartul.

Nu cred, răspunse Olmy.

Pe vremuri, avusese acces în locuri ca acesta, în calitate de senator Hexamon cu drepturi depline, la care se adăugau avantajele legăturilor lui cu forțele de apărare; din câte știa, statutul lui nu se schimbase. Nu se îndoia că nava avea să răspundă la orice instrucțiuni i-ar fi dat. Forțele de apărare nu se așteptau la un bandit în mijlocul lor, chiar dacă Olmy jucase acest rol mai înainte. Desigur, nu se așteptau la un bandit care să fure o navă și să fugă în josul Căii...

Cu influența președintelui – și cu un mic ajutor din partea lui Tapi, care se afla încă undeva, în Thistledown – aveau să reușească.

Olmy își introduse mâinile în spațiile de control și creă un câmp de ancorare de dimensiuni mari în jurul navei. În spațiul întunecat apăruseră lumini difuze, care jucau de-a lungul pietrei neșlefuite și a zidurilor de metal. Încet, nava înainta către sfera transparentă.

În carlingă, Korzenowski își folosi pictograful ca să dea instrucțiuni capătului conductei, pentru acceptarea intruziunii. Ei aveau să străpungă sfera metalică și să se așeze de-a lungul fluxului. Fluxul trebuia să treacă prin centrul navei, printr-un loc care făcea vehiculul să capete forma literei U în secțiune transversală. Când nava era la puterea maximă, capătul deschis al acelui U se închidea, iar legăturile de flux urmau să se conecteze. La instrucțiunile lui Olmy, legăturile se puteau încheia într-un unghi anume, iar nava era translatată înainte.

– Parțialul meu sună ultima alarmă de evacuare, spuse Korzenowski. Spărtura în Cale va fi formată în șase ore. La vremea aceea, ar trebui să fim jos, în Cale.

Olmy încuviință. Tapi putea să lase un parțial pentru a supraveghea operațiunile, ca și alții din forțele de apărare; dar, pe urmă, nici o ființă vie nu avea să mai fie pe Thistledown.

– Sunteți obosit de viață, Ser Inginer? întrebă Olmy, de dragul întrebării.

– Nu știu, zise Korzenowski. Obosit să nu știu cine sunt.

Olmy era de acord.

– Ca să aflăm cine suntem, zise el, ridicând un pahar imaginar în semn de toast. Împinse nava încet înainte, prin sfera transparentă și apoi prin panglica aflată dincolo de oglinda cea nebună.

ȘAPTEZECI ȘI TREI

Thistledown

Ultimii arhivari și arheologi de pe Thistledown își retraseră sutele de mii de parțiali din cavitățile a doua și a treia, unde aceștia făcuseră o cercetare finală a orașelor din Thistledown. Din lipsă de timp, celelalte cavități au fost neglijate.

Conținutul memoriei orașului Thistledown, ca și al diverselor centre de bibliotecă, fuseseră șterse, rămăseseră neatinse depozite de informații ascunse, depozite private secrete, tăinuite, vreme de secole, de indivizi care nu avuseseră încredere în legăturile directe cu bibliotecile. Cine ar fi putut spune câtă vreme se pierdea prin distrugerea acestor depozite, în caz că n-ar fi fost descoperite la timp și analizate.

Arhivarii erau nemulțumiți că Hexamonul, înainte de Separare, avusese la îndemână secole întregi ca să exploateze orașele pustii, însă asemenea cercetări fuseseră interzise din cauza vagii posibilități de violare a cavității a șasea. După Separare, arhivarii se gândiseră că aveau tot timpul; nu și-au imaginat niciodată o zi ca aceasta...

Forțele de apărare se retrăseseră împreună cu ultimul arhivar. Mai rămăseseră doar câțiva indivizi dornici de senzații tari sau câțiva sinucigași; mai rămăsese și Farren Siliom, pregătiți să-și ispășească decizia, oricât de corectă ar fi fost.

Președintele stătea în apartamentul său de la înălțime, din care se vedea întreg orașul cavității a treia, și pictografia desene artistice în jurul său, așteptând răbdător. Până acum, nimeni nu aflase că era aici; nimeni nu știa unde putea fi. Asta îl scutea de salvatorii din ultimele minute, dacă aceștia ar fi vrut să fie atât de nepoliticoși, încât să nu-i îngăduie unui cetățean alegerea propriei căi de autoextincție.

Nu erau semne că ar fi început distrugerea. Thistledown era stabil, iar tubul său de lumină – nemișcat și strălucitor.

ŞAPTEZECI ŞI PATRU

Calea

– Pentru primele câteva minute, reglez accelerația la 1G, spuse Olmy. Îl întrebă pe jart: *Știi unde îi voi găsi pe semenii tăi?*

Stații unice sunt plasate la intervale de aproximativ cinci milioane de kilometri în teritoriul jart. Mai întâi, vom întâlni dispozitive de apărare cu flux și bariere.

Pe urmă, n-ar mai trebui să mergem foarte repede, nu-i așa?

Nu cu mai mult de a cincizecea parte din c. Aceea e viteza maximă pentru toate navele noastre din flux; orice alt obiect care se deplasează mai repede este distrus automat.

Presupun că ai la dispoziție o cale prin care să-ți previi superiorii că nu venim cu intenții agresive.

Când va veni timpul, voi transmite asta cu ajutorul vostru.

Olmy avea cel puțin iluzia că acum își putea controla personalitatea și nu dorea să piardă din nou controlul. Îi explica lui Korzenowski:

– Ar trebui să coborâm pe cale un milion de kilometri ca să întâlnim începutul unui nod, spuse Inginerul. Îi pictografie lui Olmy calculele și acesta înțelese cel puțin factorii de accelerație dați de distrugerea Căii, viteza de care aveau nevoie ca să evite distrugerea și timpul pe care îl vor avea la dispoziție, o dată ajunși la destinația lor necunoscută, ca să facă lucrurile pe care jartul le considera necesare.

Pentru aceste lucruri se pregătise în toți anii trecuți?

Crezuse că se pregătește pentru război, nu pentru o goană de nebun în josul Căii, ca să îndeplinească o misiune cvasireligioasă dată de un Cal Troian jart. Dar știa că trebuia să țină seama de binecuvântările lui;

cel puțin, eroarea lui nu va distruge Hexamonul. Sacrificiul său era neimportant, dacă îl compara cu evitarea unui dezastru, în alte condiții.

Se uită la o imagine a calotei de sud din cavitatea a șaptea, care acum se retrăgea încet în spatele lor. Imaginea nu arăta forțe activate dincolo de senzorii trimiși în Cale și nici câmpuri automate de reglare a țintelor.

Fără nici o senzație de mișcare – nava conținea propriul său sistem contrainerțial – începură să accelereze până la 1 G.

– Am plecat, spuse Olmy.

Korzenowski nu se putea opri de la modelarea și remodelarea evenimentelor care se întâmplau acum în cavitatea a șasea. Câteva centre de control vor suferi peste puțin timp eșecurile planificate. Alte mecanisme vor încerca să compenseze eșecurile. Pentru scurtă vreme, vor reuși, dar vor fi supuse unor presiuni și contradicții care le vor duce la defecțiuni iremediabile. Nodurile de proiecție vor încerca să le închidă atâta timp cât să le permită roboților să corecteze dezechilibrele. Dacă aceste reparații nu erau făcute, atunci trebuiau conectate din nou nodurile, pentru a evita chiar distrugerea lor, din cauza instabilității crescânde a Căii, și întregul covor din cavitatea a șasea avea să se prăbușească.

În Cale va apărea ruptura.

În locul de origine al rupturii, Calea va deveni repede ostilă vieții. Constantele fizice fundamentale se vor schimba rapid; materia rămasă în interiorul Căii va înceta să mai existe, convertindu-se în diverse radiații nemaiîntâlnite, în spații și timpuri normale. Acele radiații se transformau repede în energii extrem de înalte, particule de tipul fotonilor, care vor trece prin ruptură și vor apărea în regiuni de lângă Thistledown, dar și în alte regiuni, la întâmplare, la o sută de ani-lumină în jurul soarelui. Abia în spațiul normal, aveau să se comporte ca fotoni normali.

Korzenowski dădu din cap, aproape gata să plângă. Spre deosebire de Olmy, nu se modificase niciodată până într-atât încât să-și elimine asemenea manifestări emoționale. Ceea ce simțea era o tristețe adâncă, izvorând din acea parte din el care era Patricia Vasquez. Misterul pe care îl împărțeau ei doi, oricât de întinat de obsesiile ei, știa că avea să fie distrus și își dădea seama că devenise o parte foarte importantă din viața Inginerului.

– Începe acum, îi spuse lui Olmy.

Ry Oyu ieși din obscuritatea de la prova navei, uimindu-l pe Korzenowski.

– Curajul dumneavoastră este foarte apreciat, spuse.

Korzenowski încuviință dând încet din cap.

ȘAPTEZECI ȘI CINCI

Axa Euclid

Suli Ram Kikura nu mai avea domiciliu forțat. Era din nou o femeie liberă, care putea să contemple confuzia și contradicțiile ultimelor câteva săptămâni.

Nu putea să nu-și închipuie că Olmy juca un rol substanțial în toate acestea; poate că el chiar știa ce se întâmpla cu adevărat. Nimeni altcineva nu știa.

Doar simțul datoriei reușea să-i depășească furia și frustrarea. Mai întâi, trebuia să fie sigură că distrugerea lui Thistledown – dacă s-ar fi întâmplat – nu ar fi distrus corpurile orbitale sau Pământul. Nu avea pricepere tehnică, chiar dacă își folosea toate posibilitățile implanturilor ei, deci nu putea să ajungă singură la nici o concluzie folositoare.

Pentru moment, simțea pur și simplu desfătare, văzându-și liniile de comunicație deschise și nemonitorizate. Hotărî să ia legătura cu Judith Hoffman. La locuința terestră din Africa de Sud a lui Judith, o aștepta un mesaj pe care i-l înmână un parțial delegat; instrucțiunile din mesaj spuneau că doar câteva persoane aveau acces la el, Ram Kikura era printre ei. Parțialul îi spuse că Hoffman se aflase pe Thistledown până foarte de curând, iar în acel moment era pe o navetă care se întorcea pe Axa Euclid.

Parțialul dorea să aranjeze o întâlnire; era posibil, în acel moment să vorbească și cu originalul, dacă Hexamonul nu închisese canalele...

Ram Kikura, de obicei fără tragere de inimă să insiste, nu ezită deloc.

– Aș fi foarte recunoscătoare dacă ai deschide un canal.

Partialul lui Hoffman făcu aranjamentele necesare, găsi canalele în stare de funcționare și Hoffman în persoană apăru în sufrageria lui Ram Kikura, așezată într-un fotoliu de navetă, obosită și nefericită.

– Suli! spuse ea, încercând să încropească o aparență de bucurie politicoasă. Aici e un dezastru. N-am putut avea acces la a treia parte din ce ne doriserăm... Dacă totul merge în continuare la fel, vom pierde atât de mult...

– Știi ce se întâmplă?

– Nici măcar nu e secret, spuse Hoffman, fluturându-și neliniștită degetele. Ministrul prezidențial a ridicat toate măsurile de securitate...

– Știu. Sunt liberă.

– Redeschiderea e un dezastru. Se spune că există o instabilitate înăuntrul Căii... dar nu-l văd pe Korzenowski făcând asemenea greșeli.

– Mirski? sugeră Ram Kikura.

Hoffman își frecă gâtul.

– Am fost avertizați.

Culoarea imaginii se schimbă. Cu sprâncenele ridicate, se uită cu atenție încordată spre stânga ei – acolo unde, probabil, exista o transparență în învelișul navei – și o expresie de consternare îi traversă chipul.

– Ce-i asta? îi întrebă pe cei din jurul ei. Ram Kikura prinse sunetele înăbușite ale altor voci.

Privi, prin fereastra ei, către arcul de întuneric aflat dincolo de marginea a ceea ce fusese pe vremuri pasajul pentru flux. Regiunea nu mai era întunecată; strălucea acum într-un albastru fantomatic.

– Ceva se întâmplă, spuse Hoffman. Transmisia...

Dispăru, lăsând în urmă o agitație de linii albe. Ram Kikura ceru imaginea exteriorului, apoi adăugă:

– Unde-i Thistledown? Arată-mi octantul acela.

În mijlocul camerei apăru un arc de albastru strălucitor, încântător și, în același timp, foarte tulburător. Nu acoperea pulberea de stele vizibilă dincolo de Pământ.

– Thistledown, ceru ea. Arată-mi unde este Thistledown. Proiecția unei linii roșii se strecură ca un șarpe în jurul unui obiect alb, de mărimea unei boabe, și sclipi. Strălucirea nu venea dinspre Thistledown și nici nu era limitată de vecinătatea navei; părea să vină din tot spațiul, din toate direcțiile.

Obiectul de mărimea unei boabe devenea mai strălucitor pe măsură ce îl privea.

– Mărește, ceru Ram Kikura. De-a lungul Axei Euclid, știa că zeci de mii de cetățeni cereau aceeași imagine; imaginea proiectorului ei personal clipea din când în când, la intervenția amplificatoarelor de semnal din districtul orbital și a diverselor separatoare.

Thistledown apăru imediat în detalii foarte precise, înconjurat de un palid nimb de albastru; asteroidul părea mult mai strălucitor. Polul nord arăta spre o direcție diferită față de Pământ și districtele orbitale. Acum însă chiar polul sud strălucea. Inelele concentrice care se extindeau, formate din mici puncte luminoase, apăreau dincolo de polul sud, urmate de inele chiar mai strălucitoare, apoi de halouri continue.

Motoarele de tracțiune Beckmann se opreau; era sigură de asta. Thistledown nu le mai folosea de pe vremea Separării; acum, nava-asteroid se îndepărta de Pământ și de districtele orbitale.

Ceea ce înainte fusese numai o speculație intelectuală, era astăzi realitate: Thistledown se pregătea pentru propria-i moarte...

Într-un fel, știa că Olmy se afla încă pe Thistledown, ori foarte aproape de acesta; sau poate că era înăuntrul Căii.

Ca și Olmy, Ram Kikura nu avea mijloace pentru a plânge. Stătea într-o liniște încordată, așteptând ca senzorii de pe Axa Euclid să găsească locul din Thistledown. *Cât timp era de așteptat?*

Lumina orbitoare de la motoarele Beckmann crescu până când ecranul trebui să-și ajusteze strălucirea. Firul de materie distrusă se reflecta de la craterul polului sud și forma un contrast violent cu albastrul nenatural. Culorile din jur veneau una după cealaltă, împotriva oricărei rațiuni; Ram Kikura se simțea ca și cum ar fi urmărit un spectacol, care zugrăvea ceva depărtat și superb, dar neverosimil.

„Doare", gândi ea, în vreme ce implanturile lucrau din greu să-i scadă încărcarea emoțională. „Știu că el e acolo. Și că aceea e casa mea, unde m-am născut, am crescut și am muncit – înăuntrul Căii."

Cu greu putea suporta spectacolul, dar nu se mișca.

Îi datora destul de mult trecutului ei, încât să rămână și să-l vadă cum moare.

ȘAPTEZECI ȘI ȘASE

Pământ

Cerul diafan al nopții scosese afară oamenii, cu sutele de mii. În Melbourne bântuia frenezia religioasă și se înmulțeau adunările. Karen auzea sunetele ca pe un val îndepărtat, stând în balconul camerei de la hotel. I se ordonase să-și ia un concediu de o săptămână, după episodul din tabăra de evacuați; un dar de care nu era mulțumită, pentru că nu avea altceva de făcut decât să se gândească. Privea cu calm întregul spectacol. Minunile se înmulțiseră în timpul vieții sale; după evenimentul din ultimele două săptămâni, aproape că se aștepta și acum la ele. Avea o oarecare idee că strălucirea aceea era asociată cu Thistledown, dar nava-asteroid nu era vizibilă.

Totuși, la miezul nopții, văzu firul violet al motoarelor Beckmann ridicându-se la orizont dinspre nord-est, ca un fascicul de lumină. Se pierdea la trei palme deasupra orizontului, era așadar uriaș, avea zeci de mii de kilometri lungime. Nu știa ce însemna asta, se gândea că era, poate, strălucirea morții pentru Thistledown, dar moartea încă nu venise.

Așezată pe un scaun pliant în balcon, îmbrăcată într-un pulover, din cauza frigului nopții, privi de-a lungul orizontului, luminat strălucitor, al orașului Melbourne; ținea o cană în mâini și tremura nu din cauza frigului, ci pentru că băuse prea multă cafea.

Știa că era o epavă; admisese că într-o zi s-ar putea să fie capabilă să se reconstruiască, să-și supravegheze propria-i Refacere, poate să devină o ființă umană deplină; pentru moment, însă cortina era coborâtă, iar stâlpii scenei se rearanjau. În fața reflectoarelor ar fi putut să apară o nouă Karen Farley Lanier sau, mai curând, o rescriere a celei vechi.

În orice caz, spera să fie una care să aibă mai mult succes. Andia ar fi putut să o ajute dar, până ce nu avea să o vadă pe fată, Andia era la fel de ireală și fantastică, întocmai precum cerul acelei nopți.

Fasciculul părea să se îngroașe o dată cu trecerea minutelor. Apoi își dădu seama că Pământul se mișca și că putea să-l aducă la vedere pe Thistledown, dacă mai exista.

Nu mai avusese nici un alt contact cu Garry. Începu să se întrebe dacă nu cumva fusese suprasolicitată și doar atât; dar o voce interioară o asigură că experiența fusese reală – acela *fusese* Garry.

Doar asta mai putea să-i dea energie. Dacă puterile din spatele lui Mirski îi salvaseră soțul, sau îi dăduseră o oarecare existență dincolo de moarte, atunci se putea ca toate lucrurile să se rezolve, până la urmă. Poate că viața ei, oricât de neînsemnată ar fi fost în mersul mileniilor și la scara secolelor, ar fi putut să capete oarecare întrebuințare, ca să merite a fi continuată.

Deși nu pentru totdeauna.

Garry, oricare i-ar fi fost îndoielile de la urmă, îi lăsase moștenire niște gânduri: că vârsta, moartea și schimbarea erau naturale, chiar necesare, dacă nu pentru cetățenii Hexamonului, atunci pentru acei oameni care nu văzuseră evoluția lentă a duratelor de viață de-a lungul secolelor.

Într-o zi, își va îngădui să îmbătrânească și să moară. Zâmbi, gândindu-se la ce ar fi putut spune Ram Kikura.

Ceva se ridică la nord-est, la începutul firului violet, un obiect luminos care clipea și care arăta mai puțin ca Thistledown și mai mult ca un oarecare foc de artificii neîntrerupt și distant.

Deodată, deveni la fel de strălucitor ca un soare și învălui întregul Melbourne în lumina unei amiezi de vară. Cana încă îi tremura între degete; își ridică brațul să-și acopere ochii și se lovi dureros peste o ureche. Cana căzu pe veranda de ciment și se sparse.

Blestemând în englezește și în chinezește, se ridică din scaun, clătinându-se și se îndreptă către baie, prin ușa glisantă a verandei. Acolo privi în oglindă și își văzu fața ascunsă în spatele unei pete oarbe, ca un negativ care își colora muchiile în verde și roșu.

Fulgerul fusese liniștit. Din hotel nu se auzea nici un zgomot; muriseră până și sunetele adunărilor religioase. Când vederea îi reveni, scoase capul pe ușa băii. Afară, cerul era întunecat. Ținându-și mâna pavăză la ochi, cu precauție, privi acolo unde fusese Thistledown. Firul violet încă mai strălucea în beznă; câteva grade peste capătul firului, tot ce mai rămăsese din Thistledown era o bilă roșie care lumina slab și se agita. Bila nu era mai mare decât unghia unui deget.

ȘAPTEZECI ȘI ȘAPTE

Thistledown City

Farren Siliom simți sunetul de stâncă măcinată înainte de a-l auzi. Sunetul venea prin ancorele și cablurile de susținere ale clădirilor suspendate și făcea să-i vibreze podeaua sub picioare, ajungând să i se răspândească dureros prin toate oasele.

Un robot din cavitatea a șasea îi transmitea ce se întâmpla:

Capătul de nord al conductei care ducea către cavitatea a șaptea era o fântână arteziană de alb și verde intens. Jetul creștea de-a lungul axei cavității, răspândindu-se pe măsură ce traversa cei treizeci de kilometri lungime. Ochii robotului urmăriră jetul până la capătul de sud; cel de nord se împrăștie în inele strălucitoare, violet și albastru-verzui.

Mașinăriile din cavitatea a șasea nu mai funcționau. Robotul își mută atenția chiar către cavitate. Podeaua din vale părea să se curbeze, dar asta nu era posibil, pentru că sunetul și vibrațiile ar fi fost mult mai violente. Părți mai mari din mașini, zeci de kilometri în lățime, formau globule și se ridicau spre axă ca niște baloane de săpun. Nici asta nu era posibil.

Apoi sunetul crescu. Acoperișul de nord fu aruncat afară, dinspre centru, ca un platou de sticlă lovit de un glonte. Așchii radiale de rocă și metal se ridicară din fostul acoperiș și se rotiră bizar, cu puterea dată de rotația lor. La fel de lent ca într-un vis, se rostogoliră către pardoseala văii, lovind și strivind. Acolo unde lăsaseră găuri în acoperiș, roca topită, roșie strălucitoare, se scursese în cavitate, arcuindu-se în spirale frumoase, neobișnuite.

Robotul mai putu să privească toate acestea, înainte ca întreaga cavitate să sufere o implozie, iar unda de șoc care străbătu toată valea să întunece totul cu praf și fum și să întrerupă transmisia.

„Sfârșitul macină Thistledown și își face loc către mine...", își zise Farren Siliom.

Robotul din cavitatea a cincea urmărea munții și râurile ruginii cum se deformau ca într-o oglindă întoarsă. Capătul de nord se sfărâmă, dar acolo nu curgea piatra topită; aerul din cavitate se ridică brusc, sub formă de nori. Și robotul încetă să mai transmită.

În cavitatea a patra, ochii și urechile pe care le avea acolo președintele auziră zgomotul care creștea până la niveluri asurzitoare, văzură copacii din păduri cum își agitau coroanele, râurile și lacurile cum păreau să fiarbă.

A șasea cavitate era aproape sigur distrusă, ceea ce însemna că în interiorul asteroidului nu mai era nici un fel de compensare inerțială. Dacă Thistledown ar fi fost supus oricărei mișcări bruște, orașele din cavitățile a doua și a treia s-ar fi desfăcut precum castelele de jucărie făcute din cuburi.

Atunci, cu câteva minute bune înainte de a veni, Farren Siliom își văzu moartea. Nu avea să mai fie martor la încheierea acestui ultim episod din istoria lui Thistledown.

ŞAPTEZECI ŞI OPT

Calea

Korzenowski ştia că spărtura se formase şi aruncase de pe Thistledown primele câteva cavităţi. Forţa întregului proces avea să răsucească întregul asteroid ca pe o bucată de lemn într-un strung. Când spărtura îşi va fi început mişcarea de-a lungul Căii, răsucirea avea să se facă şi în sens invers, iar asta trebuia să distrugă totul în interiorul lui Thistledown.

El vedea toate astea cu o claritate febrilă; implanturile lui creau, iar şi iar, scenarii realiste pentru decesul astronavei-asteroid, cu o perseverenţă dureroasă pe care cu greu putea s-o oprească. Ceva înrudit cu vinovăţia îl obliga să fie atent să-şi închipuie distrugerea cât de precis ar fi fost în stare...

Pentru că era direct răspunzător. El construise Calea; el împinsese o aşchie în degetul Zeului.

Călătoreau de mai puţin de cinci ore. Ry Oyu plutea lângă prora, cu faţa calmă.

Nava tremura uşor. Olmy cercetă o descriere a următoarelor câteva mii de kilometri. Văzu ciudate petice pătrate care pluteau chiar în faţa fluxului, cam la un kilometru distanţă.

Ne apropiem de un punct de oprire de pe flux, îl avertiză jartul. *Începe decelerarea.*

Desprinse progresiv nava din flux, făcând ca strălucirea acestuia să capete o culoare verde foarte intensă. Când vor fi ajuns la punctul de oprire, vor fi parcurs cam cinci milioane de kilometri; probabil că vor opri chiar acolo unde prevăzuse jartul.

– Ne apropiem de o oprire, în aproximativ patru ore, îi spuse Inginerului.

Jartul îl luă în stăpânire şi începu să transmită semnale de frecvenţă radio prin transmiţătorii navei.

ȘAPTEZECI ȘI NOUĂ

Axa Euclid

Pe ecran, Ram Kikura văzu cum se rotește Thistledown ca în fundul unei trecătoare uriașe, care întâi adună firul și pe urmă îl aruncă. La nord, prima treime din asteroid fusese topită și aruncată și forma acum o masă roșie strălucitoare în jurul corpului care rămăsese.

Nava lui Hoffman nu se avariase, aflase Ram Kikura cu câteva minute înainte; toate comunicațiile fuseseră tăiate ca să se permită transmiterea netulburată a semnalelor oficiale Hexamon. Distrugerea lui Thistledown nu avea să afecteze Pământul sau districtele orbitale, cu excepția câtorva Vechi Locuitori orbiți de prima explozie de lumină.

Se ridică și se plimbă prin apartament, fără să-și poată desprinde privirile de pe ecran.

„Ce mai urmează? Cât a mai rămas până când..."

Ca o trompetă enormă, o pâlnie se coagulă din bezna de dincolo de Thistledown. Ondulând ca o meduză, pâlnia nu avea nici una din însușirile Căii; în clipa aceea ieșise la iveală ceva mult mai amenințător, o gaură neagră de mici dimensiuni, de formă precisă. Acest univers nu mai văzuse vreodată așa ceva. Nava-asteroid începu să se miște vizibil spre pâlnia neagră care se căsca. Asta însemna și o accelerație teribilă.

Accelerația de la capătul pâlniei tăie nava de-a lungul pereților mai subțiri cu o precizie chirurgicală. Forțele născute acum sfărâmară asteroidul în segmente latitudinale, ca și cum ar fi fost tăiat cu un cuțit uriaș; fiecare bucată conținea ceea ce până atunci fusese cavitate internă.

Aer, apă și stâncă – și rocă topită, către capătul din nord – se împrăștiară din Thistledown, precum vopseaua răspândită de un deget

enorm, însoțit de o grămadă de praf și dărâmături care nu putea fi altceva decât fragmente de munți interiori, păduri, orașe.

Ruinele lui Thistledown dispărură în pâlnia larg deschisă, ieșind către nicăieri, ducându-se niciunde, lăsând o lipsă de miliarde de tone în acest univers, cantitate care trebuia compensată într-un fel.

Din domeniul complex al superspațiului, către toate marginile îndepărtate ale acestui univers, aveau să apară scurgeri spontane și compensatorii de energie pură, eliberând precis masa lui Thistledown; astfel aveau să se încheie conturile. Existau șanse ca scurgerile acestea să fie atât de împrăștiate, încât nici una dintre ele – și probabil că numărul lor era de ordinul miliardelor – nu avea să apară lângă o stea și cu atât mai puțin lângă o planetă. Astfel, pentru mii, poate milioane de ani, astronomii umani și non-umani, se vor mira de niște mici explozii de raze gamma. Și cine să le ghicească originea?

Poate că nimeni.

Ram Kikura mai urmări tabloul minute în șir, după dispariția lui Thistledown. Pâlnia arăta acum numai ca un inel din spirale interioare, din praf și dărâmături, și ca o porțiune de întuneric mai mare, lângă strălucirea stelelor.

Apoi, pâlnia se închise precum o floare care se pregătește pentru o noapte nesfârșită.

Calea își începuse sinuciderea ei cea lungă și violentă.

OPTZECI

Calea

Așa cum se vedea de pe nava lor, locul în care îi așteptau jarții era pur și simplu un imens triunghi negru, legat de flux, cu laturi din care, pe măsură ce se apropiau țâșneau curcubee de culori întunecate. Korzenowski și Ry Oyu îl urmăreau pe Olmy care lucra concentrat la consola navei, știind amândoi că, de fapt, jartul conducea orchestra, în încercarea de a produce muzica potrivită pentru a-i liniști pe gardienii vigilenți din fața lor.

– S-a lucrat enorm în locurile astea, spuse Olmy.

Korzenowski privi informațiile pictografiate trimise de senzorii navei; pe următorii două sute de kilometri fuseseră deschise câteva zeci de porți. Păreau a fi fost deschise în jurul stației jart, la aceeași distanță. Privindu-l pe Ry Oyu, Inginerul își aduse clavicula în fața lui.

– Aceasta e o regiune de aglomerare geometrică, zise el. Suntem foarte aproape de locul în care și-a deschis poarta Patricia Vasquez.

– Trebuie să fi fost închisă de plasma stelară, spuse Olmy. Ar fi fost o urmă... ceva care să poată fi detectat de jarți, spuse Korzenowski. Au făcut așa ceva?

Olmy îl consultă pe jart.

– Pot să o facă.

– În aglomerarea geometrică, ar fi putut găsi urma unei porți care să fi fost prea neobișnuită ca să nu fie luată în seamă.

Intrarea într-o lume populată de umani este cea mai folositoare pentru comanda centrală, spuse jartul dinăuntrul lui Olmy. Acesta se întoarse către Ry Oyu:

– Ar fi putut să o găsească. Au găsit-o?

– Nu știu, răspunse Ry Oyu. Din nefericire, sunt foarte multe întrebări la care nu cunosc răspunsurile. Dacă le-aș fi știut, munca noastră ar fi fost mult mai ușoară.

Pe măsură ce se apropiau, Korzenowski evalua mai precis distanțele. Patru porți rămâneseră deschise, cu toate că acum era puțină activitate în jurul lor.

Triunghiul le umplu întregul câmp vizual. Inginerul își dădu seama că în jurul lor se petrecuse o schimbare bruscă; probabil că era vorba de trecerea printr-un fel de câmp de tracțiune sau echilibrul inițial din navă fusese suspendat.

Intrară în triunghiul întunecat al stației, ca o lance care alunecă încet într-un lac negru. Mai departe era și mai multă beznă, ca și cum lacul ar fi fost plin de vopsea neagră, care absorbea toată lumina, toată informația și care nu spunea nimic.

Jartul lui Olmy nu avea nici o idee despre ceea ce îi aștepta. Lucrurile se schimbaseră foarte mult de când fusese capturat; puține lucruri îi mai erau familiare; nici forma stației nu-i mai spunea nimic.

Ry Oyu pluti către Korzenowski și se așeză lângă el.

– Aici e zona în care aș putea găsi lumea Patriciei, spuse Ry Oyu. Dacă voi avea șansa să-mi îndeplinesc obligațiile față de ea, va trebui să-i copiez Misterul.

Nu aduseseră cu ei echipamentele de care ar fi avut nevoie.

– Cum? întrebă Korzenowski.

– Măcar atât am puterea să fac, răspunse Ry Oyu. Închide ochii, te rog.

Deschizătorul-de-porți nici măcar nu-l atinse. Câteva secunde simți căldura împrăștiată în cap și trup, ceva contrar stării de agitație și totul a fost gata. Korzenowski deschise ochii. Nu se simțea deloc diferit.

– Doar o copiere, spuse încet Ry Oyu.

Întunericul din fața navei se despărți în două și ei priviră un segment al Căii, poate de trei sute de kilometri lungime. Segmentul era blocat de o aureolă neagră, a cărei circumferință – cinci sute de kilometri în diametru – era crestată adânc de linii în zigzag. Până la formația aceasta, pereții Căii erau neschimbați, cu aceeași aparență de bronz.

Nu ni se va îngădui să trecem, îi spuse jartul lui Olmy. *Aceea e o barieră care protejează persoane de la comandă.*

Olmy încetini deplasarea navei până la câteva sute de kilometri pe oră.

O primire? îl întrebă pe jart.

Foarte neobișnuit pentru persoane de la comandă să vină atât de departe către sud.

Acum încetini până aproape de o mișcare imperceptibilă, în timp ce forma de culoare neagră le umplu perspectiva de la nord. Linii verzi se roteau din centrul spre exteriorul cercului negru și făceau arcuri spațioase către pereții Căii.

– Cred că am fost observați, spuse Olmy. Arcadele crescură și îi învăluiră cu mare precizie; zeci de sfere transparente, care aveau, poate, un metru și jumătate în diametru, fiecare conținând o mică pată neagră, ca de cerneală picurată în apă, pluteau către navă de-a lungul liniilor verzi.

– Câmpuri de tracțiune sau ceva echivalent, spuse Korzenowski. Știu cum să comunice cu noi?

– Nu cunosc nici una din limbile noastre, zise Olmy.

O voce se auzi dinspre consolă.

– Sunt bineveniți reprezentanții comenzii descendente. Vă rugăm să acceptați trecerea vehiculelor noastre de transport.

– A fost în engleză, comentă sec Korzenowski.

Mesajul a fost repetat în spaniolă, apoi într-o limbă foarte asemănătoare cu greaca, apoi în altă limbă asemănătoare cu chineza. Celelalte limbi erau mai greu de identificat. La încheierea traducerilor, sferele formară inele concentrice în jurul navei.

Olmy îl simți din nou pe jart cum pune stăpânire pe mișcările lui. Jartul trimise alt semnal către barieră, prin stația radio a navei. Apoi îl mișcă pe Olmy spre prora transparentă și așteptă acolo.

Olmy fu înconjurat de ceva ca niște artificii; corpul său fu scuturat de convulsii. Când luminițele dispărură, Korzenowski se tractase deja către prietenul său și era la jumătatea drumului. Olmy se roti și le arătă celorlalți doi un zâmbet cald.

– Inspecție, spuse el. Încă n-au încredere în noi.

– Ai trecut de inspecție? întrebă Korzenowski.

– Până aici, toate sunt în ordine.

– Am avansat mult, spuse Ry Oyu. Korzenowski crezu că detectează o aluzie ironică în replica lui.

– Îndepărtați nava de flux, veni un al doilea semnal în engleză.

Olmy se duse lângă consolă și dădu instrucțiunile pentru desprindere.

– Mergeți în interiorul sferei celei mai apropiate de ușa navei voastre.

Își scoaseră câmpurile de protecție și se îndreptară către ușă. Când aceasta se deschise, o sferă se extinse până când ajunse de patru metri în diametru și se lipi de peretele navei, scoțând un sunet de parcă ar fi sfârâit și s-ar fi lipit. Nebulozitatea neagră dinăuntru se coagulă ca să formeze o platformă împrejmuită cu o balustradă.

– Faetonul nostru, spuse Korzenowski urmându-l pe Olmy pe platformă. Îi învăluia un sunet slab, de aer care pătrundea înăuntru, atingându-le fețele; aerul mirosea vag a mucegai, miros dulceag amintind de bere nouă. Sfera se retrase, închizându-se și îi purtă, de-a lungul liniilor verzi, către un punct aflat chiar în afara centrului barierei. În această regiune, fluxul avea o culoare necaracteristică, portocaliu închis, pentru că purta și povara informațiilor jart; avea și o strălucire slabă contrastând cu suprafața neagră-cenușie a barierei.

Patru arcuri verzi prinseră nava și o îndepărtară către pereții Căii. Olmy privi cu o tresărire de regret nava care cobora: era ultima lor legătură cu Hexamonul. Cu brațele încrucișate, încă neresemnat în întregime, Korzenowski privi suprafața fără laturi a barierei, spre care erau transportați. Acum, ochii lui mai purtau puțin din amintirea Patriciei; ea părea să se fi cufundat înapoi în psihicul lui, așteptând să-i vină vremea.

Ry Oyu își puse mâna pe umărul Inginerului.

– În tinerețea noastră, zise el, am fi numit lucrul ăsta o aventură.

– În tinerețea *mea*, am preferat mereu să gândesc, în loc să trăiesc aventuri, răspunse Korzenowski.

Bariera absorbi sfera și ei pătrunseră din nou în beznă. Olmy s-ar fi simțit mult mai bine dacă jartul ar fi comunicat cu el, dar acesta se păstra liniștit; nimic nu mai circulase între ei de când fusese făcută inspecția. Încă îl simțea înlăuntrul lui, așa cum o scoică ar fi simțit un grăunte de nisip...

Când își terminară trecerea prin barieră, tot ce era uman rămăsese în spatele lor. Sfera plutea deasupra unor suprafețe largi, de un verde vegetal. La o sută de metri depărtare, suprafața întâlnea un perete de un verde mai deschis. Acolo nu părea să existe vreun acoperiș; mai curând un loc gol.

– Vă veți întâlni cu persoane din comandă, spuse o voce fără corp dinăuntrul sferei.

– Bine, spuse Korzenowski, să ne împăcăm cu situația asta.

Peretele verde se deschise ca o cortină și sfera trecu prin el. Olmy îl simți doar acum pe jartul dinăuntru că are o reacție; părea că-și schim-

bă forma, își rearanjează punctele de contact cu mentalitatea lui, se întărește.

– O zi mare pentru colegul meu cuceritor, spuse el. Vine clipa în care trebuie să-și facă raportul.

Trecură de-a lungul unei avanscene, flancate de ambele părți cu șiruri de sculpturi identice, placate cu crom, care semănau cu niște scorpioni abstractizați. Burțile lor alungite, ca niște cozi, coborau în podeaua verde, sprijinind corpuri strălucitoare; aveau picioarele cu ghearele ridicate, ca într-un salut formal.

În jurul acestor forme, ca și printre ele, pluteau sfere de lumină, portocalii și verzi, de mărimea pumnului.

– Ce sunt acestea? îl întrebă Korzenowski pe Olmy, arătând către sculpturi.

– Nu știu, spuse Olmy. Călăuza mea nu vorbește.

Korzenowski clătină din cap, ca și cum acesta era lucrul la care s-ar fi așteptat cel mai puțin.

– Până și arhitectura lor e amenințătoare, zise el. Să ne ia naiba, că am mers atât de departe.

Olmy nu putea decât să fie de acord. Ce se întâmplase cu zilele acelea îndepărtate, pline doar de munca în slujba Hexamonului, cercetări și nimic altceva decât tulburările lui interioare? Timpurile acelea păreau pașnice și plăcute. Acum nu se temea atât de mult de moarte, cât de ceva fără nume, opusul exact al vieții și umanității, antiteza pentru orice lucru în care crezuse, care să se arate la fel de adevărat și indiscutabil; să-și piardă orice punct de reper, pur și simplu să *dispară*, precum o idee demodată.

Deja se confruntaseră cu ciudățenia lui Mirski și a lui Ry Oyu, dar acești avatari fuseseră croiți după tipare omenești. Ce avea să devină Ry Oyu ca să-i convingă pe jarți?

Avanscena se deschise către un cerc larg, înconjurat de rezervoare cilindrice, de un verde marin, palid și transparent, fiecare cu o înălțime de două ori mai mare decât lățimea. Înăuntrul lor, membrane negre se agitau într-un ritm lent și netulburat, ca niște flamuri în ceață.

În fața lor nu mai erau cilindri, ci numai o scenă plată, cam la un metru deasupra pardoselii. Deasupra ei pluteau trei forme, evident organice, lungi, lucioase și, într-un fel, mai masive decât niște elefanți, cu torsurile învelite în pânze cețoase, care întâi le acopereau, pe urmă le descopereau...

Printre jarți, reprezentanții comenzii erau organisme încarnate, apropiate ca formă de originile strămoșilor lor. Orice lume ar fi dat naștere acelor vietăți, ea trebuie să fi fost un loc de otrăvuri, moarte și coșmar. Mai întâi, ei apăreau drept cei mai importanți; nu se putea nega că aceste creaturi erau niște supraviețuitori, cu lungile lor picioare, ca niște piroane și cu învelișurile lor, ca niște armuri, care le înconjurau toracele lung, de formă conică. Aproape de partea din față, toracele se despărțea în două tentacule; fiecare dintre ele se ridica deasupra platformei și își arăta niște tăieturi adânci, împrăștiate pe întreaga lungime. Tăieturile erau împodobite cu apendice zbârcite, care se terminau cu clești negri, îndreptați către în față, plini de răutate. Nu se vedeau nici ochi, nici alte organe de simț.

Semănau cu corpul din cavitatea ascunsă, gândi Olmy. Păreau mult mai eficienți, totuși, poate că erau mai evoluați. Forma moartă pe care o găsise în cutia transparentă, ar fi putut fi un precursor, ca un cimpanzeu față de om.

Cât timp trecuse de-a lungul Căii: decenii sau milioane de ani?

Îi recunoști pe acești indivizi? își întrebă Olmy jartul dinăuntru.

Pentru un interval lung, acesta nu răspunse, apoi spuse:

Aceștia nu sunt reprezentanți ai comenzii așa cum sunt cunoscuți de prezentul expeditor.

Poate că nu sunt deloc jarți?

Fac parte din specia mea. În ei este glorie. Au reușit multe îmbunătățiri.

Te vor recunoaște?

Au recunoscut deja acest expeditor modificat. Umilă supunere în prezența lor.

Ceva a trecut între ei, ceva ce nu se potrivea cu aproximativul limbaj mental folosit de Olmy în dialogurile cu jartul, ceva amenințător, întunecat și exaltat în același timp; un fel de mândrie criminală, pe care nu o putea încadra printre emoțiile umane.

– Pari uimit, îi spuse Korzenowski lui Olmy.

– Deloc, răspunse Olmy. Aceștia sunt în mod sigur jarți.

– Ah! exclamă Korzenowski pe un ton sec. Gazdele noastre.

Sfera se opri într-un colț al sălii pătrate, în vreme ce reprezentanții comenzii le ocupau pe celelalte trei. Suprafețele negre care le înfășurau corpurile se evaporară, iar jarții își ridicară bifurcațiile anterioare, cleștii de pe apendice atingându-se delicat vârf la vârf, precum suturile care apropie marginile unei răni, într-un fel care, altădată, i-ar fi făcut lui

Olmy pielea de găină, iar acum îl făcură pe Korzenowski să se retragă instinctiv.

– Sunt cu toții oribili, spuse el. Olmy nu-l contrazise, nu-și amintea să fi văzut ființe inteligente care să arate mai amenințător.

Ry Oyu stătea într-un capăt al platformei din sferă, încă relaxat și netulburat.

„În mod sigur nu sunt inteligențele cele mai urâte din univers", gândi Korzenowski. „Mintea Finală va fi cuprins și lucruri mult mai rele, fără îndoială." Îl privi pe Ry Oyu, care zâmbi și încuviință, ca și cum l-ar fi ascultat și ar fi fost de acord.

Cei trei reprezentanți ai comenzii își lărgiră în V-uri și mai mari bifurcațiile pe care le ridicaseră.

– Ne-am întâlnit, spuse vocea din sferă pentru fiecare dintre ei, părând să vină de peste umărul drept. Acest eveniment este neașteptat. Sunteți unul sau mai mulți?

– Fiecare dintre noi este un individ, spuse Ry Oyu.

– Care dintre voi reprezintă comanda descendentă?

– Eu.

– Există vreo dovadă care să confirme?

– Vor să le înmulțim pâinile și peștii, spuse Ry Oyu, cu jumătate de voce. Așa să fie.

Nu părea să facă vreun lucru vizibil, dar cele trei ființe tremurară ușor, ca și cum ar fi fost atinse de un curent rece. Secțiunile lor de sus se apropiară, până când aproape se uniră.

Vocea spuse:

– Mărturia este o confirmare adecvată. Care este planul pe care trebuie să-l îndepliniți?

Korzenowski se încruntă, pradă unei stări de agitație. Ry Oyu îi spuse:

– Spune-le ce am făcut și ce vrem să facem. Spune-le cine ești.

– Numele meu este Konrad Korzenowski. Eu am proiectat Calea.

Jarții nu reacționară.

– Am început deja distrugerea Căii...

– Reprezentanții comenzii au aflat despre aceasta, spuse vocea.

– Am venit să îndeplinim ultima dintre misiunile noastre, să aducem înapoi pe unul dintre ai voștri și... – Se poticni printre cuvintele din capul lui, încercând să se exprime clar și într-un fel pe care non-umanii să-l poată înțelege. – Duc o parte a unui alt uman care a lucrat pe vremuri cu mine și m-a ajutat să proiectez Calea. Vrem să trimitem

această mentalitate într-o lume potrivită, în aglomerările geometrice... dincolo de locul unde suntem noi acum. – Gesticulă cu stângăcie peste umărul său, nesigur până și de direcție. – Sperăm să ne continuăm călătoria și să ajutăm Mintea Finală. Cu voi sau singuri. Cât de naiv și copilăresc putea să fie până și gândul de a fi în stare să ajuți ceva atât de vast ca Mintea Finală...

– Reprezentanți ai comenzii au pătruns și au stocat o lume ocupată de umani în regiunile la care vă referiți, zise vocea. Comanda știe de acest lucru. Comanda nu a creat Calea. Aveți cunoștințe referitoare la un individ uman proiectant, *Patrikia Vaskayza* sau *Patricia Luisa Vasquez,* expeditor uman al comenzii, sau ceva de rang similar?

Korzenowski închise ochii, apoi își umezi buzele, ca și cum ar fi savurat un gust deosebit, venit din interior și spuse:

– Da. Port cu mine o parte a acelui individ. O aveți, ați găsit-o?

Tonul vocii se modifică radical; acum era o voce feminină.

– Aici este comanda centrală. Noi avem progenitura generată sexual, în a doua treaptă, a individului proiectant *Patricia Luisa Vasquez.*

– Vor să spună că o au pe nepoata Patriciei, cred, zise Ry Oyu.

Olmy fu de acord.

– Unde au găsit-o? întrebă Korzenowski. – Cu ochii mari și strălucitori privi către reprezentanții comenzii. – Unde ați găsit-o pe această femeie?

Vocea feminină răspunse:

– Am pătruns în lumea în care a călătorit dinspre Cale individul uman proiectant *Patricia Luisa Vasquez* și am stocat această lume. Progenitura sexuală de a doua treaptă trăiește și este stocată.

– Dar Patricia Vasquez?

– Individul *Patricia Luisa Vasquez* este mort.

– Putem să vorbim cu nepoata ei? întrebă Ry Oyu.

– Acest individ a fost avariat de investigațiile noastre.

Korzenowski simți brusc un tremur, din pricina ororii și disperării. Se luptă să-și controleze furia, furia lui, dar și una mai adâncă, de la fantoma unei bunici care nu-și întâlnise niciodată nepoata; nici măcar nu știuse de existența ei.

– Am vrea să vorbim cu ea, avariată sau nu, dacă este posibil insistă Ry Oyu.

Reprezentanții comenzii se învăluiră din nou în mantiile lor negre. Korzenowski se întoarse înnebunit de această ciudățenie, de acel lucru de neînțeles, acea cruzime accidentală. Ce s-a întâmplat cu lumea pe

care o găsise Patricia? Ce fel de lume fusese înainte să o stocheze jarții? În ce stare era acum? Ry Oyu îi atinse din nou umărul, iar Olmy se mișcă mai aproape, încercând să-l sprijine prin solidaritate.

– Acest individ avariat este considerat a fi de foarte mare valoare, spuse vocea feminină. Avaria nu a fost intenționată.

– Lăsați-ne să vorbim cu ea, spuse Korzenowski cu vocea schimbată.

Cei trei reprezentanți ai comenzii se înapoiară pe platformă, ca și cum ar fi trecut printr-o lentilă deformată. În fața sferei apăru interiorul unei case de construcție umană, deși nu chiar orice casă care s-ar fi putut găsi în Los Angeles la începutul secolului al douăzeci și unulea...

Rhita ieși dintr-o eternitate chinuitoare, unde timpul era nu atât absent, cât nonlinear și aranjat la întâmplare; amintiri adevărate dansând cu simulări; gânduri animalice dezorganizate – foame, dorințe fără scop, dorințe sexuale, toate în afara vreunui corp – alternând cu scurte momente de claritate cristalină, în care își amintea situația... și o respingea, întorcându-se la eternitatea cea turbulentă.

Într-un moment de claritate, se văzu ca pe un erou care se face în mod conștient inutil pentru adversari, eschivându-se de ei chiar în sanctuarul lor incomprehensibil. În alt moment, își dădu seama că era posibil să nu-și mai revină vreodată din starea aceasta de haos, că dușmanii ei ar putea să o țină pentru totdeauna aici și că niciodată nu ar fi găsit o definiție mai bună pentru Hades.

Ceea ce simțea era cu mult mai rău decât orice urmă de sete de sânge sau de vin; era însetată de licoarea dulce a istoriei răsturnate, dorea șanse regăsite, uși către un trecut nu neapărat *mort,* ci mai ales amețit și păstrat, așteptând vreo sărbătoare inumană a cunoașterii.

Ea nu mai simțea prezențele lui Demetrios și Oresias.

Apoi, într-o clipă oarecare, furtuna evadării haotice se calmă. Gândurile ei erau încă învălmășite, dar ceea ce trăia și simțea acum era limpede precum cristalul: stătea în casa din Rhodos a bunicii ei avându-l alături pe Typhón, încă uman, în aparență.

Încercă să evadeze iarăși, înapoi către libertatea ei haotică, dar observă deodată trei forme umane, care nu păreau să fie ale jarților. Nu îi cunoștea. Se ducea acolo o conversație oarecare; din nou, simțea convorbirile jarților, ca în vis, fără corpuri, groaznice.

Din când în când, în confuzia ei autoimpusă, ea mai reușea să asculte și să nu respingă ce se vorbea.

Se vorbea despre bunica ei.

Puteau, oare, cei doi *să fie chiar oameni?* Oameni de pe Gaia, sau... iarăși, furtuna îi prinse gândurile și i le răsuci.

Misterul Bunicii.

O amintire: precisă și insistentă. Sophé explicând cum își încărcase o parte din psyché, împrumutându-l unui bărbat... Magie și mister de-a lungul Căii.

Deodată, se ridică, dar acum nu se afla într-o simulare a casei lui sophé, ci pe pietrele templului Athénéi Lindia. Memoria era atât de vie, încât ea simți vântul în păr și auzi cântecul păsărilor care țâșneau printre coloanele masive de culoarea laptelui.

Aceasta era amintirea la care se întorcea întotdeauna, o amintire de pace și solitudine, unde se retrăgea din zbucium, ca să-și gândească propriile gânduri, descoperindu-și eul. O dată, se imaginase precum Athéné, în formele ei multiple: femeie înțeleaptă, aducătoare de izbândă, Athéné a furtunilor, Athéné a profeției și a bufniței; Athéné împodobită cu coiful cu monedele de aur, zeița marelui oraș torturat al hellenilor. O adolescentă putea să fie toate acestea în decursul unei ore și, totuși, să nu fie amenințată de pedeapsă pentru că sfidase o zeiță, căci Athéné înțelegea asemenea vise.

Athéné înțelegea și ierta înfrângerea, chiar dacă o întreagă lume ar fi fost prețul înfrângerii.

Rhita închise ochii, apoi îi deschise iar. Se vorbea de *Patrisha,* care era felul cum își pronunța bunica ei numele; așa își amintea acum.

– A fost stocată într-o matrice de memorie, foarte asemănătoare cu memoria orașului, spuse Ry Oyu. Este retrasă în ea însăși, urmându-și niște căi personale... Ei nu pot să clarifice nimic din ea. Îi sfidează în singurul fel care i-a mai rămas.

Urmăreau imaginea nesigură, tremurătoare, a nepoatei Patriciei, plasată în contextul unei case-memorie, ca un manechin în vreun muzeu, ori ca un animal de grădină zoologică.

– Ser Olmy, cum justifică lucrul acesta jartul nostru? întrebă Korzenowski.

– Este nefericit că o porțiune valoroasă a informațiilor va fi avariată, spuse Olmy.

– Mă gândesc la... „împachetarea" unei lumi întregi.

– În felul lor încearcă să servească Mintea Finală, spuse Ry Oyu. Ei vor să transmită către Mintea Finală tot ce au stocat. Și asta e ceea

ce vor face. Dar noi trebuie să fim în stare să oprim suferința acestei femei... A venit timpul pentru hotărâri. Jarții știu că, în curând, Calea va înceta să existe. Ei mă acceptă pe mine drept reprezentant al comenzii descendente. Sunt nerăbdători să-și prezinte Minții Finale roadele muncii lor. Vor face tot ce le voi spune... în ceea ce îi privește, este momentul pe care l-au așteptat, momentul care le justifică întreaga istorie.

– Pot să duc înapoi la aglomerările geometrice atât Misterul Patriciei, cât și mentalitatea stocată a nepoatei sale, și să încerc să le ofer pacea.

– De ce? întrebă Korzenowski, acum cu ochi mari, ca de pisică, de parcă ar fi devenit deodată Patricia Vasquez, *întreaga* Patricia Vasquez. De ce doar ei? De ce să nu refacem toate lumile pe care jarții le-au distrus și depozitat?

Ry Oyu dădu din cap, în semn de negație.

– Nu pot face așa ceva. Ceea ce fac în clipa asta este în mare parte ca să-mi îndeplinesc promisiunile. Cu multă vreme în urmă, pe când eram doar un deschizător- de-porți, se bătu el în piept cu insistență, am eșuat încercând să o instruiesc așa cum trebuie pe Patricia Vasquez. Mă revanșez pentru asta dându-i o altă șansă, după cum îi dau o șansă și nepoatei sale. Pe lângă asta, există și o satisfacție estetică.

– Garry Lanier a refuzat privilegiile sociale, spuse Korzenowski cu fața schimonosită, o mască a emoției și a personalității contradictorii. De ce ar trebui să ne oferi nouă... să-i oferi Patriciei Vasquez o considerație specială?

Ry Oyu se gândi o clipă.

– Pentru personalitatea mea din trecut, zise el. Nu putem să ne corectăm toate eșecurile. Dar Inginerul și-a răscumpărat păcatul creării Căii... Olmy a suferit pentru ambiția lui și pentru sentimentele sale de importanță exagerată a persoanei proprii... Mirski și-a plătit câteva din datorii... Lăsați-mă, vă rog, și pe mine să-mi îndrept una dintre greșeli.

Fața Inginerului se relaxă.

– Bine, spuse el încet. Du-i acasă.

– Și ce-ați alege, Ser Olmy, eliberat de jart... unde v-ați duce? Ser Korzenowski, încă purtând o parte din Patricia Vasquez, unde v-ați duce?

– Sunt incomplet fără ea, spuse Korzenowski. Cred că ea va rămâne cu mine și va fi mulțumită atâta vreme cât va ști că o parte din ea se duce acasă. Mie... nouă ne-ar plăcea să călătorim în jos, spre capătul Căii, și să devenim parte a Minții Finale.

Olmy se gândi o vreme.

– Ar fi fascinant, zise el, dar mi-e teamă că nu sunt pregătit. Dacă toate istoriile pe care le-am auzit sunt adevărate, noi oricum urmăm acel drum, oriunde am fi, oriîncotro ne-am îndrepta.

– Istoriile sunt adevărate, confirmă Ry Oyu.

– Mă gândesc cât de puține ființe *au cunoscut* de fapt lucrurile acestea, zise Olmy. Cât de privilegiați suntem. Știu unde mi-ar plăcea să merg, fiind încă viu, încă într-un corp real.

– Unde?

– Timbl, spuse el. Lumea de baștină a franților. Am acolo mulți prieteni.

– Ar putea să fie timp destul ca să deschidem o poartă către Timbl, spuse Ry Oyu.

– Nu te simți puțin ca un Moș Crăciun? întrebă Korzenowski, sau poate că era Patricia; Inginerul știa foarte puține despre vechile legende terestre.

Ry Oyu zâmbi și se întoarse către imaginea camerei și spre figura confuză a femeii dinăuntru.

– Am să încredințez toate acestea gazdelor noastre. Sunt sigur că ar fi mândri să-l aibă cu ei pe creatorul Căii, atunci când se vor întâlni cu comanda descendentă.

Rhita îl privi țintă pe bărbatul zâmbitor, cu părul alb, arătând ca un înțelept, simțindu-se mai sigură în prezența lui. Nu avea aspectul extraordinar al unui Zeus, ci mai mult aerul calm al lui Aserapis, cu tulpinile de porumb și câinii săi plutonieni, cu boii lui de ceremonie și cu festivalurile reînvierii.

Bărbatul acesta calm îi vorbi de reîntoarcerea acasă.

– Mă întorc pe Gaia? întrebă ea, cu vocea puternică în acest loc, fără sunete adevărate sau voci adevărate.

– Acum, zise Olmy, vom îndeplini încă o dată cea mai sfântă dintre nunți. Patricia, care te afli înlăuntrul meu, ai să duci cu tine trăsăturile nepoatei tale, ai să fii un adăpost în care să trăiască până ce îți vom căuta căminul pe care l-ai pierdut?

Olmy văzu cum imaginea Rhitei tremură, cum se conturează și cum culorile pălesc; cum prinde contur încă o dată. Tot timpul, ochii tinerei femei îl priviră pe Korzenowski, iar Korzenowski o privi la rândul lui.

– Rhita, îți vei da o parte a eului tău acestei umbre a bunicii tale, pentru ca ea să poată avea puterea să ajungă acasă?

– Da, zise Rhita.

Ea simți ape cum se amestecă, la fel cum se amestecau, atât de clar, apele de-a lungul coloanelor îndepărtate ale lui Hercules, intrând în marele ocean Atlantis.

Văzu o împletitură deasă a realităților, văzu Gaia în profunzime, și știu că nici una din lumi nu era întocmai ca lumea ei. Dar bărbatul cărunt și zâmbitor, care ar fi putut să fie Zeus ori Aserapis, îi spuse să-și aleagă una în care jarții nu deschiseseră niciodată vreo poartă, în care nu pătrunseseră niciodată... în care expediția ei nu avusese loc niciodată... Nu îi spuse mai mult.

Ea închise ochii.

– E vremea să ne spunem *au revoir*, zise avatarul al doilea. Îl încredințez pe Ser Korzenowski acestor reprezentanți ai comenzii.

Korzenowski își transferă clavicula deschizătorului-de-porți și se mișcă înapoi. Inginerul se separă de Olmy și de Ry Oyu când sfera transparentă se împărți în două. Olmy îl urmări cum se mișcă și dispare în spatele altei bariere negre.

Ry Oyu ridică clavicula, ca și cum ar fi fost din nou sub influența greutății și capacităților ei.

– Ser Olmy, aceștia *sunt* servitori ai Minții Finale, oricât de nechibzuiți ar fi. Ei îmi spun că sunt dornici să te încredințeze porții pe care ai ales-o. Acum, se pregătesc să găsească poarta și să o deschidă. Cred că putem avea încredere în ei. Dar nimeni nu știe cât timp a trecut acolo...

– Întotdeauna există un element de risc, spuse Olmy.

– Nesiguranța ne ține viu interesul, comentă Ry Oyu.

– Mulțumesc.

– Chiar nu ai pentru ce. Ei îl vor accepta pe expeditorul lor modificat în orice moment pe care îl vei alege ca să renunți la el.

Olmy nu era deloc împotrivă să renunțe la acest vestigiu al celui mai mare eșec pe care îl avusese vreodată. Iarăși, fu înconjurat de flăcări palide. Jartul dinlăuntrul lui dispăru.

Pentru moment, își savură minunata *unicitate*. Să fii refăcut, viu și sănătos, și să te întorci pe Timbl...

Se gândi la Tapi și la Ram Kikura, la alte eșecuri mai puțin spectaculoase și, în fond, mai obsedante.

– Fii mulțumit, Ser Olmy, zise Ry Oyu, care îi prinse mâna, apoi i-o eliberă.

Din nou, sfera lor se despărți în două.

Ry Oyu se întoarse către reprezentanții comenzii.

– Aș dori să merg înapoi, către aglomerările geometrice. Va trebui să deschid porți către două lumi, în universuri foarte puțin diferite de al nostru.

Sfera lui merse înapoi, trecu prin bariere, ajunse la stația de flux și coborî pe Cale.

Purta cu grijă clavicula care i-o lăsase Korzenowski. Sfera se deschise sub el și îi înlesni acces la suprafața din bronz strălucitor.

Ry Oyu închise ochii și murmură incantanția rituală, care îi pregătea mintea, oricât de inutil ar fi fost gestul în forma pe care o avea acum.

– Îndrept clavicula aceasta către lumile nenumărate și aduc spre Cale o nouă lumină, îndrept poarta aceasta către tot ce ar putea să prospere, către cei care călăuzesc și cei care sunt călăuziți, către cei care creează și sunt creați, care luminează Calea și iau căldură de la lumina astfel dăruită...

Suprafața Căii se întuneca pe măsură ce se apropia, din ce în ce mai repede, spărtura din capătul celălalt. Asta avea să îngreuneze și mai mult deschiderea porților. Mai rămăsese puțin timp, poate doar câteva ore, iar el avea multe de făcut, multe lucruri de cercetat, chiar și după deschiderea porților.

Sfârși, spunând:

– Iată... deschid o *lume nouă*.

În toată cariera lui, nu trebuise niciodată să facă o poartă dublă. Și totuși, această poartă avea să se deschidă către două lumi alese precis.

O depresiune circulară începu să se formeze sub picioarele lui, depresiunea avea margini care sclipeau. Prima lume se rotea sub el, după cum vedea prin claviculă; aici era o alternativă la Gaia Rhitei, o ramură desprinsă din Gaia în care ajunsese Patricia și își făcuse schimbările, dar pe care jarții nu o invadaseră niciodată.

Deschizătorul nu putea să deplaseze prea mult în timp această poartă. Făcu o scurtă încercare, apoi se retrase și se concentră ca să o localizeze pe Rhita Vaskayza. O Rhita care nu îi cunoscuse vreodată pe jarți, care nu călătorise niciodată ca să găsească vreo poartă a jarților...

Calea tremura violent, iar el se întreba dacă mai are timp.

OPTZECI ȘI UNU

Acasă

Rhita mergea prin crângul în care Bereniké îi spusese că avea să-l găsească pe tatăl ei. Îl văzu pe Rhamon stând descurajat printre măslini, cu spatele sprijinit de un trunchi răsucit, ținându-și capul în palme, cu fața muncită de griji. Dusese câteva lupte împotriva consiliului de conducere din Akademeia, din ce în ce mai rebel. Avea nevoie să fie încurajat.

– Tată, spuse ea, dar pe urmă se dădu înapoi, ca și cum ar fi fost lovită.

Ceva căzu peste ea, în ea; ceva în același timp familiar și străin. Se văzu, străină și obosită, căzând de nicăieri, ca într-o cupă... O umplură amintiri de invazie, de distrugere, dar acolo era și ceva ca moartea. Închise ochii și ridică mâinile spre cap, voind să țipe. Răsuflă în gol, ca un pește scos din apă, când deodată simți șocul asimilării unor lucruri fără număr, crezând, pentru o clipă, că trebuie să-și fi pierdut mințile...

Se împiedică de o rădăcină și aproape că era să cadă.

Când își reveni, amintirile erau depozitate într-un loc mai ascuns, erau izolate în siguranță pentru moment.

– Rhita! Rhamon își reveni din reveria lui. Te simți bine?

Ea își construi o scuză, ca să-și justifice tulburarea.

– Vreo boală, cred... din Alexandreia.

Se întorsese acasă într-o vacanță. Acasă cu adevărat, nu în vreun vis ori în vreun coșmar. Își prinse umerii cu mâinile încrucișate. Carne adevărată, copaci adevărați, tatăl ei adevărat. Toate celelalte amintiri, viziuni, halucinații... fețe. Coșmaruri.

– Am simțit că leșin. Acum mă simt bine, zise ea. Poate că m-a atins Bunica.

– Am putea să-i folosim atingerile, răspunse Rhamon, dând din cap.

– Spune-mi ce s-a întâmplat. Și se așeză în fața tatălui ei, atingând cu mâna pământul uscat și negru, sfărâmând țărână între degete.

„Cu timpul voi pune ordine în toate acestea. Promit că așa voi face. Am avut parte de viziuni și vise și coșmaruri cât pentru zece vieți."

Moștenirea lui sophé. Cine era, chiar acum... Unde? Ce făcea?

Calea se desfăcea. Stația de lângă flux dispăruse, retrăgându-se din fața acțiunii distrugătoare pornite de Inginer. Atunci, Ry Oyu renunță la forma lui umană, plutind peste poarta dublă ca o formă de lumină, căutând un Pământ diferit, un Pământ fără Moarte; prin aglomerările geometrice, ajunse cu câteva decenii înapoi în timp și găsi un moment precis.

Chiar și în forma lui imaterială, forțele din Cale începură să îl dizolve. Își schimbă iarăși caracterul, se ascunse înăuntrul geometriei porții, descoperi că însăși poarta se dizolva, se luptă să se mențină întreg, îndeajuns de multă vreme ca să-și îndeplinească misiunea aceasta, ultima, dar nu cea din urmă...

Patricia Luisa Vasquez ieși din mașina logodnicului său, Paul, ducând o sacoșă plină de cumpărături. Aerul era rece, aerul iernii blânde din California, iar ultimele lumini ale zilei își împrăștiau degete galbene și cenușii, care se strecurau printre spărturile norilor de deasupra. Porni pe poteca din dale de piatră, care ducea spre casa părinților ei...

Și aruncă sacoșa pe iarbă, își desfăcu larg brațele, gâtul i se lăsă pe spate, ochii păreau să îi vibreze în orbite.

– Patricia! strigă Paul din mașină.

Ea se rostogoli pe pământ, apoi se ridică iarăși, mormăind și gemând fără șir.

Apoi se întinse pe spate, epuizată.

– Doamne, Dumnezeule! spuse Paul aplecându-se deasupra ei, punându-i o mână pe frunte, cealaltă agitându-i-se, neștiind ce să facă.

– Să nu-i spui mamei de asta, șopti Patricia, cu gâtul uscat.

– N-am știut că ești epileptică.

– Nu sunt. Ajută-mă să mă ridic. Ea încercă să adune pachetele împrăștiate pe jos. Of, ce încurcătură...

– Ce s-a întâmplat?

Ea zâmbi cu înverșunare, apoi dulce, apoi triumfător; în cele din urmă, zâmbetul îi fu înlocuit de confuzie.

– Nu mă întreba, îi spuse. Nu te mint.

„Dacă știu unde sunt", gândi ea, „atunci știu și cine sunt." Nimic nu era foarte clar; avea doar amintiri vagi, împrăștiate, despre un grup de oameni care încercau să o ajute, prin acțiuni pline de eroism, și care, până la urmă, reușeau. Dar acum era acasă, chiar pe poteca din fața micii vile Long Beach, și asta însemna că era Patricia Luisa Vasquez, iar tânărul îngrijorat care stătea îngenuncheat pe iarbă lângă ea era Paul, pe care îl jelise dintr-o cauză oarecare, așa cum mai jelise și...

Privi străzile, casele, nearse, solide, cerurile fără fum și flăcări. Nici o Apocalipsă.

– Mama are să fie încântată, spuse ea cu o voce răgușită. Eu cred că tocmai am trăit o epifanie. Se ridică și îl prinse de după gât cu amândouă mâinile, îmbrățișându-l atât de tare, încât el făcu o grimasă de durere.

Pe lângă capul iubitului ei, privi în sus, cu ochii săi ca de pisică, spre stelele care tocmai începeau să strălucească.

„Nici o Stâncă în ceruri", își spuse ea. „Orice ar însemna o asemenea Stâncă."

OPTZECI ȘI DOI

Către Mintea Finală

Încă având grave temeri, Korzenowski se supuse „depozitării".

Inginerul trecu printr-un timp de neant rece, iar apoi prin confuzia minunată și de coșmar a rătăcirii printre informațiile adunate de jarți, rămășițe a mii de lumi, miliarde de ființe, adunate la întâmplare prin timp, acum transmise de-a lungul fluxului, ca să treacă în Mintea Finală.

Calea se răsuci în mari spirale și superspirale, mâncându-se pe ea însăși, ca un metal topit, arzător, apoi muri.

Vremea avatarurilor de pe Pământ se sfârșise.

OPTZECI SI TREI

Timbl

Olmy mai curând simți decât văzu poarta care se închise deasupra lui. Electricitatea statică provoca niște zgomote în aerul uscat și un geamăt înfundat ieși din locul în care picioarele lui atinseseră nisipul roșu. Apoi, nimic altceva decât șoapta unei brize ușoare.

Pentru o clipă, se temu că tot ce avea să vadă urma să fie altă cucerire jart, o lume împachetată și păstrată de fanaticii comenzii descendente. Dar Timbl nu fusese invadată de jarți. În aparență, nu se deranjaseră să deschidă până acum tocmai această poartă și n-aveau să o mai facă niciodată.

Stătea în strălucirea rece, orbitoare, a soarelui de pe Timbl, zâmbind larg. Pielea modificată putea să suporte atât de multe ultraviolete; chiar se simțea bine cu ele, îi erau familiare. Aici nu păreau să fi apărut diferențe provocate de trecerea timpului. În orice moment, Timbl avea să fie un cămin pentru Olmy.

Se afla în vârful unui deal. La poalele dealului, către nord, se întindea un câmp pavat, cu o culoare ce se menținea de un alb metalic, în ciuda absenței vehiculelor de pe Hexamon. Acesta era locul în care fusese deschisă, pe vremuri, principala poartă către Timbl. Fusese închisă înainte de Separare, când Hexamonul își începuse retragerea din Cale.

Olmy privi spre vest și văzu oceanul albastru strălucitor. Un arc subțire, luminos ca o torță, trecu pe deasupra și fu interceptat de un fascicul de lumină purpurie. Acolo încă mai cădeau fragmente din comete și încă mai erau interceptate de dispozitive de apărare de pe Hexamon... Până la urmă, nu trecuse atât de multă vreme.

Fără îndoială că erau pe Timbl destul de mulți cetățeni de pe Hexamon, refugiați după închiderea porții. Nu îi va lipsi compania umană. Dar nu asta era ceea ce căuta el de fapt. Orice vizitator pe Timbl trebuia să fie întâmpinat personal de către un frant, ca să i se confere statut oficial.

La începuturile istoriei lor, când Timbl fusese asediat de ploi de comete distrugătoare, franții ajunseseră până la a reuși să transmită către toți semenii lor memoriile și experiențele fiecărui individ. Marea masă frant purta amintirile tuturor indivizilor, dacă nu în detaliu, atunci măcar ca pe un fel de istorie moștenită. Când se întorcea acasă, fiecare individ frant era absorbit rapid, era integrat, chestionat.

Până acum, fiecare frant matur de pe Timbl aflase ceva despre Olmy. Asimilaseră experiențele celor cu care lucraseră acum câteva decenii; de atunci, își împărțiseră amintirile, își difuzaseră personalitățile. Fiecare frant de vârstă adultă avea să-i fie prieten.

Nu merita atât de mult, dar aceasta îi era situația.

Olmy coborî dealul către est, către câmpurile purtând recolte coapte, bătute de vânt, de culori galbene și albastre; ajunse în satul cel mai apropiat, cu *stupa* sa centrală atât de caracteristică. Trecu pe lângă exemplare frant de vârstă tânără, care se uitară la el impasibile; tinerii nu aveau cum să îl cunoască, deocamdată. Olmy întâlni primul individ matur în fața unei piețe, închise pentru odihna de la miezul zilei.

Frantul, înalt și greoi, cu fața îngustă, din care îi ieșea în afară câte un ochi pe fiecare parte, cu umerii înveliți într-o folie de ceremonie, stătea pe o bancă lată de piatră. Pentru o clipă, îl privi în liniște.

– Vă salut, Ser Olmy, zise el. Ce plăcere să vă vedem aici.

– Plăcerea este a mea, spuse Olmy.

EPILOG

Mai întâi, îi spuse Mirski însoțitorului său, *începem cu începutul.*
Și apoi? întrebă Lanier.
Căutăm puncte de interes, până ce ajungem la sfârșit.
Și apoi?

nautilus

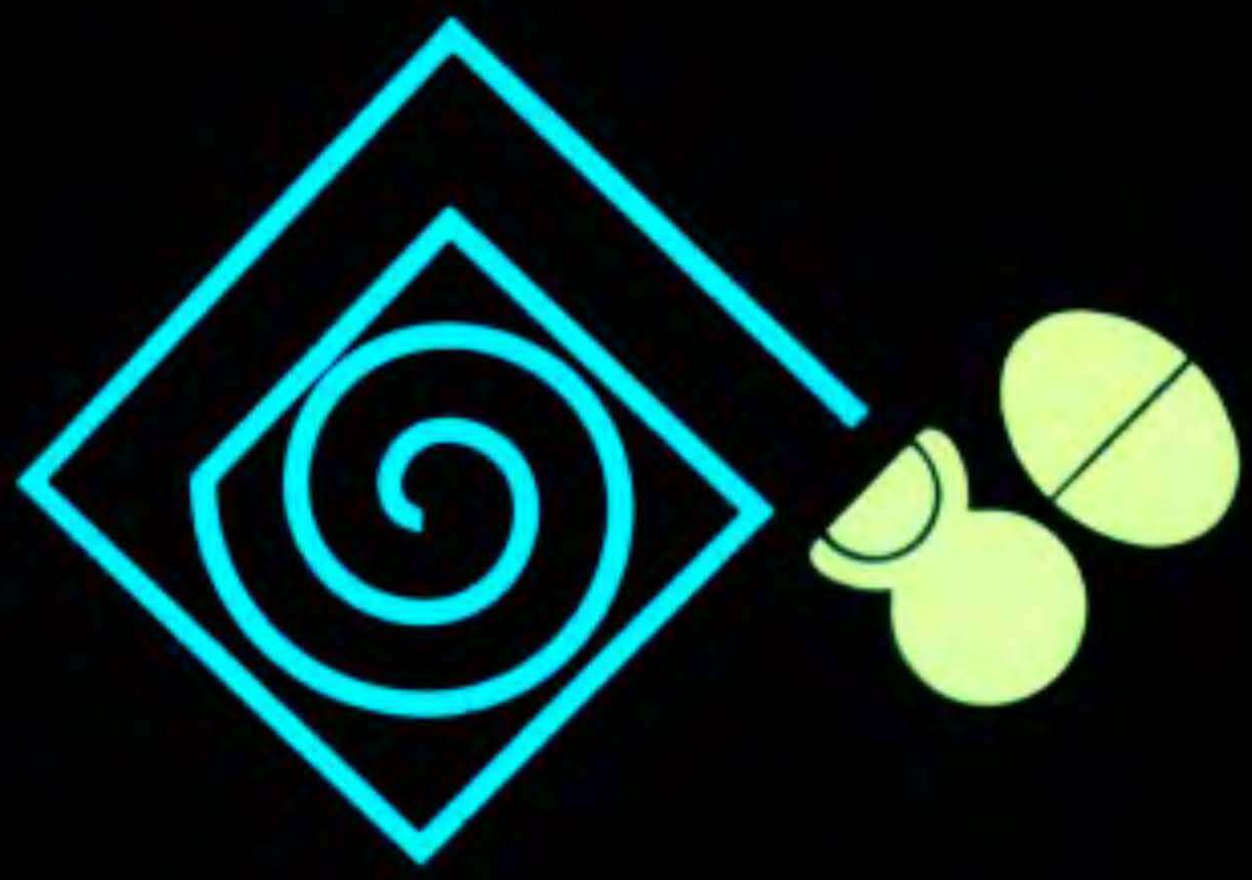

Greg Bear

ETERNITATE

PRETUTINDENI SUNT VREMURI ALE DURERII ȘI ALE ÎNTREBĂRILOR: PE PĂMÂNTUL DEVASTAT DE UN RĂZBOI NUCLEAR; PE THISTLEDOWN, ASTEROIDUL-NAVĂ SOSIT DIN VIITORUL ÎNDEPĂRTAT; DE-A LUNGUL CĂII, CORIDORUL INFINIT CARE STRĂPUNGE UNIVERSURI UMANE ȘI NONUMANE. TOT ACUM APARE UN VIZITATOR BIZAR, DE LA CAPĂTUL TIMPULUI, PENTRU A LUA CU EL — ÎNTR-O CĂLĂTORIE IMPOSIBILĂ — CÂȚIVA OAMENI CARE VOR DISTRUGE ULTIMA MINUNE A ȘTIINȚEI. CĂCI DINCOLO DE CELE MAI GRANDIOASE REALIZĂRI ALE OMENIRII, DINCOLO DE ORICE AMBIȚII, DINCOLO DE RĂZBOAIE, DINCOLO DE MOARTE... AȘTEAPTĂ ETERNITATEA.

NEMIRA

ISBN 973-569-111-6

PREȚ 6863 +
137 Ţ.L. = 7000 LEI